

Universitätsbibliothek Wuppertal

Lexicon Taciteum

Gerber, Arnold

Lipsiae, 1903

S

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-2950](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-2950)

Huc locus 15,40,4, quem Müller, Innsbruck II p. 32 hic affert, omnino non pertinet, etiam si verba cum Halmio et non cum Madvigio, Andres. constituas. De 3,21,13 et 12,60,11 cf. B. — *Pleonastice* 6,1,6 (Tiberius) saepe in propinqua degressus, aditis iuxta Tiberim hortis, saxa rursus et solitudinem maris *repetiit*. Aliter Müller. Dräg. 11,17,11 (Italicus rex) pulsus ac r. Langobardorum opibus *refectus*. Aliter Müller.

B) i. q. *dagegen, hinwiederum, andererseits* D 18,25 Calvum. Ciceroni visum (esse) exsanguem. . . rursusque Ciceronem a Calvo . . . male audisse tamquam solutum. A 20,8 (Agricola) ubi satis terruerat, parcendo r. invitamenta pacis ostentare. 29,3 quem casum neque . . . ambitiose, neque per lamenta r. ac maerorem muliebriter tulit. I,1,8 veritas pluribus modis infracta (est), primum inscitia rei p. ut alienae, mox libidine adsentandi aut r. odio adversus dominantes. II,94,4 quamvis indignus . . . urbanae militiae adscribebatur; r. bonis remanere inter legionarios . . . permissum (est). III,52,9 media scriptitabat, instandum coeptis aut r. cunctandi utilitates edisserens. IV,14,6 (dilectum) onerabant ministri avaritia ac luxu, senes aut invalidos conquirendo, quos pretio dimitterent: r. impubes et forma conspicui. . . ad stuprum trahebantur. V,4,3 profana illic omnia quae apud nos sacra, rursus concessa apud illos quae nobis incesta (sunt). 1,25,5 (milites seditiosi) quotiens oculos ad multitudinem rettulerant, vocibus truculentis strepere, rursus viso Caesare trepidare. 80,8 neque enim (Tiberius) eminentis virtutes sectabatur, et rursus vitia oderat. 2,39,14 crebrescit vivere Agrippam . . . vago rumore apud inperitissimi cuiusque promptas aures aut rursus apud turbidos eoque nova cupientes. 3,21,13 Tacfarinas . . . spargit bellum, ubi instaretur, cedens ac rursus in terga remeans. 11,28,10 subibat . . . metus reputantes hebetem Claudium . . . r. ipsa facilitas imperatoris fiduciam dabat. . . 12,13,13 rursus deus . . . demonstrat. 60,11 de quo (iure) totiens . . . certatum (est), cum Sempronii rogationibus equester ordo in possessione iudiciorum locaretur, aut rursus Serviliae leges senatui iudicia redderent. 13,13,14 (Agrippina) ut nimia nuper coercendo filio, ita rursus intemperanter demissa. 14,16 audiretur hinc Germa-

nici filia, inde debilis r. Burrus et exul Seneca. [Lips. inde debilis, quod rec. Nipp.; M indebilis; al. inde vilis, quod scr. Dräg., Pfitzn., al.: tum 'rursus' ad A pertinet. Acidal., Murret del.] 15,1,4 Vologeses . . . spretum Arsacidarum fastigium ire ultum volens, magnitudine rursus Romana et . . . foederis reverentia diversas ad curas trahebatur. — 1,12,8 tum Gallus 'interrogo' inquit, 'Caesar, . . .'. percussus (Tiberius) . . . paulum reticuit: dein . . . respondit . . . rursus Gallus . . . ait . . . Potest etiam ad A referri. 4,41,1 Seianus (c. 39) . . . componit ad Caesarem codicillos. . . Ad ea Tiberius (c. 40) . . . Rursus Seianus . . . ingruentem invidiam deprecatur. — III,22,12 proelium . . . his, r. illis exitiabile (erat) i. q. modo . . . modo. 83,2 populus . . . hos, r. illos . . . fovebat. 14,4,17 pluribus sermonibus, modo familiaritate juvenili Nero et r. adductus, quasi seria consociaret, tracto in longum convictu. — [Recte Döderlein, Halm, Gantrelle 'reversus' I,31,20, ubi ceteri editt. retin. lectionem Medicei 'inde rursus longa navigatione' i. q. von der langen rückfahrt. III,24,3 Ferretius.]

rus. i. q. *land, landgut* 2,34,4 oppon. *urbs* cf. infra. 4,58,12 in urbem non regressurum (esse) Tiberium) haud forte dictum (est): ceterorum nescii egere, cum propinquo rure aut litore et saepe moenia urbis adsidens . . . senectam compleverit. 15,58,3 urbem . . . velut in custodiam dedit (Nero). volitabantque per fora, per domos, rura quoque et proxima municipiorum pedites equitesque. — III,68,6 nox et *ignotum* rus fugam Neronis absconderant. 2,34,4 Piso . . . abire se et cedere urbe, victurum in aliquo *abdito* et *longinquo* rure testabatur. 15,45,11 ferebatur Seneca . . . longinqui ruris *secessum* oravisse. 4,58,12 *propinquo* r. cf. supra. 15,60,19 quartum apud lapidem *suburbano* rure substiterat.

rutilo. a) *intra*. V,13,3 visae (sunt) per caelum concurrere acies, *rutilantia arma* i. q. rotfunkelnd.

b) *tra*. IV,61,2 Civilis . . . propexum *rutilatum* que *crinem* patrata demum caede legionum deposuit i. q. rot gefärbt.

rutilus. i. q. *rötlich, goldgelb* A 11,3 *rutilae* Caledoniam habitantium *comae*, magni artus Germanicam originem adseverant. G 4,6 (Germanis sunt) truces et caerulei oculi, r. *comae* magna corpora.

S

sacellum. III,74,5 *modicum* s. Iovi Conservatori aramque *posuit* cf. 74,7 templum ingens. IV,84,16 cf. sacro A. a. 12,24,8 *sacellum Larum*.

sacer. I) *adi*. non nisi *in univ.* i. q. *einer gottheit geweiht, heilig* a) D 12,6 secedit animus (poetarum) in loca pura atque innocentia fruiturque *sedibus* sacris cf. totum locum. IV,82,1 Vespasiano cupido (erat) adeundi *sacram* sedem (Serapidis). G 39,3 in *silvam* auguriis patrum et prisca formidine **sacram* . . . coeunt. 2,12,3 cf. b. IV,14,10 Civilis primores gentis..

specie epularum *sacrum* in *nemus* vocatos . . . 14,30,10 excisi (sunt) *luci* saevis superstitionibus sacri. 12,61,9 omni tributo vacui . . . Coi *sacram* et tantum dei ministram *insulam* colebant. G 10,14 (equos) pressos *sacro curru*. 14,22,20 videbatur (Nero) *potus* sacros et caerimoniam loci corpore loto polluisse. 15,33,7 (Nero) transgressus in Achaiam insignesque et antiquitus *sacras coronas* adeptus. 14,21,21 redditi quamquam scaenae pantomimi *certaminibus* sacris prohibebantur. 13,41,25 ne totum quidem annum supplicationibus sufficere (dis-

seruit), eoque oportere dividi sacros et *negotiosos dies*, quis divina colerent et humana non impedirent. D 10,14 omnem *eloquentiam* omnesque eius *partes* sacras et venerabiles puto. III,80,12 sacrum etiam inter exterarum gentes *legatorum ius*. .civilis rabies. .temerasset. V,4,3 *profana* illic (apud Iudaeos) omnia (sunt) quae apud nos sacra. — D 12,17 apud illos dis genitos sacrosque *reges* cf. rex I. B. b. 1. ε. — *spec.* III,68,21 in **sacram viam*.

b) c. *dat.* 2,12,3 convenisse . . nationes in *silvam* Herculi sacram. 14,14,5 *cantus* Apollini sacros (esse). 6,28,5 sacrum Soli id *animal* (avem phoenicem esse). — *transl.* 15,53,13 *pugionem* templo Salutis. .detraxerat gestabatque velut magno operi sacrum i. q. geweiht, bestimmt.

II) *subst.* A) a) i. q. *heiliger gegenstand, heiligtum* II,56 non sacro, non *profano* abstinebant. III,33 omnia s. profanaque in ignem considunt. 1,51 profana et s. solo aequantur cf. profanus a. β. 12,42,10 (Agrippina) carpento Capitolium ingredi, qui **honor sacerdotibus* et sacris antiquitus concessus venerationem augebat feminae.

b) D 13,20 me. .Musae . . in illa sacra illosque **ad fontis* ferant i. q. heilige stätten cf. totum locum. Iohn, Urach 1886 p. 19.

B) a) *propr.* i. q. *heiliger brauch, gottesdienstliche handlung, cultus, offer α*) A 11,11 *corum* (Gallorum) sacra deprehendas superstitionum persuasione. 1,54,3 Titus Tatius retinendis *Sabinorum* sacris sodales Titios instituerat. 2,54,7 sacra (kabirencultus) *Samothracum* visere nitentem (Germanicum). 27,6 iuvenem. .facilem inanibus ad Chaldaeorum promissa, *magorum* sacra, somniorum etiam interpretes impulit i. q. magischer dienst, zauberei. 6,29,20 ab. .accusatoribus adulterium Liviae, magorum sacra obiectabantur. 3,13,13 obicere. .(Pisonem Germanicum) devotionibus et veneno permisse; sacra hinc et immolationes nefandas *ipsius* atque *Plancinae* i. q. 'orgien', als dankfeste den unterirdischen göttern gefeiert: Nipp.

β) 11,15,10 ne *ritus* sacrorum inter ambigua culti per prospera obliterarentur. 16,8,7 in Lepidam. .incestum cum fratris filio et diros sacrorum ritus confingerent. 3,58,11 nullo sacrorum *damno* i. q. ohne schaden für den gottesdienst cf. 58,10 religiones. — 2,14,2 vidit (per quietem) se operatum et *sanguine* sacri [Beroaldus, Nipp. sacro] respersa praetexta pulchriorem aliam. . accepisse i. q. offerblut.

γ) G 9,4 pars Sueborum et Isidi sacrificat: unde causa et origo *peregrino* sacro, parum comperi cf. 9,6 signum. . docet advectam religionem. 14,44,14 nationes in familiis habemus, quibus diversi ritus, *externa* sacra aut nulla sunt i. q. gottesdienst. 16,31,3 *magica* s. 2,85,11 s. *Aegyptia Iudaica*que. 86,3 *Vestalia* s. 3,58,7 *Dialia* s. — G 18,7 hoc maximum vinculum, haec *arcana* s., hos coniugales deos arbitrantur i. q. geheimnisvolle religiöse weihe; alii heilige gebräuche; Egelhaaf, Zöschbauer heiligtümer, heilige gegenstände.

δ) G 6,22 nec aut *sacris adesse* aut concilium

inire ignominioso fas (est). 2,86,3 summa sanctimonia Vestalibus sacris *praesederat* (Occia). 1,29,1 Galba. .sacris *intentus* fatigabat. . deos. — II,70,20 laetus. . *instaurabat* sacrum dis loci i. q. offer. 3,58,7 saepe pontifices *Dialia* sacra *fecisse*, si flamen. . impediretur i. q. den Iupitersdienst versehen. 16,31,3 an. . monile venum dedisset, quo pecuniam faciendis magicis sacris contraheret. 12,8,4 addidit Claudius sacra ex legibus Tulli regis piaculaque. . per pontifices *danda* (esse). 11,34,16 iret. . virgo (Vestalis) et sacra *capesseret* i. q. ihren gottesdienst besorgen. 1,79,13 spectandas religiones **sociorum*, qui sacra et lucos et aras patriis amnibus *dicaverint*. 54,3 *retinere* cf. α. 2,85,11 actum (est). . de sacris Aegyptiis Iudaicisque *pellendis*. A 11 deprehendere. 2,54 visere. 3,13 obicere. 6,29 obiectare cf. α. — 2,27 *ad* sacra impellere cf. α. 4,16,14 lata (est) lex, qua flaminica *Dialis* sacrorum *causa* in potestate viri, cetera promisco feminarum iure ageret i. q. bei geistlichen verrichtungen cf. 16,13 religiones. 70,10 quem enim diem vacuum poena, ubi *inter* sacra et vota, quo tempore verbis etiam profanis abstinere mos esset, vincula et laqueus inducantur?

b) *transl.* i. q. *heiligkeit* D 11,10 in Nerone improbam et *studiorum* quoque sacra *profanantem* Vatini potentiam fregi. 1,42,11 hostium quoque ius et sacra *legationis* et fas gentium *rupistis* (milites seditiosi). 2,65,11 Cotyn. . postquam dolum intellexerat, sacra *regni*, eiusdem familiae deos et hospitalis mensas *obtestantem* catenis onerat. 13,17,9 ut iam non. . saeva mors (Britannici) videri queat, quamvis inter sacra *mensae*. . properata sit. 15,52,5 invidiam praetendens, si sacra mensae dique hospitales caede. . principis *cruentarentur*.

sacerdos. a) de s. *Romanis* IV,53,16 magistratus et sacerdotes et senatus et eques et magna pars populi. . saxum ingens traxere. 13,27,4 hinc (sc. e libertinis) plerumque tribus, decurias, ministeria magistratibus et sacerdotibus (conscripta esse). 14,50,2 Veiento conflictatus est, quod multa et probrosa in patres et sacerdotes composuisset. 16,28,8 requirere se in senatu consularem, in votis sacerdotem, in iure iurando civem (Thraseam). 1,10,25 nihil deorum honoribus relictum, cum se templis et effigie numinum per flamines et sacerdotes coli vellet (Augustus) i. q. durch besondere und allgemeine priester. 4,17,2 pontifices eorumque exemplo ceteri sacerdotes, cum pro incolunitate principis *vota suscipere*, Neronem quoque. . isdem *dis commendare*. 12,68,2 vocabatur. . senatus *votaque* pro incolunitate principis consules et sacerdotes *nuncupabant*. 15,23,14 exortae (sunt) adulationes *consentium* (Claudiae) honorem divae et pulvinar aedemque et sacerdotem. 12,42,9 sacerdotes et sacra cf. sacer II. A. a. 2,83,3 sedes curules sacerdotum *Augustalium locis*. . statuerentur. 4,16,17 ut glisceret *dignatio* sacerdotum atque ipsis promptior animus foret ad *capessendas* caerimonias, . . 6,5,4 Cotta. . arguitur. ., cum die natali Augustae inter

sacerdotes epularetur, novendialem eam cenam dixisse. 12,16 dato sacerdotibus negotio . . vera (i. e. vera carmina Sibyllae) discernere (a falsis).

b) de *externis* s. a) de *Germanis* G*10,17 sacerdotes ministros deorum . . putant. 10,5 si publice consultetur, sacerdos *civitatis*, sin privatim, ipse pater familiae, precatus deos caelumque suspiciens ter singulos (surculos) tollit, sublato secundum impressam ante notam interpretatur. 10,14 (equos) pressos sacro curru sacerdos ac rex vel princeps *civitatis* comitantur hinnitusque ac fremitus observant. 7,5 neque animadvertere neque vincere, ne verberare quidem nisi sacerdotibus permissum (est regibus et ducibus). 11,11 (in concilio) silentium per sacerdotes, quibus tum et coercendi ius est, imperatur. mox rex vel princeps . . cf. b p. 1185. 40,9 attingere (vehiculum Nerthi) uni sacerdoti concessum (est). is adesse penetrali deam intellegit vectamque bubus . . prosequitur. 40,15 donec idem sacerdos satiatam conversatione mortalium deam templo reddat. 43,14 apud Nahanarvalos antiquae religionis lucus ostenditur. praesidet sacerdos muliebris ornatu. 1,57,7 sacerdos apud aram Ubiorum creatus (Segimundus) ruperat vittas, profugus ad rebelles.

β) de *Britannis* 14,31,18 delecti sacerdotes (templi divi Claudii Camuloduni) specie religionis omnis fortunae effundebant.

γ) de *Iudaeis* V,5,23 sacerdotes eorum tibia tympanisque concinebant, hederam vinciebantur. 8,5 ad fores (templi Hierosolymis) tantum Iudaeo aditus, limine praeter sacerdotes arcebantur. 13,7 antiquis sacerdotum litteris contineri, . . fore ut . . — de *aliis* s. II,3,9 Cinyrades sacerdos consultitur. 4,5. 78,16 Basilides sacerdos inspectis identidem extis . . inquit. IV,82,6. 83,10 Ptolemaeus omine et miraculo excitus sacerdotibus *Aegyptiorum*, quibus mos talia intellegere, nocturnos visus aperit. 2,60,11 iussus e senioribus sacerdotum (*Aegyptiorum*) patrium sermonem interpretari, referebat . . 54,12 sacerdos (Clarii Apollinis) numerum modo consultantium et nomina audit; tum . . edit responsa cf. totum locum. 12,13,10.

sacerdotium. a) de *s. Romanis* A 9,25 (Agricola) Britanniae praepositus est, adiecto *pontificalis* sacerdotio. 1,54,2 addito *sodalium Augustalium* s. cf. totum locum. — 3,64,12 contra dixit Caesar, distincto sacerdotiorum *iure*. — I,77,15 ab exilio reversos nobiles adolescentulos *avitis* ac *paternis* s. in solacium *recoluit* (Otho). 11,11,6 (ludis saecularibus) intentius adfui (Tacitus) sacerdotio *quindecimvirali praeditus* ac tunc praetor. 16,22,3 nuncupationibus votorum non adesse (Thraseam), quamvis *quindecimvirali* s. praeditum. IV,42,22 sacerdotio *fulgens* (Regulus). — I,2,17 (delatores) sacerdotia et consulatus ut spolia *adepti*. III,86,2 (Vitellius) consulatum, sacerdotia, nomina locumque inter primores nulla sua industria, sed cuncta patris claritudine adeptus. 16,27,10 cum plerique adepti consulatum et sacerdotia hortorum potius amoenitati inservirent (quam rei p.). 3,19,2 Caesar auctor

senatui fuit . . Veranio et Servaeo sacerdotia *tribuendi*. 6,40,11 (Tiberius) Blaesis sacerdotia, integra eorum domo *destinata*, convulsa *distulerat*, tunc ut *vacua contulit* in alios. II,95,6 Augustales . . quod sacerdotium, ut Romulus *Tatio regi, ita Caesar Tiberius Iuliae genti *sacravit*. [Nipp., Ritt. del. quod. sacr.] 3,64,14 ideo Augustales adiectos, quia proprium eius domus sacerdotium esset, pro qua vota persolverentur.

b) de *externis* s. 1,59,13 redderet (Segestes) filio sacerdotium *hominum* cf. p. 528^b. V,8,16 *honor* sacerdotii firmamentum potentiae adsumebatur (a regibus Iudaeorum). 15,24,9 nec recusaturum Tiridaten accipiendi diademati in urbem venire, nisi sacerdotii *religione* attineretur.

sacramentum. A) i. q. *fahnen-, huldigungsgeld* a) in *re milit.* α) I,36,70. 76. II,6,55. 79. III,42. IV,37. 1,42 s. *Othonis*, sim. IV,58,7 bellum cum populo R. vestris se manibus gesturum Classicus sperat imperiumque et sacramentum *Galliarum* ostentat i. q. *huldigungsgeld* für G. — I,55,2 Germaniae legiones sollemni *kalendarum Ianuarias* sacramento pro Galba adactae (sunt).

β) IV,46,23 Mucianus cunctos eiusdem sacramenti, eiusdem imperatoris *militis* appellans. 72,22 primum illum stipendiorum et sacramenti *diem* haberent. — I,12,3 Germaniae legiones rupta sacramenti *reverentia* imperatorem alium flagitare. 56,8 nec cuiquam (militum) ultra fides aut *memoria* prioris s. (erat). IV,77 cf. γ. 15,67,6 interrogatus (Flavus tribunus) a Nerone, quibus causis ad *oblivionem* sacramenti processisset, . . inquit.

γ) G 14,5 (principem) defendere . . *praecipuum* s. (comitum) est i. q. ist der wesentlichste punkt des f. I,56,14 Vitellio nuntiat, . . legiones proiectis Galbae imaginibus in senatus ac populi R. verba iurasse. id s. *inane* visum (est). 55,2 *sollemne* (üblich) s. cf. α. 56,8 *prius* s. cf. β. IV,58,31 transfugae e transfugis . . *inter recens* et *vetus* s. invisi deis erabitis? 77,18 vos Gallici foederis oblitos redisse in memoriam *Romani* s. . . credidi.

δ) I,55,15 (legiones) ne reverentiam imperii exuere viderentur, senatus populique R. obliterata iam nomina sacramento advocabant i. q. sprachen beim eide aus. 70,4 alam Silianam . . sacramento Vitellii accessisse. — I,36,10. II,74,3 *praecire* sacramentum. IV,59,8 nec illi (Classico) . . verba ultra suppeditavere, quam ut sacramentum *recitaret*: iuravere qui aderant pro imperio Galliarum. I,36,14 classicorum legio sacramentum eius (Othonis) *accepit* i. q. in verba eius iuravit. II,6,1 sacramentum Othonis acceperat uterque exercitus. IV,21,5 Civilis . . cunctos qui aderant in verba Vespasiani adigit mittitque legatos ad . . legiones . . ut idem s. acciperent. 31,8 adigente Hordeonio, instantibus tribunis, *dixit* sacramentum (miles). 1,28,17 Percennione et Vibuleno sacramentum dicturi sumus? III,42,9 Maturus Alpium . . procurator, fidus Vitellio, cuius sacramentum cunctis circa hostilibus nondum *exuerat*. 1,42,13 divus Iulius seditionem exercitus verbo uno

compescuit, Quirites vocando qui sacramentum eius *detrectabant*. IV, 37, 11 (legiones) Voculam sequuntur, *apud quem resumpto* Vespasiani s. . . 58, 7 ostentare cf. *α*. — I, 55, 2 cf. *α*. 76, 14 Iudaeicum exercitum Vespasianus, Suriae legiones Mucianus *sacramento* Othonis *adegere*. II, 55, 3 a Sabino praefecto urbis quod erat in urbe militum *sacramento* [Rhenan.; M in s.] Vitellii *adactum* (esse). 79, 3 (Tiberius Alexander) kalendis Iulii *sacramento* eius (Vespasiani) legiones *adegit*. III, 58, 9 vocari tribus iubet (Vitellius), dantes nomina *sacramento* *adigit*. 1, 37, 10 Germanicus . . legiones nihil cunctatas *sacramento* (sc. Tiberii) *adigit*. 16, 13, 15 dilectus . . habiti sunt *supplendine* . . legionibus, ex quibus aetate aut valetudine fessi *sacramento solvebantur*. Potest etiam ad B trahi. — A 7, 12 Agricola . . legioni tarde *ad sacramentum* transgressae praeposuit. I, 53, 10 (exercitus superioris Germaniae) occiso Nerone translatus in Galbam atque *in eo ipso* s. vexillis inferioris Germaniae praeventus erat. II, 81, 1 ante idus Iulias Suria omnis in eodem s. (Vespasiani) fuit.

b) 1, 8, 15 addebat Messalla *renovandum* per annos s. in nomen Tiberii cf. Nipp.

B) *meton.* i. q. *kriegsdienst* I, 5, 1 miles urbanus *longo Caesarum* s. *inbutus* . .

sacrarium. a) *propr.* 2, 41, 4 aedes Fortis Fortunae . . *sacrarium genti Iuliae* . . *dicantur*.

b) *transl.* D 20, 20 *Horatii* s. cf. *decor b. γ*.

sacricola. III, 74, 2 Domitianus . . *apud aeduum occultatus*, . . *turbae sacricolarum inmixtus* ignoratusque.

sacrificialis. 2, 69, 7 s. apparatus cf. proturbo.

sacrificium. III, 56, 3 profugus altaribus taurus disiecto sacrificii *apparatu* . . confossus. 12, 47, 4 provisum illic (in loco) sacrificii *paratum* [M sacrificium imperatum] *dictitans*, ut dis testibus pax firmaretur. — 3, 71, 13 diebus *publici* s. — 11, 26, 16 dum sacrificii gratia Claudius Ostiam proficisceretur. — A 27, 10 Britannii . . coetibus ac sacrificiis *conspirationem civitatum* (sanciebant). 15, 47, 5 bicipites . . *partus* . . in sacrificiis, quibus gravidas hostias *immolare mos est*, reperti (sunt).

sacrificio. Non nisi vi *intra*. I, 27, 1 sacrificanti pro aede Apollinis Galbae *haruspex tristia exta* et instantes *insidias* . . praedicit. II, 78, 15 illic sacrificanti Vespasiano . . sacerdos inspectis . . *extis* . . inquit . . 6, 37, 4 sacrificantibus . . *nuntiavere* accolae . . 11, 31, 10 feminae *pellibus accinctae* *adsubabant* ut sacrificantes vel insanentes Bacchae. V, 12, 17 missis per speciem sacrificandi qui Eleazarum . . *obtruncarent*. — G 9, 4 pars Sueborum et *Isidi* sacrificat. 4, 52, 7 pergit ad Tiberium ac forte sacrificantem *patri* reperit. — 11, 27, 6 illam audisse *auspicum verba*, subisse *flammeum*, sacrificasse *apud deos*. — 6, 34, 12 nec quisquam *ariete* sacrificaverit, *credo* vexisse Phrixum.

sacrilegium. i. q. *tempelraub* A 6, 20 (Agricola) electus a Galba ad dona templorum *recognoscenda* . . effectit, ne cuius *alterius sacrilegium* res p. quam *Neronis* sensisset. 15, 45, 11 Seneca, quo *invidiam* sacrilegii a semet averteret, . .

sacro. A) a) i. q. *einer gottheit weihen, stiften, darbringen* II, 3, 3 conditorem templi regem Aeriam vetus memoria (perhibet). . . fama recentior tradit a Cinyra *sacratum* (esse) *templum*. III, 74, 8 (Domitianus) modicum *sacellum Iovi Conservatori* *aramque* posuit . . ; *mox* . . Iovi *Custodi templum* *ingens seque* (i. e. imaginem suam) in sinu dei *sacravit*. 15, 41, 4 *vetustissima religione* (*templum*), quod Servius Tullius Lunae, et magna *ara fanumque*, quae praesenti Herculi Arcas Evander *sacraverat*, aedesque *Statoris Iovis vota Romulo* . . *exusta* (sunt). IV, 84, 17 *templum* pro magnitudine urbis *extractum* (est) loco, cui nomen Rhacotis; fuerat illic *sacellum* Serapidi atque *Isidi* antiquitus *sacratum*. 2, 49, 8 *Spei aedes* a Germanico *sacratum*: hanc Atilius *voberat* eodem bello. 3, 63, 9 Tenios (Apollinis) *carmen* referre, quo *sacrare* Neptuni *effigiem aedemque* iussi sint. V, 4, 5 *effigiem animalis* . . *penetrati* *sacravere* i. q. *stellten sie zur verehrung auf* im h. 2, 22, 4 Caesar *congeriem armorum* struxit, *superbo cum titulo*: *debellatis inter Rhenum Albimque nationibus exercitum Tiberii Caesaris* ea *monimenta* Marti et Iovi et Augusto *sacravisse*. 53, 7 sinus Actiaca *victoria* *inclutos* et *sacratas* ab Augusto *manubias* . . *adiit*. 3, 18, 9 (Tiberius), cum Messalinus *signum aureum* in aede Martis Ultoris, *Caecina aram ultionis* statuendam *censuissent*, *prohibuit*, ob *externas ea* *victorias* *sacrari* *dictitans*. 6, 25, 14 *decretum* (est), ut *quintum decimum kal. Novembris*, . . *necis die*, per omnis annos *donum* Iovi *sacraretur*. 15, 45, 5 *spoliatis* in urbe *templis egestoque auro*, quod *triumphis*, quod *votis omnis populi R.* aetas *prosperae* (im glück) aut in metu *sacraverat*. 74, 8 (Nero) *pugionem* *apud Capitolium* *sacravit* *inscripsitque* Iovi *Vindici*. 3, 61, 5 *deorum monitu* *sacratum* (esse) *nemus* i. q. *sei als heiliger boden erklärt* worden. II, 95, 7 *sacerdotium* cf. *sacerd.* a. 1, 73, 13 quos (*ludos*) *mater sua* (Tiberii) in *memoriam Augusti* *sacrasset*. — 13, 57, 11 *victores diversam* (i. e. *hostium*) *aciem* Marti ac Mercurio *sacravere*, quo *voto equi viri*, *cuncta* *viva* *occidioni* *dantur*. 2, 69, 15 *reperiebantur* . . *malefica*, *quis creditur animas* *numinibus infernis* *sacrari*.

b) 1) i. q. *weihen, unverletzlich machen* 12, 47, 10 id *foedus arcanum* *habetur* quasi *mutuo cruore* *sacratum*.

2) i. q. *als heilig verehren* de imperatore R. 4, 37, 15 *omnes per provincias* *effigie* *numinum* *sacrari* [Lips.; M *sacra*] *ambitiosum* (esse) i. q. *sich verehren zu lassen*.

B) i. q. *verewigen* 3, 63, 15 *iussi* (sunt) . . in *templis* *figere aera* *sacrandam* *ad memoriam* (rei).

sacrosanctus. 4, 36, 13 ut quis *destructior* *accusator*, *velut sacrosanctus* *erat*.

saecularis. 11, 11, 1 et 5 *ludi saeculares*.

saeculum. A) i. q. *zeitalter, zeit* a) *propr.* 1) in *univ.* D 1, 2 *requiris* . . , *cur*, cum *priora saecula* *tot eminentium oratorum ingenii gloria* *que floruerint*, *nostra* . . *aetas* . . *vix nomen* . . *oratoris* *retineat*. 16, 20 *Ulixes* *ac Nestor*, quorum *aetas mille fere* et *trecentis annis saeculum* *nostrum* *antecedit*. 24, 3 quo *impetu saeculum* *nostrum* *defendit!* *quam copiose* . . *vexavit*

antiquos! — D 10,39 nobis satis sit privatas et nostri saeculi *controversias* tueri. 41,26 *bono* saeculi sui quisque citra *obrectationem* alterius utatur. A 44,15 (Agricolae) non licuit durare in hanc beatissimi saeculi (nostri) **lucem* ac principem Traianum videre. — D 8,9 (eloquentiae) caelestis vis multa quidem *omnibus* s. exempla edidit. 1,2 *priora* s. cf. supra. 41,21 si aut vos *prioribus* s. aut illi, quos miramur, *his* nati essent. 10,39 *nostrum* s. cf. supra. 16,14 non. *inauditum* et *indefensum* s. nostrum patiar hac vestra conspiratione damnari. 16,20 cf. supra. 23,19 vos, viri disertissimi, . . . inlustrate s. nostrum pulcherrimo genere dicendi. 24,3 cf. supra. 41,26 s. *suum*, *alterum* cf. supra. 25,10 fatetur plures formas dicendi etiam *isdem* s., nedum *diversis* extitisse. 12,12 *felix* illud et, ut more nostro loquar, *avreum* s., et oratorum et criminum *inops*, poetis et vatibus abundabat. A 44 *beatissimum* s. cf. supra. I,3,1 non tamen adeo virtutum *sterile* s. (erat), ut non et bona exempla prodiderit. II,37,12 neque Paulinum . . . sperasse *corruptissimo* s. tantam vulgi moderationem reor. — D 1 oratorum ingeniis *florere*. 12 poetis *abundat*. I,3 exempla *prodit* cf. supra. — D 16 inauditum *damnare*. 24 *defendere*. 23 *inlustrare*. 16 *antecedere* cf. supra. 17,29 ne *dividatis* saeculum i. q. zwei zeitalter aus einem machen.

2) *spec. de s. principis* i. q. *regierungszeit* A 3,2 primo statim *beatissimi* s. ortu Nerva Caesar res olim dissociabiles (miscuit).

b) *meton.* i. q. *zeitgeist* G 19,9 nemo illic vitia ridet, nec corrumpere et corrumpi saeculum vocatur.

B) i. q. *jahrhundert* D 16,27 quod spatium temporis si ad infirmitatem corporum nostrorum referas, fortasse longum videatur; si ad *naturam* saeculorum ac respectum immensi huius aevi, perquam breve . . . est. I,2,9 Italia novis cladibus vel post longam saeculorum *seriem* repetitis adfecta. Fortasse ad A. a. 1 pertinet. 6,28,1 Paulo Fabio L. Vitellio consulibus post longum saeculorum *ambitum* avis phoenix in Aegyptum venit.

saepe, saepius. (*Saepissime* non legitur.)

a) D 34, 31 cui cotidie audienti notae leges, *non novi* iudicium vultus, *frequens* in oculis consuetudo contionum, s. cognitae populi aures (erant). 39,10 quia s. interrogat index . . . cf. 39,12 *frequenter* . . . silentium . . . indicit. 37,36 quo saepius steterit tamquam in acie (eloquentia) quoque *plures* . . . intulerit ictus. . . A 8,7 s. parti exercitus in experimentum, *aliquando* maioribus copiis ex eventu praefecit (Agricolam). 28,10 proelio congressi ac s. victores, *aliquando* pulsus. . . 38,6 *aliquando* frangi aspectu pignorum suorum, saepius concitari. 3,27,5 leges etsi *aliquando* in maleficos ex delicto, saepius tamen dissensione ordinum. *latae* sunt. A 19,10 oppon. *non semper* cf. b sum. G 22,7 crebrae . . . rixae *raro* conviciis, saepius caede et vulneribus transiguntur. 42,9 *raro* armis nostris, saepius pecunia iuvantur. I,58,4 saevitiam militum . . . saepius adprobat, **raro* simulatione vinculorum frustratur. IV,84 *modo* . . . modo . . . s. . . 4,1. 11,16. 14,10 modo . . . saepius cf. 3

p. 855^a. 4,34,17 Scipionem, Afranium. . . *nusquam* latrones. . . s. ut insignis viros nominat (Livius).

b) 3,71,13 neu saepius quam bis eundem in annum (*abesset*). G 38,8 seu cognatione aliqua Sueborum seu, quod s. *accidit*, imitatione. 11,15,3 s. adversis rei p. temporibus **accitos* (esse haruspices). 15,50,16 (Rufum) fatigabat criminationibus ac s. in metum *adduxerat*. 3,34,27 nam principibus *adeunda* (esse) saepius longinqua imperii. 12,58,9 reddita (est) Rhodiis libertas, *adempta* s. aut firmata, prout . . . meruerant aut. *deliquerant*. D 19,27 s. ultro *admonet* (oratore) atque alio transgredientem revocant et festinare se testantur. G 37,12 non Samnis, non Poeni. . . saepius admonere. I,58,4 *adprobo* cf. a. 4,58,13 propinquo rure aut litore et s. moenia urbis *adsidens* extremam senectam (complevit). III,46,12 *adfuit*, ut s. alias, fortuna populi R. 59,10 (fortuna), quae Flavianis ducibus non minus s. quam ratio adfuit. 1,55,7 Segestes parari rebellionem s. alias et supremo convivio . . . *aperuit*. D 22,22 *aspicere* cf. infra sumo. A 25,6 ac s. *isdem* castris pedes equesque. . . suos casus (*attollebant*). 24,13 s. ex eo *audivi* . . . 33,14 equidem s. in agmine . . . voces audiebam. II,6,8 **auditique* saepius in Suria . . . Caesares quam inspecti (sunt). 3,50,10 s. *audivi* principem nostrum conquerentem . . . 12,60,1 saepius audita (est) vox principis. . . 13,19,12 non vetera et saepius iam audita deferens. 46,4 s. *auditus* est concursus . . . IV,29,10 fors cuncta turbare et ignavorum s. telis fortissimi *cadere*. D 24,11 more vetere et a nostris philosophis s. *celebrato*. 6,34,3 Pharasmanes. . . *adequitare* castris (Orodis), *infensare* pabula; ac s. **in* modum obsidii stationibus *cingebat*. 15,38,16 et s. . . *circumveniebantur*. D 34,31 *cognoscere* cf. a. 6,15,7 Cassius . . . facilitate saepius quam industria *commendabatur*. 12,55,2 Cilicum nationes . . . s. et alias *commotae*, tunc. . . montes. . . castris cepere. A 38,6 *concito* cf. a. 3,67,10 neque refellere. . . dabatur, ac s. etiam *constitendum* erat. III,65,11 s. domi *congressi*, postremo in aede Apollinis . . . pepigere. I,83,15 nam s. honestas rerum causas, ni iudicium adhibeas, perniciosus exitus *consecuntur*. 3,34,14 *corruptos* (esse) s. pravitate uxorum maritos. 16,13,9 (coniuges et liberi) qui dum adsident, dum deflent, s. eodem rogo *cremabantur*. 6,1,5 et s. in propinqua *degressus*. . . D 7,16 *demonstro* cf. infra voco. 3,73,1 Tacfarinas, quamquam saepius *depulsus*, . . . D 15,3 tuum sermonem s. *excepi*. 13,37,20 non defore Arsacidis virtutem fortunamque saepius iam clade R. *expertam*. 15,61,6 (Nero), qui saepius libertatem Senecae quam servitium expertus esset. 14,10,3 saepius pavore *exurgens* cf. p. 855^a. 3,58,7 s. pontifices Dialia sacra *fecisse*. 15,11,5 centurione. . . turrim . . . defendere auso factaque saepius eruptione et caesis qui. . . 3,27,5 *fero* cf. a. 12,58,9 *firmiter* cf. supra adimo. IV,84,3 *flecto* cf. p. 855^a. 11,32,8 Messalina . . . *aspici* a marito, quod s. subsidium *habuerat*, . . . intendit. II,82,6 Vespasianus adire, hortari, bonos laude, segnes exemplo *incitare* saepius quam coercere. A 36,19 ac s. vagi curus, exterriti sine rectoribus equi. . .

obvios *incursabant*. 9,15 ne famam quidem, cui s. etiam [B etiam s.] boni *indulgent*, . . II,68,22 nec quemquam saepius quam Verginium omnis seditio *infestavit*. 1,72,3 nomen patris patriae Tiberius, a populo saepius *ingestum*, repudiavit. 15,68,14 ferociam amici metuit, s. asperis facetiis *inclusus*. I,23,6 alios. pecunia aut gratia iuvare, *inserendo* saepius querellas et ambiguos de Galba sermones. D39,10 s. *interrogat* iudex. . G42,9 *iuvare* cf. a. 22,2 statim e somno. . *lacantur*, saepius calida, . . IV,5,2 iterum in mentionem incidimus viri saepius *memorandi*. 3,18,5 satis firmus, ut s. memoravi, adversum pecuniam. 6,50,4 *mutatis* que saepius locis tandem . . consedit in villa. 13,29,1 varie habita ac s. *mutata (est) eius rei forma. 15,37,4 (epulas Tigellini) ut exemplum referam, ne saepius eadem prodigientia *narranda* sit. 4,34,17 *nomino* cf. a. 2,12,9 centuriones laeta saepius quam comperta *nuntiare*. 14,2,3 ut medio diei . . *offerret* se saepius temulento comptam. 4,32,12 levata, ex quis magnarum s. rerum motus *oriuntur*. 12,29,6 nec Claudius, quamquam s. *oratus*, arma. . interposuit. 15,21,9 plura s. *peccantur*, dum demeremur quam dum offendimus. 3,52,12 Tiberius s. apud se *pensitato*, an . . IV,58,11 socii s. nostri excindi urbes suas . . *perulerunt*. II,62,13 priores id principes pecunia et saepius vi *perpulerant*. 13,6,3 pulso Radamisto, qui s. regni eius *politus*, dein profugus, tum quoque bellum deseruerat. 12,48,5 semina etiam odiorum iacienda (esse), ut s. principes R. eandem Armeniam . . turbantis barbarorum animis *praebuerint*. A8,7 *praeficio* cf. a. G22,4 ad negotia nec minus s. ad convivia *procedunt* armati. 4,57,1 diu meditato *prolatoque* saepius consilio tandem Caesar in Campaniam *abscessit. III, 20,5 duces providendo, consultando, cunctatione saepius quam temeritate *prodesse*. IV,50,12 Baebius . . exitiosus et inter causas malorum, quae mox tulimus, saepius *rediturus*. G38,10 capillum retorquent ac s. in ipso vertice **relegant*. D1,1 s. ex me *requiris*. . 12,46,13 ille propalam incerta et saepius molliora *respondens*, secretis nuntiis monet. . D19,27 *revoco* cf. supra admoneo. 20,16 ac s. in colonias. . *scribunt*. 15,55,10 tabulas testamenti saepius a se . . *signatas* (esse). 4,4,7 exim vetus et s. *simulatum* proficiscendi . . consilium refertur. 16,15,8 is fortitudinem s. adversum hostes *spectatam* in se vertit. II,44,24 ad iram saepius quam in formidinem *stimulabantur*. D37,36 *sto* cf. a. A19,10 nec poena semper (sc. uti), sed saepius paenitentia contentus *esse*. 2,56,4 maximis imperiis interiecti et saepius discordes sunt. 3,74,10 pars aliqua militis R. in ore, in latere et s. a tergo erat. A9,10 ubi . . iudicia poscerent, gravis intentus severus, et saepius misericors (erat). 28,10 cf. a. III,82,13 proelia. . multa et varia, sed Flavianis. . saepius prospera (erant). V,10,4 legatum varia proelia ac saepius adversa exceperere. 4,1,18 eiusque causa modo largitio et luxus, saepius industria ac vigilantia (erat). 14,9 variis dehinc et saepius inritis praetorum questibus, postremo Caesar. . rettulit. 63,2 et s. certamen (erat), si. . 12,7,12 palam

severitas ac saepius superbia (erat). 39,5 crebra hinc proelia et saepius in modum latrocinii per saltus per paludes (erant). D22,22 sit in apparatu eius et aurum et gemmae, ut *sumere* in manus et aspicere saepius *libeat. 19,27 *testor* cf. supra admoneo. G22,7 *transigo* cf. a. 11,16,12 *usurpo* cf. p. 855^a. G17,9 nec alius feminis quam viris habitus (est), nisi quod feminae saepius lineis amictibus *velantur*. 16,5,6 cum turbarent gnaros ac s. a militibus *verberarentur*. 3,16,1 *visum* (esse) saepius inter manus Pisonis libellum. D7,16 quos saepius vulgus . . transeuntes nomine *vocat* et digito demonstrat?

saepenumero. 14,43,1 s., patres conscripti, in hoc ordine *interfui*, cum. . [Halm saepe numero.]

saepio. non nisi *transl.* i. q. *umgeben, einschliessen, verwahren a* *absol.* IV,32,19 vana illa *castrorum spatia* excidimus vel saepta ferro fameque premimus. 14,37,6 difficili effugio, quia circumiecta vehicula saepserant *abitus*. — G19,1 saepta *pudicitia* agunt (uxores) i. q. wohlgesichert.

b) c. *abl.* 1,9,18 mari Oceano et amnibus longinquis saeptum (esse) *imperium (R.)*. IV, 71,19 Rigodulum venit, quem *locum* . . Valentinus insederat, montibus aut Mosella amne saeptum. 12,31,12 locum pugnae delegere, saeptum agresti aggere. 1,5,14 *domum* cf. infra. 15,38,8 neque domus munimentis saeptae vel templa muris *cincta* aut quid aliud morae (sc. ignis) interiacebat. 14,31,20 nec arduum videbatur excindere *coloniam* nullis munimentis saeptam. 6,42,2 Seleucenses. . *civitas* potens, saepta muris. 15,60,20 tribunus. *villam* globis militum saepsit i. q. absperren. 1,5,14 acerbis custodiis *domum* et *vias* saepserat Livia. 14,45,8 Caesar. . omne *iter*, quo damnati ad poenam ducebantur, militaribus praesidiis saepsit. IV,2,13 longus *deditorum ordo* saeptus armatis per urbem incessit. 13,18,16 illuc (ventitabat) saeptus turba centurionum. 15,57,17 pavido Nerone, quamquam multiplicatis excubiis *semet* saepsisset.

saevio. *transl. a* de *hom. a*) I,58,10 apud saevientes (sc. milites) occidere palam, ignoscere non nisi fallendo licebat. IV,60,16 retinere saevientes (sc. milites Germanos) nequiverit (Civilis). 4,1,4 repente turbare fortuna coepit, saevire ipse (Tiberius) aut saevientibus vires praebere. 13,43,16 cur neminem alium delectum, qui saevienti impudicae vocem praerberet? 15,61,9 (Poppaea et Tigellinus), quod erat saevienti principi intimum consiliorum. 1,32,4 (militis seditiosi) dstrictis gladiis in centuriones invadunt: ea vetustissima militaribus odiis materies et saevienti principium. c. *abl.* II,44,14 (milites) Gallus. . flexerat, ne super cladem adversae pugnae suismet ipsi caedibus (mit blutvergiessen unter ihren eignen leuten) saevirent. — *impers.* I,2,14 atrocius in urbe saevitum (est): nobilitas, opes, . . honores pro crimine et ob virtutes certissimum exitium. 3,24,13 Silanus in nepti Augusti adulter, quamquam non ultra foret saevitum, quam ut amicitia Caesaris prohiberetur, exilium sibi demonstrari intellexit. c. *abl.* 3,55,9 postquam caedibus saevitum (a Caesaribus) et magnitudo famae exitio erat, . .

β) c. praep. in A 38,7 constabat saevisse quosdam (Britannos) in coniuges ac liberos, tamquam misererentur. 16,26,10 magis timendum, ne in coniugem, in *filiam, in cetera pignora eius saeviret (Nero). IV,39,12 in neminem ultra aciem saevierant (Antonius Varusque). 3,13,12 (Pisonem) in optimum quemque, maxime in comites et amicos Germanici saevisse. A 15,6 singulos sibi olim reges fuisse, nunc binos imponi, e quibus legatus in sanguinem, procurator in bona saeviret. c. abl. 3,31,23 quod... exitiosum multis (erat), quorum in pecuniam atque famam damnationibus et hasta saeviebat (Corbulo). — *impers.* A 2,4 neque in ipsos modo auctores, sed in libros quoque eorum saevitum (esse). II,62,1 nec ultra in defectores aut bona cuiusquam saevitum (est). 4,20,1 saevitum (est) tamen in bona. 1,49,6 et quidam bonorum caesi (a militibus seditiosis), postquam intellectu in quos saeviretur pessimi quoque arma rapuerant.

b) 15,46,8 gubernatores, quamvis saeviente pelago, a Formis movere. 13,15,22 (venenum) transmisit exsoluta alvo parum validum sive temperamentum inerat, ne statim saeviret. 2,72,2 saevitia fortunae submitteret animum.

saevitia. *transl.* A) in *univ.* a) a) c. *oppos.* et *sim.* 15,73,15 neu composita aut obliterata mansuetudine principis novam ad saevitiam retraheret. I,68,16 in Alpinum... ut concitorem belli Caecina animadvertit: ceteros veniae vel saevitiae Vitellii reliquit. 69,8 vulgus... tam pronum in misericordiam (erat), quam immodicum saevitia fuerat. 14,45,11 ne mos antiquus, quem misericordia non minuerat, per saevitiam intenderetur. 16,32,7 quantum misericordiae saevitia accusationis permoverat, tantum irae Egnatius testis concivit. 6,19,14 quantum saevitia glisceret, miseratio arcebat. 11,12,3 matri Agrippinae miseratio angebatur ob saevitiam Messalinae. 15,44,26 unde quamquam adversus fontes... miseratio oriebatur, tamquam non utilitate publica, sed in saevitiam unius absumerentur. 3,22,17 quod alii civile rebantur... quidam ad saevitiam trahebant. 6,31,4 (Artabanus) fidus Romanis, *aquabilis* in suos, mox superbiam in nos, saevitiam in populares sumpsit. 41,14 Artabanum Scythas inter eductum ob saevitiam execrati come Tiridatis ingenium Romanas per artes sperabant. — I,41,17 pleraque vulnera feritate et saevitia trunco iam corpori (Galbae) adiecta (sunt). — II,20,1 Caecina, velut relicta post Alpes saevitia ac licentia, modesto agmine per Italiam incessit. IV,72,10 Cerialis metu infamiae, si licentia saevitiaque inbuere militem crederetur, pressit iras (militum). V,9,17 Felix (libertus) per omnem s. ac libidinem (willkür) ius regum servili ingenio exercuit (in Iudaea). 6,6,9 quando ut corpora verberibus, ita saevitia, libidine (leidenschaft), malis consultis animus dilaceretur. II,73,6 ipse (Vitellius) exercitusque... saevitia libidine (auschweifung) raptu in externos mores proruperant. III,33,2 quadraginta armatorum milia inrupere (Cremonam), calorum lixarumque amplior numerus et in libidinem ac saevitiam

corruptior. 45,11 pro marito studia civitatis, pro adultero libido reginae et saevitia (erant). 4,57,7 (Tiberium) saevitiam ac libidinem cum factis promeret, locis occultantem. 6,51,15 (Tiberius) instabilis saevitia, sed obiectis libidinibus, dum... II,31,6 Vitellius ventre et gula sibi *inhonestus, Otho luxu saevitia audacia rei p. exitiosior ducebatur. 11,10,20 (Gotarzes) potitus regiam, per saevitiam ac luxum adegit Parthos mittere ad principem R. occultas preces. 13,30,5 praefectus... velut infimam nationum Italiam luxuria saevitiaque adfectavisset. III,31,22 superbiam saevitiamque... etiam perfidiam obiectabant (Caecinae milites). 1,72,17 (Tiberium) asperavere carmina... vulgata in saevitiam superbiamque eius. 3,40,11 seditiosa disserebant (Galli) de continuatione tributorum, gravitate faenoris, saevitia ac superbia praesidentium. 4,68,17 audentius iam onerat (sc. probris) Seianum, saevitiam, superbiam, spes eius. 6,31,4 cf. supra. 1,4,12 cf. δ. 10,27 quoniam adrogantiam saevitiamque eius (Tiberii) introspererit (Augustus). 15,50,14 (Faenium) per saevitiam impudicitiamque Tigellinus in animo principis anteibat. 16,7,2 mortem Poppaeae... laetam ob impudicitiam eius saevitiamque.

β) A 3,12. 1,74,6. 16,13,12 s. *principis*. I, 87,5 s. *Galbae*. II,77,17 mihi... fiducia est... in Vitellii torpore insectia saevitia. IV,8,13. 15,62,10 cui enim ignaram fuisse saevitiam *Neronis*? 11,12,3 cf. α. 13,43,11 omnem *Claudii* s. 16,29,8 quando et ille perinde innocens *Tiberii* saevitia concidisset. III,45,11 s. *reginae*. I,58,3 saevitiam *militum* plerosque ad poenam exposcentium saepius adprobat, raro simulatione vinculorum frustratur (Vitellius). 71,5 Celsum... per speciem vinculorum saevitiae militum substractum... 1,17,14. 31,17 s. *centurionum* i. q. grausame, harte behandlung von seiten der h. cf. I,37,20 et 46,15 s. ζ. 1,67,7 si fugerent, pluris silvas... saevitiam *hostium* superesse. 2,34,2 corrupta iudicia, saevitiam *oratorum* accusationes minitantium increpans. 3,40,11 s. *praesidentium* cf. α. 11, 13,5 lege lata saevitiam *creditorum* coercuit (Claudius), ne in mortem parentum pecunias filiis familiarum faenori darent. 14,48,18 esse poenas legibus constitutas, quibus sine *iudicium* saevitia... supplicia decernerentur. 1,10,27. 72,17. 4,68,17. 16,7,2 s. eius cf. α. 15,44,26 s. unius cf. α.

γ) IV,63,3 (Civilis et Classicus) saevitia *ingenii* [Agricola; M ingenti] et cupidine praedae ad excidium civitatis trahebantur. 1,44, 13 penes eosdem saevitia *facti* et invidia erat. 16,32,7 s. *accusationis* cf. α.

δ) A 16,5 coloniam invasere ut sedem servitutis, nec ullum in barbaris saevitiae *genus* omisit ira et victoria. 1,4,12 Tiberium *Neronem*. insita Claudiae familiae superbia (esse), multaque *iudicia* saevitiae, quamquam premanatur, erumpere. 53,9 par *causa* saevitiae in Gracchum (erat Tiberio). 4,28,1 miseriarum ac saevitiae *exemplum* atrox, reus pater, accusator filius... in senatum inducti sunt. 13,52,4 absolvit Caesar Camerinum (proconsulem Afri-

cae) adversus privatos . . saevitiae magis quam captarum pecuniarum *crimina* obicientes.

ε) V, 9, 17 per *omnem* s. cf. α. 13, 43, 11 omnem Claudii s. Suillio obiectabant (testes). 14, 63, 8 laeta aliqua viderant et *praesentem* s. melioris olim fortunae recordatione adlevabant. 64, 10 additur *atrocior* s., quod caput amputatum . . Poppaea vidit. 15, 73, 15 *nova* s. cf. α.

ζ) IV, 1, 7 si quem procerum habitu . . conspexerant, obtruncare . . quae saevitia recentibus odiis sanguine explebatur, dein *verterat* in avaritiam. 8, 13 saevitiam Neronis per eius modi imagines *inclusisse*. 1, 67, 7 *superest* cf. β. 6, 19, 14 *gliscit* cf. α. 16, 32, 7 *permovet* misericordiam cf. α. — 3, 67, 3 saevitiae captarumque pecuniarum *teneri reum* (Silanum pro consule Asiae). 6, 24, 10 etiam sua verba centurio saevitiae plena, tamquam egregium, . . adiecerat. — I, 68 *qm saevitiae eius relinquere* cf. α. 71 *subtrahere* cf. β. 1, 74, 6 occultis libellis saevitiae principis *adrepit* i. q. sich an den grausamen kaiser heranschleichen. — 14, 64, 10 *adde* i. q. ausserdem ausüben cf. ε. 63, 8 *adlevare* cf. ε. 1, 58, 3 *adprobare* cf. β. 11, 13, 5 *coercere* cf. β. 16, 10, 4 *initium detegendae* s. IV, 1, 7 sanguine *expletur* cf. supra. 1, 58, 3 *frustrari* cf. β. 2, 34, 2 *increpare* cf. β. 1, 10, 27 *introspicere* cf. α. 15, 67, 20 saevitiam apud Neronem *iactavit*. 6, 23, 13 quia rumor incedebat fore ut . . nepoti conciliaretur Caesar, saevitiam quam paenitentiam *maluit*. III, 31, 22 *obiectare* cf. α. 13, 43, 11 cf. ε. 4, 57, 7 *locis occultare* cf. α. 68, 17 *onerare* (sc. probris) cf. α. 1, 76, 14 *ostentare*. 16, 13, 12 senatorum interitus . . minus febiles erant, tamquam communi mortalitate saevitiam principis *praevenerent*. 4, 57, 7 factis *promere* cf. α. 1, 17, 14 hinc saevitiam centurionum et vacationes munerum *redimi*. II, 20, 1 *relinquere* cf. α. 6, 31, 4 *sumere* in qm cf. α. 1, 31, 17 (militis) modum miseriarum exposcerent saevitiamque centurionum *ulciscerentur*. — 4, 35, 17 punitis ingeniis *gliscit* auctoritas, neque aliud externi reges aut qui eadem saevitia *usi sunt*, nisi dedecus sibi atque illis gloriam peperere. A 3, 12 multi fortuitis casibus, promptissimus quisque saevitia principis interciderunt. 16, 29, 8 concidere cf. β. 1, 87, 5 saevitia Galbae in custodia habitos (milites). 46, 15 locupletissimus quisque miles labore ac saevitia (harte *behandlung* cf. β) fatigari (a centurionibus), donec vacationem emeret. II, 73, 6 in externos mores prorumpere cf. α. IV, 42, 14 nec dignitatem aut salutem illa saevitia redemisti. 72, 10 inbuere militem cf. α. 6, 6, 9 animus dilaceratur cf. α. 12, 10, 9 dum socors domi, bellis infaustus ignaviam saevitia tegat (Gotarzes). 13, 30, 5 Italiam adfectare cf. α. 1, 41, 17 vulnera trunco corpori adiecta cf. α. IV, 63, 3 saevitia ingenii trahi ad cf. γ. I, 69, 8 immodicus saevitia fuerat. II, 31, 6 rei p. exitiosum ducebatur. 6, 51, 15 intestabilis cf. α. — IV, 45, 11 accusantibus Cyrenensibus damnatur lege repetundarum et exilio *ob saevitiam*. 6, 41, 14 execrari qm. 11, 12, 3 miseratio augetur. 16, 7, 2 mors laeta cf. α. V, 9, 17 per omnem s. ius regium exercere. 11, 10, 20 per s. adegit Parthos. 14, 45, 11 mos intenditur. 15, 50, 14

Lexikon Taciteum.

anteire qm cf. α. I, 37, 20 falsis nominibus severitatem *pro saevitia* (harte *behandlung*), parsimoniam pro avaritia, supplicia et contumelias vestras (i. e. militum) disciplinam appellat (Galba). III, 33, 2 calonum numerus *in saevitiam corruptior*. 1, 72, 17 carmina vulgata in s. eius. 15, 44, 26 in s. unius absumi cf. α. 3, 22, 17 *ad s. trahere* qd. 15, 73, 15 retrahere cf. α. 6, 25, 3 postquam nihil *de saevitia* remittebatur, voluntate extinctam (esse Agrippinam). — 1, 53, 9 s. *in qm* cf. δ.

δ) I, 79, 23 saevitia **hiemis* **aut vulnerum* absumpti (sunt). IV, 38, 5 naves saevitia hiemis prohibebantur. 2, 87, 1 saevitiam *annonae incusante* plebe i. q. schreckliche teuerung.

β) *spec.*, vi crudelitatis non admixta, *de hom.* i. q. *grause kampfeswut, wildheit* 2, 11, 11 Chariovalda diu *sustentata* hostium saevitia hortatus suos ut. . Aliter 1, 67 cf. A. α. β. 15, 11, 8 castra repetivere, virtutem regis, saevitiam et copias *gentium*. . metu *extollentes*.

saevus. *transl.* A) a) *de hom.* II, 38, 8 nobilium saevissimus Sulla i. q. der grösste blutensch vom adel: Roth. IV, 42, 33 intestabilior et saevior (sc. dominus) exortus est (Nero). 74, 9 *laudatorum principum* usus ex aequo quamvis procul agentibus: saevi proximis ingruunt. 6, 36, 6 desererent *regem saevum* in pace et adversis proeliorum exitiosum. c. *abl.* 11, 5, 1 continuus inde et saevus accusandis reis Suillius (erat).

b) *de rebus* α) A 22, 3 conflictatum saevus *tempestatibus* exercitum. IV, 52, 14 (naves) frumento onustas saevo adhuc *mari* committit i. q. wild stürmend. 1, 30, 5 praematura hiems *imbribus* continuis adeoque saevis, ut non egredi tentoria. . possent. 4, 51, 19 praematura montis Haemi et saeva *hiems* subvenit. 13, 35, 12 hieme saeva adeo, ut . . nisi effossa humus tentoria locum non praerberet. — 4, 20, 10 pleaque ab saevis *adulationibus* aliorum (adversus Tiberium) in melius flexit (Lepidus) i. q. trotz der grausamen absichten in den schmeicheleien. III, 25, 20 hinc per omnem aciem. . saevissimi *belli* execratio. A 39, 12 quod saevae *cogitationis* indicium erat, secreto suo satiatius (Domitianus), . . i. q. blutiger anschlag. 15, 63, 15 saevis *cruciatibus* defessus. 2, 26, 10 prospera illi et magna proelia: eorum quoque meminisset, quae venti et fluctus . . gravia . . et saeva *damna* intulissent. III, 83, 6 saeva ac deformis urbe tota *facies* (erat). 4, 33, 14 nos saeva *iussa*, continuas accusationes. . coniungimus. 13, 17, 9 ut iam non . . saeva *mors* videri queat, quamvis inter sacra mensae . . prope-rata sit. 1, 2, 2 *opus* adgredior. . atrox proeliis, discors seditionibus, ipsa etiam pace saevum. 2, 55, 3 civitatem Atheniensium. . *oratione* saeva increpat i. q. grimmig, wild losfahrend. I, 50, 9 nec iam recentia saevae *pacis* exempla . . loquebantur i. q. vorgänge des entsetzvollen, blutigen fr. 15, 58, 10 cum super Neronis ac Tigellini saevae *percontationes* Faenius quoque violenter urgueret. 6, 5, 1 Cotta, saevissimae cuiusque *sententiae* auctor. 3, 33, 11 *securum* (mulierum) si licentia adsit, saevum, ambitiosum, potestatis avidum (esse). II, 88, 14 nec minus

saevum [M scaevum] *spectaculum* erant ipsi (Germani auxiliares) i. q. entsetzlich, grausig. 14,30,10 excisi (sunt) luci saevis *superstitionibus* sacri. A1,15 incusaturus tam saeva et infesta virtutibus *tempora*. 2,69,10 saevam *vim* morbi angebat persuasio veneni a Pisone accepti. III,39,4 audita est saevissima Vitellii *vox*, qua se . . pavisse oculos spectata inimici morte iactavit. IV,32,12 egregium . . pretium laborum recepi, . . vincula mea et saevissimas huius exercitus voces, quibus ad supplicium petitus . . i. q. blutdürstig. A45,11 saevus ille *vultus* (Domitiani) i. q. mordlustig cf. rubor A. 1,35,22 miles . . strictum obtulit gladium, addito acutioris esse. saevum *id* malique moris etiam furentibus visum (est). 2,5,7 (Germanicus) tractare . . *quae* sibi tertium iam annum beligeranti saeva vel *prospera* evenissent. 12,59,1 Claudius saevissima *quaeque* promere adigebatur . . Agrippinae artibus i. q. die grösste grausamkeit. 17,3 *trucidare deditos* saevum (erat).

β) *subst.* 1,6,7 multa sine dubio saevaue Augustus de moribus adolescentis *questus* . . 3,23,5 Lepida . . tantum misericordiae permovit, ut effusi in lacrimas saeva et detestanda Quirinio *clamarent*. 15,10 (reus) infensas patrum voces, adversa et saeva cuncta *perpressus* . . 11,8,6 Gotarzes inter pleraque saeva necem fratri . . paraverat. — c. *gen.* 4,67,10 caeli temperies hieme mitis (est) obiectu montis, quo saeva *ventorum* arcerentur.

B) *adv.* III,77,17 tamquam . . inter luctum cladesque expugnatae Tarracinae superbe saeveque egisset (uxor L. Vitellii).

sagax. transl. c. *dat.* (Georges accip. pro *abl.*) IV,11,6 civitas rimandis offensis *sagax*.

sagina. transl. II,88,5 militibus Vitellius paratos cibos ut *gladiatoriam* s. dividebat. I,62,8 Vitellius . . medio diei temulentus et *sagina* gravis. II,71,7 Vitellius . . luxu et *saginae* mancipatus emptusque. 95,14 (Vitellius) noviens miliens sestertium paucissimis mensibus intervertisse **creditor *sagina. *at* misera civitas. [Mehler; M, Pramm., Meiser magna et.]

sagino. transl. IV,42,21 septuagenses sestertio *saginat* [Fb, Faernus; M *signatus*.]

sagitta. propr. G46,13 (Fennis sunt) solae in *sagittis* **opes*, quas inopia ferri ossibus asperant (mit knochenspitzen versehen). IV,61,4 ferebatur (Civilis) parvulo filio quosdam captivorum *sagittis* iaculisque *puerilibus* figendos obtulisse. 13,40,18 decurio equitum audentius progressus et *sagittis* confixus. III,27,2 cingi vallum corona iussit. primo *sagittis* saxisque eminus certabant. . .; mox vallum portaque legionibus attribuit. II,22,3 altiora murorum *sagittis* aut saxis incessere, neglecta . . *comminus* adgredi. 6,35,2 (Sarmatae) se quisque stimulant, ne pugnam per *sagittas* sinerent: impetu et *comminus* praeveniendum. 15,4,11 Partho ad exsequendas obsidiones nulla *comminus* audacia: raris *sagittis* neque clausos exterret et semet frustratur. 1,56,13 Romanos pontem coeptantis arcebant, dein tormentis *sagittisque* pulsus . . 13,38,9 equiti *sagittarum usu* exercito. 15,9,7 *sagittarum iactus* cf. hasta a. β.

sagittarius. a) adi. 2,16,9 *pedites* sagittarii i. q. bogenschützen zu fuss. 13,40,11 in cornibus pedes sagittarii et . . manus equitum ibat. 2,16,12 levis armatura cum *equite* s.

b) *subst.* 2,9,7 ut sagittarii nostra pro ripa dispositi abscederent postulat (Arminius a fratre), et postquam digressi, . . 4,47,13 in ferocissimos, qui ante vallum . . persultabant, mittit delectos sagittariorum. ii dum eminus grassabantur, crebra et inulta vulnera fecere: propius incedentes . . turbati sunt receptique. 2,17,12 (Arminius) incubuerat sagittariis, illa rupturus. 17,21 ramis se occultantes admotis sagittariis per ludibrium figebantur.

sagulum. G6,7 (pedites Germanorum) *missilia* . . in immensum vibrant, nudi aut *sagulo* leves. II,20,4 (Caecina) *versicolori* *sagulo* indutus cf. braca. V,23,5 lintres *sagulis* *versicoloribus* haud indecore pro velis uvabantur.

sagum. G17,1 tegumen omnibus (Germanis) *sagum* fibula aut, si desit, spina consertum.

sal. propr. 13,57,2 flumen *gignendo* sale fecundum. 57,6 illo in anne illisque silvis salem *provenire*, ex igne atque aquis *concretum* cf. totum locum.

salarium. A42,11 *salarium* **proconsulare* solitum *offerri* et quibusdam a se ipso (Domitiano) *concessum* Agricola non *dedit*, sive offensus non *petitum*, sive . .

saliaris. 2,83,2 nomen eius (Germanici) *Saliari carmine* caneretur.

saltem. a) i. q. wenigstens III,66,20 quin . . *desperatione* s. in audaciam accingeretur. 3,59,9 huc decidisse cuncta, ut ne juvenis quidem tanto honore accepto adiret urbis deos, ingrederetur senatum, *auspicia* s. gentile apud solum inciperet. bellum scilicet (esse) aut diverso terrarum distineri (eum, Drusum). 6,38,13 malebat (Tiberius) veritatis . . per *probra* s. gnarus fieri. 14,1,10 timeri ne *uxor* s. iniurias patrum . . aperiret. 1,34,11 vexilla praeferrere (iubet), ut *id* s. discerneret cohortes. 40,6 si vilis ipsi salus (esset), cur filium . . cur . . coniugem inter furentes . . haberet? *illos* s. avo. redderet.

b) 1,38,1 ac ne *qua* s. in successore Galbae spes esset, accessit ab exilio quem . . i. q. damit nicht auch nicht irgendwelche h. 3,5,12 non fratrem nisi unius diei via, non *patrum* s. porta tenus obvium (fuisse) cf. 5,8 ne . . quidem.

salto. D26,11 et 14 ingenii loco plerique iactant cantari *saltariae commentarios* suos. unde oritur illa foeda . . exclamatio, ut oratores nostri **tenere* dicere, histriones diserte saltare dicantur.

saluosus. 4,45,5. 6,34,7 s. *loci*.

saltus. i. q. *sprung, tanz* G24,3 cf. framea.

saltus. i. q. *waldgebirge* α) A34,6 *silvas* saltusque penetrantibus . . 2,14,7 non *campos* modo militi R. ad proelium bonos, sed si ratio adsit, *silvas* et saltus. 12,13,12 cf. silva a. α. G43,8 hi populi pauca campestrium, ceterum saltus et vertices montium **iugumque* inderunt.

β) 1,61,4 praemisso Caecina, ut *occulta* saltuum scrutaretur. 2,68,5 omissis maritimis locis *avia* saltuum petiit. 4,47,5 ad hostem perguit, compositum iam per *angustias* saltuum.

γ) 1,50,5 saltus *obscurus* permeat. 4,25,4 *vastis* circum s. cf. δ. 27,5 ad libertatem vocabat *agrestia* per *longinquos* s. et *ferocia* *servitia*. 72,9 quis (Germanis) *ingentium* *beluarum* *feraces* s. . . sunt. 2,14,7 ad *proelium boni* cf. α. G30,1 *initium sedis* (Chattorum) ab *Hercynio* saltu *incohatur*. 30,4 s. *Hercynius* cf. δ. 1,60,15 *hand procul Teutoburgiensi* saltu, in quo *reliquiae Vari* legionumque *insepultae* dicebantur.

δ) G30,4 *Chattos suos saltus Hercynius* *prosequitur* simul atque *deponit*. 1,65,3 cum *barbari* . . . *laeto cantu* aut *truci sonore* *subiecta vallium* ac *resultantis saltus comple-*
rent. A34,6 saltus *penetrare*. 1,50,5 *perneare*. 3,42,6 *petebant* saltus, quibus *nomen Arduenna*. G43,8. 1,51,7 *insidere*. — 2,11,7 eum *Cherusci* . . . in *planitiem saltibus circumiectam* traxere. 4,25,4 *Numidas* . . . *fisos loco*, quia *vastis circum saltibus claudabatur*. 13,54,3 *Frisii iuventutem saltibus aut paludibus (abl. viae i. q. per)*, *inbellem aetatem* per *lacus admove* *ripae (Rheni)*. — 1,51,7 saltus, *per quos exercitui regressus (erat)*, *insedere*. 51,13 *hostes*, donec *agmen* per saltus *porrigeretur*, *immoti*. 63,5 *signum prorumpendi dedit (Arminius) iis*, quos per saltus *occultaverat*. 4,27,5 cf. γ. 12,13,12 *equi* . . . per saltus *vagi*. 39,5 *crebra hinc proelia*, et *saepius in modum latrocinii* per saltus per paludes.

saluber. i. q. *gesund* A) i. q. *gesundheits-*
dienlich a) propr. 1,67,13 *locus, amoeno salubrium aquarum* usu *frequens*.

b) *transl.* i. q. *heilsam* A 21,1 *hiems saluberrimis consiliis* *absumpta*. III,1,13 *ita salubri mora* *novas vires adfore*. IV,81,17 *illi elapsos in pravum artus*, si *salubris vis* *adhibeatur*, *posse integrari*. 86,7 *Cerialis salubri temperamento* *elusit (Domitianum)* ut *vana pueriliter* *eupientem*. 1,9,13 *longis spatiis discreti exercitus, quod saluberrimum est ad continendam* *militarem fidem*. 13,35,23 *qui signa reliquerat*, *statim capite poenas luebat. idque usu salubre et misericordia* *melius apparuit*.

B) i. q. *kräftig* *propr.* D41,11 in *iis gentibus*, quae *firmissima valetudine* ac *saluberrimis corporibus* *utuntur*. V,6,4 *corpora hominum salubria* et *ferentia laborum* (sunt).

salubritas. i. q. *gesundheit* A) *gesundheit-*
bringende beschaffenheit, heilkraft *propr.* 12,66,2 *refovendis viribus mollitia caeli* et *salubritate aquarum* *Sinuessam* *pergit*.

B) i. q. *wohlsein* *propr.* 2,33,17 *iis*, quae ad *requiem animi* aut *salubritatem corporum* *parentur*. 15,43,19 *veterem* . . . *formam (urbis Romae)* *salubritati magis conduxisse*.

salus. non nisi *in univ.* A) i. q. *wohlfahrt, wohl a)* IV,41,4 *omnes magistratus. deos testes* *advocabant, nihil ope sua factum (esse)* quo *cuiusquam salus laederetur*.

b) 12,23,5 *Salutis augurium* i. q. *für das öffentliche wohl*. — 15,53,11 *templum Salutis*. 74,6 *templum Salutis* *exstrueretur*.

B) i. q. *erhaltung, rettung, leben a)* α) I,66,7 *verba Fabi salutem incolumitatemque Viennensium commendantis* *aequis auribus accepta (sunt)*. 15,60,14 *salutem suam incolumitate Pisonis inniti* cf. *Nipp.* 61,4 *cur salutem pri-*

vati hominis incolumitati suae antefere *ret, causam non habuisse*. I,84,26 *aeternitas rerum* et *pax gentium* et *mea (Othonis)* cum *vestra (militum)* *salus incolumitate senatus* *firmatur*. 69,9 *impunitatem salutemque civitati* *inpetrare* cf. 69,2 *civitatis excidium* *poscunt*. III,53,16 *illis Moesiae pacem, sibi salutem securitatemque Italiae cordi* *fuisse*. IV,85,11 si *status (bestand)* *imperii* aut *salus Galliarum* in *discrimine* *verteretur*, *debuisset Caesarem* in *acie stare*. I,82,18 (Othonem) *tribuni centurionesque* *circumsistunt*, . . . *otium* et *salutem flagitantes* i. q. *lebenssicherheit, gesichertes dasein*. III,63,10 *non omisere* . . . *Primus ac Valens* . . . *salutem* et *pecuniam* et *secreta Campaniae* *offerre Vitellio*. IV,42,13 *nec dignitatem* aut *salutem illa saevitia* *redemisti*. A5,11 *tum de salute*, *mox de victoria* *certavere (milites R. in Britannia)*. 26,9 *securi pro salute (Romani)* *de gloria* *certabant*. [Acidal. de s. pro gl.] 31,16 *sumite animum, tam quibus salus quam quibus gloria* *carissima est*. 3,14,18 a *tribuno* . . . *deductus est (Piso domum e curia)*, *vario rumore*, *custos salutis an mortis* *exactor* *seque-*
retur. 14,58,2 *Plauto parari necem* *non perinde occultum* *fuit, quia pluribus salus eius* *curabatur*. 13,41,8 *oppidani portis sponte patefactis* *se suaque Romanis* *permisere, quod salutem ipsis tulit: Artaxatis ignis* *inmissus* *deletaque* . . . sunt.

β) I,71,14 *Celsi* s. cf. δ. 3,16,26 *salutem infelicis filii* *rogo*. 6,2,10 *viginti sorte ducti (senatores)* et *fero accincti, quotiens curiam* *inisset (Tiberius)*, *salutem eius* *defenderent* cf. 2,17 *vitam armis* *tegere*. 14,58,2 cf. α. 15,54,17 *cum secum servilis animus praemia perfidiae* *reputavit* . . . *cessit fas et salus patroni* et *acceptae libertatis* *memoria*. 61,4 s. *privati hominis* cf. α. 16,22,4 *numquam pro salute principis* aut *caelesti voce* *immolavisse (Thraseam)*. I,66,7 s. *Viennensium*. III,53,16 s. *Italiae*. IV,85,11 s. *Galliarum* cf. α. II,28,9 si *provincia urbe* et *salute imperii* *potior sit*, *omnes illuc* *sequerentur*.

γ) II,93,5 *ne salutis quidem cura*, *infamibus Vaticani locis* *magna pars (militum)* *tetendit* i. q. *erhaltung des lebens*. IV,49,14 *mandata interficiendi Pisonis centurioni* *data (esse)*: . . . *unam in audacia spem* *salutis (esse)*. 1,70,22 *vagante fama* *submersas (legiones)*; *nec fides salutis (erat)*, *antequam* . . . *exercitum* *reducem* *videre*. 12,20,2 *Claudius* . . . *dubitavit*. . . *accipere (Mithridaten)* *captivum pacto salutis* *an repetere armis* *rectius foret*.

δ) A31,16 *quibus salus carissima est* cf. α. 1,40,4 si *vilis ipsi salus (esset)*, *cur filium* . . . *inter furentes* . . . *haberet?* I,71,14 *laeta primoribus civitatis, celebrata* *in vulgus Celsi salus* *ne militibus quidem ingrata* *fuit* i. q. *lebensrettung*. 4,51,9 *his partae victoriae spes* . . . *illis extrema iam salus* et *adsistentes plerisque matres* et *coniuges earumque* *lamenta addunt* *animos* i. q. *der letzte rettungsversuch: Bötticher*. I,84,26 *mea cum vestra salus*. 15,60,14 s. *suam* cf. α. 13,44,8 *Octavius. salutem, quae sola reliqua esset, arbitrio eius (Pontiae)* *permittens* i. q. *leben*. 1,67,3 *unam in armis salutem (esse)*.

ε) A31. I, 71. 1, 40 cf. δ. III, 53 salus mihi cordi est cf. α. 2, 20, 16 utrisque (Romanis et Germanis) necessitas in loco, spes in virtute, salus ex victoria (fuit). IV, 85, 11 salus in discrimine vertitur i. q. auf dem spiele stehen cf. α. 15, 54, 17, cessit salus patroni cf. β. 60, 14 qua re innititur cf. α. 4, 51, 9 addit animos cf. δ. — 15, 13, 10 laudatam antiquitatem, quotiens fortuna contra daret, *saluti consuluisse*. — 15, 12, 16 ubi par eorum numerus aspiceretur, qui *adulissent* salutem et qui *accepissent* cf. 12, 14 servati civis corona. 61, 4 *anteferre*. I, 66, 7 *commendare*. 14, 58, 2 *curare* cf. α. 6, 2, 10 *defendere* cf. β. 13, 41, 8 *ferre*. I, 84, 26 *firmare*. 82, 18 *flagitare*. 69, 9 *inpetrare*. III, 63, 10 *offerre* cf. α. A 16, 22 *velut pacti exercitus licentiam, dux salutem* *essent. 13, 44, 8 *permittere* cf. δ. 14, 58, 17 denique aut salutem tali consilio *quaeri*, aut nihil gravius audenti quam ignavo patiendum esse. IV, 42, 13 *redimere* cf. α. 3, 16, 26 *rogare* cf. β. — A 5, 11 *de salute certare*. 26, 9 *securi pro s.* cf. α. 16, 22, 4 *pro s. principis immolare* cf. β.

b) in re iudic. i. q. *rettung, freisprechung* D 5, 22 eam exercere artem, qua semper armatus praesidium amicis, opem alienis, salutem periclitantibus. **feras*. 6, 4, 13 sic Regulo salus et Trioni dilatio exitii *quaesita* (est). Müller expl. leben.

salutaris. a) *adi. c. dat.* II, 76, 9 ego te, Vespasiane, ad imperium voco; **quam salutare rei p.*, quam tibi magnificum (sc. id sit), iuxta deos in tua manu positum est. III, 77, 19 quod salutare non modo *partibus* Vespasiani, sed *rei p.* fuit.

b) *subst.* 15, 29, 2 (Corbulo) laudat invenem omnis praecipitibus tuta et salutaria *capessentem*.

salutatio. A) 4, 60, 6 alius occursum eius (Neronis) vitare, quidam salutatione *reddita* statim averti i. q. grüssen, non wieder grüssen.

B) *besuch, aufwartung* D 29, 18 colligunt discipulos. *ambitione* salutationum cf. praceptor. Videtur non solum de salutatione matutina dictum esse. — [D 11, 14 cf. saluto B. b.]

saluto. A) i. q. *grüssen, begrüßen a)* II, 42, 5 omisso pugnae ardore Othoniani ultro salutavere (sc. Vitellianos); et hostili murmure excepti, plerisque suorum ignaris quae *causa* salutandi, metum prodicionis fecere. III, 25, 2 *vagus inde* . . rumor, advenisse Mucianum, exercitus in vicem salutasse i. q. hätten den gruss gewechselt. 2, 9, 6 progressus (Flavus) salutatur ab Arminio. — III, 24, 15 *orientem solem* (ita in Suria mos est) tertiani salutavere.

b) *c. dupl. acc.* i. q. *iemand begrüßend titulieren als* 1, 27, 13 viginti speculatores (Othonem) *consalutatum* imperatorem ac *paucitate* salutantium *trepidum* . . rapiunt. — II, 80, 4 egressum cubiculo Vespasianum pauci milites, solito assistentes ordine ut *legatum* salutaturi, *imperatorum* salutaveri. IV, 67, 2 Sabinus. *Caesarem* se salutari iubet. 2, 18, 5 miles in loco proelii Tiberium *imperatorem* salutavit. 3, 74, 20 Tiberius. *id* quoque Blaeso tribuit, ut imperator a legionibus salutaretur, prisco erga duces honore, qui bene gesta re *p. gaudio* et impetu victoris exercitus *conclamabantur*. — 12, 41, 15

obvii inter se Nero *Britannicum* nomine, ille *Domitium* salutavere.

B) i. q. *iemand zur begrüßung besuchen, seine aufwartung machen a)* in univ. 13, 18, 14 ne *coetu* salutantium frequentaretur (Agrippina mater in Palatio), separat (Nero) domum cf. Nipp. 14, 56, 16 instituta prioris potentiae commutat (Seneca), prohibet *coetus* salutantium, vitat comitantis, rarus per urbem. Hic locus simul ad *b* pertinet.

b) *spec. de matutina salutatione* D 9, 10 quis Saleium nostrum, egregium poetam. . . deducit aut salutatur aut prosequitur? 13, 22 non me *frenitus* salutantium nec anhelans libertus excitet (e somno). 11, 14 iam me deungere a forensi labore constitui, nec comitatus istos et egressus aut *frequentiam* salutantium [Schele; codd. salutationum] concupisco. II, 92, 7 (Caecina ac Valens) ambitu comitatu et immensis salutantium *agminibus* contendunt comparanturque. 4, 41, 10 minui sibi (Seiano) invidiam adempta salutantium *turba*. 11, 22, 3 Romae. . . Nonius eques R. ferro accinctus reperitur in *coetu* salutantium *principem*.

salvus. a) de hom. 1, 37, 7 manifestum est neque *perire* nos neque salvos esse nisi una posse i. q. leben. A 44, 13 filia atque uxore *superstitibus* potest videri etiam beatus (Agricola) *incolumi* dignitate, *florente* fama, *salvis* *adfnitatibus* et *amicitiis* futura effugisse.

b) de reb. G 22, 14 salva utriusque temporis ratio est cf. ratio II. B. 1. b. 2, 30, 15 in Libonem ex servis salvo *senatus consulto* quaereretur i. q. ohne verletzung des s. c. III, 55, 13 quae neque dari neque accipi salva *re p.* poterant i. q. ohne schädigung des staatsinteresses. IV, 2, 17 in custodiam conditi (sunt), nihil quisquam locutus indignum, et quamquam inter adversa, salva *virtutis fama*. 1, 47, 7 per filios pariter adiri *maiestate* salva, cui maior e longinquo reverentia (esset) i. q. ohne gefahr für seine herrscherhoheit.

sancio. a) i. q. *unverbrüchlich festsetzen, verordnen a)* c. acc. A 27, 10 quo minus. . . coetibus ac sacrificiis *conspirationem* civitatum sancirent. IV, 65, 17 arbitrum habebimus Civilem et Velaedam, *apud* quos *pacta* sancierunt. Alii ad *b* trahunt. 12, 46, 2 praefectus hortari Mithridaten ad *sancierendum foedus*. Aliter 2, 65 s. b. 3, 25, 3 (*Papiam Poppaeam*) Augustus. . . incitandis caelibus poenis et augendo aerario sanxerat. 54, 2 si quis *legem* (sc. de luxu) sanciat, poenas indicat, . . civitatem verti. . . clamitabant.

β) 15, 32, 5 lex Roscia nihil nisi de quatuordecim ordinibus sanxit.

γ) seq. *ne* 6, 16, 8 duodecim tabulis sanctum (est), ne quis unciario faenore amplius exerceret. 15, 22, 3 auctore principe (patres) sanxere, ne quis. . . referret. . .

δ) seq. *interrog. indir.* 6, 12, 10 sanxisse Augustum, quem intra diem ad praetorem urbanum deferrentur (carmina Sibyllae).

b) i. q. *bestätigen* 1, 6, 8 Augustus. . . ut *exilium* eius *senatus consulto* sanciretur, *perfecerat*. 2, 65, 8 Rheseuporis *sanciendo* . . *foederi* *convivium* adicit i. q. *bekräftigen*.

sanctimonia. a) i. q. *heiligkeit, ehrwürdigkeit*

2,86,3 (Occia) quinquaginta per annos *summa* s. Vestalibus sacris praesederat.

b) i. q. *sittenreinheit, keuschheit* 3,69,22 Torquata, *priscoe* s. virginem (Vestalem). 12,6,4 deligi oportere feminam nobilitate puerperis sanctimonia insignem (sc. uxorem principis).

sanctitas. a) i. q. *heiligkeit, unverletzlichkeit* de *asylo* 3,62,14 (imperatores) non modo templo, sed duobus milibus passuum eandem sanctitatem *tribuerant*.

b) i. q. *frömmigkeit, sittenreinheit, keuschheit* D28,22 non studia modo curasque, sed remissiones etiam lusuae puerorum sanctitate quadam ac verecundia temperabat (mater). 5,1,12 (Livia) sanctitate *domus* priscum ad morem (erat). 14,60,9 (ancillae) perstiterere sanctitatem *dominae tueri* cf. 60,5 servilem ei amorem obicere.

sanctor. 3,26,15 praecipuus Servius Tullius sanctor *legum* fuit.

sanctus. a) i. q. *heilig* G 8,6 inesse (in feminis) . . sanctum aliquid et providum putant. 20,10 quidam sanctiorem artioremq. hunc *nexum* sanguinis arbitrantur. — 4,64,14 sanctos acceptosque numinibus *Claudius* (esse). G 7,12 hi (feminae) cuique sanctissimi (testes), hi maximi laudatores (sunt) i. q. *heiligsten*, zuverlässigsten.

b) i. q. *fromm, unschuldig, rein* G 34,11 sanctius ac reverentius visum (est) de actis deorum credere quam scire. 40,18 (servos) statim idem lacus haurit. arcanus hinc terror sanctaque *ignorantia*, quid sit illud, quod tantum perituri vident i. q. *fromm, gottergeben*. D 4,9 ut omissis forensium causarum angustiis . . sanctiorem illam et augustiorem *eloquentiam* (i. e. poesin) colam i. q. *rein, edel*. IV,10,5 vilis et nocens reus protegi non poterat: quippe Sorani sancta *memoria* (erat) i. q. war das eines makellosen, tugendhaften mannes. 6,7,6 (Cotta) per flagitia infamis, sanctissimis Arruntii *artibus* dignitate ultionis aequabatur. — III,39,9 (*Blaesus*) sanctus, inturbidus, nullius repentini honoris . . appetens i. q. makellos. — *adv.* 13,46,20 Otho . . provinciae Lusitaniae praeficitur; ubi . . non ex priore infamia, sed integre sancteque egit, procax otii et potestatis temperantior i. q. unsträflich.

sane. A) vi *adfirmativa* i. q. *in der that, wirklich, allerdings, freilich* G 30,15 equestrium s. virium id proprium (est), cito parare victoriam, cito cedere: velocitas iuxta formidinem, cunctatio propior constantiae est. II,91,9 quae grata s. et popularia, si a virtutibus proficerentur, memoria vitae prioris indecora . . accipiebantur. 12,4,4 Vitellius . . ferre crimina in Silanum, cuius s. decora et procax soror . . haud multo ante Vitellii nurus fuerat. 37,15 novum s. et moribus veterum insolitum (erat), feminam signis R. praesidere. — II,40,8 Celso et Paulino abnuentibus militem . . obicere hosti, . . Titianus et Proculus . . ad ius imperii transibant. aderat s. citus equo Numida cum atrocibus mandatis, quibus Otho increpita ducum segnitia rem in discrimen mitti iubebat. IV,13,10 Civilis . . Vespasiani amicitiam studiumque partium praetendit, missis s. ad eum Primi Antonii

litteris, quibus avertere accita a Vitellio auxilia . . iubebatur. 19,5 duplex stipendium, augeri equitum numerum, promissa s. a Vitellio, postulabant. 60,14 ceteri retro in castra perfugiunt, querente s. Civile et increpante Germanos, tamquam fidem per scelus abrumperent. 16,30,7 recens (erat) et quo discrimini patris filiam conectebat, quod pecuniam magis dilargita esset. acciderat s. pietate Serviliae. — A 5,9 non s. alias exercitatio . . Britannia fuit i. q. fürwahr zu keiner anderen zeit, durchaus nicht, gar nicht. I,9,8 in Britannico exercitu nihil irarum (erat). non s. aliae legiones per omnes civilium bellorum motus innocentius egerunt. 12,7 maturavit ea res consilium Galbae, iam pridem de adoptione secum . . agitantis. non s. crebrior tota civitate sermo per illos menses fuerat. III,75,1 hic (fuit) exitus viri haud s. spernendi. 2,38,4 nec s. ideo a maioribus concessum est egredi aliquando relationem. — II,31,1 s. ante utriusque exitum . . minus Vitellii . . voluptates quam Othonis . . libidines timebantur. 93,13 plus in eo dilectu Valens audebat, tamquam ipsum Caecinam periculo exmisisset. s. adventu eius partes convaluerant, et sinistrum lenti itineris rumorem prospero proelio verterat. V,21,11 ne tum quidem R. classis pugnae adfuit, ut iussum erat, sed obstitit formido et remiges . . dispersi. s. Cerialis parum temporis ad exsequenda imperia dabat, subitus consiliis. 6,14,8 Rubrio, tamquam desperatis rebus R. Parthorum ad misericordiam fugeret, custodes additi (sunt). s. is [Faernus; M sanus] reperiunt apud fretum Siciliae . . nullas probabiles causas . . peregrinationis adferebat: mansit tamen incolumis. 16,5 s. vetus urbi faenebre malum et . . discordiarum creberrima causa (erat). 12,54,3 s. praebuerant Indaei speciem motus orta seditione. 13,14,6 ferebatur (Nero) . . non absurde dixisse, ire Pallantem, ut eiuraret. s. pepigerat Pallas, ne cuius facti in praeteritum interrogaretur. 20,11 s. Fabius inclinatus ad laudes Senecae. 14,21,18 s. nullo insigni debonestamento id spectaculum transit. 44,5 creditisne servum interficiendi domini animum sumpsisse, ut . . nihil per temeritatem proloqueretur? s. consilium *occultavit, telum inter ignaros paravit: num excubias transire, . . caedem patrare *poterat omnibus neciis? Recte explic. Pfitzner; Nipp. ad B trahit.

B) vi *concessiva* i. q. *immerhin a)* D 21,20 concedamus s. C. Caesari, ut propter . . occupationes rerum minus in eloquentia effecerit.

b) *seq. enuntiat. opposit.* D 22,15 velut in rudi aedificio, firmus s. paries et duraturus, sed non satis expolitus et splendens (est). III,66,7 ipsum s. (Vitellium esse) senem et prosperis adversisque satiatum, sed quod nomen, quem statum filio eius Germanico fore? 1,10,12 s. Cassii et Brutorum exitus paternis inimicitiis datos (esse ab Augusto), quamquam fas sit . . sed Pompeium imagine pacis, sed Lepidum specie amicitiae deceptos (esse). 3,5,9 s. corpus . . externis terris quoquo modo crematum (esse): sed tanto plura decora mox tribui par fuisse, quanto prima fors negavisset. — 1,3,19 Agrippam . . (proiecit), rudem s. bo-

narum artium et . . . ferocem, nullius tamen flagitii cœpertum. — IV, 42, 14 s. toleremus istorum (delatorum) defensiones, qui. . . te securum reliquerat exul pater et divisa inter creditores bona. 58, 22 s. ego displiceam: sunt alii legati, tribuni. 3, 59, 13 s. gravaretur aspectum civium senex imperator fessamque aetatem . . . praetenderet: Druso quod nisi ex adrogantia impedimentum? 6, 48, 8 s. paucos *ad suprema principis dies posse vitari: quem ad modum evasurum imminentis inventam? 3, 70, 7 s. lentus in suo dolore esset: rei p. iniurias ne largiretur. 11, 23, 18 fruerentur s. vocabulo civitatis: insignia patrum, decora magistratum ne vulgarent. 13, 55, 10 servarent s. *receptus gregibus inter hominum *famem, modo ne vastitatem . . . mallent quam amicos populos.

sanguino. D 12, 10 lucrosae huius et sanguinantis eloquentiae usus recens (est) i. q. bluttriefend d. h. unglück und verderben stiftend: Peter.

sanguis. A) a) α) V, 6, 12, 47 compon. cruor cf. cruor. — 16, 31, 8 gemmas et vestes . . . dedi, quo modo si sanguinem et vitam poposcissent. III, 73, 10 inrumpunt Vitelliani et cuncta sanguine ferro flammisque miscent. 26, 13 omnis caedes et vulnera et sanguis aviditate praedae pensabantur. 28, 5 non iam sanguis neque vulnera morabantur (eos), quin subruerent vallum. 1, 49, 5 (militis seditiosi) discedunt in partes, ingerunt tela. clamor vulnera sanguis palam, causa in occulto. — I, 26, 8 quam (rem p.) foedare principis sui sanguine sobrii parabant. 58, 13 (centurio) sanguine Capitonis *se cruentaverat. 83, 26 unus alterve perditus ac temulentus. . . centurionis ac tribuni sanguine manus imbuet. . . ? IV, 49, 23 quod . . . cruentas legati sanguine manus ad caedem proconsulis rettulisset. 56, 3 interficiendos (militis) censebant, turbidos, infidos, sanguine ducum pollutos. — 2, 14, 2 sanguine sacri [Beroaldus sacro] respersa praetexta i. q. offerblut. — 1, 67, 1 plus praedae ac sanguinis per Caecinam *haustum (est). 16, 15, 10 venae quamquam interruptae parum sanguinis effundebant. 16, 5 nunc patientia servilis tantumque sanguinis domi perditum fatigant animum et maestitia restringunt. — A 45, 7 innocens s. 1, 76, 10 vilis s. 39, 18. 65, 17 s. suus cf. infra. — III, 28, 5 sanguis moratur cf. supra. 6, 39, 7 (Tiberius) quasi aspiciens undantem per domos sanguinem aut manus carnificum. 12, 47, 7 ubi sanguis in artus *se extremos suffuderit. . . 14, 64, 9 tardius labitur cf. infra. 15, 70, 2 profuente sanguine ubi frigescere pedes manusque . . . intellegit. . . — 15, 63, 13 senile corpus . . . lenta effugia sanguini praebat. — II, 3, 10 sanguinem arae obfundere vetitum: precibus et igne puro altaria adolentur. IV, 11, 16 fuso per venas sanguine extinguitur. 6, 29, 2 Labeo . . . per abruptas venas sanguinem effudit. 16, 15, 10 cf. supra. 13, 30, 8 Rebilus . . . cruciatus aegrae senectae emisso [Heins.; M., Nipp. misso] per venas sanguine effugit. 14, 64, 9 pressus pavore sanguis tardius labebatur i. q. stockend. 15, 64, 3 obligant brachia, premunt sanguinem i. q. stillen. 54, 12

vulneribus ligamenta quibusque sistitur sanguis *parare. . . Milichum monet. I, 67, 1 haurire cf. supra. 16, 10, 13 cruentam cervicem eius amplexa servabat sanguinem et vestes respersas. 31, 8 poscere cf. supra. — A 45, 7 nos innocenti sanguine Senecio perfudit. 1, 76, 10 edendis gladiatoribus. . . Drusus praesedit, quamquam vili sanguine nimis gaudens. I, 26 rem p. foedare. 58 se cruentare. 83 manus imbuiere cf. supra. II, 55, 7 quem locum Galba moriens sanguine infecerat. V, 6, 23 vestem infectam sanguine, quo feminae per menses exsolventur. 1, 42, 23 infecta sanguine (esse) castra, flumina. 2, 14, 2 respersa praetexta. 16, 10, 13 vestes cf. supra. IV, 56, 3 milites sanguine ducum pollutos cf. supra. 1, 39, 18 ni aquilifer. . . vim extremam arcisset. . . legatus populi R. Romanis in castris sanguine suo altaria deum commaculavisset. 65, 6 Varum sanguine oblitum. . . cernere. . . visus est. 65, 17 (equi) sanguine suo et lubrico paludum lapsantes. . . IV, 49 cruentas legati sanguine manus cf. supra. — G 31, 5 super sanguinem et spolia (caesi hostis) revelant frontem.

β) A 15, 5 singulos sibi (Britannis) olim reges fuisse, nunc binos imponi, e quibus legatus in sanguinem (leben), procurator in bona (vermögen) saeviret. — A 32, 7 Gallos et Germanos. . . licet dominationi alienae sanguinem *commovent. . . IV, 32, 15 vos autem Treveri. . . quod praemium effusi totiens sanguinis expectatis. . . ? — G 14, 17 iners videtur sudore adquirere quod possis sanguine parare. IV, 1, 8 quae saevitia recentibus odiis sanguine explebatur, dein verterat in avaritiam. 14, 15 tradi se (Batavos) praefectis centurionibusque: quos ubi spoliis et sanguine expleverint, mutari. 4, 25, 13 infensus miles memoria laborum. . . *se quisque ultione et sanguine explebant. 1, 42, 6 coniugem . . . procul a furentibus summoveo, ut quidquid istud sceleris imminet, meo tantum sanguine pietur. 15, 47, 3 vis fulgurum non alias crebrior, et sidus cometes, sanguine industri semper Neroni expiatum. 14, 23, 16 (Mardos) Corbulo inmissis Hiberis vastavit hostilemque audaciam externo sanguine ultus est. IV, 17, 14 provinciarum sanguine provincias vinci. 3, 17, 12 venena . . . verteret in Agrippinam, in liberos eius, egrigiamque aviam ac patrum sanguine miserimae domus exsatiaret. III, 75, 7 in fine vitae. . . (Sabinum) moderatum et civium sanguinis parcum credidere.

b) α) D 21, 36 oratio, sicut corpus hominis, ea demum pulchra est, in qua . . . temperatus ac bonus sanguis implet membra et exsurgit toris ipsosque nervos rubor [B C F rubore] tegit et decor commendat.

β) D 26, 18 quamquam in magna parte librorum suorum plus *bilis habeat quam sanguinis i. q. kraft.

B) meton. a) i. q. blutvergiessen, mord I, 84, 17 ulline Italiae alumui. . . ad sanguinem et caedem depoposcerint ordinem (senatorium). . . ? III, 65, 9 mitem virum abhorreere a sanguine et caedibus, eoque . . . de . . . ponendis . . . armis agitare. 83, 5 milite ad sanguinem et caedes obverso spolia in vulgus cedebant. 15, 2, 10 aequitate

quam sanguine, causa quam armis retinere parta maioribus malueram. — IV,42,18 *libidine* sanguinis et hiatu praemiorum ignotum adhuc ingenium . . caede nobili inuisti. — V,16,18 suam ripam, sua castra sanguine *hostium* reciperebant (Germani milites). 4,47,7 quos dux R. . . haud aegre pepulit, sanguine *barbarorum modico* ob propinqua effugia. — A 16,23 *seditio sine* sanguine stetit. III,60,18 multo maximum decus, si incolumitatem senatui populoque R. sine s. quaesissent. 3,39,8 palantes trucidati sunt sine *nostro* s. A 35,7 legiones pro vallo stetero, ingens victoriae decus *citra Romanum* s. *bellanti (Agricolae), et auxilium, si pellerentur. I,84 *ad* s. deposcere. III,83 *ad* s. obversus. 65 abhorre *a* s. cf. supra.

b) 1) i. q. *geblüt, blutsverwandschaft, stamm* G 28,15 Treveri et Nervii circa adfectionem Germanicae *originis* ultro ambitiosi sunt, tamquam per hanc *gloriam* sanguinis a similitudine et inertia Gallorum separentur. 20,11 quidam sanctiorem artioreque hunc *nezum* sanguinis arbitrantur. 5,1,10 sanguini *Augusti* per coniunctionem Agrippinae et Germanici *adnexa* communes pronepotes habuit (Livia). 2,3,1 Artabanus *Arsacidarum* e sanguine apud Dahas adultus excitur. G 39,4 in silvam . . sacram omnes eiusdem sanguinis populi legationibus coeunt. 6,32,12 Tiridatem sanguinis eiusdem aemulum Artabano . . deligit. 2,43,23 Tiberius ut proprium et sui sanguinis Drusum fovebat i. q. als seinen eigenen leiblichen sohn. 71,10 si quos spes meae, si quos *propinquus* sanguis . . movebat, . . 3,12,24 si quos propinquus s. aut fides sua patronos dedit, . . 4,52,11 se (Agrippinam) imaginem veram, *caelesti* sanguine (sc. Augusti) ortam, . . 6,46,2 Druso genitus sanguine et caritate propior (Tiberio erat).

2) *concret.* i. q. *abkömmling, kind*, sim. IV,52,7 *amicos* . . imminui, transferri, desinere: suum cuique sanguinem *indiscretum*, sed maxime principibus cf. 52,5 liberi. 4,8,2 precatum sum, quamquam esset illi propria *suboles*, ne (liberos Germanici) secus quam suum sanguinem *foveret, attolleret*, sibi que et posteris *conformaret*. 66,9 Dolabellam socium delationis extitisse miraculo erat, quia . . Varo conexus . . suum sanguinem *perditum ibat*. 75,4 in Domitio super vetustatem generis *propinquum* Caesaribus sanguinem *delegerat* (Tiberius). 3,4,9 cum (homines Agrippinam) decus patriae, *solum Augusti* sanguinem, unicum antiquitatis specimen appellarent. 13,17,11 quamvis . . properata sit (mors) in illum *supremum Claudio-*rum sanguinem, stupro prius quam veneno pollutum.

sanies. propr. 4,49,13 cf. odor.

sanitas. a) propr. D 23,18 prope abest ab *infirmate*, in quo sola sanitas laudatur. 1,68,19 legiones, quamvis plus vulnerum, eadem ciborum egestas fatigaret, vim sanitatem copias, cuncta in victoria habuere.

b) *transl.* de oratione D 23,14 adeo maesti et inculti illam ipsam, quam iactant, sanitatem non **firmitate*, sed ieiunio *consequuntur* (ora-

tores). 25,21 omnes . . eandem **sanitatem eloquentiae* **prae se ferunt*. — [II,28,10.]

sanus. propr. D 41,9 supervacuum esset inter innocentes orator sicut inter sanos medicus.

sapientia. A) in *univ.* i. q. *weisheit, ein-sicht, klugheit* G 36,6 Cherusci . . inertes ac *stulti* vocantur: Chattis victoribus fortuna in sapientiam cessit. II,34,4 Caecina ac Valens . . , quod loco sapientiae est, alienam *stultitiam* opperiebantur. — 2,43,3 nec posse motum Orientem nisi *Germanici* sapientia componi. 6,27,14 cf. infra. — 14,60,14 crebri questus . . per vulgum, cui *minor* sapientia (est). — I,49,16 ut, quod segnitia erat, sapientia vocaretur (in Galba). — 2,14,4 vocat contionem et quae sapientia **provisa* aptaque imminenti pugnae disserit. 43,3 cf. supra. 64,5 laetior Tiberio, quia pacem sapientia firmaverat, quam si bellum per acies confecisset i. q. durch kluge massregeln. 4,34,27 divus Iulius, . . divus Augustus et tulere ista (sc. carmina referta contumeliis Caesarum) et reliquere, haud facile dixerim, moderatione an sapientia. 6,42,3 trecenti opibus aut sapientia delecti (sunt apud Seleucenses) ut senatus. 11,24,20 Romulus tantum sapientia valuit, ut plerosque populos eodem die hostes, dein cives habuerit. — A 6,15 (Agricola) gnarus sub Nerone temporum, quibus inertia pro sapientia fuit. G 36 fortuna in sapientiam cessit cf. supra. 1,28,12 quae casus obtulerat in sapientiam vertenda ratas i. q. klüglich anwenden. II,77,16 nec mihi maior in tua vigilantia parsimonia sapientia fiducia est quam in Vitellii torpore in-scitia saevitia. 6,27,14 M'. Lepidus, de cuius moderatione atque sapientia in prioribus libris satis conlocavi. 13,3,6 postquam ad providentiam sapientiamque (Claudii) flexit (Nero in laudatione funebri), nemo risui temperare. 8,18 Corbulo . . super experientiam sapientiamque etiam specie inanum validus.

B) *spec. a)* i. q. *philosophische weisheit* D 5,34 qua (eloquentia) accinctus et minax (Marcellus) *disertam* quidem, sed *inexercitatum* et eius modi certaminum *rudem Helvidii* (philosophi) sapientiam *eludit*. III,81,7 ni . . *omississet* (inter milites) *intempestivam* s. (Musonius philosophus) cf. 81,3 bona pacis ac belli discrimina disserens. 13,42,16 qua sapientia, quibus philosophorum praeceptis . . ter miliens sestertium paravisset (Seneca)?

b) i. q. *philosophie* D 32,16 ut . . sapientiae *studium* et praecepta prudentium penitus reformident. A 4,4 pater (Agricolae) . . studio eloquentiae sapientiaeque notus. 14,56,17 quasi valetudine infensa aut sapientiae studiis domi adtineretur. 15,62,8 *praecepta* sapientiae. 71,22 Verginius studia iuvenum eloquentiam, Musonius praeceptis sapientiae fovebat. — A 2,8 expulsus . . sapientiae *professoribus* atque omni bona arte in exilium acta. IV,5,8 *doctores* sapientiae secutus est, qui . . 14,16,7 etiam sapientiae doctoribus tempus impertiebat (Nero) post epulas. 59,6 *doctores* sapientiae . . constantiam opperendae mortis . . suasisse. — 6,6,7 praestantissimi sapientiae firmare solitus est, . . — IV,10,5 Celer *professus* sapientiam . . — A 4,20 retinuit

(Agricola) . . ex sapientia modum cf. 4,14 studium philosophiae.

sapio. *transl.* D 36,9 cf. persuadeo A. — **sapiens.** A) in *univ.* i. q. *weise, verständig, umsichtig, einsichtsvoll* a) *adi.* 4,20,9 Lepidum temporibus illis gravem et sapientem *virum* fuisse. IV,69,4 sapientissimum quemque reverentia fideque, iuniores periculo et metu continuit. 4,33,7 senatus et optimatum ingenia qui maxime perdidicerant, callidi temporum et sapientes credebantur. A 27,4 illi modo cauti ac sapientes (klug rathend) prompti post eventum ac magniloqui erant cf. 25,18 ignavi specie prudentium admonebant.

b) *subst.* a) *masc.* D 41,17 quid (opus est) multis apud populum contionibus, cum de re p. non *imperiti* et multi deliberent, sed sapientissimus et unus? III,55,12 vulgus ad magnitudinem beneficiorum aderat, *stultissimus* quisque pecuniis mercabatur, apud sapientes cassa habebantur, quae neque dari neque accipi salva re p. poterant. 1,70,14 nihil strenuus ab ignavo, sapiens ab **inprudenti*, consilia a casu differre. I,88,15 sapientibus (erat) quietis et rei p. cura; levissimus quisque et futuri improvidus spe vana tumens. 14,44,1 libet argumenta conquerere in eo, quod sapientioribus deliberatum est?

β) *neutr.* 3,55,10 ceteri ad sapientiora convertere (a profusis sumptibus) i. q. zu vernünftigerem leben: Roth.

B) *spec.* a) *adi.* 14,56,11 non tamen sapienti *viro* decorum fuerit, unde amico infamiam paret, inde gloriam sibi recipere.

b) *subst.* D 31,31 neque enim sapientem *informam* neque Stoicorum **comitem*, sed eum qui quasdam artes **haurire*, omnes **libere* debet. A 46,1 si, ut sapientibus placet, non cum corpore extinguuntur magnae animae, . . IV,6,2 etiam sapientibus cupido gloriae novissima exiit. 6,22,3 sapientissimos *veterum* quique *sectam* eorum aemulantur diversos reperies. 16,19,7 audiebat (amicos) referentes nihil de immortalitate animae et sapientium *placitis*. — **sapienter.** non nisi in *univ.* 3,16,12 illo pleraque sapienter, quaedam *inconsultius respondente*. A 22,6 adnotabant periti non alium ducem opportunitates locorum sapientius *legisse*. 3,69,14 ne verterent sapienter *reperta* (a maioribus) et semper placita. 6,10,13 Piso pontifex . . nullius servilis sententiae sponte auctor, et quotiens necessitas ingrueret, sapienter *moderans*. 16,9,6 indignissimum casum sapienter *tolerans*.

sapor. *propr.* V,6,14 lacus . . specie maris, sapore corruptior cf. lacus.

sarcina. *propr.* non nisi *num. plur.* II,40,4 Celso et Paulino abnuentibus militem itinere fessum, sarcinis gravem obicere hosti, non omisso, quo minus *expeditus* et vix quattuor milia passuum progressus . . *incompositos* . . *adgrederetur*. IV,34,17 depositis *impedimentis* sarcinisque *expediti* certarent. — I,79,8 Sarmatae dispersi cupidine praedae aut graves *onere* sarcinarum . . caedebantur. — 1,23,10 s. *fugientium* cf. *infra*. — IV,78,4 neque poterat patescere acies . . *impedientibus* tentoriis sarcinisque, cum intra vallum pugnaretur. 1,70,10

sternuntur fluctibus, hauriuntur gurgitibus; iumenta, sarcinae, corpora exanima *interfluunt, occurrant*. — A 18,21 *depositis* omnibus sarcinis lectissimos auxiliarium . . repente inmisit. IV,34 cf. supra. II,29,5 spolia Galliarum . . *ocultari clamitantes* (milites seditiosi in Valentem), *diraptis* sarcinis (sc. ducis) tabernacula ducis . . rimabantur. 1,23,10 tribunos ac praefectum castrorum extrudere, sarcinae fugientium *diraptae*. IV,60,10 pactus praedam castrorum dat custodes, qui pecuniam calones sarcinas *retentarent*. 2,23,16 equi, iumenta, sarcinae, etiam arma *praecipitantur*, quo levarentur alvei. — II,40 miles sarcinis *gravis* cf. supra. 1,63,18 cito agmine *onustum* sarcinis armisque militem (antevenit). 20,7 (praefectum milites seditiosi) *dereptum* vehiculo sarcinis *gravant*. — III,73,18 alii fide clientium protecti et inter sarcinas additi.

sarmentum. 14,23,12 cf. specus.

satelles. A) i. q. *trabant, leibwächter* 6,35,15 fortissimis satellitum protegentibus saucium (Oroden). 14,59,11 eum centurio trucidavit coram Pelagone spadone, quem Nero centurioni et manipulo, quasi satellitibus ministrum regium, praeposuerat. — 16,22,13 habet (Thrasea) sectatores vel potius satellites cf. sector B.

B) i. q. *helfershelfer, spiessgeselle* 2,45,16 (Maroboduus) proditorem patriae, satellitem *Caesaris*. 12,49,9 regium insigne sumere cohortatur (Radamistum Paelignus procurator) sumentique adest auctor et satelles i. q. als rathgeber und dienstbare person. IV,50,15 (praefectum castrorum) *Pisonis* satellitem vocabat i. q. spiessgeselle, contemptim pro socio. 6,3,7 discordiam et seditionem a satellite *Seiani* (Gallione) quaesitam (esse). I,84,3 si Vitellio et satellitibus *eius* eligendi facultas detur, quem nobis animum . . *inprecentur* . . ? contemptim pro militibus. IV,58,25 ne hoc prodigium . . vulgetur, vobis satellitibus Civilem et Classicum Italiam invasuros.

satias. *transl.* A) in *univ.* i. q. *das sattsein, die sättigung* 6,38,4 non enim Tiberium . . quae ceteros mollire solent, tempus preces satias *mitigabant*, quin incerta . . pro gravissimis . . puniret.

B) vi *praegn.* i. q. *übersättigung, überdruss* 3,54,25 nos pudor, pauperes necessitas, divites satias in melius *mutet*. 30,18 fato potentiae (sc. apud principes) raro sempiternae, an satias *capit* aut illos, cum omnia tribuerunt, aut hos, cum iam nihil reliquum est quod cupiant. 16,16,2 etiam si . . obitas pro re p. mortes tanta casuum similitudine memorarem, meque ipsum satias cepisset aliorumque *taedium* expectarem.

satietas. *transl.* A) in *univ.* i. q. *sättigung, befriedigung* A 37,25 finis sequendi (hostes) nox et satietas fuit. 1,49,8 *permissa* (est) vulgo (militum seditiosorum) licentia atque ultio et satietas. IV,37,13 discesserant obsessores . . satietate *praedae* nec **in*cruentati. 12,11,11 rem R. huc satietate *gloriae* provectam (esse), ut externis quoque gentibus quietem velit.

B) vi *praegn.* i. q. *übersättigung, überdruss* 4,33,17 varietates proeliorum, clari ducum

exitu retinent ac redintegrant legentium animum: nos saeva iussa, . . . perniciem innocentium et eadem exitu causas coniungimus, obvia rerum similitudine et satietate. 13, 13, 3 neque paenitentiam filii aut satietatem (sc. amoris in Acten) *opperiri* (Agrippina). 14, 14, 13 evulgatus pudor non satietatem (sc. artis ludicrae), ut rebantur, sed incitamentum attulit (Neroni).

satio. *transl.* A) in *univ.* i. q. *sättigen, befriedigen* a) 13, 45, 11 rarus in publicum egressus (erat Poppaeae), idque velata parte oris, ne satiaret aspectum, vel quia sic decebat. — D 3, 16 adeo te tragoedia istae non satiant. . . , quo minus . . . omne tempus . . . circa Thyestem consumas. A 30, 19 si locuples hostis est, avari (Romani sunt), si pauper, ambitiosi, quos non Oriens, non Occidens satiaverit. IV, 38, 11 (victores), quorum cupiditates externis quoque bellis inexplebiles nulla umquam civilis victoria satiavit.

b) *add. abl.* II, 95, 11 unum ad potentiam iter (erat), prodigis epulis et sumptu ganeaque satiari inexplebiles Vitellii *libidines*. — *satiari* A 45, 19 adsidere valetudini (patris), fovere deficientem, satiari vultu complexuque non contigit (nobis, Tacito uxorique). III, 66, 8 ipsum sane senem et prosperis adversisque satiatum (esse) i. q. habe glück und unglück genug erlebt. 1, 42, 21 ipsius tirores, ipsius veteranos non missione, non pecunia satiatos (esse). 2, 21, 14 sero diei subducit ex acie legionem faciendis castris: ceterae ad noctem cruore hostium satiatæ sunt. 16, 22, 17 prosperas principis res spernit (Thrasea): etiamne luctibus et doloribus non satiatur? A 39, 13 (Domitianus) secreto suo satiatius i. q. der sich an seiner zurückgezogenheit genug geweidet hatte. G 40, 15 donec idem sacerdos satiatam conversatione mortalium deam templo reddat. 1, 75, 1 nec patrum cognitionibus satiatius (Tiberius) iudiciis adsidebat in cornu tribunalis.

B) vi *prægn.* i. q. *übersättigen* 4, 71, 6 (Tiberius) scelerum ministros ut perverti ab aliis nolebat, ita plerumque satiatius et oblati . . . recentibus veteres et *prægraves* adfixit i. q. überdrüssig geworden.

satis. (*Comparat.* non legitur. *satis superque* D 4, 9. 1, 40, 3. 4, 38, 3. *satin* 3, 11, 8.) A) vi *adiectivi* a) 2, 22, 5 conscientiam *facti s. esse. D 2, 14 Secundo . . . pressus et, *in quantum* s. erat, profluens sermo non deficit. 3, 45, 7 id s. (esse) *ad victoriam*. 15, 6, 18 cf. *infra*. D 10, 38 nobis s. sit *privatas* . . . controversias tueri. IV, 7, 16 s. Marcello (esse), *quod* Neronem in exitium tot innocentium inpulerit. 15, 6, 18 Paetus, cui s. *ad gloriam* erat, si proximus haberetur, despiciebat gesta. 1, 9, 7 id s. *videbatur*. 2, 85, 10 s. visum (est) de Vistilia statuere. 4, 74, 9 s. visum (est) omittere insulam. IV, 59, 6 legatos vinciri s. visum (est). 6, 37, 20 Vitellius ostentasse R. arma s. *ratus* monet Tiridaten. 12, 40, 22 Didius . . . arcere hostem s. *habebat*. 15, 25, 19 regressum Paetum, cum graviora metueret, facetiis insectari s. *habuit* Caesar. 2, 37, 14 s. *habebam*, si tennes res meae nec mihi pudori nec cuiquam oneri forent. 4, 38, 2 me . . . hominum officia fungi *satisque* habere,

si locum principem impleam, . . . vos testor. s. *facere* cui cf. *satisfacio*. 4, 38, 3 qui (posteri) s. superque memoriae meae *tribuent*, ut maioribus meis dignum . . . credant. 55, 14 Pergameno . . . aede Augusto ibi sita s. *adeptos* creditum (est).

b) c. *gen.* IV, 15, 14 nec, si providissent (impetum hostium), s. *virium* ad arcendum (erat). 2, 26, 7 s. iam *eventuum*, s. *casuum* (esse). 85, 5 qui (veteres) s. *poenarum* adversum impudicas in ipsa professione flagitii (esse) credebant. 3, 69, 15 s. *onerum* principibus, s. etiam *potentiae* (esse). 6, 48, 4 sibi s. *aetatis* (esse). 15, 19, 7 s. *pretii* esse orbis, quod. . . 42, 12 intolerandus (erat) labor nec s. *causae*. II, 4, 14 quam quo s. *virium* obsessis. *superesset*. D 30, 4 nec in auctoribus cognoscendis . . . s. *operae* *insumitur*. II, 48, 14 s. sibi *nominis*, s. posteris suis *nobilitatis quaesitum* (esse). III, 60, 14 s. *gloriae* proelio Cremonensi *partum* (esse) et exitio Cremonae *nimum* invidiae. 15, 69, 16 Nero s. *supplicii luisse* ait. 2, 28, 1 ut s. *testium* et qui servi eadem noscerent *repperit*, . . .

B) vi *adverbi* a) c. *adi.* D 25, 35 quaedam eloquentiae eorum ut nascenti adhuc nec s. *adultae* defuisse. 14, 52, 14 exueret magistrum, s. *amplis* doctoribus instructus maioribus suis. V, 20, 8 Cerialem neque s. *cautum* et . . . huc illuc cursantem posse medio intercipi. 1, 24, 4 (Drusum misit), nullis s. *certis* mandatis, ex re consulturum. II, 76, 22 s. *clarus* est apud timentem quisquis timetur. IV, 73, 13 quo eventu Germanica bella tractaverimus, s. *clarum* (est). II, 80, 13 (Antiochenses) adloquitur, s. *decorus* etiam Graeca facundia. D 22, 16 firmus sane paries et duraturus, sed non s. *expolitus* et *splendens* (est). II, 92, 9 nec umquam s. *fida* potentia, ubi nimia est. IV, 35, 5 primum agmen securum inaccessit, nondum s. *firmiter* Civile. 3, 18, 5 (Tiberius) concessit ei paterna bona, s. *firmus* . . . adversum pecuniam. 2, 35, 7 Gallus . . . nihil s. *inlustre* aut *ex dignitate* populi R. nisi coram et sub oculis Caesaris (esse). 83, 14 et s. *inlustre* (esse), si veteres inter scriptores haberetur. D 13, 16 nec imperantibus umquam s. *servi* videntur nec nobis s. *liberi*. 14, 33, 5 *satisque magnis* documentis temeritatem Petilii coercitam (esse). D 16, 11 ipse s. *manifestus* est. . . in contrarium accingi. 32, 32 s. *multos* offendi, quos. . . G 16, 1 nullas Germanorum populis urbes habitari s. *notum* est. D 18, 20 quibus . . . tumens nec s. *pressus* . . . videretur. II, 97, 5 numquam s. *quieta* Britannia. D 13 s. *servi* cf. liber supra. 22 s. *splendens* cf. *expolitus* supra. 3, 60, 7 nec ullum s. *validum* imperium erat coercendis seditionibus populi. 4, 73, 12 tres leves cohortes . . . dein . . . eques inmissus: s. *validi*, si simul incubuissent.

b) c. *adverb.* II, 25, 9 s. *cito* incipi victoriam ratus, ubi provisum foret, ne vincerentur.

c) 2, 35, 7 s. *ex dignitate* populi R. cf. a *inlustris*.

d) c. *verb.* IV, 31, 9 dixit sacramentum, non vultu neque animo s. *adfirmans*. 2, 43, 4 suam aetatem vergere, Drusi nondum s. *adolevisse*. 15, 24, 7 s. *adprobatam* (esse) vim. 4, 39, 15 s. *aestimare* (se, Seianum) firmari domum ad-

versum. Agrippinae offensiones. 12,14,1 nondum s. aucto exercitu. 2,50,5 de adulterio s. *caveri* lege Iulia visum (est). 6,44,11 fessos ne animo quidem s. ad obsequium *coaluisse* disserunt. 4,30,14 delatores, genus hominum.. *ne poenis quidem umquam s. *coercitum*. 12,46,6 et s. *cognitam* (esse). perfidiam. 14,34,5 deligit locum.. a tergo silva clausum, s. cognito nihil hostium nisi in fronte. esse. 3,11,8 adrecta.. civitate, .. quae fiducia reo; satin *cohiberet* ac *premeret* sensus suos Tiberius. 6,27,15 Lepidus, de cuius moderatione. . in prioribus libris s. *conlocavi*. 1,5,12 neque s. *compertum* est, spirantem adhuc Augustum. . an exanimem repererit. 75,11 Celeri. . deciens sestertium largitus est, s. comperto paternas ei angustias esse. 13,37,21 Corbulo, s. comperto Vologesen. . attineri, suadet Tiridati. . 3,46,3 oppidani neque oculis neque auribus s. *competebant*. 11,18,10 ubi praesentia s. *composita* sunt, legiones. . reduxit. 1,30,15 quia praesentia s. *concederant*, in urbem rediit. s. *constat* seq. acc. c. inf. D 16,21. 18,19. 25,4. 39,20. A 13,10. 38,6 (satisque constabat). 41,15. 43,14 (s. constabat). 4,6,8 (ut s. constaret). 74,13 (s. constabat). 11,31,5. 13,35,4 (s. constitit). 14,4,12 (s. constitit). I,41,12 de percussore non s. constat: quidam. ., alii. .; crebrior fama tradidit. . 3,1,13 neque s. constabat quid pro tempore foret. 14,11 senatus (implacabilis erat) numquam s. *credito* sine fraude Germanicum interrisse. D 33,15 initia. . eloquentiae s. *demonstrasse* videor. 12,57,2 incuria operis manifesta fuit, haud s. *depressi* ad lacus ima. 1,59,13 Germanos numquam s. *excusatuos* (esse), quod. . 13,43,25 intercessit princeps tamquam s. *expleta* ultione. 11,33,2 praefecto haud s. *fidabant*. 3,14,5 quod (crimen) ne accusatores quidem s. *firmabant*. 15,8,1 (Paetus) spretis omnibus necdum s. *firmatis* hibernaculis. . rapit exercitum. D 24,12 exprome nobis non laudationem antiquorum (s. enim illos fama sua *laudat*), sed. . III,78,21 ne Petilius quidem Cerialis. . s. *maturaverat*. V,11,13 urbem arduam situ opera molesque firmaverant, quis vel plana s. *munirentur*. 11,11,4 rationes praetermitto, s. *narratas* libris, quibus. . 1,19,15 quod filius. . s. *ostenderet* necessitate expressa (esse) quae. . 3,71,15 quae. . s. ostendebant annum absentiam. . Dialibus non concedi. III,38,10 posse Blaesum perverti s. *patuit* iis, qui. . V,24,10 et s. *peccavisse* (Germanos), quod totiens Rhenum transcenderint. 1,17,5 s. per tot annos ignavia peccatum (esse). 40,3 s. superque. . mollibus consultis peccatum (esse). IV,23,5 inde non loco. . labor additus (est): vis et arma s. *placebant* i. q. satis esse videbantur. III,55,5 tot milia armatorum. . inferendo quoque bello s. *pollebant*. 3,11,8 *premere* cf. supra cohibere. 2,45,19 eiectionis Romanis s. *probatum* (esse), penes utros summa belli fuerit. 1,46,11 s. *prospectum* (esse) urbanae servituti. 16,2,1 Nero non auctoris, non ipsius negotii fide s. *spectata*. . D 4,9 in quibus (causis) mihi s. superque *sudatum* est. A 20,8 ubi s. *terruebat* (sc. hostes), parcendo rursus invitamenta pacis ostentare (Agricola). — Semel postpos. III,40,12

nec ausus est s. nec *providit*. — [G 5,3 (terra) satis ferax, . . Nonnulli pro adverbio accipiunt; est *abl.* cf. sero.]

satisfacio. A) i. q. *genüge leisten, befriedigen* D 21,6 ipse mihi Calvus, cum unum et viginti. . libros reliquerit, vix in una. . oratiuncula satisfacit. — A 9,10 ubi *officio* satisfactum (esset), nulla ultra potestatis persona (erat). III,49,3 satisfactum (esse) *bello* ratus et cetera ex facili (fore). IV,32,7 si Vespasianum iuvare adgressus foret, satisfactum (esse) *coeptis*.

B) i. q. *genughuung geben* IV,40,14 damnatus (est) Publius et Sorani *manibus* satisfactum (est). 2,76,7 ademptione provinciae satisfactum (esse) *inimicis*. 3,31,17 et satisfactum (est) *Corbuloni* per Mamercurum. 4,26,7 (legatos) percussa gens, set culpae nescia ad satisfaciendum *populo R.* miserat. — [Halm omnibus locis praeter 3,31 ser. satis facio.]

satisfacio. a) i. q. *entschuldigung, abbitte* 13,44,14 tum, ut adsolet in amore et ira, iurgia preces, exprobratio satisfactio.

b) i. q. *busse, vergeld* G 21,4 luitur etiam homicidium certo. . pecorum numero *recipitque* satisfactionem universa domus.

sata, -orum cf. sero.

saucius. a) *adi.* 14,7,2 adfertur evasisse (matrem) ictu levi sauciam. — in *re milit.* I,68,9 vagi, abiectis armis, magna pars saucii aut palantes, . . perfugere. 1,69,5 militibus, ut quis inops aut saucius, vestem et fomenta dilargita est (Agrippina). 4,51,16 ceteros, deiecto promptissimo quoque aut saucio, . . trusere in summa castelli. 6,35,16 fortissimis satellitum *protegentibus* saucium (Oroden).

b) *subst.* non nisi in *re milit.* III,16,13 pulsi cum saucii *integri*. . conflictabantur. 28,8 integri cum sauciis, semineces cum exspirantibus volvuntur. 1,65,27 non fomenta sauciiis (erant). 64,16 hostem silvis coereret, donec saucii quantumque gravioris agminis anteirent. 71,9 (Germanicus) *circumire* saucios, facta singulorum extollere. 4,63,12 qui (veteres) magna post proelia saucios largitione et cura *sustentabant*. 15,16,10 una die quadraginta milium spatium emensum esse Paetum, *desertis* passim sauciis.

saxeus. *propr.* III,30,2 saxae turres. 2,61,2 Memnonis saxea effigies.

saxum. *propr.* A) i. q. *stein* IV,53,17 magistratus et sacerdotes. . saxum *ingens* traxere cf. 53,15 *lapis*. 1,27,9 cf. infra. 15,43,12 aedificia. . certa sui parte sine trabibus saxo *Gabino Albanove* solidarentur, quod is *lapis* ignibus impervius est. IV,53,20 praedixere haruspices, ne temeraretur opus saxo aurove in aliud destinato. 4,38,8 rerum vestrarum providum, constantem in periculis. . credant (me). haec mihi in animis vestris templa, hae pulcherrimae effigies et mansurae. nam quae saxo struuntur, si iudicium posteriorum in odium vertit, pro sepulchris spernuntur. 12,16,8 moenia non saxo, sed cratibus et vimentis ac mediâ humo adversum inrumpentes invalida erant. 4,43,9 monumenta eius rei sculpta saxis et aere prisco manere. 15,54,7 pugionem. . vetustate obtusum increpans, asperari saxo. . iussit. IV,60,5 inter-

natas saxis herbas vellentes. 4,45,13 eo nisu proripuit se custodibus saxoque caput adflixit, ut statim exanimaretur. 11,14,3 ea antiquissima monumenta. .inpressa saxis cernuntur. V,6,27 ubi . . inauerint (undantes bitumine moles) securibus cuneisque ut trabes aut saxa *discindi*. 12,33,9 hinc montibus arduis, et si qua clementer accedi poterant, in modum valli saxa *praestruit*. 4,59,6 eius (specus) os *lapis* repente saxis obruit quosdam ministros. III,27,11 *pondera* saxorum Vitelliani provolvunt. 29,7 turris *ictibus* saxorum cessit. IV,71,20 *obices* saxorum i. q. steinbarrikaden cf. obiex b. 12,35,10 facta testudine rudes et informes saxorum *compages* distractae (sunt). — 1,27,9 simul ingruunt (milites seditiosi in Lentulum), saxa *iaciunt*. iamque *lapidis* ictu cruentus. . I,55,7 quintani turbidi adeo (erant), ut quidam saxa in Galbae imagines *iecerint*: quinta decuma ac sexta decuma legiones nihil ultra fremitum et minas ausae. . 13,48,4 ea seditio ad saxa et minas ignium progressa *ne caedem et arma prolliceret, . . 14,45,5 conglobata multitudine et saxa ac faces *minante*. 17,5 oppidana lascivia in vicem incessentes probra, dein saxa, postremo ferrum *sumpsere*. II,29,3 postquam . . Valens coercere seditionem coeptabat, (milites seditiosi) ipsum invadunt, saxa *iaciunt*, fugientem sequuntur. 13,57,18 agrestes quidam eminens saxa *iacere* (in flammis). — II,22,3 altiora murorum *sagittis* aut saxis incessere, neglecta . . *comminus* adgredi. III,27,2 *sagittis* saxisque eminus certabant cf. *sagitta*. 31,2 *tela* saxaque incutiebant. 82,16 superstantes maceris horretum Vitelliani. . saxis *pilis*que subeuntes arcebant. 2,81,8 alios tormentis *hastas* saxa et faces ingerere (iussit). 4,49,8 struebatur agger, unde saxa hastae ignes propinquum iam in hostem iacerentur. 15,9,6 (Corbulo) catapultis et balistis proturbat barbaros, in *quos saxa et hastae longius permeabant, quam ut contrario sagittarum ictu adaequarentur. IV,29,12 R. miles . . *ferratas sudes*, *gravia* saxa non forte iaciebat. 4,51,2 barbari. . in vallum *manualia* saxa, praestatas sudes, decisa robora iacere cf. 51,7 congestas lapidum moles provolvere. V,17,14 saxis *glandibus*que et ceteris missilibus proelium incipitur. II,34,14 Othoniani in ripa turrim struxerant saxaque et faces iaculabantur. 14,45,5 cf. supra. 2,81,8 hastae saxa et faces. 4,49,8 saxa hastae ignes cf. supra. *saxa iacere* cf. iacio I. A. a. II,34 *iaculari*. III,31 *incutere*. 2,81 *ingerere* cf. supra. IV,23,19 *excussa* ballistis saxa *stravere* informe opus. 15,9,6 longius *permeabant* cf. supra. II,14,19 cum . . a latere *saxis urgueret* apta ad iaciendum etiam paganorum manus. 22 incessere. III,27 eminens certare cf. supra. 23,6 magnitudine eximia . . ballista *ingentibus* saxis hostilem aciem proruebat. 71,6 in . . tectum egressi saxis tegulisque Vitellianos obruebant. 82,16 subeuntes arcebant cf. supra. IV,23,9 ubi . . desuper saxis vulnerabantur, . . invasere vallum. V,17 proelium incipitur cf. supra.

B) i. q. *fels*, *klippe* a) A 30,15 nunc terminus Britanniae patet, nulla iam ultra gens, nihil nisi *fluctus* et saxa. 6,1,6 saepe in propinqua

(Romae) *degressus* (Tiberius). . saxa (Caprearum) rursus et solitudinem maris *repetiit*. 21,3 saxis domus imminet. A 12,22 in rubro mari (margarita) viva . . saxis *avelli*. 2,23,12 *disiecit* (auster) naves in aperta Oceani aut insulas saxis *abruptis*. . infestas. 12,63,8 vis piscium immensa, Pontum erumpens et *obliquis* subter undas saxis exterrita. 14,6,3 saxis impulsis navis. 4,55,12 Halicarnasii. *vivo* in saxo fundamenta templi (esse) adseveraverant.

b) α) 6,19,2 Marius . . defertur incestasse filiam et saxo *Tarpeio* deicitur. 2,32,12 Pitunianus saxo (Tarpeio) deiectus est. 4,29,7 (vulgus) saxum (Tarpeium) munitari cf. *parricida*.

β) III,79,1 per Flaminiam ad Saxa rubra . . venit.

c) 4,21,16 bonis exutus, interdicto igni atque aqua, saxo *Scripho* consenuit i. q. felseneiland.

scabies. *spec.* i. q. *krätze*, *aussatz* V,4,8 sue abstinent (Iudaei) memoria cladis, quod ipsos scabies quondam turpaverat, cui id animal obnoxium (est).

scena. a) *propr.* i. q. *bühne* 6,45,7 publice . . duo opera (Tiberius) struxit, templum Augusto et scaenam Pompeiani *theatri*. — 14,21,10 redditi quamquam scaenae pantomimi certaminibus sacris prohibebantur. 11,13,4 Claudius . . *theatralis* populi lasciviam . . increpuit, quod in Pomponium consularem (is carmina scaenae dabat) . . probra iecerat i. q. *dichtete für die b.* 13,21,14 nunc per concubinum Atimetum et histrionem Paridem quasi scaenae fabulas componit (Domitia) cf. b 14,7. — 6,45,7 *struere* cf. supra. 14,20,6 Pompeium *incusatum* (esse) a senioribus . . quod mansuram theatri sedem posuisset. nam antea subitariis gradibus et scaena in tempus structa ludos edi solitos (esse). 15,14 postremum ipse (Nero) scaenam *incedit*, multa cura temptans citharam. 15,39,12 ipso tempore flagrantis urbis *inisse* eum (Neronem) *domesticam* sc. et cecinisse Troianum excidium. 33,2 cupidine adigebatur Nero *promiscas* sc. *frequentandi*. nam adhuc per domum aut hortos cecinerat. — 14,20,17 qui (princeps et senatus) . . vim adhibeant, *ut proceres Romani specie orationum et carminum scaena polluantur. — D 20,11 si quis in scaena Roscii . . exprimere gestus velit. 15,50,21 in scaena caentem Neronem (adgredi). 16,4,6 carmen in scaena recitat (Nero). — 14,14,15 nobilium familiarum posteros egestate venales in scaenam deduxit (Nero).

b) *transl.* 14,7,20 scaenam . . *crimins parat*, gladiumque . . abicit inter pedes eius. — [D 35,1.] *scaenicus*. *subst.*, contemptim de Nerone 15,59,7 cf. nedum A. b.

scalae. non nisi in *re milit.* III,27,10 ex proximis agris legiones dolabras et alii falces scalasque convectant. IV,23,10 invasere vallum, adpositis plerique scalis, alii per testudinem suorum; scandebantque iam quidam, cum gladiis et armorum incussu praecipitati sudibus et pilis obruuntur. 4,51,4 quidam pontis et scalas ante fabricati inferre propugnaculis eaque prensare. 15,4,12 Adiabeni cum promoverent scalas et machinamenta inciperent, facile detrusi. — III,27 *convectare*. IV,23 *adponere*

cf. supra. 29,13 ubi . . adpositae (moenibus) scalae hostem *in manus dederant*, propellere umbone. 2,81,6 peti aggerem, *erigi* scalas iussit. 4,51 *fabricari, inferre* propugnaculis cf. supra. 13,39,15 hos in testudinem conglobatos subruendo vallo inducit, alios scalas moenibus *admovere*, multos tormentis faces et hastas incutere iubet. 15,4,12 *promovere* cf. supra. — 12,17,5 datum militibus, qui scalis evaserant (moenia), signum caedis.

scalprum. i. q. *federmesser* 5,8,9 *petito* per speciem studiorum scalpro levem ictum venis intulit.

scando. A) *intr.* a) *propr.* IV,23 i. q. stiegen hinauf cf. scalae. — III,28,7 (milites) innixi umeris et *super* . . testudinem scandentes prensarent hostium tela brachiaque. 71,15 nec sisti poterant scandentes *per* coniuncta aedificia.

b) *transl.* IV,8,18 suadere Prisco, ne *supra* principem scanderet.

B) *trs.* II,35,9 Germani retentare puppes, scandere *foros* aut comminus mergere. 14,8,3 hi *molium obiectus*, hi proximas *scaphas* scandere. 61,1 laeti *Capitolium* scandunt deosque . . venerantur.

scapha. 14,8,3 cf. scando B.

scelestus. II,6,12 Othonem ac Vitellium scelestis *armis* res Romanas raptum ire. 2,71,19 fingere sc. *mandata* cf. ignosco b. neutr. plur. *subst.* i. q. *frevel* 3,50,7 vana a scelestis, dicta a maleficiis differunt.

scelus. non nisi i. q. *verbrechen, frevel* a) 14,62,7 Anicetus . . , levi post admissum scelus gratia, dein graviore odio, quia *malorum facinorum* ministri quasi exprobrantes aspiciuntur. 11,34,4 non aliud prolocutum (esse) Vitellium quam 'o *facinus!* o scelus!' I,23,1 sceleris cogitatio incertum an repens: studia militum . . paratu facinoris adfectaverat. 72,6 Tigellinus . . praefecturam . . et alia praemia virtutum . . *vitiis* adeptus, crudelitatem *mox, deinde avaritiam, virilia scelera, exercuit, corrupto ad omne facinus Nerone. Praeterea cf. I,25,1 et 7. 30,21 et 24. III,25,16 et 22. 39,1 et 3. 51,8 et 10. 3,12,5 et 10. 12,48,4 et 10. 66,3 et 5. 14,3,8 et 11. 4,12 et 5,2. 7,1 et 16 et 23 et 8,19. 10,1 et 7 et 18. 13,43,18 puniendos *rerum atrocium* ministros, ubi pretia scelerum adepti scelera ipsa aliis delegent. G 12,5 proditores . . arboribus suspendunt, ignavos . . palude . . mergunt. diversitas supplicii illuc respicit, tamquam scelera ostendi oporteat, dum puniuntur, *flagitia* abscondi. sed et levioribus *delictis* pro modo poena. 13,47,1 hactenus Nero flagitiis et sceleribus velamenta quaesivit. 33,4 Celer interfecto . . pro consule magnitudine sceleris cetera flagitia obtegebat. 3,26,2 vetustissimi mortalium, nulla adhuc mala libidine, sine *probros*, scelere eoque sine poena aut coercitionibus agebant. III,83,10 deformis urbe tota facies: . . quantum in luxurioso otio libidinum, quidquid in acerbissima captivitate scelerum. 6,1,7 saxa (Caprearum) . . repetiit (Tiberius), pudore scelerum et libidinum. 51,17 postremo in scelera simul ac dedecora prorupit (Tiberius). — I,32,11 scelera impetu, *bona consilia* mora valescere. — II,23,2 interfectores Galbae scelere et metu vaecordes miscere cuncta.

Schlüter, Her. explic. ruchlosigkeit. Cf. 4,29,7 (accusator) scelere vaecors. III,39,1 trepidanti inter scelus metumque, ne dilata Blaesi mors . .

b) I,2,16 nec minus praemia *delatorum* invisa (erant) quam scelera. 5,7 miles . . pronus ad novas res scelere insuper *Nymphidii praefecti* imperium sibi molientis agitur. Schlüter explic. verruchtheit. IV,72,3 *horum* (Classici et Tutoris) scelere clausas caesasque (esse) legiones. 1,5,2 gravescere valetudo Augusti, et quidam scelus *uxoris* suspectabant. 2,3,5 Armenia . . infida ob scelus *Antonii*, qui Artavanden regem . . interfecerat. 71,5 scelere *Pisonis* et *Plancinae* interceptus (Germanicus). 6,38,11 (Tiberius) scelerum *Seiani* diu nescius. 14,40,1 eodem anno Romae insignia scelera, alterum *senatoris*, servili alterum audacia, admissa sunt. 15,50,1 scelera *principis* . . inter se . . iaciunt (coniurati). 51,15 omnia scelera *principis* orditur (Epicharis).

c) a) I,22,17 nec deerat Ptolemaeus, iam et sceleris *instinctor*, ad quod facillime ab eius modi voto transitur. IV,27,10 illum *auctorem* sceleris, hunc *ministerium* vocant. 4,71,5 cf. 6,36,14 ministri sceleribus s. minister d. β. I,40,13 nec illos Capitolii adspectus et . . priores et futuri principes terrere, quo minus facerent scelus, cuius *ultor* est quisquis successit.

β) I,50,1 urbem . . *atrocitatem* recentis sceleris . . paventem . . nuntius exterruit. 42,5 huc . . fama inclinatur, ut conscius sceleris fuerit, cuius *causa* erat. II,38,14 eadem illos deum ira, eadem hominum rabies, eadem scelerum causae in discordiam egere. I,23,1 sceleris *cogitatio* incertum an repens. IV,56,6 vulgus *conscientia* scelerum et spe impunitatis facile accessurum. 2,68,10 conscientia sceleris et metu indicii mortem Vononi inlatam (esse). I,30,21 ad nos scelerum *exitus* (die folgen), bellorum ad vos pertinebunt. IV,58,29 quis deinde sceleris exitus (erit), cum Romanae legiones *se contra dixerint? 13,15,18 attinebatur damnata veneficii nomine Locusta, multa scelerum *fama*. 14,44,8 multa sceleris *indicia* praeveniunt. 4,3,3 quia vi tot simul corripere intutum, dolus *intervalla* scelerum posebat. I,28,2 (tribunus) *magnitudine* subiti sceleris . . praebuit . . suspicionem conscientiae. 13,33,4 cf. a. 14,10,1 a Caesare perfecto demum scelere magnitudo eius intellecta est. 15,51,9 Proculus, occidendae matris Neroni inter ministros, non ex magnitudine sceleris proventus, ut rebatur. 1,44,17 avellerentur (veterani) castris trucibus adhuc non minus asperitate remedii quam sceleris *memoria*. 4,11,12 *ordo* (hergang) . . sceleris per Apicatum . . proditus, tormentis Eudemi ac Lygdi patefactus est. IV,57,20 militum emebantur animi, ut . . in externa verba iurarent *pignusque* tanti sceleris nece aut vinculis legatorum daretur. 21,10 perfuga Batavus arbitrium rerum R. ne ageret, sed meritas sceleris *poenas* expectaret. 13,43,18 *pretia* scelerum cf. a. 3,7,5 quod . . subdola mora scelerum *probationes* subverteret (Piso). 6,1,7 *pudore* scelerum cf. a. 14,7,23 matrem . . pudore deprehensi sceleris sponte mortem sumpsisse. 57,4 si principem *societate* scelerum

obstringeret. 7,16 perpetraret Anicetus promissa. qui nihil cunctatus poscit *summam* (oberleitung) sceleris. 15,61,17 Silvanus inter coniuratos erat angebatque scelera (Neronis), in quorum *ultionem* consenserat. 14,3,8 ministros temptare arduum videbatur mulieris *usu* scelerum adversus insidias intentae. IV,27,16 inde scelerum ac suppliciorum *vices* (erant). 70,33 occisis . . legatis, quo minore spe veniae cresceret *vinculum* sceleris.

d) 1,2,16 *invisa* cf. b. III,31,22 superbiam saevitiamque, (adeo *invisa* scelera sunt) etiam perfidiam obiectabant (Caecinae milites). 1,72,6 *virilia* sc. cf. a. 23,2 magnitudine *subiti* sc. 13,15,22 Nero *lenti* sc. *inpatiens*. I,25,1 *futurum* sc. 50,1 atrocitas *recentis* sc. IV,57,20 pignus *tanti* sc. 12,67,9 haud ignarus *summa* sc. incipi cum periculo, peragi cum praemio. 16,8,1 instantem damnationem frustrati, mox Neronem circa *summa* sc. distentum quasi minores evasere. 14,40,1 *insignia* sc. cf. b. 12,48,4 omne sc. *externum* cum laetitia habendum (esse). 16,23,10 ut ad externa rumoribus *intestinum* sc. obscuraretur. III,51,8 *par* sc. 1,22,12 interfectos *nullum* ob sc., sed quia utilitati legionum consulebamus. 6,48,14 qui (Macro) ut deterior ad opprimendum Seianum delectus *plura* per sc. rem p. conflictavisset. 12,48,4 omne sc. cf. supra. 15,51,15 omnia sc. principis. 2,67,2. 14,60,2 sc. sua.

e) 1,32,11 scelera impetu *valescere* cf. a. III,51,8 prioribus civium bellis *par* scelus *inciderat*. 1,42,5 coniugem . . procul a furentibus summoveo, ut quidquid istud sceleris *imminet*, meo tantum sanguine pietur. — 1,42,5 *consciis* sceleris fuit cf. c. β. II,37,16 legatos ac duces . . luxus egestatis scelerum sibi *conscios*. 13,18,4 a principe, *sceleris sibi *conscio* et veniam sperante, si . . 6,38,11 (Tiberius) scelerum Seiani diu *nescius*. 4,12,7 Seianus . . *ferox* scelerum. 12,66,3 tum Agrippina, sceleris olim *certa* (entschlossen zu) . . de genere veneni consultavit. 13,15,22 Nero *lenti* sc. *inpatiens*. — 1,25,1 Onomastum futuro sceleri *praefecit*. 14,3,17 si naufragio intercepta sit (Agrippina), quem adeo iniquum, ut sceleri *adsignet*, quod venti et fluctus deliquerint. 12,22,10 materiem sceleri detrahendam (esse ei). 13,47,1 sceleribus velamentis quaesivit cf. a. 6,24,18 *callidum* . . et tegendis sceleribus *obscurum* (Tiberium). 12,47,19 illi . . animus sceleribus paratus (erat). 15,67,13 (Nero) ut faciendis sceleribus *promptus*, ita audiendi quae faceret insolens erat. — 1,37,19 quae alii scelera, hic remedia vocat, dum falsis nominibus . . supplicia et contumelias vestras disciplinam appellat. 14,60,2 cuncta scelerum suorum pro egregiis *accipi* videt (Nero). 40,1. 62,7 *admittere* cf. b et a. 11,26,12 ne Silius *summa* adeptus sperneret adulteram scelusque inter *incipitia* probatum veris mox pretiis *aestimaret*. 15,61,17 *augere* cf. c. β ultio. 14,12,13 ut multos post annos Nero imperium et scelera *continuaverit*. 5,2 noctem sideribus *inlustrem* . . quasi *convincendum* ad scelus di praebuere. 13,43,18 aliis *delegare* cf. a. 14,7,23 *deprehendere* cf. c. β pudor. 1,2 diu *meditatum* scelus non ultra

Nero *distulit*. I,43,3 centurio . . occurrens armatis et scelus *exprobrans* ac . . vertendo in se percussores . . Pisoni *effugium* dedit. 40,13 *facere* cf. c. α. III,25,22 factum esse scelus loquantur faciuntque. 15,67,13 cf. supra. 12,48,4 *cum laetitia haberi* cf. d. 67,9 *incipere* cf. d. 14,51,7 Burrum *intellecto* scelere . . 15,50,1 inter se *iacere* cf. b. A45,8 Nero . . subtraxit oculos suos *iussitque* scelera, non spectavit. 1,45,12 optimo cuique perniciem quaeri *apparabat*, sed Othoni nondum auctoritas inerat ad prohibendum scelus; iubere (sc. scelus) iam poterat. 14,1,2 diu *meditatum* sc. cf. supra. 16,23,10 *obscurare* cf. d. 4,19,9 proprium id Tiberio fuit scelera nuper reperta priscis verbis *obtegere*. 15,51,15 *ordiri* cf. b. G 12,5 *ostendere* cf. a. 14,10,18 *luisse* eam (Agrippinam) poenam conscientia, quasi scelus *paravisset*. 12,67,9 *peragere* cf. d. 14,10,1 *perficere* cf. c. β. 11,26,12 *probare* cf. supra *aestimare*. 13,16,5 ne . . utriusque morte *proderetur* scelus, talis dolus repertus est. 1,45,12 *prohibere* cf. supra *iubere*. G 12,5 *punire* cf. a. 4,19,9 *reperire* cf. supra *obtegere*. 2,67,2 quamvis ambiguum et scelera sua *reputantem* (Rhescuporin) perpulit ut praesidia R. intraret. A45,8 *spectare* cf. supra *iubere*. 1,5,2 *suspectare* cf. b. 6,24,18 *tegere* cf. supra. — 1,5,7 scelere eius agitari cf. b. 83,5 Otho . . reputans non posse principatum scelere quaesitum subita modestia . . retineri. 4,68,9 neque Seiani voluntas (gewogenheit) nisi scelere quaerebatur. IV,72,3 cf. b. 1,35,14 si vellet imperium, *promptas* *res ostentavere. tum vero, quasi scelere contumaretur, praiceps tribunali desiluit. 2,71,5 cf. b. 3,12,5 an scelere *extinxisset* (iuvenem). 12,45,15 obstante Casperio, ne socius rex, ne Armenia donum populi R. scelere et pecunia *verterentur (zu grunde gerichtet würden). II,23. 4,29 scelere *vacors* cf. a. — 1,47,1 *exacto* *per* scelera die. 2,38,14 quod (aerarium) si ambitione exhauserimus, per scelera *supplendum* erit. 6,48,14 rem p. *conflictare* cf. d. IV,60,15 Civile . . increpante Germanos, tamquam *fidem* per scelus *abrumperent*. 13,1,8 Neroni . . imperium *per* scelus *adepto* . . 15,52,13 qui miserarentur Neronem tamquam *per* scelus *interfectum*. — 1,22,17 *ad* scelus transitur cf. c. α. 4,10,4 corrupta ad scelus Livia. 13,21,19 existat qui . . servos vel libertos ad scelus corruptos arguat. 6,7,11 Tiberius (Servaeum et Minucium) praecipuos ad scelera *increpans* . . 33,3 ministros Arsacis multo auro ad scelus cogunt. 14,58,7 milites ad scelus *missos* . . 16,26,4 non solum Cossutianum aut Eprium ad scelus *promptos* (esse). — 1,28,1 noctem *minacem* et *in* scelus *erupturam* fors lenivit. 6,51,17 in scelera ac dedecora *propripit* (Tiberius). — II,63,10 *seram* *veniam* *post* scelus quaerebat. 14,62,7 cf. a. — 1,22,12 interfectos *nullum* ob scelus. 16,12,8 Torquati ob scelera *interfecti*. 2,3,5 cf. b. — 3,26,2 *sine* scelere agere cf. a. 12,3,6 quod sine scelere perpetrari non poterat. — 5,6,6 ceteri, quem per dedecora (schamlos) *fovere*, *cum* scelere *insectantur*. — 15,35,2 Neroni ne inter voluntates quidem a sceleribus cessabatur.

sceptuchus. 6,33,8 (Sarmatarum) sceptuchi. schola. D31,2 in *rhetorum* scholis declamare cf. totum locum. 35,1 nunc adolescentuli nostri deducuntur in *scholas istorum, qui rhetores vocantur. 35,6 deducuntur in scholas, in quibus . . cf. tot. loc. 35,21 quidquid in schola (sc. rhetorum) cotidie agitur, in foro vel raro vel numquam.

scholasticus. a) *adi.* D14,24 (Aper) nondum ab scholasticis *controversiis* recessit et otium suum mavult *novorum rhetorum* more quam veterum oratorum consumere.

b) *subst. i. q. schuldredner* D26,33 quotus quisque scholasticorum non hac sua persuasione fruatur, ut se ante Ciceronem numeret, sed plane post Gabinianum? 42,7 rhetores et sch. cf. *criminator b.* — i. q. *redeschüler* D15,16 si quis alius (rhetor) Ephesum . . *concentu* (chor) scholasticorum et clamoribus quatit. — [D35,1.]

scientia. a) in *univ.* 3,69,10 neque posse principem *sua* sc. cuncta complecti. 16,17,15 *mixta* inter patrem filiumque *coniurationis* scientia **fingitur*.

b) *spec. a)* D31,37 incidunt causae . . in quibus iuris *notitia* desideratur, pleraeque autem, in quibus haec quoque scientia (sc. grammaticae, musicae, geometriae) requiritur. 33,10 neque tantum *arte* et **scientia*, sed longe magis *facultate* et *usu* [Tyrwhitt add.] eloquentiam contineri. 33,23 scientiam (theorie) ab *exercitatione* (praxis) separat. 33,19 nec quisquam percipere tot tam . . varias res potest, nisi ut scientiae meditatio, meditationi facultas, facultati **usus* eloquentiae accedat. 11,3,4 scientiam artemque haruspicum accitam et Cilicem Tamiram intulisse i. q. *wissenschaft und kunst.*

β) D28,28 sive ad rem militarem sive ad *iuris* scientiam sive ad eloquentiae studium inclinasset (unius cuiusque natura). 31,33 iuris civilis scientiam veteres oratores comprehendebant. 32,34 iuris et *philosophiae* scientiam tamquam oratori necessariam laudo. 30,22 in libris Ciceronis deprehendere licet, non *geometriae*, non *musicae*, non *grammaticae*, non denique ullius *artis* ingenuae scientiam ei defuisse. 32,5 ipsa multarum artium scientia . . nos ornat, atque ubi minime credas, eminet et excellit. 6,20,12 brevem potentiam (Galbae) significans scientia Chaldaeorum artis. D30,26 ex multa eruditione et plurimis artibus et *omnium rerum* scientia (universales wissen) exundat . . illa admirabilis eloquentia. 12,40,9 sc. *rei militaris* cf. infra. 14,29,9 Suetonius . . scientia *militiae* et rumore populi. Corbulonis concertator. 16,15,5 Ostorius . . ingenti corporis **robore armorumque* scientia metum Neroni fecerat, ne invaderet pavidum i. q. *geschicklichkeit in führung der w.* 15,37,8 remiges exoleti per aetates et scientiam *libidinum* componebantur. 16,18,13 unde invidia Tigellini (in Petronium erat) quasi adversus aemulum et scientia *voluptatum* potiore. — 11,3 sc. *haruspicum* cf. a. 12,61,7 *cuius* sc. cf. infra. — D30,22 *deest* cui. 32,5 *ornat* qm, *eminet* et *excellit* cf. supra. — D31,33 scientiam *comprehendere*. 31,37 *requirere*. 11,3,4 *accire, inferre* cf. supra. 3,8 ipsa quam intulerant scientia

(haruspicum) hospites cessere. 11,15,6 primores Etruriae sponte aut patrum R. impulsu *retinuisse* scientiam (haruspicum) et in familias *propagasse*. — 6,12,6 (Gallus) scientiae caerimoniaeque vetus. 12,40,9 praecipuus scientia rei militaris Venutius (erat). 16,18,13 sc. voluptatum potior cf. supra. — 11,3,8 scientia *cedere* cf. supra. 12,61,7 dixit Xenophontem (medicum), cuius scientia ipse *uteretur*, eadem familia (Aesculapii) ortum. — D28,28 ad iuris sc. inclinare. 30,26 ex omnium rerum sc. exundat eloquentia cf. supra.

scilicet. A) i. q. *nämlich* A4,17 memoria teneo solitum ipsum narrare se . . studium philosophiae acris . . hausisse, ni prudentia matris . . flagrantem animum coeruisset. sc. sublime . . ingenium pulchritudinem . . excelsae gloriae vehementius quam caute adpetebat. 12,13 aspicere per noctem solis fulgorem, nec occidere et exurgere, sed transire adfirmant. sc. extrema et plana terrarum humili umbra non erigunt tenebras, infraque caelum et sidera nox cadit. 4,61,4 Haterius . . eloquentiae, quoad vixit, celebratae: monimenta ingeni eius haud perinde retinentur. sc. impetu magis quam cura vigeat.

B) i. q. *natürlich*, sim. a) 3,65,11 Tiberium, quotiens curia egrederetur, . . eloqui solitum (esse) 'o homines ad servitutem paratos!': sc. etiam illum, qui libertatem publicam nollet, tam proiectae servientium patientiae taedebat. 15,31,6 a Corbulone petierat, ne quam imaginem servitii Tiridates perferret . . tantusque ei Romae quantus consulibus honor esset. sc. externae superbiae sueto non inerat notitia nostri, apud quos vis imperii valet, inania mittuntur. Potest etiam ad A trahi.

b) *cum ironia et acerbitate* A2,5 delegato triumviris ministerio ut monumenta clarissimorum ingeniorum in . . foro urerentur. sc. illo igne vocem populi R. . . aboleri arbitrabantur. 1,8,30 nunc senem principem . . auxilio sc. militari tuendum (esse), ut sepultura eius quieta foret. 2,30,14 quia veteri senatus consulto quaestio in caput domini prohibebatur, callidus et novi iuris repertor Tiberius mancipari singulos actori publico iubet, sc. ut in Libonem ex servis salvo senatus consulto quaereretur. 3,54,22 ac nisi provinciarum copiae et dominis et servitiis et agris subvenerint, nostra nos sc. nemora nostraeque villae tuebuntur. 59,10 bellum sc. (esse) aut. . cf. saltem a. 6,23,5 Caesar . . non erubuit. ultro incusare casus, qui reum abstulissent, antequam coram convinceretur: sc. medio triennio defuerat tempus subeundi iudicium consulari seni. 11,24,24 at cum Senonibus pugnavimus: sc. Vulsci et Aequi numquam adversam nobis aciem instruxere. 13,14,16 audiretur hinc Germanici filia, inde debilis rursus Burrus et exul Seneca, trunca sc. manu et professoria lingua generis humani regimen expostulantes. 21,22 ac si Plantus aut quis alius rem p. indicaturus obtinuerit, desunt sc. mihi accusatores, qui . . 14,1,8 cur enim differri nuptias suas? formam sc. displicere et triumphales avos an fecunditatem et verum animum? 15,59,8 etiam fortes viros subitis terreri, ne-

dum ille scaenicus, Tigellino sc. cum paelicibus suis comitante, arma contra cieret. — [D 35, 9 Acidal., Andres.]

scindo. a) IV, 27, 8 (legatum) protractum e tentorio, scissa veste, verberato corpore . . dicere iubent. 28, 15 proelium poscentis ad scindendum vallum ire . . iubet. V, 26, 3 petito conloquio scinditur . . fluminis pons, in cuius abrupta progressi (sunt) duces i. q. wird durchbrochen. 1, 65, 16 simul haec (sc. dixit Arminius) et cum delectis scindit agmen (Romanorum) equisque maxime vulnera ingerit i. q. durchbricht. 50, 4 Romanus agmine propero silvam Caesiam limitemque a Tiberio coeptum scindit, castra in limite locati i. q. durchschneidet, durchbricht. Alii aliter explic. — G 43, 9 dirimit scinditque Suebiam continuum montium iugum.

b) *scindi, vi reflex.* 1, 13, 6 (Vinius et Laco Icelusque) circa consilium eligendi successoris in duas factiones scindebantur i. q. schieden sich.

scio. a) in univ. a) *absol.* I, 35, 6 nemo scire et omnes adfirmare (sc. occisum esse in castris Othonem).

β) c. acc. I, 83, 20 tam nescire quaedam milites quam scire oportet. A 19, 8 omnia scire, non omnia exsequi (Agricola). 1, 50, 18 id cf. γ. 15, 66, 5 instanti (Faenio) . . Scaevinus neminem ait plura scire quam ipsum. 2, 28, 9 cuncta eius dicta factaque, cum prohibere posset, scire malebat (Tiberius). G 34, 12 sanctius . . visum (est) de actis deorum credere quam scire. Sed fortasse 'scire de'.

γ) seq. acc. c. inf. D 6, 5 quid dulcius (est) . . ingenio animo . . quam videre plenam . . domum . . ? idque scire non pecuniae . . , sed sibi ipsi dari? 21, 30 illos fecisse (carmina) pauciores sciunt. 34, 23 scitis enim magnam . . eloquentiae famam non minus in diversis subbellis parari quam in suis. 37, 31 quaestionis meminimus sciamusque nos de ea re loqui, quae facilius turbidis . . temporibus existit i. q. bewusst bleiben, bedenken. A 42, 18 sciant, quibus moris est illicita mirari, posse etiam sub malis principibus magnos viros esse. III, 38, 25 reddendam . . funebrem noctem, qua sciat et sentiat vivere Vitellium et imperare. IV, 19, 8 Flaccus multa concedendo . . effecerat . . ut acrius exposcerent quae sciebant negaturum. 51, 8 Volgeso . . mandatam (est), ut legatos ad senatum mitteret et pacem esse sciret i. q. erführe. 2, 32, 10 quorum . . adulationes rettuli, ut sciretur vetus id in re p. malum (esse). 4, 37, 6 scio, p. c., constantiam meam a plerisque desideratam (esse). — D 21, 12 est (oratio Calvi) . . auribus iudicum accommodata, ut scias ipsum quoque Calvum intellexisse quid melius esset. 25, 23 omnes eandem sanitatem eloquentiae prae se ferunt, ut . . scias [codd. sciam], quamvis in diversis ingeniis, esse quandam iudicii . . similitudinem. 11, 18, 18 intentum et magnis delictis inexorabilem (esse) scias, cui tantum asperitatis etiam adversus levia credebatur. I, 50, 18 quorum (Othonis et Vitellii) bello solum id scires, deteriorem fore qui vicisset. — I, 57, 7 superior exercitus . . tertium nonas Ianuarias Vitellio accessit: scires illum priore biduo non penes rem p. fuisse.

δ) seq. *interrog. indir.* D 31, 14 et 15 qui scit quid (sit) ira cf. misericordia. 6, 6, 5 quid scribam vobis . . , si scio cf. scribo A. b. 15, 27, 10 scire (se, Corbulonem), quantum intus discordiarum (esset) quamque indomitas . . nationes regeret. II, 100, 18 nec sciri potest traxeritne Caecinam an . . eadem illos pravitas impulerit.

b) *spec. a*) c. acc. D 33, 7 ex te didici, quid aut illi scierint aut nos nesciamus.

β) seq. *inf.* I, 30, 6 perdere iste sciet, donare nesciet. — *sciens. c. gen.* 2, 13, 8 unus hostium, Latinae linguae sciens. 1, 64, 14 Caecina . . , secundarum ambiguarumque rerum sciens eoque interritus. 3, 70, 11 Capito . . , humani diviniq. iuris sciens. 6, 26, 2 Nerva . . , omnis divini humanique iuris sciens.

scipio. 4, 26, 10 sc. eburnus cf. antiquus a. **sciscitor.** a) *absol.* 14, 51, 8 Burrum . . sciscitanti (principi) . . respondisse: 'ego me bene habeo'. — 15, 51, 2 Epicharis quaedam, incertum quonam modo sciscitata, . . urgere coniuratos i. q. wie sie sich kennntnis von der sache verschafft hatte.

b) c. acc. I, 84, 8 parendo potius, commilitones, quam imperia ducum sciscitando res militares continentur. II, 33, 3 idem placere Gallo . . missi qui consilium eius sciscitarentur rettulerant. 34, 2 exploratores cura diversa sciscitandi sua non occultabant. III, 38, 4 sciscitanti causam (Vitellio) . . nuntiatur.

c) seq. *interrog. indir.* 14, 7, 12 Seneca hactenus promptius (sc. egit), *ut respiceret Burrum ac sciscitaretur, an militi imperanda caedes esset.

scisco. i. q. beschliessen, verordnen. 3, 27, 11 ne bello quidem Italico . . omissum (est), quin multa et diversa sciscerentur.

scitum. 3, 58, 6 nulla de eo populi scita . . reperiri. 6, 16, 11 multis plebis [Nipp. plebi] scitis obviam itum (est) fraudibus. 15, 20, 12 oratorum licentia Cinciam rogationem, candidatorum ambitus Iulias leges, magistratum avaritia Calpurnia scita pepererunt.

scitus. 1, 53, 2 Caecina . . corpore ingens, animi inmodicus, scito [Lips.; M cito] sermone, . . studia militum inlexerat i. q. geschickt. 6, 20, 6 scitum Passieni oratoris dictum percerebruit. i. q. fein, geistreich. — *adv.* III, 62, 10 mimos actitavit, scite magis quam probe i. q. mit geschick.

scopulus. a) 2, 24, 9 (Germanicum) apud scopulos et prominentis oras . . vix cohibere amici quo minus eodem mari oppeteret i. q. klippe, steinriff.

b) 1, 2, 14 plenum exiliis mare, infecti caedibus scopuli i. q. felseneiland.

scortum. 1, 13, 15 Poppaeam, principale scortum. III, 83, 9 (Romae) cruor et strues corporum, iuxta scorta et scortis similes. 15, 37, 11 scorta visebantur nudis corporibus. 72, 14 Gaius Caesar, scortorum quoque cupiens.

scribo. A) i. q. schreiben, schriftlich melden a) a) II, 55, 13 quod non scripsisset cf. C. a. γ. αα. III, 9, 28 recitatae pro contione epistulae addidere fiduciam, quod *submissee Caecina, velut offendere Vespasianum timens, ipsorum duces contemptim tamquam insultantes Vitellio scripsissent.

β) *add. dat.* 2, 63, 3 scripsit (Maroboduus)

Tiberio non ut profugus aut supplex, sed ex memoria prioris fortunae.

b) 1) c. acc. α) 15,25,2 talibus Vologesis litteris, quia Paetus *diversa* tamquam rebus integris scribebat, . .

β) add. dat. 5,10,19 scripsit haec Tiberio. 6,6,2 *quid* scribam vobis, p. c., aut quo modo scribam aut *quid* omnino non scribam hoc tempore, di me deaeque peius perdant, quam perire me cotidie sentio, si scio. 7,13 Tiberius . . admonuit Cestium . . dicere senatui *quae* sibi scripsisset.

γ) c. praep. de 16,22,28 denique *nihil* ipse de Thræsea scripseris (sc. ad senatum).

2) seq. acc. c. inf. α) 13,36,6 incautos (esse) barbaros et bene gerendae rei casum offerri scripserat. 14,18,12 Nero . . se . . usurpata concedere scripsit (senatui). [Haase, Halm rescripsit.]

β) add. dat. 1,73,10 scripsit (Tiberius) consiliibus non ideo decretum (esse) patri suo caelum, ut . . 3,47,2 Tiberius ortum patrumque bellum (esse) *senatu scripsit. 12,20,10 scripsit Eunoni, meritum (esse) . . novissima exempla Mithridaten. 15,3,5 scripserat Caesari proprio duce opus esse, qui Armeniam defenderet.

γ) c. praep. ad 2,65,13 scripsit ad Tiberium structas (esse) sibi insidias. 16,14,15 scribit ad principem magna se . . adlaturum (esse).

3) c. praep. in D20,16 tradunt in vicem ac saepe in coloniis ac provinciis suas scribunt, sive sensus aliquis arguta . . sententia effulsit, sive locus exquisito . . cultu enituit.

c) c. praep. super, de; add. dat. 6,15,10 super ea re senatui scribit, levi cum honore iuvenum. 14,49,6 consules . . de consensu scripsere Caesari.

B) i. q. *schriftlich befehlen, -bitten* a) seq. ut α) add. dat. II,100,7 scripsit Valens exercitui . . , ut in itinere opperiretur. III,69,1 scripserat Sabinus cohortium tribunis, ut militem cohiberent. IV,19,15 scripsit . . legato . . , ut arceret transitu Batavos: se . . tergis eorum haesurum. 1,29,4 si supplices audiat (sc. Drusus), scripturum patri ut placatus legionum preces exciperet. 2,78,10 regulis Cilicum ut se auxiliis iuvarent scribit.

β) c. praep. ad 13,56,10 Avitus scripto ad . . legatum, ut . . arma a tergo ostenderet, ipse legationem in agrum Tencterum induxit.

b) c. *coniunct.*; add. dat. III,5,2 scriptum (est) Aponio, cum exercitu Moesico celeraret. 13,27,13 *scripsit Caesar senatui, . . expenderent causam libertorum.

c) seq. inf.; add. dat. 12,29,8 scripsit (Claudius) Palpellio, qui Pannoniam praesidebat, legionem . . pro ripa componere [ed. princ. componeret]. 15,25,14 scribitur tetrarchis ac regibus . . iussis Corbulonis obsequi.

C) i. q. *schriftlich aufsetzen, niederschreiben, verfassen* a) c. acc. α) D13,23 nec incertus futuri testamentum pro pignore scribam. IV,3,17 addidere alacritatem Vespasiani litterae tamquam manente bello scriptae. 1,36,10 placitum ut *epistulae* nomine principis scriberentur: missionem dari vicena stipendia meritis, . . 16,17,18 Mela . . exsolvit venas, scriptis *codicillis*, quibus . . 6,29,18 detulerat argumentum *tragoediae* a Scauro scriptae i. q. verfasst. 14,11,15

Seneca adverso rumore erat, quod oratione tali *confessionem* scripsisset. 16,24,6 eos codicillos Nero propter accepit, spe exteritum Thræseam scripsisse (sc. ea), per quae claritudinem principis extolleret. — 11,27,9 nihil compositum (i. q. fictum est) miraculi causa, verum audita scriptaque senioribus (i. q. a s.) tradam.

β) add. dat. 1,53,14 *litterae*, quas Iulia patri Augusto cum insectatione Tiberii scripsit, a Graccho compositae credebantur.

γ) c. praep. ad α) II,55,11 recitatae (sunt) Valentis *epistulae* ad consules scriptae haud immoderate [M immoderatae]: gratior Caecinae modestia fuit, quod non scripsisset. 82,19 ad omnes exercitus legatosque scriptae (sunt) *epistulae* praeceptumque, ut . . III,11,4 exarserant (legiones), vulgatis *epistulis*, quas Saturninus ad Vitellium scripsisse credebatur. 81,8 cum *epistulis* Vitellii ad Antonium scriptis. IV,69,13 scribuntur ad Treveros *epistulae* nomine Galliarum, ut abstinerent armis. 13,20,8 Fabius Rusticus auctor est, scriptos esse ad Tuscum *codicillos*, mandata ei praetoriarum cohortium cura.

ββ) II,86,23 scriptae (sunt) in Britanniam ad quartadecumanos, in Hispaniam ad primanos *epistulae*, quod utraque legio pro Othone . . fuerat.

γγ) IV,32,3 lectae pro contione *epistulae* Antonii ad Civilem suspiciones militum irritare, tamquam ad socium partium scriptae et de Germanico exercitu hostiliter.

b) 16,17,21 additur *codicillis*, tamquam de iniquitate exitii querens *ita* scripsisset, se quidem mori nullis supplicii causis. [al. scripsisse cf. Nipp.]

c) *absol.* D16,28 si, ut Cicero in Hortensio scribit, is est . . verus annus, quo . . 17,8 Hirtio et Pansa consulibus, ut Tiro libertus eius scripsit [Andres., Halm scribit], septimo idus Decembres occisus est i. q. aufgezeichnet hat.

D) i. q. *schriftlich einsetzen* A 43,16 lecto testamento Agricolae, quo coheredem . . uxori et . . filiae Domitianum scripsit. 43,18 (nesciebat Domitianus) a bono patre non scribi heredem nisi malum principem. 1,8,5 (Augusti) testamentum . . Tiberium et Liviam heredes (sc. primos) habuit . . ; in *spem secundam* nepotes pronepotesque, *tertio gradu* primores civitatis scripserat. 2,48,6 (Tiberius) Pantulei . . hereditatem, quamquam ipse heres in parte *legeretur*, tradidit Servilio, quem prioribus neque suspectis tabulis scriptum compererat. 14,31,2 rex Icenorum . . Caesarem heredem duasque filias scripserat.

E) i. q. *ausheben* II,93,10 quattuor urbanae cohortes scribebantur. — [Loc. mutil. 3,14,12 scripsissent expostulantes.] — *scriptum*. 13,23,9 scripto usum (esse), ne *vocem* consociaret cf. nutus. 4,39,4 composit ad Caesarem *codicillos*: moris quippe tum erat quamquam praesentem scripto adire. eius talis *forma* fuit. 1,72,14 viros feminasque inlustres *procacibus* scriptis diffamaverat. 4,34,18 *Asinii Pollionis* scripta egregiam eorundem memoriam tradunt. *scriptito*. III,52,9 ad Primum et Varum

media scriptitabat. — *absol.* II, 86, 6 scriptitasse *Othoni* credebatur, ducem se partibus offerens.

scriptor. A) i. q. *schreiber* 15, 63, 19 advocatis scriptoribus pleraque tradidit, quae.

B) a) i. q. *schriftsteller, geschichtsschreiber* I, 1, 10 *ambitionem* scriptoris facile averseris. — II, 101, 1 scriptores *temporum*, qui . . monumenta (geschichte) belli huiusce composuerunt, curam pacis et amorem rei p. . . tradidere. 2, 88, 1 reperio apud scriptores senatoresque eorumdem temporum . . 12, 67, 2 adeo cuncta mox pernotuere, ut temporum illorum scriptores prodiderint . . 13, 17, 7 tradunt plerique eorum temporum scriptores . . 1, 69, 7 tradit C. Plinius, Germanicorum *bellorum* scriptor, . . 4, 53, 9 id ego, a scriptoribus *annalium* non traditum, repperi in commentariis Agrippinae. — 2, 83, 15 cum censeretur (Germanico) clipeus auro . . insignis inter auctores eloquentiae, adseveravit Tiberius . . satis inlustre, si *veteres* inter scriptores haberetur. 4, 33, 17 *antiquis* scriptoribus rarus obtrectator (est). A 10, 1 Britanniae situm populosque *multis* scriptoribus *memoratos* . . referam. 1, 1, 9 veteris populi R. prospera vel adversa *claris* scriptoribus memorata sunt. II, 101 scriptores *componunt, tradunt*. 4, 53, 13, 17 tradunt cf. supra. 16, 6, 3 neque venenum (fuisse) crediderim, quamvis quidam scriptores tradant, odio magis quam ex fide. 12, 67, 2 *produnt*. 4, 65, 6 scriptores in eo *dissentiunt*. 11, 13 neque quisquam scriptor tam *insensus* excitit, ut Tiberio *obiectaret*, cum omnia alia *conquirerent intenderentque*. 6, 7, 24 neque sum ignarus a plerisque scriptoribus *omissa* multorum pericula et poenas, dum copia *fatiscent* aut, quae ipsis nimia et maesta fuerant, ne pari *taedio* lecturos *adficerent* verentur. — 2, 88, 1 reperio apud scriptores . . 4, 35, 9 partem memoriae apud scriptores retinent.

b) i. q. *verfasser* I, 90, 9 scriptor *orationis* sibi metuens contumeliis in Vitellium abstinuit. **scriptum.** cf. scribo in f.

scriptura. *meton.* i. q. *das geschriebene, die aufzeichnung* 4, 32, 3 nemo annales nostros cum scriptura eorum contenderit, qui veteres populi R. res composuere. 3, 3, 5 non apud auctores rerum, non *diurna actorum* scriptura reperio. . . i. q. im tageblatt von Rom.

scrobis. i. q. *grube* (zur aufnahme der hinggerichteten) 1, 61, 18 referebant . . , quot patibula captivis, quae scrobes (fuerint). 15, 67, 15 scrobem effodi iussit, quam **visam* Flavus ut humilem et angustam increpans. . .

scrutor. A) *propr.* i. q. *durchwühlen, durchsuchen* A 30, 18 (Romani) raptore orbis, postquam cuncta vastantibus defuere terrae, iam et mare scrutantur. G 45, 13 frumenta ceterosque fructus . . laborant (Aestii). sed et mare scrutantur, ac soli . . sucinum . . inter vada atque in ipso litore legunt. III, 27, 13 disiectam fluitantemque *testudinem* lanceis contisque scrutantur, donec soluta compage scutorum . . laceros prosternerent. — III, 25, 14 *patrem* . . vulnere stratum . . semianimem scrutatur (sc. spoliandi causa).

B) *transl.* a) i. q. *durchforschen, untersuchen* 1, 61, 5 praemisso Caccina, ut *occulta saltuum*

scrutaretur pontesque . . umido paludum . . inponeret. 2, 24, 14 (naves) misit, ut scrutarentur *insulas*. collecti (sunt) ea cura plerique. 3, 3, 3 Tiberius atque Augusta publico abstinere, . . ne omnium oculis *vultum* eorum scrutantibus falsi intellegentur. 16, 5, 14 multis palam et pluribus occultis (in theatro), ut nomina (cf. b) ac *vultus, alacritatem tristitiamque* coeuntium scrutarentur. IV, 55, 11 hi secretis sermonibus *animos* ceterorum scrutari: ubi quos idoneos rebantur conscientia obstrinxere, . . [Pichena, Halm scrutati.] I, 20, 1 proxima pecuniae cura (erat); et *cuncta* scrutantibus iustissimum visum est inde repeti, ubi inopiae causa erat. 11, 24, 8 neque ignoro Iulios Alba, . . Porcios Tusculo, et ne *vetera* scrutemur, Etruria . . in senatum accitos. 3, 12, 18 incerta adhuc *ista* et scrutanda sunt.

b) i. q. *nach etwas forschen, etwas aufsuchen* G 5, 9 nec adfirmaverim nullam Germaniae venam argentum aurumve gignere: quis enim scrutatus est? I, 7, 10 Galbam . . ne *altius* scrutaretur, quoquo modo acta . . comprobasse. 11, 1, 13 Claudius *nihil* ultra scrutatus. . . III, 33, 11 (milites) verberibus tormentisque dominorum *abditata* scrutari, defossa eruere. IV, 1, 5 (milites) augescente licentia scrutari ac protrahere *abditos*. D 15, 12 velim impetratum ab aliquo vestrum ut *causas* huius . . differentiae scrutetur ac reddat, quas mecum ipse plerumque **inquiri*. 12, 52, 3 Scribonianus in exilium agitur, quasi *finem principis per Chaldaeos* scrutaretur. 16, 14, 18 Anteiium et Ostorium imminere rebus et sua Caesarisque *fata* scrutari. 5, 14 *nomina* cf. a.

sculpo. *propr.* c. *abl.* 4, 43, 9 monumenta eius rei sculpta saxis et aere prisco manere.

scurra. II, 87, 12 adgregabantur e plebe flagitiosa per obsequia Vitellio cogniti, scurrae, histriones, aurigae. 12, 49, 4 cum privatus olim (Claudius) *conversatione* scurrarum iners otium oblectaret.

scurrilis. 15, 34, 9 Vatinius . . corpore detorto, *faciis* scurrilibus.

scurrilitas. D 22, 26 fugitet (orator) foedam et insulsam sc.

scutula. A 10, 11 cf. adsimulo.

scutum. A* 36, 7 parva scuta et enormes *gladios* gerentibus (Britannis). G 44, 4 harum gentium insigne rotunda scuta, breves gladii. 6, 6, 13, 4, 18, 4 s. *frameaque* cf. *framea*. 2, 14, 7 nec immensa barbarorum (Germanorum) scuta, enormis *hastas* inter truncos arborum . . perinde haberi quam pila et gladios et haerentia corpori tegmina (Romanorum). 14, 11 non *loricam* Germano, non *galeam*, ne scuta quidem ferro nervove firmata, sed viminum textus vel tennis et fucatas colore tabulas; primam utrumque aciem *hastatam*, ceteris . . *brevia tela*. I, 38, 15 miscentur (praetorianus et legionarius) auxiliariis *galeis* scutisque. 2, 21, 5 miles (R.), cui scutum pectori adpressum et insidens capulo manus, . . — III, 27, 14 soluta *compage* scutorum. 2, 14, 7 *immensa barbarorum* s. A 36, 7 *parva* s. cf. supra. G 43, 20 *nigra* s. (sunt Harii). 44, 4 *rotunda* s. I, 38, 15 *auxiliaria* s. cf. supra. III, 80, 2 *pancis* s. *militaria* (erant). IV, 15, 10

(Brinno Cannine'as) *inpositus scuto* more gentis et sustinentium umeris vibratus dux deligitur. A 36,7 *scuta gerere* cf. supra. G 46,9 (Venedi) et domos figunt et scuta *gestant*. 2,14,7 *habere* (handhaben) cf. supra. II,22,7 cohortes Germanorum . . more patrio nudis corporibus super umeros scuta *quatientium*. G 6,21 scutum *reliquisse* praecipuum flagitium (est apud Germanos). 3,8 adfectatur . . fractum murmur, *obiectis* ad os scutis. 6,8 scuta . . lectissimis *coloribus distinguunt*. 2,14,11 ferro nervove (non) *firmata* cf. supra. III,23,8 *arreptis* e strage scutis. 27,10 *elatis* super capita scutis densa testudine succedunt. G 6,6 eques scuto frameaque contentus est. 13,4 iuvenem ornant cf. framea. I,79,21 neque scuto defendi mos est (Sarmatis).

scyphus. I,48,15 s. aureum in convivio Claudii furatus.

se. cf. sui.

secedo. D 9,33 poetis . . in nemora et lucos, id est in solitudinem secedendum [Schele; codd. recedendum] est. — D 12,5 *secedit animus* in loca pura atque innocentia fruiturque sedibus sacris.

secessio. *spec.* 16,22,9 secessionem iam id et partes et, si idem multi audeant, bellum esse.

secessus. a) i. q. *abgeschiedenheit, einsamer aufenthalt* D 13,4 malo *securum et quietum Virgilio* secessum, in quo . . 15,45,11 ferebatur Seneca . . longinqui *ruris secessum oravisse*. 1,4,15 ne iis quidem annis, quibus Rhodi *specie secessus exul egerit* (Tiberius), . . 4,15,4 Longus, . . unus e senatoribus *Rhodii secessus comes*.

b) *meton.* 14,62,14 magna ei praemia et secessus *amoenos promittit*.

seco. *propr.* I,72,21 sectis novacula faucibus.

secretus, -tum, -to. I) **secretus.** A) *propr.* a) in *univ.* 2,12,12 penitus noscendas mentes (militum), cum secreti et incustoditi inter militares cibos spem aut metum proferrent i. q. unter sich.

b) *spec.* i. q. *abgesondert, abgeschieden, entlegen, einsam* G 35,8 (Chauci) sine cupiditate, sine impotentia, quieti secretique nulla provocant bella i. q. abgeschlossen, sich abschliessend, für sich lebend und sich nicht um die angelegenheiten anderer kümmernd. 14,22,6 (Plautus) placita maiorum colebat, habitu severo, casta et secreta *domo* quantoque metu *occultior*, tanto plus famae adeptus. 15,59,17 paululum *in publico versatus*, post domi secretus, animum adversum suprema firmabat. 11,21,5 dum . . vacuis per medium diei porticibus secretus agitatur, oblata (est) ei species i. q. einsam. G 40,17 numen ipsum secreto *lacu* abluitur i. q. einsam, von den wohnungen der menschen abgelegen. III,70,24 monuit Martialem, ut per secretam *aedium partem* occulte abiret i. e. per posticum, hinterpforte. 2,40,16 nec Tiberius poenam eius *palam* ausus, in secreta *Palatii parte* interfici iussit corpusque *clam* auferri i. q. entlegen. IV,1,9 nihil usquam secretum aut clausum sinebant, Vitellianos occultari simulantibus i. q. verborgen, unbetreten.

B) *transl.* i. q. *geheim* 14,3,1 Nero vitare se-

cretos eius *congressus*. 3,40,6 s. *conloquuis* . . componunt . . 11,28,2 non iam s. conloquuis, sed *aperte* fremere. D 14,5 num parum tempestivus . . interveni s. *consilium* . . tractantibus? I,64,19 secretis eum *criminationibus* infamaverat Fabius ignarum et . . *palam* laudatum. 14,65,4 s. criminationibus incusaverat Senecam ut Pisonis socium. III,78,5 post secretas Vitellii *epistulas*. I,65,12 nec iam s. *exhortatio*, sed *publicae preces* (erant). D 6,20 *vulgata* dicentium *gaudia* et imperitorum quoque oculis exposita percenseo: illa secretiora et tantum ipsis orantibus nota maiora sunt. 15,36,3 urbem revisit (Nero), provincias Orientis . . s. *imaginationibus* agitans. 1,4,16 iram et simulationem et s. *libidines* meditatam (esse Tiberium Rhodi). 11,29,4 agitavere, num Messalinam s. *minis* depellerent amore Sillii. A 40,6 libertum ex secretioribus *ministeriis* missum ad Agricolaem. 6,31,12 Parthis mittendi s. *nuntios* . . auctor fuit Sinnaces. 12,46,14 ille *propalam* incerta . . respondens, s. nuntiis monet Radamistum . . I,24,7 *publicam* largitionem Otho secretioribus apud singulos *praemiis* intendebat. 3,15,4 secretis Augustae *precibus* veniam obtinuit. IV,39,18 (Antonium) s. *promissis* onerat. II,76,2 Mucianus post multos secretosque *sermones* iam et *coram* ita locutus. III,6,4 idem secretis apud Neronem sermonibus ferebatur Corbulonis virtutes criminatus. 64,2 Sabinum . . s. sermonibus incitabant, . . IV,17,9 s. sermonibus admonebat malorum, quae . . 55,11 hi s. sermonibus animos ceterorum scrutari. 4,38,14 perstitit (Tiberius) . . s. (i. e. privatis) etiam sermonibus aspernari talem sui cultum. 2,82,5 hoc egisse secretos Augustae cum Planicina sermones. 4,21,7 Pisonem . . s. sermonis incusavit adversum maiestatem habiti. 15,36,10 vidiisse (se, Neronem) maestos civium vultus, audire s. *querimonias*. 3,17,6 in quam (matrem) optimi cuiusque secreti *questus* magis ardescebant. A 22,17 ex iracundia nihil supererat secretum, ut silentium eius non timeres i. q. in pectore reconditum, sed cf. com. crit.

II) **secretum.** A) i. q. *abgeschiedenheit, einsamkeit* 1) sensu *abstr.* a) c) *gen.* A 25,13 Britannos . . visa classis obstupefaciebat, tamquam aperto *maris* sui secreto ultimum victis perfugium clauderetur. 4,41,9 Caesarem . . secreto *loci* mollium. 57,12 *Rhodi* secreto vitare coetus, recondere voluptates insuerat (Tiberius). III,13,3 primores centurionum et paucos militum, ceteris . . dispersis, secretum [Agricola; M secretorum; *al. secreta*] *castrorum* adfectans in principia vocat i. q. tempus, quo solitudo et silentium in castris esset. I,85,11 unde plena omnia suspicionum et vix secreta *domum* sine formidine (erant). sed plurimum trepidationis in *publico* (strasse) i. q. häusliche abgeschiedenheit. Alii ad 2 trahunt i. q. das innere. II,57,12 quod *palam* abnuerat, inter secreta *convivi* largitur i. q. im trauten tischkreise. — 3,37,5 ab eo (Druso) in urbe, inter coetus et sermones hominum obversante, secreta *patris* mitigari i. q. die abgeschiedenheit i. e. würde der schlechte eindruck seiner abgeschiedenheit und seines geheimen treibens

gemildert. Nipp. explic. 'würden die finsternen gedanken seiner einsamkeit zu grösserer milde gewandt'. So öfter 'stille gedanken'. Dräg. 'die geheimen (und argwöhnischen) gedanken'.

β) D12,1 nemora et luci et secretum ipsum, quod Aper increpabat, . . mihi adferunt voluptatem. A31,14 longinquitas ac secretum ipsum, quo tutius, eo suspectius (est). I,10,9 (Mucianum) *palam* laudares, secreta male audiebant i. q. vita eius privata. — D12 *increpare* cf. supra. A25 *aperire* cf. α. 14,53,9 Augustus Agrippae *Mytilenense* secretum, Maecenati urbe in ipsa velut peregrinum otium *permisit* i. q. zurückgezogen zu leben. 16,25,5 *segnes* et *pavidos* supremis suis secretum *circumdare*: aspiceret populus virum morti obvium i. q. einsamkeit. III,13 *adfectare*. 3,37 *mitigare* cf. α. — A39,13 (Domitianus) secreto suo *satiatus*. 4,41,9 *molliri* cf. α. 57,6 caede eius (Seiani) *patrata* sex postea annos pari secreto coniunxit.

b) i. q. *geheime Zusammenkunft, geheime unterredung* II,4,8 (sacerdos) *petito* secreto futura aperit. 100,13 secretum componendae proditiōnis *quaesitum* (est). 3,8,9 haec *palam* (dixit) et *vitato* omni s. 11,30,1 Calpurnia . . , ubi *datum* (est) secretum, genibus Caesaris provoluta. 13,18,7 crebra cum amicis secreta *habere* (Agrippa). — IV,49,5 in crebris sermonibus temptaveritne Pisonem . . , incertum, quoniam secreto *eorum* nemo *adfuit* i. q. geheimer verkehr.

c) de *exilio* 13,43,23 in insulas Baleares pellitur. . . ferebaturque copiosa. . . vita secretum illud *toleravisse*. Cf. I,10 2. b.

2) sensu *concret.* de loco a) G41,1 haec pars Sueborum in secretiora *Germaniae* porrigitur. 45,23 fecundiora nemora . . sicut *Orientis* secretis, ubi tura. . . sudantur, ita Occidentis insulis terrisque inesse crediderim, quae. . . III,63,10 non omisere . . . Primus ac Valens . . salutem et pecuniam et secreta *Campaniae* offerre Vitellio.

b) de *exilio* I,10,5 (Mucianus) in secretum *Asiae* *sepositus tam prope ab exule fuit quam postea a principe.

B) i. q. *heimlichkeit, geheimnis* a) α) c. *gen.* 2,39,11 per idoneos et secreti *eius socios* crebescit vivere Agrippam, occultis primum sermonibus, . . 4,7,13 neque apud paucos talia iaciebat, et secreta quoque *eius* corrupta uxore prodebantur. 3,30,14 praecipuus, cui secreta *imperatorum* inniterentur. 6,3,14 Paconianum . . , audacem, maleficum, *omnium* secreta riantem. — G19,3 *litterarum* secreta viri pariter ac feminae ignorant i. q. geheimer briefverkehr. 22,12 gens non astuta nec callida aperit adhuc secreta *pectoris* licentia *ioci.

β) 3,30,14 secreta innotuntur cui cf. α. — G19 *ignorare*. 22 *aperire*. 4,7,13 *prodere*. 6,3,14 *rimari* cf. α. 4,67,21 quis (Agrippinae et Neroni) additus miles nuntios introitus, *aperta* secreta velut in annales *referebat*. 15,55,21 Natalem multa cum Scaevino ac secreta *conlocutum* (esse). 4,54,12 inde rumor parari exitium, neque id imperatorem *palam* audere, secretum ad perpetrandum *quaeri* i. q. geheime wege. — I,17,10 *circumsteterat* . . Palatium

publica expectatio, *magni secreti impatiens*. 1,6,16 Sallustius *particeps* secretorum cf. 15,50 infra. — 4,3,18 sumitur in conscientiam Eudemus, amicus et medicus Liviae, specie artis frequens secretis. — 13,12,6 inreperat (Acte in amorem Neronis) *per luxum et ambigua* secreta i. q. zweideutige heimlichkeiten (über andere personen). Nipp., Draeg., Pfitzn. explic. *zusammenkünfte*; Bötticher *occulatrum* voluptatum societate. 15,50,8 Natalis *particeps* ad omne secretum Pisoni erat.

b) I,22,9 multos secreta *Poppaeae* mathematicos. habuerant i. q. geheimes kabinet.

c) 16,14,13 furatus libellos, quibus dies genitalis eius et eventura secretis *Pammenis* (Chaldaei) occultabantur i. q. mit des P. geheimschrift vel in geheimnisvollen andeutungen cf. 2,30,10 occultas notas.

d) G9,9 lucos ac nemora consecrant deorumque nominibus appellatum secretum illud, quod sola reverentia vident i. q. ienes geheimnisvolle etwas, geheimnisvolle wesen.

III) secreto. I,19,10 agitatum (est) s., num. . . III,54,10 quos . . s. percontatus interfici iussit. 2,72,4 haec *palam* (sc. dixit) et alia s. — [codd. A38,9 secreti colles; Ernesti deserti.]

secta. non nisi *spec.* i. q. *philosophische lehre, schule* 6,22,3 sapientissimos veterum quique sectam [M sectas] *eorum aemulantur* diversos reperies. IV,40,17 diversa fama de Demetrio *Cynicam* s. *professo*. 14,57,17 Plautum. veterum Romanorum imitamenta praeferre, *adsumpta* etiam *Stoicorum* adrogantia sectaque, quae turbidos et negotiorum adpetentes *faciat*. 16,32,10 *auctoritatem Stoicae* s. praeferebat, habitu et ore ad exprimendam imaginem honesti exercitus, ceterum animo perfidiosus. 22,23 ista (Stoicorum) secta Tuberonis et Favonius, veteri quoque rei p. ingrata nomina, *genuit*.

sectator. 11,21,3 postquam adolevit (Rufus), sectator *quaestoris*, cui Africa obtigerat, . . i. q. im gefolge des q. — i. q. *eifriger besucher* 4,68,4 neque omiserat (Sabinus) coniugem liberisque eius (Germanici) percolere, sectator domi, comes in publico, post tot clientes unus. D34,28 iuvenis ille, . . oratorum discipulus, fori auditor, sectator *iudiciorum*. — i. q. *anhänger* 5,10,18 multos sectatorum (falsi Drusi) dilapsis. 16,22,12 habet (Thrasea) sectatores cf. sector B.

sectio. I,90,2 reliquias *Neronianarum* sectionum nondum in fiscum conversas revocatis ab exilio concessit i. q. versteigerungen der confiscierten güter. 13,23,5 Paetus quidam, *exercendis* apud aerarium sectionibus famosus.

sector. I,20,10 ubique hasta et sector i. q. güteraufkäufer.

sector. A) *propr.* G13,11 gradus . . ipse comitatus habet iudicio eius, quem sectantur (sc. comites). 15,2,15 promptam equitum manum, quae regem ex more sectatur, . . II,71,5 Neronem . . Vitellius admiratione celebrabat, sectari cantantem solitus, non necessitate, qua. . . 15,33,11 qui Caesarem (Neronem) per honorem aut varios usus sectantur. 4,1,10 (Seianus) prima iuventa Gaium Caesarem . . sectatus. 1,77,15 ne egredientes in publicum (pantomini

mos) equites Romani cingerent aut alibi quam in theatro sectarentur [Wölfl.: M., Nipp., I. Müller spectarentur] i. q. nachlaufen, den hof machen: Pfitzn. D20,14 iuvenes. ., qui profectus sui causa oratores sectantur i. q. sich anschliessen. 34,5 hunc (sc. oratorem principem) sectari, hunc prosequi, huius omnibus dictionibus interesse. . . adsuescebat (iuvenis) cf. 34,15 quamquam unum sequerentur.

B) *transl.* 1,65,23 iuvit hostium aviditas, ommissa caede praedam sectantium. — 1,80,8 neque (Tiberius) eminentis virtutes sectabatur (sc. in mandandis honoribus) et rursus vitia oderat i. q. ging nicht aus auf, hatte nicht im auge. 16,22,14 habet (Thrasea) sectatores vel potius satellites, qui nondum contumaciam sententiarum, sed habitum vultumque eius sectantur, rigidi et tristes, quo tibi (Neroni) lasciviam exprobrebant i. q. nachthun in.

secundanus. plur. masc. *subst.* i. q. milites secundae legionis V,16,15.

secundo. 2,24,12 secundante vento.

secundum. non nisi *transl.* a) i. q. gemäß, nach G 10,7 (surculos) sublato s. impressam ante notam interpretatur. 26,4 (agros) inter se s. dignationem partiuntur. IV,8,2 consulem designatum censuisse. . . s. vetera exempla, quae sortem legationibus posuissent. 45,2 habita in senatu cognitio s. veterem morem. 4,20,7 Lepidus quartam (partem bonorum) accusatoribus s. necessitudinem legis, cetera liberis concessit. 6,16,17 s. iussa legis rationes familiares quisque componerent. III,70,21 cetera s. eventum proelii cessura (esse).

b) i. q. zu gunsten 4,43,14 ita s. Messenios datum (est a senatu). — III,7,1 principia belli s. Flavianos data.

secundus. I) III,15,10 cum exercitu secundis a Verona castris Bedriacum venit. s. legio octo locis cf. c. p. 756^a. V,16,2 Cerialis equite et auxiliariis cohortibus frontem explet, in s. ocie legiones locatae (sunt). D21,10 secunda ex his (sc. in Vatinius accusationibus) oratio. 3,31,1 sequitur Tiberi quartus, Drusi s. consulatus. 16,2,7 quinquennale ludicrum s. lustrum celebrabatur. 1,8,4 in spem s. nepotes. . scripsit cf. scribo D.

II) A) V,23,12 his flumen secundum (erat), illi vento agebantur i. q. diese fuhren mit dem strome.

B) a) i. q. begünstigend, günstig A 38,18 classis secunda tempestate ac fama (sc. expeditionis feliciter peractae) Trucculensem portum tenuit. II,98,11 mare. . . etesiarum flatu in Orientem navigantibus secundum, inde adversum erat. IV,83,25 illis mare s. (erat). II,6,20 parando. . bello s. tutumque (sc. ab hoste). . mare. — 3,29,13 ut haec s. rumore, ita adversis animis acceptum (est), quod. . — 15,34,2 illic, plerique ut arbitrabantur, triste, ut ipse, providum potius et s. numinibus evenit.

b) i. q. günstig, glücklich α) I,15,20 fortunam adhuc tantum adversam tulisti: secundae res acrioribus stimulis animos explorant, quia miseriae tolerantur, felicitate corrumpimur. 15,5,1 Corbulo, quamvis s. rebus suis, moderandum fortunae ratus. . G36,9 Fosi. ., ad-

versarum rerum ex aequo socii sunt, cum in secundis minores fuissent. I,29,15 non quia meo nomine tristiore casum paveam, ut qui adversas res expertus cum maxime discam ne secundas quidem minus discriminis habere. A 32,4 (exercitum) ut secundae res tenent, ita adversae dissolvunt. 1,68,14 cadebant (hostes), ut rebus s. avidi, ita adversis incanti. 3,34,21 male eripi maritis consortia rerum s. adversarumque. IV,23,13 (milites) rebus s. nimii (übermütig). sed tum praedae cupidine adversa quoque tolerabant. V,11,3 Iudaei sub ipsos muros struxere aciem, rebus s. longius ausuri et, si pellerentur, parato perfugio. 1,64,14 Caecina. . . s. ambiguarumque rerum sciens eoque interritus. 14,64,15 quae rerum s. olim, tum publicae cladis insignia fuisse. III,45,7 inde opes et rerum s. luxus (extiterunt). II,7,4 rebus s. etiam egregios duces inolescere. IV,63,1 Civilis et Classicus rebus s. sublato. . 11,10,9 ibi modus rebus s. positus (est). IV,79,21 Classicus adversus equites. . s. proelium fecit. 6,31,4 fretus bellis, quae secunda adversum circumiectas nationes exercuerat. 37,9 initia conatus s. neque diuturna (esse). 11,17,10 rex. . s. fortuna ad superbiam prolapsus. 2,8,6 lacus. . s. navigatione pervehitur. 15,27,6 multa Romanis s., quaedam Parthis evenisse.

β) plur. neutr. *subst.* II,59,19 nimius honos inter secunda (im glück) rebus adversis (im unglück) in solacium cessit. I,10,2 Mucianus, vir secundis adversisque iuxta famosus. IV,36,4 miles secundis adversisque perinde in exitium ducum accendebatur. 2,14,17 (Germanos) fugere, pavidos adversis, inter secunda non divini, non humani iuris memores. III,77,21 miles. . secundis ferox.

securis. a) V,6,26 undantes bitumine moles. . . ubi. . vi solis inaruerint, securibus cuneisque ut trabes aut saxa discindi. — 4,24,9 (Dolabella) principes Musulamiorum defectiorem coeptantes securi percutit. — in re milit. II,42,14 omissio pilorum iactu gladiis et securibus galeas loricasque perumpere. III,29,8 tertianus securibus gladiisque [Heinsius dolabrisque] portam perfregit. 20,14 num secures dolabrasque et cetera expugnandis urbibus secum attulissent, rogabat. 3,46,13 miles correptis securibus et dolabris, ut si murum perumpere, caedere tegmina et corpora (ferratorum).

b) de insigni imperii R. IV,32,16 quod praemium effusi. sanguinis expectatis nisi ingrati militiam, immortalia tributa, virgas secures et dominorum ingenia? 1,59,14 Germanos numquam. . excusatos, quod inter Albim et Rhenum virgas et secures et togam viderint. 12,34,6 quorum (maiorum) virtute vacui a securibus et tributis intemerata coniugum. . corpora retinerent.

securitas. A) i. q. sorglosigkeit a) in bonam partem II,12,13 occurrentes (militibus) domini (grundbesitzer) iuxta coniuges et liberos securitate pacis et belli malo circumveniebantur i. q. im gefühl der sicherheit, die der fr. gewährt. 15,18,6 Nero frumentum plebis. . in Tiberim iecit, quo securitatem annonae susten-

taret i. q. das sicherheitsgefühl der plebs in betreff des g. Alii ad B trahunt. 55,19 (Scaevinus) incusat. .consceleratum (Milichum), tanta *vocis ac vultus* securitate, ut labaret indicium i. q. sorgl. in . . — 11,3,14 tantum illi securitatis *novissimae* fuit i. q. furchtlosigkeit, ruhe im letzten augenblick. 15,19,7 satis pretii esse orbis, quod *multa* securitate, nullis oneribus gratiam honores cuncta. .obvia haberent. 55,19 *tanta* s. cf. supra. D35,11 in condiscipulis nihil profectus (est), cum pueri inter pueros et adulescentuli inter adulescentulos *pari* securitate et dicant et audiantur i. q. seelenruhe, gleichgültigkeit. — IV,83,19 Ptolemaeus. .pronus ad formidinem, ubi securitas *reduci*, voluptatum. .adpetens i. q. gefühl der sicherheit. 14,6,10 securitate *simulata* medicina vulnere. .adhabet. 15,18,6 *sustentare* cf. supra. I,51,29 plurima ad fingendum. .materies in ipsis castris (erat) odio metu et, ubi vires suas respexerant, securitate. D35. II,12. 15,19. 55 cf. supra. A18,3 milites (R.) velut omnia expeditione *ad* securitatem et hostes ad occasionem (vertebantur). 3,44,11 tanto impensius *in* securitatem compositus. .ut solitum per illos dies egit.

b) *in malam partem* III,83,14 nunc inhumana (unnatürlich) securitas (erat) i. q. gleichgültigkeit. — 11,27,2 hand sum ignarus fabulosum visum iri tantum ullis mortalium securitatis fuisse in civitate omnium gnara i. q. dreistigkeit.

B) i. q. *sicherheit*, *gefährlosigkeit* IV,74,24 ne contumaciam cum *pernicie* quam obsequium cum securitate malitis. 3,66,17 qui spretis quae tarda (sunt) cum securitate, praematura vel cum *exilio* properant. D10,37 tolle *quietis* et securitatis *excusationem*, cum tibi sumas adversarium superiorem. — I,52,25 Vitellio tres patris consulatus, censuram. .et imponere. .imperatoris dignationem et auferre *privati* securitatem. 1,6,10 neque mortem nepoti pro securitate *privigni* inlatam (esse). III,53,16 illis Moesiae pacem, sibi salutem securitatemque *Italiae* cordi fuisse. — A3,5 quamquam. .nec spem modo ac votum securitas *publica* (sc. conceperit), sed ipsius voti fiduciam ac robur adsumpserit. I,3,11 non *esse curae* deis s. *nostram*, esse ultionem. III,53 s. cuius cui *cordi est* cf. supra. 66,12 ubi imperium Vespasianus invaserit, non ipsi, non amicis eius, non denique exercitibus securitatem nisi extincto aemulatore (sc. Vitellio) **redituram*. D11,17 statum (meine stellung im leben) **hucusque* ac securitatem melius innocentia *tueor* quam eloquentia. I,52 *auferre* cf. supra. II,21,11 *reddita* securitate. .maerebant. 11,26,9 mansuram eandem Messalinae potentiam, *addita* securitate, si praevenirent Claudium. 13,15,24 Nero. .minitari tribuno, iubere supplicium veneficae, quod. .s. (suam) *morarentur*. IV,48,12 proconsulum splendidissimus quisque securitati magis quam potentiae *consulebant*. 11,31,5 iret (Claudius) in castra, firmaret praetorias cohortes, securitati ante quam vindictae consuleret. 14,61,22 consuleret securitati (Nero). 13,32,1 factum (est). .senatus consultum ultioni iuxta et securitati.

securus. A) i. q. *sorglos a) in bonam partem* i. q. *unbesorgt, unbekümmert a) de hom.* D5,9 securus sit. .Bassus. ., cum causas agere non possit. 5,24 ipse s. cf. munio in f. 2,38,17 intendetur socordia, si nullus ex se metus aut spes, et securi omnes aliena subsidia expectabunt. I,63,1 Treveros. . ut socios securi adiere. II,15,2 securum hostem ac successu rerum socordius agentem invadunt. IV,71,7 socii ad munia pacis redirent securi velut confecto bello. — G46,20 (Fenni) securi *adversus* homines, securi *adversus* deos rem difficillimam adsecuti sunt, ut illis ne voto quidem opus esset. — A26,9 (Romani) securi *pro salute* de gloria certabant. IV,58,2 numquam apud vos verba feci aut pro vobis sollicitior aut pro me securior. — III,9,22 duces. . *de exitu* [Lips.; M exercitu] securi, in Vitellium ut inimici praesumpserunt. 16,2,12 obvias opes deferre deos, quaeque alia. .servilia fingeant, securi de facilitate credentis. 25,3 quibus intrari curiam placebat, securus esse de constantia eius (Thraseae) disserunt. — A43,13 speciem doloris. .prae se tulit (Domitianus), securus iam *odii*. III,41,12 apud pavidos periculorum et *dedecoris* securus. 3,28,7 sexto demum consulatu Caesar Augustus, *potentiae* securus, quae triumviratu insserat abolevit.

β) *de rebus* A9,5 *castrensis iurisdictio* securata et obtusior ac plura manu agens calliditatem fori non (exercet).

b) *in malam partem* 3,54,10 leges. . contempta abolitae securiorem *luxum* fecere i. q. dreist, keck.

B) i. q. *sicher, gefahrlos, ungefährdet a) de hom.* G45,10 insigne superstitionis formas aporum gestant: id pro armis omnique tutela securum deae cultorem etiam inter hostis praestat. IV,42,16 toleremus istorum defensiones, qui perdere alios quam periclitari ipsi maluerunt: te securum reliquerat exul pater et. . 35,4 *agmen* securum incessit.

β) *de rebus* A30,5 ne *mare* quidem securum (est) imminente nobis classe R. I,89,4 securata *urbe* et provinciali bello. 4,60,11 ne *nox* quidem securata (erat), cum uxor vigiliis somnos. .Liviae. .patefaceret. D13,4 malo securum et *quietum* Virgilii *secessum*. I,16,18 ne ipse quidem ad securas *res accessi* (Galba). II,38,4 subacto orbe. .securas *opes* concupiscere vacuum fuit. D3,8 ut. .sublatis si qua pravae interpretationi materiam dederunt, emitteres *Catonem* non quidem meliorem, sed tamen securiorem. I,1,18 principatum divi Nervae et imperium Traiani, uberiorem securioremque *materiam*, senectuti seposui. — I,86,11 Tiberis. . non modo. .plana urbis *loca*, sed securata eius modi *casuum* implevit. — [Loc. corrupt. D37,40 cf. editt. et John, Schwäb. Hall 1892 p. 18.]

secus. i. q. *sexus* 4,62. — *acc. adv.* V,13 cf. muliebris.

secus. A) a) i. q. *anders* 6,10,4 haec apud senatum (sc. acta sunt). nec s. apud principem Vesularius ac Marinus *ad mortem aguntur*. — seq. *quam* I,81,7 sed haud s. discrimine senatus quam suo *territus*. . 4,8,20 precatus sum (patrum). ., ne s. quam suum sanguinem

foveret, attolleret (adulescentulos). 6,22,16 plurimis mortalium non eximitur, quin primo cuiusque ortu ventura destinatur, sed quaedam s. quam dicta sint *cadere*.

b) i. q. *schlecht* 2,50,9 interrogatus . . , quid de iis censeret, quae de matre eius *locuta* s. argueretur. . . 80,1 nec Piso, quamquam coepta s. *cadebant*, omisit tutissima e praesentibus. — vi *attribut*. 13,6,17 daturum (esse) . . documentum, honestis an s. amicis uteretur i. q. inonestis.

B) c. *gen.* i. q. *minus* 4,5,21 apud idonea provinciarum sociae triremes alaeque et auxilia cohortium, neque multo s. in iis *virium* (erat).

sed. I) i. q. *aber, doch* A) in *univ.* 1) α) D 1,16 cum singuli diversas, sed easdem probabiles causas adferrent cf. com. crit. 26,34 ut se ante Ciceronem numeret, sed plane post Gabinianum. [Non recte R. Schoell in ed. Halm. etsi.] A*42,22 quo plerique per abrupta, sed in nullum rei p. usum, ambitiosa morte inclaruerunt. G 6,4 fraemes gerunt angusto et brevi ferro, sed ita acri et ad usum habili, ut . . 37,2 Cimbri . . , parva nunc civitas, sed gloria ingens. 38,11 ea cura formae (est), sed innoxia. I,69,5 (legatus) notae facundiae, sed dicendi artem apta trepidatione occultans atque eo validior. 90,4 donum . . in speciem magnificum, sed . . usu sterile. II,11,13 deforme insuper auxilium, duo milia gladiatorum, sed per civilia arma etiam severis ducibus usurpatum. 84,6 quae gravia atque intoleranda, sed necessitate armorum excusata etiam in pace mansere. III,50,6 undecima legio sese adiunxerat, initio cunctata, sed prosperis rebus anxia quod defuisset. 58,18 quin et Caesarem se dici voluit, aspernatus antea, sed tunc superstitione nominis. 69,14 modicum ibi proelium . . , sed prosperum Vitellianis fuit. 82,12 proelia . . multa et varia, sed Flavianis . . saepius prospera (erant). IV,20,9 lixarum ignava, sed procax ante proelium manus. 21,2 Civilis . . iusti iam exercitus ductor, sed consilii ambiguus et vim R. reputans, . . 32,20 sic accensum, sed molliora referre iussum dimittit. [33,22 caesorum . . in partibus nostris maior numerus, set (Madvig, Halm; recte M et) inbellior (erat), e Germanis ipsa roborata. Addas hunc locum p. 397^b c. α.] 46,30 quibus . . iusta stipendia, dimissi cum honore, alii ob culpam, sed carptim ac singuli. 53,2 Vestinum . . , equestris ordinis virum, sed auctoritate famaue inter proceres. 65,14 sint transitus incustoditi, sed diurni et inermes i. q. *aber* nur. 79,22 quae modica, sed crebra damna famam victoriae . . lacerabant. V,21,13 sane Cerialis parum temporis ad exsequenda imperia dabat, subitus consiliis, set [Heinsius, Halm et] eventu clarus. 1,4,11 Tiberium Nerone maturum annis, spectatum bello, set . . insita Claudia familiae superbia (esse). 8,6 primores civitatis scripserat (heredes), plerosque invisos sibi, sed iactantia gloriae ad posteros. 13,7 Lepidum dixerat capacem sed aspernantem, Gallum avidum et minorem, Arruntium non indignum et, si casus daretur, ausurum. 33,4 ipse (Germanicus) . . Augustae nepos, set anxius occultis in se . . aviae odiis.

52,7 paucioribus Drusum . . laudavit, sed intentior et fida oratione. 3,28,2 Cn. Pompeius, tertium consul corrigendis moribus delectus, set [Plyugers; M, Nipp. et] gravior remediis, quam delicta erant, . . 35,9 respondit Blaesus specie recusantis, sed neque eadem adseveratione, et consensu adulantium haud adiutus est. 4,20,17 at Cotta haud minus claris maioribus, sed animo diversus, censuit . . 21,13 (Cassius), qui sordidae originis, maleficae vitae, sed orandi validus, . . 26,7 (legatos) percussa gens, set [Halm, Andres.; M, Nipp. et] culpae nescia . . miserat. 31,20 eius operae memor Tiberius, sed alia praetendens, exilium deprecatus est. 44,11 obiit. Antonius, multa claritudine generis, sed inprospera. 57,3 Caesar in Campaniam *abscessit, specie dedicandi templa . . , sed certus procul urbe degere. 63,3 saepe certamen (erat), si confusior facies, sed [Beroaldus et] par forma aut aetas errore adgnoscentibus fecerat. 6,28,5 de quibus congrunt et plura ambigua, sed cognita non absurda promere libet. 51,16 (Tiberius) intestabilis saevitia, sed obiectis libidinibus, dum Seianum dilexit timuitve. 11,10,15 incautum . . interfecere, primam intra iuventam, sed claritudine paucos inter senum regum, si . . 36,10 is modesta iuventa, sed corpore insigni, accitus . . 12,49,2 Paelignus, ignavia animi . . despicendus, sed Claudio perquam familiaris. 56,4 Augustus structo trans Tiberim stagno, sed levibus navigiis et minore copia ediderat (navale proelium). 13,25,11 Montanus senatorii ordinis, sed qui nondum honorem capessisset, . . 14,26,8 adventit Tigranes a Nerone ad capesendum imperium delectus, Cappadocum ex nobilitate, regis Archelai nepos, sed quod diu obses apud urbem fuerat, usque ad servilem patientiam demissus. 15,28,13 Vinicianus . . , nondum senatoria aetate, *set pro legato quintae legioni inpositus. 38,2 sequitur clades, forte an dolo principis incertum . . , sed omnibus, quae huic urbi per violentiam ignium acciderunt, gravior atque atrocior. 71,18 pellitur . . Crispinus occasione coniurationis, sed Neroni invisus, quod . .

β) D 16,2 magnam . . quaestionem movisti. sed quis eam iustius explicabit quam tu . . ? 16,15 non enim . . indefensum saeculum nostrum patiar hac vestra conspiratione damnari: sed hoc primum interrogabo, quos vocetis antiquos. 23,6 neminem nominabo, genus hominum significasse contentus: sed vobis utique versantur ante oculos isti, qui Lucilium pro Horatio et Lucretium pro Virgilio legunt. 25,10 ne illi quidem parti sermonis eius repugno, si . . fatetur plures formas dicendi etiam isdem saeculis, nedum diversis extitisse. sed quo modo inter Atticos oratores primae Demostheni tribuuntur, proximum [autem] locum Aeschines et Hyperides . . optinent, omnium autem concessu haec oratorum aetas maxime probatur, sic apud nos Cicero quidem ceteros . . antecessit, Calvus autem et Asinius . . et prioribus et sequentibus anteponuntur. 33,22 sed si cui obscuriora haec videntur . . , illud certe concedet . . 40,25 nostra quoque civitas, donec erravit, . . tulit . . va-

lentiorem eloquentiam... sed nec tanti rei p. Gracchorum eloquentia fuit, ut pateretur et leges, nec bene famam eloquentiae Cicero tali exitu pensavit. A 1,5 sed apud priores ut agere digna memoratu pronum .erat, ita. . 3,1 nunc demum redit animus; set [edit. Bipontini; codd. et] quamquam . . 8,6 deinde Britannia consularum Ceriale accepit. habuerunt virtutes spatium exemplorum, sed primo Cerialis labores modo. ., mox et gloriam communicabat. 10,12 et est ea facies citra Caledoniam. ., sed inmensum . . spatium procurrentium extremo iam libere terrarum velut in cuneum tenuatur. 12,20 gignit et Oceanus margarita, sed subfusca ac liventia. 16,19 sed discordia (militum) laboratum (est), cum . . 17,1 sed ubi cum cetero orbe Vespasianus et Britanniam recipavit, magni duces . ., minuta hostium spes. 18,19 Monam insulam. . redigere in potestatem animo intendit. sed ut in subitis consiliis naves deerant. 18,31 ne laureatis quidem gesta prosecutus est (Agricola), sed ipsa dissimulatione famae famam auxit. 20,3 haec primo statim anno comprimendo egregiam famam paci circumdedit . . . sed ubi aestas advenit, contracto exercitu multas in agmine, . . 30,14 nos . . recessus ipse . . in hunc diem defendit; atque omne ignotum pro magnifico est: sed nunc terminus Britanniae patet cf. com. crit. et Wex. 45,17 sed mihi filiaeque . . auget maestitiam, quod adsidere valetudini . . non contigit. G 5,4 terra . . pecorum fecunda (est), sed plerumque improcera (sc. sunt pecora). 6,10 equi non forma, non velocitate conspicui (sunt). sed nec variare gyros in morem nostrum docentur: in rectum . . agunt, . . 8,9 vidimus . . Velaedam diu . . numinis loco habitam; sed et olim Albrunam et compluris alias venerati sunt. 12,6 sed et levioribus delictis pro modo poena (est). 13,2 nihil autem . . nisi armati agunt. sed arma sumere non ante cuiquam moris, quam civitas suffecturum probaverit. 17,12 partem vestitus superioris in manicas non extendunt, nudae brachia ac lacertos; sed et proxima pars petoris patet. 21,13 gaudent muneribus, sed nec data imputant nec acceptis obligantur. 22,7 sed et de reconciliandis invicem inimicis. . in conviviis consultant. 28,9 sed utrum Aravisci. . an Osi . . commigraverint, . . incertum est. 34,10 nec defuit audentia Druso Germanico, sed obstitit Oceanus in se. . inquiri. 42,8 Marcomanis . . reges manserunt ex gente ipsorum, nobile Marobodui . . genus (iam et externos patiuntur), sed vis et potentia regibus ex auctoritate R. (est). 43,14 apud Nahauarvalos antiquae religionis lucus ostenditur. praesidet sacerdos muliebris ornatu, sed deos interpretatione R. Castorem Pollucemque memorat. 46,18 sed beatus arbitrantur quam ingemere agris, . . I,1,16 sed incorruptam fidem professis neque amore quisquam et sine odio dicendus est. 7,8 fuere qui crederent Capitonem . . cogitatione rerum novarum abstinuisse, sed a legatis . . dolum ultro compositum. 9,12 quies et Illyrico, quamquam . . legiones . . Verginium legationibus adissent: sed longis spatiis discreti exercitus . . nec vitii

nec viribus miscebantur. 10,9 palam laudares (Mucianum), secreta male audiebant: sed apud subiectos, apud proximos . . variis inlecebris potens (erat). 14,10 Pisonem arcessi iubet (Galba), seu propria electione sive . . Lacone instante, cui apud Plautum exercita cum Pisonis amicitia; sed callide ut ignotum fovebat. 15,12 me . . amor patriae impulit, ut principatum . . bello adeptus quiescenti offeram, exemplo divi Augusti, qui sororis filium Marcellum, dein generum Agrippam, mox nepotes suos . . in proximo sibi fastigio conlocavit. sed Augustus in domo successorem quaesivit, ego in re p., non quia . . non habeam, sed . . 22,15 Ptolemaeus. . coniectura iam et rumore senium Galbae et inventam Othonis computantium persuaserat (Othoni) fore ut in imperium adscisceretur. sed Otho tamquam peritia et monitu fatorum praedicta accipiebat. 23,1 nec deerat Ptolemaeus, iam et sceleris instinator, ad quod facillime ab eius modi voto transitur. sed sceleris cogitatio incertum an repens. 30,23 nec est plus, quod pro caede principis quam quod innocentibus datur, sed perinde a nobis donativum ob fidem quam ab aliis pro facinore accipietis. 45,11 optimo cuique perniciem quaeri apparebat, sed Othoni nondum auctoritas inerat ad prohibendum scelus: iubere iam poterat. 49,15 amicorum. ., ubi in bonos incidisset, sine reprehensione patiens, si mali forent, usque ad culpam ignarus. sed claritas natalium et metus temporum obtentui, ut, quod segnitia erat, sapientia vocaretur. 50,14 prope eversum orbem, etiam cum de principatu inter bonos certaretur, sed mansisse Gaius Iulio, mansisse Caesare Augusto victore imperium. 51,9 sed ante bellum centurias tantum suas turmasque noverat. 60,4 accendebat odium eius Caelius. ., olim discors, sed occasione civilium armorum atrocius proruperat. 64,6 benigne excepti modestia certaverit, sed brevis laetitia fuit cohortium intemperie. 66,10 dignitas coloniae valuit et verba Fabi salutem . . Viennensium commendantis aequis auribus accepta (sunt); publice tamen armis multati, . . copiis iuvare militem. sed fama constans fuit ipsum Valentem magna pecunia emptum. 70,19 sed metu, ne amitteret. . 76,4 Othoni fiduciam addidit . . nuntius, iurasse in eum . . Moesiae legiones. idem ex Hispania adlatum (est) . . : set [Ritter; F, Nipp. et] statim cognitum est conversam ad Vitellium Hispaniam. 77,13 sed Otho . . 81,7 cum timeret Otho, timebatur. sed . . praefectos . . ad mitigandas militum iras statim miserat. 83,6 Otho . . reputans non posse principatum scelere quaesitum . . prisca gravitate retineri, sed discrimine urbis et periculo senatus anxius, postremo ita disseruit. . 89,1 sed vulgus . . sentire paulatim belli mala. II,1,6 Titus . . causam profectionis officium erga principem . . ferebat, sed vulgus fingendi avidum disperserat accitum in adoptionem. 1,19 sin rediret, offensam haud dubiam victoris (fore), set [Rhenan.; F et] *incerta adhuc victoria et concedente in partes patre filium excusatum (esse). 2,4 neque abhorrebat a Berenice iuvenilis animus, sed gerendis rebus nullum ex eo

impedimentum. 3,4 deam ipsam . . huc adpul-
sam (esse); sed scientiam . . baruspicum accitam
(esse). 3,9 hostiae, ut quisque vovit, sed mares
deliguntur i. q. aber nur. 3,14 simulacrum deae
. . . continuus orbis . . . metae modo exurgens,
set [Wurm; Met] ratio in obscuro (est). 4,16
tres . . . Vespasiano legiones erant, exercitae
bello: quattuor Mucianus obtinebat in pace,
sed . . . proximi exercitus gloria depulerat segnitiam.
7,1 non fallebat duces impetus militum,
sed bellantibus aliis placuit expectari. 9,8
sed Asprenati cuncta ex fide nuntiata (sunt).
11,8 sed quo plus virium ac roboris, e fiducia
tarditas inerat. 12,5 adgrediendae provinciae
. . . Clementem, Antonium, Pacensem duces de-
derat. sed Pacensis per licentiam militum
vinctus, Antonio nulla auctoritas (erat). 12,16
concita gente . . . arcere . . . Othonianos intendit:
sed primo impetu caesi (sunt) . . . montani. 13,4
sed calamitatibus insontium expleta (est) avari-
tiam. 14,11 nec mora proelio, sed acie ita
instructa, ut . . . Sic recte M cf. Wolff; Halm pro
'sed' coni. 'est'. 16,2 Corsicam ac Sardiniam
. . . fama victricis classis in partibus Othonis
tenuit. sed Corsicam prope adflixit Pacarii
procuratoris temeritas. 16,11 qui aderant . .
in verba Vitellii iuravere. sed ubi dilectum
agere Pacarius . . . cecepit . . . reputabant. 18,5 sed
indomitus miles . . . correptis signis vexillisque
ruere et retinenti duci tela intentare. 21,1
Caecina . . . consilia curasque in oppugnationem
Placentiae . . . vertit, gnarus, ut initia belli pro-
venissent, famam in cetera fore. sed primus
dies impetu magis quam veterani exercitus
artibus transactus (est). 23,15 ceteris Cre-
monam fugientibus caesi (sunt) qui restiterant:
sed repressus (est) vincentium impetus, ne . .
30,15 hinc aemulatio ducibus: Caecina ut foedum
. . . ille ut tumidum . . . irridebant. sed
condito odio eandem utilitatem fovere. 34,10
quae (ancorae) firmitatem pontis continerent,
sed ancorarum funes non extenti fluitabant.
35,4 transgressos . . . per promptissimos gladiato-
rum . . . adgreditur: sed neque ea constantia
gladiatoribus ad proelia (erat) quae militibus,
nec . . . 38,3 rebus modicis aequalitas facile
habebatur. sed ubi subacto orbe . . . securas
opes concupiscere vacuum fuit, prima inter
patres plebemque certamina exarsere. 45,3
exercitus . . . consedit, non ausis ducibus eadem
die obpugnationem castrorum . . . sed expeditis
. . . munimentum fuere arma et victoria. 47,14
eat hic mecum animus, tamquam perituri pro
me fueritis, sed este superstites. 52,3 illuc
adverso de proelio adlatum (est): sed milites
ut falsum rumorem aspernantes . . . custodire
sermones (senatus) . . . 53,3 Caecina Marcellum
ut ambigua disserentem invasit. nec ceteri
sententiam aperiebant: sed . . . expositum ad in-
vidiam Marcelli nomen irritaverat Caecinam,
ut . . . 60,12 Celso consulatus servatur: sed cre-
ditum fama obiectumque (est) mox in senatu
Simplici, quod eum honorem pecunia mercari,
nec sine exitio Celsi, voluisset. 68,16 concla-
matum (est) . . . legionem . . . ad proelium venire;
sed erant agminis coactores: adgniti dempsere
solicitudinem. 68,24 manebat admiratio viri

et fama, set oderant ut fastiditi. 71,13 Peda-
nius omittitur, ingratus principi ut . . . Verginii
exstimulator, sed alias protulit causas. 76,21
splendidior origine (se. erat Corbulo) quam
nos sumus, fateor, sed et Nero nobilitate natalium
Vitellium anteibat. 78,9 summa claritudo . . .
Vespasiano promissa (est), sed primo
triumphalia et consulatus et Iudaicae victoriae
decus inpluisse fidem omnis videbantur: ut
haec adeptus est, portendi sibi imperium cre-
debat. 81,10 iuravere (provinciae in verba
Vespasiani); sed inermes legati regebant. 83,5
Mucianus cum expedita manu . . . non lento
itinere . . . neque tamen properans, gliscere fa-
mam ipso spatio sinebat, gnarus modicas vires
sibi (esse) et maiora credi de absentibus; sed
legio sexta et tredecim vexilliariorum milia
ingenti agmine sequebantur. 86,15 Flavianus
Pannoniam, Silvanus Delmatiam tenebant, di-
vites senes; sed procurator aderat Fuscus,
vigens aetate, claris natalibus. 91,7 (Vitellius)
velut inter temulentos agebat. sed comitia
consulum cum candidatis civiliter celebrans
omnem infimae plebis rumorem . . . adfectavit.
96,3 Vitellio . . . legionis defectio nuntiatur, missis
ab Aponio epistulis . . .; sed neque Aponius
cuncta . . . perscripserat, et amici adulantes
mollius interpretabantur. 97,14 socii de im-
perio utriusque coniectabant, sed experimen-
tum contra fuit. III,1,10 sed inessis. Alpius
venturum (esse) . . . Mucianum. 2,8 theatris et
amoenitate urbis emollitos aut valetudinibus
fessos (esse): sed addito spatio rediturum et
his robur meditatione belli. 8,17 eadem Mucia-
nus . . . monebat, incruentam . . . victoriam . . . prae-
texendo, sed gloriae avidus atque omne belli
decus sibi retinens. 9,8 sed Caecina . . . prima
hostibus prodidit tempora belli. 10,7 ira mili-
tum in Flavianum incubuit, nullo criminis
argumento, sed iam pridem invisus . . . ad exitium
poscebatur. 12,15 Bassus . . . a praefecto . . . vin-
citur, sed exsoluta (sunt) statim vincula inter-
ventu Hormi. 13,9 sed ubi totis castris in
fama proditio . . . cuncta simul erumpunt. 18,3
legionum signa . . . laeto inter initia equitum
suorum proelio illuc usque procvcta. sed ubi
fortuna contra fuit, non laxare ordines, non
recipere turbatos, non . . . adgredi hostem. 19,9
clementiam et gloriam, inania, laturos (esse),
sed opes Cremonensium in sinu praefectorum
. . . fore. 20,3 Antonius . . . non se decus neque
pretium eripere tam bene meritis affirmabat,
sed divisa (esse) inter exercitum ducesque mu-
nia. 23,12 neutro inclinaverat fortuna, donec
. . . luna surgens ostenderet acies falleretque. sed
Flavianis aequior a tergo (erat). 31,20 subit
recordatio illos esse, qui nuper Bedriaci victoriae
temperassent. sed ubi Caecina praetexta lictori-
busque insignis . . . consul incessit, exarsere
victores. 41,3 sed Valens ne in tanto quidem
discrimine infamia caruit. 46,6 mota et Da-
corum gens numquam fida, tunc sine metu,
abducto e Moesia exercitu. sed prima rerum
quieti speculabantur: ubi flagrare Italian bello
. . . accepere, . . . utraque Danuvii ripa potiebantur.
53,18 sed cecidisse in inritum labores, si . . .
59,6 erectus Sannis Paelignisque . . . ad cuncta

belli munia acres erant. sed foeda hieme . . . conflictatus (est) exercitus. 59,18 Domitiano aderat animus, sed custodes a Vitellio additi . . . timebantur. 65,2 haudquaquam erecto animo eas voces accipiebat, invalidus senecta; sed [Haase; al. omitt., cf. com. crit.] erant qui occultis suspicionibus incesserent, tanquam invidia . . . fortunam fratris moraretur. 66,10 nunc pecuniam et familiam . . . promitti: *set ubi imperium Vespasianus invaserit, non ipsi, non amicis eius . . . securitatem . . . *redituram. 69,10 suo quisque metu . . . cunctantem in arma impellebant: sed quod in eius modi rebus accidit, consilium ab omnibus datum est, periculum pauci sumpserunt. 72,7 arserat et ante Capitolium civili bello, sed fraude privata: nunc palam obsessum, palam incensum, . . . 72,14 voverat (Capitolium) Tarquinius Priscus . . . ieceratque fundamenta . . . mox Servius Tullius sociorum studio, dein Tarquinius Superbus . . . hostium spoliis extruxere. sed gloria operis (sc. patrati) libertati reservata (est). 78,11 sed cuncta festinatione, deinde ignavia Sabini corrupta (esse). 82,5 ratio cunctandi (erat), ne . . . sed omnem prolationem ut inimicam victoriae suspectabant (milites). 86,10 rei p. haud dubie intererat Vitellium vinci, sed imputare perfidiam non possunt qui Vitellium Vespasiano prodidit, cum a Galba descivissent. IV,4,9 Muciano triumphalia de bello civium data (sunt), sed in Sarmatas expeditio fingebatur. 7,1 hinc inter Helvidium et Eprimum acre iurgium: Priscus eligi nominatim a magistratibus iuratis, Marcellus urnam postulabat . . . sed Marcelli studium proprius rubor excitabat, ne aliis electis posthabitus crederetur. 10,4 ea cognitione renovari odia accusationum videbantur. sed vilis et nocens reus protegi non poterat cf. Meiser. 11,6 Mucianus . . . cuncta . . . in se traxit. fracta Antonii Varique potentia, male dissimulata in eos Muciani iracundia, quamvis vultu tegebat. sed civitas rimandis offensis sagax verterat se transfugeratque. 11,11 is fuit filius Gai Pisonis, nihil ausus: sed nomen insigne et decora ipsius iuventa rumore vulgi celebrabantur. 13,6 sed Civilis . . . ingenio sollers . . . Vespasiani amicitiam studiumque partium praetendit. 18,20 nudaverat sinistrum cornu Batavorum ala transfugiens statimque in nos versa. sed legionarius miles . . . arma ordinesque retinebat. 22,5 legati . . . vallum fossasque firmabant. subversa longae pacis opera . . . ne hostibus usui forent. sed parum provisum, ut copiae in castra conveherentur; rapi permisere. 22,17 spem obpugnantium augebat amplitudo valli, quod . . . vix quinque milia armatorum Romanorum tuebantur; sed lixarum multitudo . . . bello ministra aderat. 23,13 . . . praeferores initio et rebus secundis nimii. sed tum praedae cupidine adversa quoque tolerabant. 23,18 sed excussa ballistis saxa stravere . . . opus. 26,1 (militibus) consensu ducem Voculam poscentibus, Flaccus summam rerum ei permisit. sed discordes animos multa efferabant. 31,7 auxilia e Gallia . . . statim a Vitellio desciscunt: vetus miles cunctabatur. sed . . . instantibus tribunis dixit sacramentum.

34,29 Civilis . . . prostratus . . . inmane quantum suis pavoris et hostibus alacritatis indidit: sed Vocula omissis fugientium tergis vallum . . . augebat. 38,5 (civitas) falsos pavores induerat, descivisse Africam res novas moliente Pisone. is pro consule provinciae nequaquam turbidus ingenio (erat), sed quia naves saevitia hiemis prohibebantur, vulgus . . . retineri commeatu . . . credebat. 42,35 non timemus Vespasianum; ea principis aetas, ea moderatio: sed diutius durant exempla (strafexempel) quam mores (der gute charakter Vespasians). 46,5 ne Vitelliani quidem sine multa caede depelli poterant: sed immensa pecunia tanta vis hominum retinenda erat i. q. aber nur mit. 46,27 preces erant, sed quibus contra dici non posset. 49,14 unam in audacia spem salutis (esse), sed duo itinera audendi. 50,15 praefectum . . . vinciri iussit proprias ob similitates, sed Pisonis satellitem vocabat. 54,10 captam (esse) olim a Gallis urbem, sed integra Iovis sede mansisse imperium. 56,10 nec defuere qui Voculae nuntiarent (sc. rem), sed vires ad coercendum deerant. 63,8 sed Transrhenanum gentibus invisa (erat) civitas. 65,19 legati ad Civilem ac Velaedam missi . . . cuncta . . . perpetrare; sed coram adire adloquique Velaedam negatum (est). 70,21 Tutor . . . Bingium concessit, fidens loco . . . sed incursu cohortium . . . et reperto vado proditus fususque (est). 73,3 neque ego umquam facundiam exercui, et populus E. virtutem armis adfirmavit: sed *quoniam apud vos verba plurimum valent . . . statui pauca disserere. 74,12 vitia erunt, donec homines, sed neque haec continua et meliorum interventu pensantur. 78,13 ipsi territos se cohortium aspectu ferebant . . . sed obstitit vincentibus pravum inter ipsos certamen. 79,9 Civilis illuc intenderat . . . sed tristis nuntius avertit (sc. eum a consilio). 79,15 circumsteterat Civilem . . . metus, ne . . . legio . . . adflecteret Batavos . . . sed legionem . . . legatus in Nervios . . . duxit. 86,1 intellegebantur (a Domitiano) artes (Muciani), sed pars obsequii in eo (erat), ne deprehenderentur. V,5,5 stipes illuc congregabant, unde auctae Indaeorum res, et quia apud ipsos fides obstinata, misericordia in promptu (est); sed adversus omnes alios hostile odium (est). 5,23 nulla simulacra urbibus suis, nedum templis sistunt; non regibus haec adulatio, non Caesaribus honor (est). sed quia . . . vitis aurea in templo reperta (est), Liberum patrem coli . . . quidam arbitrati sunt. 6,24 sic veteres auctores, sed gnari locorum tradunt . . . 11,12 sed urbem arduam situ opera molesque firmaverant. 12,15 multitudine et armis Ioannes ac Simo, Eleazarus loco pollebat: sed proelia dolus . . . inter ipsos (erant). 13,10 quae ambages Vespasianum ac Titum praedixerat, sed vulgus . . . sibi tantam fatorum magnitudinem interpretati ne adversis quidem ad vera mutabantur. 14,7 neuter ducum cunctator (erat), sed arcebat latitudo camporum . . . umentium. 17,7 suam illic victoriam Germanis obstitisse . . . sed cuncta mox prospera . . . evenisse. 21,5 sed ubi Cerialis . . . subvenit, versa fortuna . . . Germani in amnem aguntur. 24,2 potuisse tunc opprimi

legiones et voluisse Germanos, sed dolo a se flexos inputavit Civilis. 1,3,24 Germanicum . . . adsciri per adoptionem a Tiberio iussit, quamquam esset in domo Tiberii filius iuvenis, sed (sc. id fecit) quo pluribus munimentis insisteret. 7,15 sed defuncto Augusto signum praetoriis cohortibus ut imperator dederat. 13,3 . . . , quamquam Tiberio nulla . . . in Arruntium ira (erat): sed divitem, promptum . . . suspectabat. 15,9 tribuni plebei petivere, ut proprio sumptu ederent ludos . . . sed decreta (est) pecunia ex aerario . . . : curru vehi haud permissum (est). 19,14 profecto iuvene modicum otium (erat): sed superbire miles, quod . . . 52,2 nuntiata ea Tiberium laetitia curaue adfecere: gaudebat oppressam seditionem, sed quod . . . favorem militum quaesivisset, bellica quoque Germanici gloria angebatur. 54,10 alia Tiberio morum via (erat): sed populum . . . nondum audebat ad duriora vertere. 55,11 Segestes . . . suavit Varo ut se et Arminium et ceteros proceres vinciret: . . . sed Varus fato et vi Armini cecidit. 56,19 fuerat animus Cheruscis iuvare Chattos, sed exterruit Caecina huc illuc ferens arma. 57,6 addiderat Segestes legatis filium . . . : sed iuvenis conscientia cunctabatur. 67,3 unam in armis salutem (esse), sed ea consilio temperanda manendumque intra vallum, donec . . . 69,4 ni Agrippina . . . pontem solvi prohibuisset, erant qui id flagitium formidine auderent. sed femina ingens animi munia ducis per eos dies induit. 72,8 legem maiestatis reduxerat, cui nomen apud veteres idem, sed alia in iudicium veniebant. 75,4 multa eo coram adversus ambitum . . . constituta (sunt). set dum veritati consulitur, libertas corrumpabatur. 76,5 renuit Tiberius . . . ; sed remedium coercendi fluminis Ateio . . . mandatum (est). 2,2,15 sed prompti aditus, obvia comitas (erant Vononi) . . . 4,9 Vononen in regnum accipiunt. sed ubi minitari Artabanus . . . , rector Syriae Silanus excitum (Vononen) custodia circumdat, manente . . . regio nomine. 15,9 classem . . . et avia Oceani quaesita (esse), ne quis venientibus occurreret, ne pulsos premeret: sed ubi miscuerint manus, inane victis ventorum remorumve subsidium. 21,1 nec minor Germanis animus (erat), sed genere pugnae et armorum superabantur. 26,6 nec dubium habebatur . . . , si proxima aestas adiceretur, posse bellum patrari. sed . . . Tiberius monebat rediret ad decretum triumphum. 35,10 audiente haec Tiberio . . . acta (sunt), sed res dilatae (sunt). 38,15 dedit tibi . . . Augustus pecuniam, sed non compellatus nec ea lege, ut semper daretur. 41,12 angebat intuentium visus eximia ipsius (Germanici) species curruque quinque liberis onustus. sed suberat occulta formido, reputantibus . . . 43,7 apud patres (Tiberius) disseruit (non) posse motum Orientem nisi Germanici sapientia componi: . . . tunc decreto patrum permissae Germanico provinciae . . . sed Tiberius demoverat Suria Creticum Silanum . . . praefeceratque Cn. Pisonem, ingenio violentum . . . 43,30 sed fratres egregie concordantes (erant). 44,5 Drusus in Illyricum missus est, ut suesceret militiae . . . ; simul iuvenem

urbano luxu lascivientem melius in castris haberi Tiberius . . . rebatur . . . sed Suebi praetendebantur auxilium adversus Cheruscos orantes. 44,8 vis nationum, virtus ducum in aequo (erat); set Maroboduum regis nomen invisum apud populares, Arminium pro libertate bellantem favor habebat. 51,7 victa est sine dubio lex, sed neque statim et paucis suffragiis. 53,2 sequens annus Tiberium tertio, Germanicum iterum consules habuit. sed eum honorem Germanicus iniit apud urbem . . . Nicopolim. 55,13 adsequitur Germanicum . . . , haud nescium quibus insectationibus petitus foret: sed tanta mansuetudine agebat, ut . . . 55,29 nota haec Germanico (erant), sed praeverti ad Armenios instantior cura fuit. 56,6 regem illa tempestate non habebant, amoto Vonone: sed favor nationis inclinabat in Zenonem. 57,7 et erat . . . clementior (Germanicus). sed amici accendendis offensionibus callidi intendere vera, adgerere falsa. 59,2 Germanicus Aegyptum proficiscitur cognoscendae antiquitatis. sed cura provinciae praetendebatur. 63,15 Maroboduus . . . Ravennae habitus, si quando insolescerent Suebi, quasi rediturus in regnum ostentabatur: sed non excessit Italia. 64,13 regum ingenia, illi mite . . . , huic atrox . . . erat. sed primo subdola concordia egere: mox Rhescuporis egredi fines. 70,5 sed non usque eo defectum (esse) Germanicum. 73,7 utrumque . . . externas inter gentes occidentis: sed hunc mitem erga amicos, modicum voluptatum . . . , certis liberis egisse. 77,12 est tibi . . . Caesaris favor, sed in occulto. 80,15 hinc militum, inde locorum asperitas, sed non animus, non spes, ne tela quidem nisi agrestia (erant). 84,6 quod . . . tanto gaudio principem adfecit, ut . . . sed populo . . . id quoque dolorem tulit, tamquam . . . 3,6,7 convenisse recenti dolori luctum . . . ; sed referendum iam animum ad firmitudinem. 8,7 Drusus Pisoni, si vera forent quae iacerentur, praecipuum in dolore suum locum respondit: sed malle falsa et inania . . . esse. 14,9 sed iudices . . . inplacabiles erant. 16,2 visum (esse) saepius inter manus Pisonis libellum, quem ipse non vulgaverit; sed amicos eius dictitavisse, litteras Tiberii . . . contineri. 24,17 sed Tiberius gratis agenti Silano patribus coram respondit se quoque laetari, quod . . . 28,11 sed altius penetrabant. 29,6 . . . non sine inrisu audientium postulavit. praetendebat sibi . . . decreta eadem petente Augusto. sed neque tum fuisse dubitaverim, qui eius modi preces occultis include- rent. 34,10 bella plane accinctis obeunda (esse): sed revertentibus post laborem quod honestius quam uxorium levamentum? 41,2 haud ferme ulla civitas intacta seminibus eius motus fuit: sed erupere primi Andecavi. 41,9 spectatus (est) . . . Sacrovir intecto capite pugnam pro Romanis ciens, ostentandae, ut ferebat, virtutis: sed captivi, ne incesseretur telis, agnoscendum se praebuisse arguebant. 46,13 paulum morae attulere ferrati, restantibus lamminis adversum . . . gladios; set miles correptis securibus . . . caedere tegmina et corpora. 48,4 nihil ad . . . patriciam Sulpiciorum familiam Quirinius pertinuit . . . : sed impiger militiae et acribus

ministeriis consulatum . . adeptus . . 48,10 quod . . patefecit (Tiberius) in senatu, laudatis in se officiis (Quirini) . . sed ceteris haud laeta memoria Quirini erat. 49,8 sola Vitellia nihil se audivisse adseveravit. sed argumentibus ad perniciem plus fidei fuit. 51,9 sed non senatui libertas ad paenitendum erat, neque Tiberius . . mitigabatur. 52,4 suspecta severitate adversum luxum . . sed alia sumptuum . . occultabantur; ventris et ganeae paratus . . vulgati fecerant curam, ne princeps . . durius adverteret. 52,11 consulti patres integrum id negotium ad principem distulerant. sed Tiberius saepe apud se pensitato, an . . postremo litteras ad senatum composuit. 54,2 nec ignoro . . modum posci: set si quis legem sanciat, poenas indicat, idem illi civitatem verti . . clamitabant. 64,7 id ille (Tiberius) credebatur . . gravi et dissimulata offensione abdidisse. set tum supplicia dis . . ab senatu decernuntur. 67,4 nec dubium habebatur saevitiae . . teneri reum: sed multa adgerebantur etiam insontibus periculosa. 74,18 . . relictis per quos resurgeret bellum. sed Tiberius pro confecto interpretatus id quoque Blaeso tribuit, ut . . 75,5 (obiit) Capito . . principem in civitate locum studiis civilibus adsecutus, sed avo centurione Sullano, patre praetorio i. q. aber nrr. 75,8 illa aetas duo pacis decora simul tulit: sed Labeo in corrupta libertate, et ob id fama celebratior (erat), Capitonis obsequium dominantibus magis probabatur. 76,10 viginti clarissimarum familiarum imagines antelatae sunt . . sed prae-fulgebant Cassius atque Brutus eo ipso, quod effigies eorum non visebantur. 4,3,19 pellit domo Seianus uxorem . . ne paelici susceperetur. sed magnitudo facinoris metum, prolationes . . adferebat. 10,2 quae plurimis . . auctoribus memorata sunt rettuli: set non omiserim . . rumorem. 11,8 sed quia Seianus facinorum omnium repertor habebatur . . quamvis fabulosa . . credebantur. 16,14 placitum (est) instituto flaminum nihil demutari: sed lata (est) lex, qua . . 19,15 nec dubie repetundarum criminibus haerebant, sed cuncta quaestione maiestatis exercita (sunt). 21,5 quae in praesens Tiberius civiliter habuit: sed in animo revolvente iras . . memoria valebat. 26,2 sed neque Blaesus ideo inlustrior (erat), et . . 32,2 pleraque eorum, quae rettuli . . parva forsitan . . videri non nescius sum: sed nemo annales nostros cum scriptura eorum contenderit, qui . . 34,9 verba mea, p. c., arguuntur: adeo factorum innocens sum. sed neque haec in principem aut principis parentem. 34,25 Bruti contiones falsa . . in Augustum probra . . habent; carmina Bibaculi . . referta contumeliis Caesarum leguntur: sed ipse divus Iulius, ipse divus Augustus et tulere ista et reliquere. 35,13 libros . . cremandos censuere patres; set [Lips.; M et] manserunt, occultati et editi. 40,28 at enim Augustus filiam suam equiti R. tradere meditata est. mirum hercule, si . . Proculeium et quosdam in sermonibus habuit . . nullis rei p. negotiis permixtos. sed si dubitatione Augusti movemur, quanto validius est quod M. Agrippae, mox mihi conlocavit?

43,4 (templum) sua in terra dicatum . . firmabant annalium memoria . . sed Macedonis Philippi . . armis adeptum ac post . . Antonii sententia redditum. 46,10 sed antequam arma inciperent, miser legatos. 50,11 utriusque (Tarsae et Turesi) destinatum (erat) cum libertate occidere, sed Tarsa properum finem (sc. suadens) . . dedit exemplum demisso in pectus ferro. 53,7 Agrippina . . preces oritur: . . daret (Caesar) maritum . . sed Caesar . . sine responso quamquam instantem reliquit. 57,17 dubitaverat Augustus Germanicum . . rei R. imponere, sed precibus uxoris evictus Tiberio Germanicum, sibi Tiberium adscivit. 71,13 eo aegrius accepit (Tiberius) recludi quae premeret. sed mitigavit Seianus. 5,1,10 nullam posthac subolem edidit (Livia), sed sanguini Augusti . . adnexa communes pronepotes habuit. 3,8 verba inerant quaesita asperitate: sed non arma, non rerum novarum studium, amores iuvenum et impudicitiam nepoti obiectabat. 3,15 ut referretur postalavere, promptissimo Cotta cum atroci sententia, sed aliis a primoribus . . trepidabatur. 6,2,14 Tiberius tamen . . egit gratis benevolentiae patrum: sed quos omitti posse, quos deligi? 17,5 senatus praescripserat, duas quisque faenoris partes in agris per Italiam conlocaret. sed creditores in solidum appellabant, nec decorum appellatis minuere fidem. 22,8 contra alii fatum quidem congruere rebus putant, sed non e vagis stellis, *verum* apud principia et nexus naturalium causarum. 22,16 ceterum plurimis mortalium non eximitur, quin primo cuiusque orta ventura destinentur, sed quaedam secus quam dicta sint cadere. 25,8 Tiberius foedisissimis criminationibus exarsit, impudicitiam arguens et Gallum adulterum . . sed Agrippina aequi inpatiens . . virilibus curis feminarum vitia exuerat. 32,11 Phraates . . morbo absumptus est. sed non Tiberius omisit incepta. 33,9 (Sarmatarum) septuaginta . . diversa induere. sed Hiberi . . Sarmatam in Armenios . . effundunt. at qui Parthis adventabant, facile arcebantur. 40,3 neque quod . . morte adfecti forent, . . ut atrox advertebatur, sed exterruit quod . . 42,18 placitum opperiri viros praepollentis . . : sed ubi diem ex die prolatabant, . . Surena . . Tiridaten insigni regio evinxit. 44,18 verum Abdagaeses regrediendum in Mesopotamiam censebat . . ea sententia valuit . . sed fugae specie discessum (est). 46,3 nepotes, quorum Druso genitus sanguine et caritate propior, sed nondum pubertatem ingressus (erat), Germanici filio robur iuventae, vulgi studia. 11,12,9 neque Silius flagitii aut periculi nescius erat: sed certo, si abnueret, exitio . . praesentibus frui pro solacio habebat. 14,13 sed nobis quoque paucae (litterae) primum fuere, deinde additae sunt. 19,9 missis qui . . Gannascum dolo adgrederentur. nec inritae . . insidiae fuere adversus . . violatorem fidei. sed caede eius motae (sunt) Chaucorum mentes. 25,20 Vipstanus consul rettulit patrem senatus appellandum esse Claudium . . : sed ipse cohibuit consulem. 27,8 haud sum ignarus fabulosum visum iri . . sed nihil compositum miraculi

causa, verum audita scriptaque senioribus tradam. 28,12 posse opprimi damnatam ante quam ream; sed in eo discrimen verti, si defensio audiretur. 29,8 perstitit Narcissus, set [Halm; M ut; Andres. om.] solum id immutans, ne . . . 30,8 frueretur immo his, set [Aidal.; M et] redderet uxorem rumperetque tabulas nuptiales. 37,17 suadebat (mater), ne percussorem opperiretur: transisse vitam neque aliud quam morti decus quaerendum. sed animo per libidines corrupto nihil honestum inerat. 12,3,9 sed nihil arduum videbatur in animo principis, cui. . . 13,5 sed capta (est) in transitu urbs Ninos. 17,13 sed in regressu dispar fortuna fuit. 20,4 hinc dolor iniuriarum et libido vindictae adigebat: sed disserebatur contra. . . 30,1 castellis sese defensare bellumque ducere statuerat (Vannius). sed lazyges obsidionis impatientes. . . necessitudinem pugnae attulere. 33,4 itum inde in Siluras. . . Carataci viribus confisos, quem. . . multa prospera extulerant. . . sed tum astu locorum fraude prior, vi militum inferior, transfert bellum in Ordovicis. 35,3 obstupescit ea alacritas (hostium) duces R.; simul obiectus amnis, additum vallum . . . terreat. sed miles proelium poscere, cuncta virtute expugnabilia clamitare. 40,13 sed primo tantum inter ipsos certabatur. 43,12 olim Italia legionibus longinquas in provincias commeatu portabat, nec nunc infecunditate laborat, sed Africam potius et Aegyptum exercemus. 44,14 Pharasmanes . . . Armeniam ostentare . . . sed vim differendam (esse) et potiore dolum. 47,10 sed tunc qui ea vincla admovebat, decidisse simulans genua Mithridatis invadit ipsumque posternit. 51,2 Radamisto subsidium fuit. . . pernicitas equorum, quis seque et coniugem abstulit. sed coniunx gravida primam utcumque fugam. . . toleravit; post . . . orare, ut . . . 54,20 sed Quadratus Felicem inter iudices ostentavit. 60,13 sed tunc ordinum diversa studia (erant). 61,11 neque dubium habetur multa (Coorum) in populum R. merita . . . potuisse tradi: *set Claudius, . . . quod uni concesserat, nullis extrinsecus adiumentis velavit. 13,2,11 sed neque Neroni infra servos ingenium (erat), et Pallas. . . 8,12 socii reges. . . parere iussi (sunt): sed studia eorum in Corbulonem promptiora erant (quam in Quadratum). 13,21 Caesar. . . deligit vestem et gemmas misitque donum matri nulla parsimonia . . . sed Agrippina non his instrui cultus suos, sed ceteris arceri proclamat. 20,3 ingreditur Paris, solitus alioquin id temporis luxus principis intendere, sed tunc compositus ad maestitiam, expositoque indicii ordine ita audientem extertret, ut . . . 20,9 scriptos esse ad Tuscum codicillos, mandata ei . . . cohortium cura, sed ope Senecae dignationem Burro retentam (esse). 20,16 Nero . . . non prius differri potuit, quam Burrus necem eius (matris) promitteret, si facinoris coargueretur: sed cuicumque, nedum parenti defensionem tribuendam. 22,3 Suria Anteio destinata (est), set [Heins.; M et] variis mox artibus elusus, ad postremum in urbe retentus est. 26,4 nec deerant qui censerent, sed consules relationem incipere non ausi

ignaro principe, perscribere tamen ei consensum senatus. 29,7 Claudius. . . (quaestoribus) extra ordinem honores promisit: sed deerat robur aetatis eum primum magistratum capessentibus. 33,7 Cossutianum Cilices detulerant. . . foedum et idem ius audaciae in provincia ratum, quod in urbe exercuerat; sed pervicaci accusatione conflictato postremo defensionem omisit ac . . . damnatus est. 34,4 sed nobili familiae honor auctus est . . . 36,7 maiores copias opperiri iubetur. sed rupto imperio . . . congressus cum hoste funditur. 39,4 rex . . . ut commeatus nostros . . . interciperet, prope discedit. sed neque commeatibus vim facere potuit . . . et Corbulo . . . 41,7 praemissa (est) levis armatura, quae . . . oppugnationem . . . inciperet. sed oppidani portis sponte patefactis se suaque Romanis permisere. 44,4 sed ubi mulier vacua fuit, nectere moras. 44,19 mansitasse una convincebatur, sed libertus sum illud facinus profiteri. 45,3 erat in civitate Sabina Poppaea, T. Ollio patre genita, sed nomen avi materni sumpserat. 50,4 dubitavit Nero, an cuncta vectigalia omitti iuberet . . . sed impetum eius. . . attinere senatores. 14,2,11 tradit Cluvius . . . Fabius Rusticus . . . memorat . . . sed quae Cluvius, eadem ceteri quoque auctores prodidere. 3,6 placuit primo venenum. sed inter epulas principis si daretur, referri ad casum non poterat. 5,13 visum dehinc remigibus unum in latum inclinare atque ita navem submergere: sed neque ipsis promptus in rem subitam consensus (erat), et alii. . . 32,8 . . . veteranis ad metum trahebantur. sed quia procul Suetonius aberat, petivere a . . . procuratore auxilium. 39,7 nec defuit Polyclitus, quo minus . . . militibus quoque nostris terribilis incederet. sed hostibus inrisui fuit. 44,2 libet argumenta conquirere in eo, quod sapientioribus deliberatum est? sed et si nunc primum statuendum haberemus, creditisne servum interficiendi domini animum sumpsisse, ut non vox minax excideret . . . ? 45,4 praevaluit tamen pars, quae supplicium decernebat. sed obtemperari non poterat, conglobata multitudinem. 54,4 quae quidem (invidia) . . . infra tuam magnitudinem iacet, sed mihi incumbit, mihi subveniendum est. 55,5 Augustus Agrippae et Maecenati usurpare otium post labores concessit, sed in ea ipse aetate, cuius . . . 55,10 nec mihi tela et manus tuae defuissent in armis agenti: sed quod praesens condicio poscebat, ratione consilio praeceptis pueritiam, dein iuventam meam fovisti. 56,15 Seneca . . . grates agit (Neroni): sed instituta prioris potentiae commutat, prohibet coetus salutantium. . . 59,1 sed Plantum ea non movere. 59,16 sed ad senatum litteras misit. . . 62,2 varius sermo . . . terruit simul audientem et accendit. sed parum valebat suspicio in servo. 63,7 non alia exul visentium oculis maiore misericordia adfecit. meminerant adhuc quidam Agrippinae a Tiberio, recentior Iuliae memoria observabatur a Claudio pulsae: sed illis robur aetatis adfuerat; laeta aliqua viderant . . . huic primus nuptiarum dies loco funeris fuit. 65,5 Romanus . . . incusaverat Senecam ut Pisonis

socium, sed validius a Seneca eodem crimine percussus est. 15,4,9 sed Partho ad exsequendas obsidiones nulla comminus audacia (est). 6,17 sed neque Corbulo aemuli patiens (erat), et Paetus . . . 15,2 flumini . . . pontem imposuit (Paetus), specie sibi illud iter expedientis, sed Parthi quasi documentum victoriae iusserant. 15,16 flumen . . . vi equorum perrupere, quia rumor inceserat pontem cessurum oneri . . . : sed qui ingredi ausi sunt, validum . . . intellexere. 21,7 maneat provincialibus *ius potentiam suam tali modo ostentandi: sed laus falsa . . . cohibeatur. 32,6 spectacula gladiatorum idem annus habuit pari magnificentia ac priora; sed feminarum industrium senatorumque plures per arenam foedati sunt. 39,5 neque tamen sisti (ignis) potuit, quin et Palatium et . . . cuncta circum haurirentur. sed solacium populo exturbato . . . subitaria aedificia exstruxit. 41,2 domuum et . . . templorum, quae amissa sunt, numerum inire haud promptum fuerit: sed . . . Numae regia et delubrum Vestae . . . exusta (sunt). 44,7 sed non ope humana, non largitionibus principis . . . decedebat infamia. 47,8 parari rerum humanarum aliud caput, sed non fore validum neque occultum. 48,10 aderant (Pisoni) etiam forfeuita, corpus procerum, decora facies: sed procul gravitas morum aut voluptatum parsimonia. 51,17 omnia scelera principis orditur, neque senatui . . . *quidquam manere. sed provisum (esse), quoniam modo poenas eversae rei p. daret (Nero). 51,23 Epicharis . . . cum indice composita nullis testibus innoxium facile confutavit. sed ipsa in custodia retenta est. 52,4 placitum maturare caedem . . . in villa Pisonis . . . sed abnuvit Piso. 55,12 pecunias . . . servis et ante dono datas (esse), sed ideo tunc largius, quia . . . 68,9 opperiebatur Nero, ut Vestinus quoque . . . in crimen atraheretur . . . : sed ex coniuratis consilia cum Vestino non miscerant quidam . . . 16,4,4 senatus . . . offert imperatori victoriam cantus adicitque facundiae coronam . . . sed Nero nihil ambitu nec potestate senatus opus esse dictitans, se . . . religione iudicium meritam laudem adsecuturum, . . . carmen in scaena recitat. 7,5 neque in longum dilatum est (malum in Cassium); sed Silanus additur. 10,4 haud minus prompte Vetus socrusque . . . necem subiere, in visi principi, tamquam vivendo exprobrarent interfectum esse Plautum . . . sed initium detegendae saevitiae praebuit (Neroni) . . . Fortunatus libertas. 13,6 omne mortalium genus vis pestilentiae depopulabatur, nulla caeli intemperie, quae occurreret oculis. sed domus corporibus exanimis, itinera funeribus complebantur. 23,6 sed crimini dabatur amicitia Plauti. 26,2 qui opperendum domi censebant, de ipso Thrasea eadem (dicebant), sed ludibria . . . imminere. 30,5 vetera haec (erant): sed recens et quo discrimini patris filiam coneccebat, quod pecuniam magis dilargita esset.

2) a) D26,13 unde oritur illa foeda et praepostera, sed *tamen* frequens quibusdam exclamatio, ut. — D3. 15,71 cf. b. β.

b) *quidem* . . . sed a) cf. p. 1322^a bb. β et b. 1. 1. a. p. 1323^a B. a. α et b.

β) D3,8 ut . . . emitteres Catonem non quidem meliorem, sed *tamen* securiorem. 15,71,12 quasi principem non quidem odissent, sed *tamen* existimarentur.

c) *equidem* . . . sed 3,12,19 defleo equidem filium meum semperque deflebo: sed neque reum prohibeo quo minus cuncta proferat . . .

d) *sane* . . . sed D22,16. III,66,8. 1,10,14. 3,5,10 cf. sane B. b.

B) *spec. a) in gradatione* D6,25 sive . . . meditata profert orationem, est quoddam . . . gaudii pondus . . . ; sive novam . . . curam non sine aliqua trepidatione animi attulerit, ipsa sollicitudo . . . lenocinatur voluptati. sed extemporalis audacia . . . vel praecipua incunditas est. 1,52,12 multi in utroque exercitu . . . mali et strenui. sed profusa cupidine et insigni temeritate legati legionum Caecina et Valens (erant). III,38,8 nec defuere qui . . . Tuscum et alios, sed eriminosius Blaesum incusarent. 1,51,27 undique atroces nuntii . . . ; infensa Lugdunensis colonia et . . . fecunda rumoribus; sed *plurima* ad fingendum . . . materies in ipsis castris (erat). 85,11 unde plena omnia suspicionum . . . sed plurimum trepidationis in publico (erat). 87,15 copiis Paulinus, Celsus, Gallus rectores destinati (sunt), sed *plurima* fides Proculo (erat). II,88,4 sed *plurima* strages ad septimum . . . lapidem (erat). IV,55,15 interfuere quidam Ubiorum Tungrorumque. sed *plurima* vis penes Treveros (erat). I,86,8 prodigia insuper terrebant . . . sed *praecipuus* . . . pavor (erat) subita inundatione Tiberis. III,56,5 accessit dirum omen, profugus altaribus taurus . . . confossus. sed praecipuum ipse Vitellius ostentum erat, ignarus militiae, . . . IV,39,10 (Domitiani) nomen . . . edictis praeponcebatur, vis penes Mucianum erat, nisi quod pleraque Domitianus . . . propria libidine andebat. sed praecipuus Muciano metus e Primo Antonio Varoque Arrio (erat). 3,26,14 dein Numa . . . divino iure populum devinxit, repertaque quaedam a Tullo et Anco. sed praecipuus Servius Tullius sanctorum legum fuit. 55,15 sed praecipuus adstricti moris auctor Vespasianus fuit. 4,5,4 Italiam utroque mari duae classes . . . proximamque Galliae litus rostratae naves praesidebant . . . sed praecipuum robur Rhenum iuxta . . . octo legiones erant. 6,10,16 decus triumphale in Thraecia meruerat. sed praecipua ex eo gloria (erat), quod . . . 12,64,8 sed in praecipuo pavore Agrippina . . . celerare statuit. IV,74,19 octingentorum annorum . . . disciplina compages haec (imperii R.) coaluit, quae convelli sine exitio convellentium non potest: sed vobis *maximum* discrimen (est), penes quos aurum et opes, praecipuae bellorum causae. 52,7 suum cuique sanguinem indiscretum (esse), sed maxime principibus, quorum . . . 4,35,3 sed maxime solutum et sine obtreptatore fuit prodere de iis, quos . . . 6,51,7 census (Tiberii) prima ab infantia ancipites (erant); nam proscriptum patrem exul secutus . . . sed maxime in lubrico egit accepta in matrimonium Iulia. 12,1,6 sed maxime ambigebatur inter Lolliam . . . et Agrippinam. 15,50,13 adscitae sunt super Subrium et Sulpicium . . . militares manus, Silvanus et Proximus . . . sed

summum robur in Faenio . . videbatur. II,84,2 militum armorum paratu strepere provinciae, sed *nihil* aequae fatigabat quam pecuniarum conquisitio. IV,54,8 sed nihil aequae quam incendium Capitolii . . inpulerat. V,3,10 fortuitum (planlos) iter incipiunt. sed nihil aequae quam inopia aquae fatigabat. 1,41,12 sed nihil aequae flexit quam invidia in Treveros. 2,52,16 sed nihil aequae cavebatur quam ne . . 4,49,9 sed nihil aequae quam sitis fatigabat. 14,38,7 sed nihil aequae quam fames adfligebat serendis frugibus incuriosos.

b) *in transitu* D17,1 sed transeo ad Latinos oratores, in quibus . . G 45,13 frumenta ceterosque fructus . . laborant. sed et mare scrutantur. I,1,10 sed ambitionem scriptoris facile averseris, . . 55,5 sed ipsi legionibus inerat diversitas animorum. 64,15 sed legio Italica et ala Tauriana abductae (sunt). 75,3 sed [Her. sed et] insidiatores ab Othone in Germaniam, a Vitellio in urbem missi (sunt). II,74,10 sed in tanta mole belli plerumque cunctatio (est); et Vespasianus modo in spem erectus, aliquando adversa reputabat. 93,1 sed miles plenis castris . . urbe tota vagus, non principia noscere, non servare vigilias. III,55,11 sed vulgus ad magnitudinem beneficiorum aderat, . . IV,36,4 sed miles secundis adversisque perinde in exitium ducum accendebatur. 64,10 sed ut amicitia societasque nostra in aeternum rata sint, postulamus a vobis, muros coloniae . . detrahatis. 85,8 sed Mucianus quod diu occultaverat, ut recens exprompsit. V,2,1 sed quoniam famosae urbis supremum diem tradituri sumus, congruens videtur primordia eius aperire. 1,1,8 sed veteris populi R. prospera vel adversa claris scriptoribus memorata sunt; . . inde consilium mihi . . 2,23,1 sed aestate iam adulta legionum aliae itinere terrestri in hibernacula remissae (sunt); plures . . 25,1 sed fama classis amissae . . Germanos ad spem belli . . erexit. 3,60,1 sed Tiberius, vim principatus sibi firmans, imaginem antiquitatis senatui praebebat. 4,55,1 sed Caesar quo famam averteret, adesse frequens senatui legatosque Asiae . . audivit. 66,1 sed ut studia procerum et largitio principis adversum casus solacium tulerant, ita accusatorum maior in dies . . vis sine levamento grassabatur. 6,22,1 sed mihi . . in incerto iudicium est, fatone . . 29,7 sed Caesar missis ad senatum litteris disseruit . . 46,18 sed gravescente valetudine nihil e libidinibus omittebat. 12,24,1 sed initium condendi . . noscere haud absurdum reor. igitur a foro boario . . 27,1 sed Agrippina . . 40,8 sed post captum Caratacum . . 57,1 sed perfecto spectaculo apertum (est) aquarum iter. 13,8,1 sed apud senatum omnia in maius celebrata sunt. 13,1 sed Agrippina . . 15,22 sed Nero . . 35,1 sed Corbulo . . 57,13 sed civitas Ubiorum socia nobis malo inproviso adflicta est. 14,10,1 sed a Caesare perfecto demum scelere magnitudo eius intellecta est. 21,8 sed et consultum (esse) parsimoniae, quod . . 29,9 sed tum Suetonius obtinebat Britannos. 51,1 sed gravescentibus in dies publicis malis subsidia minuebantur, concessitque vita Burrus.

54,1 sed uterque mensuram inplevimus. 15,54,1 sed mirum quam . . taciturnitate omnia cohibita sint. 71,1 sed compleri interim urbs funeribus, Capitolium victimis.

c) *resumit* D10,19 sed tecum mihi, Materne, res est, quod . . 35,5 sed, ut dicere institueram, deducuntur in scholas, in quibus . . A10,18 sed mare pigrum . . perhibent ne ventis quidem perinde attolli. I,4,10 sed patres laeti (erant) usurpata statim libertate . . 14,1 sed Galba . . 25,1 sed tum e libertis Onomastum futuro sceleri praefecit. 46,20 sed Otho ne vulgi largitione centurionum animos averteret, fiscum suum vacationes annuas exsolutorum promisit. 48,17 sed Vinus proconsulatu Galliam . . severe integreque rexit. 79,12 sed tum umido die . . neque conti neque gladii . . usui (erant). II,63,1 sed Vitellius . . occidi Dolabellam iussit. III,6,7 sed Primus ac Varus . . Opitergii et Altini laetis animis accipiuntur. 57,1 sed classem Misensensem . . Faventinus centurio . . ad defectionem traxit. 73,1 sed plus pavoris obsessis quam obsessores intulit (incendium Capitolii). 75,12 sed Vitellius consulis supplicium poscenti populo restitit. IV,49,1 sed tum legionem in Africa regebat Festus. 50,1 sed ubi Festo consternatio vulgi, centurionis supplicium . . innotuere, equites in necem Pisonis mittit. 61,13 sed Luperus in itinere interfectus (est). 83,18 sed Ptolemaeus . . negligere paulatim aliasque ad curas animum vertere. 1,31,8 sed quibus Silius moderabatur, mente ambigua fortunam seditionis alienae speculabantur: inferioris exercitus miles in rabiem prolapsus est. 34,1 sed Germanicus quanto summae spei propior, tanto impensius pro Tiberio niti. 51,12 sed hostes . . immoti, dein . . adsultantes, . . novissimos incurere. 56,9 sed Chattis adeo inprovisus advenit, ut . . 63,1 sed Germanicus . . Arminium secutus . . evehi equites . . iubet. 74,10 sed Marcellum insimulabat . . 2,7,1 sed Caesar, dum adiguntur naves, Silium legatum . . irruptionem in Chattos facere iubet. 43,15 sed praeter paternos spiritus uxoris quoque . . nobilitate . . accendebatur (Piso). 60,1 sed Germanicus nondum comperto profectionem eam incusari Nilo subvehebatur. 3,21,12 sed Tacfarinas percussis Numidis . . spargit bellum. 56,11 sed principio litterarum veneratus deos . . modica de moribus adulescentis . . rettulit. 4,45,14 sed Piso Termestriorum dolo caesus habetur. 48,12 sed qui vallum legionum temptabant, facile pelluntur. 67,14 sed tum Tiberius duodecim villarum nominibus et molibus insederat (Capreas). 70,1 sed Caesar . . 6,7,20 sed Minucius et Servaeus damnati indicibus accessere. 16,12 sed tum Gracchus praetor . . multitudine periclitantium subactus rettulit ad senatum. 31,12 sed Parthis mittendi secretos nuntios validissimus auctor fuit Sinnaces. 37,11 sed ponte . . effecto tramissoque exercitu primus Ornospades . . in castra venit. 45,8 sed aestimando . . detrimento . . progneri Caesaris . . delecti (sunt). 47,11 sed testium interrogationi . . Macromem praesedis commentarii . . ferebant. 11,3,1 sed consultantis (Claudii) super absoluteione Asiatici flens Vitellius . . liberum

mortis arbitrium ei (Asiatico) permisit. 22, 11 sed quaestores regibus etiam tum imperantibus instituti sunt. 13, 57, 9 sed bellum Hermanduris prosperum. . . fuit. 15, 73, 1 sed Nero . .

d) *abruptit* D 18, 29 si me interroges, omnes mihi videntur verum dixisse: sed mox ad singulos veniam, nunc mihi cum universis negotium est. II, 38, 16 sed me . . . morum reputatio longius tulit: nunc ad rerum ordinem *redeo. 77, 17 sed meliorem in bello causam quam in pace habemus. III, 51, 12 sed haec aliaque . . . quotiens res . . . solacia mali poscet, . . . memorabimus. IV, 67, 8 sed quibus artibus . . . vitam per novem mox annos traduxerit, . . . suo loco redemus. 3, 24, 10 sed aliorum exitus . . . memorabo, si . . . 4, 5, 22 sed persequi incertum fuit. 33, 23 sed *ad inceptum redeo. — 1, 42, 2. 3, 53, 9. 4, 29, 5. 6, 28, 14 cf. p. 1322^b 2. α et β.

e) *inducit definitionem accuratiorem* 3, 62, 8 Aphrodisiensis . . . et Stratonicensis dictatoris Caesaris . . . decretum adtulere . . . sed Aphrodisiensium civitas Veneris, Stratonicensium Iovis . . . religionem tuebantur. 63, 11 propiora Sardinios (referre): Alexandri victoris id donum. neque minus Milesios Dareo rege *niti; *set cultus numinum utrisque Dianam aut Apollinem venerandi.

f) *inducit refutationem* 11, 24, 25 at cum Senonibus pugnavimus: scilicet Vulsci . . . numquam adversam nobis aciem instruxere. capti a Gallis sumus: sed et Tuscis obsides dedimus et Samnitium iugum subiimus. ac tamen . . . 12, 6, 12 at enim nova nobis in fratrum filias coniugia: sed aliis gentibus sollemnia neque lege ulla prohibita.

II) i. q. *sondern*, antecedit a) non α) non cf. p. 960^a—962^b; non bis, non ter cf. p. 965^a b. α. 1 et 2. — non modo . . . sed quoque, sed etiam, sed et, sed cf. p. 962^b; non solum . . . sed etiam, sed; non tantum . . . sed etiam, sed et, sed cf. p. 963^a.

β) *non . . . nec* D 19, 6 Cassium . . . non infirmitate ingenii nec inscitia litterarum transtulisse se ad aliud dicendi genus contendo, sed iudicio et intellectu. 25, 30 (Verba, ubi non dedi, leguntur p. 917.) 29, 18 colligunt enim discipulos non severitate disciplinae nec ingenii experimento, sed ambitione salutationum et inlecebris adulationis. A 19, 8 nihil per libertos . . . publicae rei (sc. agere), non studiis privatis nec ex commendatione . . . *militis ascire, sed optimum quemque fidissimum putare. 33, 13. G 7, 6 et 10. I, 43, 8. 1, 68, 11. 4, 62, 7. 14, 56, 9. 16, 2, 9. D 36, 33. G 11, 9 non simul nec ut iussi conveniunt, sed et alter et tertius dies cunctatione coeuntium absuntur. 18, 4. III, 38, 15. 1, 31, 20. 12, *10, 4. D 21, 36 oratio . . . in qua non eminent venae nec ossa numerantur, sed temperatus ac bonus sanguis implet membra et exurgit toris . . . 31, 4. non . . . nec . . . nec D 12, 5.

γ) *non . . . neque* III, 53, 13. IV, 19, 22. 42, 9. 1, 9, 16. 2, 88, 5. 12, 19, 10. 15, 10, 8. 1, 24, 12. II, 49, 18. 1, 41, 1. 59, 10. 6, 39, 5. 12, 14, 16 cf. p. 931^a.

b) *nec α) nec* D 8, 7 nec hoc illis . . . ter milies sestertium praestat . . . , sed [Lips. add.] ipsa eloquentia. 9, 24 nec aut amicitiam inde refert (poeta) aut clientelam aut mansurum . . . bene-

ficium, sed clamorem vagum et voces inanes et gaudium volucre. 10, 30 nec pro amico aliquo, sed, quod periculosius est, pro Catone offensis. 18, 21 quibus . . . tumens nec satis pressus, sed supra modum exsultans et superfluens . . . videretur (Cicero). 19, 25 nec accipiunt tempora, sed constituunt, nec expectandum habent oratorem, dum . . . , sed saepe ultro admovent atque alio transgredientem revocant. 21, 14 nec voluntatem ei . . . , sed ingenium ac vires defuisse. A 10, 26 nec litore tenuis ad crescere aut resorberi (mare), sed infuere penitus atque ambire. 12, 13 nec occidere et exurgere (solem), sed transire adfirmant. 19, 10 nec poena semper (sc. uti), sed saepius paenitentia contentus esse. 41, 9 nec iam de limite imperii et ripa, sed de hibernis legionum et possessione dubitatum (est). G 2, 3 nec terra olim, sed classibus advehebantur qui mutare sedes quaerebant. 11, 6 nec dierum numerum, ut nos, sed noctium computant. 44, 14 nec arma, ut apud ceteros Germanos, in promiscuo, sed clausa sub custode (sunt). I, 20, 15 nec remedium in ceteros fuit, sed metus initium. 38, 9 nec una cohors togata defendit nunc Galbam, sed detinet. 50, 9 nec iam recentia saevae pacis exempla, sed . . . captam totiens suis exercitibus urbem, vastitatem Italiae . . . loquebantur. 51, 13 nec socios, ut olim, sed hostes et victos vocabant. 52, 7 nec consularis legati mensura, sed in manus omnia accipiebantur. 56, 8 nec cuiquam ultra fides aut memoria prioris sacramenti, sed quod in seditionibus accidit, unde plures erant, omnes fuere. 65, 12 nec iam secreta exhortatio, sed publicae preces (erant). 71, 9 nec Otho quasi ignosceret, sed ne (Celsus) hostem metueret, *conciliaciones adhibens, statim inter intimos amicos habuit. 90, 17 studiis votisque certabant, nec metu aut amore, sed ex libidine servitii . . . privata cuique stimulatō et vile iam decus publicum. II, 10, 20 nec poena criminis, sed ultor displicebat. 11, 20 nec illi segne . . . iter (erat), sed lorica ferrea usus *est et ante signa pedes ire. III, 49, 9 nec miles in arbitrio ducum (erat), sed duces militari violentia traherantur. 54, 15 nec exploratione occulta fallere Antonium temptavit, sed mandata imperatoris . . . professus, ut cuncta viseret postulat. 77, 24 nec virtutibus, ut boni, sed quo modo pessimus quisque, vitiis valebat. IV, 16, 6 nec Brinnonem ducem eius belli, sed Civilem esse patuit. 17, 23 nec Vitellium principem, sed Caesarem Augustum bello provocatum (esse). 42, 6 sponte Caesaris accusationem subisse iuvenis admodum, nec depellendi periculi sed in spem potentiae videbatur. 73, 14 nec ideo Rhenum insedimus, ut Italiam tueremur, sed ne quis alius Ariovistus regno Galliarum poteretur. 76, 8 nec subitum militem, sed veterem expertumque belli. V, 6, 12 nec Iordanes pelago accipitur, sed unum atque alterum lacum integer perfluit, tertio retinetur. 20, 7 ut . . . suam quisque manum traherent, nec omnia patrandi fiducia, sed multa ausis aliqua in parte fortunam adfore. 2, 37, 17 nec ad invidiam ista, sed conciliandae misericordiae refero. 42, 8

nec id Archelaus per superbiam omiserat, sed ab intimis Augusti monitus. 55,25 nec Plan-
cina se intra decora feminis tenebat, sed exerci-
tio equitum, decursibus cohortium interesse.
66,6 nec tamen Caesar placitas semel artis
mutavit, sed defuncto Pandusa. Pomponium.
Moesiae praefecit. 80,2 nec Piso. omisit tu-
tissima e praesentibus, sed castellum. occupat.
3,55,20 nec omnia apud priores meliora (fue-
runt), sed nostra quoque aetas multa laudis.
tulit. 74,14 nec. acta aestate retrahit copias
aut in hibernaculis. componit, sed ut in limine
belli dispositis castellis per expeditos. Tac-
farinatam proturbabat. 4,54,9 nec tamen Ti-
berii vox coram secuta (est), sed obversus ad
matrem non mirum ait, si. 11,16,9 illum
primum Romae ortum nec obsidem, sed civem
ire externum ad imperium. 13,35,22 nec enim
. . . primum alterumque delictum venia prose-
quebatur, sed qui signa reliquerat, statim
capite poenas luebat. 14,53,8 utar magnis
exemplis, nec meae fortunae, sed tuae. 54,10
nec me in paupertatem ipse detrudam, sed
traditis quorum fulgore praestringer, quod
temporis. villarum curae seponitur, in animum
revocabo. 15,7,3 nec Paetus detrectavit, sed
duabus legionibus. Armeniam intrat tristi
omine. 28,17 viso Corbulone rex prior equo
desiluit; nec cunctatus (est) Corbulo, sed pedes
uterque dexteram miscerere. 43,17 nec com-
munionem parietum, sed propriis quaeque muris
ambirentur. nec. . . nec. . . nec D30,4 nec in
auctoribus cognoscendis nec in. . . nec in. . . satis
operae insumitur; sed expetuntur quos rheto-
ras vocant. — nec modo. . . sed quoque, sed;
nec solum. . . sed quoque; nec tantum. . . sed
cf. p. 921^a.

β) nec. . . neque D29,8 ipsi parentes nec
[Bährens, Halm non] *probitati neque mo-
destiae parvulos adsnesciunt, sed lasciviae et
dicacitati. A5,6 nec Agricola licenter. neque
segniter ad voluptates. . . titulum tribunatus
. . . rettulit: sed noscere provinciam, nosci exer-
citi, . .

c) neque α) neque D27,3 neque enim hoc
colligi desideramus. . . , sed causas exquirimus,
quas. . . 30,28 neque oratoris vis. . . brevibus ter-
minis cluditur, sed is est orator, qui. . . A35,23
neque enim nobis aut locorum eadem notitia
aut commentum eadem abundantia, sed man-
us et arma et in his omnia. 1,16,26 neque
enim hic. . . certa dominorum domus et ceteri
servi (sunt), sed imperaturus es hominibus,
qui. . . 32,5 neque illis iudicium aut veritas
(erat). . . , sed tradito more (sc. agebant) quem-
cumque principem adulandi. 40,3 neque populi
aut plebis ulla vox (erat), sed attoniti vultus
et conversae ad omnia aures. IV,14,13 neque
enim societatem, ut olim (esse), sed tamquam
mancia haberi. V,15,5 neque ut in pedestri
acie comminus certabatur, sed tamquam navali
pugna, vagi inter undas. . . , periti nandi cum
ignaris in mutuum perniciem implicabantur.
1,32,16 quod neque disiecti *aut paucorum
instinctu, set pariter ardescerent, pariter sile-
rent. 39,22 fatalem increpas rabiem, neque
militum, sed deum ira resurgere, . . 58,15

quieta turbidis antehabeo, neque ob praemium,
sed ut me perfidia exsolvam. 65,11 neque
tamen Arminius. statim prorupit: sed ut hae-
sere caeno. . . impedimenta, . . inrumpere Ger-
manos iubet. 2,46,2 neque Maroboduus iactantia
sui aut probris in hostem abstinebat, sed In-
guioemerum tenens illo in corpore decus omne
Cheruscorum. . . testabatur. 3,10,4 neque se
accusatores, sed. . . testes mandata Germanici
perluros (esse). 47,2 Tiberius ortum patra-
tumque bellum senatu scripsit; neque dempsit
aut addidit vero, sed. . . virtute legatos, se con-
siliis superfuisset. 56,16 neque nunc propere,
sed per octo annos capto experimento. . . noti
laboris participem sumi. 4,43,11 neque Phi-
lippum potentia, sed ex vero statuisset. 6,28,21
et primam adulto curam sepeliendi patris, ne-
que id temere, sed sublato murrae pondere
temptatoque per longum iter, ubi par oneri. . .
sit, subire patrium corpus inque Solis aram
perferre. 42,2 Seleucenses. . . civitas potens,
saepa muris neque in barbarum corrupta, sed
conditoris Seleuci retinens. 43,12 neque penes
Arsaciden imperium (esse), sed inane nomen
apud inbellem externa mollitia, vim in Abda-
gaesis dago. 13,39,12 hortatur milites, ut
hostem vagum neque paci aut proelio paratum,
sed perfidiam et ignaviam fuga confitentem
exerent sedibus. 14,33,16 neque enim capere
aut venundare. . . , sed caedes patibula. . . festina-
bant. 16,19,4 neque tamen praiceps vitam
expulit, sed incisas venas, ut libitum, obligatas
aperire rursus et adloqui amicos. — neque
modo. . . sed quoque; neque tantum. . . sed
cf. p. 932^b.

β) neque. . . neque D31,32 neque enim sapien-
tem informamus neque Stoicorum *comitem,
sed eum qui quasdam artes *haurire, omnes
*libare debet. 1,83,10 neque ut adfectus ves-
tros. . . accenderem, commilitones, neque ut
animum ad virtutem cohortarer. . . , sed veni
postulaturus. . . III,69,21 Gratilla, neque liberos
neque propinquos sed bellum secuta. 2,39,16
ipse. . . neque propalam aspici neque diutius
isdem locis, sed quia veritas visu et mora,
falsa festinatione et incertis valescunt, relin-
quebat famam aut praeveniebat. 3,44,12 in
securitatem compositus, neque loco neque vultu
mutato, sed ut solitum per illos dies egit.
6,36,14 suis quisque sedibus extorres, quis
neque boni intellectus neque mali cura, sed
mercede aluntur ministri sceleribus.

γ) neque. . . ne. . . quidem 6,19,10 neque pro-
pinquis. . . adsistere, inlacrimare, ne visere qui-
dem diutius dabatur, sed circumiecti custodes
. . . corpora putrefacta adsectabantur, dum. . .

d) haud V,16,4 Civilis haud porrecto ag-
mine, sed cuneis adstitit. 6,30,13 adfinitatem
sibi cum Seiano haud sponte, sed consilio Ti-
berii coeptam (esse).

e) ne. . . quidem D24,10 ac ne ipse q. ita
sentit, sed more vetere. . . sumpsit sibi contra
dicendi partes. II,76,26 ne Othonem q. ducis
arte aut exercitus vi, sed. . . ipsius desperatione
victum, iam desiderabilem. . . principem fecit.
III,2,20 equites vero ne tum q. victos (esse),
sed quamquam rebus adversis disiectam Vitellii

aciem. IV, 70, 3 ne duces q. in unum consulere, sed Civilis avia Belgarum circumibat. ; Clasicus. . . velut parto imperio fruebatur. V, 21, 10 ne tum q. R. classis pugnae adfuit, ut iussum erat, sed obstitit formido et remiges. . . dispersi. 1, 10, 26 ne Tiberium q. . . rei p. cura successorem adscitum (esse), sed quoniam. . . saevitiam eius introsperit, comparatione deterrima sibi gloriam quaesivisse. 17, 8 ne dimissis q. finem esse militiae, sed apud vexillum tendentes. . . eosdem labores perferre. 2, 14, 12 non lorica Germano, non galeam, ne scuta q. ferro nervove firmata, sed viminum textus vel tenuis. . . tabulas (esse). 6, 19, 10 cf. c. γ. 14, 57, 16 Plautum. . . ne fingere q. cupidinem otii, sed veterum Romanorum imitamenta praeferre. 15, 1, 12 eo contemptiois descensum (esse), ut ne duce q. Romano incursarentur, sed temeritate obsidis. 11, 11 ne dux q. obniti adversis, sed cuncta militiae munia deseruerat. 16, 19, 12 ne codicillis q. . . Neronem aut Tigellinum. . . adulatus est: sed flagitia principis. . . et novitatem cuiusque stupri perscripsit atque obsignata misit Neroni.

f) *nondum* IV, 2, 2 nomen. . . Caesaris Domitianus acceperat, nondum ad curas intentus, sed stupris. . . filium principis agebat. 16, 22, 14 nondum contumaciam sententiarum, sed habitum vultumque eius sectantur.

g) *ne, neu* G 19, 14 ne tamquam maritum, sed tamquam matrimonium ament. IV, 21, 9 proinde perfuga Batavus arbitrium rerum R. ne ageret, sed meritas sceleris poenas expectaret. V, 3, 8 Moysen. . . monuisse, ne quam deorum hominumve opem expectarent utrisque deserti, sed [Orosius; M et] sibimet duce caelesti crederent. 1, 17, 20 sextus decimus stipendii annus finem adferret, ne ultra sub vexillis tenerentur, sed isdem in castris praemium pecunia solveretur. 4, 50, 19 Sabinus. . . hortari, ne. . . casum insidiantibus aperirent, sed sua quisque munia servarent immoti. 6, 8, 24 ne, p. c., ultimum Seiani diem, sed sedecim annos cogitaveritis. 14, 20, 22 noctes quoque dedecori adiectas (esse), ne quod tempus pudori relinquatur, sed coetu promisco, quod perditissimus quisque per diem concupiverit, per tenebras audeat. — 1, 35, 11 mederetur fessis, neu mortem in isdem laboribus, sed finem tam exercitae militiae neque inopem requiem orabant. 15, 63, 4 temperaret dolori *neu aeternum susciperet, sed. . . desiderium mariti solacii honestis toleraret.

h) *nemo* D 12, 18 reges, inter quos neminem caudicum, sed Orphea et Linum. . . accepimus. II, 91, 20 aliis id ipsum placebat, quod neminem ex praepotentibus, sed Thraseam. . . legisset. IV, 2, 14 longum deditorum ordo. . . incescit, nemo supplicii vultu, sed tristes et truces (sc. omnes). 14, 21, 22 eloquentiae primas nemo tulit, sed victorem esse Caesarem pronuntiatum (est).

i) *nullus α) nullus* A 9, 22 comitante opinione Britanniam ei provinciam dari, nullis in hoc suis sermonibus, sed quia par videbatur. G 5, 18 argentum magis quam aurum sequuntur, nulla adfectione animi, sed quia numerus argenteorum facilius usui est. 1, 22, 12 interfectos

nullum ob scelus, sed quia utilitati legionum consulebamus. 6, 39, 11 maximis provinciis. . . inpositus, nullam ob eximiam artem, sed quod par negotiis. . . erat. I, 72, 15 unde nulla (erat) innocentiae cura, sed vices impunitatis. 88, 3 sepositus (est). . . Dolabella. . . nullum ob crimen, sed vetusto nomine. . . monstratus. II, 44, 10 proditorem increpant, nullo proprio crimine eius, sed more vulgi suum quisque flagitium aliis obiectantes. 59, 9 Arare flumine devehitur nullo principali ornato, sed vetere egestate conspicuus. 71, 11 Valerium destinatum a Galba consulem distulit, nulla offensa, sed mitem et iniuriam segniter laturum. III, 86, 3 consulatum, sacerdotia. . . nulla sua industria, sed cuncta patris claritudine adeptus. IV, 53, 19 iniectae (sunt) fundamentis. . . metallorum primitiae, nullis fornacibus victae, sed ut gignuntur. 73, 8 terram vestram. . . imperatores R. ingressi sunt. . . nulla cupidine, sed maioribus vestris invocantibus. 12, 22, 13 formam eius laudaverat princeps, nulla libidine, sed fortuito sermone. 15, 49, 10 Lateranum. . . nulla iniuria, sed amor rei p. sociavit. 13, 18, 6 at matris ira nulla munificentia leniri, sed amplecti Octavianum, crebra cum amicis secreta habere, . . 15, 55, 16 fomenta vulneribus nulla iussu suo (sc. parata esse), sed quia cetera palam vana obiecisset, adiungere crimen, cuius. . .

β) *nullus. . . non* II, 76, 32 tibi. . . novem legiones integrae (sunt), nulla acie exhaustae, non discordia corruptae, sed firmatus usu miles et belli domitor externi.

γ) *nullus. . . nec* II, 17, 3 (bellum) tramiserat. . . ala Siliana, nullo. . . Othonis favore, nec quia Vitellium mallent, sed longa pax ad omne servitium fregerat faciles occupantibus. 15, 43, 2 ceterum urbis quae *domus *perierant non, ut post Gallica incendia, nulla distinctione nec passim erectae, sed dimensis vicorum ordinibus et latis viarum spatii.

κ) *neuter* IV, 50, 17 milites. . . quosdam puniit, alios praemiis adfecit, neutrum ex merito (sc. faciens), sed ut obpressisse bellum crederetur.

λ) *nihil α) nihil* 6, 29, 15 nihil hunc amicitia Seiani, sed labefecit. . . Macronis odium. 15, 11, 2 at Vologeses. . . nihil mutato consilio, sed vi ac minis alares exterruit, legionarios obtrivit. 13, 43, 12 ille nihil ex his sponte susceptum, sed principi paruisse defendebat. 15, 14, 1 Vologeses nihil pro causa, sed opperandos sibi fratres. . . rescripsit. 16, 19, 7 audiebat referentes, nihil de immortalitate animae et sapientium placitis, sed levia carmina et faciles versus.

β) *nihil. . . nec* 13, 21, 27 conloquium filii exposcit, ubi nihil pro innocentia. . . nec *de beneficiis. . . disseruit, sed ultionem in delatores. . . obtinuit.

Adnot.: in *anaphora* legitur 1, 10, 14 sed Pompeium. . . sed Lepidum. . . deceptos (esse) cf. sane B. b. 38, 7 non praefectum ab iis, sed Germanicum ducem, sed Tiberium imperatorem violari. — [A 9, 10 Draeger, I, 10, 10 et IV, 33, 22 Madvig, 3, 12, 9 Pflugers non recte sed pro et. II, 10, 10 locus corrupt. IV, 14, 6 Meiser retin. sed.]

sedecim. II, 40, 2 confluentes. . . fluminum,

s. inde *miliū* spatio distantes, petebant. 93,10 s. praetoriae, quattuor urbanae *cohortes* scribebantur. III,2,22 s. *alarum* coniuncta signa. 1,78,7 s. *stipendiorum* finem expresserant. 11,14,10 Ceeropem . . memorant s. *litterarum* formas, mox alios . . ceteras repperisse. 1,17,22 quae (cohortes) post s. *annos* penatibus suis reddantur. 19,12,26,2 missio a s. annis. 6,8,24 ne, p. c., ultimum Seiani diem, sed s. *annos* cogitaveritis. 12,58,1 s. *annos* natus Nero.

sedeo. non nisi *propr. a) α) absol.* D3,1 ut intravimus cubiculum Materni, sedentem . . deprehendimus. 13,16,2 principum liberos . . sedentes vesci cf. *mensa b. α.* — 11,11,9 sedente Claudio circensibus ludis . . favor plebis acrior in Domitium loco praesagii acceptus est i. q. dasass, zugegen war cf. Nipp.

β) D12,4 (carmina) non in strepitu nec sedente *ante* ostium litigatore . . componuntur. — 4,8,7 consules *sede vulgari* sedentes cf. *sedes B. b. α.* — 6,3,3 praetoriani actis stipendiis ius apiscerentur *in* quattuordecim ordinibus sedendi.

b) *contemptum* 1,46,10 an Augustum fessa aetate totiens in Germanias commearare potuisse: Tiberium vigentem annis sedere *in* senatu, verba patrum cavillantem?

sedes. A) *propr.* G22,3 lauti cibum capiunt (Germani): *separatae* singulis *sedes* et sua cuique *mensa* (est). 2,83,3 *sedes curules* sacerdotum Augustalium locis superque eas querceae coronae *statuerentur*. 15,29,11 tribunal *sedem* curulem et *sedes* effigiem Neronis *sustinebat*. 4,16,20 quotiens Augusta theatrum introisset, ut *sedes* inter *Vestalium* consideret. 13,54,17 advertere quosdam cultu externo in *sedibus senatorum*.

B) *transl. a) i. q. sitz, wohnsitz, aufenthaltort* 1) *in univ. α)* D12,6 secedit animus in *loca* pura atque innocentia fruiturque *sedibus* sacris. II,12,9 non Italia adiri nec *loca* *sedes*que patriae videbantur: tamquam externa litora et urbes hostium urere, vastare, rapere. 13,54,10 cf. δ. G29,11 ita (Mattiaci) *sede finibus*que in sua ripa, mente animoque nobiscum agunt. 46,4 Peucini . . sermone cultu, *sede ac domiciliis* ut Germani agunt i. q. nach der art sich anzusiedeln und ihre häuser zu bauen: Zernial. 25,2 suam quisque *sedem*, suos *penates* regit (servus apud Germanos). II,78,19 quidquid est, inquit (sacerdos), Vespasiane, quod paras, seu *domum* (palast) extruere, seu prolatare agros sive ampliare servitia, datur tibi magna *sedes*, ingentes termini, multum hominum. IV,82,1 Vespasiano (erat) cupido adeundi *sacram* *sedem* (Serapidis), ut super rebus imperii consuleret: arceri *templo* cunctos iubet. V,9,3 Pompeius . . templum (Iudaeorum) . . ingressus est: inde vulgatum (est) nulla intus deum effigie vacuum (esse) *sedem* et inania *sacra*.

β) G30,1 ultra hos Chatti: *initium* *sedis* ab Hercynio saltu *incohatur.

γ) III,72,3. IV,54,10 captam (esse) olim a Gallis urbem, sed *integra Iovis* *sede* mansisse imperium. 2,1 nomen *sedem*que *Caesaris* (i. e. Palatium) Domitianus acceperat. II,12 s. *patriae* cf. α.

δ) G28,5 quantum amnis obstabat quominus, ut quaeque gens evaluerat, occuparet permutaretque *sedes promiscuas* adhuc et nulla regnorum potentia divisas? IV,63,10 *invisa* (erat) civitas (Agrippinensis) opulencia auctaque; neque alium finem belli rebantur, quam si *promiscua* ea *sedes* omnibus Gallis foret aut disiecta (seine zerstörung) Ubios quoque dispersisset. 54,10 *integra Iovis* s. cf. γ. 72,6 cf. ε. II,78,19 *magna* s. cf. α. IV,83,8 *magnam* et *includam* *sedem* fore, quae excepisset (effigiem). 2,63,7 *tutam* ei (Marobodu) *honoratamque* *sedem* in Italia fore. 4,55,20 Lydum patriis in terris resedissee, Tyrrheno datum (esse) *novas* ut conderet *sedes*. 13,54,10 (minitabatur) vim R., nisi abscederent Frisii veteres in locos aut *novam* *sedem* a Caesare impetrarent. 14,12,16 praetura functos Capitonem et Gabolum *sedibus patriis* reddidit, ab Agrippina olim pulsos i. q. ihrer heimat. 25,10 vitatis Parthorum finibus patrias in *sedes* remeare (legati). D12 s. *sacrae*. IV,82 *sacra* s. V,9 *vacua* s. cf. α. 12,63,4 (Graecis) Apollinem consulentibus, ubi conderent urbem, redditum oraculum est, quaererent *sedem* *caecorum terris *adversam*.

ε) IV,72,6 *stare* in confinio Germaniae *integram* *sedem* (i. e. coloniam Treverorum) spoliis exercituum et ducum caedibus *ovantem*. 83,8 *excipit* effigiem cf. δ. 4,55,12 Halicarnasii mille . . per annos nullo motu terrae *nutavisse* *sedes* suas . . adseveraverant. — 13,55,3 (Ampsiarii) pulsus a Chaucis et *sedis inopes* tutum exilium orabant i. q. ohne wohnsitz, heimatlos. — 14,12,16 *sedibus patriis* reddere qm cf. δ. — A4,11 parvulus (Agricola) *sedem* ac magistram studiorum Massiliam habuit i. q. als wohnsitz. II,78 *datur* tibi magna s. cf. α. 4,65,5 *montem* . . Caelium appellitatum (esse) a Caele Vibenna, qui . . *sedem* eam *acceperat* a Tarquinio Prisco, seu quis alius regum *dedit*. IV,2 accipere cf. γ. 1,58,21 Caesar . . propinquus eius incolumitatem, ipsi *sedem* *veterem in provincia *pollicetur*. 3,73,3 Tacfarinas . . huc adrogantiae venerat, ut legatos ad Tiberium mitteret *sedem*que ultro sibi atque exercitui suo *postularet*. 12,63,4 *quaererent* (Graeci) cf. δ. 13,54,10 *novam* s. a Caesare *impetrarent* (Frisii) cf. δ. A11,7 Hiberos . . traiecisse (in Britanniam) easque *sedes occupasse*. G28,5 *occupare* *permutare* cf. δ. 2,3 nec terra olim, sed classibus advehabantur qui *mutare* *sedes* quaerebant. IV,73,19 eadem semper causa Germanis transcendendi in Gallias (est), libido atque avaritia et mutandae *sedis* amor. V,2,10 quos (Aethiopas) . . metus atque odium *mutare* *sedes* perpulerit. 13,16 si *transferre* *sedes* cogerentur i. q. auswandern. G28,5 *dividere* cf. δ. 42,3 ipsa etiam *sedes* (Marcomanorum) pulsus olim Boiis virtute *parta* (est). 16,2 nullas Germanorum populis urbes habitari satis notum est, ne pati quidem *inter se iunctas* *sedes*. colunt discreti ac diversi i. q. gehöfte. 25,2 *regere* cf. α. III,72,3 *sedem Iovis* Optimi Maximi auspiciato a maioribus pignus imperii *conditam*, quam non Porsenna dedita urbe neque Galli *capta temerare* potuissent, furore principum *excindi*. 4,55,20 *condere* cf. δ. IV,63,10 *disicere* cf. δ.

53,14 Iovem, Iunonem, Minervam . . precatus, uti . . sedes suas pietate hominum *inchoatas* divina ope *attollerent*. II,12. IV,82 *adire* cf. α . — D 12,6 *frui* sedibus sacris cf. α . 2,19,2 (Germani) qui modo *abire* sedibus, trans Albim concedere parabant, pugnam volunt. 15,27,14 megistanas Armenios, qui primi a nobis defecerant, *pellit* sedibus (wohnsitz), castella eorum excindit. 13,39,13 circumspectis munitis . . hortatur milites, ut hostem . . *exuerent* sedibus i. q. sitz, versteck. 6,36,13 si qui externorum corpori custodes aderant (Artabano), suis quisque sedibus *extorres* i. q. heimatlöse leute. — G37,21 nec impune Marius in Italia, . . Nero et Germanicus in suis eos (Germanos) sedibus *perculerunt*. 29,3 Batavi . . insulam Rheni amnis colunt, Chattorum quondam populus et seditione domestica in eas sedes transgressus, in quibus pars R. imperii fierent. IV,65,10 in suas quisque sedes refugerunt i. q. heimat. 14,25,10 patrias in s. remeare (legati). 2,62,11 (apud Marcomanos) nostris e provinciis lixae ac negotiatores reperti (sunt), quos ius commercii, dein cupido augendi pecuniam, postremum oblitio patriae suis quemque *ab* sedibus hostilem in agrum transtulerat i. q. wohnsitz, wohnt.

2) *spec.* de sede mortuorum i. q. *ruhestatt* 1,8,23 Augustum in foro potius quam in campo Martis, sede *destinata*, cremari vellent.

b) i. q. *sitz*, *stätte*, *platz* α 4,8,6 consules (in curia) sede vulgari (i. e. senatorum) per speciem maestitiae sedentes honoris locique admonuit (Tiberius).

β) A 16,5 coloniam invasere ut sedem *servitutis*. I,65,13 irent ultores, excinderent sedem Gallici belli i. q. herd. III,32,11 auxit invidiam editum illic . . spectaculum eademque rursus belli sedes i. q. hauptquartier. 6,42,17 Ctesiphon, sedes *imperii*, petita (est). 15,6,7 an melius hibernavisse in extrema Cappadocia, raptim erectis tuguriis, quam in sede *regni* modo retenti? i. q. hauptstadt. 12,13,6 capta (est) . . urbs Ninus, vetustissima sedes *Assyriae* i. q. herrschersitz. III,68,4 (commovit omnes) illa facies, R. principem . . relicta *fortuna* suae sede (i. e. Palatio) per populum, per urbem exire de imperio. 14,20,5 *theatri* s. cf. δ .

γ) 1,18,8 una tres aquilas et signa cohortium locant (tres legiones seditiosae); simul congerunt caespites, exstruunt tribunal, quo magis *conspicua* sedes foret. 4,8,6 s. *vulgari* cf. α . 12,13,6 *vetustissima* s. cf. β . 13,15,11 s. *patria* cf. δ . 14,21,9 *perpetua* s. cf. δ .

δ) I,65 *excindere*. III,68 *relinquere* cf. β . IV,69,10 quam . . sedem imperio *legerent*? i. q. regierungssitz, reichshauptstadt. II,19,8 coloniam virum et opum validam robur ac sedem bello legisset i. q. zum stützpunkt für die kriegsführung, hauptquartier. III,8,1 quaesitum (est) . . quae sedes bello *legeretur*. 14,33,4 ambiguus, an illam (i. e. Londinium) sedem bello *deligeret*. IV,84,20 sedem, ex qua transierit (Serapis), Memphim perhibent i. q. als ort. 1,28,26 signa . . in suas sedes referunt. 14,20,5 *mansuram* theatri sedem (*posuit* Pompeius). 21,9 consultum (esse) parsimoniae,

quod perpetua sedes theatro *locata* sit potius, quam immenso sumptu singulos per annos *consurgeret* ac **destrueretur*. 11,33,8 in eodem gestamine sedem *poscit* **adsumiturque* i. q. platz. 4,8,6 consules sede vulgari sedentes cf. α . 13,15,11 exorsus est (Britannicus) carmen, quo evolutum eum sede patria rebusque summis significabatur i. q. platz, thron.

sedile. propr. 15,32,2 equitum R. locos sedilibus *plebis* anteposuit (Nero) apud circum; namque ad eam diem indiscreti inibant (sc. locos vel sedilia). 16,5,10 diem noctemque sedilibus continuant (in theatro).

seditio. A) a) I,56,8 quod in seditionibus accidit, unde plures erant, omnes fuere. — 1,77,5 theatri licentia . . gravius tum erupit, occisis non modo e plebe, set militibus . . actum (est) de ea seditione apud patres i. q. aufstand, krawall. — II,86,10 (Primus Antonius) serendae in alios invidiae artifex, *discordiis* et seditionibus potens. IV,68,29 (Valentinus) contumelias . . in populum R. effudit, turbidus miscendis seditionibus. I,2,2 opus adgredior . . atrox *proclis*, discors seditionibus, ipsa etiam *pace* saevum. — 1,72,9 si quis *proditione* exercitum aut plebem seditionibus, denique *male gesta re p.* maiestatem populi R. minuisset (schädigen). 6,16,5 vetus urbi faenebre malum et seditionum *discordiarumque* creberrima *causa* (erat). D40,10 est magna illa . . eloquentia alumna licentiae . . comes seditionum, effrenati populi incitamentum. IV,14,8 **compositae* seditionis *auctores* perpulere (Batavos), ut dilectum abnerent. 3,60,8 coercendis seditionibus *populi*. 16,30,4 proconsulatum Asiae Soranus pro claritate sibi potius adcommodatum quam ex utilitate communi egisset, alendo seditiones *civitatum*. — A24,12 Agricola expulsus seditione *domestica* unum ex regulis gentis exceperat. IV,12,6 Batavi . . pars Chattorum, seditione domestica pulsus. G29,3 Batavi . . Chattorum quondam populus et seditione domestica in eas sedes transgressus. — 12,54,4 praebuerant Iudaei speciem motus *orta* seditione. 13,48,4 ea seditio (apud Puteolanos) ad saxa et minas ignium *progressa* ne caedem et arma *proliceret*, . . — IV,14,8 *componere* i. q. verabreden, anzetteln. 68,29 *miscere*. 14,17,12 qui (Pompeianorum) . . seditionem *conceperant* exilio multati sunt. 16,30,4 *alere*. 3,60,8 *coercere*. — A24. IV,12. G29. 1,72 cf. supra. 12,58,10 *reddita* (est) Rhodiis libertas, adempta saepe aut firmata, prout bellis externis meruerant aut domi seditione deliquerant. 60,9 Claudius omne ius tradidit, de quo totiens seditione aut armis certatum. — 6,13,1 gravitate annoe *inacta* seditionem ventum (est). 14,42,7 concursu plebis, quae tot innoxios protegebat, usque *ad* seditionem ventum est. 61,7 mutata (sunt) quae *per* seditionem verterant, et Pop-paeae honos repositus est.

b) in *re milit.* i. q. *meuterei* α I,46,19 (militis) egestate ac licentia corrupti, ad seditiones et *discordias* et ad extremum bella civilia ruebant. 84,5 quid aliud quam seditionem et discordiam optabunt (nobis)? II,23,21 acerrima seditionum ac discordiae incitamenta,

interfectores Galbae . . 88,1 atroces inter se militum caedes (erant), post seditionem Ticini coeptam manente legionum auxiliorumque discordia. III,10,26 hostium potius exercitibus illum furorem, illam discordiam inicerent (dei) orabat, donec fatisceret seditio. 6,3,7 an potius discordiam et seditionem a satellite Seiani quaesitam (esse), qua rudes animos nomine honoris ad corrumpendum militiae morem propelleret? 1,19,3 Blaesus . . non per seditionem et turbas desideria militum ad Caesarem ferenda ait. I,30,14 legionum paulatim adversus duces suos audita est aliquando: vestra fides famaue inlaesa ad hunc diem mansit. II,96,5 unius legionis eam seditionem (esse), ceteris exercitibus constare fidem. I,82,20 miles . . compositus in *obsequium* auctores seditionis ad supplicium . . postulabat. 4,18,8 suum militem in obsequio duravisse, cum alii ad seditiones prolaberentur. I,60,5 Trebellius seditionem et confusum *ordinem disciplinae* Caelio . . obiebat. 1,35,1 ut seditionem attigit, ubi *modestia* militaris, ubi veteris *disciplinae* decus . . rogans, . . 49,17 quarum (cohortium et alarum) ea seditione intemerata modestia fuit.

β) I,14,1 post *nuntios* Germanicae seditionis. 26,3 adeo parata apud malos seditio, etiam apud integros *dissimulatio* (sc. paratae seditionis) fuit, ut . . 26,11 multa erumpentis seditionis *indicia* per conscios oppressa (sunt). 39,1 exterritus Piso *fremitu* crebrescentis s. II,23,21 *incitamenta* cf. α. IV,36,8 Hordeonius nomine Vespasiani dedit (donativum), idque praecipuum fuit seditionis *alimentum*. 1,31,9 mente ambigua *fortunam* seditionis alienae speculabantur (milites). 78,7 proximae seditionis *male consulta* . . abolita (sunt). 28,25 signa unum in locum *principio* seditionis congregata suas in sedes referunt.

γ) I,18,10 (Galba) ne *dissimulata* seditio in maius crederetur, . . adseverat . . legiones, paucis seditionis *auctoribus*, non ultra verba . . errasse et brevi in officio fore. 82,20 cf. α. II,49,5 increpitis seditionis auctoribus. IV,27,13 auctores seditionis morte adfecit. 1,29,12 adiciendos ex duce metus sublatis seditionis auctoribus. 17,1 promptis iam et aliis seditionis *ministris*.

δ) I,30,14 *legionum* seditio cf. α. II,6,9. III,46,2 s. legionum. II,51,1 in funere eius (Othonis) novata (est) luctu ac dolore *militum* seditio, nec erat qui coereret. III,11,9 Pannonici, velut absolventur *aliorum* seditione, iterare culpam gaudebant. 1,42,12 divus Iulius seditionem *exercitus* verbo uno compescuit, Quirites vocando.

ε) I,26,3 *parata* apud malos s. fuit cf. β. 31,12 necdum *adultata* s. II,27,7 *gravis* s. 6,9 *nulla* seditio legionum (erat). 36,9 ob *crebras* s. 68,23 *omnis* s. III,11,18 *utramque* s. IV,35,20 *duplex* hinc seditio (erat), aliis revocantibus Voculam, aliis redire in castra abnuentibus. 1,31,9 s. *aliena*. 78,7 *proxima* s. cf. β. IV,46,1 *militaris* s. I,14,1 post *nuntios Germanicae* s. 1,36,5 augebat metum gnarus *Romanae* seditionis . . hostis.

ς) A 16,23 seditio *sine sanguine stetit*. I,26,11 *erumpentis* s. *indicia*. 31,12 pergunt . . in castra

praetorianorum tribuni, si *incipiens* adhuc et necdum *adultata* seditio melioribus consiliis flecteretur. 80,2 parvo initio . . *orta* seditio prope urbi *excidio* fuit. II,26,5 *orta* (est) . . in castris s., quod non universi ducerentur. 68,2 apud victores *orta* (est) s., ludicro initio. 27,7 *gravis* . . s. *exarserat*, quam altiore initio . . repetam. IV,46,1 *militaris* s. prope exarsit. I,39,1 *fremitu crebrescentis* s. III,10,17 ubi *crudescere* seditio et a conviciis ac probris ad tela et manus transibant, . . II,18,10 si seditio *mitesceret*. 29,8 *deflagante* paulatim s. III,10,26 donec *fatisceret* s. II,96,5 unius legionis eam s. (esse) cf. α. 68,23 nec quemquam saepius quam Verginium *omnis* seditio *infestavit*. 1,16,2 Pannonicas legiones seditio *incessit*. — II,88,1 post s. Ticini *coeptam*. 1,20,1 ante *coeptam* s. III,11,18 *utramque* s. fraude Antonii *coeptam* (esse). 1,38,1 in Chaucis *coeptavere* seditionem . . vexillarii discordium legionum. 45,4 primi seditionem *coeptaverant*. 2,81,4 (Piso) singulos nomine ciens, praemiis vocans, seditionem *coeptabat*. 15,4 hos esse Romanos Variari exercitus fugacissimos, qui ne bellum tolerarent, seditionem *induerint*. 6,3,7 *quaerere* cf. α. II,30,2 prope *renovata* (est) s., tamquam . . cunctationibus Valentis proelio defuissent. 51,1 *novata* (est) cf. δ. 1,21,1 horum adventu *redintegratur* seditio. I,31,12 consiliis *flecti* cf. supra. II,29,2 inmissis lictoribus Valens *coercere* seditionem *coeptabat*. 1,42,12 *compescere* cf. δ. 52,2 gaudebat *oppressam* s. 69,15 *compressam* (esse) a muliere s., cui nomen principis obsistere non quiverit. 3,56,17 compressis seditionibus, compositis bellis. 1,51,17 hoc illud tempus *oblitterandae* seditionis clamitabat. I,18,9 ne *dissimulata* seditio in maius crederetur. 12,5 legiones . . populo R. arbitrium eligendi (imperatorem) *permittere*, quo seditio *mollius acciperetur* (beurteilen). 30,14 *audire* cf. α. 84,5 cui *optare* cf. α. 60,5 cui *obiectare* cf. α. IV,72,24 edictum (est) per manipulos, ne quis . . seditionem aut cladem commilitoni *obiectaret*. II,27,7 altiore initio *repetere* cf. supra. 1,35,1 *attingere* cf. α. — I,80,14 *resistentem* seditioni tribunum . . obruncant. 1,69,15 *obsistere* cf. supra. II,27,3 culpam in militem conferebat, seditioni magis quam proelio *paratum*. 1,48,12 statuunt tempus, quo foedissimum quemque et seditioni *promptum* ferro invadant cf. 17,1. IV,19,6 duplex stipendium . . postulabant, non ut adsequerentur, sed causam seditioni. 1,22,1 flagrantior inde vis, plures seditioni duces (erant). — I,83,3 cum . . vulgus et plures seditionibus (militum) et ambitioso imperio *laeti* per turbas et raptus facilius ad civile bellum impellerentur. III,11,9 cf. δ. 46,2 *socordia* ducum, seditione legionum . . prope *adfiata* (est) Romana res. 6,3,7 cf. α. 1,49,17 ea seditione i. q. bei cf. α. — I,46,19 ad seditiones ruere cf. α. 4,18,8 ad seditiones prolabi cf. α. II,23,7 aegre *coercitam* legionem . . pugnandi ardore usque ad seditionem progressam Bedriaci sistit. I,54,7 nec *procul* seditione aberant, cum . . III,21,1 id aegre tolerante milite *prope* seditionem ventum (erat), cum . . II,36,9 ducibus *ob crebras* s. tam infestam militiam aspernant.

tibus. 1,19,3 per s. cf. a. 39,5 venisse . . qui inrita facerent quae per seditionem expresserant. — 1,30,14 legionum seditio *adversus* duces cf. a.

B) *meton.* de milit. *seditiosis* 1,31,20 non unus haec (dixit) . . nec apud trepidas militum aures . . , sed multa seditiosis *ora vocesque* (erant).

seditiosus. I) a) 1,72,18 ubi plurima vulgi licentia, in circum ac theatra effusi *seditiosis *vocibus* strepere. — *subst.* 3,40,10 per conciliabula . . seditiosis *disserebant* de continuatione tributorum, gravitate faenoris.

b) in *re milit.* a) de *hom.* II,66,21 seditiosissimus quisque signa Viennam ferebant: consensu *meliorum* compressi (sunt). IV,34,22 seditiosissimus quisque ignavus (erat). 1,44,6 discurrent mutati (milites) et seditiosissimum quemque victos trahunt ad legatum. 59,19 ne seditiosum *exercitum* pavescerent. — *subst.* II,44,8 vallum ingressus (legatus) clamore seditiosorum et fugacium circumstrepitur. IV,73,5 apud vos . . bona ac mala non sua natura, sed *vocibus* seditiosorum aestimantur. 25,12 e seditiosis unum vinciri iubet.

β) de *rebus* I,53,14 Treveri . . hibernis legionum . . miscetur: unde seditiosa *colloquia* et inter paganos corruptior miles. III,50,18 (duces) seditiosae militum *voce* terrebant, clavarium . . flagitantium. 49,10 turbidissimus quisque delecti; nec miles in arbitrio ducum, sed duces militaria violentia trahebantur. quae seditiosa et corrumpendae disciplinae mox in praedam vertebat (Antonius) i. q. dieses meuterische treiben.

II) *adv.* a) V,12,11 pervicacissimus quisque illuc (Hierosolyma) perfugerat eoque seditiosius *agebant*. 4,14,11 multa ab iis (histrionibus) in publicum seditiose, foeda per domos *temptari*.

b) in *re milit.* A7,13 Agricola . . legioni tarde ad sacramentum transgressae praeposuit, ubi decessor seditiose *agere* narrabatur. 3,12,12 reputate, turbide et seditiose *tractaverit* exercitus Piso.

sedo. *transl.* II,49,8 *sitim* haustu gelidae aquae sedavit. I,58,12 post victoriam demum, sedatis [Döderl.; M., Jacob, Prammer stasis; al., Nipp., Meiser stratis] iam militum *odiis*, dimissus est. IV,37,1 sedato (militum seditiosorum) *impetu* (aufwallung) metus rediit.

seges. *propr.* i. q. *saat* V,7,9 *fetus* (ertrag) segetum et autumnii putrescere reor. G26,8 sola terrae *seges imperatur*. 14,24,6 ventum (est) . . in locos cultos *demessaeque* (sunt) segetes.

segnis. A) a) de *animantibus* 1) *adi.* a) I,88,10 primores senatus . . longa pace *desides*, segnis et oblita bellorum *nobilitas*, ignarus militiae eques. II,21,20 illi ut *segnem* et *desidem* et *circo* . . corruptum *militem* . . increpabant. 13,53,5 ne *segnem* militem attinerent, . . aggerem . . absolvit. 35,3 *legiones*, pace longa *segnes*, munia *castrorum aegerime tolerabant cf. 35,1 ignavia militum. III,73,3 trepidi milites, *dux* segnis et velut captus animi non lingua, non auribus competere. A16,15 *Trebellius* segnior et nullis castrorum experimentis, comitate quadam curandi provinciam tenuit. I,13,19 Otho

. . primus in partes (Galbae) transgressus nec segnis et . . inter praesentes splendidissimus, . . 56,3 Hordeonius . . , non compescere ruentes, non retinere dubios, non cohortari bonos ausus, sed segnis, pavidus et socordia innocens. II,87,2 Vitellius contemptior in dies segniorque . . gravi urbem agmine petebat. III,75,6 alii (Sabinum) *segnem*, multi moderatum et civium sanguinis parcum credere. 13,1,3 (Silanus) segnis et dominationibus aliis fastiditus. — II,99,7 lentum et rarum agmen, fluxa arma, *segnes equi* (erant).

β) c. *praep.* ad 5,11,2 ut *segnem Regulum* ad opprimendos Seiani ministros . . perstrinxerat. 14,23,6 *gentem*, ut *segnem* ad pericula, ita infidam ad occasiones.

γ) c. *gen.* 14,33,13 *barbari* omissis castellis . . , quod uberrimum spoliante . . , laeti praeda et laborum [Lips.; M aliorum] *segnes* [Mercerus; M insignes] petebant. 16,14,5 Sosianus . . inquiet animo et *occasionum* haud segnis i. q. bei sich darbietenden g.; Nipp. explic. im auffinden von g.

2) *subst.* A21,5 hortari (Agricola Britannos) . . , ut *templa fora domos* extruerent, laudando *promptos* et castigando *segnes*. II,82,5 Vespasianus . . bonos laude, *segnes* exemplo incitare saepius quam coercere. 15,59,9 multa experiendo confieri, quae *segnibus* ardua videantur. 16,25,4 *segnes* et pavidos supremis suis secretum circumdare: aspiceret populus virum morti obvium.

b) II,11,20 nec illi (Othoni) *segne* aut corruptum *luxu iter*, sed lorica ferrea usus est et ante signa *pedes ire. IV,15,22 viribus cohortium abductis Vitellius e . . Germanorum pagis *segnem numerum* armis oneraverat i. q. träge masse. II,34,7 ne . . miles *segne otium* tereret. IV,5,7 ut nomine magnifico (philosophi) s. otium velaret. 70,5 *Classicus* s. plerumque otium trahens. 14,39,15 is non irritato hoste neque lacessitus honestum pacis nomen *signi otio* imposuit. 51,11 s. *innocentia* i. q. thatenlos cf. flagitium A. a. I,36,8 variis *signi adulatione* vocibus. 16,5,8 (milites) per cuneos (theatri) stabant, ne quod temporis momentum impari clamore aut *silentio* *signi* praeteriret. 2,2,12 (Vonones) raro venatu, *signi equorum cura*. 14,58,12 effugeret *segnem mortem* (sc. se ipse statim interficiendo). I,52,25 quatiabatur bis *segne ingenium*, ut concupisceret (imperium) magis quam speraret. 12,26,8 (Britannicus) intellegens falsi, neque enim *segnem* ei fuisse *indolem* ferunt.

B) *adv.* A5,4 neque *segniter* ad voluptates . . titulum tribunatus . . *rettulit* (Agricola) cf. 5,8 intentus agere. II,71,12 Marinum . . mitem et iniuriam s. *laturum*. 97,2 auxilia e Germania . . *excivit* s. et necessitatem dissimulans. 16,16,8 ne oderim tam s. *percutentes*. 11,26,11 s. eae voces *acceptae* (sunt) i. q. fanden kein williges gehör. *comparat.* II,92,12 nec eo *segnius invaserant* domos hortos opesque imperii. III,25,21 nec eo s. propinquos adfinis . . *trucidant spoliante*. 6,13,8 castigandae plebi compositum (est) senatus consultum *prisca severitate*, neque s. *consules edixere*. III,40,2 Valens

multo . . . spadonum agmine s. quam ad bellum *incedens*. 11,15,7 primores Etruriae. retinuisse scientiam et in familias propagasse: quod nunc s. *feri* publica circa bonas artes socordia. 13,29,6 (Claudius quaestoribus) ne metu offensionum s. *consulerent*, extra ordinem honores promisit.

segnitia. a) A 16,18 interventus civilium armorum praebuit (duci) iustam segnitiae *excusationem* [B sevitiae acusationem]. — 14,57,14 Sullam (esse) inopem, unde praecipuam audaciam, et *simulatorem* segnitiae, dum temeritati locum reperiret. — I,33,4 qui (Otho) . . . cunctatione nunc et segnitia *terentium tempus* imitari principem discat. II,40,10 Otho increpita *dudum* segnitia rem in discrimen mitti iubebat, aeger mora et spei inpatiens. 1,58,9 dilatus segnitia ducis. III,3,5 (Antonium) unum virum ducemque, spreta *aliorum* segnitia, laudibus (ferebant). IV,42,23 cum segnitiam *Neronis* incusares, quod per singulas domos seque et delatores fatigaret. 4,59,19 neque ansurum contra Seianum, qui nunc patientiam senis et segnitiam *iuvenis* iuxta insultet. — A 11,16 Gallos quoque in bellis floruisse accepimus; mox segnitia cum otio *intravit*, amissa virtute pariter ac libertate. I,49,16 claritas natalium . . . obtentui (erat), ut, quod segnitia erat, sapientia vocaretur. — II,4,17 proximi exercitus gloria *depulerat* segnitiam (legionum Muciani) cf. 4,18 discrimina et labor. 40 increpare. IV,42 incusare. 4,59 insultare. III,3 spernere cf. supra. — 6,4,15 Haterius. . . somno aut libidinosis vigiliis marcidus et *ob* segnitiam quamvis crudelem principem non metuens. 16,27,8 patres arguebat, quod publica munia desererent eorumque exemplo equites R. ad segnitiam *verterentur*.

b) III,42,6 segnitia *maris* aut adversante vento . . . depellit i. q. windstille.

segrego. *transl.* IV,64,16 bona interfectorum in medium cedant, ne quis oculere quicquam aut segregare *causam* suam possit. *pass. vi reflex.* 3,15,5 paulatim segregari a marito, dividere defensionem coepit (Plancina) cf. 15,3 sociam se cuiuscumque fortunae. . . promittebat.

sella. *spec. i. q. tragsessel* 14,4,14 Agrippinam . . . *gestamine* sellae Baias pervectam (esse) cf. Nipp. 15,57,7 cum ad eosdem cruciatus retraheretur *gestamine* sellae (nam dissolutis membris insistere nequibat), vinclo fasciae . . . in modum laquei ad *arcum* sellae restricto indidit cervicem. I,27,13 (Othonem) sellae festinanter impositum . . . rapiunt. 35,9 donec . . . Galba irruenti turbae, neque aetate neque corpore sistens, sella levaretur. 41,6 trepidatione *ferentium* Galba *proiectus e* sella ac provolutus est.

sellarius. *subst.* 6,1,12 cf. p. 780^b 5.

sellisternium. 15,44,6 cf. pervigilium.

sellula. *spec. i. q. kleiner tragsessel* III,84,18 in domum uxoris sellula defertur.

semel. I) i. q. *einmal, ein einziges mal* A 31,7 nata servituti mancipia s. *veneunt* atque ultra a dominis aluntur: Britannia servitutem suam *quotidie* emit, *quotidie* pascit. II,47,8 ne plus quam s. *certemus*, penes me exemplum erit.

III,83,12 *confluxerant* et ante armati exercitus in urbe, bis Sulla, s. Cinna victoribus. 4,37,14 ceterum ut s. *recepisse* veniam habuerit, ita omnes per provincias effigie numinum sacrari ambitiosum (est). 16,16,10 quam (iram numinum in res R.) non, ut in cladibus exercituum . . . s. *edito* transire licet. 1,9,7 continuata per septem et triginta annos tribunicia potestas (Augusti), nomen imperatoris s. atque vicien *partum*. D 17,25 se a divo Augusto s. atque iterum *accepisse* congiarium narrabant.

II) *transl.* A) i. q. *einmal, minuta vi.* in *univ.* D 10,8 quotus quisque, cum ex Hispania vel Asia. . . in urbem venit, Bassum requirit? atque adeo si quis requirit, ut [Acidal.; codd. et] s. *vidit*, transit et contentus est. 4,69,11 maesta, ubi s. *prorupere*, difficilium reticentur. 1,80,5 taedio novae curae s. *placita* pro aeternis servavisse (Tiberium). 4,6,14 res suas Caesar spectatissimo cuique . . . mandabat, semelque *adsumpti* tenebantur prorsus sine modo. *postpon.* I,7,12 caedes sinistre accepta (est), et *inviso* s. principi seu bene seu male facta parem invidiam adferebant. 1,28,9 ut sunt mobiles ad superstitionem *percussae* s. mentes. 2,66,6 nec . . . Caesar *placitas* s. artis mutavit. 13,25,8 quidam *permissa* s. licentia sub nomine Neronis inulti. . . eadem exercebant.

B) *vi praegn. i. q. ein für allemal* G 19,11 cum spe votoque uxoris s. *transigitur*.

semen. a) *propr.* 13,54,6 iamque fixerant domos, semina arvis *intulerant* utque patrium solum exercebant, cum. . .

b) *transl.* non nisi *num. plur.* I,53,8 nec deerant in exercitu semina *discordiae*. IV,18,27 Labeo . . . ne. . . semina discordiae praerberet, in Frisios avehitur. 80,2 mansuram discordiam obtendens, ni semina *belli* restinxisset. 4,27,1 cf. infra. 16,7,11 semina belli civilis et defectionem a domo Caesarum quaesitam (esse). 11,19,10 caede eius motae (sunt) Chaucorum mentes, et Corbulo semina *rebellionis* praebat. 3,41,1 s. *motus* cf. infra. 4,60,18 in eum semina futuri *exitii* (meditabatur Seianus). 12,48,5 semina *odiorum* iacienda (esse). D 33,14 initia et semina veteris *eloquentiae* satis *demonstrasse* videor, docendo quibus artibus antiqui oratores institui erudiri soliti sint. — II,76,28 *nova* cotidie bello semina *ministrat* (Vitellius). IV,18. 11,19 *praebere* cf. supra. 6,47,2 interim Romae futuris etiam post Tiberium caedibus semina *iaciebantur*. 12,48,5 cf. supra. IV,80 *restringere* cf. supra. 4,27,1 *mota* per Italiam servilis belli semina fors *oppressit*. 60,18 *meditari*. 16,7,11 *quaerere* cf. supra. — 3,41,1 haud ferme ulla civitas *intacta* seminibus eius motus fuit.

semermus. 1,68,12 hosti facile excidium et paucos ac semermos cogitanti. . . 3,39,8 neque . . . proelium dici decuerit, in quo semermi [Gronov; M semerme] ac palantes trucidati sunt. 45,9 in fronte statuerat ferratos, in cornibus cohortes, a tergo semermos.

semet. cf. p. 825^a.

semianimis. III,25,14 patrem . . . vulnere stratum dum semianimem scrutatur, . . . 84,12 multi semianimes super turres. . . exspiravere.

semifactus. 15,7,9 s. opera cf. perrumpo A. b. β.
seminec. A36,13 plerique semineces aut integri festinatione victoriae relinquebantur. III,28,8 integri cum sauciis, semineces cum exspirantibus volvuntur.

semirutus. 1,61,8 semiruto *vallo*, humili fossa . . reliquiae consedissee intellegebantur. 4,25,2 Numidas apud *castellum* semirutum . . consedissee.

semisomnus. V,22,12 *dux* semisomnus ac prope intactus errore hostium servatur. 4,25,7 (militis R.) truci clamore aderant semisomnos in *barbaros*. 1,51,6 sine vulnere (erant) milites (R.), qui semisomnos, inermes aut palantis ceciderant.

semotus. D2,10 adsectabar (Aprum et Secundum) . . , ut fabulas quoque eorum et disputationes et arcana semotae *dictionis* penitus exciperem i. q. übungsreden, welche im kreise weniger vertrauter freunde gehalten wurden: Andresen.

semper. non nisi i. q. *immer a* A9,22 haud s. errat fama; *aliquando* et elegit. 19,10 nec poena s. (sc. uti), sed *saepius* paenitentia contentus esse. 6,2,14 sed quos omitti posse, quos deligi? semperne eosdem an *subinde* alios? — 6,48,6 diu Seiano, nunc Macroni, s. alicui potentium invisus. 1,11,10 Tiberio etiam in rebus, quas non occuleret, . . suspensa s. et obscura verba (erant): *tunc* vero nitenti, ut sensus suos . . abderet, in incertum et ambiguum magis implicabantur. 4,52,6 Agrippina s. atrox, tum et periculo propinqua accensa, pergit ad Tiberium. 13,13,17 cavere insidias mulieris s. atrocis, tum et falsae. 14,61,8 quae (Poppaea) s. odio, tum et metu atrox, . . 11,12,3 quae (Messalina) s. infesta et tunc commotior, . .

b) G13,14 haec dignitas (est) . . , magno s. electorum iuvenum globo *circumdari*. 3,12,19 defleo . . filium meum semperque *deflebo*. 6,2,14 *deligo* cf. a. I,16,20 Nero a pessimo quoque s. *desiderabitur*. 2,38,16 dedit tibi . . Augustus pecuniam, sed non . . ea lege, ut s. *daretur*. A9,22 haud s. *errat* fama. 3,69,14 ne verterent sapienter reperta et s. *placita*. I,22 *retineo* cf. infra *veto*. 15,55,14 liberales s. epulas *strucisse*. D18,17 vetera s. in laude, praesentia in fastidio *esse*. IV,74,1 regna bellaque per Gallias s. fuere, donec in nostrum ius concederentis. G31,12 haec prima s. acies (sc. est). I,21,7 suspectum s. invisumque dominantibus (esse) qui proximus destinaretur. IV,73,17 eadem s. causa Germanis transcendendi in Gallias (est). 1,11,10 cf. a. D5,22 exercere artem, qua s. *armatus* praesidium amicis . . ferat, ipse securus. 6,5 videre *plenam* s. et *frequentem* domum suam. 34,22 nec auditorium (deerat) s. *plenum*, s. *novum* ex invidis et faventibus. G44,8 utrimque prora *paratam* s. adpulsui frontem agit. 3,34,30 se quoque . . alias ad gentes iturum (esse), haud s. *aequo* animo, si ab uxore . . divelleretur. 4,11,11 quamvis fabulosa . . credebantur, *atrociore* s. fama erga dominantium exitus. 52,6. 13,13,17. 14,61,8 s. *atrox*. 6,48,6 s. *invisus*. 11,12,3 s. *infesta* cf. a. 15,47,3 sidus cometes, sanguine *industri* s. Neroni expiatum. 50,25 nisi impunitatis cupido

retinisset, magnis s. conatibus *adversa*. 16,15,6 invaderet *pavidum* s. et reperta nuper coniuratione magis exterritum. 15,13,13 quod pro Armeniis s. *Romanae dicionis* aut *subiectis regi*, quem imperator delegisset, hostilia faceret. A19,10 s. (sc. uti) cf. a. I,22,9 quod (genus hominum) in civitate nostra et *vetabitur* s. et *retinebitur*. — [16,26,6 Lips. cf. perorno.]

sempiternus. 1,17,16 verbera et vulnera, duram hiemem, exercitas aestates, bellum atrox aut sterilem pacem sempiterna (esse militibus). 3,30,18 fato potentiae raro sempiternae.

semuncia. de *nummo* 6,16,10 cf. *faenus a*.

semustus. 2,69,13 semusti cineres. 15,40,12 pauca tectorum vestigia supererant, lacera et semusta.

senator. A) de *senatoribus Romanis* compon. *patres* cf. p. 1069^a. I,35,2 non *populus* tantum et inperita *plebs* in plausus et inmodica studia (sc. erumpere), sed *equitum* plerique ac senatorum, posito metu incauti, . . ruere (in Palatium). II,87,9 onerabant multitudinem (exercitus) obvii ex urbe senatores *equitesque* . . adgregabantur e *plebe* . . scurrae, histriones, aurigae. Cetera exempla cf. B p. 355^a. 15,48,3 in quam (coniurationem) certatim nomina dederant senatores eques miles, feminae etiam. 3,65,8 tempora illa adeo . . adulatione sordida fuere, ut non modo primores civitatis . . , sed omnes consulares, magna pars eorum qui praetura functi (erant) multique etiam pedarii senatores certatim exsurgerent (in senatu) foedaque et nimia censerent. — IV,45,2. 1,75,5. 2,27,4. 3,36,6. 4,31,17. 6,38,14. 11,35,18. 12,42,16. 13,10,8 Carinas Celer senator. 16,8,9 trahebantur ut conscii Volcatius Tullinus ac Marcellus Cornelius senatores. 4,64,11 Tiberii effigies, sita in domo Iunii senatoris, inviolata (mansit). 6,7,2 facta patribus potestate statuendi de Caeciliano senatore, qui . . [Wurm, Halm C. Caeciliano.] — I,80,10 tamquam *familiae* (i. e. servitiae) senatorum ad perniciem Othonis armarentur. 2,37,1 *census* quorundam senatorum invit (Tiberius). 11,25,2 patrum consulto primi Aedui senatorum in urbe *ius* adepti sunt. 13,54,17 *sedes* senatorum (in theatro). — 12,23,2 senatores *eius* (Galliae Narbonensis) *provinciae* i. q. die aus dieser pr. stammten cf. p. 1069^a. — 3,65,8 *pedarii* s. cf. supra. 11,7,12 se *modicos* (wenig bemittelt) senatores (esse), *qui quieta re p. nulla nisi pacis emolumenta peterent. — I,84,30 nam ut ex vobis (militibus) senatores, ita ex senatoribus principes nascuntur. II,91,17 nihil novi accidisse respondit, quod duo senatores in re p. dissentirent. 2,33,6 erat . . frequens senatoribus, si quid e re p. crederent, loco sententiae promere. Nipp. del. totum locum. 3,65,8 exsurgunt (in senatu) et censent cf. supra. 16,27,5 inter quorum . . minas ingressi (sunt) curiam senatores. 28,11 agere senatorem . . solitus (Thrasea) veniret (in senatum), censeret, quid . . 4,31,3 Cominium equitem R. . . Caesar precibus fratris, qui senator erat, concessit. — A4,15 se prima in iuventa studium philosophiae acris, ultra quam concessum Romano ac senatori, hausisse. I,29,3. II,52,7. 54,8. III,55,15. 70,12. 86,13. IV,5,13. 6,8.

2, 30, 10. 74, 1. 88, 1. 3, 66, 12. 67, 5. 4, 58, 1. 69, 5. 11, 23, 13. 13, 50, 5 [non necessario Lips., Nipp. seniores]. 14, 40, 1. 15, 32, 6. 16, 20, 2 Silia, matrimonio senatoris haud ignota.

B) V, 19, 12 *Treverorum* senatores.

senatorius. s. *ordo* (quattuordecim locis) cf. β . 1 p. 1038^b. I, 77, 17 redditus (est) Rufo, Blaeso . . s. *locus* i. q. ihr rang als s. 3, 30, 9 ille . . sine *dignitate* s. multos triumphalium . . potentia anteit. 16, 17, 3 Mela et Crispinus equites R. dignitate s. 4, 61, 3 Haterius familia s. IV, 42, 2 Messalla . . , nondum s. aetate. 15, 28, 13 Vinicianus . . , nondum s. aetate. 4, 42, 16 Merulam . . *albo* s. erasit (Tiberius). 11, 4, 16 s. *necessitas* (sc. sententiam ferendi). 13, 49, 5 cur enim, si rem p. egere *libertate* s. crederet, tam levia consecraretur? i. q. freie sprache der s. 4, 2, 9 neque s. *ambitu* abstinebat i. q. bei den s. **senatus.** *dat.* senatu 1, 10, 9 extortum invito s. consulatum (ab Augusto). Walther 'inv. s'. pro abl. absol. accipit. 3, 47, 1 Tiberius . . patratum bellum s. [M senatus] scripsit. Nonnulli editores 'senatui'. Potest esse datus I, 85, 14 coacto in curiam s. arduus rerum omnium modus (erat). — *Senatui* legitur I, 12, 4. II, 37, 4. III, 60, 18. 82, 4. 84, 7. IV, 40, 21. 1, 25, 13. 43, 13. 75, 13. 77, 8. 3, 17, 7. 19, 1. 51, 10. 60, 2. 4, 15, 15. 55, 2. 71, 10. 6, 7, 12. 15, 9. 11, 22, 20. 12, 60, 12. 13, 11, 6. 27, 14. 29, 2. 14, 17, 9. 47, 10. 48, 16. 15, *51, 16. 16, 26, 6. [14, 12, 7 exiit tum senatu: Lips.; M exitium senatui.]

A) de *senatu Romano* a) i. q. *patres* α) compon. *patres* cf. β . α p. 1068^b. *populus* cf. II. A. 1. α . α p. 1131^b et 2. α p. 1133^a. D 36, 13 hinc procerum (adelspartei) factiones et assidua senatus adversus *plebem* certamina. I, 40, 10 milites R. . . disiecta plebe, proculcato senatu . . rapidi equis forum inrumpunt. 3, 27, 9 hinc Gracchi et Saturnini turbatores plebis, nec minor largitor nomine senatus Drusus. 14, 13, 2 an obsequium senatus, an studia plebis reperiret anxius (Nero). 15, 36, 18 talia plebi volentia fuere, . . rei frumentariae angustias, si abesset (Nero), metuenti. senatus et *primores* in incerto erant, procul an coram atrocior haberetur. 4, 33, 6 s. et *optimates*. I, 50, 88. IV, 53, 2, 33, 35, 13, 54, 14, 47 compon. *equites* cf. B. α . α et β p. 355. D 38, 19 longa temporum quies et continuum populi otium et assidua senatus tranquillitas et maxime *principis* disciplina . . eloquentiam sicut omnia alia depacaverat. IV, 9, 5 eam curam consul designatus . . principi reservabat: Helvidius arbitrio senatus agendum censuit. 2, 31, 1 extremas preces Quirinio . . ad principem mandavit. responsum est ut senatum rogaret. 35, 4 absente principe senatum et equites posse sua munia sustinere. 38, 8 cum invidia senatus et principum. 3, 24, 15 Tiberio imperitante deprecari senatum ac principem ausus est. 14, 20, 14 principe et senatu auctoribus. 3, 37, 3 auctore principe ac decreto senatus puniti (sunt). 6, 10, 4 haec apud senatum (sc. acta sunt). nec secus apud principem Vesularius ac Marinus ad mortem aguntur. 14, 17, 9 cuius rei iudicium princeps senatui, senatus consilibus permisit. 18, 9 senatus ignota sibi esse mandata Claudii et consulenti

dum principem respondit. 48, 16 id egregio sub principe et nulla necessitate obstricto senatui statuendum disseruit. 1, 26, 12 novum id plane (esse) quod *imperator* sola militis commoda ad senatum reiciat. 43, 13 si legatos senatui, obsequium imperatori . . redditis. 14, 48, 9 imperatori gloriam quaeri, ut condemnatum a senatu intercessione tribunicia morti eximeret. I, 19, 11 illi (legati) auctoritatem senatus, hic (Piso) dignationem *Caesaris* laturus (ad Germanicum exercitum). 3, 14, 11 iudices per diversa inplacabiles erant, Caesar ob bellum provinciae inlatum, senatus nunquam satis credito sine fraude Germanicum interisse. 6, 9, 18 Caesar Pollionis . . causam, ut ipse cum senatu nosceret, distulit. 14, 49, 6 consules perficere decretum senatus non ausi, de consensu scripsere Caesari. 16, 9, 1 consulto senatus Cassio et Silano exilia decernuntur: de Lepida Caesar statureret. 2, 28, 13 statim corripit reum, adit *consules*, cognitionem senatus poscit. et vocantur patres. 3, 2, 13 consules . . et senatus ac magna pars populi viam complevere. 6, 13, 7 castigandae plebi compositum (est) senatus consultum prisca severitate, neque segnius consules edixere. 14, 17, 9 cf. supra. D 32, 16 ut ignorent *leges*, non teneant senatus consulta, *ius civitatis* ultro derideant, sapientiae vero studium et praecepta prudentium . . reformident. 2, 71, 12 erit vobis locus querendi apud senatum, invocandi *leges*. 3, 24, 20 id iure licitum, quia non senatus consulto, non lege pulsus foret. 4, 16, 11 medendum (esse) senatus decreto aut lege. 1, 2, 7 munia senatus magistratum legum in se trahere (Augustus). 2, 12 neque provinciae illum rerum statum abnuebant, suspecto senatus populique imperio ob certamina potentium et avaritiam magistratum, invalido legum auxilio. 2, 82, 10 ante edictum magistratum, ante senatus consultum sumpto iustitio. D 40, I, 47. IV, 53 cf. p. 793^b. 3, 12, 28 id solum Germanico super *leges* praestiterimus, quod in *curia* potius quam in *foro*, apud senatum quam apud *iudices* de morte eius anquiritur.

β) 1) II, 10, 6 Crispus . . Faustus . . ad *cognitionem* senatus vocabat. 2, 28, 13 poscere cf. α . 16, 11, 2 adfertur parari cognitionem s. et truncem sententiam. 30, 10 consultaverat . . an cognitio s. nihil atrox adferret. IV, 7, 14 hoc s. *iudicio* velut admoneri principem, quos probet, quos reformidet cf. 7, 7 existimatio. 8, 13 non magis sua oratione Thraseam quam iudicio s. afflictum (esse). 44, 6 Mucianus, ne sperni s. iudicium . . videretur, . . 4, 21, 14 ut iudicio iurati s. Cretam amoveretur effecerat. D 32, 16. I, 78, 8. II, 10, 8. IV, 44, 12. 45, 8 et triginta quinque locis annalium s. *consultum* cf. β . α p. 216^b. s. *decretum* septem annalium locis cf. p. 262^a. 6, 48, 18 *iussu* senatus in carcerem fertur. 12, 59, 8 vim vitae suae attulit ante *sententiam* s. 16, 11, 2 cf. supra. IV, 9, 5. 1, 26, 5. 13, 5, 1. 14, 28, 1 *arbitrium* s. cf. p. 94. IV, 7, 7 sorte et urna mores non discerni: *suffragia* (die mündliche wahl) et *existimationem* (urteil) s. reperta (esse), ut in cuiusque vitam famamque penetraret. — IV, 43, 1 tanto cum *adsensu* s. auditus est Montanus, ut . . 12, 41, 3 Caesar *adulationibus* s.

libens cessit. I,38,4 idem s., idem populi R. *animus* est: vestra (militum) virtus exspectatur. 19,11 *auctoritas* s. cf. *α*. 1,42,11 an cives (appellat milites), quibus tam proiecta s. auctoritas? 12,5,8 percentatus Caesarem an iussis populi, an auctoritati s. cederet. 2,33,14 distinctos (esse) s. et equitum *census*. D 36,13 assidua s. adversus plebem *certamina*. 15,74,11 reperio in *commentariis* s. . . I,90,6 vocata contione maiestatem urbis et *consensum* populi ac s. pro se attollens (Otho) . . . 13,26,5 consules . . . perscribere ei (principi) *consensum* s. 4,74,3 neque s. in eo *cura* (erat), an imperii extrema dehonestarentur. I,81,7 haud secus *discrimine* s. quam suo terrore (Otho). 1,2,12 suspecto s. populique *imperio* cf. *α*. 4,33,6 s. et optimatum *ingenia* . . . perdidicerant. 2,33,1 *inclinatio* s. incitamentum Tiberio fuit quo promptius adversaretur. 1,84,26 aeternitas rerum et pax gentium et mea cum vestra salus *incolumitate* s. firmatur. A 2,6 illo igne vocem populi R. et *libertatem* s. et conscientiam generis humani abolere arbitrabantur. 16,29,3 non illa nota et celebritate periculorum sueta iam s. *maestitia* (erat). 2,38,12 aetate liberum suorum arguere *modestiam* s. 1,2,7 *munia* s. I,55,14 s. populique R. oblitterata iam *nomina* sacramento advocabant. 57,6 exercitus, speciosis s. populique R. nominibus relictis, . . . Vitellio accessit. 3,27,9 nomine s. cf. *α*. 4,8,10 posse argui, quod tam recenti dolore subierit *oculos* s. IV,3,19 nec s. *obsequium* deerat: ipsi consulatus . . . praetura Domitiano. decernuntur. 14,13,2 cf. *α*. II,10,11 Crispus. traxerat magnam s. *partem*, ut. . . dedi ad exitum postulare. 52,1 magna pars s. extremum discrimen adiit. 5,3,11 contumacem animum incusavit, magno s. *pavore* ac *silentio*. I,83,7 discrimine urbis et *periculo* s. anxius (Otho). 16,4,4 Nero nihil ambitu nec *potestate* s. opus esse dictitans . . . I,76,12 erat grande momentum in nomine urbis ac *praetexto* s. 1,13,16 non inritas fore s. *preces*. 5,3,11 *silentium* cf. supra pavor. I,74,9 Otho . . . ad . . . copias *specie* s. misit (legatos). IV,4,18 *studiis* s. attollebatur (Helvidius). D 38,19 assidua s. *tranquillitas* cf. *α*. I,56,13 legiones proiectis Galbae imaginibus in s. ac populi R. *verba* iurasse. 29,16 patris et s. et ipsius imperii *vicem* doleo (Piso). — *gen. obi.* 15,20,4 vox eius usque ad *contumeliam* s. penetraverat. 14,11,3 *dedecus* s. et populi speravisset. 2,38,8 cum *invidia* s. et principum. 4,37,13 cultui meo (i. e. Tiberii) *veneratio* s. adiungebatur.

2) I,88,9. III,69,4. 6,7,14 *primores* senatus. 11,25,18 consul rettulit *patrem* s. appellandum esse Claudium: quippe promiscuum patris patriae cognomen. — II,69,1 Vitellius s. *legatione* . . . audita . . .

γ) I,84,26 (senatum) a regibus usque ad principes *continuum* et *inmortalem* cf. §. II,52,4 *infensum* Othoni s. arbitrabantur (milites). IV,3,11 at Romae senatus cuncta principibus solita Vespasiano decernit, *laetus* et *spei certus*. 1,25,13 quem (senatum) neque gratiae neque severitatis *expertem* haberi par esset. 10,9 exortum *invito* senatu consulatum (ab Augusto).

3,32,7 depellendum incusavit, *adverso* senatu, qui Lepidum mitem. . . ducebat. 14,11 *inplacabilis* cf. *α*. IV,43,7 s. *tuus* cf. §. relinquo. I,45,1 *alium* crederes s., alium populum. 82,6. IV,42,25. 45,6 *universus* s. 15,23,15 *omnis* s. 3,28,15 ni Tiberius . . . quinque consularium, quinque e praetoriis, totidem e *cetero* s. sorte duxisset.

δ) 16,4,1 senatus . . . ut *dedecus averteret*, offert imperatori victoriam cantus *adicitque* facundiae coronam. 25,6 aspiceret populum virum morti obvium, *audiret* senatus voces . . . supra humanas. 6,4,11 oravit senatum, ne curas imperatoris. . . *augerent*. 1,72,4 neque in acta sua iurari quamquam *consente* senatu permisit (Tiberius). 4,66,10 restitit senatus et opperendum imperatorem censuit. 11,38,9 iuvit oblivionem eius senatus censendo nomen et effigies . . . demovendas. 16,34,8 ei quid senatus censuisset exposuit. IV,42,7 Crassi uxor quattuorque liberi, si *cognosceret* senatus, ultores aderant. 15,23,5 senatus uterum Pop-paeae *commendaverat* dis votaue publice susceperat. 3,2,13 viam *complet* cf. *α*. IV,41,1 senatus inchoantibus primoribus ius irrandum *concepit*, quo. . . 3,11 *decernit* cf. γ. 4,4,3 quae fratri . . . decreverat senatus, repetita sunt. IV,41,12 nec *desistit* senatus manus intentare Voculae. donec curia excederet. 2,51,7 laetabatur Tiberius, cum inter filios eius et leges senatus *disceptaret*. 65,17 neque se (Tiberium) neque senatum nisi cognita causa ius et iniuriam *discreturos* (esse). 3,32,7 Lepidum . . . mitem *ducebat* cf. γ. 4,8,8 *effusus* in lacrimas senatum . . . oratione continua erexit (Tiberius). 15,23,15 omni senatu Antium sub recentem partum effuso. 3,60,13 *firmat* qd cf. infra introspectio. IV,42,36 elanguimus, p. c., nec iam ille senatus sumus, qui occiso Nerone delatores et ministros more maiorum puniendos *flagitabat*. 7,10 pertinere ad Vespasiani honorem, occurrere illi, quos innocentissimos senatus *habeat*. 1,14,13 *hortante* senatu ut. . . 4,12,1 laudante filium pro rostris Tiberio senatus populusque habitum ac voces dolentum . . . *induebat*. IV,41,12 manus *intentat* cui cf. supra desisto. 3,60,13 quo (die) senatus maiorum beneficia, sociorum pacta. . . *introspexit*, libero . . . quid firmaret mutaretve. 1,7,8 in verba Tiberii Caesaris *iurat*. 4,21,14 iudicio iurati s. 11,38,9 *iuvit* oblivionem eius cf. supra censeo. I,50,7 non senatus modo et eques, quis aliqua pars et cura rei p., sed vulgus quoque palam *maerere*. 3,60,13 *mutat* qd cf. supra introspectio. IV,40,21 petit a Caesare Mauricus, ut *commentariorum* principalium potestatem senatui faceret, per quos *nosceret* . . . 16,4,1 *offert* qd cf. supra avertio. I,19,14 senatus electionem (legatorum) Galbae *permiserat*. 14,17,9 iudicium consulibus cf. *α*. 6,17,4 ad hoc senatus *praescripserat*, duas quisque faenoris partes in agris . . . conlocaret. 1,12,1 senatu ad infimas obstationes *procumbente*, dixit . . . Tiberius . . . 4,66,10 *restitit* s. 14,18,9 *respondit* cf. *α*. IV,8,16 se (Marcellum) unum esse ex illo senatu, qui simul *servierit*. I,84,21 imaginem quandam exercitus habet (Vitellius), senatus nobiscum *est*. 13,54,16 (legati) quis eques, ubi senatus

(sc. esset, sederet in theatro) percontantur. 15,23,5 vota publice *suscipit* cf. supra. 2,35,4 munia *sustinet* cf. *a.* 1,15,4 *tenuit* cf. *ξ* exsolvo. 13,4,11 teneret antiqua munia senatus. IV,53,16 cf. p. 1133^b. 6,5,7 illos quidem senatus, me autem *tuebitur* Tiberiolus meus. 11,30,10 matrimonium Sillii *vidit* populus et senatus et miles. — I,30,12 si res p. et senatus et populus vacua nomina sunt, . . II,32,18 ipsis omnia opulenta et fida, . . Italiam et caput rerum urbem senatumque et populum, numquam obscura nomina, etiam si aliquando obumbrentur. — 3,12,3 (Pisonem) adiutorem Germanico datum a se (Tiberio) *auctore* senatu. 14,20,14.

ε) III,82,4 ne asperatus proelio miles non populo, non senatui, ne templis quidem. *consuleret*. 4,15,15 *decrevere* Asiae urbes templum Tiberio matricae eius ac s. 16,26,6 *detraheret* (Thrasea) . . s., quem **perornavisset*, infamiam tanti flagitii. 6,7,12 admonuit. *patrem, dicere* s. quae sibi scripsisset. 3,17,7 id ergo fas aviae (esse), interfetricem nepotis adspicere, adloqui, *eripere* s. 1,10,9 *extortum* invito senatu consulatum (ab Augusto). IV,40,21 potestatem s. *facere* cf. *δ* nosco. 4,71,10 petendum a principe, ut metus suos s. *fateretur*. 15,51,16 omnia scelera principis orditur, neque s. **neque* **populo* quidquam *manere*. I,12,4 legiones. *imperatorem* alium flagitare et s. ac populo R. arbitrium eligendi *permittere*. II,37,4 s. *permitterent* (exercitus) legere imperatorem. 13,29,2 Augustus s. *permissit* deligere praefectos. 14,17,9 iudicium princeps cf. *a.* 1,77,8 ea simulacra libertatis s. *praebat* (Tiberius). 3,60,2 Tiberius, vim principatus sibi firmans, imaginem antiquitatis s. *praebat*. 14,47,10 gymnasium . . *dedicatum* (est) a Nerone praebitumque oleum equiti ac s. Graeca facilitate. 1,75,13 alios *probare* causas s. iussit. III,60,18 maximum decus (militibus fore), si incolunitatem s. populoque R. sine sanguine quaesissent. 84,7 urbem s. ac populo R., *templa dis reddita* (esse). 1,43,13 si legatos s., obsequium imperatori. *redditis*. 12,60,12 cum. Serviliae leges s. iudicia redderent. 13,11,6 (Plautium) ordine demotum reddidit s. 3,47,1 Tiberius. *patratum* bellum **senatu scripsit*. 6,15,9 super ea re s. scribit. 13,27,14 scripsit Caesar s., privatim expenderent causam libertorum. 1,25,13 misisse. *filium*, ut . . *concederet* quae . . *tribui* possent; cetera s. *servanda* (esse). 3,19,1 Caesar *auctor* s. *fuit* Vitellio atque Veranio . . sacerdotia tribuendi. 51,10 sed non s. libertas ad paenitendum erat.

ξ) I,84,26 hunc (senatum) auspicato a parente et conditore urbis nostrae institutum et a regibus usque ad principes continuum et immortalem, sicut a maioribus *accepimus*, sic posteris tradamus. 15,19,5 magna cum invidia senatum *adeunt*. III,37,1 s. composita in magnificentiam oratione *adlocutus*, exquisitis patrum adulationibus attollitur. II,89,2 Vitellius . . s. et populum ante se *agens*, . . *incessit* (in urbem). A45,2 non vidit Agricola obsessam curiam et *clausum* armis s. I,85,14 *coacto* in curiam s. 1,26,12 eundem ergo s. *consulendum* (esse), quotiens . . 3,22,9 (Tiberius) *deprecatus*

. . s., ne maiestatis crimina tractarentur, . . 24,15 cf. *a.* IV,6,5 ea ultio . . s. in studia *duxerat*. 4,8,8 *erexit* (Tiberius) cf. *δ* effundo. 1,15,4 senatus largitionibus ac precibus sordidis *exsolutus* libens tenuit (sc. ius populo ademptum). I,84,26 *instituere* cf. supra accipio. 14,13,8 *inveniunt* obvias tribus, festo cultu senatum, coniugum ac liberorum agmina per sexum et aetatem disposita. 12,4,11 Silanus . . per edictum Vitellii ordine senatorio movetur, quamquam *lecto* pridem s. lustroque condito. 14,42,7 concursus plebis . . usque ad seditionem ventum est senatusque *obsessus* [Iacob add.], in quo ipso erant studia nimiam severitatem aspernantium, pluribus nihil mutandum censentibus. 48,16 nulla necessitate *obstrictus* s. cf. *a.* 6,4,11 *orare*. 16,26,6 **perornare* cf. *s* detraho. I,40,10 *proculcare* cf. *a.* D 36,25 hi (oratores) ne privati quidem sine potestate erant, cum et populum et s. consilio et auctoritate *regerent*. IV,43,7 Marcellus, velut excedens curia 'imus' inquit 'Prisce, et *relinquimus* tibi s. tuum. 16,22,28 nihil ipse de Thrasea scripseris: disceptatorem s. nobis relinque. 2,31,1 *rogare* cf. *a.* IV,42,25 posse universum s. una voce *subverti*. 11,23,6 non adeo aegram Italiam, ut s. *suppeditare* urbi suae nequiret. 22,20 lege Sullae viginti (quaestores) creati (sunt) *supplendo* senatui. 23,2 cum de supplendo senatu agigaretur. I,84,26 posteris *tradere* cf. supra accipio. 47,2, III,80,5. 86,15. IV,39,1. 11,24,2. 12,68,1. 15,72,4. [73,1 cf. Nipp.] *vocare*. 4,67,24 (Agrippinam et Neronem) monerent . . effigiem divi Augusti amplecti populumque ac s. auxilium *vocare*.

η) 2,48,13 prodigos et ob flagitia egentes. *movit* senatu aut sponte *cedere* passus est. 11,25,15. 14,17,3. 18,1. 59,20 *movere*. 4,31,21 s. *pelleretur*. 11,25,12 *famosos* probris quonam modo s. *depelleret* anxius (Claudius).

θ) I,19,1 *apud* s. non comptior Galbae, non longior quam *apud* militem *sermo*: Pisonis comis *oratio* (erat). 1,6,3 nihil de ea re Tiberius *apud* s. *disseruit*. 2,63,9. 12,25,9 *habita* *apud* s. *oratione*. 6,8,3 ad hunc modum *apud* s. *ordiendo*: . . 12,22,6 Claudius . . multa de claritudine eius *apud* s. *praefatus*. . . 2,52,25 Tiberius res gestas *apud* s. *celebravit*. 13,8,1 *apud* s. omnia in maius celebrata sunt sententiis eorum, qui . . 2,71,12 erit vobis locus *querendi* *apud* s. 3,31,10 Corbulo . . *questus* est *apud* s., quod . . 16,10 Caesar . . suam invidiam tali morte quaesitam *apud* s. **conquestus* . . 51,4 id Tiberius. *apud* s. *incusavit*. 12,62,2 Byzantii data dicendi copia, cum magnitudinem onerum *apud* s. *deprecarentur*, cuncta repetivere. 1,6,14 *rationem* facti *reddendam* *apud* s. respondit. 2,34,20 ut testis in *causa* quadam, quae *apud* s. *tractabatur*, venire dedignaretur. 6,10,4 haec *apud* s. (sc. *acta* sunt). 3,12,28 de morte *anguitur* cf. *a.* 4,64,6 *actae* (sunt) ei *grates* *apud* s. ab illustribus. 15,22,4 agendas *apud* s. pro praetoribus. *grates*. — 14,7,5 sive *ad* s. et populum *pervaderet*. IV,4,1 *miserat*. Mucianus *epistulas* *ad* s. 3,32,1 *missis* *ad* s. *litteris* Tiberius motam rursus Africam docuit. 56,2. 6,29,7. 14,10,15.

59,16 ad s. litteras misit (Nero). 6,47,12 Macronem praesedis commentarii ad s. missi ferebant. 16,7,8 missa ad s. oratione removendos. utrosque disseruit. IV,51,7 legatos ad s. mitteret (Vologesus). 4,37,1 Hispania . . missis ad s. legatis oravit, ut. . . 13,48,2 auditae (sunt) Puteolanorum legationes, quas diversas ordo plebs ad s. miserant. 3,10,14 integram causam ad s. remittit (Tiberius). 52,16 litteras ad s. composuit. 1,6,20 neve Tiberius vim principatus resolveret cuncta ad s. vocando. 26,12 reicere qd cf. α. 52,4. 4,22,7. 6,16,14. 11,15,1 referre ad s. 3,63,4 rem integram rursus ad s. referrent (consules). 14,28,5 a privatis indicibus ad s. provocare. — I,84,13 nec illas adversus s. voces ullus usquam exercitus audiat. — I,82,6 undique arma et minae (militum), modo in centuriones tribunosque, modo in s. universum. IV,45,6 quae (probra) in s. universum iacerentur. II,53,5 novus adhuc et in s. nuper adscitus (Caecina). 3,55,12 novi homines et municipiis et coloniis atque etiam provinciis in s. crebro adsumpti domesticam parsimoniam intulerunt. 11,24,9 neque ignoro Iulios Alba, . . Porcios Tusculo et . . Etruria Lucaniaque et omni Italia in s. accitos [Nipp. ascitos]. — 1,39,1 legati ab s. . . Germanicum adeunt. 3,48,2. 72,1. 13,10,3 petere a s. 3,64,8. 5,2,4. 13,2,15. 15,18,2 Romae tropaea . . arcusque . . sistebantur, decreta ab s. 5,4,15 spreto dolorem principis ab s. 14,48,9 condemnatus a s. — 2,47,14 mitti ex s. placuit, qui praesentia spectaret refoveretque. 3,28,15 cf. γ. 11,25,6 in numerum patriciorum adscivit Caesar vetustissimum quemque e s. aut quibus clari parentes fuerant. — 3,18,13 Messalinum . . s. coram percontatus est an . . — 6,9,18 Caesar Pollionis . . causam, ut ipse cum s. nosceret, distulit.

b) i. q. patrum consessus α) D41,14 quid opus est longis in senatu sententiis, cum optimi cito consentiant? quid multis apud populum contionibus, cum de re p. non imperiti . . deliberent. ? compon. patres II,91,11. IV,45,1. 1,46,10. 5,4,1. 6,49,5. 15,73,8 cf. p. 1068^b. D5,30 eloquentia praesidium simul ac telum, quo propugnare pariter et incessere sive in iudicio sive in senatu sive apud principem possis. 40,22 nostra quoque civitas . . donec nulla fuit in foro pax, nulla in senatu concordia, nulla in iudiciis moderatio, . . tulit . . valentiorum eloquentiam. I,17,6 consultatum . . pro rostris an in senatu an in castris adoptio nuncuparetur. 4,40,36 dato tempore vel in senatu vel in contione (id) non reticebo.

β) IV,6,11 eo senatus die, quo de imperio Vespasiani censebant, placuerat . . 2,29,4 die s. . . lectica delatus ad fores curiae . . 3,12,1 die s. Caesar orationem habuit. 1,8,1 nihil primo s. die agi passus est. 2,33,1 proximo s. die multa in luxum civitatis dicta (sunt). 50,10 proximo s. die . . oravit, ne . . 3,35,1 proximo [Freinsheim; M proximi] s. die Tiberius per litteras . . 11,2,1 neque data s. copia (est reo): intra cubiculum auditur. 16,27,2 aditum s. globus togatorum obsederat cf. 27,5 inter quorum . . minas ingressi curiam senatores.

γ) IV,44,1 proximo senatu . . censuit Mucianus . . i. q. proximo senatus die. 6,12,9 infrequens s.

δ) 4,55,2 Caesar . . adesse frequens senatui.

ε) IV,40,1. 3,15,8. 59,9. 12,7,5. 10,2 senatum ingredi cf. p. 637. 2,37,7 cum in Palatio senatus haberetur.

ζ) 4,35,12 egressus dein senatu vitam . . finivit. 16,21,4 s. egressus est (Thrasea), cum de Agrippina referretur. 14,*12,7 Thrasea . . exiit tum s.

η) 6,12,9 Gallo exprobrabat, quod . . apud infrequentem s. egisset. — II,91,11 ventitabat in senatum (Vitellius). 16,26,20 an venire in s. deceret. 4,28,3 reus pater, accusator filius . . in s. inducti sunt. 16,30,11 accita est in s. (Servilia). — D5,30 in senatu propugnare et incessere cf. α. 11,18 nec vereor ne mihi unquam verba in s. nisi pro alterius discrimine facienda sint. 1,7,19 (Tiberius) nusquam cunctabundus nisi cum in s. loqueretur. 3,48,8 quod tunc patefecit in s. 4,40,36 non reticebo cf. α. 17,12 in s. oratione monuit . . ne . . 21,3 cessurum se urbe . . in s. clamitaverat. II,60,13 obiectum (est) mox in s. Simplicii, quod . . IV,45,1 habita in s. cognitio. 47,2. 1,79,1. 13,26,1 actum (est) in s. . . 2,42,15. 67,7. 6,49,5 accusata in s. . . urbe in decem annos prohibita est. 3,44,8 an Sacrovirum maiestatis crimine reum in s. fore? D36,29 parum (erat) in s. breviter censere. 41,14 quid opus est longis in s. sententiis? A40,3 quidquid pro triumpho datur. . . decerni in s. iubet (Domitianus). II,55,8 in s. cuncta longis aliorum principatibus composita . . decernuntur; additae erga Germanicum exercitum laudes gratesque. IV,39,1 kalendis Ianuariis in s. . . legatis exercitibusque ac regibus laudes gratesque decretae (sunt). D40,22 nulla in s. concordia est cf. α. I,17,6 adoptio nuncupatur cf. α. IV,39,18 Mucianus . . multis in s. laudibus cumulatum (Antonium) . . 1,46,10 Tiberium . . sedere in s., verba patrum cavillantes. 2,88,2 lectas (esse) in s. litteras. 5,4,1 fuit in s. Rusticus, componendis patrum actis delectus a Caesare. 15,73,8 in s. cunctis . . in adulationem demissis, Gallionem . . increpuit Salienus. 16,28,8 requirere se in s. consularem, in votis sacerdotem, in iure iurando civem.

θ) II,90,1 (Vitellius) tamquam apud alterius civitatis senatum populumque magnificam orationem de semet ipso prompsit. — 6,42,4 trecentis opibus aut sapientia delecti (sunt) ut senatus, sua populo vis (apud Seleucenses). 11,19,5 natio Frisiorum . . consedit apud agros a Corbulone descriptos: idem senatum, magistratus, leges inposuit.

senecta. non nisi sensu abstracto α) I,72,3 Tigellinus obscuris parentibus, foeda pueritia, inpudica s. . . 3,43,15 Varro invalidus senecta vigenti Silio concessit. 23,6. 13,52,7. 14,40,3 compon. orbitas.

β) 4,8,14 miseratus Augustae extremam s., rudem adhuc nepotum et vergentem aetatem suam. 11,26,5 s. principis. 12,44,9 s. patris. 3,23,6 cuius cf. ε.

γ) 13,30,8 Rebilus . . cruciatus aegrae senectae emissio per venas sanguine effugit.

δ) I,72 *inpudica* s. cf. α. 3,48,12 haud laeta memoria Quirini erat ob intenta . . Lepidae pericula *sordidamque et praepotentem* s. 55,14 quamquam fortuna vel industria plerique *pecuniosam* ad s. pervenirent, mansit tamen prior animus (parsimoniae). 13,52,7. 6,48,5 sibi satis aetatis (esse) neque aliud paenitendum, quam quod inter ludibria et pericula *anziam* s. toleravisset. 13,30,8 *aegra* s. cf. γ. 4,8,14. 58,13. 13,42,9 *extrema* s. 11,21,12. 14,40,3. 65,3 *longa* s. 4,17,7 s. *sua*.

ε) 3,23,6 detestanda Quirinio (clamitabant), cuius senectae atque orbitati et obscurissimae domui. . . dederetur (Lepida). 4,17,7 Tiberius. . . aequari adulescentes senectae suae impatienter indoluit. — 4,41,9 Caesarem *vergente* iam senecta . . . munia imperii facilius tramissurum (esse). — 4,8,14 *miserari* cf. β. 58,13 cum propinquo rure . . . extremam s. *compleverit* (Tiberius). 6,48,5 *tolerare* cf. δ. 13,52,7 reus . . . valuit pecuniosa orbitate et senecta, quam ultra vitam eorum *produxit*, quorum ambitu evaserat. 11,26,5 non eo ventum (esse), ut senectam [M senecta] principis *opperirentur* [M opperiretur; A. E. Schöne se secta]. 14,35,7 eo *provectas* (esse) Romanorum cupidines, ut non corpora, ne senectam quidem aut virginitatem *inpollutam relinquunt*. — 1,9,2 exercitus legatum . . . spernebat, senecta ac debilitate pedum invalidum. III,65,2 (Sabinus) invalidus senecta. 3,43,15 cf. α. 13,6,10 si invalidus senecta et ignavia Claudius militiae ad labores vocaretur. III,4,3 Flavianus, natura ac senecta *cunctantior, suspiciones militum inritabat. 13,42,9 nec Suillius questu. . . abstinebat, praeter ferociam animi extrema s. liber. 47,5 Graptus ex libertis Caesaris, usu et senecta Tiberio abusque domum principum edoctus. 14,40,3 Balbus erat praetorius, simul longa s., simul orbitate et pecunia insidiis obnoxius. 12,44,9 (Radamistus) regnum senecta patris detineri . . . iactabat. 14,65,3 interfecisse creditus est. . . Pallantem, quod inmensam pecuniam longa s. detineret. 13,33,2 senecta donec mortem obiret. 52,7 valere cf. supra. 4,50,5 Dinis, *provectus* senecta et longo usu vim atque clementiam R. edoctus. I,72,3 Tigellinus *inpudica* s. cf. α. 11,21,12 (Rufus) longa post haec s. — 3,48 ob s. 55 ad s. pervenire cf. δ.

senectus. non nisi sensu *abstracto* α) A 3,15 quibus (annis) *iuvenes* ad s., senes prope ad ipsos exactae aetatis terminos per silentium venimus. 29,14 iamque super triginta milia armatorum aspiciantur, et adhuc adfluebat omnis *iuventis* et quibus cruda ac viridis senectus (erat), clari bello et sua quisque decora gestantes. I,16,3 nec mea senectus conferre plus populo R. possit quam bonum successorem nec tua plus *iuventa* quam bonum principem. 6,32,21 bona *iuventae* senectus *flagitiosa* obliteravit.

β) II,76,13 nec adversus *cautissimam Tiberii* s. . . *exurgimus*. 6,31,5 cf. γ. 16,9,3 s. *eius* cf. δ.
γ) A 29 quibus *cruda* ac *viridis* s. (erat) cf. α. 6,27,7 genus illi decorum, *virida* senectus (erat). G 31,16 *exsanguis* s. cf. δ. 20,16 quanto plus propinquorum . . . tanto *gratiosior* s. (est).

6,32,21 s. *flagitiosa* cf. α. II,76 *cautissima* s. cf. β. 6,31,5 (Artabanus) senectutem Tiberii ut *inermem* despiciens avidusque Armeniae. 4,29,3 s. *extrema* cf. δ. 1,14,7 (Galba) pauca praefatus de *sua* s., Pisonem arcessi iubet. 16,3 *mea* s. cf. α.

δ) G 31,16 donec *exsanguis* senectus tam durae virtuti impares faciat (Chattos). I,16. 6,32 cf. α. A 29. 6,27 cf. γ. 13,35,8 dimissis, quibus senectus [M im sectus] aut valetudo adversa erat, supplementum petivit. — 4,29,3 Lentulus senectutis extremae, Tubero defecto corpore, . . . — 1,1,19 principatum divi Nervae . . . senectui seposui. — 1,4,5 postquam *provecta* iam senectus (Augusti) aegro et corpore *fatigabatur* aderatque finis et spes novae, . . . cf. 4,3 Augustus aetate validus. 6,31,5 *despicere* cf. γ. 16,9,3 deportatus (est) . . . Cassius, et senectus [Medices; M senatus] eius *expectabatur*. — 12,40,20 Didius, senectute gravis et multa copia honorum, . . . — 6,45,8 (opera) perfecta, contemptu ambitionis an per s., haud dedicavit (Tiberius). A 3 ad s. venire cf. α. 4,57,9 in senectute corporis quoque habitum pudori fuisse (Tiberio).

senesco. a) *propr.* 4,40,16 falleris, Seiane, si . . . putas . . . Liviam, quae Gaio Caesari . . . nupta fuerit, ea mente acturam, ut cum equite R. senescat. 1,9,14 postquam hic (Lepidus) sociordia senuerit, ille (Antonius) per libidines pessum datus sit, . . . Simul ad b pertinet i. q. an (politischem) einfluss mehr und mehr verlieren.

b) *transl.* II,24,2 (angebait) Caecinam . . . senescens exercitus sui *fama*. 2,77,6 relinquendum (esse) *rumoribus* tempus, quo senescant: plerumque innocentes *recenti* invidiae impares.

senex. A) *adi.* a) I,21,8 nocuisse id sibi apud senem principem, magis nociturum apud *iuvenem* ingenio trucem. 2,45,6 fratris filio iuveni (Arminio) patruus senex parere dedignabatur. 3,16,22 utinam ego potius filio iuveni quam ille patri seni cessisset. 11,10,15 opponi *iuventa* cf. infra. — D 6,12 *homines* veteres (von alleseitiger bildung: Andres.) et senes et totius *orbis gratia subnixos. I,21,8 apud s. *principem* cf. supra. 1,8,28 nunc s. principem, longa potentia, . . . auxilio scilicet militari tuendum (esse), ut. . . I,40,9 milites R., quasi *Vologesum* . . . solio depulsuri (essent) ac non *imperatorem* suum inermem et senem trucidare pergerent, . . . forum inrumpunt. 3,59,14 saepe gravaretur aspectum civium senex imperator fessamque aetatem et actos labores praetenderet. 11,10,15 (Vardanen) interfecere, primam intra *iuventam*, sed claritudine paucos inter senum *regum*. 2,45,6 *patruus* s. cf. supra. 3,16,22 *pater* s. cf. supra. 6,23,7 defuerat tempus subeundi iudicium *consulari* seni, tot consularium parenti. II,81,7 (regina Berenice) florens aetate formaque et seni quoque *Vespasiano* magnificentia munerum grata. 1,3,17 senem Augustum devinxerat adeo, ut. . .

b) *senior.* 3,47,14 ut post . . . tot receptos in *iuventa* . . . triumphos, iam senior . . . inane praemium peteret (Tiberius). D 22,8 quas (orationes) iam senior [B F senior iam] et iuxta finem vitae composuit (Cicero). I,49,18 (Galba) pro consule Africam moderate, iam senior. . . Hispan-

niam pari iustitia continuit. 2,74,4 Marsus seniori. . Sentio concessit. 3,25,2 Papia Poppaea, quam senior Augustus. . sanxerat. 13,12,7 inreperat (Acte) . . , ne senioribus quidem principis amicis adversantibus. 14,54,13 possumus seniores amici quietem repossere.

B) subst. a) A3,15. II,48,3. III,70,19. IV,42,27. 4,59,19 *iuvenes* . . senes. G 32,6. 46,18 *infantes* . . *iuvenes* . . senes cf. b p. 731. IV,14,5 Bataavorum *iuentus* ad dilectum vocabatur, quem . . onerabant ministri avaritia ac luxu, senes aut invalidos conquirendo, quos pretio dimitterent: rursus *inpubes* et forma conspicui . . ad stuprum trahebantur. 2,19,4 plebes primores, *iuentus* senes (Germanorum) agmen R. . . incursant, turbant. 14,32,14 cf. infra. 1,3,29 *iuniores* post Actiacam victoriam, etiam senes plerique inter bella civium nati (erant). I,77,13 Otho pontificatus . . honoratis iam senibus cumulum dignitatis addidit, aut recens ab exilio reversos nobiles *adulescentulos* . . sacerdotiis in solacium recoluit. G 15,4 delegata (est) domus et penatium et agrorum cura *feminis* senibusque et infirmissimo cuique ex familia: ipsi hebent. I,81,11 magistratus proiectis insignibus . . , senes feminaeque per tenebras. . latebras petivere. 14,32,14 neque motis senibus et feminis *iuentus* sola restitit. III,33,4 grandaevos senes, exacta aetate feminas, viles ad praedam, in ludibrium trahebant: ubi adulta *virgo* aut *quis forma conspicuus* incidisset. . . IV,42,22 cum . . innoxios *pueros*, illustres senes, conspicuas feminas eadem ruina prosterneret. I,66,13 cf. infra. A 32,21 nec quicquam ultra formidinis: vacua castella, senum coloniae, . . IV,14,20 nec aliud in hibernis (esse) quam praedam et senes. 24,12 tot armatas fortissimorum virorum manus unius senis valetudine regi. — D 8,21 Vespasianus, *venerabilis* senex. IV,42,22 *ilustres* (erlauchte) s. cf. supra. I,6,1 *invalidum* s. (Galbam) Vinius et Laco . . odio flagitiorum oneratum contemptu inertiae destruebant. III,33,4 *grandaevos* s. cf. supra. I,18,16 potuisse conciliari animos (militum) quantulumque *parci* senis liberalitate. 66,13 (Valens) inopi *iuenta* senex *prodigus*. II,86,15 (Flavianus et Silvanus), *divites* senes. IV,8,18 ne Vespasianum s. *triumphalem* . . praecipis coereret. — D 18,9 sic Catoni seni comparatus C. Gracchus plenior (est) i. q. Cato maior. — D 17,18 et 24. I,7,15. 16,19. 52,19. III,66,7. 1,17,6. 3,57,9. 4,10,11. 5,4,8. 6,50,24. 13,34,4. 14,54,6.

b) *seniores*. IV,86,8 Domitianus sperni a senioribus *iuentam* suam cernens . . usurpata antea munia imperii omittebat. 2,60,10 iussus e senioribus sacerdotum (Aegyptiorum) patrium sermonem interpretari, referebat . . 82,6 vera . . de Druso seniores locutos (esse). 13,3,9 adnotabant seniores, quibus otiosum est vetera et praesentia contendere, . . 14,20,4 Pompeium incusatum a senioribus (ferebant), quod mansuram theatri sedem posuisset. 15,41,9 multa seniores meminerint, quae reparari nequibant. 3,16,1 audire me meminisse ex senioribus . . 11,27,9 audita scriptaque senioribus (i. q. a sen.) tradam. 16,11,14 servavit ordi-

nem fortuna, ac *seniores (avia et pater) prius, tum cui prima aetas extinguntur. 3,31,12 pro Corbulone . . studia seniorum erant (in senatu).

seni. 1,36,11 exactorari qui sena dena (stipendia) fecissent.

senilis. 6,9,8 cum *senili manu* ferrum temptavisset, obligat venas i. q. altersschwach. 15,63,13 *senile corpus* . . lenta effugia sanguini praebat. 3,8,11 cum incallidus alioqui et facilis *iuenta* (Drusus) *senilibus* tum *artibus* uteretur i. q. sich so klug wie ein alter behnahm: Roth. 1,7,24 per uxorum ambitum et *senili adoptione* inrepsisse i. q. a sene Augusto facta.

senium. non nisi *propr.* I,22,13 rumore *senium Galbae* et *iuentam* Othonis computantium. 5,11 nec deerant sermones *senium* atque avaritiam Galbae increpantium. II,1,7 materia sermonibus (erat) *senium* et orbitas principis. 1,34,8 alii (milites) curvata senio membra ostendebant. 6,38,8 ipsi fluxam senio mentem (obiectabat). 2,42,16 angore, simul fessus senio . . finem vitae . . implevit.

sensim. II,25,3 Vitelliani . . cedente s. Celso longius secuti. .

sensus. A) i. q. *empfindung, besinnung* 13,16,14 *redituros* (esse) paulatim visus (sehkraft) sensusque (Britannico).

B) a) i. q. *ansicht, gedanke* 1,11,11 nitenti (Tiberio), ut *sensus* suos penitus *abderet*, . . 6,8,22 *abditos* principis *sensus*, et si quid occultius parat, *exquirere* illicitum, anceps (est). 3,11,9 satin *cohiberet* ac *premeret* *sensus* suos Tiberius. 15,67,11 *nosci* decebat militaris viri *sensus incompertos* et *validos*. 11,14,1 primi per figuras animalium Aegyptii *sensus mentis effingebant*.

b) D 31,25 alios fusa et *aequalis et ex *communibus* ducta *sensibus* oratio magis delectat i. q. aus den gewöhnlichen kreisen der vorstellung genommen, gemeinverständlich.

c) 1) i. q. *sinn, inhalt* 1,7,12 verba edicti fuere pauca et *sensu permodesto*.

2) a) i. q. *gedanke* D 23,22 *gravitati* *sensuum* nitorem et cultum verborum miscetis cf. 23,25 *sententiarum planitas*. 32,18 in paucissimos *sensus* et angustas *sententias* detrudunt eloquentiam. 13,3,15 Tiberius . . *validus sensibus* aut consulto ambiguus.

β) i. q. *satz, periode* D 20,17 saepe in . . provincias suas scribunt, sive *sensus* [Muret; codd. in suis] aliquis arguta et brevi *sententia effulsit*, sive locus exquisito et poetico cultu enituit. 21,18 sordes illae verborum et hians compositio et *inconditi sensus redolent* antiquitatem. 22,13 pauci *sensus* *apte et cum quodam lumine *terminantur*. 22,24 nullum sit verbum velut rubigine infectum, nulli *sensus* tarda et inerti structura in morem annalium *componantur*. 23,2 illud *tertio* quoque *sensu* in omnibus orationibus pro *sententia* positum 'esse videatur'.

sententia. A) a) in *univ.* i. q. *ansicht, meinung, willensmeinung* a) I,39,6 cum alii in Palatium rediret, alii Capitolium peteret, . . censerent, plures tantum *sententiis aliorum* contra dicerent.

A 45,4. I,70,1. II,33,1. IV,76,24. 4,43,6. 14,18,11 sententia Strabonis. 1,48,11 s. *legati*. 68,2 diversis *ducum* s. 3,59,2 *pontificis* maximi sententiam opperirentur. 6,12,7 Gallo exprobrabat, quod . . ante sententiam *collegii* . . apud . . senatum egisset i. q. gutachten. 12,23,3 senatoribus eius (Galliae Narbonensis) provinciae non exquisita *principis* sententia . . res suas invisere liceret. 69,9 s. *militum* cf. §. 12,7 *quorum* de s.

β) IV,76,1. 1,68,2 *diversae* s. I,32,8 *duae* s. 15,10,6 *aliena* s. D 1,10 *mea* s. I,33,13. 4,50,4. 12,48,9 haec s. 6,44,16 ea s.

γ) G 11,14 si *displicuit* sententia (regis vel principis), fremitu aspernantur; sin *placuit*, frameas concutiunt. 6,44,16 ea s. *valuit*. I,32,8 Galbam *duae* s. *distinebant*: Vinius mandandum . . censebat . . festinandum ceteris videbatur. — A 45,4 intra Albanam arcem sententia Messalini *strepebat*.

δ) I,70,1 Caecina paucos . . moratus dies, dum sententiae Vitellii *certior fieret*, . . 15,10,6 ne alienae s. *indigens* videretur.

ε) I,33,13 *repugnantem* huic s. Vinium Laco minaciter invasit. 39,6 *contra dicere* cf. α. II,33,7 neu quis *obviam ire* sententiae auderet. 33,1 *accedebat* sententiae Paulini Celsus; idem placere Gallo . . rettulerant.

ζ) D 1,10 si mihi mea sententia *proferenda* ac non disertissimorum . . hominum sermo repetendus esset. II,53,2 nec ceteri sententiam *aperiebant*. 12,1,11 discordantes in consilium vocat ac *promere* sententiam et adicere rationes iubet. IV,76,24 diremit consiliorum diversitatem *adprobata* Tutoris s. Classicus statimque *essequuntur* (sc. sententiam Tutoris). 14,18,11 Nero *probata* Strabonis s. . . 3,59,2 *opperiri*. 12,23,3 *exquirere* cf. α. 69,9 inlatus castris Nero . . imperator consulatur. sententiam militum *secuta* (sunt) patrum consulta. 5,4,13 *ferebantur* (apud populum) etiam sub nominibus consularium *factae* in Seianum sententiae i. q. aussprüche. Roth explic. anträge.

η) IV,76,1 apud Germanos diversis sententiis certabatur. Civilis (sc. censebat) . . Tutor . . adfirmabat. 1,29,8 certatum (est) inde sententiis, cum alii . . permulcendum militem censerent, alii . . 68,2 hand minus inquires Germanus spe, cupidine et diversis ducum sententiis agebat, Arminio sinerent egredi . . suadente, atrociora Inguomero. 4,50,4 discordia accessit, his deditionem, aliis mortem . . parantibus; et erant qui . . eruptionem suaderent. neque ignobiles *tantum *his diversi sententiis (erant), verum . . 43,6 (templum) Lacedaemonii firmabant . . Philippi . . armis adeptum ac post Caesaris et Antonii sententia redditum.

θ) 1,48,11 de sententia legati statuunt tempus, quo . . 12,12,7 excitis quorum de sententia petitus (erat) rex. — 2,78,1 Piso . . in sententiam (Domitii) trahitur. 12,48,9 in hanc s. itum (est). — 6,12,7 ante s. collegii cf. α.

b) *spec.* 1) de *senatu*, etiam iudicis munere fungente i. q. *meinung, stimme, antrag, urteil* α) IV,6,15 Marcellus urnam postulabat, quae *consulis designati* sententia fuerat. 1,79,16. 2,32,6. 35,2. 3,23,9. 34,22. 49,9. 51,2. 4,20,5. 11,22,23. 14,45,1 s. *Cassii*. 3,14,15 populi ante

curiam voces audiebantur: non temperatos manibus, si *patrum* sententias evasisset. 13,44,23 sententia patrum et lege de sicariis condemnatur. 12,59,8 vim vitae suae attulit ante sententiam *senatus*. 13,8,1 apud senatum omnia in maius celebrata sunt sententiis *eorum*, qui supplicationes . . censuere. 14,49,2 s. *eius* cf. i.

β) III,37,3 *initium* atrocis in Caecina sententiae a Vitellio factum (est). 6,2,19 neque *ut ultra *abolitionem* sententiae suaderet (Tiberius). 3,59,5 Tiberius . . decretas . . caerimonias temperavit, . . arguens *insolentiam* sententiae. 16,22,13 habet (Thrasea) . . satellites, qui nondum *contumaciam* sententiarum (seiner abstimmungen), sed habitum vultumque eius sectantur. IV,4,3. 2,33,7. 37,7. 38,6. 14,42,9 *loco* sententiae cf. b. 1 p. 781^a.

γ) 6,5,1. 10,12 *actor* cf. δ.

δ) D 41,14 quid opus est *longis* in senatu sententiis, cum optimi cito consentiant? III,37,3 *atrox* s. cf. β. 5,3,14 cum atroci s. 6,2,2 atroces s. cf. η dico. 16,11,2 adfertur parari cognitionem senatus et *trucem* s. 6,5,1 Cotta, *saevissimae* cuiusque sententiae auctor. 10,12 Piso pontifex . . nullius *servilis* sententiae sponte auctor, et quotiens necessitas ingrueret, sapienter moderans. IV,4,16 *honorifica* in principem cf. η promo. 3,65,1 essequi sententias haud institui nisi *insignes* per honestum aut *notabili dedecore*. 2,35,2 ni pretium foret Pisonis et Galli super eo negotio *diversas* s. noscere. Piso . . censebat . . Gallus . . dicebat. D 36,30. IV,8,1 sua s. 9,9. 1,8,16. 2,36,6. 3,18,1. 4,30,9 ea s. 3,69,23. 13,27,13 haec s.

ε) 2,36,6 (Gallus) censuit . . hand dubium erat eam sententiam altius *penetrare* et arcana imperii *temptari* (sc. eā sententiā). 13,27,13 haec s. *valuit*.

ζ) 3,50,8 est locus sententiae, per quam neque huic delictum impune sit et . . 14,45,1 sententiae Cassii . . nemo unus *contra ire* ausus est.

η) 4,64,9 *adduntur* sententiae, ut . . 13,49,4 non referrem . . senatus consultum . . nisi Thrasea contra dixisset praebuissetque materiem obtractatoribus *arguendae* sententiae i. q. seine meingungsäusserung zu rügen. 15,22,1 magno adsensu *celebrata* (est) s., non tamen *senatus* consultum perfici potuit. 1,8,16 interrogatus a Tiberio, num se mandante eam sententiam prompsisset, sponte *dixisse* (sc. sententiam) respondit. 77,5 actum (est) de ea seditione apud patres dicebanturque sententiae, ut . . intercessit . . tribunus plebei. 3,22,15 exemit (Tiberius) Drusum consulem designatum dicendae primo loco sententiae. 4,30,1 dictis dein sententiis, ut Serenus more maiorum puniretur, . . intercessit (Tiberius). Gallus cum Gyaro . . claudendum censeret, id quoque aspernatus est. 6,2,2 Romae . . atroces sententiae dicebantur, in effigies quoque ac memoriam eius (Liviae), et bona Seiani . . ut in fiscum cogentur . . Scipiones haec . . censebant. 13,49,9 licere patribus, quotiens ius dicendae sententiae accepissent, quae vellent expromere relationemque in ea postulare. 23,11 Burrus

quamvis reus inter iudices sententiam dixit. 3,34,32 sic Caecinae sententia *elusa* est. 14,15 *evadere* cf. *α*. 12,9,3 designatum consulem . . . ingentibus promissis inducunt sententiam *ex-promere*, qua oraretur Claudius . . . 3,65,1 *exsequi* (ausführlich berichten) cf. *δ*. 1,74,17 se quoque (Tiberium) in ea causa *laturum* sententiam palam et iuratum, quo ceteris eadem necessitas fieret cf. 74,22 tulit (sc. sententiam cf. p. 457 f.) absolvi reum. IV,8,1 Marcellus non suam sententiam *inpugnari*, sed consulem designatum censuisse dicebat. 2,35,2 *noscere* cf. *δ*. 11,6,13 talia dicente consule designato, consentientibus aliis, *parabatur* sententia, qua lege repetundarum tenerentur. 16,11,2 cf. *δ*. IV,9,6 eam curam consul . . . principi reservabat: Helvidius arbitrio senatus agendum censuit. cum *perrogarent* sententias consules, . . . tribunus plebis intercessit. 4,16 ubi ad Helvidium praetorem designatum ventum (est), *prompsit* sententiam ut honorificam in novum principem** 1,8,16 cf. supra dico. IV,41,2. 3,17,17. 4,56,13. 11,4,13. 3,68,4 sententiam *rogare* cf. rogo A. b. *α*. 3,51,2 solus Lepido Blandus . . . adsensit: ceteri sententiam Agrippae *secuti* (sunt). 1,85,17 *versare* sententias et huc atque illuc *torquere* (patres). IV,9,9 censuerat Helvidius, ut . . . eam sententiam modestissimus quisque silentio, deinde oblivio *transmisit*. fuere qui et *meminissent*. D36,30 parum (erat) in senatu breviter censere, nisi quis ingenio et eloquentia sententiam suam *tueretur*.

θ) D41,14 quid *opus est* longis s. cf. *δ*. 14,49,15 non ideo aut consules mutavere relationem aut Thrasea *decessit* sententia ceterive quae probaverant deserere. — 2,32,6 supplicationum dies Pomponii sententia constituti (sunt). 3,49,9 sententia Haterii consulis designati indictum (est) reo ultimum supplicium. 4,20,5 Sosia in exilium pellitur Galli sententia, qui . . . censuerat. 11,6,13 cf. *η* paro. 22,23 donec sententia Dolabellae velut venundaretur (quaestura). 12,9,3 cf. *η* expromo. 13,8,1 cf. *α*. 44,23 cf. *α*.

ι) 3,50,8 *per* s. cf. *ξ*. — 1,79,16 superstitione valuit, ut in sententiam Pisonis concederetur, qui nil mutandum censuerat. 3,23,9 itumque (est) in s. Blandi, a quo aqua atque igni arcebat. 4,30,9 ibaturque in eam s., ni . . . 14,49,2 postquam discessionem consul permiserat, pedibus in s. eius iere. 3,69,23 in hanc s. facta (est) discessio. — 3,57,5 Silanus . . . dixit *pro* sententia, ut . . . 15,74,12 consulem designatum pro s. dixisse, ut . . . — 3,18,1 multa *ex* ea s. mitigata sunt a principe. — 5,3,14 pauci . . . ut referretur postulavere, promptissimo Cotta *cum* atroci s. — 12,59,8 *ante* s. senatus.

2) 16,4,12 sententias *iudicum* (preisrichter) *opperiebatur* ficto pavore (Nero).

B) a) i. q. *sinn*, *inhalt* IV,75,2 misere ad Cerialem *epistulas*, quarum haec sententia fuit. 3,52,16 Tiberius . . . *litteras* ad senatum composuit, quarum sententia in hunc modum fuit. — 6,20,10 (Galbam) Graecis verbis in hanc s. adlocutus est.

b) α) i. q. *gedanke* D21,11 (secunda in Va-

tinium oratio) est verbis ornata et sententiis, auribus iudicum accommodata. 26,9 ut lascivia verborum et *levitate* sententiarum et licentia compositionis histrionales modos expriment. 23,25 is compositionis decor, ea sententiarum *planitas* (klarheit) est, . . . ut . . . Etiam ad β pertinere potest.

β) i. q. *sentenz* D20,6 nisi aut . . . *colore* sententiarum aut nitore . . . descriptionem invitatus et corruptus est, aversatur (iudex dicentem). 20,17 sensus aliquis *arguta* et *brevi* s. effulsit cf. sensus B. c. 2. β. 32,18 in paucissimos sensus et *angustas* s. detrudunt eloquentiam. 22,7 locos quoque laetiores attentavit et quasdam s. *invenit* (Cicero). 23,3 nolo inridere . . . illud tertio quoque sensu (satz) in omnibus orationibus pro sententia positum 'esse videatur'. — [Loc. corrupt. 13,26,6 et 9.]

sentio. A) non nisi vi *praegn.* de malo i. q. *empfinden*, *fühlen*, *erleiden* A6,20 effecit (Agricola), ne cuius alterius *sacrilegium* res p. quam Neronis sensisset. 1,89,2 vulgus et . . . populus sentire paulatim belli *mala*, conversa in militum usum omni pecunia, intentis alimentorum pretiis. II,64,13 nec ullis postea fortunae inlecebris . . . in gaudium evicta (Sextilia) domus suae tantum *adversa* sensit.

B) a) i. q. *wahrnehmen*, *bemerk*, *merken*, *empfinden* α) in *univ.* I,82,18 sensit *invidiam* (das gehässige) miles et . . . postulabat. III,10,19 sensit *ludibrium* (die komoedie) miles, disiectisque qui tribunal tuebantur extrema vis parabatur. IV,43,6 *quod* ubi sensit Marcellus, . . . inquit . . . 2,38,21 haec . . . plures per silentium aut occultum murmur exceperunt. sensitque (sc. *id*) Tiberius; et . . . ait. 13,16 adsultatum est castris sine coniectu teli, postquam *crebras* pro munimentis *cohortes* et *nilhil remissum* sentire. — 1,47,6 quae (convicia ac probra) . . . haesisse animo eius nemo sensit. III,25,5 postquam impulsos (esse Vitellianos) sensit Antonius, denso agmine obturbabat. 1,37,1 sensit miles in tempus conficta (esse ea) statimque flagitavit. 2,20,8 sensit dux inparem (esse) comminus pugnam remotisque . . . legionibus. iubet. 6,6,5 di me deaeque peius perdant, quam perire me cotidie sentio. 44,1 sensit vetus regnandi falsos in amore odia non fingere. nec ultra moratus . . . pergit properus. — D10,34 sentio quid responderi possit.

β) vi *praegn.* III,38,25 reddendam . . . funebrem noctem, qua sciat et sentiat vivere Vitellium et imperare.

b) i. q. *urteilen*, *denken*, *eine ansicht haben* 1,52,6 multa de virtute eius memoravit (Tiberius), magis in speciem verbis adornata quam ut penitus sentire crederetur. — D15,10 neque aut Secundum aut . . . te ipsum, Aper, quamquam interdum in contrarium disputes, *aliter* sentire credo. 24,10 ac ne ipse quidem *ita* sentit, sed more veterum . . . sumpsit sibi contra dicendi partes. — D28,4 mihi partes adsignatis proferendi in medium *quae* omnes sentimus. I,1,20 rara temporum felicitate, ubi sentire quae velis et quae sentias dicere licet. — 11,4,14 rogatus sententiam Scipio, 'cum *idem*' inquit 'de admissis *Poppaeae

sentiam quod omnes, putate me idem dicere quod omnes. — [Non necessario 14,6,6 add. 'sensit' Bezenberger, Halm.]

separatim. IV,46,13 Germanicum Britannicumque militem . . s. *adsistere* iubet.

separatio. IV,46,18 praecipua Germanici militis formido (erat), tamquam ea separatione ad caedem destinaretur.

separo. A) *propr. a* 3,68,8 Lentulus separanda Siliani materna bona . . reddendaque filio dixit i. q. aussondern. G 26,7 ut . . *prata* separant (sc. a cetero agro) i. q. besonderes weideland anlegen cf. contendo.

b) *add. praep. a* G 1,3 *Germania* omnis a Gallis Raetisque et Pannoniis Rheno et Danuvio fluminibus, a Sarmatis Dacisque mutuo metu aut montibus separatur.

B) *transl. a*) α) de *hom.* G 20,5 in eadem humo degunt (domini ac servi), donec aetas separet ingenuos, virtus adgnoscat. 13,27,6 si separarentur libertini, manifestam fore penuriam ingenuorum i. q. besonders gestellt würden, nämlich innerhalb der freien: Andresen. 16,32,4 non criminibus mariti conexam: nimiae tantum pietatis ream separarent (sc. a se) i. q. causam eius a sua. V,5,6 (Iudaei a ceteris gentibus) separati epulis, *discreti* cubilibus . . II,67,2 separati primum (praetoriani milites) . . i. q. sich gesondert haltend. 11,24,30 iam moribus artibus adfinitatibus nostris mixti (Galli) aurum et opes suas inferant potius quam separati (sc. a nobis) habeant i. q. für sich allein.

β) de *rebus* 1,12,10 non idcirco interrogatum ait, ut *divideret quae* separari nequirent, sed ut . . argueretur, unum esse rei p. corpus atque unius animo regendum. 13,18,15 ne coetu salutantium frequentaretur (mater), separati (Nero) domum matremque transfert in eam, quae Antoniae fuerat. — A 38,5 Britannii . . *miscere* in vicem *consilia* **aliqua*, dein separare i. q. separatim capere.

b) *add. praep. a* α) de *hom.* 16,16,12 (inlustres viri) exsequis a promisca sepultura separantur cf. promiscus A. b. G 38,6 insigne gentis (Sueborum) obliquare crinem nodoque substringere: sic Suebi a ceteris Germanis, sic Sueborum ingenui a servis separantur i. q. sich unterscheiden. 28,16 tamquam per hanc gloriam sanguinis a similitudine et inertia Gallorum separantur (Treveri et Nervii).

β) de *rebus* D 33,23 *scientiam* ab exercitatione separat. — *separatus. adi.* i. q. *getrennt, besonder* IV,74,7 *nilhil* separatum clausumve (est) cf. 74,5 cetera in communi sita sunt. G 22,3 lauti cibum capiunt (Germani): separatae singulis *sedes* (sunt) et sua cuique mensa i. q. besondere sitze.

sepelio. a) *propr. i.* q. *bestatten* II,45,16 legati corpus honore solito crematur; paucos necessarii ipsorum sepelivere, ceterum vulgus super humum relictum. 1,22,12 (nos) interfectos nullum ob scelus . . hi sepeliant. 2,60,3 condidere id (oppidum Canopum) Spartani ob sepultum illic rectorem navis Canopum. 4,8,6 Tiberius . . defuncto necdum sepulto (Druso) curiam ingressus est. 6,23,3 consultus Caesar an sepeliri (Gallum) sineret. 13,17,3 nox

eadem necem Britannici et rogam coniunxit . . in campo Martis sepultus est adeo turbidis imbribus, ut . . i. q. cineres Britannici mausoleo inlati sunt. Walther, Bach interpret. i. q. corpus crematum est. — de avi phoenice 6,23,20 primam adulto curam sepeliendi patris (esse).

b) *transl.* III,35,1 *adsidere* **sepultae urbis* ruinis noxia tabo humus haud diu permisit i. q. eingeäschert, zerstört.

sepono. A) i. q. *vorbehalten, aufsparen, reservieren* α) de *rebus* c. dat. 6,19,5 *aurarias* **argentariasque* eius, quamquam publicarentur, *sibimet* Tiberius seposuit i. q. liess in beschlag nehmen. 13,54,4 Frisii . . *agros* vacuos et militum *usui* sepositos insedere. 15,60,4 raptus in *locum* servilibus *poenis* sepositum . . trucidatur i. q. bestimmt. 13,44,15 *pars tenebrarum libidini* (Rhenan.; M libidine] seposita (est). 14,54,11 *quod temporis* hortorum aut villarum *curae* seponitur, in animum revocabo. I,1,19 *principatum* divi Nervae et *imperium* Traiani, ubiorem securioremque materiam, *senectuti* seposui i. q. die schilderung . . vorbehalten.

β) de *hom. ac*) c. dat. A 31,21 primo statim congressu ostendamus, *quos sibi* Caledonia *viros* seposuerit. 13,19,10 Africanum . . a nuptiis Silanae deterruerat Agrippina . . non ut *Africanum sibi* seponeret, sed ne . .

$\beta\beta$) G 29,7 (*Batavi*) exempti oneribus . . et tantum *in usum* proeliorum sepositi, velut tela atque arma, bellis reservantur.

B) *spec. a*) c. notione *separandi* 2,59,12 Augustus . . seposuit *Aegyptum* (sc. ab administratione reliqui imperii), ne fame urgueret Italiani, quisquis eam provinciam . . insedisset i. q. sibi soli vindicavit.

b) c. notione *amovendi* de *hom.* 1) in *univ.* i. q. *entfernen, beiseite bringen* α) II,33,9 interesse pugnae imperatorem an seponi melius foret dubitare.

$\beta\beta$) 3,12,8 si . . luctu meo laetatus est (Piso), otero seponamque a domo mea.

2) *t. t.* de *exilio* c. praep. in I,10,5 (Mucianus) in secretum Asiae sepositus [Acidal.; M repositus] tam prope ab exule fuit quam postea a principe. 13,17 (Nero Othonem) suspectum in eadem Poppaea in provinciam Lusitaniam specie legationis seposuit. 46,24 Laco praefectus, tamquam in insulam seponeretur, . . 88,1 sepositus (est) . . Dolabella in coloniam Aquinatam, neque arcta custodia neque obscura. II,63,3 quem (Dolabellam) in coloniam Aquinatam sepositum ab Othone rettulimus. 4,44,13 (L. Antonium) admodum adulescentulum . . seposuit Augustus in civitatem Massiliensem, ubi specie studiorum nomen exilii tegetur.

septem. I,37,22 s. a Neronis fine menses sunt. III,75,4 s. annis, quibus Moesiam . . obtinuit. 4,18,3 ingentis exercitus s. per annos moderator. II,6,15 s. legiones. V,4,15 de s. sideribus, quis **res* mortales reguntur. 15,40,11 s. reliquis (regionibus Romae) pauca tectorum vestigia supererant. 1,48,5 Vinus quinquaginta s. annos variis moribus egit. 1,9,6 continuata per s. et triginta annos tribunicia potestas. 2,88,14 s. et triginta annos vitae . . explevit. 86,2 s. et quinquaginta per annos . .

Vestalibus sacris praesederat. 15,5,6 oppidum Nisibin, s. et triginta milibus passuum . . distantem.

septemdecim. 13,6,5 princeps vix s. [M septē decē] annos egressus.

septemvir. plur. 3,64,9 cf. quindecimvir.

septeni. V,*4,18 pleraque caelestium vim suam et cursus septenos [Halm; M, Meiser septimos] per cursus (complant).

septentrio. a) G35,2 hactenus in occidentem Germaniam novimus; in septentrionem ingenti flexu *recedit. V,6,3 terra finesque . . septentrionem e latere Suriae longe prospectant; oppon. Orientem, a meridie, ab occasu cf. lātus b. β. 2,23,11 (auster) rigore vicini septentrionis horridior.

b) meton. 13,53,11 navigabilia inter se Occidentis Septentrionisque litora fierent.

septentrionalis. G1,7 s. Oceanus. — subst. septentrionalia i. q. nördliche gegend A 10,8 cf. occidens a p. 1005^b.

septimannus. subst. non nisi masc. plur. III,25,12. 27,6. 29,7.

septimus. I,80,2 septimus. [II,11,4 Halm.]. — s. legio (quindecim locis) cf. p. 756^a. G1,10 donec in Ponticum mare sex meatibus erumpat (Danuvius): septimum os paludibus hauritur. II,88,4 plurima strages ad s. ab urbe lapidem (erat). A33,6 s. [Acidal.; codd. octavus] annus est . . ex quo . . V,4,12. 11,9,16. V,3,15 sex dierum iter emensi septimo . . optinuere terras. 4,11. D17,8 septimo idus *Decembres occisus est. 2,41,7 a. d. VII kal. Iunias triumphavit. I,80,2 septimum decimum cohortem. 6,50,16 septimum decimum kal. Aprilis . . creditus est mortalitatem explevisse. [M. XVII.] II,49,21 hunc vitae finem habuit septimo et tricesimo aetatis anno. III,86,1 septimum et quinquagesimum aetatis annum explebat. — [V,4,18 cf. septeni.]

septingenti. 2,60,12 s. milia aetate militari. **septuagē(n)simus.** 4,35,7 septuagesimum ante annum peremti. 6,50,26 sic Tiberius finivit octavo et septuagesimo aetatis anno.

septuagiens. IV,42,21 s. sestertio saginatus.

septuaginta. 14,33,14 ad s. milia civium et sociorum . . cecidisse. I,49,7 hunc exitum habuit Galba, tribus et s. annis quinque principes . . emensus. 3,58,9 *quinque et s. annis post Merulae caedem neminem suffectum (esse). 12,23,6 Salutis augurium quinque et s. [Ritter; M XX] annis omissum. 11,25,23 cf. com. crit.

sepulcrum, sepulchrum. A) propr. i. q. grab 4,38,9 quae saxo struuntur, . . pro sepulchris spernantur cf. saxum A.

B) meton. i. q. grabmal G 27,4 sepulcrum caespes (sc. non saxum) erigit; monumentorum arduum . . honorem . . aspernantur. II,49,20 Othoni sepulchrum exstructum est modicum et mansurum. 14,12,18 Lolliae cineres reportari sepulcrumque extrui permisit. 2,83,9 arcus additi (sunt) Romae . . sepulchrum Antiochiae, ubi crematus, tribunal Epidaphnae, quo in loco vitam finierat.

sepultura. a) i. q. bestattung I,49,3 Galbae corpus diu neglectum . . dispensator Argius . . humili (ärmlich) sepultura in privatis eius hortis

contextit. caput . . postera demum die repertum et cremato iam corpori admixtum est. Her. explic. i. q. tumulus. 16,16,12 promisca s. cf. infra. 1,8,30 nunc senem principem (Augustum) . . auxilio . . militari tuendum (esse), ut sepultura eius quiesca foret. — 1,10,32 sepultura more perfecta . . caelestes religiones decernuntur. — I,47,9 Otho . . per stragem iacentium . . vectus concedi corpora sepulturae crematique permisit. — 1,22,10 responde, Blaese, ubi cadaver abieceris: ne hostes quidem sepultura invident. 6,29,5 damnati publicatis bonis sepultura prohibebantur, eorum, qui de se statuebant, humabantur corpora, manebant testamenta. — 16,16,12 (inlustres viri) exsequiis a promisca s. separantur cf. promiscus A. b. 11,15 accusati post sepulturam.

b) 2,73,14 corpus antequam cremaretur nudatum in foro Antiochensium, qui locus sepulturae destinabatur i. q. cremando corpori, nam cineres Romae conditi.

sequor. A) a) in univ. 1) de hom. c) II,87,4 Vitellius . . gravi urbem agmine petebat. sexaginta milia armatorum sequebantur licentia corrupta. 100,4 Caecina . . partem equitum . . praemisit. mox vexilla primae, quartae . . legionum, dein quinta et duodevicesima secutae (sunt); postremo agmine . . Rapax et prima Italica incessere. III,55,3 Vitellius . . Priscum et Alfenum cum . . praetoriis cohortibus et . . equitum alis obsidere Appenninum iubet; secuta (est) e classicis legio. 31,16 signa aquilasque extulere; maestum inermium agmen deiectis in terram oculis sequebatur. 82,7 vexilla, quamquam inbellis populus sequebatur, speciem hostilis exercitus fecerant. IV,70,18 (legionarii) honesto transfugio rediere (ad Romanos), secutis Tribocis Vangionibusque. Potest etiam ad B. f. referri. 43,8 Marcellus, velut excedens curia 'imus' inquit, 'Prisce, et relinquimus tibi senatum tuum: . . . sequebatur Crispus, ambo infensi . . donec adcursum amicorum retraherentur. V,3,13 grex asinorum . . in rupem . . opacem concessit. secutus Moyses . . largas aquarum venas aperit. 3,14,19 a tribuno . . deductus est, vario rumore, custos salutis an mortis exactor sequebatur. 4,26,5 sequebantur (sc. Dolabellam in urbem) et Garamantum legati. 12,30,7 ad classem . . per fugit; secuti mox clientes et acceptis agris in Pannonia locati sunt. 47,15 secutaque (sc. Mithridaten) cum parvis liberis coniunx cuncta lamentatione complebat. 16,3,6 Bassus . . dum hunc vel illum locum promissi specus adseverat, sequunturque non modo milites, sed populus agrestium . . — I,61,11 Vitellius suas quoque copias supplevit, tota mole belli (mit der hauptmacht) secutus. II,83,6 legio sexta et tredecim vexilliariorum milia ingenti agmine sequebantur. 11,4 fuere quattuor legiones, e quibus bina milia praemissa (sunt); ipsae modicis intervallis sequebantur. 1,50,12 Caecina cum expeditis cohortibus praere . . iubetur: legiones modico intervallo sequuntur. 2,34,14 Tiberius . . processit Palatio, procul sequi iussit militibus. 14,29,15 sic (i. e. navibus) pedes (sc. in Monam insulam transmisit); equites vado

secuti aut altiores inter undas adnantes equis tramisere. [M vados; Gronov, Halm vada, Nipp. vadosa i. q. den untiefen nachgehend; cod. G, Walther, Ritter, Andres., al. vado.] II, 28, 9 si provincia urbe et salute imperii potior sit, omnes *illuc* sequerentur. 6, 10, 6 apud principem Vesularius ac Marinus ad mortem aguntur, . . . *Rhodum* secuti et apud Capreas individui. IV, 25, 4 tamquam a Mogontiaco legiones sequerentur.

β) add. acc. I, 3, 3 comitatae (sunt) profugos liberos matres, secutae *maritos* in exilia coniuges. 6, 51, 4 proscriptum *patrem* exul secutus. . . 2, 17, 6 octo aquilae. . . silvas. . . intrare visae imperatorem advertere. exclamat irent, sequerentur Romanas *aves*, propria legionum numina. 83, 17 instituit uti turmae idibus Iulii *imaginem* eius sequerentur. 5, 4, 18 quid reliquum nisi ut. . . quorum imagines pro vexillis secuti forent, duces imperatoresque deligerent? III, 71, 9 faces in. . . porticum iecere et sequebantur *ignem* ambustasque Capitolii fores penetrassent, ni. . . i. q. folgten, gingen dem f. nach. I, 68, 3 (Raetica auxilia) non arma noscere, non *ordines* sequi i. q. hielten nicht reih und glied. 2, 45, 9 longa adversum nos militia insueverant (Germani) sequi *signa*, subsidiis firmari, dicta imperatorum accipere.

2) A 25, 5 (*classis*) sequebatur egregia specie (sc. exercitum pedestrem). V, 18, 14 debellatum eo die foret, si R. *classis* sequi (sc. exercitum pedestrem) maturasset.

b) *spec.* sensu *hostili* i. q. *folgen, verfolgen*
α) A 37, 10 tum vero. . . atrox spectaculum: sequi, vulnerare, capere, atque eosdem oblatis aliis trucidare. 6, 35, 4 Parthus sequi vel fugere pari arte suetas. A 37, 22 ubi compositos firmis ordinibus sequi rursus videre, in fugam versi. . . IV, 19, 15 tamquam secuturus scripsit Gallo. . . II, 15, 7 quorum (Othonianorum) inprovidi secutos conversi equites circumvenerunt. A 37, 24 finis sequendi nox et satietas fuit. 37, 16 primos sequentium incantos collecti. . . circumveniebant. II, 24, 11 equites. . . irritant proelio sponte refugii festinationem sequentium elicere, donec insidiae coerentur. III, 16, 6 plurium adersu versa (est) fortuna, et acerrimus quisque sequentium fugae ultimus erat. 4, 45, 6 (Termestinus quidam) per derupta et avia sequentis frustratus est. 1, 64, 20 deliguntur legiones quinta dextro lateri, unetvicensima in laevum, primani *ducendum* ad agmen, vicinimanus adversum secuturos. — IV, 29, 14 ubi. . . scalae hostem in manus dederant, propellere umbone, *pilo* sequi. II, 25, 3 Vitelliani. . . cedente sensim Celso *longius* secuti ultro in insidias praecipitantur. III, 79, 13 foeda fuga consterantur, non *ultra* Fidenas secuti victoribus. V, 14, 4 Civilis. . . apud Vetera castra consedit. . . secutus est *eodem* Cerialis.

β) add. acc. II, 29, 3 ipsum (Valentem milites seditiosi) invadunt, saxa iaciunt, fugientem sequuntur. I, 63, 1 Germanicus cedentem in avia Arminium secutus. . . 13, 40, 11 (equitibus) iusserat, ut instantibus comminus resisterent, refugos non sequerentur.

B) a) de *tempore* i. q. *folgen, nachfolgen, er-*

folgen α) αα) de *rebus* A 7, 1 sequens annus. . . domum eius adfixit. 2, 53, 1 sequens annus Tiberium. . . Germanicum. . . consules habuit. A 21, 1 sequens *hiems* saluberrimis consiliis absumpta (est). I, 19, 5 nec aliud sequenti *quadrivio*. . . dictum (est) a Pisone. V, 11, 6 sequentibus *diebus*. . . proelia serebant. 11, 38, 6 ne secutis quidem diebus odii gaudii. . . signa dedit. 3, 19, 5 (Germanici mors) non modo apud illos homines, qui tum agebant, etiam secutis *temporibus* vario rumore iactata. 4, 31, 15 quem (Suillum) vidit sequens *aetas* praepotentem, venalem. 35, 15 praesenti potentia credunt extingui posse etiam sequentis *aevis* memoriam. D 3, 11 si qua omisit Cato, sequenti *recitatione* Thyestes dicet. 3, 27, 4 duodecim tabulae, finis aequi iuris. nam secutae *leges*. . . per vim latae sunt. 14, 22, 21 videbatur (Nero) potus sacros corpore loto polluisse. secutaque *anceps* *valeudo* iram deum adfirmavit. IV, 9, 1 secutum (est) aliud *certamen*. 3, 31, 1 sequitur Tiberi quartus, Drusi secundus *consulatus*. 47, 12 Dolabella. . . censuit ut ovans e Campania urbem introiret (Tiberius). igitur secutae (sunt) Caesaris *litterae*, quibus. . . 4, 70, 15 secutae (sunt) insuper litterae grates agentis, quod. . . 6, 9, 4 secutae (sunt) dehinc Tiberii litterae in Vistilium. 4, 52, 18 Afer primoribus oratorum additus (est), divulgato ingenio et secuta *adseveratione* Caesaris, qua suo iure disertum eum appellavit. 54, 9 aucta (est) ex eo suspicio Agrippinae, et intacta ore (poma) servis transmisit. nec tamen Tiberii *vox* coram secuta (est), sed. . . 15, 23, 17 secutam dehinc vocem Caesaris ferunt, qua. . . 11, 3, 6 Vitellius. . . liberum mortis arbitrium ei permisit; et secuta sunt Claudii *verba* in eandem sententiam. 15, 17, 1 ducum inter se brevis *sermo* secutus est. 35, 10 venas Torquatus interscidit. secutaque (est) Neronis *oratio* ex more, . . 12, 6, 2 postquam haec favorabili oratione praemisit multaue patrum *adsentatio* sequebatur, . . 15, 47, 7 natus (est) vitulus, cui caput in crure esset; secutaque (est) haruspicum *interpretatio*, . . 3, 69, 13 sic a maioribus institutum, ut, si antisent delicta, *poenae* sequerentur. 13, 11, 5 secutaque (est) *lenitas* in Plautium, quem. . . reddidit senatui. 14, 19, 1 sequuntur virorum *industriam* *mortes*. 15, 38, 1 sequitur *clades*, . . 60, 7 proximam necem Plautii. . . Nero adiungit, . . . sequitur *caedes* Senecae, . . 14, 5, 11 nec *dissolutio* navigii sequebatur, turbatis omnibus et quod. . . 1, 58, 12 *quae* secuta sunt, defleri magis quam defendi possunt. *subst.* 6, 48, 17 documento sequentia erunt bene Aruntium morte usum. — 13, 50, 7 sublatis portorii sequens (esse), ut tributorum abolitio expostularetur i. q. sei das nächste das, dass. . . Rup. explic. i. q. consequens esse cf. h.

ββ) de *hom.* D 25, 17 Caelius et Brutus iure et prioribus et sequentibus (oratoribus) anteponuntur. 26, 22 (Cassius) sequentibus comparatus cf. 26, 16 si iis compararetur, qui postea fuerunt, posse oratorem vocari. 26, 30 detrectasse. . . antiquos oratores contentus neminem sequentium laudare ausus est. 2, 2, 1 post finem Phraatis et sequentium regum. . . 3, 52, 1 C. Sul-

picius D. Haterius consules sequuntur, inturbidus . . annus. 6,40,1 Q. Plautius Sex. Papinius consules sequuntur. eo anno. .

β) add. acc. I,56,10 nocte, quae kalendas Ianuarias secuta est, . . 16,12,5 *menses, qui Aprilem . . *sequebantur, . . 2,15,1 orationem ducis secutus (est) militum ardor, signumque pugnae datum. 14,36,11 is ardor (militum) verba ducis sequebatur . . , ut . . 12,27,10 et secuta (est) consilium ducis industria militum. 11,25,1 orationem principis secuto patrum consulto primi Aedui senatorum in urbe ius adepti sunt. 12,37,10 supplicium mei oblivio sequeretur: at si incolumem servaveris, aeternum exemplar clementiae ero.

b) i. q. folgen, zufallen, zu teil werden D10,3 ne opinio quidem et fama . . aequae poetas quam oratores sequitur [B¹ b insequitur]. 4,31,5 mirum habebatur (Tiberium) gnarum meliorum et quae fama clementiam sequeretur, tristiora malle. IV,32,20 ausos aut libertas sequetur aut victi idem erimus. 4,28,13 sibi quidem (patri) redderent exilium . . , filium autem quandoque supplicia sequerentur.

c) 1) α) A19,3 doctus . . parum profici armis, si iniuriarum sequerentur i. q. begleiten.

β) add. acc. II,6,7 Pompeio, Crasso, Bruto, Antonio, quos omnes trans mare secutum est civile bellum, haud prosperi exitus fuerant. — IV,34,7 quem (hostem) si statim impellere cursumque rerum sequi maturasset, solvere obsidium legionum . . potuit. 78,15 (Cerialis) secutus fortunam castra hostium . . excindit i. q. sein glück verfolgen, den erfolg ausnutzen. 1,49,15 sequitur ardorem militum Caesar iunctoque ponte tramittit. . . — 3,69,1 Dolabella dum adulationem longius sequitur, . . i. q. noch weiter fortsetzen.

2) in transitu orationis D35,18 sequitur autem, ut materiae abhorrenti a veritate declamatio quoque adhibeatur i. q. es folgt noch ein neues, ein weiteres; dazu kommt dann noch, dass. . : Roth cf. Iohn 1892 p. 16.

d) 1,50,7 consultat, ex duobus itineribus breve et solitum sequatur an expeditius et intemptatum . . . delecta longiore via . . i. q. einschlagen. — III,40,12 utrumque consilium aspernatus . . , dum media (mittelweg) sequitur, nec ausus est satis nec providit. — in dicendo D25,1 sequar praescriptam a te . . formam. — in describendo G41,3 ut, quo modo paulo ante Rhenum, sic nunc Danuvium sequar.

e) i. q. mit aufmerksamkeit folgen, zuhören D23,12 quos more prisco apud iudicem fabulantes non auditores sequuntur, non populus audit, vix denique litigator perpetitur.

f) i. q. dem ansehen, der meinung, dem vorgange folgen, sich anschliessen α) I,52,18 adfore Britanniam, secutura (esse) Germanorum auxilia. 57,4 (Valens) imperatorem Vitellium consalutavit. secutae (sunt) ingenti certamine eiusdem provinciae legiones; et superior exercitus . . Vitellio accessit. II,74,7 tertiam legionem . . suam numerabat; ceterae . . legiones secuturam sperabantur. III,2,28 iuvabit (sc. vos), sequi (sc. me) et vestigiis vincentis insistere. 4,50,8 Dinis (dux) . . primus se cum

coniuge et liberis victori permisit; secuti (sunt) aetate aut sexu inbecilli et quibus . . 15,59,4 si conatibus eius conscii adgregarentur, secutos (esse) etiam integros. 16,26,6 non solum Cossutianum aut Eprum ad scelus promptos (esse): superesse qui . . ictus . . *ingesturi sint; etiam bonos metu sequi.

β) add. acc. αα) qm D34,15 quamquam unum sequerentur, tamen omnes . . patronos . . cognoscebant. A5,7 (Agricola) discere a peritis, sequi optimos. 3,1,7 multi etiam ignoti vicinis e municipiis, pars officium in principem rati, plures illos secuti, ruere ad oppidum Brundisium i. q. sich anschliessend, sich nach ihnen richtend. IV,5,8 doctores sapientiae secutus est. 4,57,4 causam abscessus quamquam secutus plurimos auctorum ad Seiani artes retuli, . . II,86,9 labantibus Vitellii rebus Vespasianum secutus (Antonius) grande momentum addidit. IV,37,10 mutati in paenitentiam primani . . Voculam sequuntur. 1,59,22 Arminium potius gloriae ac libertatis quam Segestem flagitiosae servitutis ducem sequerentur. 2,43,13 (Piso) civili bello resurgentes in Africa partes . . adversus Caesarem iuvat, mox Brutum et Cassium secutus . . 11,17,2 magnas copias coegere, nec pauciores Italicum sequebantur. I,76,21 Karthaginem (dem vorgange K.) ceterae civitates secutae (sunt).

ββ) qd I,46,4 Plotium . . incolumi adhuc Galba partes Othonis secutum. 51,15 nec deerat pars Galliarum . . easdem partes secuta. II,66,13 cohortes causam quartadecumanorum secutae his fiduciam et metum Batavis (fecerunt). I,46,6 urbi Sabinum praefecere, iudicium Neronis secuti i. q. gemäss. II,84,12 ceteri conferendarum pecuniarum exemplum secuti . . 1,44,14 secuti exemplum veterani . . in Raetiam mittuntur. 74,8 dedit exemplum, quod secuti . . 4,37,12 qui omnia facta dictaque eius vice legis observem, placitum iam exemplum promptus secutus sum. 16,34,11 Arriam temptantem . . exemplum Arriae matris sequi . . IV,69,6 Valentini animum laudabant, consilium Auspicias sequebantur. 3,51,2 solus Lepido Blandus . . adsensit: ceteri sententiam Agrippae secuti (sunt). 13,20,12 nos consensum auctorum secuturi [al. secuti], *quae diversa prodiderint, . . trademus. II,86,28 flagrabat ingens bellum, Illyricis exercitibus palam descendentibus, ceteris fortunam secuturis. IV,8,11 (se) ulteriora mirari, praesentia sequi i. q. sich halten an. 59,17 veniam ostentantes (obsessis), si praesentia sequerentur i. q. sich der gegenwart fügen. 12,14,15 Meherdates, promissa Parracis paterni clientis secutus, dolo eius vincitur i. q. hielt sich an, traute auf. — I,55,5 insita mortalibus natura, propere sequi quae piget inchoare. 1,74,20 quo . . loco censebis, Caesar? si primus, habeo quod sequar. 12,69,7 nullo in diversum auctore quae offerbantur secuti sunt. — de rebus 12,69,9 inlatus castris Nero . . imperator consalutatur. sententiam militum secuta (sunt) patrum consulta, nec dubitatum est apud provincias.

g) i. q. einer sache nachgehen, im auge haben G5,18 argentum magis quam aurum sequuntur

i. q. nehmen lieber s. als g. 13,37,24 si omnia spe longinqua et sera praesentem potioremq̄ sequerentur. III, 69, 21 subierunt obsidium etiam feminae, inter quas . . insignis Gratilla, neque liberos neque propinquos sed bellum secuta i. q. im auge haben, zuliebe thun. 14,51,15 Caesar . . praetoriis cohortibus imposuerat . . Tigellinum, veterem *inpuclitiam* atque *infamiam* in eo secutus.

h) i. q. von etwas die folge sein, als wirkung folgen auf etwas, *eintreten* 1,76,2 relabentem (Tiberium) secuta est aedificiorum et hominum strages. 6,17,10 copiam vendendi secuta vilitate . . 14,58,16 si sexaginta milites . . propulisset, dum . . manus alia permeat, multa secutura (esse), quae adusque bellum evalescerent. — logisch folgen 12,37,7 si vos omnibus imperitare vultis, sequitur ut omnes servitutum accipiant? — [G38,9 cf. retorqueo.]

serenus. *propr.* IV, 53, 6 serena luce i. q. s. caelo. I, 86, 4 s. et immoto die.

sericus. 2, 33, 4 ne vestis serica [Rhenan; M sirica] viros foedaret.

series. *transl.* I, 2, 9 Italia novis cladibus vel post longam saeculorum seriem repetitis adflicta. IV, 54, 16 si populum R. *continua* civiliū bellorum series et interna bella *fregissent*. 4, 52, 1 ut series futuri in Agrippinam *excitii inciperet*. D19, 12 *narrationis* alte *repetita* series cf. narratio. — I, 16, 12 (Neronem) longa Caesarum serie tumentem.

serius. a) *adi.* D29, 3 (servus) vilissimus nec cuiquam serio *ministerio* adcommodatus. 3, 50, 15 nec quicquam grave ac serium ex eo metuas, qui . .

b) *subst.* 6, 14, 4 Geminus prodigientia opum ac mollitia vitae amicus Seiano, nihil ad serium i. q. für ernste dinge unbrauchbar. *plur.* 2, 13, 5 cum . . (militēs) patientiam, comitatem, per seria per *iocos* eundem animum (Germanici) laudibus ferrent. 6, 2, 13 Tiberius . . *ludibria* seriis *permiscere* solitus. . . 14, 4, 17 pluribus sermonibus, modo familiaritate iuvenili Nero et rursus adductus, quasi seria *consociaret*, tracto in longum convictu . . G24, 6 aleam . . sobrii inter seria exercent. 16, 19, 5 (Petronius) incisas venas . . aperire et adloqui amicos, non per seria aut quibus gloriam constantiae peteret.

sermo. I) *propr.* A) in *univ.* i. q. *unterredung, unterhaltung, gespräch* a) α) D29, 14 quotum quemque invenies qui domi quicquam aliud loquatur? quos alios adolescentulorum sermones excipimus, si quando auditoria intravimus? ne praeceptores quidem ulla crebriores cum auditoribus suis *fabulas habent*. II, 78, 21 nec quicquam magis in ore vulgi (erat). crebriores apud ipsum sermones (erant de ea re), quanto sperantibus plura dicuntur. 2, 39, 12 crebrescit vivere Agrippam, occultis primum sermonibus, ut vetita solent, mox vago *rumore* apud . . nova cupientes. — A43, 13 speciem doloris sermone [Mohr; codd. animo; Ernesti, Halm habitu] *vultuque* prae se tulit. III, 74, 9 Sabinus et Atticus . . ad Vitellium ducti nequam infesto sermone *vultuque* excipiuntur. 1, 33, 9 (erat) inveni . . mira comitas et diversa

a Tiberii sermone vultu, adrogantibus et obscuris i. q. art der unterhaltung. 4, 54, 4 illa . . non vultu aut sermone flecti i. q. blieb starr in miene und rede: Nipp. Walther, Bach, al. suppl. eorum qui in convivio aderant. 6, 50, 2 (Tiberius) sermone ac vultu intentus (erst in) . . 4, 74, 19 quos non sermone, non *visu* dignatus erat (Seianus).

β) 13, 21, 4 Burrus iis mandatis Seneca coram fungebatur; aderant et ex libertis *arbitri* sermonis. — 14, 56, 15 Seneca, qui *finis* omnium cum dominante sermonum, grates agit.

γ) D10, 36 haec in ipsis auditoriis praecipue laudari et mox omnium sermonibus ferri. 29, 14 *adulescentulorum* cf. α. II, 41, 5 duo . . tribuni colloquium eius postulantes venerant. . . interruptus (est) *tribunorum* sermo. 1, 16, 8 lascivire miles, discordare, *passimi cuiusque* sermonibus praebere aures. 2, 55, 23 eo usque corruptionis proventus est, ut sermone *vulgi* parens legionum haberetur i. q. im munde des gemeinen mannes. 3, 37, 5 ab eo (Druso) in urbe, inter coetus et sermones *hominum* obversante, secreta patris mitigari. 4, 58, 4 (comitabantur Tiberium) liberalibus studiis praediti, ferme Graeci, *quorum* sermonibus levaretur. 15, 17, 1 *ducum* inter se brevis sermo secutus est. 1, 33, 9. 2, 82, 5 s. *Augustae*. 15, 50, 19 crebro *ipsius* s.

δ) 1, 33, 9 *adrogans* cf. α. 3, 52, 6 *adsiduis* s. 15, 17, 1 *brevis* s. 13, 45, 9 (Poppaeae erat) sermo *comis* nec absurdum ingenium i. q. art der unterhaltung. 15, 48, 9 ignotis quoque comi sermone et congressu (erat Piso). II, 78 *crebriores* s. cf. α. III, 65, 10. IV, 49, 3 *crebris* s. 15, 50, 19 crebro *ipsius* s. 6, 20, 9 *diversis* s. 12, 22, 13. 15, 58, 8 *fortuitus* s. D2, 4 *frequens* s. IV, 7, 11 *honestis* s. III, 74, 9 *infesto* s. II, 19, 6 *modesti* s. IV, 44, 4 eos, qui . . actionem peterent, monuit sermone *mollis* et tamquam rogaret. II, 76, 2. III, 54, 12 post *multos* s. IV, 52, 2. 1, 9, 1. 15, 54, 4 *multus* s. A45, 15 *novissimis* s. tuis. 9, 21 comitante opinione Britanniam ei (Agricolae) provinciam dari, *nullis* in hoc suis s. 40, 16 exceptus brevi osculo et nullo sermone (Agricola a Domitiano) . . 1, 33, 9 *obscurus* cf. α. 2, 39, 12 *occultis* s. 14, 56, 15 qui *finis omnium* . . s. 4, 16 *pluribus* s. 4, 12, 20 *pravis* s. 2, 50, 2 *probrosis* s. II, 76, 2. III, 6, 4. 64, 2. IV, 17, 9. 55, 11. 2, 82, 5. 4, 38, 14 *secreti* s. 21, 7 *secretus* s. 1, 74, 11 *sinistri* s. 13, 5 *supremis* s. 15, 54, 11 *vagis* s. I, 25, 3 *vario* s. 2, 34, 15 s. variis.

ε) 2, 82, 5 hoc *egisse* secretos Augustae cum Plancina sermones. 4, 68, 19 ii sermones, tamquam vetita miscuissent (sc. in sermonibus), speciem artae amicitiae fecere. V, 25, 2 concussa Transrhenanorum fide inter Batavos quoque sermones *orti* (sunt): non prorogandam ultra ruinam, . . 6, 46, 14 Gaio Caesari, forte orto sermone Sullam iniridenti, . . praedixit. 15, 17, 1 *ducum* inter se brevis sermo *secutus* est. II, 19, 6 iamque totis castris *modesti* sermones (erant). 1, 9, 1 *multus* hinc ipso de Augusto sermo (erat), plerisque vana mirantibus. 15, 56, 2 interrogantur, quisnam is sermo, qua de re fuisset. 13, 45, 9 (Poppaeae erat) s. *comis* cf. δ. —

III,75,3 sermonis nimis erat (Sabinus) i. q. allzu redselig, ein schwätzer. 4,21,7 Pisonem Granius secreti sermonis *incusavit* adversum maiestatem habiti. — A45,15 ut perhibent qui *interfuerunt* novissimis sermonibus tuis, . . libens fatum excepisti. 1,16,8 sermonibus *praebere aures* cf. *γ*. 14,53,3 Seneca. *tempus* sermoni *orat* (principem). — 4,60,7 plerique inceptum (ab eo) sermonem *abrumpere*. 15,58,8 fortuitus sermo et subiti occursus. . . pro crimine *accipi*. 6,26,7 *aversatus* sermonem (cum Tiberio) Nerva abstinentiam cibi coniunxit. 2,57,10 paucis familiarium adhibitis sermo *coeptus* (est) a Caesare, qualem ira et dissimulatio gignit. II,52,5 milites. . . *custodire* sermones (senatorum), vultum habitumque trahere in deterius. D29,14 *excipere* cf. *α*. 2,57,10 *gignere* cf. supra. D2,4 cum . . ea de re per urbem frequens sermo *haberetur* i. q. das viel besprochen wurde. 1,74,11 Marcellum insimulabat sinistros de Tiberio sermones habuisse. 4,21,7 cf. supra. 60,7 *incipere* cf. supra. II,41,5 *interrumpere* cf. *γ*. — A40,19 otium . . hausit (Agricola), cultu modicus, sermone facilis i. q. entgegenkommend im Gespräch. II,5,7 (Mucianus) aptior sermone i. q. redegewandter, gewandter im mündlichen verkehr. 86,9 (Antonius) strenuus manu, sermone promptus, serendae in alios invidiae artifex. 6,50,2. A*43,13. 4,54,4 cf. *α*. — III,54,12 quibus (sermonibus) Vitellium ad virtutem frustra *accendebat*. IV,17,9 secretis s. *admovebat* malorum, quae. . . III,65,10 mitem virum. . . crebris cum Vitellio s. de pace. . . *agitare*. 4,38,14 perstitit posthac secretis etiam s. *asperrari* talem sui cultum. I,25,3 vario s. (Proculus et Veturium) callidos audacesque *cognovit*. III,6,4 secretis apud Neronem s. ferebatur Corbulonis virtutes *criminatis* (esse). 2,39,12 *crebrescit* occultis s. cf. *α*. 34,15 sermonibus variis tempus atque iter *ducens*. A40,16 *exceptus* brevi osculo et nullo s. (Agricola a Domitiano) . . III,74,9 infesto s. vultuque cf. *α*. 11,29,9 ne quo sermone *praesciam* criminis. . . *faceret*. 15,50,19 coniuratis praefectum . . in partes descendisse crebro ipsius sermone [M sermonis] facta (est) fides. D10,36 haec. . . omnium sermonibus *ferri* i. q. in aller leute munde cf. *γ*. 2,55,23 sermone vulgi parens legionum (*habebatur*). IV,7,11 qui honestis s. aures imperatoris *inbuant*. III,64,2 primores civitatis Sabinum . . secretis s. *incitabant*, . . 2,50,2 quia probrosis s. divum Augustum . . *inlusisset*. 12,22,13 formam eius *laudaverat* princeps. . . fortuito s. 4,58,4 Graeci, quorum sermonibus *levaretur* cf. *γ*. IV,44,4 eos *monuit* s. molli cf. *δ*. 52,2 Titum. . . multo apud patrem s. *orasse* ferunt, ne. . . 4,12,20 Agrippinae proximi *inliciebantur* pravis s. tumidos spiritus *perstimulare*. 6,20,9 (Galbam) accitum et diversis s. *pertemptatum*. . . 15,62,6 lacrimas eorum modo sermone, modo intentior in modum coercentis ad firmitudinem *revocat* i. q. im tone der unterhaltung. IV,55,11 hi secretis s. animos ceterorum *scrutari*. 15,54,11 quamvis laetitiam vagis s. *simularet*. IV,49,3 crebris s. *temptaverit*ne Pisonem ad res novas an temptanti restitcrit, incertum (est). 1,13,5 Augustus

supremis s. cum *tractaret*, quinam . . 14,4,16 pluribus s. . . *tracto* in longum *convictu*. . . 3,52,6 ventris et ganeae paratus adsiduis s. *vulgati* fecerant curam, ne. . . — 4,74,19 sermone dignari cf. *α*. — 15,48,9 cf. *δ*. 54,4 qui . . multo sermone cum Natale . . — II,76,2 nutantem (Vespasianum) et alii legati amicique firmabant et Mucianus *post* multos secretosque s. iam et coram (i. e. palam) ita locutus. Her., Pramm. ad *b* trahunt. III,54,12 centurio Agrestis *post* multos s., quibus Vitellium ad virtutem frustra *accendebat*, perpulit (eum), ut. . . 3,37,5 *inter* coetus et sermones hominum obversari cf. *γ*. 4,2,12 Tiberio . . ita prono, ut (Seianum) socium laborum non modo *in* sermonibus, sed apud patres et populum celebraret. 40,27 (Augustus) Proculeium et quosdam in sermonibus habuit insigni tranquillitate vitae i. q. erwähnte in seinen gesprächen, sprach von.

b) de sermone per *internuntium habito* II,99,13 Sabini consiliis concussam (esse) Caecinae mentem, *ministro* sermonum Gallo. 2,28,6 Caesar . . congressus abnuat: posse enim eodem Flacco *internuntio* sermones [Rhenan.; M sermone; Ritter sermonem] *commicare*. 15,60,13 respondisse Senecam, sermones *mutuos* et crebra conloquia neutri *conducere*.

B) spec. a) i. q. gelehrtes gespräch, vortrag D1,12 si mihi . . *disertissimorum* . . hominum sermo repetendus (sc. memoria) esset. 25,9 ne illi quidem *parti* sermonis eius repugno, si. . . 27,9 cum sciatis hanc esse eius *modi* sermonum *legem*, iudicium animi citra damnum adfectus proferre. 14,4 Messalla . . suspicatus . . *altiozem* inter eos esse sermonem. D1 *repetere* cf. supra. 10,10 neque hunc meum s. sic *accipi* volo, tamquam . . 15,3 non desinis . . antiqua mirari, nostrorum autem temporum studia. . . contemnere. nam hunc tuum s. saepe *excepi*, cum . . contenderes. 16,6 vos . . sermonem hunc nostrum *adiuvetis*. 15,8 neque illius . . sermonis mei *paenitentiam ago*. 42,4 si qua tibi obscura *in hoc meo sermone* visa sunt, de iis rursus conferemus.

b) *α*) i. q. gewöhnliche rede D32,14 ut in actionibus eorum *huius quoque *cotidiani* sermonis foeda ac pudenda *vitia* deprehendantur i. q. unserer gemeinen umgangssprache.

β) i. q. kunstlose rede, rede im ruhigen gesprächston oppon. *oratio* D14,9 *delectasset* te et *Apri* nostri *accuratissimus* sermo . . et *Materni* pro carminibus suis laeta. . . *oratio*. I,19,2 apud senatum non *comptior Galbae*, non *longior* quam apud militem sermo (erat): Pisonis comis *oratio*. 82,15 manipulatim adlocuti sunt. . . praefecti. . . *finis* sermonis in eo (erat), ut. . . i. q. ansprache. 17,3 sermo (Pisonis) erga patrem imperatoremque *reveren*s, de se *moderatus* (erat). 14,62,1 *varius* sermo (Poppaeae) et ad metum atque iram *accommodatus* *terrui* simul audientem et *accendit*. D14,14 me vero. . . [et] sermo iste infinita voluptate *adfecisset*. [Andr. et sermo iste et *oratio*.]

c) i. q. wort, äusserung IV,8,8 ne. . . iritaretur animus (principis) novo principatu suspensus et vultus quoque ac sermones *omnium circumspectans*. I,23,7 quosdam. . . pecunia aut gratia

invare, *inserendo* saepius querellas et *ambiguos* de Galba sermones. 4,68,12 Latiaris *iacere* (liess fallen) *fortuitos* primum sermones, mox laudare constantiam. III,53,2 Antonius. culpam in Mucianum conferre, cuius criminationibus evulissent pericula sua; nec sermonibus temperabat, inmodicus lingua.

d) i. q. *gerede* α) II,96,10 vagis per urbem militibus, qui sermones populi coercerent cf. 96,8 falsos *rumores* dispergi. IV,11 cf. δ. I,12,8 non sane crebrior tota civitate sermo per illos menses fuerat, primum licentia ac libidine talia *loquendi*, dein. . III,54,6 mirum apud ipsum de bello *silentium* (erat); prohibiti (sunt) per civitatem sermones.

β) II,96 sermones *populi* cf. α. 2,82,9 hos *vulgi* sermones audita mors adeo incendit, ut. . 3,6,1 (Tiberius) ut premeret vulgi sermones, monuit edicto. . I,5,10 nec deerant sermones senium atque avaritiam Galbae *increpantium*. IV,6,9 omisit (sc. certamen) Priscus, variis, ut sunt hominum ingenia, sermonibus moderationem *laudantium* aut constantiam *requerentium*.

γ) I,12 non *crebrior* cf. α. IV,6 *variis* s. cf. β. 11 *novis* s. cf. δ.

δ) I,5 non *desunt* cf. β. 12 cf. α. — II,1,7 materia sermonibus (erat) senium et orbitas principis et intemperantia civitatis, donec unus eligatur, multos destinandi. IV,4,2 miserat. . epistulas ad senatum, quae materiam sermonibus praebuere. — II,96 sermones *coercere*. III,54 *prohibere* cf. α. 3,6 *premere*. 2,82 *incendere* cf. β. — IV,11,13 in civitate adhuc turbida et novis sermonibus laeta cf. 11,12 *rumore vulgi* celebrabantur. 13,6,4 in urbe sermonum avida. . anquirebant. — A 41,15 quibus sermonibus satis constat Domitiani quoque aures verberatas (esse). — 1,47,1 imotum adversus eos sermones fixumque Tiberio fuit non omittere caput rerum.

II) *transl.* a) i. q. *ausdrucksweise*, *ausdruck* D2,11 nec Secundo *promptum esse* sermonem. 2,14 Secundo *purus* et *pressus* et, in quantum satis erat, *profluens* s. *non defuit*. I,53,2 Caecina. . animi inmodicus, *scito* sermone, . . studia militum inlexerat. II,74,10 (milites) truces corpore, horridi sermone ceteros ut in pares iridebant.

b) i. q. *sprache*, *mundart*, *dialekt* G 28,11 cum eodem adhuc sermone institutis moribus *utantur*. 43,2 Buri sermone cultuque Suebos referunt. 46,3 Peucini. . sermone cultu, sede ac domiciliis ut Germani agunt. A 11,12 sermo (Britannorum) haud multum *diversus* (sc. a Gallis). 2,10,12 pleraque *Latino* sermone interiaciebat (Arminius). 60,11 inussus e senioribus sacerdotum *patrium* s. *interpretari* i. q. landessprache. 4,45,9 voce magna sermone patrio frustra se interrogari clamitavit.

sero. a) *propr.* V,7,4 cuncta sponte edita aut manu sata. . velut. . in cinerem vanescunt. 14,38,8 fames adfligebat serendis *frugibus* incuriosos. *sata*, *subst.* G 5,3 (terra) satis ferax, frugiferarum arborum inpatiens i. q. an saaten; est abl.; alii pro dat., alii pro adv. accipiunt.

b) *transl.* D 6,27 cf. elaboro. — II,86,10

(Antonius) serendae in alios *invidiae* artifex. V,11,6 hostes. . crebra pro portis *proelia* serabant i. q. committebant.

serratus. de nummis G 5,17.

serus. A) i. q. *spät* G 20,6 sera iuvenum *venus*, . . nec virgines *festinantur*. I,72,2 infamem vitam foedavit etiam *exitu* sero et inhonesto. 6,20,11 (Galbam) adlocutus est 'et tu, Galba, quandoque degustabis imperium', seram ac brevem *potentiam* significans. 26,16 sua manu sera magis quam inmerita *supplicia* persolvit. 13,37,24 omissa *spe* longinqua et sera praesentem potioremq. sequeretur. — III,82,16 Vitelliani ad serum usque *diem*. . subeuntes arcebant. *serum*, *subst.* 2,21,13 iamque sero *diei* subducit. legionem.

B) vi *praegn.* i. q. *zu spät* II,63,9 seram *veniam* post scelus quaerebat. III,79,2 Antonius. . serum *auxilium* venit. IV,4,4 *insectatio* in Vitellium sera et sine libertate (erat).

servilis. a) *adi.* II,29,6 Valens servili *veste* apud decurionem. . tegebatur. 13,25,3 Nero. . devorticula veste servili in dissimulationem sui compositus pererrabat. III,73,17 ceteri per varios casus elapsi, quidam servili *habitu*, alii. . IV,36,13 nisi servili habitu per tenebras ignoratus evasisset (Vocula). I,46,13 (milites) per. . raptus aut servilibus *ministeriis* militare otium redimebant. 12,26,6 desolatus paulatim etiam servilibus ministeriis puer. II,72,11 sumptum (est) de eo supplicium in servilem *modum*. IV,11,20 Asiaticus (etenim is libertus) malam potentiam servili *supplicio* expiavit. 3,50,4 neque carcer neque laqueus, ne serviles quidem *cruciatu* in eum suffecerint. 15,60,4 raptus in locum servilibus *poenis* sepositum. . trucidatur. III,48,10 bello servili finis inpositus (est). 4,27,1 mota per Italiam servilis belli semina fors oppressit. 14,43,10 consulari viro. . interfecto per *insidias* serviles i. q. sklavenhinterlist. 40,2 Romae insignia scelera, alterum senatoris, servili alterum *audacia*, admissa sunt i. q. eines skl. 13,46,16 Neronem, paelice ancilla. . devinctum, nihil e *contubernio* servili nisi abiectum et sordidum traxisse i. q. mit einer sklavin. 14,60,5 servilem ei (Octaviae) *amore* obicere i. q. mit einem sklaven. 4,23,7 (Mauri) libertos regio et servilia *imperia* bello mutaverant i. q. sklavenregiment. 13,6,11 melius evenisse. . quam si invalidus senecta. . Claudius militiae ad labores vocaretur, servilibus *iussis* obtemperaturus. II,92,17 reversis ab exilio iura libertorum (concessit), quamquam id omni modo servilia (i. q. servorum, libertorum) *ingenia* corrumpabant i. q. sklavenseelen. 15,54,16 cum secum servilis *animus* (i. e. Milichus libertus) praemia perfidiae reputavit. . cessit. . salus patroni et acceptae libertatis memoria. 2,39,5 Agrippae servus. . raptum Agrippam ferre ad exercitus Germanicos non servili *animo* concepit. V,9,18 Felix (procurator Iudaeae) per omnem saevitiam ac libidinem ius regium servili *ingenio* exercuit. 2,12,10 libertorum servilia ingenia (esse), amicis inesse adulationem. I,48,15 (Vinius) servili. . *probro* respersus est, tamquam scyphum aureum. . furatus i. q. vorwurf

eines sklavenverbrechens. 11,37,20 adstitit tribunus per silentium, at libertas increpans multis et servilibus *probris* i. q. gemein. 6,10,12 Piso pontifex . . nullius servilis *sententiae* sponte auctor. 32,5 barbaris *cunctatio* servilis, statim exsequi regium videtur. 12,4,1 Vitellius, nomine censoris serviles *fallacias* obtegens. 14,26,8 Tigranes . . regis Archelai nepos, sed quod diu obses apud urbem fuerat, usque ad servilem *patientiam* demissus i. q. knechtisch, kriechend. 16,16,5 nunc *patientia* servilis tantumque sanguinis domi perditum fatigant animum. 2,11 quaeque alia summa *facundia* nec minore adulatione *servilia* fingebant (oratores).

b) *adverb.* I,36,13 nec deerat Otho . . adorare vulgus, iacere oscula et omnia *serviliter* pro dominatione (sc. facere).

servio. A) *propr.* a) *absol.* A 13,3 has (inurias) aegre tolerant (Britanni), iam domiti ut *pareant*, nondum ut *serviant*. IV,17,20 *servirent* Suria Asiaque et *suetus* regibus Oriens: multos adhuc in Gallis vivere ante tributa *genitos* cf. 17,23 *servitus*, 17,24 *libertas*. A 31,2 hi (liberi ac propinqui) per dilectus alibi *servituri* auferuntur. 14,35,14 *vincendum* illa acie vel cadendum esse. id mulieri (sibi, Boudicca) *destinatum* (esse): *viverent viri et servirent*. IV,8,17 *constantia* fortitudine Catonibus et Brutis aequaretur Helvidius: se unum esse ex illo *senatu*, qui simul *servierit*. — *servientes*, *subst.* A 30,10 *servientium* litora *aspicientes* (Britanni) oculos quoque a *contactu* *dominationis* *inviolatos* habebamus. nos terrarum ac *libertatis* *extremos* . . 32,23 ibi tributa et metalla et ceterae *servitium* *poenae* (sunt). V,8,6 dum Assyrios penes Medosque . . Oriens fuit, *despectissima* pars *servientium* (sc. erant Iudaei). IV,32,14 vos autem Treveri ceteraque *servientium* *animae*, quod *praemium* . . *expectatis* nisi . . *inmortalia* tributa, *virgas* *securae* et *dominorum* *ingenia* (launen)? i. q. sklavenseelen. 3,65,13 Tiberium, *quotiens* curia *egrederetur* . . *eloqui* *solitum* 'o homines ad *servitutem* *paratos*!': scilicet etiam illum, qui *libertatem* *publicam* *nolet*, tam *proiectae* *servientium* *patientiae* *taedebat*. A 40,16 (Agricola a Domitiano) *exceptus* . . *nullo* *sermone* *turbae* *servientium* *inmixtus* est i. q. höflinge.

b) c. *dat.* 1,4,17 *accedere* *matrem* (Liviam) *muliebri* *inpotentia*: *serviendum* (esse) *feminae* *duobusque* *insuper* *adulescentibus*.

B) *transl.* i. q. *bedacht sein auf*, *streben nach* D 10,1 ne *opinio* *quidem* et *fama*, cui soli *serviunt* . . , aequae *poetas* *quam* *oratores* *sequitur*.

servitium. A) *sensu abstracto* a) *oppon.* *libertas* cf. p. 767 et 768^b B. c. IV,73 *dominatio* cf. f. II,6,13 ut Othonem ac Vitellium . . *res Romanas* *raptum* *ire* *vulgatum* est, ne penes ceteros *imperii* *praemia*, penes ipsos tantum *servitii* *necessitas* *esset*, *fremere* *miles*.

b) IV,14,12 a *laude* *gloriaque* *gentis* *orsus* *iniurias* et *raptus* et cetera *servitii* *mala* *enumerat* cf. A 15,2 *Britanni* *agitare* *inter* *se* *mala* *servitutis*. 64,12 *postulamus* a vobis, *muros* *coloniae*, *munimenta* s. , *detrachatis*. 2,9,12 *Flavus* *aucta* *stipendia*, . . *militaria* *dona* *me-*

morat, *inridente* *Arminio* *vilia* s. *praemia*. 15,31,3 a *Corbulone* *petierat*, ne *quam* *imaginem* s. *Tiridates* *perferret* *neu* *ferrum* *traderet* i. q. *zeichen* *der* *knechtschaft*. 12,30,9 *Vangio* ac *Sido* . . *subiectis*, *suone* *an* s. *ingenio*, dum *adipiscerentur* *dominationis*, *multa* *caritate*, et *maiore* *odio*, *postquam* *adepti* *sunt* i. q. *wesen* *der* *knechtschaft*. II,6 s. *necessitas* cf. a. 1,8,26 *viderant* . . *diem* *illum* *crudi* *adhuc* s. et *libertatis* *inprosperae* *repetitae*. I,90,17 *studiis* *votisque* *certabant*, *nec* *metu* *aut* *amore*, *sed* *ex* *libidine* s. , *ut* *in* *familiis*, *privata* *cuique* *stimulatio* *et* *vile* *iam* *decus* *publicum* i. q. *knechtsinn*. II,71,15 *actae* (sunt) *insuper* *Vitellio* *gratiae* *consuetudine* s.

c) 14,13,11 *hinc* *superbus* *ac* *publici* *servitii* *victor* *Capitolium* *adiit* (Nero).

d) V,25,4 *nec* *posse* *ab* *una* *natione* *totius* *orbis* *servitium* *depelli*. 4,48,16 *tanto* *infensus* *caesi*, *quanto* *perfugae* *et* *proditores* *ferre* *arma* *ad* *suum* *patriaeque* *servitium* *incusabantur*.

e) 14,49,1 *libertas* (freimut) *Thraseae* *servitium* *aliorum* *rupit* i. q. *knechtsinn*. 15,61,7 *qui* (Nero) *saepius* *libertatem* (freimut) *Senecae* *quam* *servitium* *expertus* *esset*.

f) IV,73,22 *libertas* *et* *speciosa* *nomina* *praetexuntur*; *nec* *quisquam* *alienum* (i. q. *aliis*) *servitium* *et* *dominationem* *sibi* *concupivit*, *ut* *non* *eadem* *ista* *vocabula* *usurparet*. 4,48,16 *suum* s. cf. d. IV,57,13 *nunc* *hostes* (esse *Gallos*), *quia* *molle* *servitium* (sit); *cum* *spoliati* *exutique* *fuissent*, *amicos* *fore*. 15,1,16 *nisi* *defendant* *Parthi*, *levius* s. *apud* *Romanos* *deditis* *quam* *captis* *esse*. 6,48,15 *prospectare* *iam* *se* *acrius* s. (sc. *rei* *p. R.*). 12,7,11 *adductum* *et* *quasi* *virile* s. (erat). 11,10,4 *Gotarzes* . . *vocante* *nobilitate*, *cui* *in* *pace* *durius* s. *est*, *contrahit* *copias*. 1,81,12 *quanto* *maiore* *libertatis* *imagine* *tegebantur*, *tanto* *eruptura* *ad* *infensus* s. 8,26 *crudum* s. cf. b. I,11 *Italia*, *cuicumque* s. *exposita*. II,17 *omne* s. IV,54 *externum* s. cf. g. 4,74,14 *constabat* *auctam* *ei* *adrogantiam* *foedum* *illud* *in* *propatulo* *servitium* *spectanti* i. q. *sklavensinn*. 6,32,19 *turpe* *in* s. 14,13,11 *publici* s. *victor*. 16,11,6 (monebant) *magna* *ex* *parte* *heredem* *Caesarem* *nuncupare* . . . *quod* *aspernatus*, *ne* *vitam* *proxime* *libertatem* *actam* *novissimo* s. *foedaret*, *largitur* *in* *servos* *quantum* *aderat* *pecuniae*.

g) 1,59,4 *Arminium* . . *rapta* *uxor*, *subiectus* *servitio* *uxoris* *uterus* *vaecordem* *agebant*. 4,72,11 *primo* *boves* *ipsos*, *mox* *agros*, *postremo* *corpore* *coniugum* *aut* *liberorum* *servitio* *tradebant*. 12,27,14 *quosdam* *e* *clade* *Variana* . . *servitio* *excemerant*. I,11,12 *inermes* *provinciae* *atque* *ipsa* . . *Italia*, *cuicumque* s. *exposita*, *in* *pretium* *belli* *cessurae* *erant*. 12,50,11 (*Armenii*), *quamvis* *servitio* *sueti*, *patientiam* *abrupunt*. IV,2,7 *civitas* (R.) *pavida* *et* *servitio* *parata* . . i. q. *sklavische* *unterwerfung*, *dulden*. 1,2,9 *cum* . . *ceteri* *nobilium*, *quanto* *quis* *servitio* *promptior*, *opibus* *et* *honoribus* *extollerentur*. — A 29,10 *Britanni* . . *ultionem* *aut* *servitium* *expectantes* . . *omnium* *civitatum* *vires* *exciverant*. IV,25,17 *civitates* *adversum* *nos* *arma* **sumpsere* *spe* *libertatis* *et*, *si* *exuissent*

servitium, cupidine imperitandi. V,25 *deplere* cf. d. 2,46,8 cum coniunx, cum filius eius (Arminii) servitium adhuc *tolerent*. 4,46,12 sin ut victis servitium *indiceretur*, esse sibi ferrum et inventum et promptum libertati aut ad mortem animum. IV,73 alienum s. *concupiscere* cf. f. 54,4 Vitellianae legiones vel externum s. (i. q. dominationem, dominum) quam imperatorem Vespasianum *malle*. 4,74 foedum s. *spectare*. 6,48 *prospectare* cf. f. 14,49 *rumpere*. 15,61 *experiri* cf. e. — 4,24,4 posse reliquos circumveniri, si cuncti, quibus libertas servitio potior, incubuissent. 2,73,10 etiam si. praepeditus sit (Germanicus) percussas tot victoriis Germanias servitio *premere*. 14,31,12 commotis ad rebellionem Trinobantibus et qui alii nondum servitio **fracti* resumere libertatem. pepigerant. 11,16,21 cuius (Arminii) si filius hostili in solo adultus in regnum venisset, posse extimesci, *infectum* alimonio, servitio, cultu, omnibus externis. 16,11,6 *vitam foedare* cf. f. — 2,15,12 aliud sibi (Germanis) reliquum quam tenere libertatem aut mori *ante* s.? 4,48,16 ferre arma ad patriae s. cf. d. 13,34,17 Armenii. libertate ignota illuc (i. e. ad Parthos) magis **ut* ad s. inclinantes. II,17,4 longa pax ad omne s. *fregerat* (milites) faciles occupantibus. 1,81,12 *erumpere* ad infensus s. cf. f. 7,1 Romae ruere in servitium consules, patres, eques. 6,32,19 (Vitellius) familiaritate Claudii turpe in servitium mutatus i. q. zum niederträchtigen sklaven umgewandelt.

B) sensu *concreto* 1) *sing.* 1,23,5 ut pars militum gladiatores, qui e servitio *Blaesi* erant, pars ceteram eiusdem *familiam* vincirent cf. 23,7 *servos*. 12,17,2 misere legatos, veniam *liberis corporibus* orantes: servitii decem milia offerebant.

2) *plur.* a) 3,14,7 absurdum videbatur inter aliena servitia et tot adstantium visu. id austum; offerebatque *familiam* reus. I,32. III,79. IV,1. 16,13 compon. *plebs* cf. p. 1122^a a. 4,6,22 rari per Italiam Caesaris agri, *modesta* s., intra paucos *libertos* domus. 14,61,13 vitam ipsam (Poppaee) in extremum adductam a *clientelis* et servitiis Octaviae, quae plebis sibi nomen indiderint, ea in pace ausi, quae vix bello evenirent. 6,11,11 sumpsit (Augustus) e consularibus qui coerceret servitia et quod *civium* audacia turbidum, nisi vim metuat. IV,1,12 pessimi servitiorum prodere ultro dites *dominos*. 3,54,21 nisi provinciarum copiae (vorräte) et dominis et servitiis et agris subvenerint. II,78,18 quidquid est, inquit (sacerdos), Vespasiane, quod paras, seu domum extruere seu prolatare agros sive ampliare servitia, datur tibi magna sedes, ingentes termini, multum *hominum*.

b) IV,23,24 ex inopia proditio et fluxa servitiorum *fides* ac fortuita belli sperabantur.

c) III,64,4 esse illi (Sabino praefecto urbis) proprium militem cohortium urbanarum, nec defuturas vigillum cohortes, servitia *ipsorum* (primorum civitatis), fortunam partium. 2,80,4 admixtis desertoribus et. suis et *Plancinae* servitiis auxilia Cilicum. in numerum legionis

composuerat. 4,6,22 *Caesaris* s. 14,61,13 s. *Octaviae* cf. a.

d) III,84,22 in Palatium regreditur (Vitellius) vastum desertumque, dilapsis etiam *infimis* servitiorum aut occursum eius declinantibus. IV,1,12 *pessimi* s. cf. a. 3,60,5 complebantur templa pessimis servitiorum.

e) 4,6,22 *modesta* s. cf. a. 27,6 ad libertatem vocabat *agrestia* per longinquos saltus et *ferocia* s. 15,69,6 Vestinus imminentes foro aedes *decoraque* s. et *pari acate* habebat. 2,80,4 sua s. cf. c. 3,14,7 aliena s. cf. a.

f) III,64 non *desunt* cf. c. 14,61,13 cf. a. — 3,54,21 servitiis subvenire cf. a. 14,39,10 mirabantur (Britanni), quod dux et exercitus (R.) tanti belli confector servitiis (i. e. libertinis) oboedirent. — I,32,1 plebs Palatium implebat, *mixtis* servitiis. 2,80,4 *admixtis* s. cf. c. I,32,9 Vinius manendum intra domum, *opponenda* s., firmandos aditus. censebat. III,79,4 plebem quoque et servitia pro Vitellio *armari* nuntiabatur. 14,7,4 servitia armaret (Agrippina) vel militem accenderet. II,78,18 *ampliare* cf. a. 4,27,6 *ad libertatem vocare* cf. e. 6,11,11 *coercere* cf. a. 11,30,7 nedum domum servitia et ceteros fortunae paratus *reposeret*. 15,69,6 *habere* cf. e. 16,13,7 servitia perinde et ingenua plebes raptim *extingui* (pestilentia). — 3,43,9 adduntur e servitiis gladiatorum destinati. 4,15,10 cum adseveratione principis, non se ius nisi in servitia et pecunias familiares dedisse (procuratori Asiae).

servitus. non nisi sensu *abstracto* a) oppon. *libertas* cf. p. 767 et 768^b B. b et c. 12,37,8 si vos (Romani) omnibus *imperitare* vultis, sequitur ut omnes servitum accipiant? IV,64,21. 2,2,10 cf. e. 13,27,11 quos vindicta patronus non *liberaverit*, velut vinclo servitutis attineri.

b) A14,7 veteri. .populi R. consuetudine, ut haberet *instrumenta servitutis* et reges. 15,2 *mala* s. cf. servitium A. b. 16,5 (Britanni) coloniam invasere ut *sedem* s. 21,12 idque apud imperitos humanitas vocabatur, cum *pars* s. esset. 12,34,4 Caratacus. illum diem, illam aciem testabatur aut recipiendae libertatis aut s. aeternae *initium* fore. 13,27,11 *vinclo* s. attineri cf. a. A3,17 *memoria* prioris **s.* cf. d. I,1,12 adulationi foedum *crimen* servitutis, malignitati falsa species libertatis (freimut) inest.

c) 1,59,21 Arminium potius gloriae ac libertatis quam Segestem flagitiosae servitutis *ducem* sequerentur.

d) G24,9 novissimo iactu de libertate ac de corpore (contendunt Germani). victus *voluntariam* s. adit. IV,17,10 admonebat malorum, quae tot annis perperis *miseram* s. falso pacem vocarent. 1,59,21 *flagitiosa* s. cf. c. 3,45,12 memorare (Sacrovir). .quam decora victoribus libertas, quanto *intolerantior* s. iterum victis. 12,34,4 s. *aeterna* cf. b. A3,17 non pigebit. .memoriam *prioris* **s.* ac testimonium praesentium bonorum composuisse. I,16,27 imperaturus es hominibus, qui nec *totam* s. pati possunt nec totam libertatem. II,76,18 si tibi quam *inhonesta*, tam *tuta* (sicherheit gewährend)

adicit Vitellius sestertium deciens Sosibio. 2,47,8 centiens sestertium pollicitus (est) Caesar. 4,16,19 decretum (est) Corneliae virgini . . sestertium vicicens. 11,4,10 sestertium quindeciens et insignia praeturae Crispino decreta (sunt). 12,22,11 quinquagens sestertium ex opibus immensis exuli relictum (est). 16,33,9 accusatoribus Eprio et Cossutiano quinquagens sestertium singulis, Ostorio duodeciens et quaestoria insignia tribuuntur. 12,53,5 Pallanti . . praetoria insignia et centiens quinquagens sestertium censuit consul designatus. 13,31,8 sestertium quadringentiens aerario inlatum est ad retinendam populi fidem. D8. I,20. II,95. 6,45. 13,42 cf. millies. 3,17,22 Piso. . accepto quinquagens sestertio in decem annos relegaretur. 6,17,14 tulit opem Caesar disposito per mensas miliens sestertio. IV,42,21 septuagens sestertio saginatus. 16,13,16 cladem Lugdunensem quadragens sestertio solatus est princeps. 2,37,4 inlectus a divo Augusto liberalitate deciens sestertii ducere uxorem. 86,8 Caesar quamvis posthabitam deciens sestertii dote solatus est. 12,58,8 coloniae. . subventum (est) centiens sestertii largitione. 53,12 libertinus sestertii ter miliens possessor.

seu. cf. sive.

severitas. a) A9,13 nec illi (Agricolae) . . aut *facilitas* auctoritatem aut *severitas* amorem deminuit. 13,2,4 hi rectores imperatoriae inventae . . diversa arte ex aequo pollebant, Burrus militaribus curis et severitate morum, Seneca praeceptis eloquentiae et comitate honesta. 3,50,9 est locus sententiae, per quam neque huic delictum impune sit et nos *clementiae* simul ac *severitatis* non paeniteat. 6,30,10 Gaetulicus. . legiones curabat mirumque amorem adsecutus erat, effusae clementiae, modicus *severitate*. 11,25,13 *mitem* (potius) et recens repertam quam ex *severitate* prisca rationem adhibuit. 14,49,11 se, qui *severitatem* decernentium impediturus fuerit, *moderationem* non prohibere. A19,9 parvis peccatis *veniam*, magnis *severitatem* commodare (Agricola). 1,25,14 quem (senatum) neque *gratiae* (gnade) neque *severitatis* expertem haberi par esset. 46,8 cessuris (militibus), ubi principem longa experientia eundemque *severitatis* et *munificentiae* summum vidissent. I,5,12 laudata olim et militari fama celebrata *severitas* eius (Galbae) angebat aspernantes *veterem disciplinam*. 18,17 constat potuisse conciliari animos (militum) quantulacumque parci senis liberalitate: nocuit *antiquus rigor* et nimia *severitas*, cui iam pares non sumus. 6,13,8 castigandae plebi compositum (est) senatus consultum prisca *severitate*, neque *segnis* consules edixere. I,37,20 *severitatem* pro *saevitia* . . appellat (Galba) cf. *saevitia* A. a. §. 11,18,17 quae nimia . . originem . . e *severitate* ducis traxere; . . magnis delictis inexorablem scias, cui tantum *asperitatis* etiam adversus levia credebatur. — D28,12 si . . de *severitate* ac *disciplina* maiorum circa educandos formandosque liberos pauca praedixerit. 28,25 quae *disciplina* ac *severitas* eo pertinebat, ut . . cf. c

29,17. G25,7 (servum) occidere solent, non disciplina et *severitate*, sed impetu et ira cf. c I,51.

b) I,85,2 et oratio apta ad perstringendos mulcendosque militum animos et *severitatis modus* (masshalten in) . . grate accepta (sunt). 1,75,13 (Tiberius) *cupidine* *severitatis* in iis etiam quae rite faceret acerbus. 14,29,6 Veranius (Britanniae legatus) . . magna . . *severitatis fama*.

c) D29,17 colligunt discipulos non *severitate disciplinae* (praeceptores). I,51,6 asperam militiam toleraverant . . *severitate disciplinae*. 13,2,4 s. *morum* cf. a.

d) D28,12 s. *maiorum*. 11,18,17 s. *ducis*. 14,49,11 s. *decernentium* cf. a. I,5,12. 13,48,6 s. eius.

e) I,18,17. 14,42,8 *nimia* s. 1,36,7 *periculosa* *severitas*, flagitiosa largitio: seu nihil militi sive omnia concederentur, in ancipiti res p. 3,52,2 domi *suspecta* *severitate* adversum luxum. 13,13,12 fatebatur (Agrippina) **intempestivam* s. (sc. in filium). 15,21,10 quaedam immo virtutes odio sunt, *severitas obstinata*, invictus adversum gratiam animus. IV,40,15 insignis *publica* *severitate* dies. 6,13,8 *prisca* s. 11,25,13 s. *prisca* cf. a.

f) D28,25 *severitas* eo pertinebat, ut . . A9,13 amorem deminuit. I,5,12 angebat aspernantes veterem disciplinam. 18,17 nocuit cf. a. 15,21,10 odio est cf. e. 12,7,12 palam *severitas* ac saepius *superbia* (erat). — 3,50,9 *severitatis* non paenitet. 1,25,14 expertem haberi. 46,8 principem s. summum cf. a. — A19,9 commodare. I,5,12 laudare et celebrare cf. a. 3,54,26 si quis ex magistratibus tantam industriam ac *severitatem pollicetur*, ut ire obviam (luxui) queat, . . 13,13,12 *fateri* cf. e. 48,6 *seditio* . . ne caedem . . proliceret, Cassius adhibendo remedio delectus (est). quia *severitatem* eius non tolerabant, . . 14,42,8 in quo (senatu) . . erant studia *nimiam* s. *aspernantium*. 49,11 impedire cf. a. II,68,5 legati tribunicum ex moribus imperatorum *severitatem aemulantur* vel tempestivis conviviis gaudent; proinde miles intentus aut licenter agit i. q. strenges, ernstes wesen. — D4,1 perturbarer hac tua *severitate*, nisi . . i. q. schärfe, strenger ton. 3,21,5 tantum *severitate* (sc. disciplinae militaris) profectum (est), ut . . 13,35,20 quia duritiam . . militiae multi abuebant . . . remedium *severitate* quaesitum est. — 3,52,2 s. adversum luxum cf. e. — [D40,11 Steiner, Andresen, Peter.]

severus. A) a) de hom. A9,10 (Agricola) ubi conventus ac iudicia poscerent, gravis intentus *severus*, et saepius *misericors* (erat). I,14,13 Piso . . vultu habituque moris antiqui, *ex aestimatione recta *severus*, deterius interpretantibus *tristior* habebatur. II,11,13 deforme . . auxilium, duo milia gladiatorum, sed per civilia arma etiam *severis ducibus* usurpatum. 2,55,20 *severos tribunos* demoveret. I,80,14 *severissimos centurionum* obruncant (milites). — 16,5,1 qui remotis e municipiis *severa* adhuc et antiqui moris retinente Italia . . adveniant. — *subst.* I,52,8 Vitellius apud *severos*

dominum aemulum non tolerans cf. 42,4 familia. 44,3 creditisne servum interficiendi domini animum sumpsisse, ut non vox minax excideret. ? 44,11 suspecta maioribus nostris fuerunt ingenia servorum, etiam cum in agris aut domibus isdem nascerentur caritatemque dominorum statim acciperent cf. 44,13 familia. I,16,26 neque enim hic, ut gentibus quae regnantur, certa dominorum domus et ceteri servi (sunt), sed imperaturus es hominibus, qui nec totam servitutem pati possunt nec totam libertatem. 12,11,6 ut non *dominationem* et servos, sed rectorem et *cives* cogitaret (Meherdates Parthus). A32,8 nisi si Gallos et Germanos et . . . Britannorum plerosque, licet dominationi alienae sanguinem commodent, diutius tamen *hostes* quam servos, fide et adfectu teneri putatis. I,4,15 *patres, equites, populus, clientes libertique, plebs*, deterrimi servorum cf. B p. 1121^a. compon. *liberti* cf. p. 769^b. compon. *centuriones* et servi A 15,8 alterius (legati) *manum centuriones, alterius (procuratoris) servos (sc. publicos) vim et contumelias miscere. 19,6 nihil per *libertos servosque publicae rei (sc. agere Agricola, non studiis privatis . . . centurionem militesve ascire (sc. ad munera provinciae administrandae). 14,31,5 ut regnum (regis Icenorum) per centuriones, domus per servos (publicos) velut capta vastarentur. — I,3,4 contumax etiam adversus tormenta servorum *fides*. 4,29,16 etiam si tormenta *pervicacia* servorum contra evenissent. 3,23,8 *tormentis* servorum patefacta sunt flagitia. 6,47,12 testium interrogationi, tormentis servorum Marcronem praesedissee. 1,17,3 interrogabat (militis), cur paucis centurionibus, paucioribus tribunis *in modum* servorum oboedirent. 12,65,3 (obiectum est), quod parum coercitis per Calabriam servorum *agminibus* pacem Italiae turbaret. — II,68,17 *Verginii* servus . . . ut percussor Vitellii insimulatur. III,77,1. IV,3,8. 2,39,3. 3,22,12. 23,13. 67,11. 13,47,13. 11,12,14 velut translata iam fortuna, servi liberti paratus *principis* apud adulterum (Messalinae, Silium) visebantur. 15,72,12 corpus decorum inter servos libertosque principum vulgaverat. — D29,2 nunc natus infans delegatur Graeculae alicui *ancillae*, cui adiungitur unus aut alter ex omnibus servis, plerumque *vilissimus* nec cuiquam serio ministerio adcommodatus. A31,10 in familia *recentissimus* quisque servorum etiam conservis ludibrio est. I,43,7 Piso . . . exceptus misericordia *publici* s. et contubernio eius abditus . . . exitium differebat. 49,3 Galbae corpus . . . dispensator Argius e *primoribus* [Faernus; M prioribus] servis humili sepultura . . . contextit. 6,40,17 a delatoribus (Lepida) corripitur ob servum *adulterum*. I,4,15 *deterrimi* servorum. 22,2 *intimi* servorum. 15,54,9 servorum *carissimi* libertate et alii pecunia donati (sunt). — II,8,4 servus e Ponto. — I,2,19. 16,18,16 corrupto ad indicium servo. IV,3,8 solacio fuit servus Capitonis . . . patibulo adfixus in isdem anulis, quos acceptos a Vitellio gestabat. 2,30,11 negante reo agnoscens servos per tormenta interrogari placuit. 3,22,12 servos Lepidae, cum

militari custodia haberentur, transtulit ad consules neque per tormenta interrogari passus est. 67,11 servos Siliani, ut tormentis interrogarentur, actor publicus mancipio acceperat. 1,23,7 servos adhibitis cruciatibus abnuere caedem. 2,30,15. 4,29,6 in patrem ex servis quaesitum (est). 13,32,2 factum (est). senatus consultum ultimum iuxta et securitati, ut si quis a suis servis interfectus esset, ii quoque, qui testamento manu missi sub eodem tecto mansissent, inter servos supplicia penderent. 10,8 neque recepti sunt inter reos Carrinas senator servo accusante, . . . 15,55,11 pecunias et libertates servis . . . dono datas (esse). 13,2,12 neque Neroni infra servos ingenium (erat) i. q. sklaven unterwürfig. — I,33,8. 81,10. II,87,6. III,58,10. 63,14. IV,50,7 et 8. 2,28,1. 31,5. 40,5. 4,54,8. 6,1,13. 24,7 et 20. 12,53,2. 14,8,10. 31,15. 43,15. 44,8. 15,64,17. 16,11,6. 15,11. 19,8.

2) de *Germanorum* servis G 20,4 *dominum* ac servum nullis educationis deliciis dignoscas: inter eadem pecora, in eadem humo degunt, donec aetas separet *ingenuos*. 38,6 sic Sueborum ingenui a servis separantur. 24,11 victus (alea Germanus) voluntariam servitutem adit: . . . servos condicionis huius per commercia tradunt, . . . ceteris servis (25,1) non in nostrum morem, discriptis per familiam ministeriis, utuntur: suam quisque sedem, suos penates regit. frumenti modum *dominus* aut pecoris aut vestis ut colono iniungit (servo), et servus (25,4) hactenus paret: . . . verberare servum (25,5) ac vinculis et opere coercere rarum: occidere solent, non disciplina et severitate, sed impetu et ira, ut inimicum, nisi quod impune est. liberti non multum supra servos (25,8) sunt. 40,17 vehiculum (deae) . . . secreto lacu abluitur. servi ministrant, quos statim idem lacus haurit. 44,14 nec arma, ut apud ceteros Germanos, in promiscuo (apud Suionas sunt), sed clausa sub custode, et quidem servo.

sesquiplaga. 15,67,21 cum vix duobus ictibus caput amputavisset, saevitiam apud Neronem iactavit, sesquiplaga interfectum a se dicendo.

sestertius. a) *sestertius* I,66,6 addidit Valens trecenos singulis militibus sestertios. 2,42,2 Tiberius nomine Germanici trecenos plebi sestertios viritum dedit. 13,10 agros et *stipendii* in dies, donec bellaretur, sestertios centenos, si quis transfugisset, . . . pollicetur.

b) *sestertia* D 9,26 laudavimus . . . *eximiam* Vespasiani liberalitatem, quod quingenta sestertia Basso donasset. 13,34,5 nobili familiae honor auctus est oblati in singulos annos quingenis sestertiis, quibus Messalla paupertatem innoxiam sustentaret. 2,38,2 daturum liberis eius ducenta sestertia singulis. 11,7,17 capiendis pecuniis *statuit modum usque ad dena sestertia.

c) *sestertium* IV,47,2 actum (est) in senatu, ut sescentiens sestertium a privatis mutuum acciperetur. 15,18,13 se *annuum* sexcentiens sestertium rei p. largiri. 1,75,11 Celeri praetorio, veniam ordinis (senatorii) ob paupertatem petenti, deciens sestertium largitus est. 11,4,12

adiecit Vitellius sestertium deciens Sosibio. 2,47,8 centiens sestertium pollicitus (est) Caesar. 4,16,19 decretum (est) Corneliae virgini . . sestertium viciens. 11,4,10 sestertium quinquagens et insignia praeturae Crispino decreta (sunt). 12,22,11 quinquagens sestertium ex opibus immensis exuli relictus (est). 16,33,9 accusatoribus Eprio et Cossutiano quinquagens sestertium singulis, Ostorio duodeciens et quaestoria insignia tribuntur. 12,53,5 Pallanti . . praetoria insignia et centiens quinquagens sestertium censuit consul designatus. 13,31,8 sestertium quadringentiens aerario inlatum est ad retinendam populi fidem. D8. I, 20. II, 95. 6, 45. 13, 42 cf. millies. 3, 17, 22 Piso . . accepto quinquagens sestertio in decem annos relegaretur. 6,17,14 tulit opem Caesar disposito per mensas miliens sestertio. IV,42,21 septuagens sestertio saginatus. 16,13,16 cladem Lugdunensem quadragens sestertio solatus est princeps. 2,37,4 inlectus a divo Augusto liberalitate deciens sestertii ducere uxorem. 86,8 Caesar quamvis posthabitam deciens sestertii dote solatus est. 12,58,8 coloniae . . subventum (est) centiens sestertii largitione. 53,12 libertinus sestertii ter miliens possessor.

seu. cf. sive.

severitas. a) A9,13 nec illi (Agricolae) . . aut *facilitas* auctoritatem aut *severitas* amorem deminuit. 13,2,4 hi rectores imperatoriae inventae . . diversa arte ex aequo pollebant, Burrus militaribus curis et *severitate* morum, Seneca praeceptis eloquentiae et *comitate* honesta. 3,50,9 est locus sententiae, per quam neque huic delictum impune sit et nos *clementiae* simul ac *severitatis* non paeniteat. 6,30,10 Gaetulicus . . legiones curabat mirumque amorem adsecutus erat, effusae clementiae, modicus *severitate*. 11,25,13 *mitem* (potius) et recens repertam quam ex *severitate* prisca rationem adhibuit. 14,49,11 se, qui *severitatem* decernentium impediturus fuerit, *moderationem* non prohibere. A19,9 parvis peccatis *veniam*, magnis *severitatem* commodare (Agricola). 1,25,14 quem (senatum) neque *gratiae* (gnade) neque *severitatis* expertem haberi par esset. 46,8 cessuris (militibus), ubi principem longa experientia eundemque *severitatis* et *munificentiae* summum vidissent. I, 5, 12 laudata olim et militari fama celebrata *severitas* eius (Galbae) angebat aspernantes *veterem disciplinam*. 18,17 constat potuisse conciliari animos (militum) quantulacumque parci senis liberalitate: nocuit *antiquus rigor* et nimia *severitas*, cui iam pares non sumus. 6,13,8 castigandae plebi compositum (est) senatus consultum prisca *severitate*, neque *segnis* consules edixere. I, 37, 20 *severitatem* pro *saevitia* . . appellat (Galba) cf. *saevitia* A. a. §. 11, 18, 17 quae nimia . . originem . . e *severitate* ducis traxere; . . magnis delictis inexorabilem scias, cui tantum *asperitatis* etiam adversus levia credebatur. — D28,12 si . . de *severitate* ac *disciplina* maiorum circa educandos formandosque liberos pauca praedixero. 28,25 quae *disciplina* ac *severitas* eo pertinebat, ut . . cf. c

29,17. G25,7 (servum) occidere solent, non *disciplina* et *severitate*, sed impetu et ira cf. c I, 51.

b) I,85,2 et oratio apta ad perstringendos mulcendosque militum animos et *severitatis modus* (masshalten in) . . grate accepta (sunt). 1,75,13 (Tiberius) *cupidine* *severitatis* in iis etiam quae rite faceret acerbus. 14,29,6 Verianus (Britanniae legatus) . . magna . . *severitatis fama*.

c) D29,17 colligunt discipulos non *severitate disciplinae* (praeceptores). I, 51, 6 asperam militiam toleraverant . . *severitate disciplinae*. 13,2,4 s. *morum* cf. a.

d) D28,12 s. *maiorum*. 11,18,17 s. *ducis*. 14,49,11 s. *decernentium* cf. a. I,5,12. 13,48,6 s. eius.

e) I,18,17. 14,42,8 *nimia* s. 1,36,7 *periculosa* *severitas*, flagitiosa largitio: seu nihil militi sive omnia concederentur, in accipiti res p. 3,52,2 domi *suspecta* *severitate* adversum luxum. 13,13,12 fatebatur (Agrippina) **intempestivam* s. (sc. in filium). 15,21,10 quaedam immo virtutes odio sunt, *severitas obstinata*, invictus adversum gratiam animus. IV,40,15 insignis *publica* *severitate* dies. 6,13,8 *prisca* s. 11,25,13 s. *prisca* cf. a.

f) D28,25 *severitas* eo *pertinebat*, ut . . A9,13 amorem *deminuit*. I,5,12 *angebatur* aspernantes veterem disciplinam. 18,17 *nocuit* cf. a. 15,21,10 *odio est* cf. e. 12,7,12 palam *severitas* ac saepius *superbia* (erat). — 3,50,9 *severitatis* non paenitet. 1,25,14 expertem haberi. 46,8 principem s. summum cf. a. — A19,9 *commodare*. I,5,12 *laudare* et *celebrare* cf. a. 3,54,26 si quis ex magistratibus tantam industriam ac *severitatem pollicetur*, ut ire obviam (luxui) queat, . . 13,13,12 *fateri* cf. e. 48,6 *seditio* . . ne caedem . . proliceret, Cassius adhibendo remedio delectus (est). quia *severitatem* eius non *tolerabant*, . . 14,42,8 in quo (senatu) . . erant studia *nimiam* s. *aspernantium*. 49,11 *impedire* cf. a. II,68,5 legati tribunique ex moribus imperatorum *severitatem aemulantur* vel tempestivis conviviis gaudent; proinde miles intentus aut licenter agit i. q. strenges, ernstes wesen. — D4,1 perturbarer hac tua *severitate*, nisi . . i. q. schärfe, strenger ton. 3,21,5 tantum *severitate* (sc. disciplinae militaris) profectum (est), ut . . 13,35,20 quia *duritiam* . . militiae multi abnuebant . . remedium *severitate* quaesitum est. — 3,52,2 s. adversum luxum cf. e. — [D40,11 Steiner, Andresen, Peter.]

severus. A) a) de hom. A9,10 (Agricola) ubi conventus ac iudicia poscerent, gravis intentus *severus*, et saepius *misericors* (erat). I,14,13 Piso . . vultu habituque moris antiqui, **ex aestimatione* recta *severus*, deterius interpretantibus *tristior* habebatur. II,11,13 deforme . . auxilium, duo milia gladiatorum, sed per civilia arma etiam *severis ducibus* usurpatum. 2,55,20 *severos tribunos* demoveret. I,80,14 *severissimos centurionum* obruncant (milites). — 16,5,1 qui remotis e municipiis *severaque* adhuc et antiqui moris retinente *Italia* . . *adventerant*. — *subst.* I,52,8 Vitellius apud *severos*

humilis (erat) i. q. in den augen ernstdenkender männer cf. humilis B. b. β.

b) de *rebus* D 40, 14 quarum civitatum (Lacedaemoniorum et Cretum) severissima *disciplina* et severissima *leges* traduntur. 6, 15, 7 Cassius . . severa patris disciplina eductus. 4, 54, 10 non mirum ait (Tiberius), si *quid* severius in eam *statuisset*, a qua veneficii insimularetur. 11, 13, 2 Claudius . . theatralem populi lasciviam severis *edictis* increpuit. G 17, 13 severa illic (apud Germanos) *matrimonia* (sunt). 14, 22, 6 (Plautus) placita maiorum colebat, *habitu* severo, casta et secreta domo.

B) *adv.* I, 48, 18 Vinius . . Galliam . . severe integre *rexit*; mox . . in abruptum tractus, . . II, 62, 11 *cautum* (est) severe, ne equites R. ludo . . polluerentur. 4, 2, 6 severius *acturos* (esse praetorianos), si vallum statuatur procul urbis inlecebris.

sex. G 1, 10 s. meatibus cf. septimus. III, 77, 10 s. Liburnicae . . evasere. 21, 3 s. Vitellianas legiones. 2, 7, 3. III, 58, 2 cum s. cohortibus. 22, 19 occisi s. primorum ordinum centuriones. 50, 7 s. milia Delmatarum . . comitabantur. 2, 71, 18 ostendite populo R. . . coniugem meam, numerate s. liberos. 3, 33, 3 concordem sibi coniugem et s. partus enixam. V, 3, 15 s. dierum iter emensi. 3, 13, 2 s. dierum spatio interiecto. 4, 57, 6 s. postea annos pari secreto coniunxit. 6, 16, 16 annus . . sexque menses dati (sunt), quis . . D 17, 10 statue s. [Lips.; codd. novem] et quinquaginta annos. 1, 49, 16 s. et viginti socias cohortes.

sexageni. V, 11, 16 turre, ubi mons invisset, in sexagenos [Bekker; M sexaginta] pedes, inter devexa in centenos vicenosque attollabantur. 1, 32, 5 prostratos (centuriones) verberibus mulcant (milites), sexageni singulos, ut numerum centurionum adaequarent.

sexagensimus. 1, 45, 2 s. apud lapidem. 3, 76, 1 s. quarto post Philippensem aciem anno. 11, 22, 16 s. tertio anno post Tarquinius exactos. 11, 2 quarto et s. (sc. anno).

sexaginta. II, 74, 13 quis ille dies foret, quo s. aetatis annos . . bello permitteret? 2, 85, 9 s. dies. 14, 58, 14 s. milites. 3, 44, 2 quattuor et s. Galliarum civitates descivisse. 13, 53, 6 inchoatum ante tres et s. annos a Druso aggerem. 6, 28, 9 (annos) mille quadringentos s. unum interici. A 37, 26 nostrorum trecenti s. cecidere. G 33, 6 super s. milia . . ceciderunt. II, 87, 4 s. milia armatorum sequebantur. — [V, 11, 16 cf. sexageni.]

sexcentessimus. G 37, 5 sescentessimum et quadragesimum annum urbs nostra agebat, cum . .

sexcenti. V, 13, 13 s. [Halm sescenta] milia cf. muliebris.

sexcenties. IV, 47, 2 sescenties [suprascr. 2 m. sexcenties] sestertium. 15, 18, 12 s. sestertium.

sextadecumani. III, 22, 10.

sextus. s. legio (duodecim locis) cf. p. 756^a. D 17, 14 sextam iam felicitis huius principatus stationem. A 25, 1 aestate, qua sextum officii annum incohabat. 1, 62, 1 sextum post cladis annum. I, 29, 10. 14, 57, 18. 15, 40, 1 sexto demum

die. 3, 28, 6 s. demum consulatu. s. decuma legio (quattuor locis) cf. p. 263^a. II, 100, 3 sextadecuma legio. 1, 17, 18 s. decumus stipendii annus finem adferret. A 44, 2 excessit *sexto et quinquagesimo anno. III, 34, 2 hic (fuit) exitus Cremonae anno ducentesimo octogesimo sexto a primordio sui.

sexus. non nisi de *hom.* 1, 51, 3 quinquaginta milium spatium ferro flammisque pervastat. non *sexus*, non *aetas* miserationem attulit. 6, 19, 7 iacuit immensa strages, omnis *sexus*, omnis *aetas*, inlustres ignobiles, dispersi aut aggerati. 14, 33, 9 si quos inbellis *sexus* aut fessa *aetas* vel loci dulcedo attinuerat, ab hoste oppressi sunt. 16, 13, 7 non *sexus*, non *aetas* periculo vacua; servitia perinde et ingenua plebes raptim extingui (sc. vi pestilentiae). 1, 56, 10 quod imbecillum aetate ac *sexu* . . captum aut trucidatum (est). 4, 50, 8 (Dinis dux) primus se cum coniuge et liberis victori permisit: secuti (sunt) aetate aut *sexu* inbecilli. 14, 13, 9 inveniunt obvias tribus, festo cultu senatum, coniugum ac liberorum agmina per *sexum* et aetatem disposita. 45, 3 sententiae Cassii . . dissonae voces respondebant numerum aut aetatem aut *sexum* ac plurimorum . . innocentiam miserantium. 15, 54, 2 mirum quam inter diversi generis ordinis, aetatis *sexus*, dites pauperes taciturnitate omnia cohibita sint. — 1, 58, 24 Arminii uxor *virilis* *sexus* stirpem edidit. 2, 84, 2 Livia, nupta Druso, duos *virilis* [M *virilis*] *sexus* simul enixa est. 38, 24 daturum liberis eius ducena sestertia singulis, qui *sexus* *virilis* essent. 3, 33, 11 non *inbecillum* tantum et *inparem* laboribus *sexum* (mulierum), sed si licentia adsit, *saevum*, *ambitosum*, potestatis *avidum* (esse). 34, 21 *sexum* (mulierum) natura *invalidum* deserit et exponi suo luxu, cupidinibus alienis. 14, 33, 9 *inbellis* s. 6, 19, 7 *omnis* s. 15, 54, 2 *diversus* s. cf. supra. — A 16, 2 Bondicca generis regii femina duce (neque enim *sexum* in imperiis *discernunt*) sumpserunt . . bellum. 3, 34, 21 *deserere* et *exponere*. 14, 45, 3 *miserari* cf. supra. 16, 10, 18 audiret insontem . . modo muliebri eiulatu, aliquando *sexum* *egressa* voce infensa clamitabat.

si. De 'etiam si' cf. p. 409, 'nisi si' p. 945^b, 'quid si' p. 1330^b et 1331^b.

A) AA) *si c. indicativo* a) *praes.* α) in apodosi *ind. praes.* D 5, 7 porro, si poetica accusatur, non alium video reum locupletiozem. 5, 20 nam si ad utilitatem vitae omnia . . facta nostra dirigenda sunt, quid est tutius quam eam exercere artem, qua . . 7, 10 tum mihi . . videor . . habere quod, si non in *aliquo oritur, nec codicillis datur nec cum gratia venit. 9, 6 cui bono est, si apud te . . Iason diserte loquitur? 10, 8 quotus quisque . . Bassum requirit? atque adeo si quis requirit, ut [Acidal.; codd. et] semel vidit, transit. 11, 11 hodie si quid [in] nobis notitiae . . est, magis arbitror carminum quam orationum gloria partum. 16, 28 nam si . . is est magnus et verus annus, quo . . isque annus . . complectitur, incipit Demosthenes . . A 30, 18 si locuples hostis est, avari, si pauper, ambitiosi (sunt Romani).

G20,14 si liberi non sunt, proximus gradus in possessione fratres, patrui, avunculi (sunt). [45,6 illuc usque, et fama vera (est), tantum natura (est). Grotius, Halm si *pro et.*] I,29,16 imperii vicem doleo, si nobis aut perire hodie necesse est aut. occidere (sc. alios). 30,12 si res p. et senatus et populus vacua nomina sunt, vestra, commilitones, interest, ne. . . IV,58,20 tot bellorum victores. . . si pavetis aciem, indignum id quidem (est), sed. . . 1,35,7 incusant vallum, fossas, . . et si qua alia ex necessitate aut adversus otium castrorum quaeruntur. 3,54,26 si quis. . . pollicetur. . . hunc. . . laudo cf. sin AA. a. β . 4,17,5 quae (adulatio) moribus corruptis perinde anceps (est), si nulla et ubi nimia est. 40,14 falleris. . . si te mansurum in eodem ordine putas. 40,28 sed si dubitatione Augusti movemur, quanto validius est quod. . . mihi conlocavit? 6,8,22 abditos principis sensus et si quid occultius parat, exquirere illicitum (est). 12,37,7 nam si vos omnibus imperitare vultis, sequitur ut omnes servitutem accipiant? 13,21,9 nec si Iturius et Calvisius. . . operam anni rependunt, *ideo* aut mihi infamia parricidii aut Caesari conscientia subeunda est. 14,56,5 quin, si qua in parte lubricum adolescentiae nostrae declinat, revocas. . . ? — D1,9 tam magnae quaestionis pondus excipere, ut aut de ingeniis nostris male existimandum sit [Lips. add.], si idem adsequi non possumus, aut de iudiciis, si nolumus, . . 15,15 ut longius absit ab Aeschine. . . Sacerdos ille Nicetes, et si quis alius Ephesum. . . clamoribus quatit. — D9,9 quis Saleium nostrum, egregium poetam vel, si hoc honorificentius est, praeclarissimum vatem, deducit. . . ? — G30,3 durant (Chatti), si quidem colles paulatim rarescunt. Halm, al. aliter interpungunt.

β) *ind. perf.* 3,12,18 quo pertinuit. . . differri. . . si incerta adhuc ista et scrutanda sunt? 16,31,11 nescit tamen miserimus pater, et, si crimen est, sola deliqui.

γ) *ind. fut. I* D12,19 vel si haec fabulosa. . . videntur [Cb¹ videantur], illud certe mihi concedes [Acidal.; codd. concedis]. . . 33,22 sed si cui obscuriora haec videntur isque scientiam ab exercitatione separat, illud certe concedet. . . 32,25 si testes desiderantur, quos potiores nominabo quam. . . ? II,77,9 nam si vincimus, honorem, quem dederis, habebō. 4,35,10 nec deerunt, si damnatio ingruit, qui. . . mei meminerint. 37,16 vanescet Augusti honor, si promiscis adulationibus vulgatur.

δ) *imperat.* 1,43,13 vos quoque. . . si legatos senatui, obsequium imperatori, si mihi coniugem et filium redditis, discedite a contactu ac dividite turbidos. 12,21,5 non sum remissus ad te, sed reversus: vel si non credis, mitte et quaere.

ϵ) *coni. praes.* A46,1 si quis piorum manibus locus (sc. est), si, ut sapientibus placet, non cum corpore extinguuntur magnae animae, placide quiescas, nosque. . . ad contemplationem virtutum tuarum vocēs. 3,12,30 nemo maestitiam meam spectet, nec si qua in nos adversa finguntur. 6,6,5 quid scribam vobis. . . di me deaeque peius perdant, quam perire me

cotidie sentio, si scio. 16,22,22 aut transeamus ad illa instituta, si potiora sunt, aut. . .

ζ) *coni. perf. ca* vi finali I,16,16 ne tamen territus fueris, si duae legiones in hoc concussi orbis motu nondum quiescunt.

$\beta\beta$) vi *potentia* 3,50,1 si, p. e., unum id spectamus, . . neque carcer neque laqueus. . . in eum suffecerint cf. sin AA. a. a.

η) D10,12 neque. . . meum sermonem sic accipi volo, *tamquam* eos. . . *deterream* a carminibus, si modo in hac studiorum parte oblectare otium et nomen inserere possunt famae.

θ) D18,1 haec ideo praedixi, *ut* si qua ex horum oratorum fama. . . laus temporibus adquiritur, eam docerem in medio sitam.

b) *perf. a* *ind. perf.* I,16,22 impletum est omne consilium, si te bene elegi. 4,35,2 quorum (Graecorum) non modo libertas, etiam libido impunita (erat); aut si quis advertit, dictis dicta ultus est.

β) *ind. praes. ca* D25,33 quod ad. . . Laelium attinet, et si quos alios antiquiorum agitare non destitit, non exigit defensorem. IV,58,8 adeo nos, si fortuna in praesens. . . deseruit, etiam vetera exempla deficiunt, quotiens. . . ? 4,40,24 mirum hercule (est), si, cum in omnis curas distraheretur. . . Proculeium et quosdam in sermonibus habuit. . . nullis rei p. negotiis permixtos. 12,37,6 habui. . . arma opes: quid mirum (est), si haec invitus amisi? Cf. mirum a et Draeger, Hist. Synt. § 552. b et c.

$\beta\beta$) vi *iterat.* D29,15 quos alios. . . sermones excipimus, si quando auditoria intravimus? G10,8 si prohibuerunt, nulla de eadem re in eundem diem consultatio (est); sin permissum (est), auspiciorum adhuc fides exigitur. 11,14 si displicuit sententia, fremitu aspernantur; sin placuit, frameas concutiunt. 16,13 et si quando hostis advenit, aperta populatur, abdita. . . ignorantur. 39,8 si forte prolapsus est [C om.], attolli. . . haud licitum (est). II,76,29 si quid ardoris. . . miles habuit, popinis. . . deteritur. 4,33,3 delecta ex iis et consociata rei p. forma laudari facilius quam evenire, vel si eventit, haud diuturna esse potest. 38,8 nam quae saxo struuntur, si iudicium posteriorum in odium vertit, pro sepulchris spernantur.

γ) *ind. fut. I* D311 quod si qua omisit Cato, sequenti recitatione Thyestes dicet. 42,4 fiat. . . arbitrato tuo, et si qua tibi obscura. . . visa sunt, de iis rursus conferemus. 3,12,6 nam si legatus officii terminos, obsequium erga imperatorem exiit eiusdemque morte. . . laetatus est, odero seponamque a domo mea. . . sin facinus. . . detegitur, . . nos parentes iustis solaciis adficite. 14,64,17 neque tamen silebimus, si quod senatus consultum adulatione novum. . . fuit. 15,2,11 si cunctatione deliqui, virtute corrigam.

δ) *imperat.* 3,12,23 si quos propinquus sanguis. . . patronos dedit. . . iuvate periclitantem.

ϵ) *coni. praes.* 3,12,21 proferat, quibus innocentia eius sublevari aut, si qua fuit iniquitas Germanici, coargui possit.

ζ) IV,58,34 precor. . . *ut*, si vobis non fuit cordi me duce haec castra. . . intemerata servari, at certe pollui. . . a Tutore. . . *ne* sinatis.

η) D 3,7 an ideo librum istum adprehendisti, ut... *sublatis* si qua pravae interpretationi materiam dederunt, emitteres Catonem... securiorem? i. e. postquam sustuleris, si... , emittes.

θ) 12,38,3 neque minus id clarum (esse) quam quod Syphacem Scipio, Persen Paulus, et si qui alii victos reges populo R. ostendere.

ε) *imperf. α) ind. imperf. αα)* 6,36,12 nec iam aliud Artabano reliquum (erat), quam si qui externorum corpori custodes aderant.

ββ) vi *iterat.* IV,29,4 Romani conspicuum barbarorum aciem et si quis audacia aut insignibus effulgens (erat), ad ictum destinabant. — V,15,6 vagi inter undas aut, si quid stabile occurrebat, totis illuc corporibus *nitentes*... implicabantur i. e. nitebantur.

β) *ind. fut. I* 2,71,9 si quos spes meae, si quos propinquus sanguis, etiam quos invidia erga viventem movebat, inlacrimabant quondam florentem... muliebri fraude cecidisse. 71,16 vindicabitis vos, si me potius quam fortunam meam fovebatis.

γ) *ind. praes. (hist.)* IV,46,12 Germanicum Britannicumque militem, ac si qui aliorum exercituum (erant), separatim adsistere iubet. 1,28,13 accitur centurio Clemens et si alii bonis artibus grati in vulgus (erant). 12,33,8 et si qua clementer accedi poterant, in modum valli saxa praestrutit. 41,13 etiam libertorum si quis incorrupta fide (erat), depellitur.

δ) *ind. perf.* 15,11,7 peditum si quis integer (erat), longinqua... , *vulnerati* castra repetivere.

ε) *ind. plusquamperf.* 16,34,5 cum quo (Demetrio), ut coniectare erat intentione vultus et *auditis*, si qua clarius proloquebantur, de natura animae... inquirebat i. e. eis, quae audita erant.

δ) *plusquamperf. α) ind. imperf. αα)* 12,64,16 haud minus vitis aemulabantur, quam si qua ex fortuna prospera acceperant.

ββ) vi *iterat.* II,94,3 quamvis indignus, si ita **maluerat*, urbanae militiae adscribebatur. 1,32,13 vigiliis, stationes, et si qua alia praesens usus indixerat, ipsi partiebantur. 44,10 si nocentem adclamaverant, ... trucidabatur. 44,20 si tribuni, si legio industriam innocentiamque adprobaverant, retinebat ordinem: *ubi avaritiam aut crudelitatem consensu obiectavissent*, solvebatur militia. 4,63,2 saepe certamen (erat), si confusior facies... errorem adgnoscentibus fecerat. 6,21,5 regredientem, si vanitatis... suspicio inceserat, in... mare praecipitabat. 15,38,18 et saepe, dum in tergo respectant, lateribus aut fronte circumveniebantur, vel si in proxima evaserant, illis quoque igni correptis, etiam quae longinqua crediderant, in eodem casu **reperiebant*. — III,83,3 abditos in tabernis aut si quam in domum perfugerant, erui iugularique *expostulantes* parte maiore praedae potiebantur.

β) *inf. hist. vi iterat.* IV,1,5 si quem procerum habitu... conspexerant, obtruncare.

γ) *ind. perf.* IV,65,8 si qui ex Italia aut provinciis alienigenae in finibus nostris fuerant [Ritter fuerunt], eos bellum absumpsit vel in suas quisque sedes refugerunt. 6,43,5 Phraates

et Hiero et si qui alii... diem haut concelebraverant, ... ad Artabanum vertere. 14,33,9 si quos inbellis sexus... attinuerat, ab hoste oppressi sunt.

δ) *ind. praes. (hist.)* 15,14,7 Paetus Lucullos, Pompeios et si qua Caesares... egerant, ... memorat.

ε) *fut. I (coniug. periphrast. β) α) ind. fut. I* 2,38,17 languescet... industria, intendetur socordia, si nullus ex se metus aut spes (sc. erit).

β) *ind. perf.* 16,22,26 frustra Cassium amovisti, si gliscere... Brutorum aemulos passurus es.

f) *fut. II α) ind. fut. I* D 9,10 nempe si amicus eius, si propinquus, si denique ipse in aliquod negotium incidere, ad hunc Secundum recurret. 16,5 aperiam... cogitationes meas, si [B C F om.] illud a vobis... impetravero, ut... 28,12 ego de urbe... loquar..., si prius... pauca praedixerero. III,20,17 si aggerem struere, si pluteis... protegi necesse fuerit, ... inriti stabimus, altitudinem turrium... mirantes? IV,48,2 ea de caede... expeditam, si pauca supra repetiero. 58,25 an, si ad moenia urbis Germani Gallique duxerint, arma patriae inferetis? 2,38,2 si quantum pauperum est... liberis suis petere pecunias coeperint, singuli numquam exsatiabuntur, res p. deficient. 38,13 aerarium, quod si ambitione exhauserimus, per scelera supplendum erit. 3,24,11 cetera... memorabo, si effectis in quae tetendi plures ad curas vitam produxero. 12,37,10 at si incolumem servaveris (me), aeternum exemplar clementiae ero. [13,20,12 Halm.] 14,56,8 non tua moderatio, si reddideris pecuniam, nec quies, si reliqueris principem, sed mea avaritia... in ore omnium versabitur. 16,22,25 ut imperium evertant, libertatem praeferrunt: si perverterint, libertatem ipsam adgredientur. — 1,74,20 quo, inquit, loco censebis, Caesar? si primus (sc. censueris), habeo quod sequear: si post omnis, vereor ne imprudens dissentiam. — 1,58,16 quieta turbidis antehabeo, neque ob praemium, sed ut me perfidia exolvam, simul genti Germanorum idoneus *conciliator* (sc. futurus), si paenitentiam quam perniciem maluerit. 'Mal.' potest esse con. perf. loco coniunctivi fut. exacti.

β) *ind. praes. αα)* D 18,8 *agere* enim fortius iam... *volo*, si illud ante praedixerero... II,76,7 ipse qui suadet considerandus est, adiciatne consilio periculum suum, et, si fortuna coepit adfuerit, cui summum decus acquiratur.

ββ) 1,74,20 cf. α. 13,21,21 ac si Plautus aut quis alius rem p. indicaturus obtinuerit, desunt scilicet mihi accusatores, qui... Non recte Heinsius 'deerunt'.

γ) A 24,4 eam partem Britanniae... copias instruxit, *in spem* magis quam ob formidinem, si quidem Hibernia... valentissimam imperii partem magnis in vicem usibus miscuerit (sc. ubi domita erit). Recte explic. Peter, Andresen; aliter Draeger.

BB) si c. coniunctivo I) in orat. recta α) *praes. α) con. praes.* D 16,25 quod spatium temporis si ad infirmitatem corporum nostrorum

referas (man), fortasse longum videatur [F videtur]; si (16, 26 cf. γ.) ad naturam saeculorum . . (sc. referas), perquam breve . . est. 3, 54, 10 nam si velis quod nondum vetitum est, timeas ne vetere: at si (54, 11 cf. c. 2.) prohibita impune transcendere, neque metus ultra neque pudor est. — D 10, 39 nobis satis sit privatas . . controversias tueri, in quibus [expressis] si quando necesse sit pro periclitante amico potentiorum aures offendere, et probata sit fides et libertas excusata. 26, 1 ceterum si . . eligenda sit forma dicendi, malim hercle Graeci impetum. — c. *coni. adhortat.* in apodosi A 46, 6 admiratione te . . et, si natura suppeditet, *similitudine *colamus. — c. *coni. optat.* in apodosi G 33, 8 duret gentibus, si non amor nostri, at certe odium sui.

β) *coni. perf.* 14, 56, 10 quod si maxime continentia tua laudetur, non tamen sapienti viro decorum fuerit, . .

γ) *ind. praes. αα* D 16, 26 cf. α. 18, 28 si me interroges [C F interrogas], omnes mihi videntur verum dixisse. G 40, 16 vehiculum et vestes et, si credere velis, numen ipsum secreto lacu abluitur. 45, 27 si naturam sucini admoto igni temptes, in modum taedae accenditur. 3, 54, 17 quam, si cetera respicias, in levi habendum (est). — D 9, 28 quanto tamen pulchrius (est), si ita res familiaris exigat, se ipsum colere. 9, 30 adice quod poetis, si modo dignum aliquid elaborare . . velint, relinquenda conversatio amicorum . . est. G 37, 8 ex quo si ad alterum imperatoris Traiani consulatum computemus, ducenti ferme et decem anni colliguntur. I, 83, 22 si, cur [Agricola; F sic ubi; al. si ubi] inbeantur, quaerere singulis liceat, pereunte obsequio etiam imperium intercidit. [Non recte Heinsius intercidit, quod recep. Her. et Blase, Archiv. f. lat. Lexikogr. 1896. IX p. 34.] 14, 44, 9 si pereundum sit cf. ββ. — A 24, 7 spatium eius, si Britanniae comparatur, *angustius*, nostri maris insulas superat.

ββ) *vi iterat.* I, 16, 10 adoptandi iudicium integrum (est), et si velis eligere, consensu monstratur. III, 36, 5 ignava animalia, quibus si cibum suggeras [1m suggerant], iacent torpentque. IV, 64, 12 etiam fera animalia, si clausa teneas, virtutis obliviscuntur. V, 6, 7 ut quisque ramus intumuit, si vim ferri adhibeas, pavent venae. 4, 34, 28 namque spreta exoleseunt: si irascere, adgnita videntur. — A 13, 2 Britanni . . iniuncta imperii munera impigre obeunt, si iniuriae absint. G 7, 3 duces exemplo potius quam imperio, si prompti, si conspicui, si ante aciem agant [C agunt], admiratione praesunt. 10, 4 mox, si publice consultetur [Halm; codd. consulatur], sacerdos civitatis, sin privatim, ipse pater familiae, precatus deos . . ter singulos (surculos) tollit, sublato secundo . . notam interpretatur. 13, 16 id nomen, ea gloria est, si numero ac virtute comitatus emineat. 14, 6 si civitas, in qua orti sunt, longa pace . . torpeat, plerique . . petunt . . eas nationes, quae . . 17, 1 tegumen (est) omnibus sagum fibula aut, si desit, spina consertum. 35, 12 prompta tamen omnibus arma (sunt) ac, si res poscat [exercitus], plurimum

virorum equorumque (est); et quiescentibus eadem fama. 14, 14, 12 ut est vulgus cupiens voluptatum et, si eodem princeps trahat, laetum. 44, 8 servi si prodant, possumus singuli inter plures, tuti inter anxios, postremo, si (44, 9 cf. αα.) pereundum sit, non inulti inter nocentes agere cf. Nipp., qui aliter locum constituit.

δ) *ind. fut. I* D 27, 8 nec vos offendi decebit, si quid forte aures vestras perstringat [F perstringit]. I, 84, 3 si Vitellio et satellitibus eius eligendi facultas detur, quem nobis animum . . inprecentur, quid aliud quam . . discordiam optabunt? Non recte Blase ad α trahit. 3, 54, 2 set si quis legem sanciat, poenas indicat, idem illi civitatem verti . . clamitabunt. 15, 21, 13 quae si arceantur, aequabilis . . provinciae regentur.

ε) *ind. perf.* D 12, 18 inter quos . . Linum ac, si introspicere altius velis, ipsum Apollinem accepimus. 11, 24, 27 ac tamen, si cuncta bella recenseras, nullum brevioris spatio . . confectum (est). — A 44, 3 quod si habitum quoque eius posteri noscere velint, decentior quam sublimior fuit. I, 1, 17 quod si vita suppeditet, principatum divi Nervae et imperium Traiani . . senectuti seposui. Cf. Draeger, Hist. Syntax II² p. 718 et 720.

b) *imperf.* 1) *vi iterat.* α) *ind. imperf.* D 19, 10 populus . . id ipsum laudabat, si dicendo quis diem eximeret. 19, 15 quod si quis odoratus philosophiam videretur et ex ea locum aliquem orationi suae insereret, in caelum laudibus ferebatur. I, 49, 14 amicorum . . ubi in bonos incidisset, sine reprehensione patiens, si mali forent, usque ad culpam ignarus (erat Galba). IV, 1, 10 initium id perfringendarum domuum, vel si resisteretur, causa caedis (erat). 2, 33, 6 erat . . frequens senatoribus, si quid e re p. crederent, loco sententiae promere. Nipp. totum loc. del. 57, 13 rarus in tribunali Caesaris Piso, et si quando adsideret, . . dissentire manifestus (erat). 4, 6, 23 ac si quando cum privatis disceptaret, forum et ius (erant). 32, 5 ingentia illi bella, . . fessos captosque reges, aut si quando ad interna *praeverterent, discordias . . memorabant. 6, 1, 14 dona in promptos, minas adversum abnuentes, et si *retinerent propinquus aut parens, vim raptus . . exercebant. 30, 1 accusatores, si facultas incideret, poenis adiciebantur. 11, 22, 9 cunctisque civium, si bonis artibus fiderent, licitum (erat) petere magistratus. 12, 35, 15 et si auxiliariis resisterent, gladiis . . legionariorum, si huc verterent, spathis . . auxiliarium sternebantur. 13, 25, 17 si a laesis validius ageretur, arma inferebant. — 3, 69, 19 ille *prudens moderandi*, si propria ira non impelleretur, addidit insulam . . inमितem . . esse. 4, 19, 12 silente reo vel si defensionem coeparet, non *occultante* cuius ira premeretur, . . 46, 7 causa motus (erat) . . quod pati dilectus . . asperrabantur, ne regibus quidem parere nisi ex libidine *soliti* aut si mitterent auxilia, suos ductores praeficere nec nisi adversum accolos belligerare. 12, 32, 4 praedae passim actae (sunt), non ausis aciem hostibus, vel si ex occulto carpere agmen

temptarent, *punito* dolo. 13,46,11 si ultra unam alteramque noctem attineretur, nuptam esse se *dicittans*.

β) *inf. hist.* II,5,2 Vespasianus . . consilio ac, si res posceret, manu hostibus obniti. 13,37,3 Tiridates . . quos fidos nobis rebatur, depopulari, et si copiae contra *ducerentur, eludere.

γ) *ind. praes.* 15,45,17 venenum . . vitatum (esse) a Seneca . . propria formidine, dum . . agrestibus pomis, ac si sitis admoneret, profuente aqua vitam tolerat. Non necess. Ernesti toleraret.

2) vi *potentia* α) *ind. imperf.* IV,6,6 ea ultio . . senatum in studia diduxerat: nam si caderet Marcellus, agmen reorum sternebatur. 2,4,10 ubi . . parum subsidii in Armeniis (erat) vel, si nostra vi defenderetur (Vonones), bellum adversus Parthos sumendum erat, . . 3,13,4 quod neque convictum noxae reo, si recentia purgaret, neque defensum absolutioi erat, si teneretur maioribus flagitiis. 4,6,10 legesque, si maiestatis quaestio eximeretur, bono in usu (erant). 13,39,29 nec . . proximo itinere ductae (sunt) legiones, quae si annem . . pertransgrederentur, sub ictum dabantur. 57,16 neque extingui poterant (ignes), non si imbres caderent, non [Pichena; M non si] fluvialibus aquis aut quo alio humore, donec . . 15,42,12 cetera abrupta (sunt) . . , ac si perrumpi possent, intolerandus labor nec satis causae (erat). — A 35,7 legiones pro vallo stetero, ingens victoriae (i. q. si vincerent) decus citra R. sanguinem *bellanti, et *auxilium*, si pellerentur i. q. id quod futurum erat. III,34,4 condita (erat) Cremona . . ingruente in Italiam Annibale, *propugnaculum* adversus Gallos . . et si qua alia vis per Alpes rueret. IV,42,7 uxor quattuorque liberi, si cognosceret senatus, *ultores* aderant. 2,30,8 inerant (in libellis) et alia huiusce modi stolidi vana, si mollius acciperes (man), *miseranda* i. q. quae mis. erant. 52,15 in unum conductos ad hostem duxit, *modicam manum*, si multitudinem . . Maurorum spectares. — I,62,9 ardor et vis militum ultro ducis munia implebat, *ut si* adesset imperator et . . spem metumve adderet. 2,20,7 quis impugnandus (erat) agger, *ut si* murum succederent, gravibus superne ictibus conflictabantur. I,32,3 plebs Palatium implebat, mixtis servitiis et dissono clamore caedem Othonis. *poscentium*, *ut si* in circo *aut theatro ludicrum aliquod postularent.

β) *inf. hist.* 3,46,14 miles . . , *ut si* murum perrumperet, caedere tegmina et corpora. 12,12,5 (Cassius) exercitare legiones, cura provisu perinde agere, ac si hostis ingrueret.

3) vi *irreali* 1) α) *coni. imperf.* D 1,10 cui percontationi tuae respondere . . vix hercule auderem, si mihi mea sententia proferenda ac non disertissimorum . . hominum sermo repetendus esset. 41,7 quod si inveniretur aliqua civitas, in qua nemo peccaret, supervacuum esset . . orator. 2,71,3 si fato concederem, iustus mihi dolor etiam adversus deos esset, quod . . 13,21,12 Domitiae inimicitias gratias agerem, si benevolentia mecum in Neronem meum certaret. II,77,7 absurdum fuerit non

cedere imperio ei, cuius filium adoptaturus essem, si ipse imperarem. — 3,50,18 quod perinde censeo ac (sc. censerem) si lege maiestatis teneretur.

β) *ind. imperf.* I,15,2 si te privatus . . adoptarem, et mihi egregium erat. Crassi subolem in penates meos adsciscere, et tibi insigne . . Lutatae decora nobilitati tuae adiecisse. 16,1 si immensum imperii corpus stare . . sine rectore posset, dignus eram a quo res p. inciperet. 1,42,15 nos . . si Hispaniae Suriaeve miles aspernaretur, tamen mirum et indignum erat. V,26,5 ita coepit: si apud Vitellianum legatum defenderet, neque facto meo venia neque dictis fides debebatur.

γ) *coni. plusquamperf.* A 2,14 memoriam quoque ipsam cum voce perdidissemus, si tam in nostra potestate esset oblivisci quam tacere.

δ) *ind. praes.* II,47,3 quanto plus spei ostenditis, si vivere placeret (mihi), tanto pulchrior mors erit. 14,44,2 sed et si nunc primum statuendum haberemus, creditisne servum interficiendi domini animum sumpsisse . . ?

2) *imperfectum loco plusquamperfecti* α) *coni. plusquamperf.* 12,37,8 si statim deditus traheret, neque mea fortuna neque tua gloria inclaruisset; et supplicium mei oblivio sequeretur.

β) *coni. imperf. (potent.)* II,62,3 prorsus, si luxuriae temperaret, avaritiam non timeres (hätte man nicht zu fürchten brauchen). Non recte explic. Draeger, *Hist. Syntax II² p. 723*, recte *Syntax u. Stil des Tac. § 197. b.*

γ) *ind. imperf.* III,55,4 tot milia armatorum . . , si dux alius foret, inferendo quoque bello satis pollebant. — II,5,4 Vespasianus . . hostibus obniti, . . vix a gregario milite discrepans; prorsus, si avaritia abesset, antiquis ducibus *par.* 5,8. . . : *egregium principatus temperamentum*, si demptis utriusque (Vespasiani et Muciani) vitiis solae virtutes miscerentur. 91,9 quae *grata* sane et *popularia*, si a virtutibus proficerentur, memoria vitae prioris indecora . . accipiebantur. III,72,3 id facinus . . luctuosissimum . . accidit, nullo externo hoste, *propitiis*, si per mores nostros liceret, *deis* sedem Iovis O. M. . . furore principum excindi. 54,6 prohibiti (sunt) per civitatem sermones, eoque plures ac, si liceret, vere *narraturi*, quia vetabantur, atrociora vulgaverant. 56,16 acerrimum militem . . trucidandum capiendumque tradidit, peritissimis centurionum dissentientibus et, si consulerentur, vera *dicturis*. 3,66,13 Bruttedium artibus honestis copiosum et, si rectum iter pergeret, ad clarissima quaeque *iturum* festinatio exstimulabat.

δ) *ind. plusquamperf.* A 23,2 ac si virtus exercituum et R. nominis gloria pateretur, inventus (erat) in ipsa Britannia terminus.

c) *perf.* 1) vi *iterat.*, in apodosi *praes.* G 21,12 abeunti, si quid poposcerit [B poposcerunt, b 1 m. poposceris], concedere moris (est).

2) *loco coniunctivi futuri exacti* α) *praes.* 3,54,11 si . . transcenderis (man), . . est cf. a. a. — D 25,22 omnes . . eandem sanitatem eloquentiae prae se ferunt, ut si omnium pariter libros in manum sumpseris (man), scias . .

β) fut. I G 23,5 si indulseris (man) ebrietati . . , haud minus facile vitii quam armis vincuntur.

d) *plusquamperf.* 1) vi iterat., in apodosi *ind. imperf.* 1,72,9 sed alia in iudicium veniebant, si quis prodicione exercitum aut plebem seditionibus, denique male gesta re p. maiestatem populi R. minuisset. — 3,50,11 saepe audivi principem nostrum *conquerentem*, si quis sumpta morte misericordiam eius praevenisset. Simul oblique accipi potest.

2) vi *irreali α) coni. plusquamperf.* D 41,21 credite . . , si aut vos prioribus saeculis aut illi, quos miramur, his nati essent, ac deus aliquis vitas . . mutasset, nec vobis . . gloria in eloquentia neque illis modus . . defuisset. I,37,25 minore avaritia . . grassatus esset Vinius, si ipse imperasset. III,9,5 cf. s. 66,1 quod si tam facile suorum mentes flexisset Vitellius, quam ipse cesserat, incrementam urbem Vespasiani exercitus intrasset. 77,20 nam si recens victoria miles . . Romam contendisset, haud parva mole certatum . . foret. IV,34,2 nam Civilis si maioribus copiis instruxisset aciem, circumiri . . nequisset castraque perrupta excidisset. V,18,13 debellatum eo die foret, si R. classis sequi maturasset. 12,37,1 si quanta nobilitas . . mihi fuit, tanta rerum prosperarum moderatio fuisset, amicus . . in hanc urbem . . venissem, neque dedignatus esses . . III,40,4 et si coeptum iter properasset, . . adsequi legiones *potuisset*. — I,89,14 legiones classesque . . , si ducibus aliis bellatum foret, *longo bello materia*. III,41,16 non ignavum et, si provenisset, *atrox* consilium iniiit. 4,73,12 satis *validi*, si simul incubuissent, per intervallum adventantes . . pavore fugientium auferebantur. 11,10,15 incantum . . interfecere, primam intra iuventam, sed *claritudine paucos inter* senum regum, si perinde amorem inter populares quam metum apud hostes quaesivisset. 2,64,5 *lactiore* Tiberio, quia pacem sapientia firmaverat, quam (sc. fuisset) si bellum per acies confecisset. 16,31,8 sic gemmas . . dedi, quo modo (sc. dedissem) si sanguinem et vitam poposcissent.

β) *coni. imperf.* D 10,21 ut si in Graecia natus esses . . ac tibi Nicostrati robor . . di dedissent, non paterer inmanes illos . . lacertos levitate iaculi . . vanescere, sic nunc te . . ad vera proelia voco. A 34,1 si novae gentes atque ignota acies constitisset, aliorum exercituum exemplis vos hortarer. — D 10,9 transit et contentus est, ut (sc. transiret et contentus esset) si picturam aliquam vel statuum vidisset. G 26,2 ideoque magis servatur (sc. faenus non agitare) quam (sc. servaretur) si vetitum esset.

γ) *ind. plusquamperf.* 4,9,2 magno ea fletu . . audita (sunt); ac si modum orationi posuisset, misericordia sui . . animos audientium impleverat. 6,43,1 ac si statim . . nationes petivisset, oppressa cunctantium dubitatio (erat) et omnes in unum cedebant. 15,8,6 et capta (sunt) quaedam castella, gloriaeque et praedae non nihil partum (erat), si aut gloriam cum modo aut praedam cum cura habuisset.

δ) *ind. imperf.* IV,13,15 rei p. cura, cui ex-

cidium adventabat, si redintegratum (esset) bellum et tot armatorum milia Italiam irrupissent. — IV,15,14 nec providerant impetum hostium milites, nec, si providissent, satis virium ad arcendum *erat*. 19,18 et opprimi *poterant*, si hinc Hordeonius, inde Gallus . . medios clausissent. 15,10,3 retineri castra et eludi Parthus . . *poterat*, si Pacto . . constantia fuisset.

ε) *ind. perf.* D 17,20 ita si eum . . fatum ali- quod in urbem pertraxisset, aequae idem et Caesarem ipsum et Ciceronem audire *potuit*. III,9,5 quod si adfuisset fides, aut opprimi universis Vitellianorum viribus duae legiones . . *potuere* aut retro actae . . turpem fugam *conscivissent*. IV,34,6 castra in hostem movit, quem si statim impellere . . maturasset, solvere obsidium legionum . . *potuit*.

II) in *orat. obliqua a) praes. α) inf. praes.* A 12,11 quod si nubes non officiant, aspicere noctem solis fulgorem . . adfirmant. 42,20 obsequium ac modestiam, si industria ac vigor adsint, eo laudis **escendere*, quo . . I,21,15 ac si nocentem innocentemque idem exitus maneat, acrioris viri esse merito perire. 32,12 censebat: . . eundi ultro, si ratio sit, eandem mox facultatem, regressus, si paeniteat, in aliena potestate (esse). 33,9 et praeclarum in servis auxilium (esse), si . . prima indignatio relanguescat. III,2,11 ac si inferre arma ultro velint, duas classes (esse). 2,17 si numerus militum potius quam legionum putetur, plus hinc roboris (esse). 38,26 sentiat vivere Vitellium et imperare et, si quid fato accidat, filium habere. IV, [75,7 cf. γ.] 76,13 quod si statim congregiantur, nullas esse Ceriali nisi e reliquiis Germanici exercitus legiones. V,25,10 et si dominorum electio sit, honestius principes Romanorum quam Germanorum feminas tolerari. 2,2,9 ubi illam gloriam (esse) . . exturbantium Antonium, si mancipium Caesaris . . Parthis imperitet? 5,12 at si mare intretur, promptam maris possessionem (esse). 12,11 si contio vocetur, illic quoque quae pauci incipiant reliquos adstreperere. 14,6 non campos modo militi R. ad proelium bonos (esse), sed, si ratio adsit, silvas et saltus. 14,17 si taedio viarum ac maris finem cupiant, haec acie parari. 3,33,11 non inbecillum tantum . . sexum, sed si licentia adsit, saevum, ambitiosum (esse). 34,19 nam viri in eo culpam (esse), si femina modum excedat. 4,2,5 si quid subitum ingruat, . . subveniri. 4,10 nam voluntarium militem deesse, ac si suppeditet, non eadem virtute . . agere. 38,2 me . . satis habere, si locum principem impleam, . . vos testor. 43,10 quod si vatum, annalium ad testimonia vocentur, plures sibi . . esse. 6,22,13 multos, qui confictari adversis videantur, beatos (esse), at plerosque quamquam magnas per opes miserimos, si illi gravem fortunam constanter tolerent, hi prospera inconsulte utantur. 16,22,10 secessionem iam id et partes et, si idem multi audeant, bellum esse. — D 26,16 non negaverim Cassium . . , si iis comparetur, qui postea fuerunt, *posse* oratorem vocari. IV,81,17 artus, si . . vis adhibeatur, *posse*

integrari cf. *b. 1. γ.* 6,6,7 neque frustra . . firmare solitus est, si recludantur tyrannorum mentes, posse aspici laniatus et ictus. — I, 33, 11 vel si cadere necesse sit, *occurrentum (esse)* discrimini. 56, 18 aut bellandum (esse) adversus desciscientes aut, si . . pax placeat, faciendum imperatorem. III, 20, 10 non, si pateant portae, nisi explorato, nisi die intrandum (esse).

β) *inf. perf.* 14, 20, 7 nam antea . . scaena in tempus structa ludos edi solitos, vel si vetustiora repetas, stantem populum spectavisse. — A 15, 13 quantum enim transisse militum, si sese Britanni numerent? III, 24, 8 frustra . . verbis provocatos (esse) Vitellianos, si manus eorum oculosque non tolerant. 53, 19 sed cecidisse in inritum labores, si praemia periculis soli adsequantur qui periculis non adfuerint.

γ) *inf. fut.* II, 75, 5 quid enim profuturas (esse) cohortes . . , si unus alterque praesenti facinore paratum ex diverso praemium petat? III, 19, 7 quod si lucem opperiantur, iam pacem, iam preces (fore), et pro labore ac vulneribus clementiam et gloriam, inania laturos (esse), sed opes . . in sinu praefectorum . . fore. IV, 55, 19 si Alpes praesidiis firmentur, coalita libertate disceptaturas (esse) Gallias, quem virium suarum terminum velint. 75, 5 si Cerialis imperium Galliarum velit, ipsos finibus civitatum suarum contentos (fore); si proelium mallet [Ernesti, Halm malit], ne id quidem abnuere. V, 24, 11 si quid ultra moliantur, inde iniuriam . . , hinc ultionem . . fore. 1, 29, 3 flexos ad modestiam si videat, si supplices audiat, scripturum (esse) patri ut placatus legionum preces exciperet. 2, 77, 3 si quid hostile ingruat, quem iustius arma oppositum (esse) . . ? 77, 7 at si teneat exercitum, angeat vires, multa, quae provideri non possint, fortuito in melius casura (esse). 3, 34, 23 quid fore, si per plures annos in modum discidium oblitterentur (coniugia)? 34, 29 se quoque in Illyricum profectum et, si ita conducat, alias ad gentes iturum (esse), haud semper aequo animo, si ab uxore carissima . . divelleretur. 58, 10 quod si per tot annos possit non creari nullo sacrorum damno, quanto facilius afuturum (esse) ad unius anni proconsulare imperium? 4, 2, 6 severius acturos (esse), si vallum statuatur. 11, 6, 7 quod si in nullius mercedem negotia *eant, panciora fore. 14, 61, 24 at si desperent . . , illi maritum daturos (esse).

δ) *ind. praes.* D 20, 11 nec magis perfert (vulgus) in iudiciis tristem . . antiquitatem, quam si quis in scaena Roscii . . exprimere gestus velit. — 4, 33, 9 converso statu *neque alia *re R.*, quam si unus imperitet, haec conquiri tradique in rem fuerit. 51, 8 his partae victoriae spes, et, si cedant, insignitius *flagitium* . . addunt animos.

ε) *coni. imperf. adhortat.* II, 28, 8 si provincia . . salute imperii potior sit, omnes illuc sequerentur; sin victoriae . . columen in Italia verteretur, non abrumpendos (esse) . . validissimos artus. III, 70, 17 si conventionis paeniteat, non se, quem perfidia deceperit, ferro peteret. 14, 61, 21 denique, si id rebus conducat, . . acciret dominam.

ζ) 1, 45, 8 Caesar arma classem socios demittere Rheno parat, si imperium detrectetur, bello *certaturus*.

η) 1, 6, 21 eam condicionem esse imperandi, ut non aliter ratio constet, quam si uni reddatur.

θ) 12, 10, 12 ideo regum liberos obsides dari, ut, si domestici imperii taedeat, sit regressus ad principem.

β) *imperf. 1) a) inf. praes.* A 19, 2 doctus . . parum profici armis, si iniuriae sequerentur, causas bellorum statuit excidere. I, 61, 3 Valens adlicere vel, si abnuerent [Rhenan.; M abnuerint], vastare Gallias . . iussus. II, 18, 2 certum erat Spurrinae . . necdum venisse Caecinam et, si propinquaret, coercere intra munita militem. 95, 12 ipse abunde (esse) ratus, si praesentibus frueretur, . . III, 7, 10 Galbae imagines . . recoli iussit Antonius, decorum pro causa (esse) ratus, si placere Galbae principatus et partes revirescere crederentur. IV, 75, 7 cf. *a. γ.* 1, 17, 17 nec aliud levamentum (esse) quam si certis sub legibus militia iniretur. 30, 9 non aliud malorum levamentum (esse) quam si linquerent castra infausta . . et . . suis quisque hibernis redderentur. 36, 6 at si auxilia . . armarentur, civile bellum suscipi. 67, 6 quod si fugerent, . . saevitiam hostium superesse; at victoribus decus gloriae. 2, 76, 8 quod si regrederetur, . . civile bellum incipi. 83, 15 satis illustre (esse), si veteres inter scriptores haberetur. 3, 3, 2 Tiberius atque Augusta publico abstinere, inferius maiestate sua (esse) rati, si palam lamentarentur. 6, 4 idque et sibi et cunctis egregium (esse), si modus adiceretur. 8, 6 si vera forent quae iacerentur, praecipuum in dolore suum locum (esse) respondit. 40, 13 egregium resumendae libertati tempus (esse), si ipsi florentes, quam inops Italia (esset), . . cogitarent. 4, 17, 17 neque aliud gliscentis discordiae remedium (esse), quam si unus alterve maxime prompti subverterentur. 28, 14 idque facile intellectu (esse), si proderentur alii. 6, 2, 18 neque sibi vitam tanti (esse), si armis tegenda foret. 23, 10 praescriptum fuisse Macro-ni, si arma ab Seiano temptarentur, . . iuvenem . . ducem populo imponere. 26, 5 fateri (Tiberius) . . grave famae suae (esse), si proximus amicorum nullis moriendi rationibus vitam fugeret. 11, 28, 12 sed *in eo* discrimen verti, si defensio audiretur, utque clausae aures etiam confitenti forent. 33, 4 non aliam spem incolumitatis Caesaris (esse) adfirmat, quam si ius militum . . in aliquem libertorum transferret. 12, 65, 9 pares iterum accusandi causas esse, si Nero imperitaret cf. Nipp., qui del. pares . . esse. 13, 41, 23 ut Cassius de ceteris honoribus ad-sensus, si pro benignitate fortunae dis grates agerentur, ne totum quidem annum supplicationibus sufficere dissernerit. 49, 12 cetera per omnes imperii partes perinde egregia (esse), quam si non Nero, sed Thrasea regimen eorum teneret. 14, 6, 6 solum insidiarum remedium esse, si non intellegerentur. [Bezzenberger, Halm esse *sensit*, quod non necessarium.] 47, 4 Regulus . . clarus, adeo ut Nero . . , si quid fato pateretur, responderit habere subsidium rem p. 62, 11 locum haud minoris gratiae instare, si

coniugem infensam depelleret. 15,65,6 non referre dedecori, si citharoedus demoveretur et tragoedus succederet. 16,11,7 largitur in servos quantum aderat pecuniae; et si qua asportari possent, sibi quemque deducere iubet. — 1, 81,10 posse et alios profiteri, si gratiae aut meritis confiderent. 2,26,5 nec dubium habebatur labare hostes... et si proxima aestas adiceretur, posse bellum patrari. 65,16 rescriptum (est), si fraus abesset, posse eum innocentiae fidere. 13,37,23 posse illi regnum contingere, si omissa spe longinqua potiorum sequeretur. — 13,49,13 quod si summa dissimulatione transmitterentur, quanto magis inanibus *abstinendum* (esse)? 14,35,12 si copias armatorum, si causas belli secum expendere, vincendum illa acie vel cadendum esse.

β) *inf. perf.* A 39,10 frustra studia fori in silentium acta (esse), si militarem gloriam alius occuparet. 3,58,8 saepe pontifices Dialia sacra fecisse, si flamen valetudine aut munere publico impediretur. 11,16,22 at si paterna Italico mens esset, non alium infensus arma contra patriam quam parentem eius exercuisse. 13,23,9 respondit nihil umquam se domi nisi nutu aut manu significasse, vel si plura demonstranda essent, scripto usum (esse). 6,9 alii melius evenisse disserunt, quam si Claudius militiae ad labores vocaretur.

γ) *inf. fut.* A 24,15 idque etiam adversus Britanniam profuturum (esse), si Romana ubique arma (essent) et velut e conspectu libertas tolleretur. II,1,16 si pergeret in urbem, ob sidem fore cf. sin BB. II. b. β. 44,22 hos certe nondum victos et, si ita ferret, honestius in acie perituros (esse). III,77,2 pollicitusque, si praesidium acciperet, vacuum arcem traditurum (esse). IV,20,5 si nemo obsisteret, innoxium iter fore: sin arma occurrant, ferro viam inventuros. 56,16 pollicitusque, si praemium daretur, iturum in Batavos et potiorum civitatis partem ad societatem R. retracturum (esse). 63,9 neque alium finem belli (fore) rebantur, quam si promisca ea sedes omnibus Germanis foret aut disiecta Ubios quoque dispersisset. 81,16 huic vim luminis rediturum (esse), si pellerentur obstantia; illi elapsos in pravum artus, si salubris vis adhibeatur, posse integrari. 1,13,9 dixerat Arruntium non indignum et, si casus daretur, aursurum (esse). 28,5 prospere cessura (esse) qua pergerent, si fulgor et claritudo deae redderetur. 2,33,22 adiecerat Tiberius non id tempus censurae nec, si quid in moribus labaret, defuturum (esse) corrigendi auctorem. 38,23 ceterum si patribus videretur, daturum (esse) liberis eius duena sestertia. 63,7 tutam ei sedem in Italia fore, si maneret cf. sin BB. II. b. β. 70,2 si limen obsideretur, si effundendus spiritus foret, quid deinde miserrimae coniugi eventurum (esse)? 4,46,11 mansura (esse) haec, si temptarentur cf. sin BB. II. b. α. 6,30,15 sibi fidem integram et, si nullis insidiis peteretur, mansuram (esse). 34,17 plus decoris victores aut, si terga darent, flagitii laturos (esse). 11,23,13 quem ultra honorem (fore) residuis nobilium, aut si quis pauper e Latio senator

foret? 12,2,3 nihil in penatibus eius novum (fore) disserebat, si sueta coniunx rediret. 2,5 improbatam (esse) longo discidio, ac si rursus adsumeretur, eo ipso superbam (fore). 7,1 hand defuere qui certatim, si cunctaretur Caesar, vi acturos (esse) testificantes erumperent curia. 20,7 disserebatur modicam victoribus laudem (fore) ac multum infamiae, si pellerentur. 42,5 distrahi cohortes ambitu duorum et, si ab uno regerentur, intentiorem fore disciplinam adseverante uxore. 13,6,17 daturum (esse) documentum, honestis an secus amicis uteretur, si ducem egregium quam si pecuniosum per ambitum deligeret. 27,6 si separarentur libertini, manifestam fore penuriam ingenuorum. 38,9 equiti si detecta corpora obicerentur, nihil profuturam (esse) multitudinem. 14,57,4 Tigellinus malas artes gratiores (Neroni fore) ratus, si principem societate scelerum obstringeret, metus eius rimatur. 15,12,13 si singulis manipularibus servati civis corona imperatoria manu tribueretur, quod illud et quantum decus (fore), ubi. 59,4 si conatibus eius conscii adgregarentur, secuturos (esse) etiam integros. 62,5 imaginem vitae suae relinquere testatur, cuius si memores essent, bonarum artium famam laturos (esse).

δ) *ind. perf.* 1,35,13 et si vellet imperium, promptas res ostentavere.

ε) *ind. imperf.* V,13,16 obstinatio viris feminisque par; ac si transferre sedes cogerentur, maior vitae metus quam mortis (erat). 1,11,13 patres, quibus unus metus (erat), si intellegere viderentur, in questus effundi. 2, 37,14 ego, qui non pecuniam, non studia populi parare potuissem, satis habebam, si tenues res meae nec mihi pudori nec cuiquam oneri forent. 42,12 clementiam offerebat, si ad precandum veniret. 64,16 quem (Augustum) auctorem utriusque regni, si sperneretur, vindicem metuebat. 88,3 litteras, quibus mortem Arminii promittebat, si venenum mitteretur. 3,15,4 sociam se cuiuscumque fortunae et, si ita ferret, comitem exitii promittebat. 4,69,3 et si pone fores adsisterent, metus visus, sonitus erat. 11,28,2 domus principis inhoruerat, maximeque quos penes potentia et, si res verterentur, formido (erat), aperte fremere. 37,9 ubi redire amor ac, si cunctarentur, propinqua nox et uxorii cubiculi memoria timebantur. 13,41,12 nec id nobis virium erat, quod firmando praesidio divideretur, vel si integra et incustodita relinquerentur (Artaxata), nulla in eo utilitas aut gloria (erat), quod capta essent. 14,3,6 sed inter epulas principis si daretur (venenum), referri ad casum non poterat. 15,6,19 Paetus, cui satis ad gloriam erat, si proximus haberetur. — 2,63, 14 Maroboduus Ravennae habitus, si quando insoleres Suebi, quasi rediturus in regnum ostentabatur.

ζ) *praes. hist.* 15,51,12 adicit questus et destinationem vindictae, si facultas oreretur.

η) *coni. imperf. dubitat.* II,83,11 Vitellium in incerto fore, quam partem Italiae protegeret, si [sibi] litora infestis classibus peterentur. — *coni. potent.* 4,5,16 totidem (legionibus) apud

Delmatiam locatis, quae .a tergo illis, ac si repentinum auxilium Italia posceret, haud procul accirentur.

3) *coni. imperf. adhortat.* I, 41, 11 agerent ac ferirent, si ita e re p. videretur. 65, 15 si fortuna contra *daret, iratis ne relinquerentur. 1, 59, 19 si patriam parentes . . mallent quam dominos . . , Arminium . . ducem sequerentur. 2, 26, 18 adnectebat, si foret adhuc bellandum, relinqueret materiem Drusi fratris gloriae, qui . . 4, 39, 13 si maritus Liviae quaereretur, haberet in animo amicum. 14, 1, 11 quod si nurum Agrippina non nisi filio infestam ferre posset, redderetur [Acidal.; M redditur] ipsa Othonis coniugio. [28, 6 ut, qui . . provocavissent, eiusdem pecuniae periculum facerent, cuius (sc. peric. facerent) ii [al., Nipp.; M is; Halm si] qui imperatorem appellarent [M appellavere cf. com. crit.].]

1) IV, 4, 2 si privatus esset, *cur publice loqueretur?* 1, 40, 4 vel si vilis ipsi salus (esset), cur filium . . inter furentes . . haberet? 13, 49, 5 cur enim, si rem p. egere libertate senatoria crederet, tam leviam consecraretur?

*) 1, 19, 7 si tamen tenderent in pace temptare quae ne civilium quidem bellorum victores postulaverint, *cur contra . . fas disciplinae vim meditentur?*

2) α) A 40, 8 cum praecepto *ut*, si in Britannia foret (Agricola), traderentur (codicilli). 3, 28, 9 custodes . . praemiis inducti (sunt), *ut, *si [Lips.; M visi] a privilegiis parentum cessaretur, . . populus vacantia teneret. 13, 46, 2 Otho . . laudare formam . . uxoris apud principem, sive ut accenderet ac, si eadem femina poteretur, id quoque vinculum potentiam ei adiceret. — II, 18, 10 . . , *quo plus auctoritatis inesset consiliis, si seditio mitesceret.* 13, 2, 7 (Burrus et Seneca) iuvantes in vicem, quo facilius lubricam principis aetatem, si virtutem aspernaretur, voluptatibus concessis retinerent.

β) IV, 18, 26 Labeo . . , *ne interfectus invidiam apud populares vel, si retineretur, semina discordiae praeberet, in Frisios avehitur.* 14, 20, 7 stantem populum spectavisse, ne, si consideret theatrum, dies totos ignavia continuaret. 12, 5, 5 incestum ac, si sperneretur, ne in malum publicum erumperet, metuebatur. 13, 12, 12 metuebatur, ne in supra feminarum inlustrium prorumperet, si illa libidine prohiberetur. 40, 2 cf. d. 1. 2. η. ββ.

γγ) 15, 59, 16 *dum ipse . . posteris, si vita praeriperetur, mortem adprobaret.*

δδ) 13, 20, 15 Nero . . *non prius differri potuit, quam Burrus necem eius promitteret, si facinoris coargueretur.*

μ) I, 22, 4 regnorum libidines avido talium, si auderet, ut sua ostentantes, quiescenti ut aliena exprobrabant. IV, 59, 17 corruptissimum quemque e deditis pergere ad obsessos iubet, veniam ostentantes, si praesentia sequerentur i. q. qui ostentarent: Her. 1, 28, 2 is . . corrupta latius castra et, si contra tenderet, exitium metuens, praebuit . . suspicionem conscientiae. 2, 42, 13 ille ignarus doli vel, si intellegere crederetur, vim metuens in urbem properat. 15, 36, 18 haec . . plebi volentia fuere, . . rei frumen-

tariae angustias, si abesset (Nero), *metuente.* V, 18, 8 perfuga . . adiit Cerialem, terga hostium *promittens*, si . . eques immitteretur. 12, 29, 8 nec Claudius . . arma . . interposuit, tutum Vannio perfugium *promittens*, si pelleretur. 13, 15, 26 *promittentibus* tam praecipitem necem, quam si ferro urgueretur, . . decoquitur virus . . rapidum. 15, 52, 5 abnuit Piso, invidiam *praetendens*, si sacra mensae . . caede . . cruentarentur. 13, 50, 6 impetum eius . . attinere senatores, dissolutionem imperii *docendo*, si fructus, quibus res p. sustineretur, deminuerentur. II, 28, 4 cohortes turbidas ac, si una forent, *praecalidas.* III, 60, 9 docuit esse adhuc Vitellio vires, *ambiguas*, si deliberarent, acres, si desperassent. IV, 61, 6 fuis Germanorum opibus et, si certandum adversus Gallos . . foret, *includit* fama. 2, 80, 11 ubi Pisonem . . , si iure ageretur, *potiorem*, si armis, *non invalidum* vidissent. 14, 58, 5 peti-tum (esse) ab eo Corbulonem, magnis tum exerciti-bus praesidentem et, clari atque insontes si [Bezzenger add.; Ernesti ante clari] interficerentur, *praecipuum* ad pericula. IV, 8, 25 splendidissimus quisque eodem inclinabat *metu invidiae*, si ipsi eligerentur. 72, 9 Cerialis *metu infamiae*, si licentia . . inbuere militem crederetur, pressit iras (militum). I, 13, 12 credo et rei p. curam subisse, frustra a Nerone *trans-latae*, si apud Othonem relinqueretur. IV, 69, 15 abstinerent armis, *impetrabili venia* et *paratis deprecatoribus*, si paeniteret. V, 11, 3 sub ipsos muros struxere aciem, *rebus secundis* longius ausuri et, si pellerentur, *parato perfugio.* 3, 34, 30 *haud semper aequo animo*, si . . divelleretur cf. a. γ. 11, 12, 9 neque Silius . . periculi nescius erat: sed *certo*, si abnueret, *exitio* . . praesentibus frui pro solacio habebat. 26, 9 mansuram (esse) eandem Messalinae potentiam, *addita securitate*, si praeventiret Claudium. 15, 13, 7 ac vis si [Walther add.; al. ac si vis] ingrueret, *provisis exemplis* . . — D 2, 17 Aper . . contemnebat potius litteras quam nesciebat, tamquam maiorem industriae . . gloriam *habiturus*, si ingenium eius nullis alienarum artium adminiculis inuiti videretur. 1, 36, 5 angebat metam gnarus R. seditionis et, si ommitteretur ripa, *invasurus* hostis: at si (36, 6) auxilia . . armarentur, civile bellum suscipi.

2) vi *irreali* 1) in apodosi *inf. perf.* IV, 85, 11 si status imperii . . in discrimine verteretur, debuisset Caesarem in acie stare.

2) *imperf. loco plusquamperf.*, in apodosi *inf. perf.* 11, 36, 5 nec cuiquam ante pereundum fuisse, si Silius rerum poteretur.

c) *perf.* 1) in apodosi *inf. praes.* V, 25, 5 si Vespasiano bellum navaverint, Vespasianum rerum potiri: sin populum R. armis vocent, quotam partem generis humani Batavos esse? 1, 17, 9 ac si quis tot casus vita superaverit, trahi adhuc diversas in terras, ubi . . inculta montium accipiant. — IV, 17, 18 nunc easdem omnium partes (esse), *addito*, si quid militaris disciplinae in castris Romanorum vigerit.

2) loco *coniunctivi futuri exacti*, in apodosi *inf. fut.* D 32, 33 satis multos offendi, quos, si forte haec audierint, certum habeo dicturos (esse) . . 14, 3, 16 et si naufragio intercepta sit,

quem adeo iniquum (fore), ut sceleri adsignet, quod . . . fluctus deliquerint?

d) *plusquamperf.* 1) 1) α) *inf. praes.* 2,50,6 postulavit damnari, si qua de Augusto inreligiose dixisset. 3,58,5 porro, si hi duxissent provincias, cur Dialibus id (esse) vetitum? 4, 54,10 non mirum (esse) ait, si quid severius in eam statuisset. 6,4,9 aemulationem inter collegas et si qua discordes iecissent melius obliterari respondit. — 1,73,16 ius iurandum perinde *aestimandum* (esse) quam si Iovem fefellerisset.

β) *inf. perf.* IV,32,6 si Vespasianum iuvare adgressus foret, satis factum (esse) coeptis. 4,15,10 quod si vim praetoris usurpasset manibusque militum usus foret, spreta (esse) in eo mandata sua.

γ) *coni. imperf. imperat.* 14,8,18 ac, si ad visendum venisset, refotam nuntiaret, sin (sc. venisset) facinus patraturus, nihil se de filio credere.

δ) *inf. hist.* 15,58,8 fortuitus sermo et subiti occursum, si convivium, si spectaculum simul inissent (vi iterat.), pro crimine accipi.

2) *coni. loco futuri exacti orationis directae*
α) *inf. praes.* III,63,11 non omisere . . . salutem . . . offerre Vitellio, si positis armis se . . . Vespasiano permisisset. 12,60,6 decreta eorum perinde haberi inusserat, ac si magistratus R. constituisset. 14,14,14 ratus dedecus molliri, si plures foedasset, . . . — 1,49,14 nec aliter *posse* placari commilitonum manes, quam si . . . vulnera accepissent. 4,24,3 *posse* reliquos circumveniri, si cuncti . . . incubuissent. 11,16,20 frustra Arminium praescribi: cuius si filius . . . in regnum venisset, *posse* extimesci. 28,10 facilitas imperatoris fiduciam dabat, si atrocitate criminis praevaluissent, *posse* opprimi damnatam ante quam ream. — 12,60,3 audita (est) vox principis, parem vim rerum *habendam* (esse) a procuratoribus suis iudicatarum, ac si ipse statuisset.

β) *inf. fut.* II,32,26 tum rursus deliberaturum et, si proelium placuisset, auctis viribus certaturos (esse). III,60,17 maiora illis praemia (fore) . . . si incolumitatem senatui populoque R. sine sanguine quaesissent. 64,8 populi mobilem animum (esse) et, si ducem se praebuisset, easdem illas adulationes pro Vespasiano fore. 81,9 si moram interiecissent, facilius omnia conventura (esse). IV,63,9 cf. b. I. γ. 1,38,9 vexillum ad ripam vertit, et si quis agmine decessisset, pro desertore fore clamitans, reduxit . . . turbidos. 47,10 *resistentis* Germanico . . . posse a se mitigari vel infringi: quod aliud subsidium (fore), si imperatorem sprevisset? 79,7 pessum ituros (esse) . . . campos, si amnis Nar . . . in rivos diductus superstagnavisset. 3, 14,14 non temperaturos (esse) manibus, si patrum sententias evasisset. 4,40,10 quas (inimicitias) longe acrius arsuras (esse), si matrimonium Liviae velut in partes domum Caesarem distraxisset. 14,20,20 an iustitiam *auctum *iri et decurias equitum . . . iudicandi munus *melius expleturas (esse), si fractos sonos . . . perite audissent? 58,14 si sexaginta milites . . . propulisset, dum . . . manus alia permeat, multa secutura (esse), quae adusque bellum evalescerent. 15,25,11 unde spes fieret non frustra eadem

oraturum (esse) Tiridaten, si preces ipse attulisset. 60,12 melius fore, si amicitiam familiari congressu exercuissent. 16,14,16 scribit ad principem magna se . . . adlaturum (esse), si brevem exilii veniam impetravisset. 24,4 codicillos ad Neronem composuit, . . . expurgaturum (esse) adseverans, si notitiam criminum et copiam diluendi habuisset.

γ) *ind. imperf.* II,56,7 ipsi milites . . . dites dominos in praedam aut, si repugnatum foret, ad exitium destinabant. IV,18,2 si destinata provenissent, validissimarum . . . nationum regno imminabat. 13,53,3 manus *ex eo* decus sperabant (duces), si pacem continuavissent. 16,5, 12 quippe gravior inerat metus, si spectaculo defuissent.

δ) *inf. hist.* II,19,4 vetustissimus quisque . . . discrimen ostendere, si . . . Caecina . . . cohortes circumfudisset.

ε) *praes. hist.* 2,13,10 sestertios centenos, si quis transfugisset, . . . pollicetur. 14,62,14 magna ei praemia . . . promittit, vel, si negavisset, necem intentat.

ζ) *coni. imperf. dubitat.* IV,69,10 quam, si cuncta provenissent, sedem imperio legerent?

η) αα) III,84,18 Vitellius . . . in domum uxoris . . . defertur, *ut*, si diem latebra vitavisset, Tarracinam . . . perfugeret. 3,69,13 sic a maioribus institutum (esse), *ut*, si antissent delicta, poenae sequerentur. 12,40,6 illo augente audita, *ut* maior laus *compositi* vel, si duravissent, venia iustior tribueretur. 13,32,2 factum (est) . . . senatus consultum . . . *ut* si quis a suis servis interfectus esset (vi iterat.), ii quoque, qui . . . inter servos supplicia penderent. 40,13 *ut*, si hostis intravisset, . . . exciperetur. 14,43,9 *ut* maneret integrum, si quando res p. consiliis eguisset. — 14,23,3 Corbulo . . . ad occupanda Tigranocerta, quibus excisis metum hostium intenderet vel (sc. *ut*), si pepercisset, clementiae famam adipisceretur, illuc pergat. — 2,70,10 moderabatur cursui, *quo propius regrederetur, si mors Germanici Suriam aperuisset. 3,49,4 obiectans aegro Druso composuisse (carmen), *quod*, si extinctus foret, maiore praemio vulgaretur.

ββ) D 26,32 veritus . . . *ne* multos offenderet, si paucos excerpisset. III,46,11 ac *ne* externa moles utrimque ingrueret, si Dacus Germanusque diversi inrupissent. IV,13,9 Civilis . . . *ne* ut hosti (sc. sibi) obviam iretur, si a populo R. palam descivisset, Vespasiani amicitiam . . . praetendit. 54,15 primores Galliarum . . . pepigisse, *ne* deessent libertati, si populum R. . . mala fregissent. 68,18 *ne* . . . pravis impulsoribus, si exercitum invasisset, paci belloque male consuleret. 12,66,6 de genere veneni consultavit, *ne* repentino . . . facinus proderetur; si lentum . . . delegisset, *ne* . . . Claudius . . . dolo intellecto ad amorem filii rediret. 13,8,16 obvium Quadratum habuit, illuc progressum, *ne*, si . . . Suriam intravisset Corbulo, omnium ora in se verteret. 40,1 Tiridates . . . metu, *ne*, si concessisset obsidioni, nihil opis in ipso videretur, si (40,2) prohiberet, inpeditis locis . . . copias inligaret, statuit.

θ) I,52,22 merito dubitasse Verginium equestri

familia, ignoto patre, *inparem*, si recepisset imperium, *tutum*, si recusasset. III, 60, 10 (vires) *acres*, si desperassent cf. *b. p.* IV, 25, 17 arma *sumpsere spe libertatis et, si exuissent servitium, *cupidine imperitandi*. 2, 85, 15 ut. in insulam veherentur, coercendis illic latrocinii et, si ob gravitatem caeli interissent, *vile damnum*. 4, 30, 7 actum (est) *de praemiis* accusatorum *abolendis*, si quis maiestatis postulatus ante perfectum iudicium se ipse vita privavisset. 60, 13 Drusum traxit in partes, *spe obiecta* principis loci, si priorem aetate. demovisset. 6, 17, 15 tulit opem Caesar. *facta* mutandi *copia* sine usuris per triennium, si debitor populo in duplum praediis cavisset. 12, 12, 14 *Carene* promptas res *ostentante*, si citi advenissent, . . . 13, 18, 5 a principe, . . . *veniam sperante*, si largitionibus validissimum quemque obstrinxisset.

2) vi *irreali a*) 1, 33, 7 credebaturque (Drusus), si rerum potitus foret, libertatem redditurus (fuisse). 2, 73, 10 quod si solus arbiter rerum, si iure et nomine regio fuisset (Germanicus), tanto promptius adsecuturum (fuisse) gloriam militiae, quantum . . . bonis artibus praestitisset. 4, 18, 9 neque mansurum (fuisse) Tiberio imperium, si iis quoque legionibus cupido novandi fuisset. 14, 29, 8 addidit subiecturum ei provinciam fuisse, si biennio proximo vixisset. 15, 35, 12 secuta (est) Neronis oratio . . . , quamvis sontem . . . victurum tamen fuisse, si clementiam iudicis expectasset.

β) 3, 53, 6 quod si mecum ante . . . consilium habuissent, nescio an suasurus fuerim . . .

γ) III, 63, 15 tanta torpedo invaserat animum, ut, si principem eum fuisse ceteri non meminissent, ipse oblivisceretur i. q. obliturus fuerit.

δ) 12, 48, 9 poteretur Radamistus male partis, dum invisus, infamis, quando id magis ex usu (esset), quam (sc. esset) si cum gloria adeptus foret. — 12, 65, 11 novercae insidiis domum omnem convelli, *maiore flagitio*, quam si inpuccitiam prioris coniugis reticisset.

ε) 15, 16, 11 neque minus deformem (fuisse) illam fugientium trepidationem, quam (sc. fuisset) si terga in acie vertissent.

B) i. q. *ob etwa, ob vielleicht* I, 31, 11 pergunt . . . in castra . . . tribuni . . . , si incipiens . . . seditio melioribus consiliis flecteretur. III, 30, 8 ignes . . . inferri . . . aedificiis iubet, si damno rerum suarum Cremonenses ad mutandam fidem traherentur. 52, 2 Umbriam explorari placuit, si qua Appennini iuga clementius adirentur. 1, 48, 2 dandum adhuc spatium ratus, si . . . sibi ipsi consulerent, . . . 3, 63, 3 perspecto iure, et si qua iniquitas involveretur. 4, 49, 2 Sabinus exercitum . . . ostendit, si barbari . . . proelium auderent. 12, 28, 4 Pomponius cum legionibus opperiebatur, si Chatti . . . casum pugnae praeberent. 13, 40, 15 adsultare . . . Tiridates . . . , tum minitans, tum specie trepidantis, si laxare ordines . . . posset. 15, 13, 3 Vologeses . . . castellum . . . adpugnare, propius incedens quam mos Parthis, si ea temeritate hostem in proelium eliceret. — [Loc. mutil. 3, 47, 6.] — Scripsit de hac con. Klintberg. Holmiae, 1877.

sibi. cf. sui

sic. I) in *univ. a*) respicit ad ea quae praecedunt D 12, 9 haec eloquentiae primordia, haec penetrabilia; hoc primum habitu cultuque commendata mortalibus in . . . pectora influxit: sic oracula loquebantur i. q. in der sprache der poesie. 4, 43, 13 neque Philippum potentia, sed ex vero statuise: *idem* regis Antigoni, *idem* imperatoris Mummii iudicium (fuisse); sic Milesios . . . , postremo . . . praetorem Achaiae decrevisse. ita secundum Messenios datum (est). D 18, 9 . . . , si illud . . . praedixero, mutari cum temporibus formas quoque et genera dicendi. sic Catoni seni comparatus C. Gracchus plenior . . . , sic Graccho politor . . . Crassus, sic utroque distinctior . . . Cicero, Cicerone mitior Corvinus (est). 28, 22 ac non studia modo curasque, sed remissiones etiam lusumque puerorum sanctitate quadam . . . temperabat. sic Corneliam Gracchorum, sic Aureliam Caesaris, sic Atiam Augusti praefuisse educationibus . . . accepimus. G 11, 7 nec dierum numerum, ut nos, sed noctium computant. sic constituunt, sic condicunt. 18, 12 sic vivendum, sic pereundum (esse mulieri) i. q. in indissolubili coniugii eadem societate: Baumstark. 38, 5 insigne gentis obliquare crimem nodoque substringere: sic Suebi a ceteris Germanis, sic Sueborum ingenui a servis separantur. II, 75, 7 quid enim profuturas cohortes . . . , si unus alterque praesenti facinore paratum ex diverso praemium petat? sic Scribonianum sub Claudio interfectum, sic percussorem eius Volaginum e gregario ad summa militiae profectum (esse). 2, 26, 11 se . . . plura consilio quam vi perfecisse. sic Sugambros in deditionem acceptos, sic . . . Maroboduum pace obstructum (esse). IV, 57, 8 superesse (Romanis) fidas provincias, victores exercitus, fortunam imperii et ultores deos. sic olim Sacrovirum et Aeduos, nuper Vindicem Galliasque singulis proeliis concidisse. 4, 38, 17 optimos quippe mortalium altissima cupere: sic Herculem et Liberum apud Graecos, Quirinum apud nos deum numero additos (esse). 12, 25, 5 stimulabat (Pallas) Claudium, consuleret rei p., Britannici pueritiam robore circumdaret: sic apud divum Augustum, quamquam nepotibus subnixum, viguisse privignos; a Tiberio super propriam stirpem Germanicum adsumptum (esse). 15, 20, 10 usu probatum est, p. c., leges egregias . . . apud bonos ex delictis aliorum gigni. sic oratorum licentia Cincianam rogationem, candidatorum ambitus Iulias leges, magistratum avaritia Calpurnia scita pepererunt. A 15, 13 quantulum enim transisse militum (R.), si sese Britanni numerent? sic Germanias excussisse iugum i. q. maiore copiarum numero. G 32, 5 Tencteri . . . equestris disciplinae arte praecellunt; nec maior apud Chattos peditum laus quam Tencteri equitum. sic instituire maiores: posterum imitantur. II, 78, 14 Carmelus: ita vocant montem deumque. nec simulacrum deo aut templum (sic tradidere maiores): ara tantum et reverentia (est). V, 6, 24 sic veteres auctores, sed gnari locorum tradunt. II, 100, 8 scripsit Valens exercitui . . . , ut in itinere opperiretur: sic sibi cum Caecina convenisse. IV, 20, 12 in cuneos congregantur, densi undique et frontem tergaque ac latus tuti; sic

tenuem nostrorum aciem perfringunt. 33,11 Nerviorum cohortes..latera nostrorum nudavere: sic ad legiones perventum (est), quae.. 1,34,10 adsistentem contionem, quia permixta videbatur, discedere in manipulos iubet: sic (i. e. permixtos) melius audituros responsum (est). 3,56,8 sic cohiberi pravus aliorum spes rebatur. 71,5 aedem esse apud Antium, quae sic (sc. equestris Fortunae) nuncuparetur. 5,2,6 Tiberius.. honores (matris).. imminuit, paucis admodum receptis et addito, ne caelestis religio decerneretur: sic ipsam maluisse. 6,17,16 sic refecta (est) fides, et paulatim privati quoque creditores reperti (sunt). 12,16,3 tunc composito agmine incedunt... sic pulsus (est) hostis, ventumque Sozam. 19,8 bellorum egregios fines (esse), quotiens ignoscendo transigatur: sic Zorsini victo nihil ereptum (esse). 13,45,12 rarus in publicum egressus (Poppaeae erat), idque velata parte oris, ne satiaret aspectum, vel quia sic decebat. 14,29,14 nave fabricatur plano alveo adversus breve et incertum. sic (i. e. navibus) pedes; equites vado secuti aut.. adnantes equis *tramisere*. 15,57,5 Nero.. ratus muliebri corpore impar dolori tormentis dilacerari iubet. at illam non verbera, non ignes.. pervicere, quin obiecta denegaret. sic primus quaestionis dies contemptus (est). postero.. 1,77,1 sic *distractis* (in partes) *exercitibus* ac *provinciis*.. i. q. bei dieser teilspaltung. IV,25,1 (litteras) pro contione recitavit, victosque qui attulerant ad Vitellium misit. sic mitigatis animis.. 29,15 sic exhausta nocte novam aciem aperuit. 39,25 et tertia legio.. in Suriam remissa (est); pars exercitus in Germanias ducebatur. sic egesto quidquid turbidum rediit urbi sua forma. 65,17... arbitrum habebimus Civilem et Velaedam...? sic lenitis Tencteris.. 13,21,1... reputaret tenebras et... sic *lenito* principis metu et luce orta itur ad Agrippinam. V,19,9 diruit molem.. Rhenumque.. disiectis quae morabantur, effudit. sic velut abacto amne tenuis alveus insulam inter Germanosque continentium terrarum speciem fecerat. 1,45,1 sic compositis praesentibus.. 3,34,16 placuisse quondam Oppias leges, sic temporibus rei p. postulantibus. II,89,13 sic Capitolium *ingressus* atque ibi matrem complexus Augustae nomine honoravit. IV,18,1 sic in Gallias Germaniasque intentus.. 32,20... denique ausos aut libertas sequetur aut victi idem erimus? sic accensum.. dimittit. 2,16,1... aliud sibi reliquum quam...? sic *accensus* et proelium poscentes in campum.. deducit. V,23,12 his flumen secundum (erat), illi vento agebantur: sic praevecti..

b) *respicit ad ea quae sequuntur* 2,16,8 noster exercitus sic incessit:.. — D40,19 apud quos (Athenienses) omnia populus, omnia imperiti, omnia, ut sic dixerim, omnes poterant. 14,53,14 studia, ut sic dixerim, in umbra educata. D34,8... ita ut altercationes quoque exciperet et iurgiis interesset utque sic dixerim, pugnare in proelio disceret. G2,4 immensus ultra utque sic dixerim adversus Oceanus. [A3,13 Wölflin cf. p. 711^a.] — seq. *orat. dir.* III,38,2 Blaesi mors.. famosa fuit, de qua sic accepimus. 14,55,1

ad quae Nero sic ferme respondit. — seq. *acc. c. inf.* IV,83,2 origo dei nondum nostris auctoribus celebrata (est): Aegyptiorum antistites sic memorant, Ptolemaeo regi.. oblatum (esse).. iuvenem, qui.. 13,9,18 Nero quo componeret diversos, sic evulgari iussit: ob res a Quadrato et Corbulone prospere gestas laurum fascibus imperatoriis addi [Puteol.; M addidit; Ritter additam; Pfitzn. addidi]. — seq. *tamquam* D10, 10 neque hunc meum sermonem sic accipi volo, tamquam eos.. deterream a carminibus. — seq. *ut* A46,8 id filiae.. uxori praeceperim, sic patris, sic mariti memoriam venerari, ut omnia facta dictaque eius secum revolvant.. I,83,20 *ita*.., sic.., ut cf. p. 711^a. 3,69,12 sic a maioribus institutum (esse), ut, si antissent delicta, poenae sequerentur.

II) *spec. A*) inservit *comparationi a) a) ut*.. sic D10,25 ut si in Graecia natus esses.. non paterer inmanes illos.. lacertos levitate iaculi.. vanescere, sic nunc te.. ad vera proelia voco. A3,8 et ut corpora nostra lente augescunt, cito extinguuntur, sic ingenia studiaque oppresseris facilius quam revocaveris. 4,33,8 igitur ut olim.. credebantur, sic converso statu.. in rem fuerit cf. totum loc. 61,6 utque aliorum meditatio et labor in posterum valescit, sic Haterii canorum illud et profluens cum ipso simul extinctum est.

β) *sicut*.. sic A31,10 ac sicut in familia recentissimus quisque servorum etiam conservis ludibrio est, sic in hoc orbis terrarum vetere famulatu novi nos et viles in excidium petimur. I,84,29 hunc (senatum).. sicut a maioribus accepimus, sic posteris tradamus; nam *ut* ex vobis senatores, *ita* ex senatoribus principes nascuntur.

γ) *quo modo*.. sic D25,14 sed q. m. inter Atticos oratores primae Demostheni tribuuntur.. sic [b corr.: BbCF sicut] apud nos Cicero.. ceteros eorumdem temporum disertos antecessit. 36,36 et *q. m. disertum haberi.. gloriosum, *sic [Acidal.; codd. commoda.. sed] contra mutum.. videri deforme habebatur. 39,7 nam q. m. nobiles equos cursus et spatia probant, sic est aliquis oratorum campus, per quem.. 41,12 q. m. *enim minimum usus.. ars medentis habet in iis gentibus, quae firmissima valetudine.. utuntur, sic minor oratorum honor.. est inter bonos mores cf. 41,9 sicut. A34,8 q. m. silvas.. penetrantibus fortissimum quodque animal contra ruere [Andres. ruebat], pavida et inertia ipso agminis sono pellebantur, sic acerrimi Britannorum iam pridem ceciderunt, reliquus est numerus ignavorum et metuentium. G41,3 propior, ut, q. m. paulo ante Rhenum, sic nunc Danuvium sequar, Hermundurorum civitas (est). 4,35,8 an illi quidem septuagensimum ante annum peremti, q. m. imaginibus suis noscuntur.. sic partem memoriae apud scriptores retinent? 70,15 ne quid impedire credatur, quo minus novi magistratus, q. m. delubra et altaria, sic carcerem recludent. 11,6,9 nunc inimicitias accusationes.. foveri, ut q. m. vis morborum pretia medentibus, sic fori tabes pecuniam advocatis ferat. 16,32,14 dedit exemplum praecavendi, q. m. fraudibus involutos

aut flagitiis commaculatos, sic specie bonarum artium falsos et amicitiae fallaces.

δ) sic. *quo modo* G 19, 11 sic unum accipiunt maritum q. m. unum corpus unamque vitam, ne ulla cogitatio ultra (sit), ne. . . Zernial explic. unter dem Gesichtspunkte, dass nicht; Baumstark refert 'sic' ad ea quae praecedunt, ante 'quo modo' supplet 'eo modo'. Nos referimus 'ne ulla. . .' ad enuntiatum 'unum accip. marit.' cf. p. 902^b B. I. a. aa. 16, 31, 7 sic gemmas. . . dedi, q. m. si. . . vitam poposcissent.

ε) D 13, 9 (populus) spectantem Virgilium veneratus est sic *quasi* Augustum.

ζ) D 32, 12 quem (oratorem) non posse aliter existere. . . confirmo, nisi eum, qui *tamquam* in aciem omnibus armis instructus, sic in forum omnibus artibus armatus exierit.

b) *vi concessiva* i. q. zwar. . . aber, non nisi ut. . . sic 2, 14, 15 corpus ut visu torvum et ad brevem impetum validum, sic nulla vulnerum patientia (esse). 12, 37, 5 praesens sors mea ut mihi deformis, sic tibi magnifica est. 15, 16, 8 quae ut augendae infamiae composita (sunt), sic reliqua non in obscuro habentur.

B) II, 2, 11 haud fuerit longum. . . templi ritum, formam deae (neque enim alibi sic habetur) paucis disserere i. q. talis. III, 47, 18 sic inter undas volvuntur (camarae) i. q. tali modo aedificatae.

C) a) *finem imponit* eis quae ante dicta sunt I, 66 cf. E. III, 71, 21 sic Capitolium clausis foribus indefensum et indireptum conflagravit. 3, 34, 32 sic Caecinae sententia elusa est. 4, 30, 13 sic delatores. . . per praemia eliciebantur. 6, 4, 13 sic Regulo salus et Trioni dilatio exitii quaesita (est). 50, 25 sic Tiberius finivit octavo et septuagesimo aetatis anno.

b) α) i. q. *unter solchen verhältnissen* A 41, 18 sic Agricola simul suis virtutibus, simul vitiis aliorum in ipsam gloriam praeceps agebatur. — D 41, 1 sic *quoque* quod superest antiqui oratoribus fori non emendatae. . . civitatis argumentum est i. q. nunc quoque, auch unter den heutigen verhältnissen. 4, 40, 12 sic quoque erumpere aemulationem feminarum, eaque discordia nepotes suos convelli: quid si intendatur certamen tali coniugio? i. q. auch so schon, auch unter den bestehenden verhältnissen. 15, 17, 8 Suriam repetiturum (esse se): sic quoque (i. q. si repeteret Suriam) optimam fortunam orandum (esse), ut pedes confectus. . . equitem adsequeretur i. q. auch so noch.

β) i. q. *daher* D 35, 19 sic fit ut tyrannicidarum praemia. . . ingentibus verbis persequantur. I, 84, 21 sic fit ut hinc res p., inde hostes rei p. constiterint. — V, 3, 4 regem. . . id genus hominum. . . alias in terras avehere iussum (esse). sic *conquisitum collectumque* vulgus. . . Moysen. . . monuisse, ne. . .

D) *vi limitandi* 3, 34, 24 sic obviam irent iis, quae alibi peccarentur, ut flagitorum urbis meminissent i. q. nur in der weise. . . , dass sie dabei doch. . .

E) *vi gradationis* D 23, 25 *ita. . . is* (sexies). . . sic (bis). . . , ut. . . cf. d p. 709^a. A 43, 12 supremo. . . die momenta ipsa deficientis per dispositos cursores nuntiata constabat, nullo credente sic

adcelerari quae tristis audiret. G 15, 6 ipsi habent, mira diversitate naturae, cum idem homines sic ament inertiam et oderint quietem. A 18, 25 lectissimos auxiliarium, quibus nota vada et patrius nandi usus. . . , ita repente inmisit, ut obstupefacti hostes, qui classem. . . expectabant, nihil arduum aut invictum crederint sic ad bellum venientibus. — I, 66, 20 sic ad Alpes perventum (est) i. q. tam foede; simul rem absolvit cf. C. a. 3, 59, 12 sic imbui rectorem generis humani, *id* primum e paternis consiliis discere i. q. tam prave. 4, 70, 6 trahebatur damnatus. . . , clamitans sic inchoari annum, *has* Seiano victimas cadere i. q. tam indigne.

sicarius. 13, 44, 23 sententia patrum et lege de sicariis condemnatur.

siccitas. IV, 26, 3 Rhenus incognita illi caelo siccitate vix navium patiens. 1, 56, 7 nam (rarum illi caelo) siccitate et annibus modicis inoffensum iter properaverat, imbresque et fluminum auctus regredienti metuebantur.

siccus. a) *propr.* 1, 70, 4 sicca humus.

b) *transl.* i. q. *trocken, nüchtern* D 21, 34 adeo durus et siccus est (Asinius scriptor et orator).

sicubi. A 37, 18 et s. artiora erant cf. rarus I. A. 2, 25, 10 excindit non ausum congregi hostem aut, s. [Nipp.-Andres. si cubi] restitatur, statim pulsum.

sicut. *sicuti* 13, 55, 13. [codd. D 40, 24. A 44, 14 cf. infra.]

A) a) D 6, 27 nam **in ingenio* quoque, s. in agro, . . gratiora (sunt). . . quae sua sponte nascuntur. 21, 34 oratio autem, s. corpus hominis, ea demum pulchra est, in qua non eminent venae. . . 22, 17 ego autem oratorem, s. locupletem ac lautum patrem familiae, non eo tantum volo tecto tegi, quod. . . 30, 27 neque oratoris vis et facultas, s. ceterarum rerum, angustis. . . terminis cluditur, sed is est orator, qui. . . Andres., al. locum aliter constituunt. 36, 2 magna eloquentia, s. flamma, materia alitur. 38, 20 principis disciplina ipsam quoque eloquentiam s. omnia alia depacaverat. 41, 9 supervacuum esset inter innocentes orator s. inter sanos medicus. G 17, 3 locupletissimi veste distinguuntur, non fluitante, s. Sarmatae ac Parthi, sed stricta. 2, 88, 12 qui (Arminius) non primordia populi R., s. alii reges ducesque, sed florentissimum imperium lacessierit. — *enuntiata* D 40, 24 nostra quoque civitas, donec erravit. . . , tulit sine dubio valentiorum eloquentiam, s. indomitum [codd. sicuti domitus] ager habet quasdam herbas laetiores. 4, 16, 11 ita medendum (esse) senatus decreto aut lege, s. Augustus quaedam ex horrida illa antiquitate ad praesentem usum flexisset.

b) G 6, 1 ne ferrum quidem superest, s. ex genere telorum colligitur.

B) a) α) *sicut*. . . sic A 31. I, 84 cf. sic II. A. a. β.

β) *sicut*. . . *ita* D 6. A 2. G 45. III, 51. 13, 55 (*sicuti*) cf. p. 712^a β.

b) *vi concessiva*, non nisi *sicut*. . . *ita* D 11. 37. A* 44. I, 52. V, 7 cf. p. 713^a β.

sîdo. non nisi *transl.* A) in *univ.* i. q. *sich senken* 2, 47, 5 *sedisse* immensos *montes* (sc. motu terrae), *visa* in arduo quae plana fuerint.

B) *spec. a* in *re naut.* 2,6,6 quaedam (*naves*) planae carinis, ut sine noxa siderent. 1,70,4 (legiones) itinere terrestri Vitellio ducendas tradit, quo levior *classis* vadoso mari innaret vel *reciproco* sideret.

b) II,15,4 sidente paulatim *metu* i. q. resid. *sidus*. non nisi *propr. a* *sing.* 1,28,4 miles ... suis laboribus *defectionem* sideris (i. e. lunae) adsimulans. 70,6 impulsu aquilonis, simul sidere *aequinoctii*, quo maxime tumescit Oceanus, rapi agique agmen. 14,22,1 *sidus* cometes *effulsit*, de quo vulgi opinio est, tamquam mutationem regis *portendat*. 15,47,2 vis fulgurum non alias crebrior (erat), et sidus cometes, sanguine inlustris semper Neroni *expiatum*.

β) *plur.* V,4,15 quod de septem sideribus, quis **res* mortales reguntur, altissimo orbe et praecipua potentia *stella* Saturni feratur. — D16,30 is est magnus et verus annus, quo eadem positio *caeli* siderumque, quae cum maxime est, rursus existet. A12,14 infra caelum et sidera nox cadit. — D16 *positio* siderum cf. supra. 6,21,11 (Thrasullus) *positus* siderum ac *spatia* dimensus haerere primo, dein pavescere, et quantum introsiceret, magis ac magis trepidus. II,78,2 ceteri. .hortari (Vespasianum), responsa vatum et siderum *motus* referre. 4,58,5 ferebant periti caelestium iis motibus siderum excessisse Roma Tiberium, ut reditus illi negaretur. I,22,7 (mathematici) clarum Othoni annum *observatione* siderum adfirmant. G45,4 cadentis. .solis fulgor in ortum edurat adeo clarus, ut sidera *hebetet*. 13,55,16 solem **suspiciens* et cetera sidera *vocans* quasi coram *interrogabat*, vellente *contueri* inane solum: potius mare *superfunderent* adversus terrarum ereptores. 1,30,8 nec frustra adversus impios *hebescere* sidera, ruere tempestates. 50,12 iuvit nox sideribus inlustris. 14,5,1 noctem sideribus inlustris. .di praebuere.

signifer. non nisi *subst.*, t. t. in *re milit.* 1,48,6 (litteras) Caecina aquiliferis signiferisque. .occulte recitat. — 2,81,4 Piso. .singulos nomine ciens. .seditionem coeptabat, adeoque commoverat, ut signifer *legionis* sextae signum ad eum transtulerit. II,30,4 (militis) nolle requiem, non expectare ducem, anteire signa, urgere signiferos. 3,20,10 occurrat fugientibus, increpat signiferos, quod inconditis. .miles R. terga daret. 45,5 Augustodunum petit propero agmine, certantibus inter se signiferis (sc. de celeritate).

significatio. non nisi in *univ.* D16,17 hoc. .interrogabo, quos vocetis antiquos, quam oratorum aetatem significatione ista determinetis i. q. *bezeichnung*. 1,81,6 modo subtractis candidatorum nominibus originem cuiusque et vitam. .descripsit (Tiberius), ut qui forent intellegeretur; aliquando ea quoque significatione *subtracta* candidatos hortatus, ne. .i. q. *andeutung*. — c. *gen. obi.* I,27,7 libertus. .nuntiat expectari eum ab. .redemptoribus, quae significatio *cocuntium iam militum* et *paratae conurbationis* convenerat i. q. *zeichen*.

significo. A) in *univ.* D23,6 neminem nominabo, *genus* hominum significasse contentus. G28,8 manet adhuc *Boihaemi nomen* significat-

que [b.c. signatque] loci veterem *memoriam* quamvis mutatis cultoribus. 13,23,9 respondit *nihil* umquam se domi nisi *nutu* aut *manu* significasse, vel si plura demonstranda essent, scripto usum (esse). — seq. *acc. c. inf.* D33,12 facultate et usu eloquentiam contineri, nec tu. .abnuet et hi significare *vultu* videntur. 13,15,11 exorsus est (Britannicus) carmen, quo evolutum eum sede patria. .significabatur.

B) *spec. de futuris* I,18,5 quae fato manent, quamvis significata (sc. prodigiis), non vitantur. 6,20,12 (Galbam Tiberius) adlocutus est 'et tu, Galba, quandoque degustabis imperium', seram ac brevem *potentiam* significans scientia Chaldaeorum artis cf. 20,8 praesagium Tiberii.

signo. non nisi *propr. et spec. a* i. q. *versiegeln* 15,55,11 *tabulas* testamenti saepius a se. .signatas (esse).

b) i. q. *prägen* II,82,3 apud Antiochenses *aurum argentumque* signatur. 6,17,3 signatum *argentum* fisco vel aerario attinebatur. — [G28 cf. *significo* A.]

signum. A) i. q. *zeichen, merkmal, anzeichen* 2,73,15 corpus. ., *praetuleritnae veneficii* signa, parum constitit. 3,7,8 vulgatum erat. *venenum* nodo crinium eius occultatum, nec ulla in corpore signa *sumpti exitii reperta* (esse). IV,54,11 fatali. .igne (Capitolii) signum *caelestis irae* (in Romanos) *datum*. .Druidae canebant. 11,38,8 ne secutis quidem diebus *odii gaudii, irae tristitiae*, ullius denique *humani adfectus* signa *dedit*. 3,22,9 haud facile quis dispexerit illa in cognitione mentem principis: adeo *vertit* ac *miscuit irae et clementiae* signa. 1,5,5 multas illic utrimque lacrimas et signa *caritatis* (fuisse). 15,61,11 tribunus nulla *pavoris* signa, nihil triste in verbis eius aut vultu *deprensus* confirmavit. 2,46,18 Maroboduus castra in colles (subduxit). id signum *percussis* fuit. 6,40,13 sacerdotia. .ut vacua contulit in alios, quod signum *mortis* intellexere et exsecuti sunt (sc. mortem) i. q. 30,17 indicium mortis.

B) a) i. q. *feldzeichen a*) II,18,5 indomitus miles et belli ignarus correptis signis (sc. cohortium manipulorumque) *vexillisque* (equitum) ruere et retinenti duci tela intentare. 43,8 legio. .plurima signa vexillaque ex hostibus rapuit. III,63,2 Vitellianus miles transitorius in partes (Flavianorum), id quoque non sine decore (sc. facere), sed sub signis vexillisque in. .campis descendere. IV,15,19 signa vexillaque et quod militum (erat). .congregantur. 34,10 temptaverat. .Civilis obsessorum animos, tamquam perditae apud Romanos res (essent). .: circumferebantur signa vexillaque, ostentati etiam captivi. I,36,4 tantus ardor (militum erat), ut. .medium inter signa Othonem vexillis circumdarent. IV,62,13 revulsae imperatorum imagines (medaillons), **indecora* signa, fulgentibus hinc illinc Gallorum vexillis. II,89,6 Vitellius. .composito agmine incescit. quattuor legionum *aquilae* per frontem totidemque circa e legionibus aliis *vexilla*, mox duodecim alarum *signa* et post peditum ordines eques; dein. .29,16 laudantes gratantesque circumdatum *aquilis* signisque (Valentem) in tribunal ferunt. III,21,12 hic aquilarum signorumque ordo (erat):

milites mixti per tenebras. 31,15 cum Antonius inhiberi tela iussisset, signa aquilasque extulere (Cremona). 50,2 expeditum agmen incedere. signa aquilaeque victricium legionum, milites. aetate graves. Veronae relictis (sunt). 52,3 (placuit) acciri aquilas signaque et quidquid Veronae militum foret. 60,2 duces. paucos ad requiem dies sumunt, donec aquilae signaque legionum adsequerentur. V,16,16 illa primum acie secundanos nova signa novamque aquilam dicaturos (esse). 1,18,6 (tres legiones seditiosae) una tres aquilas et signa cohortium locant. 37,7 legiones Caecina. . . reduxit, turpi agmine, cum fisci de imperatore (Germanico) rapti inter signa interque aquilas veherentur. 39,16 neque aliud periclitanti (Planco legato) subsidium quam castra primae legionis. illic signa et aquilam amplexus religione sese tutebatur. 61,19 referebant. . . ut signis et aquilis (R.) per superbiam inluserit (Arminius). 15,11,12 missis. . . ad Corbulonem precibus, veniret prope, signa et aquilas et nomen reliquum infelicis exercitus fueretur. 29,10 agmina legionum stetero fulgentibus aquilis signisque et simulacris deum in modum templi. 1,44,7 praefixa contis capita gestabantur inter signa cohortium iuxta aquilam legionis. III,22,20 occisi (sunt) sex primorum ordinum centuriones, abrepta quaedam signa: ipsam aquilam. . . centurio. . . servaverat. IV,77,14 palantes. . . legionum manipulos et rarum apud signa militem ac prope circumventas aquilas videt. — III,24,13 illic (apud Vitellianos) signa armaque vestra sunt. 47,10 donati civitate R. signa armaque in nostrum modum (sc. habebant), desidia licentiamque Graecorum retinebant.

β) 1,44,7. IV,18,13. 22,12. 1,18,6 signa cohortium. II,89,6. III,2,23 signa alarum. 18,2. 50,2. 60,2 signa legionum. 15,11,12 signa exercitus. — III,21,12. 1,65,13 ut haesere caeno. . . impedimenta, turbati circum milites, incertus signorum ordo, . . inrumpere Germanos iubet (Arminius). — IV,62 **indecora* s. cf. α. 3,2,5 tribunorum centurionumque umeris cineres (Germanici) portabantur; praecedebant *incompta* s. (duarum praetiarum cohortium), versi fasces. V,16 *nova* s. cf. α. 1,59,11. 12,37,15 s. *Romana*. — III,60 *adsequi* cf. α. 12,64,2 signa ac tentoria militum igni caelesti *arsere*. A26,8 propinqua luce *fulsere* signa (legionum). III,18,2 cf. infra. 15,29,10 cf. α. IV,22,12 hinc veteranarum cohortium signa, inde depromptae silvis. . . ferarum imagines. . . *obstupefecerant* obsessos. III,2,23 *sedecim alarum coniuncta signa pulsu sonituque et nube ipa operient ac superfundent* oblitos proeliorum equites equosque. 3,2,5 *praecedere* cf. supra. III,18,2 ad quartum a Cremona lapidem *fulsere* legionum signa. . . laeto. . . equitum suorum proelio illuc usque *provecta*. — 1,61,19 signis inludere cf. α. 12,37,15 *novum* (erat). . . feminam signis R. praesidere i. q. inter signa militaria loco edito, tribunali, imperatoris modo sedere: Ernesti. — III,22,20 *abripere* signa cf. α. 1,42,17 *primane et vicensima legiones, illa signis a Tiberio acceptis, tu tot proeliorum socia, . . egregiam duci vestro gratiam refertis?* III,52,3 *accire*

cf. 50,2 *relinquere* α. 1,69,11 *nihil relictum* (esse) imperatoribus, ubi femina manipulos intervisat, signa *adeat*, largitionem temptet. II,30,4 (milites) *anteire* signa cf. signifer. IV,33,12 sic ad legiones perventum (est), quae *amissis signis* intra vallum sternebantur. 2,41,2 cf. infra. 1,39,16 *amplecti* cf. α. 59,11 *cernere* cf. infra. IV,34,10 *circumferre* cf. α. II,41,18 *circumsistere* alii signa sua, quaerere alii. IV,15,19 *congregare* cf. α. 1,28,25 signa unum in locum principio seditiosis congregata suas in sedes referunt cf. 18,6 α. III,2,23 *coniuncta* s. cf. supra. IV,34,15 in conspectu castrorum *constitui* signa. . . Vocula iubet. II,18,5 *corripere* cf. α. V,16,16 *dicare* (einweißen) cf. α. III,31,15 *efferre* cf. α. II,66,21 *seditiosissimus quisque signa Viennam ferebant* i. q. ziehen. III,47,10 signa in nostrum modum (sc. habere) cf. α. 14,30,8 *inferunt* signa sternuntque obvios i. q. angreifen. 1,18,6 *una locare* cf. α. 2,17,14 incubuerat sagittariis, illa rupturus, ni. . . Gallicae cohortes signa *obiecissent* i. q. sich entgegenwerfen. II,41,18 *quaerere* cf. supra. I,31,3 cohors. . . nullo adhuc consilio *rapit* (i. q. raptum capit) signa [Meuser; M par signas]. II,43,8 ex hostibus rapere cf. α. 1,30,6 *raptare* cf. infra. 2,41,2 arcus. . . ob *recepta* s. eum Varo amissa ductu Germanici, auspiciis Tiberii. . . (dicatur). 1,28,25 suas in sedes *referre* cf. supra. III,50,2 Veronae *relinquere* cf. α. 13,35,22 qui (miles) signa reliquerat, statim capite poenas luebat i. q. ausreissen cf. 35,24 castra deserere. 2,45,9 longa adversum nos militia insueverat (Germani) *sequi* signa, subsidiis firmari, dicta imperatorum accipere. 1,59,11 cerni adhuc Germanorum in lucis signa R., quae dis patriis *suspenderit* (Arminius). IV,16,12 nec diu certato Tungrorum cohors signa ad Civilem *transtulit* i. q. übergehen. 2,81,5 cf. signifer. 15,11,12 *tueri* cf. α. 1,30,6 imbribus. . . adeo saevis, ut. . . *vix tutari* signa possent (milites), quae turbine atque unda raptabantur. — II,29,16 cf. α. IV,18,13 Civilis captarum cohortium signis circumdatus. . . — I,36,4 medium *inter* signa Othonem. 44,7 capita gestabantur inter s. cohortium cf. α. 1,37,7 fisci vehebantur cf. α. II,11,21 lorica ferrea usus est et *ante* signa *pedes *ire (Otho). III,10,24 conversus *ad* signa et bellorum deos. . . orabat. 15,12,9 (milites) diversas fugae causas obtendentes redire ad signa et clementiam Paeti experiri monebat. 24,10 iturum ad signa et effigies principis, ubi legionibus coram regnum auspicaretur. III,35,3 vagos paventesque Vitellianos, sua quemque *apud* signa, componunt. IV,35,7 rarum *apud* signa militem, arma in vehiculis, cunctos licentia vagos (esse). 77,14 rarum *apud* s. militem cf. α. 15,16,5 iure iurando Paeti cautum (esse) *apud* signa, . . *neminem Romanum Armeniam ingressurum, donec*. . . II,14,10 *adiuncta* (est) Ligurum cohors, vetus loci auxilium, et quingenti Pannonii, nondum *sub* signis (sc. agentes) i. q. noch nicht eingereichte rekruten. 2,52,14 Camillus pro consule Africae legionem et quod *sub* signis sociorum (erat) in unum conductos ad hostem duxit. III,63,2 *sub* s. vexillisque in. . . campos

descendere cf. *α*. IV,33,20 eques (Batavus) evasit *cum* signis captivisque.

b) i. q. *zeichen*, *signal* 1) in *univ.* I,41,3 vexillarius. . . dereptam Galbae imaginem solo affixit: eo signo manifesta in Othonem omnium militum studia (erant), desertum (est) fuga populi forum. 1,48,13 statuunt (milites) tempus, quo foedissimum quemque et seditioni promptum ferro invadant. tunc signo inter se *dato* inrumpunt contubernia, trucidant ignaros. 14,5,7 *dato* signo ruere tectum loci. — IV,40,19 signo *ullionis* in accusatores *dato* i. q. *signal* zur *rache*.

2) in *re milit.* I,62,11 instructi intentique signum *projectionis* exposcunt. 14,33,8 daret *projectionis* signum. II,25,6 signum *pugnae* non statim a Paulino *pediti* datum (est). 41,8 Caecina. . . reiectus in castra datum iussu Valentis *pugnae* signum et militem in armis invenit. III,80,3 signum *pugnae* exposcunt. 2,15,1 orationem ducis secutus militum ardor, signumque *pugnae* datum (est). 14,36,14 ut certus eventus Suetonius daret *pugnae* signum. IV,58,28 Tutorine Trevero agentur *excubiae*? signum *belli* (i. q. *pugnae*) Batavus dabit? 12,17,5 datum (est) militibus. . . signum *caedis*. III,32,18 tamquam signum *incendendae Cremonae* dedisset (Antonius). 1,63,4 (Arminius) signum *prorumpendi* dedit iis, quos per saltus occultaverat. — I,62,11. III,80,3 signum *exposcere* cf. supra. II,25,6. 41,8. III,16,11 iussae (sunt) armari legiones: *datum* (est) per agros signum ut, qua cuique proximum, omnia praeda proelio occurreret. 32,18. IV,58,28. 1,63,4. 68,9 postquam haesere munimentis, datur cohortibus signum (sc. *pugnae*) cornuaque ac tubae concinnere. 2,15,1. 11,20,5 (Corbulo) signum receptui dedit. 12,17,5. 31,17 *dato* signo perfringunt aggerem. 14,33,8. 36,14. — i. q. *signal* mit der *bucina* bei *beginn* ieder *vigilie* V,22,18 *intermisso* signo et vocibus (das anrufen der runde durch die wachtposten).

c) i. q. *parole* III,22,16 crebris interrogationibus notum (erat) *pugnae* signum. 73,19 fuere qui *excepto* (auffangen) *Vitellianorum* signo, quo inter se noscebantur, ultro rogantibus (sc. signum) respondentibus (sc. signum rogantibus) audaciam pro latebra haberent. I,38,10 cum signum meum *acceperit* (cohors). 1,7,15 defuncto Augusto signum praetoriis cohortibus ut imperator *dederat* (Tiberius). 13,2,14 signum more militiae *petenti* tribuno (praetoriae cohortis) dedit (Nero) *optimae matris*.

C) i. q. *bild*, *symbol* G9,5 signum ipsum (sc. Isis) in modum liburnae *figuratum* docet advectam religionem. 3,18,7 signum *aureum* (sc. Martis Ultoris) in aede Martis Ultoris (*statuendum* censuerat). — G7,7 effigies (sc. animalium) et signa quaedam *detracta* lucis in proelium *ferunt* (Germani) i. q. *göttersymbole*.

silentium. A) *propr.*, in *univ.* *α*) c. *oppos.* et *sim.* I,27,16 milites. . . *adgregantur*. . . pars *clamore* et **gaudiis*, pars silentio, animum ex eventu sumpturi. V,22,8 utque ad fallendum silentio (sc. agebant), ita coepta caede. . . cuncta clamoribus miscabant. 4,50,17 hostis clamore turbido, modo per vastum silentium incertos

obsessores effecerat cf. 50,19 *simulatio quietis*. 16,5,8 saepe a militibus (verberabantur), qui per cuneos (theatri) stabant, ne quod temporis momentum impari clamore aut silentio segni praeteriret. I,40,5 neque populi aut plebis ulla *vox*, sed attoniti vultus. . . non *tumultus*, non *quies* (erat, sed) quale magni metus et magnae irae silentium est. 55,3 legiones. . . sacramento pro Galba *adactae* (sunt), multa cunctatione et raris primorum ordinum vocibus, ceteri silentio proximi cuiusque audaciam expectantes. III,67,11 voces populi blandae. . . miles minaci silentio (sc. erat). IV,72 cf. infra. 3,1,12 (rogitabant) inter se, silentione an voce aliqua egredientem (navi Agrippinam) exciperent. 11,10 haud alias intentior populus plus sibi in principem occultae vocis aut suspicacis silentii permisit. 4,60,10 seu *loqueretur* seu *taceret* invenis, crimen ex silentio, ex voce. 15,66,6 non vox adversum ea Faenio, non silentium (erat), sed verba sua praepediens. . . 16,28,13 facilius perlaturus (esse) singula **increpantis* (Thraseae) **vocem* quam nunc silentium perferrent omnia damnantis. I,18,14 proximi militum grata auditu *respondent*: per ceteros maestitia ac silentium (erat). III,54,5 mirum apud ipsum de bello silentium (erat); prohibiti per civitatem *sermones*. II,29,12 (milites) silentio, patientia, postremo *precibus* ac lacrimis veniam quaerebant. IV,72,19 attonitis etiam victoribus, qui vocem precesque adhibere non ausi lacrimis ac silentio veniam poscebant. 4,53,2 profusus diu ac per silentium lacrimis, mox invidiam et preces orditur. IV,31,11 cum cetera iuris iurandi verba conciperent (milites), Vespasiani nomen haesitantes aut levi *murmore* (sc. pronuntiabant) et plerumque silentio transmittabant. 1,34,16 silentio haec vel murmur modico audita sunt. 2,38,21 haec. . . per silentium aut occultum murmur exceperunt. 1,75,14 silentium et paupertatem *confessioni* et beneficio praeposuerunt. 15,54,21 multos adstitisse. . . servos, qui eadem viderint: nihil profuturum unius silentium, at praemia penes unum fore, qui *indicio* praevenisset. 56,11 cognito Natalis *indicio* Scaevinus quoque. . . cuncta iam patefacta credens nec ullum silentii emolumentum, *edidit* ceteros. 11,37,20 adstitit tribunus per silentium, at libertus *increpans* multis et servilibus probris. 15,1,18 accendebat dolorem eorum Monobazus. . . rogitans. . . Tiridates quoque regni profugus per silentium **aut modice querendo* gravior erat. 14,12,6 Thrasea silentio vel *brevi adsensu* priores adulationes transmitters solitus. . . IV,72 *lacrimis* ac silentio veniam poscere cf. supra. 16,31,4 primum (Servilia) strata humi longoque *fletu* et silentio, post. . . aram complexa. . . inquit. 3,4,2 dies, quo reliquiae tumulo Augusti inferebantur, modo per silentium vastus, modo *ploratibus* inquit (erat). 2,82,11 passim silentia et *gemitus* (Romae erant).

β) 5,3,11 contumacem animum incusavit, magno *senatus* pavore ac silentio, donec pauci. . . postulavere. 11,35,1 mirum inter haec silentium *Claudi* (erat). 16,28,13 silentium perferrent omnia *damnantis* (Thraseae) cf. *α*. A 22,17 s. eius. 6,13,9. 14,7,9. 15,54,21. — I,40,5 magni

metus et magnae irae s. cf. *α*. — 4,37,8 prioris silentii *defensionem*. .aperiam. 52,22 aetas extrema multum etiam eloquentiae dempsit (Afro oratori), dum fessa mente retinet silentii *inpatientiam*. 15,56,11 nec ullum silentii *emolumentum* cf. *α*. — A38,9 proximus dies faciem victoriae latius aperuit: *vastum* ubique silentium. *deserti colles, . . nemo exploratoribus obvius i. q. ein tiefes, ödes schweigen, wie in der wüste. III,13,12 ubi. . miles. . proiectas Vitellii effigies adpexit, *vastum* primo silentium (erat), mox cuncta simul erumpunt. 4,50,17 cf. *α*. 5,3,11 *magno* senatus s. cf. supra. I,85,15 coacto in curiam senatu arduus rerum omnium modus (erat), ne *contumax* (esset) silentium, ne suspecta libertas (freimut). III,67,11 miles *minaci* s. (erat). 3,11,10 *suspiciat* s. cf. *α*. III,54,5 *mirum* apud ipsum *de bello* s. (erat). 11,35,1 cf. supra. 13,16,20 *breve* s. cf. supra. 14,7,9 *longum* utriusque s. (erat), ne inriti dissuaderent. 16,31,4 cf. *α*. 15,60,5 *constans* s. cf. infra. 16,5,8 s. *segni* cf. *α*. 6,13,9 silentium ipsius non *civile*, ut crediderat, sed in superbiam accipiebatur. 4,37,8 *prioris* s. *defensio*. — 15,60,5 manu Statii tribuni trucidatur, *plenus* constantis *silentii* nec tribuno obiciens eandem conscientiam. — 15,54,21 nihil *profuturum* unius s. cf. *α*. — D39,12 frequenter probationibus et testibus silentium *inpatiens *indicit* (iudex oratori). Alii 'prob. et test.' pro dat. accipiunt. G11,10 (Germani in concilio) considunt armati. silentium per sacerdotes. . *imperatur*. III,20,2 Antonius inserens se manipulis, ubi adpectu et auctoritate silentium *fecerat*, . . adfirmabat. 1,25,4 tribunal. . circumveniunt (milites seditiosi). stabat Drusus silentium manu *poscens*. A22,17 ex iracundia nihil supererat secretum, ut silentium eius non *timeres*. 15,59,10 frustra silentium et fidem in tot consociorum animis et corporibus *sperare*. 1,75,14 confessioni *praeponere* cf. *α*. 11,2,5 ad quod *victo* s. prorupit reus et. inquit. 16,28,13 *perferre* cf. *α*. 6,13,9 in superbiam accipiebatur cf. supra. — III,67,11 miles *minaci* silentio (erat). 16,31,4 (Servilia) longo s. cf. *α*. V,22,8 ad fallendum silentio (sc. agebant) cf. *α*. I,13,9 rumoribus nihil silentio transmittentium. . gener ac socer destinabantur. IV,9,10 eam sententiam modestissimus quisque silentio, dein oblivio transmisit. 31,11. 14,12,6 cf. *α*. 1,13,18 in Haterium statim invectus est; Scaurum. . silentio tramisit. 13,22,7 de Atimeto supplicium sumptum (est). . . Plautus ad praesens silentio transmissus est. I,27 milites adgregantur silentio. 55 audaciam cuius exspectare. II,29 veniam quaerere. IV,72 veniam poscere. 1,34 haec audita sunt. 3,1 excipere qm. 16,5 ne quod temporis momentum s. *segni* praeteriret cf. *α*. — 1,67,2 (milites) iussus dicta *cum* silentio accipere. . — A3,16 ad ipsos exactae aetatis terminos *per* silentium venimus i. q. quoniam libere nec agere nec loqui nec scribere licebat. II,74,4 (Vespasianum) praesentem sacramentum. . . *per* s. (audierunt milites). 2,38,21 haec. . . *per* s. . . excepere. 4,53,2' *profusis*. . . *per* s. lacrimis. 11,37,20 adstitit tribunus *per* s. 16,25,10 distingui. . . apud posteros

memoriam honesti exitus ab ignavia *per* s. pereuntium i. q. stillschweigend. Non recte explic. Ruperti, Pfitzner ita ut de morte eorum sileatur. 4,50,17 hostis. . . *per* vastum s. incertos obsessores effecerat. 15,1,18 Tiridates *per* s. gravior erat cf. *α*. 3,4,2 dies. . . *per* s. vastus (erat) cf. *α*. 14,10,2 reliquo noctis modo *per* s. defixus, saepius pavore exurgens. . . 6,50,23 Caesar *in* silentium fixus. . . A39,9 frustra studia fori et civium artium decus in silentium acta (esse), si militarem gloriam alius occuparet. — 13,16,20 ita *post* breve s. repetita (est) convivii laetitia.

B) *transl.* i. q. *stille, ruhe* A6,16 tribunatus annum quiete et otio transit (Agricola), . . . idem praeturae *tenor et (und zwar) silentium i. q. ebenso still war der verlauf.

sileo. A) *propr.* a) *absol.* V,22,17 vigiles. . . iussi silere, ne quietem eius (ducis) turbarent; ita intermisso signo et *vocibus* (das anrufen der runde). . . 1,77,8 increpitus est Galli *oratione*, silente Tiberio. 2,35,10 audiente haec Tiberio ac silente magnis utrimque contentionibus acta (sunt). 4,19,11 silente reo, vel si *defensionem* *coeptaret*, . . 2,38,25 *egere* alii *grates*: siluit Hortalus, pavore an avitae nobilitatis. . . retinens. 3,53,11 mihi. . . neque honestum (est) silere neque *proloqui* expeditum. 14,5,18 Acerronia. . . dum se Agrippinam esse. . . *clamat*, contis. . . conficitur: Agrippina silens eoque minus adgnita. . . 1,79,9 *auditae* (sunt). . . legationes, *orantibus* Florentinis, ne. . . congruentia his Interamnates *disserrere*. . . nec Reatinii silebant, Velinum lacum. . . obstrui recusantes. V, 17,1 nec Civilis silens instruxit [Pichena; M. Her. silentem struxit] aciem, locum pugnae testem virtutis ciens. 14,36,1 Boudicca. . . ut quamque nationem accesserat, . . *testabatur*. . . ne Suetonius quidem in tanto discrimine silebat. 1,32,17 praecipuum indicium magni. . . motus (erat), quod. . . (milites seditiosi) pariter ardescerent, pariter silerent, tanta aequalitate et constantia, ut regi crederes. 6,4,6 consules. . . *invasit*, cur mutua accusatione intenta nunc silerent cf. reticeo B. 3,67,14 maiestatis crimina subdebantur, vinclum et necessitas silendi. — IV,62,14 silens *agmen* (militum) et velut longae exsequiae. — 14,64,16 neque tamen silebimus, si quod senatus consultum adulatione novum. . . fuit cf. 64,12 quem ad finem *memorabimus*.

b) *c. acc.* *α* *qd* 3,35,7 cum. . . intellegeretur etiam *quod* silebat, avunculum esse Seiani Blaesum. 16,20,4 agitur in exilium, tamquam non siluisset quae viderat. — 3,65,3 quod praecipuum munus annalium reor, ne *virtutes* sileantur.

β) *qm* A41,5 ea insecta sunt rei p. tempora, quae sileri *Agricolam* non sinerent.

B) *transl.* i. q. *quiescere* III,47,1 nec ceterae nationes silebant i. q. non bello et turbis abstinabant.

silva. a) *in univ.* i. q. *wald* *α*) A34,6 silvas *saltusque* penetrantibus. . . 2,14,7 cf. infra. 12, 13,13 deus, qua silvas pererraverit, nocturno visu demonstrat cf. 13,12 equi *per saltus* vagi. IV,22,12 depromptae silvis *lucisque* ferarum

imagines. 2,19,10 cf. lucus a. 14,7 non campos modo militi R. ad proelium bonos (esse), sed si ratio adsit, silvas et saltus. 16,6 campum et prima silvarum barbara acies tenuit: soli Cherusci iuga insedere. 17,9 qui silvam tenuerant, in *aperta*, qui campis adstiterant, in silvam ruebant. 20,4 legato tradit equitem campumque; peditum aciem ita instruxit, ut pars aequo in silvam aditu incederet, pars obiectum aggerem eniteretur. 15,42,4 Nero. extruxit domum, in qua. miraculo essent. *arva* et *stagna* et in modum solitudinum hinc silvae, inde *aperta spatia* et prospectus. A 20,6 loca castris ipse (Agricola) capere, *aestuaria* ac silvas ipse praetemptare. 33,19 superasse tantum itineris, silvas evasisse, transisse aestuarium pulchrum (est). 26,13. 31,6. G 5,2. 1,67,6. 68,11. 2,5,8 compon. *paludes* cf. p. 1050. G 40,5 Suardones et Nuitones *fluminibus* aut silvis muniuntur. 2,19,6 deligit locum flumine et silvis clausum. A 25. G 46 silvae ac montes cf. β. A 32,14 (Romanos) trepidos ignorantia, *caelum* ipsum ac mare et silvas, ignota omnia circumspicientes, clausos. di nobis tradiderunt.

β) A 25,9 cum. modo silvarum ac montium *profunda*, modo tempestatum ac fluctuum adversa. militari iactantia compararentur. 1,50, 11 Caecina. *obstantia* silvarum amoliri iubetur. G 46,7 *quidquid*. silvarum ac montium erigitur latrocinis pererrant. 2,16,6 *prima* silvarum cf. α. — A 37,19 sicubi artiora erant, partem equitum dimissis equis, simul *variores* silvas equitem *persultare (iussit). II, 25,12 *modica* s. 1,63,17 *adclives* cf. infra. G 39,3 in silvam auguriis patrum et prisca formidine *sacram*. legationibus coeunt. 2,12,3 convenisse. nationes (Germanorum) in silvam Herculi *sacram*. G 28,6 Hercynia s. 1,50,3 s. Caesia. — A 26,13 nisi paludes et silvae rugientes *texissent*, debellatum. foret. II, 25,12 *modica* s. *adhacerebat*, unde rursus ausi promptissimos. equitum interfecerunt. 2,16,4 pone tergum *insurgebat* silva, editis in altum ramis et pura humo inter arborum truncos. 1,67,6 superesse cf. palus. — A 37,15 silvis appropinquaverunt. 1,63,4 suos propinquare silvis monitos. — A 33,19 silvas *evadere* cf. α. 1,51,20 copiae evasere silvas. A 34,6 *penetrare*. 2,17,5 octo aquilae *petere* silvas et *intrare* visae. 19,10 *ingressis* silvam legionibus. A 37,19 *persultare cf. supra. 1,50,3 Romanus agmine propro silvam Caesiam limitemque a Tiberio coeptum *scindit*. 12,13,13 silvas *pererrare*. A 31,6 *emunire*. 20,6 *praetemptare*. 32,14 *circumspectare* cf. α. 1,63,17 circum silvae paulatim *adclives* (erant), quas. Arminius *implevit* (sc. militibus). 2,17,9 qui silvam *tenuerant*, in *aperta*. ruebant. 19,6 silvas. *profunda* palus ambibat. — G 5,2 terra. aut silvis horrida aut paludibus foeda. 40,5 Suardones silvis muniuntur cf. α. 1,64,16 hostem silvis coereret, 2,5,8 fundi Germanos acie et iustus locis, invari silvis paludibus. 19,6 deligit locum flumine et silvis clausum. 14, 34,4 deligit locum artis faucibus et a tergo silva clausum. IV, 22,12 cf. α. — G 39,3. 2,12,3 in s. *sacram* coeunt, conveniunt. 17,10 qui campis adstiterant, in silvam ruebant. 1,56,15

omissis pagis vicisque in silvas disperguntur. 2,20,4 aequo in silvam aditu. 20,13 dedit impetum in silvas. 1,68,11 *per* silvas atque in ipsis latebris trucidati (sunt). 13,57,6 illo in anne illisque silvis salem provenire.

b) i. q. (*wald*)baum, sensu collect. 4,65,2 montem eum. Querquetulanum cognomen fuisse, quod talis silvae frequens fecundusque erat.

similis. A) *adi.* a) *absol.* α) de hom. A 11,8 proximi Gallis et similes (sc. eis) sunt. I, 13,2 prona in eum aula Neronis ut similem. — G 45,30 *cetera* (cf. G 29 c. α.) similes (Sitonum gentes) uno differunt, quod.

β) A 16,25 *eadem* inertia erga hostis, similis *petulantia* castrorum (erat). G 20,7 nec virgines festinantur; *eadem* iuventa, similis *proceritas*: pares validaeque miscentur. A 18,14 ipse (Agricola) ante agmen, quo ceteris par animus simili *periculo* esset, erexit aciem. D 37,35 plures. bonos proeliatos bella quam pax ferunt. similis (est) eloquentiae *condicio*. IV, 13,8 Civilis. Sertorium se aut Annibalem ferens simili oris *dehonestamento*.

b) c. *gen.* α) de hom. G 4,3 Germaniae populos. propriam et sinceram et tantum sui similem gentem extitisse arbitrantur. I, 38,2 accessivit. quem tristitia et avaritia sui similitudinem indicabat. III, 76,6 (Iulianus et Apollinaris), lascivia socordiaque *gladiatorum* magis quam *ducum* similes.

β) D 14,12 Materni. audentior et *poetarum* quam *oratorum* similior oratio.

c) c. *dat.* α) de hom. 13,16,12 (Nero) *nescio* similis. — G 29,12 (Mattiaci) *cetera* similes *Batavis* (sunt), nisi quod.

β) 4,63,11 fuit *urbs* per illos dies. veterum *institutis* similis. I, 22,1 non erat Othonis mollis et *corpori* similis *animus*. 15,48,7 claro apud vulgum rumore erat per virtutem et *species virtutibus* similes.

d) c. *dat.* vel *gen.* 16,19,10 ut quamquam coacta mors fortuitae similis esset.

B) *subst.* a) *similes* c. *dat.* III, 83,9 iuxta (erant) *scorta* et *scortis* similes.

b) *similia* I, 7,4 Macrum in Africa. turbantem. procurator. Capitonem in Germania, cum *similia* *coeparet*, legati legionum, interfecerant. 11,20,15 plures pro provincias *similia* *tolerabantur* (a milite). — [Loc. corrupt. II, 100,19.]

similitudo. a) A 46,6 admiratione te. et *immortalibus laudibus et, si natura suppeditet, similitudine [Grotius cf. com. crit.] *colamus.

b) c. *gen.* α) 2,33,20 facilem adsensum Gallo. confessio vitiorum et similitudo *audientium* dedit. — G 28,15 tamquam per hanc gloriam sanguinis a similitudine et inertia *Gallorum* separantur (Treveri) i. q. ähnl. mit.

β) G 23,2 potni humor ex hordeo aut frumento, in quandam similitudinem *vini* corruptus. II, 8,6 unde illi super similitudinem *oris* pronior ad fallendum fides (erat). 3,33,9 inesse mulierum comitatu quae. Romanum agmen ad similitudinem *barbari incensus* convertant. 4,33, 16 *obvia* rerum s. cf. satietas B. 16,16,2 si bella externa et obitas pro re p. mortes *tanta casum* similitudine memorarem. . . 12,19,6

populi R. imperatoribus, magnarum nationum regibus primam ex similitudine *fortuna*e amicitiam (esse). 16,14,7 Sosianus . . Pammenem, eiusdem loci exulem . . , similitudine *fortuna*e sibi conciliat. 14,31,16 foventibus inopentiam veteranorum militibus similitudine *vitae* et spe eiusdem licentiae. 4,33,21 reperies qui ob similitudinem *morum* aliena malefacta sibi obiectari putent. 13,34,16 Armenii . . , situ terrarum, similitudine *morum* Parthis propiores. D25,24 quamvis in diversis ingeniis, esse quandam *iudicii* ac *voluntatis* similitudinem et cognationem.

simplex. A) *propr.* a) i. q. *einfach* G23,3 *cibi* simplices (sunt), agrestia poma, recens fera aut lac concretum.

b) i. q. *ein einzig, ein* V,23,2 complet quod biremium (erat) quaeque (sc. naves) simplici ordine (remorum) agebantur.

B) *transl.* l) in *univ.* a) i. q. *einfach, nicht complicitert* G10,2 sortium *consuetudo* simplex (est). Aliter Roth, al. explic. sie haben nur eine art zu losen. 3,26,9 (*leges*) primo rudibus hominum animis simplices erant cf. 26,11 quae-sitiones.

b) i. q. *speziell für den einen fall, einseitig* D32,1 nec quisquam respondeat sufficere, ut ad tempus simplex *quiddam* et *uniforme* doceamur.

l) *spec.* i. q. *arglos* G22,10 tamquam nullo magis tempore (quam in convivii) aut ad simplices *cogitationes* pateat animus aut ad magnas incalescat. 1,69,9 non simplices eas *curas* (esse). — **simpliciter.** non nisi *transl.* a) i. q. *einfach* G5,15 interiores simplicius atque antiquius permutatione mercium utantur.

b) *spec.* i. q. *offen, ehrlich, aufrichtig* D25,30 arbitror Brutum non malignitate nec invidia, sed simpliciter et *ingenue* iudicium animi sui *detexisse*. 21,1 *fatebor* vobis simpliciter me in quibusdam antiquorum vix risum. tenere. III, 53,21 inde graves simultates, quas Antonius simpliciter, Mucianus callide eoque inplacabilibus *nutriebat*. 4,40,9 simplicius *acturum* (se esse). I,15,26 etiam si ego ac tu simplicissime inter nos hodie *loquimur*, ceteri libentius cum fortuna nostra quam nobiscum. — [15,45,16 cf. persimplex.]

simplicitas. non nisi i. q. *arglosigkeit* III,86,7 inerat (Vitellio) simplicitas ac liberalitas, quae, ni adsit modus, in exitium vertuntur. IV,86,9 Domitianus. . . usurpata antea munia imperii omittebat, simplicitatis ac modestiae *imagine* in altitudinem (verschlossenheit) conditus studiumque litterarum. . . simulans. 16,18,7 dicta factaque eius. . . in *speciem* simplicitatis accipiebantur cf. negligentia. 6,5,13 ne verba prave detorta neu *convivialium fabularum* simplicitas in crimen duceretur postulavit i. q. arglose tischgespräche.

simul. A) in *univ.* i. q. *zu gleicher zeit, zugleich* a) II,26,2 Caecina non s. cohortes, sed singulas acciverat. G11,8 non s. nec ut iussi conveniunt. A37,19 sicubi artiora erant, partem equitum dimissis equis, s. rariores silvas **equitem* **persultare* (iussit). I,19,13 censuerant patres mittendos. . . legatos. agitatum. . .

num et Piso proficisceretur. . . placebat et Laconem. . . s. mitti. II,13,6 auxit invidiam. . . femina Ligus, quae filio abdito, cum s. (sc. cum filio) pecuniam occultari milites credidissent. . . , respondit. 59,5 Albinus. . . in adpulsu litoris trucidatus (est); uxor eius cum se percussoribus obtulisset, s. interfecta est. IV,8,17 se unum esse ex illo senatu, qui s. servierit. 29,2 congestis circum lignis accensisque, s. epulantes, ut quisque vino incalescat, ad pugnam. . . ferebantur i. q. inter epulas. 62,1 legio. . . cum auxiliis s. (sc. cum legione) deditis. . . transgredi iubetur. 1,40,12 incedebat muliebre. . . agmen, profuga ducis uxor. . . lamentantes circum amicorum coniuges, quae s. trahebantur. 73,8 quod venditis hortis statuum Augusti s. mancipasset. 3,5,5 (Angustum) Ticinum usque progressum neque abscedentem a corpore s. (sc. cum corpore) urbem intravisse. 66,4 Silanum. . . repetundarum a sociis postulatam Scaurus. . . Otho. . . Bruttedius. . . s. corripunt. 4,2,2 dispersas per urbem cohortes una in castra (conduxit), ut s. imperia acciperent. 73,12 satis validi, si s. incubissent, per intervallum adventantes neque constantiam addiderant turbatis et. . . 15, 14,4 Vologeses. . . rescripsit. . . ; illum locum. . . consilio destinatum (esse), quid de Armenia cernerent; adiecisse deos dignum Arsacidarum, s. ut [M et] de legionibus R. statuerent i. q. zugleich mit der entscheidung über Arm.: Nipp. 58,9 fortuitus sermo et subiti occursus, si convivium, si spectaculum s. inissent, pro crimine accipi. 69,13 circumdati. . . custodia qui s. discubuerant. — A36,18 cum **aegre* **clivo* **instantes* s. equorum corporibus impellerentur. 4,8,8 effusum in lacrimas senatum victo gemitu s. oratione continua exiit. 13,34,1 Nerone tertium consule s. iniiit consulatum Valerius Messalla. 16,14,8 ventitare ad eum nuntios. . . non frustra ratus, s. annuam pecuniam a P. Anteio ministrari cognoscit. — *postpon.* 13,5,9 legatis Armeniorum causam gentis apud Nerone orantibus escendere suggestum imperatoris et praesidere s. (sc. cum Nerone) parabat (Agrippina). 14,16,4 hi **cenati* considerare s. (sc. cum Nerone), et adlatos. . . versus conectere.

β) G37,17 Germani Carbone et Cassio et Scauro Aurelio et Servilio Caepione Gnaeoque Mallio fuis vel captis quinque s. consulares exercitus populo R. . . abstulerunt. 1,16,4 castris aestivis tres s. legiones habebantur. 2,84,2 Livia. . . duos virilis sexus s. enixa est. 3,75,8 illa aetas duo pacis decora s. tulit. 4,16,4 patricios confarreatis parentibus genitos tres s. nominari, ex quis unus legeretur, vetusto more. I,21,2 Othonem. . . multa s. exstimulabant, luxuria. . . inopia. . . 11,20,2 multa s. (offundebantur), metus. . . contemptio. . . ludibrium. III,78,22 donec obsessi Capitolii fama cunctos s. exciret. 13,12 vastum primum silentium, mox cuncta s. erumpunt. 84,4 cuncta validissimarum urbium excidiis reperta s. admovent. IV,11,4 Mucianus urbem ingressus cuncta s. in se traxit. 15,69,10 ille. . . exsurgit et omnia s. properantur. 6,17,1 hinc inopia rei nummariae, commoto s. omnium aere alieno, et quia. . . signatum argentum. . . aerario atinebatur.

3,74,22 erantque plures s. imperatores nec super ceterorum aequalitatem. 13,39,1 plura s. in loca ibatur. 4,3,2 vi tot s. corripere intutum (erat).

b) α) 1) IV,18,15 Civilis. *matrem suam sororesque*, s. omnium coniuges parvosque liberos consistere a tergo iubet. 20,8 Belgarum cohortes, s. paganorum lixarumque. manus omnibus portis prorumpunt. V,1,12 comitabantur viginti. cohortes, octo. alae, s. Agrippa Sohaemusque reges et auxilia regis Antiochi validaque. Arabum manus *multaeque, quos. 1,24,7 additur magna pars praetoriani equitis.; s. praetorii praefectus Seianus, . . . 70,6 primum iter. quietum habuit: mox impulsu aquilonis, s. sidere aequinoctii. rapi agique agmen. 2,23,5 ac primo placidum aequor. velis impelli: mox atro nubium globo effusa grando, s. . . procillis incerti fluctus prospectum adimere, regimen inpedire. 3,24,10 sed aliorum exitus, s. cetera illius aetatis memorabo, si. . . 4,16,2 de flamine. . . legendo, s. roganda nova lege disseruit Caesar. 6,32,8 ut. . . Sinnacem dissimulatione ac donis, s. per negotia moraretur. 11,12,10 certo, si abnueret, exitio et nonnulla fallendi spe, s. magnis praemiis, opperiri futura. . . pro solacio habebat. 21,8 largitione amicorum, s. acri ingenio quaesturam. adsequitur. 12,8,8 veniam exilii pro Seneca, s. praeturam impetrat. 29,4 Vannius. odio accolarum, s. domesticis discordiis circumventus. 62,10 ea loca insiderent, quae transmeantibus. exercitibus, s. vehendo commeatu opportuna forent. 13,2,16 decreti (sunt Agrippinae) a senatu duo lictores, flaminium Claudiale, s. Claudio censorium funus et mox consecratio. 15,6,14 quarta et duodecima legiones addita quinta. . . s. Pontica. . . auxilia Pacto oboedirent. 26,6 sextam ac tertiam legiones. in Armeniam ducit. addiditque legionem quintam. . . s. quintadecumanos. . . et vexilla delectorum. . . quodque alarum cohortiumque, et auxilia regum. 16,28,5 nimium mites. patres (fuisse), qui Thraseam. . . qui. Helvidium. . . s. Agrippinum. . . et Montanum. . . eludere inpune sinerent. 30,8 quae (puella) caritate erga parentem, s. imprudentia aetatis. . . consultaverat.

2) I,70,19 sed metu, ne amitteret. . . alas, s. reputans plus gloriae (fore). . . militem. . . transduxit. [ab simula, al. simul ac.] IV,80,9 trahabatur (Vespasianus) in diversa, hinc meritis Antonii. . . inde Muciani epistulis: s. ceteri ut infestum. . . insectabantur (Antonium). 1,39,24 ius legationis atque ipsius Planci gravem. . . casum, s. quantum dedecoris adierit legio. . . miseratur. 11,9,3 casus Mithridati datus est occupandi Armeniam vi militis R. ad excindenda castellorum ardua, s. Hiberno exercitu campos persultante. 2,42,16 non ob crimina. . . sed angore, s. fessus senio et quia regibus aequa. . . insolita sunt, finem vitae. implevit.

β) 1) 15,56,5 Natalis, totius conspirationis magis gnarus, s. arguendi peritior, de Pisone. . . fatetur.

2) 4,29,7 qui scelere vaccors, s. vulgi rumore territus. . . cessit urbe. 15,63,8 tum Seneca gloriae eius (uxoris) non adversus, s. amore, ne. . . dilectam ad iniurias relinqueret, . . inquit. IV,

23,23 donec desperata vi verterent consilium ad moras, haud ignari paucorum dierum inesse alimenta. . .; s. ex inopia proditio. . . ac fortuita belli sperabantur.

γ) 1) I,70,2 Caecina paucos in Helvetiis moratus dies. . . s. transitum Alpium parans, . . nuntium accipit. . . III,68,12 Vitellius. . . pauca. . . locutus. . . s. filium protendens, modo singulis modo universis commendans, postremo. . . consuli. . . pugionem. . . reddebat. 14,6,5 illic reputans. . . observans etiam Acerroniae necem, s. suum vulnus aspiciens, . . 13,12,2 infracta (est) paulatim potentia matris delapso Nerone in amorem libertae. . . s. adsumptis in conscientiam Othone et Senecione.

2) III,45,11 Venutius accitis auxiliis, s. ipsorum Brigantium defectione in extremum discrimen Cartimanduanam adduxit. I,83,5 Otho, quamquam turbidis rebus et diversis militum animis. . . s. reputans non posse principatum. . . retineri, sed discrimine urbis. . . anxius, postremo ita disseruit. 15,1,3 Vologeses cognitis Corbulonis rebus regemque alienigenam. . . Armeniae inpositum, s. fratre. . . pulso spretum Arsacidarum fastidium ire ultum volens, . . diversas ad curas trahebatur. 16,14,14 interceptis Antei litteris, furatus etiam libellos, quibus. . . eventura. . . occultabantur, s. repertis quae de. . . vita Ostorii composita erant, scribit ad principem. II,45,3 exercitus. . . consedit, non ausis ducibus eadem die obpugnationem castrorum; s. voluntaria deditio sperabatur. III,8,3 quaesitum (est). . . quae sedes bello legeretur. Verona potior visa (est), patentibus circum campis ad pugnam equestrem. . . s. coloniam copiis validam auferre Vitellio in rem famamque videbatur. II,53,7 rediere omnes Bononiam, rursus consiliaturi; s. medio temporis plures nuntii sperabantur. III,9,17 misit epistulas Caecina, ferveritatem victa arma tractantium incusans. s. virtus Germanici exercitus laudibus attollebatur.

δ) adnectit enuntiata 1) A 33,3 iamque agmina et armorum fulgores. . . s. instruebatur acies, cum Agricola. . . ita disseruit. I,1,7 postquam bellatum (est) apud Actium. . . magna illa ingenia cessere; s. veritas pluribus modis infracta (est). 4,15. . . plebs sordida et circo ac theatris sueta (erat), s. deterrimi servorum, aut qui. . . per dedecus Neronis alebantur, maesti et rumorum avidi (erant). 29,4 adfertur rumor rapi in castra incertum quem senatorem. . . s. ex tota urbe (sc. concurrebant), ut quisque obvius fuerat, alii formidine augentes, quidam minora vero (sc. referentes). 52,10 s. . . ipsa vitia pro virtutibus interpretabantur. 76,14 Iudaicum exercitum Vespasianus, Suriae legiones Mucianus sacramento Othonis adegere; s. Aegyptus omnesque versae in Orientem provinciae nomine eius tenebantur. 79,18 s. altitudine et mollitia nivis hauriebantur. 81,5 modo constantiam simulare, modo formidine detegi, s. Othonis vultum intueri. II,14,18 obtulere se hosti incante, cum exciperet contra veteranus miles, s. a latere saxis urgueret. . . paganorum manus. 21,22 s. Othonem ac Vitellium celebrantes culpantesve. . . stimulabantur. 60,3 interfecti sunt centuriones promptissimi

Othonianorum, unde praecipua in Vitellium alienatio per Illyricos exercitus; s. ceterae legiones contactu . . . bellum meditabantur. 76,6 s. ipse qui suadet considerandus est, adiciatne. . . 83,8 ambiguus consilii, num . . . Dyrrachium pedite atque equite (sc. occuparet), s. longis navibus . . . mare clauderet. 92,10 s. ipsum Vitellium . . . contemnebant metuebantque. 97,10 in Africa legio cohortesque . . . militiam cepere; s. cetera iuventutem dabat impigre nomina. 99,14 s. odiorum invidiaeque . . . admonebatur. III,13,8 ceteros . . . in verba Vespasiani adigit; s. Vitellii imagines dereptae (sunt) et missi qui . . . 15,6 s. ingens Germanorum vis per Raetiam timebatur. 17,12 Antonius instare percussis, sternere obvios, s. ceteri . . . spoliare, capere. 20,21 'gladiisne' inquit 'et pilis . . . subruere muros ullae manus possunt? . . . victoriam nobiscum ferimus.' s. lixas . . . Bedriacum mittit. 25,17 precabatur platos patris manes, neve se . . . aversarentur: . . . s. attollere corpus, aperire humum. 29,7 (ballista) summa valli ruina sua traxit; s. iuncta turris ictibus saxorum cessit. 35,9 s. transitus Alpium . . . occupati (sunt). 42,11 Valentem . . . terruit; s. ceterorum fides metu infracta (est). 60,5 s. colloquia . . . et proditio sperabatur. 82,6 omnem prolationem . . . suspectabant; s. fulgentia per colles vexilla . . . speciem hostilis exercitus fecerant. 83,8 saeva ac deformis urbe tota facies (erat): alibi proelia . . . alibi balineae . . .; s. cruor et strues corporum, iuxta scorta. Nipp. inclus. simul. IV,15,17 capta igitur ac direpta (sunt) castra. dein . . . negotiatores Romanos invadunt. s. excidiis castellorum imminebant. 17,9 manentibus honorata militia, digredientibus spolia Romanorum offerebantur: s. secretis sermonibus admonebat malorum, quae . . . 22,10 Civilis Rheni ripam . . . Germanorum catervis complet, adsultante per campos equite; s. naves in adversum amnem agebantur. 30,5 pugnatumque in percussos . . . prospera eruptione; s. a legionariis . . . plura struebantur. 34,13 s. vastatione incendiisque . . . venire victorem exercitum intellegebatur. 39,20 Mucianus . . . (Antonium) promissis onerat . . .; s. amicis eius tribunatus praefecturasque largitur. 44,3 censuit Mucianus prolixè pro accusatoribus; s. eos, qui . . . actionem reppererent, monuit sermone molli. 53,16 s. ceteri magistratus et sacerdotes . . . saxum ingens traxere. 66,8 pugnabatur in angustiis ambigue, donec Germani tranatantes terga Labeonis invasere; s. Civilis . . . intulit se agmini Tungrorum. 68,15 s. Domitianus Mucianusque accingebantur. 79,12 s. Cerialis . . . subvenit. 83,8 Ptolemaeo regi . . . oblatum (esse) per quietem . . . iuvenem, qui moneret, ut . . .: s. visum (esse) eundem iuvenem in caelum igne plurimo attolli. V,10,10 augebat iras, quod soli Iudaei non cessissent; s. manere apud exercitus Titum . . . utile videbatur. 13,6 audita (est) maior humana vox, excedere deos; s. ingens motus excedentium. 18,4 praelongis hastis . . . militem eminus fodiebant; s. e mole . . . Bructerorum cuneus tranatavit. 19,15 s. ceteri miseratione ac donis auxilia concibant. 20,7 multa ausis aliqua in parte fortunam adfore: s. Cerialem . . . posse medio

intercipi. 1,14,9 missi (sunt) legati qui deferrent, s. maestitiam eius . . . solarentur. 18,6 una tres aquilas et signa cohortium locant; s. congerunt caespites, exstruunt tribunal. 21,8 s. probra in legatum cumulant, caelum ac deos obstantur. 27,9 castra repetentem circumstant, rogantes quo pergeret, . . .; s. ingruunt, saxa iaciunt. 38,8 praesidium ab audacia mutatur: non praefectum ab iis, sed . . . Tiberium imperatorem violari. s. exterritis qui obstiterant, raptum vexillum ad ripam vertit. 47,8 per filios pariter adiri (milites) maiestate salva . . . s. adolescentibus excusatum (esse) quaedam ad patrem reicere, resistentisque . . . posse a se mitigari. 51,20 hostem redigunt in aperta caeduntque: s. primi agminis copiae evasere silvas castraque communivere. 57,19 ferebantur et spolia Varianae cladis . . .: s. Segestes ipse (sc. aderat, conspiciabatur), ingens visu. 61,12 adiacebant fragmina telorum equorumque artus, s. truncis arborum antefixa ora (sc. erant, conspiciabatur). 66,9 Caecina comperto vanam esse formidinem . . . clausit viam: s. tribuni et centuriones falsum pavorem esse docuerunt. 78,5 centesimam rerum venalium . . . deprecante populo edixit Tiberius militare aerarium eo subsidio niti; s. imparem oneri rem p., nisi vicensimo militiae anno veterani dimitterentur. 2,5,13 si mare intretur, promptam ipsis possessionem . . ., s. bellum maturius incipi legionesque et commeatus pariter vehi. 13,6 cum . . . reddendam gratiam in acie faterentur, s. perfidos et ruptores pacis ultioni et gloriae mactandos. 17,7 exclamati irent, sequerentur Romanas aves . . . s. pedestris acies inferitur et . . . eques . . . latera impulit. 26,17 acrius modestiam eius adgreditur alterum consulatum offerendo, cuius munia praesens obiret. s. adnectebat. 34,4 Piso . . . abire se et cedere urbe . . . testabatur; s. curiam relinquebat. 37,11 hos . . . non sponte sustuli, sed quia princeps monebat; s. maiores mei meruerant ut posteros haberent. 44,2 Drusus in Illyricum missus est, ut suesceret militiae . . .; s. iuvenem . . . melius in castris haberi Tiberius seque tutiorem rebatur. 53,6 paucos dies insumpsit reficiendae classi; s. sinus Actiaca victoria inclusos et sacratas ab Augusto manubias . . . adiit. 65,14 Thraecia . . . potitus scripsit ad Tiberium . . . praeventum insidiatorem; s. bellum adversus . . . Scythas praetendens novis . . . copiis sese firmabat. 69,15 saevam vim morbi augebat persuasio veneni a Pisone accepti; et reperiebantur solo . . . erutae humanorum corporum reliquiae, . . . s. missi a Pisone incusabantur ut valetudinis adversa rimantes. 78,5 Piso . . . missis ad Tiberium epistulis incusat Germanicum . . . s. Domitium . . . pergere in Suriam iubet. 3,14,13 s. populi ante curiam voces audiebantur. 20,11 promptus inter tela occurat fugientibus, increpat signiferos . . .; s. excepta vulnera et quamquam transfosso oculo adversum os in hostem intendit. 34,21 porro ob unius aut alterius inbecillum animum male eripi maritis consortia rerum secundarum adversarumque. s. sexum natura invalidum deserit et exponi suo luxu, cupidinibus alienis. 43,6 Augustodunum . . . Sacrovir occupaverat, ut . . .;

s. arma . . iuventuti dispertit. 47,3 s. causas . . adiunxit. 55,10 postquam caedibus saevitum et magnitudo famae exitio erat, ceteri ad sapientiora convertere. s. novi homines e municipiis. in senatum crebro adsumpti domesticam parsimoniam intulerunt. 56,8 sic cohiberi prava aliorum spes rebatur (Tiberius); s. modestiae Neronis et suae magnitudini fidebat. 72,10 Pompei theatrum . . Caesar extracturum pollicitus est . . . s. laudibus Seianum extulit, tamquam . . . 4,2,8 ut perfecta sunt castra, inrepere paulatim militares animos adeundo, appellando; s. centuriones ac tribunos ipse deligere. 24,8 solvit obsidium locorumque opportuna permunit; s. principes Musulamiorum . . securi percutit. 46,14 misere legatos amicitiam obsequiumque memoraturos, et mansura haec, si . . . s. castella . . ostentabant bellumque . . minitabantur. 47,11 montem occupat . . . s. in ferocissimos . . mittit delectos sagittariorum. 49,11 sitis fatigabat, cum ingens multitudo bellatorum . . uno reliquo fonte uterentur; s. equi [M simul eque; Lips. simul equi vel simulque] armenta . . egestate pabuli exanimari. 55,22 Sardiani decretum Etruriae recitavere . . . s. litteras imperatorum et icta nobiscum foedera . . memorabant. 56,9 Zmyrnaei repetita vetustate . . transcendere ad ea, quis maxime fidebant, in populum R. officiis, missa navali copia . . . s. L. Sullam testem adferebant, . . . 68,14 Latiaris iacere fortuitos primum sermones, mox laudare constantiam . . ; s. honora de Germanico . . dissebat. 5,4,8 s. populus . . circumstetit curiam. 6,12,9 misit litteras Caesar, modice tribunum increpans . . ; Gallo exprobrabat, quod . . . s. commonefecit . . 31,9 s. veteres Persarum ac Macedonum terminos, seque invasurum possessa . . Cyro . . iaciebat. 33,3 ministros Arsacis multo auro ad scelus cogit; s. Hiberi . . Armeniam inrumpunt et urbe . . potiuntur. 34,18 Pharasmanes . . semet . . , quanto maiora peterent, plus decoris victores aut, si terga darent, flagitii . . laturos (esse disserebat); s. horridam suorum aciem, picta auro Medorum agmina . . ostendere. 37,6 nuntiavere . . Euphraten . . sponte et inmensum attolli, s. albensibus spumis in modum diadematis sinuare orbes. 42,11 tum . . Tiridaten extollunt . . ; s. probra in Artabanum fundebant. 46,16 s. crebris cum lacrimis minorem ex nepotibus complexus . . inquit. 11,19,7 missis qui . . Chaucos ad deditionem pellicerent, s. Gannasum dolo adgrederentur. 30,3 Calpurnia . . nupsisse Messalinam Silio exclamat; s. Cleopatram . . an comperisset interrogat. 34,10 obstrepere accusator, Silium et nuptias referens; s. codicillos libidinum indices tradidit. 12,4,11 Silanus . . ordine senatorio movetur . . . s. adfinitatem Claudii diremit. 19,4 Eunones . . adlevat supplicem laudatque, quod . . . s. legatos litterasque ad Caesarem . . mittit. 35,1 obstupescit ea alacritas duem R.; s. obiectus annis, additum vallum . . terrebat. 41,11 s. qui centurionum . . sortem Britannici miserabantur, remoti (sunt). 45,6 Pharasmanes belli causas confingit . . ; s. magnas copias filio tradidit. 47,3 adicit ius iurandum, non . . veneno vim adlaturum. s. in lucum . . trahit. 57,8 con-

vivium . . magna formidine cunctos adfecit, quia . . . s. Agrippina trepidatione principis usa ministrum operis . . incusat cupidinis ac praedarum. 67,4 scriptores (prodiderunt) infusum (esse) . . cibo . . venenum, nec vim medicaminis statim intellectam, socordiane an Claudii vinolentia; s. soluta alvus subvenisse videbatur. 13,7,5 Nero et iuventutem . . admovere legionesque . . propius Armeniam collocari iubet duosque . . reges . . expedire copias . . , s. pontes per . . Euphraten iungi. 14,17 neque principis auribus abstinere (Agrippina), quo minus testaretur, . . . s. intendere manus, aggerere probra. 28,5 conprobavere patres, incusata Antistii licentia. s. prohibiti (sunt) tribuni ius praetorum . . praeripere aut vocare ex Italia, cum quibus lege agi posset. 37,8 Corbulo . . dispertit vires, ut . . diversos locos pariter invaderent; s. . . Antiochum monet proximas sibi praefecturas petere. 42,11 nec Suillus . . exprobratione abstinebat, . . extrema senecta liber et Senecam increpans infensum amicis Claudii . . . s. studiis inertibus . . suetum vivere iis, qui vividam . . eloquentiam . . exercerent. 14,13,6 deterrimus quisque . . accensum populi favorem disserunt: iret intrepidus . . ; s. praegredi exposcunt. 24,15 legati . . patere moenia adferunt, intentos popularis ad iussa: s. hospitale donum . . tradebant. 38,14 s. in urbem mandabat, . . 43,7 s. . . non existimabam. 15,2,14 proximum sibi Tiridaten constituit atque ita orditur: . . . s. diademate caput Tiridatis evinxit. 12,10 (Corbulo milites Paeti) redire ad signa et clementiam Paeti experiri monebat: se nisi victoribus immitem esse. s. suas legiones adire, hortari. 27,12 adiungit iis (legatis) centuriones cum mandatis non immitibus: . . . s. consilio terrorem adicere. 54,8 regressus domum testamentum obsignavit, . . pugionem . . in mucronem ardescere iussit eamque curam . . Milicho mandavit. s. adfuentius solito convivium initum (est), servorum carissimi libertate . . donati (sunt). 62,6 s. lacrimas eorum . . ad firmitudinem revocat. 16,11,2 nuntiat patri . . uti necessitate: s. adfertur parari cognitionem senatus. 17,9 Mela . . petitione honorum abstinuerat per ambitionem praeposteram . . ; s. acquirendae pecuniae brevius iter credebat per procuraciones. 29,4 s. ipsius Thraesae venerabilis species obversabatur. 32,5 loquentis adhuc verba excipit Soranus proclamatque . . . s. in amplexus occurrentis filiae ruebat. 2,64,1 s. nuntiato . . , decrevere patres ut . . — *Semel postpos.* III,63,7 pars Narniae, pars Interamnae subsistere iussi (sunt). relictiae (sunt) s. e victricibus legiones.

2) II,16,10 quorum morte exterriti qui aderant, s. ignara . . imperitorum turba in verba Vitellii iuravere. IV,67,9 sed quibus artibus . . vitam per novem mox annos traduxerit, s. amicorum eius constantiam et insigne . . uxoris exemplum suo loco reddemus. 1,58,16 quieti turbidis antehabeo, neque ob praemium, sed ut me perfidia exsolvam, s. genti Germanorum idoneus conciliator. — 2,6,8 multae (naves) pontibus stratae, super quas tormenta veherentur, s. aptae ferendis equis aut commeatui. — 3,17,3 Tiberius adolescentem crimine civilis belli pur-

gavit, patris quippe iussa (fuisse)... s. nobilitatem domus, etiam ipsius.. gravem casum miseratus.

c) *et simul, ac simul, simulque* 1) *et simul* α) IV, 26, 2 discordes animos multa efferabant: *inopia stipendii frumentique et s. dilectum tributaque Galliae aspernantes, Rhenus.. vix navium patiens, ..*

β) *enuntiata* A 38, 18 ipse peditem atque equites.. in hibernis locavit. et s. classis.. Trucculense portum tenuit. V, 23, 4 complet quod biremium (erat) quaeque simplici ordine agebantur; adiecta (est) ingens lintrium vis.; et s. captae ** lintres sagulis versicoloribus haud indecore pro velis iuvabantur. — 3, 74, 2 quia ille.. pluris per globos incursaret eluderetque et insidias s. temptaret.

2) *ac simul* α) D 42, 5 'flet' inquit Maternus, ..' ac s. *adsurgens* et Aprum *complexus* 'ego', inquit, ..

β) A 10, 16 hanc oram.. R. classis circumvecta insulam esse Britanniam affirmavit, ac s. incognitas ad id tempus insulas.. *invenit domuitque.*

γ) *enuntiata* 4, 73, 3 vexilla legionum.. accivit ac s. utrumque exercitum.. Frisiis intulit.

3) *simulque* α) IV, 12, 7 *extrema Galliae orae*.. simulque *insulam* iuxta sitam occupavere.

β) A 19, 1 animorum provinciae *prudens*, simulque *doctus*.. parum profici armis, si..

γ) *enuntiata* 1, 60, 8 Caecinam cum.. cohortibus.. per Bructeros ad flumen Anisiam mittit, equitem Pedo.. finibus Frisiorum ducit; ipse.. legiones per lacus vexit: simulque pedes eques classis apud praedictum amnem convenere. 63, 20 Caecinae dubitanti, quonam modo.. pontes reponeret simulque propulsaret hostem, .. 3, 12, 12 nos parentes iustis solaciis adfice. simulque illud reputate, .. 39, 4 equites.. mittit in eos, qui praedabundi.. vagabantur, ipse robur peditem ad exsolvendum obsidium ducit. simulque cuncta prospere acta (sunt), caesis populatoribus et dissensione orta apud obsidentes. 12, 47, 12 genua Mithridatis invadit ipsumque prostermit; simulque concursu plurium iniciuntur catenae. 15, 54, 16 cum secum servilis animus praemia perfidiae reputavit simulque inmensa pecunia et potentia obversabantur, cessit fas. Cf. 2, 57, 17 vox (Pisonis).. audita est in convivio, cum apud regem Nabataeorum coronae aureae magno pondere Caesari et Agrippinae, leves Pisoni et ceteris offerrentur, principis R.. filio eas epulas dari; abiecitque s. coronam et multa in luxum addidit. — 'Simulque' praeterea legitur A 5, 8 d. 36, 1 g. γ. 4, 25, 5 f.

d) 1) A 5, 8 (Agricola) nihil adpetere in iactionem, nihil ob formidinem recusare simulque et anxius et intentus agere. — A 18, 22 quibus (auxiliaribus).. patrius nandi usus (erat), quo s. *seque et arma* et equos regunt, ..

2) 4, 37, 9 ergo et prioris silentii defensionem, et quid in futurum statuerim, s. aperiam.

e) 1) 1) *simul et* α) A 7, 16 ita *successor* s. et *ultor* electus.. G 12, 11 centeni singulis ex plebe comites consilium s. et auctoritas adsunt. 2, 5, 3 Germanicum.. dolo s. et casibus obiectaret. 4, 62, 2 eius (mali) initium s. et finis exstitit. 13, 40, 13 ut, si hostis intravisset, fronte s. et

sinu exciperetur. 16, 8, 4 .., inania s. et falsa. 1, 51, 4 profana s. et sacra et celeberrimum.. templum quod Tamfanae vocabant solo aequantur. — A 6, 11 auctus est ibi filia, in subsidium s. et solacium. 35, 12 veritus, ne in frontem s. et latera suorum pugnaretur. [Fröhlich ne; codd. ne simul. Cf. Wölfl., Philol. 26, 112.]

ββ) 1, 62, 4 legionum ossa.., aucta in hostem ira, *maesti* s. et *infensi* condebant. 3, 54, 6 corruptus s. et corruptor, aeger et flagrans animus haud levioribus remediis restinguendus est, quam libidinibus ardescit.

γγ) D 5, 14 qua (eloquentia) *parere* s. et *tucri* amicitias, adsciscere necessitudines.. possit. 14, 62, 2 sermo.. ad metum atque iram accommodatus teruit s. audientem et accendit. 15, 48, 2 coepta s. et aucta coniuratione.

β) αα) 11, 28, 3 nuntio adlato.. Galliam circumiri, s. *cura* socios tuendi et militari *astu* cohortes turbidas.. dispergendi, partem Bataavorum ire in subsidium iubet. 6, 48, 15 prospectare iam se acrius servitium, eoque fugere s. acta et instantia. 14, 2, 7 inmissam Acten libertam, quae s. suo periculo et infamia Neronis anxia deferret.. II, 81, 14 tantum s. peditem equitumque et aemulantium inter se regum paratus (prunk) speciem fortunae principalis effecerant. — 11, 24, 3 Clausus.. s. in civitatem R. et in familias patriciorum adscitus est. — II, 30, 7 expositos se tanto pauciores integris hostium viribus querebantur, s. in *suam excusationem* (i. q. se excusantes) et adventantium robur.. *atollentes*, ne ut victi.. despectarentur.

ββ) 1, 89, 10 Scriboniani contra Claudium incepta s. *audita* et *coercita* (sunt). — 15, 38, 6 per tabernas.. s. *coeptus* ignis et statim *validus* ac vento citus longitudinem circi corripuit.

γγ) *enuntiata* 1, 5, 16 provisus quae tempus monebat s. excessisse Augustum et rerum potiri Neronem fama eadem tulit.

2) *simul.. que* α) αα) G 31, 11 canent insignes et *hostibus* s. *suisque* monstrati. IV, 43, 5 a laude Clavii orsus.. crimine s. exemploque Eprium urgebat.

ββ) 11, 69, 6 Bataavorum cohortes.. in Germaniam remissae (sunt), principium *interno* s. *externo*que bello parantibus fatiis.

γγ) A 42, 7 (Agricolam) *suadentes* s. *terrentes*que pertraxere ad Domitianum. IV, 77, 5 tam inprovisi adsilvere, ut in.. lectulo Cerialis pugnari s. vincique suos audierit. 5, 10, 8 Aegyptum aut Suriam invasurum, fingebant s. credebantque.

β) αα) 15, 12, 6 ut s. *hostem* famemque depelleret.

ββ) IV, 34, 5 Vocula nec adventum hostium exploravit, eoque s. *egressus* *victusque* (est). 6, 37, 11 quia.. fluminum instabilitas natura s. ostenderet omnia raperetque. — 11, 13, 9 Graecam quoque litteraturam non s. coeptam absolutamque (esse).

3) *simul ac* αα) D 5, 29 eloquentia, *praesidium* s. ac *telum*, quo propugnare pariter et incessere.. possis. 1, 75, 1 ita promissis s. ac minis temptabantur. 3, 50, 9 per quam (sententiam).. nos clementiae s. ac severitatis non paeniteat. 31, 18 per Mamerum, qui patruus s. ac vitricus

Sullae et oratorum ea aetate uberrimus erat. — A 35,8 acies in speciem s. ac terrorem .. constiterat. 6,51,17 postremo in scelera s. ac dedecora prorupit.

ββ) A 24,2 gentis crebris s. ac prosperis proeliis domuit. II,100,15 Bassus. Ravennati s. ac Misensensi classibus. praepositus.

4) simul atque α) α) G 34,10 obstitit Oceanus in se s. atque in Herculem inquiri.

ββ) G 30,5 Chattos suos saltus Hercynius prosequitur s. atque [Bb ac] deponit.

β) 6,44,8 Tiridates s. fama atque ipso Artabano percussus distrahi consiliis.

2) 1) I,37,6 auditisne, ut poena mea et supplicium vestrum s. postulantur? 6,8,8 videram (Seianum) .. urbis et militiae munia s. obeuntem.

2) 11,25,15 motos senatu excusatosque s. propositurum (esse).

f) 1,65,16 inrumpere Germanos iubet, clamitans 'en Varus eodemque iterum fato vinetae legiones!' s. haec (sc. dicit) et cum delectis scindit agmen. 4,25,5 tum expeditae cohortes .. cito agmine rapiuntur. simulque coeptus (est) dies et concentu tubarum .. aderant semisomnos in barbaros.

g) simul. simul α) A 25,6 (classis) sequebatur egregia specie, cum s. terra, s. mari bellum impelleretur. 41,18 sic Agricola s. suis virtutibus, s. vitiis aliorum in ipsam gloriam praeeptis agebatur. 14,40,3 Balbus erat praetorius, s. longa senecta, s. orbitate et pecunia insidiiis obnoxius. — 1,49,3 isdem e cubilibus, quos s. vescentis dies, s. quietos nox habuerat, discedunt in partes.

β) I,50,1 trepidam urbem ac s. atrocitatem recentis sceleris, s. veteres Othonis mores paventem .. nuntius exterruit.

γ) A 36,1 eminus certabatur; simulque constantia, s. arte Britanni .. missilia nostrorum vitare.

h) 4,61,7 Haterii canorum illud .. cum ipso s. extinctum est.

i) praep. c. abl. 4,55,8 Hypaepeni Tralliani-que Laodicenis ac Magnetibus s. tramissi (sunt). 3,64,9 quos (ludos) pontifices et augures et quindecimviri septemviris s. et sodalibus Augustalibus ederent. 6,9,11 acervatim ex eo Annius Pollio, Appius Silanus Scauro Mamercio s. ac Sabino Calvisio maiestatis postulantur.

B) i. q. zusammen, zusammengenommen 1,9,5 numerus etiam consulatum (Augusti) celebrabatur, quo Valerium Corvum et C. Marium s. aequaverat.

Adnot.: simul (i. q. simul atque), s. atque, s. ac non legitur. — [II,83,11 Rhenan.]

simulacrum. A) propr. a) α) A 46,13 ut vultus hominum, ita simulacra vultus imbecilla ac mortalia sunt, forma mentis aeterna i. q. nachbildungen cf. 46,11 imagines quae marmore aut aere finguntur.

β) 12,24,4 a foro boario, ubi aereum tauri simulacrum aspiciamus, ..

γ) 3,63,13 petere .. Cretenses (sc. ius asyli) simulacro divi Augusti cf. 63,9 Neptuni effigiem.

δ) 1,73,14 nec contra religiones fieri, quod effigies eius (Augusti), ut alia numinum simulacra, venditionibus hortorum .. accedant. 15,

45,7 per Asiam .. non dona (weihgeschenke) tantum, sed simulacra numinum abripiebantur. 29,10 agmina legionum stetero fulgentibus aquillis signisque et simulacris deum in modum templi. II,3,12 simulacrum deae (Veneris Paphiae) non effigie humana (est), continuus orbis .. metae modo exurgens. 15,44,5 propitiata (est) luno per matronas .. apud .. mare, unde hausta aqua templum et simulacrum deae perspersum est. IV,83,26 irent simulacrumque patris sui (Iovis) reveherent, sororis (Proserpinae) relinquerent. 12,22,4 (accusator) obiceret Chaldaeos, magos interrogatumque Apollinis Clarii s. super nuptiis imperatoris. 14,12,4 aureum Minervae s. in curia et iuxta principis imago statuerentur. 32,2 nulla palam causa delapsum (est) Camuloduni simulacrum Victoriae ac retro conversum, quasi cederet hostibus. G 43,16 nulla s. (Alcis sunt). II,78,13 nec simulacrum deo (Carmelo) aut templum (est). V,5,21 nulla s. urbis suis, nedum templis sistunt (Iudaei) cf. 5,17 effigies, 5,19 deum imagines.

b) i. q. abbildung, gemälde 2,41,9 vecta (sunt in triumpho) spolia, captivi, simulacra montium, fluminum, procliorum.

B) transl. a) 15,15,5 addidit rumor sub iugum missas legiones et alia ex rebus infaustis, quorum simulacrum ab Armeniis usurpatum est. namque et munimenta ingressi sunt, antequam agmen R. excederet, et .. i. q. similia (ἐπ. εἰq.: Draeg.).

b) α) in univ. 11,31,8 Messalina .. simulacrum vindemiae per domum celebrabat.

β) spec. i. q. schattenbild 1,77,8 ea simulacra libertatis senatui praebat (Tiberius). 6,11,6 dein consules mandabant (sc. alicui regimen urbis); duratque simulacrum, quotiens ob ferias Latinas praeficitur qui consulare munus usurpet.

simulatio. a) sing. α) c. gen. subi. 5,1,14 (Livia) uxor facilis et cum artibus mariti, simulatione filii bene composita.

β) c. gen. obi. II,61,3 Mariccus quidam .. provocare arma R. simulatione numinum ausus est i. q. vorgeblich auf geheiss der götter. I,8,15 s. amicitiae. 45,12 s. irae. 13,13,6 s. amoris. I,74,11 praetoriani, quos per s. officii legatis Otho adiunxerat, remissi (sunt) i. q. unter dem scheine der ehrerweisung. III,58,13 cf. δ. 4,50,19 s. quietis. 13,40,4 s. fugae. I,58,5 saevitiam militum plerosque ad poenam exposcentium saepius adprobat, raro simulatione vinculorum frustratur. — III,70,3 simulationem prorsus et imaginem deponendi imperii fuisse ad decipiendos tot illustres viros.

γ) 1,74,5 primo mollius (sc. agebant), stulta utrimque et indecora simulatione. 14,10,9 Campaniae municipia. laetitiam testari: ipse (Nero) diversa simulatione maestus erat.

δ) III,58,13 ea simulatio officii a metu profecta verterat in favorem i. q. diese erheuchelte dienstbeflissenheit.

ε) IV,47,4 omissa (est) simulatio. 1,4,16 ne iis quidem annis, quibus Rhodi specie secessus exul egerit (Tiberius), aliud quam iram et simulationem et secretas libidines meditatum (esse). 14,4,19 Nero .. prosequitur abeuntem

(matrem), artius . . pectori haerens, sive *explenda* simulatione, seu . .

ξ) *abl.* A 42, 8 qui (Domitianus) paratus simulatione . . i. q. geübt in. I, 31, 4 cohors . . forte magis et nullo adhuc consilio rapit signa, *quam . . insidiis et s. 4, 12, 2 senatus populusque habitum ac voces dolentum s. magis quam libens induebat. II, 61, 3 cf. β. I, 45, 12 s. irae vinciri iussum . . praesenti exitio subtraxit. 13, 13, 6 Serenus s. amoris adversus eandem libertam primas adolescentis cupidines velaverat. 40, 4 statuit . . s. *fugae* locum fraudi parare. I, 58, 5 cf. β.

η) *c. praep.* I, 8, 15 dux deerat abducto Ver-
ginio *per* s. amicitiae. 74, 11 cf. β. 14, 6, 12 bona obsignari iubet, id tantum non per s. — 4, 50, 19 Sabinus . . hortari (militēs), ne *ad* ambigua sonitus aut s. quietis casum insidiantibus aperirent. — 5, 1, 14 cf. α.

b) *plur.* 4, 54, 3 (Agrippina) simulationum nescia . . 6, 45, 21 simulationum falsa (*neutr. plur.*) in sinu avi perdidicerat.

simulator. non nisi i. q. *heuchler* 13, 47, 3 suspectabat (Nero) . . Sullam . . callidum et simulatorem interpretando. 14, 57, 14 Sullam . . simulatorem *segnitiae* (esse), dum temeritati locum reperiret.

simulo. non nisi i. q. *heucheln*, sim. a) *qd* 15, 19, 12 factum (est) . . senatus consultum, ne simulata *adoptio* in ulla parte muneris publici iuaret. IV, 86, 11 *amorem* cf. infra studium. 2, 40, 9 (clientes) hortatur, simulata *conscientia* adeant (sc. servum), offerant pecuniam. 4, 4, 7 vetus et saepe simulatum proficiscendi in provincias *consilium* refertur. I, 81, 4 qui . . modo *constantiam* simulare, modo formidine detegi. 12, 44, 16 Radamistus simulata adversus patrem *discordia* . . IV, 18, 11 (Batavorum ala) iam pridem corrupta *fidem* simulabat, ut proditis in ipsa acie Romanis maiore pretio fugeret. 6, 46, 19 gravescente valetudine nihil e libidinibus omittebat (Tiberius), in patientia *firmitudinem* simulans. 2, 11, 7 eum Cherusci *fugam* simulantes in planitiem . . traxere. 1, 10, 4 simulatam (esse ab Augusto) Pompeianarum *gratiam* partium cf. 10, 2 *obtentui sumpta* (esse). 6, 4 patris *iussa* simulabat (Tiberius). 15, 54, 11 ipse . . maestus . . erat, quamvis *laetitiam* vagis sermonibus simularet. III, 69, 18 victore Vespasiano multi *id meritum* erga partes simulavere. 2, 29, 5 metu et aegritudine fessus sive . . simulato *morbo* . . IV, 56, 8 simulatum (est) ipsis (i. q. ab i.) *obsequium*, quo incautiorem Voculam opprimerent. 12, 47, 1 Radamistus . . simulare obsequium. 3, 22, 2 Lepida . . defertur simulavisse *partum* ex Quirinio divite atque orbo. 14, 6, 10 *securitate* simulata medicamina vulnere . . adhibet. 6, 1, 5 (Tiberius) ambiguus an urbem intraret, seu . . *speciem* venturi simulans. IV, 86, 11 modestiae *imagine* in altitudinem conditus *studiumque* litterarum et *amorem* carminum simulans, quo velaret animum. II, 34, 6 inchoato ponte *transitum* Padi simulantes. IV, 60, 15 simulata *ea* fuerint an retinere saevientes nequiverit, parum adfirmatur.

b) *seq. acc. c. inf.* IV, 1, 10 nihil . . clausum sinebant, Vitellianos occultari simulantes. 13,

46, 9 Poppaea . . per blandimenta . . valescere, *imparem* cupidini *se *et forma Neronis *captam* (esse) simulans. II, 18, 9 fit temeritatis alienae comes Spurinna, primo coactus, mox velle (sc. se) simulans. 12, 47, 11 qui ea vincla admovebat, decidisse (sc. se) simulans genua Mithridatis invadit. Dubitari potest, num II, 18, 12, 47 merus infinitivus constituendus sit. — [6, 24, 11 alienationem mentis simulans cf. com. crit.]

simultas. non nisi *num. plur.* 3, 54, 29 sin accusare vitia volunt, dein . . simulates *faciunt* ac mihi *relinquunt*, credite, p. c., me quoque non esse *offensionum* avidum. III, 53, 20 inde *graves* s. (erant), quas Antonius simplicius, Mucianus callide eoque inplacabilius *nutriebat*. — II, 85, 14 Aponius Moesiae rector pessimum facinus audet, misso centurione ad interficiendum . . legatum ob s., quibus causam partium *praetendebat*. 16, 20, 6 Thermum . . Tigellini simulatibus *dedit. — 3, 58, 13 *privatis* olim s. effectum (esse), ut a pontificibus maximis ire in provincias prohiberentur (flamines). 14, 38, 12 Classicianus, successor Cato missus et Suetonio discors, bonum publicum *privatis* s. impediabat. 15, 68, 11 ex coniuratis consilia cum Vestino non miscuerant quidam *vetustis* in eum s., plures, quia . . — II, 85, 14 ob s. cf. supra. IV, 50, 15 praefectum castrorum . . vinciri iussit *proprias* ob s., sed Pisonis satellitem vocabat.

sin. A) *antecedit si.* AA) *sin c. indic.* a) *praes. α) ind. praes.* 3, 50, 5 si, p. c., unum id spectamus, quam nefaria voce . . aures hominum polluerit, neque carcer neque laqueus . . in eum suffecerit. sin flagitia . . sine modo sunt, . . est locus sententiae, per quam . .

β) *imperat.* 3, 12, 10 nam si legatus officii terminos . . exiit eiusdemque morte . . laetatus est, otero seponamque a domo mea . . sin facinus . . detegitur, . . nos parentes iustis solaciis adfice. 54, 28 aut si quis . . tantam industriam . . pollicetur, ut ire obviam queat, hunc ego . . laudo . . sin accusare vitia volunt, dein . . simulates . . mihi relinquunt, credite, p. c., me quoque non esse *offensionum* avidum.

b) *perf.*, vi *iterat.*, in apodosi *ind. praes.* G 10, 9 sin permissum (est), . . exigitur. 11, 15 sin placuit, . . concutiunt cf. si AA. b. β. ββ.

BB) *sin c. con.* I) in *orat. recta praes.*, vi *iterat.*, in apodosi *ind. praes.* G 10, 5 sin privatum (sc. *consultetur), . . tollit cf. si BB. I. a. γ. ββ.

II) in *orat. obliqua a) praes. α) inf. praes.* V, 25, 6 si Vespasiano bellum navaverint, Vespasianum rerum potiri: sin populum R. armis vocent, quotam partem generis humani Batavos esse?

β) *inf. fut.* IV, 20, 5 si nemo obsisteret, innoxium iter fore: sin arma occurrant, ferro viam inventuros (esse).

b) *imperf. α) inf. praes.* II, 28, 10 si provincia . . salute imperii potior sit, omnes illuc sequerentur; sin victoriae . . columnen in Italia verteretur, non abruptendos (esse) . . validissimos artus. 4, 46, 12 mansura (esse) haec, si nullo novo onere temptarentur: sin ut victis servitium indiceretur, esse sibi ferrum et . .

β) *inf. fut.* II, 1, 18 cuncta utrimque perlustrat

(Titus): si pergeret in urbem, . . . se Vitellio sive Othoni obsidem fore: sin rediret, offensam haud dubiam victoris (fore), set incerta adhuc victoria et *concedente in partes* (victoris) *patre* filium excusatum (esse). sin (1,20 cf. B. BB. a. a.) Vespasianus rem p. susciperet, obliviscendum (esse) offensarum de bello agitantibus. 2,63,8 responsum (est) a Caesare tutam ei. . . sedem in Italia fore, si maneret: sin rebus eius aliud conduceret, abiturum fide qua venisset.

c) *plusquamperf.*, in apodosi *inf. praes.* 14,8,19 ac, si ad visendum venisset, refotam nuntiaret, sin facinus patraturus (sc. venisset), nihil se de filio credere.

B) *non antecedit si.* AA) *sin c. indic. perf.*, vi *iterat.*, in apodosi *ind. praes.* D5,26 cuius (eloquentiae) vis et utilitas *rebus prospere fluentibus* aliorum perflugio et tutela intelligitur: sin proprium periculum increpuit, non hercule lorica et gladius in acie firmiter munimentum (est) quam reo. . . eloquentia.

BB) *sin c. coni.* non nisi in *orat. obliqua a) imperf.* a) *inf. praes.* II, 1,20 cf. A. BB. II. b. β. 16,25,8 *posse* ipso miraculo etiam Nerone *permoveri.* sin crudelitati insisteret, distingui certe apud posteros memoriam honesti exitus ab ignavia per silentium pereuntium.

β) *inf. fut.* 13,37,19 ideo *nondum* ipsum Volgesen *commotum* (esse), quia causa quam vi agere mallent: sin perstaretur in bello, non defore Arsacidis virtutem.

γ) *ind. imperf.* III, 26,7 *incipere obpugnationem* (Cremonae). . . anceps (erat): sin Bedriacum redirent, intolerandus tam longi itineris labor (erat), et victoria ad inritum revolvebatur. 6,46,6 dubitavit de tradenda re p., primum *inter nepotes. . . etiam de Claudio agitantibus.* in minuta mens eius obstitit. sin extra domum successor quaereretur, ne memoria Augusti, ne nomen Caesarum in ludibria . . . verterent, metuebatur.

b) *plusquamperf.* loco *coniunctivi fut. exacti a) inf. fut.* 11,19,13 *adversa* in rem p. casura (esse): sin prospere egisset, formidolosum pacis (fore) virum insignem.

β) 12,53,3 statuitur, *ut ignaro domino* ad id prolapsae (feminae) in servitute, sin consensisset, pro libertis haberentur.

sincerus. a) i. q. *unvermisch* G4,3 Germaniae populos. . . propriam et s. . . *gentem* extitisse i. q. non mixtam peregrinis nationibus cf. b p. 1221^a.

b) i. q. *rein, makellos, unverdorben a)* D28,26 sincera et integra et nullis pravitatibus detorta unius cuiusque *natura*.

β) IV,64,21 *sincerus et integer* et servitutis oblitus *populus.* . . aliis imperitabit i. q. institutis cultuque Romanorum non corruptus. Zernial, Wolf ad G4 trahunt ad a. 1,48,6 (litteras) Caecina aquiliferis signiferisque et quod maxime castrorum *sincerus* erat. recitat i. q. seditione non contactum.

c) i. q. *aufrichtig* 2,42,3 nec ideo sincerae *caritatis* fidem adsecutus. . . 3,64,2 *sincera* adhuc inter matrem filiumque *concordia*.

sine. I) a) 15,71,27 s. *absolutione* cf. II. c. 12,50,5 incesso Parthorum s. *acie* pulsus (sunt)

Hiberi. I,15,29 *adsentatio* erga quemcumque principem s. *adfectu* peragitur. IV,31,6 *auxilia.* . . quis nec amor neque odium in partes, militia s. *adfectu* (erat). . . desciscunt. 14,27,12 cf. II. a. β. A1,8 s. *ambitione* cf. *gratia* infra. 4,64,7 s. *ambitione* aut proximorum precibus ignotos etiam . . iuverat. 1,15,7 s. *ambitu* cf. *repulsa* infra. D32,21 s. *apparatu* cf. II. a. β. G23,4 cf. II. c. IV,74,4 neque quies gentium s. *armis* neque arma s. stipendiis neque stipendia s. tributis haberi queunt. 14,32,10 cf. II. b. I,9,3 s. *auctoritate* cf. II. a. β. 4,6,20 ne provinciae novis oneribus turbarentur utque vetera s. *avaritia* aut crudelitate magistratum tolerarent, providebat (Tiberius). 12,12,3 quantum s. *bello* dabatur, revocare priscum morem (Cassius). G23,4 s. *blandimentis* cf. II. c. IV,46,4 ne Vitelliani quidem s. multa *caede* depelli poterant. 14,25,2 praesidium. . . non s. *certamine* expugnatum est. 2,4,1 impositus (est) Artavasdes et non s. *clade* nostra deiectus. 3,26,2 s. *coercitionibus* agebant cf. *probrum* infra. D8,15 s. *commendatione* natalium cf. II. c. 13,38,21 ita s. *congressu* dux R. abscedere militem . . iubet. 2,13,15 *adsultatum* est castris s. *coniectu* teli. I,9,2 s. *constantia* cf. II. a. β. II,32,12 nec exercitum s. *copiis* (vorräte) retineri posse. 4,6,20 s. *crudelitate* cf. *avaritia* supra. 3,69,20 *insulam* Gyarus inमितem et s. *cultu* hominum (esse). 1,25,12 *misisse.* . . filium, ut s. *cunctatione* concederet quae statim tribui possent. G35,8 s. *cupiditate* cf. II. a. β. A43,2 non s. *cura* fuit cf. II. a. a. I,19,4 *privatas* spes agitantes s. *publica* cura. 79,1 *externa* s. cura habebantur. 11,8,5 cf. II. a. a. 2,14,16 s. cura ducum abire cf. II. c. 14,12,12 quae adeo s. cura deum eveniebant, ut. . . 16,22,15 huic uni (Thraseae) incolumitas tua s. *cura, artes s. honore (sunt). 28,15 *victorias* s. *damno* cf. II. b. III,63,2 miles transiturus in partes, id quoque non s. *decore* (sc. facere), sed sub signis vexillisque in . . campos descendere. 11,9,17 deditur Selencia. . non s. *dedecore* Parthorum, quos. . . 3,30,9 ille . . s. *dignitate* senatoria cf. b. I,29,19 solacium . . motus habebamus incruentam urbem et res s. *discordia* translatas. II,90,6 *vulgus* tamen vacuum curis et s. *falsi* verique *discrimine* solitas adulationes edoctum clamore . . adstrepebat. III,58,23 cf. II. a. a. D40,24. A45,22. 1,6,7. 10,17. 2,51,7. 11,28,8 s. *dubio* cf. *dubius* II. B. a. β. D36,26 sibi ipsi persuaserant neminem s. *eloquentia* aut adsequi posse in civitate aut tueri conspicuum . . locum. 37,14 cf. II. e. II,60,14 quod eum honorem pecunia mercari, nec s. *exitio* Celsi, voluisset. III,77,22 haud parva mole certatum nec s. *exitio* urbis foret. IV,74,19 quae (compages) convelli s. *exitio* convellentium non potest. 14,64,7 cf. II. a. β. 12,26,9 retinuit famam s. *experimento*. IV,8,20 s. *fine* dominatio cf. II. b. I,85,11 unde plena omnia suspicionum et vix secreta domuum s. *formidine* (erant). 3,14,11 numquam satis credito s. *fraude* Germanicum interisse. 6,30,14 neque errorem eundem illi s. *fraude*, aliis *exitio* habendum (esse). 4,29,12 exprobraverat suum tantum studium s. *fructu* fuisse. 13,35,6 s. *galeis* cf. II. a. β. A1,8 celeberrimus quisque in-

genio ad prodendam virtutis memoriam s. *gratia* aut ambitione bonae tantum conscientiae pretio ducebatur. D32,21 s. *honore* cf. II. a. β. 4,34,12 quorum res gestas . . nemo s. honore memoravit. 16,22,16 cf. cura supra. 1,70,17 s. *igni* cf. II. c. 15,24,5 quoniam dii . . possessionem Parthis non s. *ignominia* R. tradidissent. 2,73,1 funus s. *imaginibus* cf. II. b. 6,11,2 ne urbs s. *imperio* foret. . . 12,50,4 fratrem . . deducere in regnum parat, ne qua pars domus s. imperio ageret. G35,8 s. *impotentia* cf. II. a. β. 13,27,17 ereptus (est) amitae libertus . . , non s. *infamia* principis. 14,48,18 cf. *saevitia* infra. D32,22 s. *ingenuitate* cf. II. a. β. III,53,5 nec s. *insectatione* cf. II. a. α. 3,4,4 s. *insignibus* magistratus cf. II. b. 29,4 ut . . quaesturam peteret, non s. *inrisu* audientium postulavit. 13,42,2 haud s. *invidia* Senecae cf. II. d. 1,1,15 consilium mihi (est) pauca de Augusto . . tradere, mox Tiberii principatum et cetera, s. *ira* et studio, quorum causas procul habeo. 3,15,11 cf. II. a. β. 14,38,13 novum legatum opperendum esse, s. hostili ira et superbia victoris clementer deditis consulturum. I,52,9 s. *iudicio* cf. II. c. 51,3 exercitus, ut cui s. *labore* ac periculo ditissimi belli victoria evenisset. 4,66,3 accusatorum . . infestior vis s. *levamento* grassabatur. IV,4,4 s. *libertate* cf. II. a. α. 13,35,6 s. *loricis*. III,8,16 s. *luctu* cf. II. a. β. 15,19,10 cf. II. b. 4,12,6 s. *maerore* cf. II. a. α. III,46,5 s. *metu* cf. II. a. β. 14,34,6 cf. II. a. α. 3,15,11 s. *miseratione* cf. II. a. β. I,52,9 s. *modo* cf. II. c. 76,20 populus pleraque s. modo festinavit. 3,50,5 sin flagitia et facinora s. modo sunt, . . 4,6,15 semel adsumpti tenebantur prorsus s. modo, cum plerique isdem negotiis insenscerent. I,38,13 rapta (sunt) statim arma, s. *more* et ordine militiae. III,44,6 Britanniam inclinatus erga Vespasianum favor . . non s. *motu* adiunxit ceterarum (legionum). A36,8 gladii s. *mucrone* cf. b. III,23,69. IV,58. 2,6. 3,73. 15,34 s. *noxa* cf. noxa A. D40,11 s. *obsequio* cf. II. a. α. I,1,17 incorruptam fidem professis neque amore quisquam et s. *odio* (sc. quisque) dicendus est. IV,78,9 nec s. *ope* divina mutatis repente animis terga victores vertere. I,38,13 s. *ordine* militiae cf. mos supra. 51,3 s. *periculo* cf. labor supra. 3,26,2 s. *poena* cf. probrum infra. 2,73,1 funus s. *pompa* cf. II. b. D36,24 hi (oratores) ne privati quidem s. *potestate* erant. 6,15,14 s. *praescriptione* generis cf. II. a. α. 13,41,10 nec teneri *poterant s. valido *praesidio* ob magnitudinem moenium (Artaxata), nec . . 4,64,7 s. *precibus* cf. ambitio supra. 15,72,3 addidit s. *pretio* frumentum. 3,26,2 vetustissimi mortali-um, nulla adhuc mala libidine, s. *probro*, scelere eoque s. poena aut coercionibus agebant. 32,9 nobilitatem s. probro actam honori . . habendam ducebat. III,13,13 s. *proelio*. 2,14,15 s. *putore* flagitii cf. II. c. 14,51,13 rem frumentariam s. *quaestu* tractabat. 13,50,13 temperandas . . publicanorum cupidines, ne per tot annos s. *querella* tolerata novis acerbitatibus ad invidiam verterent. I,49,13 (Galba) amicorum . . , ubi in bonos incidisset, s. *reprehensione* patiens, si mali forent, usque ad culpam ignarus. 1,15,7 moderante Tiberio ne plures quam quat-

tuor candidatos commendaret, s. *repulsa* et ambitu designandos. II,30,16 crebris epistulis s. *respectu* veniae probra Othoni obiectantes. 4,53,8 Caesar . . s. *responso* quamquam instantem reliquit. 12,31,14 ea munimenta dux R., quamquam s. *robore* legionum sociales copias ducebat, perrumpere adgreditur. 4,1,10 non s. *rumore* cf. II. b. 14,48,18 eas poenas legibus constitutas, quibus s. iudicum *saevitia* et temporum infamia supplicia decernerentur. A16,23 seditio s. *sanguine* stetit. III,60,18 si incolumitatem senatui populoque R. s. sanguine quaesissent. 3,39,8 palantes trucidati sunt s. nostro sanguine. 26,2 s. *scelere* cf. probrum supra. 12,3,6 quod s. scelere perpetrari non poterat. IV,68,7 eum . . pulsum loco, ne s. *solacio* ageret, annonae praefecit. 15,64,19 s. ullo funeris *sollemnii* crematur. 19,10 s. *sollicitudine* parens cf. II. b. IV,74,4 s. *stipendiis* cf. arma supra. 1,1,15 s. *studio* cf. ira supra. D8,16 s. *substantia* facultatum cf. II. c. 14,38,13 s. *superbia* victoris cf. ira supra. 15,71,27 s. *supplicio* cf. II. c. 2,24,4 s. *terris* mare cf. II. a. β. 15,43,12 aedificia . . certa sui parte s. *tribubus* saxo Gabino . . solidarentur. D6,23 sive novam . . curam non s. aliqua *trepidatione* animi attulerit, . . II,41,13 disposita (est) . . legionum *acies s. *trepidatione*. IV,74,5 s. *tributis* cf. arma supra. 6,17,14 facta mutuandi copia s. *usuris* per triennium. 4,32,11 non tamen s. *usu* fuerit introspicere illa. 1,70,17 s. *utensilibus* cf. II. c. D40,11 s. *veritate* cf. II. a. α. III,47,16 alvum s. *vinculo* aeris aut ferri conexam. IV,75,5 s. *viribus* cf. II. a. α. III,13,13 s. *vulnere* cf. II. c. 1,51,5 s. vulnere milites (erant), qui . . inermos aut palantis ceciderant.

b) 14,29,10 *rumore* populi, qui neminem s. *aemulo* sinit. 1,26,14 an praemia sub dominis, poenas s. *arbitro* esse? 15,17,15 Armenii s. arbitro relictis sunt. 16,11,16 mortem s. arbitro cf. II. b. I,9,5 legiones diutius s. *consulari* fuere. G41,6 passim s. *custode* transeunt. 2,4,8 s. *domino* cf. II. a. β. 59,4 (Germanicus) s. *milite* incedere, pedibus intectis et . . 4,35,3 s. *obrectatore* fuit cf. II. a. α. 2,30,4 quia . . Libo s. *patrono* introisset (curiam). 14,27,8 neque coniugiis suscipiendis neque alendis liberis sueti (veterani) orbas s. *posteris* domos relinquebant i. q. verwaist, nämlich kinderlos. A36,20 s. *rectoribus* equi. IV,37,3 vulgus s. rectore cf. II. b. 14,27,12 cf. II. a. β. I,16,1 si immensum imperii corpus stare ac librari s. rectore posset, . . IV,68,4 nec relinquenda (erat) urbs s. rectore. 12,40,1 ne provincia s. rectore foret, Didium suffecit. 11,2,13 Scipionem (percontatus est), cur s. *uxore* discubisset. — I,38,6 vestra virtus expectatur, *apud* quos omne honestis consiliis robur et s. *quibus* quamvis egregia invalida sunt.

II) a) c) IV,4,4 *insectatio* in Vitellium *sera* et s. *libertate* (erat). 75,5 Muciani ac Domitiani vana et s. viribus nomina (esse). 3,69,20 insulam Gyarum inमितem et s. cultu hominum esse. 4,35,3 sed maxime solutum et s. obrectatore fuit prodere de iis, quos. — A43,2 finis vitae eius nobis luctuosus, amicis tristis, extraneis etiam . . non s. cura fuit. 4,12,6 videt mortem Drusi inultam interfectoibus, s. mae-

rore publico esse. 14,34,6 satis cognito. .aper-
tam planitiam esse, s. metu insidiarum. 11,8,5
nuntiabat discordare Parthos summaque imperii
ambigua (esse), minora s. cura haberi. — D40,11
est magna illa. .eloquentia *alumna* licentiae. .
comes seditionum, effrenati populi *incitamentum*
s. obsequio, s. veritate, *contumax*, *temeraria*,
adrogans. — III,53,5 litteras. .composuit iac-
tantius quam ad principem nec s. occulta in
Mucianum insectatione. 58,23 dilabi. .senato-
res. ., primo cunctanter et ubi ipse non aderat,
mox contemptim *et *s. discrimine, donec
Vitellius. . 6,15,14 facti large et s. praescri-
ptione generis aut numeri senatus consulto.

β) III,8,16 *incruentam* et s. *luctu* victoriam. .
praetexendo. IV,58,38 militibus R. . . detis. .
maturam et s. noxa paenitentiam. 15,34,3
egresso qui adfuerat populo vacuum et s. ullius
noxa theatrum conlapsum est. 2,24,4 ita vasto
et profundo, ut credatur novissimum ac sine
terris mare. — D32,21 ut (eloquentia). .circum-
cisa et amputata, s. apparatu, s. honore, paene
dixerim s. ingenuitate, quasi una ex sordidis-
simis artificibus discatur. G35,8 s. cupiditate, s.
impotentia, quieti secretique nulla provocant
bella (Chauci). 1,9,2 exercitus legatum. .sper-
nebat, senecta. .invalidum, s. constantia, s.
auctoritate. 3,15,11 Tiberium s. miseratione,
s. ira, obstinatam clausumque vidit. 13,35,6
fuisse in eo exercitu veteranos, qui non stationem,
non vigiliis inissent, vallum fossamque
quasi nova et mira viserent, s. galeis, s. loriceis,
nitidi et quaestuosi, militia per oppida expleta.
14,27,12 (deducebantur) ignoti inter se, diversis
manipulis, s. rectore, s. adfectibus mutuis, . .
repente in unum collecti. 2,4,8 (Armenii) incerti
solutique et magis s. domino (herrenlos)
quam in libertate (frei). .Vononen in regnum
accipiunt. — III,46,5 mota (est). .Dacorum
gens numquam fida, tunc s. metu, abducto e
Moesia exercitu. 14,64,7 infelix quidem ma-
trimonium, sed s. exitio pertulisset.

b) A36,8 Britannorum *gladii* s. *mucrone* com-
plexum armorum. .non tolerabant. IV,37,3 ipsi,
ut est *vulgus* s. *rectore* praiceps pavidum so-
cors. . . 2,73,1 *funus* s. *imaginibus* et *pompa*
per laudes ac memoriam virtutum eius celebre
fuit. 3,30,9 *ille*. .Maecenatem aemulatus, s.
dignitate senatoria multos triumphalium. .po-
tentia anteit. 4,1,10 (*Seianus*) C. Caesarem. .
sectatus, non s. *rumore* Apicio. .stuprum veno
dedisse, mox Tiberium. .devinxit. 14,32,10 *du-*
centos s. *iustis armis* misit. 16,11,16 Nero
intercessit, *mortem* s. *arbitro* permittens. 28,15
pacem illi per orbem terrae, an *victorias sine*
damno exercituum displicere? — A36,20 ex-
territi s. *rectoribus equi*. .obvios incurabant.
IV,8,20 quo modo pessimis imperatoribus s.
sine dominationem, ita quamvis egregiis modum
libertatis placere. 15,72,3 addidit s. *pretio*
frumentum. 3,4,4 miles *cum armis*, s. *insigni-*
bus magistratus, populus per tribus. .clamita-
bant. 15,19,10 quando quis s. *sollicitudine*
parens, s. *luctu orbis* longa patrum vota re-
pente adaequaret. Praeterea huc pertinent
exempla sub a. β allata.

c) *anaphora* D8,15 s. commendatione nata-

lium, s. substantia facultatum. .potentissimi
sunt civitatis. 40,11 cf. a. α. G23,4 s. appa-
ratu, s. blandimentis expellunt famem. 35,8.
I,9,2 cf. a. β. 52,9 bonitatem. .vocabant, quod
s. modo, s. iudicio donaret sua, largiretur aliena.
III,13,13 huc cecidisse. .exercitus gloriam, ut
s. proelio, s. vulnere. .capta traderent arma?
1,70,17 pernoctavere s. utensilibus, s. igni,
magna pars nudo. .corpore. 2,14,15 s. pudore
flagitii, s. cura ducum abire, fugere (Germanos).
3,15,11. 13,35,6. 14,27,12 cf. a. β. 15,19,10 cf. b.
71,27 *Acilia*. .s. absolute, *s. supplicio dissi-
mulata (est). — *ter* D32,21 cf. a. β.

d) *non sine* D6. A43. III,44.63.2,4 (et non s.).
3,29.4,1.32 (non tamen s.). 11,9.13,27.14,25.
15,24 cf. ζ p.956^b. — *nec* s. II,32.60. III,53.77.
IV,78 cf. p.920^b. — 13,42,2 multorum odia
meritus reus *haud* tamen s. invidia Senecae
damnatur. — IV,46,4 *ne* Vitelliani *quidem* s.
multa caede depelli poterant.

e) D6,23 sive novam. .curam non s. *aliqua*
trepidatione animi attulerit. . . 37,14 nec quem-
quam. .magnam potentiam s. aliqua eloquentia
consecutum (esse). — 15,34,3 s. *ullius* noxa
cf. a. β. 64,19 s. ullo funeris sollempni crematur.
— [4,46,3 Bezenberger, Halm sine cultu cf.
incultus.]

singillatim. 2,30,4 s. se crimina obiecturum
(esse). 4,20,3 computatis s. quae fisco pete-
bantur.

singularis. IV,70,10 ala singularium.

singultus. III,10,12 pectus atque ora sin-
gultu quatiens.

singulus. non nisi *num. plur.* A) i. q. *einzeln*
a) *sine subst.* D18,29 omnes mihi videntur ve-
rum dixisse: sed mox ad singulos veniam, nunc
mihi cum *universis* negotium est. A12,7 ita
singuli pugnant, universi vincuntur. II,75,9
facilius universos impelli quam singulos vitari.
III,14,1 haec singuli, haec universi, ut quem-
que dolor inpulerat, vociferantes. . . 68,13 filium
protendens, modo singulis modo universis com-
mendans. I,20,16 metus initium (fuit), tam-
quam. .formidine singuli pellerentur, *omnibus*
suspectis. 1,13,19 fessus clamore omnium, ex-
postulatione singulorum flexit paulatim. 16,
28,13 facilius perlaturos (esse) singula **in-*
crepantis vocem quam nunc silentium perferrent
omnia damnantis. 14,44,9 servi si prodant,
possumus singuli inter *plures*, tuti inter anxios
. .agere. G40,5 nec quicquam notabile in sin-
gulis (est), nisi quod *in commune* Nerthum. .
colunt. I,36,15 quos adhuc singulos exstimu-
laverat, accendendos in commune ratus. .ita
coepit. IV,46,30 dimissi (sunt). .*carptim* ac
singuli. G15,10 quae (dona) non modo a sin-
gulis, sed et *publice* mittuntur. I,24,8 quam
velut publicam largitionem Otho secretioribus
apud singulos praemiis intendebat. 14,44,18
habet aliquid ex iniquo omne magnum exem-
plum, quod contra singulos utilitate publica
rependitur. 2,38,4 si quantum pauperum est
. .liberis suis petere (a senatu) pecunias coepe-
rint, singuli numquam exsatiabuntur, *res p.*
deficiet. 11,24,10 ipsam (Italiam data civitate
R.) ad Alpes promotam (esse), ut non modo
singuli viritim (für ihre person), sed *terrae*,

gentes in nomen nostrum coalescerent. — D1, 16 quae a praestantissimis viris . . . dicta graviter accepi, cum singuli diversas . . . causas adferrent, dum formam sui *quisque* . . . ingenii redderent. G22, 3 lauti cibum capiunt: separatae singulis sedes et sua cuique mensa (est). I, 20, 4 appellari singulos iussit, decuma parte liberalitatis apud quemque eorum relicta. III, 14, 1 cf. supra. 1, 21, 6 illi . . . ciere modo nomina singulorum, modo centuriam quisque cuius manipularis erat. 5, 7, 1 tunc singulos, ut cuique adistere, adloqui animus erat, retinens aut dimittens partem diei absumpsit. 12, 61, 5 memoravit: . . . artem medendi . . . inter posteros eius (Aesculapii) celebrem fuisse, nomina singulorum referens et quibus quisque aetatibus vignissent. II, 75, 5 fluxam per discordias militum fidem (esse) et periculum ex singulis: quid enim profuturas cohortes alasque, si *unus* *alterque . . . paratum ex diverso praemium petat? — D14, 3 suspicatus ex ipsa intentione singulorum altiore inter eos esse sermonem. III, 57, 2 tantum civilibus discordiis etiam singulorum audacia valet. IV, 46, 7 Mucianus, quo rectius stipendia singulorum spectaret, suis cum insignibus armisque victores constituit. 1, 23, 3 singulorum pedibus advolutus tantum consternationis . . . concivit, ut . . . 71, 10 (Germanicus) circumire saucios, facta singulorum extollere. 15, 21, 4 trepidabant gentes de *aestimatione singulorum. 3, 53, 4 ne denotantibus vobis ora ac metum singulorum, qui pudendi luxus arguerentur, ipse etiam viderem eos ac velut deprenderem. D26, 35 non verebor nominare singulos. I, 45, 5 nec aspernabatur singulos Otho. 65, 7 Lugdunenses exstimulare singulos *militum*. 83, 22 si, cur iubeantur, quaerere singulis liceat, . . . imperium interdidit. III, 20, 14 conversus ad singulos, num secures . . . secum attulissent, rogabat. 1, 18, 9 increpabat ac retinebat singulos. 44, 8 qui (legatus) iudicium et poenas de singulis in hunc modum exercuit. 2, 33, 12 qua (re p.) tenui angustas civium domos (esse), postquam eo magnificentiae venerit, gliscere singulos. 81, 3 singulos nomine ciens, praemiis vocans seditionem coeptabat. 5, 3, 13 publica mala singulis in occasionem gratiae trahuntur. D36, 14 quae singula etsi distrahebant rem p., exercebant tamen . . . eloquentiam. I, 36, 15 quos s. exstimulaverat cf. supra. 1, 35, 20 extrema et *conglobata inter se* pars contionis ac . . . *quidam singuli* propius incedentes feriret hortabantur.

b) *c. subst.* 3, 27, 15 iamque non modo in *commune*, sed in singulos *homines* latae (sunt) quaestiones. G27, 10 haec in commune de *omnium* Germanorum origine ac moribus accepimus: nunc singularum *gentium* instituta ritusque . . . expediam. II, 26, 3 Caecina non simul (sc. omnes) *cohortes*, sed singulas acciverat. 88, 4 singulis ibi *militibus* Vitellius . . . cibos . . . dividebat i. q. *viritem*. 2, 30, 14 Tiberius mancipari singulos (*servos*) actori publico iubet. 15, 12, 13 si singulis *manipularibus* praecipua servati civis corona imperatoria manu tribueretur. D28, 11 quae (vitia) natos statim excipiunt et per singulos aetatis *gradus* cumulantur. 31, 22 adstrictum et . . . singula statim *argumenta* con-

cludens dicendi genus. G17, 4 veste . . . stricta et singulos *artus* experimento.

B) *vi distributiva a) sine subst.* D26, 28 ex quibus alium Ciceroni, alium Caesari, *singulis* deinde *singulos* opponeremus. IV, 30, 8 quo (machinamento) repente demisso . . . singuli *pluresve hostium* sublime rapti verso pondere intra castra effundebantur. 4, 33, 2 cunctas nationes et urbes populus aut primores aut singuli regunt.

b) *c. subst.* A15, 4 singulos sibi olim *reges* fuisse, nunc *binos* imponi. 1, 8, 9 praetoriarum cohortium militibus singula nummum *milia*, . . . cohortibus civium R. trecentos nummos *viritem* dedit cf. nummus. G6, 7 *pedites* et missilia spargunt, pluraque singuli. 10, 6 ter singulos (*surculos*) tollit. 17, 14 prope soli barbarorum singulis *uxoribus* contenti sunt. II, 38, 15 singulis velut *ictibus* transacta sunt bella. IV, 57, 9 olim Sacrovirum et Aeduos, nuper Vindicem Galliasque singulis *proeliis* concidisse. 42, 24 cum segnitiam Neronis incusares, quod per singulas *domos* seque et delatores fatigaret. II, 93, 11 quattuor urbanae cohortes scribebantur, quis singula *milia* inessent. 15, 10, 20 expediri itineri singula *milia* ex tribus legionibus . . . iussit. 1, 8, 9 cf. supra. 17, 18 singulos *denarios* merent. 16, 11, 10 properi et singulis *vestibus* ad verecundiam velati balineis inferuntur. 2, 36, 5 princeps duodecim candidatos in *annos* singulos nominaret. 13, 34, 5 nobili familiae honor auctus est oblati in singulos annos quingenis sestertiis. 2, 36, 8 vix per singulos annos offensiones vitari. 14, 21, 10 consultum (esse) parsimoniae, quod *perpetua* sedes theatro locata sit potius, quam immenso sumptu singulos per annos consurgeret ac destrueretur. G6, 17 centeni ex singulis *pagis* sunt. 12, 11 centeni singulis (*principibus*) ex plebe comites consilium . . . adsunt. I, 66, 6 addidit Valens trecentos singulis *militibus* sestertios. 82, 16 quina *milia* nummum singulis militibus numerarentur. 1, 32, 5 prostratos (*centuriones*) verberibus mulcant (milites), sexageni singulos, ut numerum centurionum adaequarent. 2, 38, 24 daturum (esse) *liberis* eius ducena sestertia singulis, qui sexus virilis essent. 87, 3 *binos* nummos se additurum negotiatoribus in singulos *modios*. 13, 34, 5 cf. supra. 16, 33, 9 *accusatoribus* Eprio et Cossatiano quinquaginti sestertium singulis, Ostorio duodeceni . . . tribuuntur.

sinister. I) A) *propr.* III, 82, 14 in *partem* sinistram urbis . . . flexerant. IV, 18, 19 *sinistrum cornu* Batavorum. 13, 40, 12 productiore **cornu* sinistro per ima collium. IV, 77, 2 media acies Ubiis . . . data; *dextro* cornu cohortes Batavorum, sinistro Bructeri (erant). 1, 51, 11 *sinistrum latas* unetvicensimani, *dextrum* quintani clausere. 13, 40, 8 latere dextro tertia legio, sinistro sexta incedebat, mediis decumanorum delectis. — *subst.* II, 24, 14 equites in sinistro locantur cf. 24, 16 *dextra fronte* prima legio incessit i. q. links.

B) *transl.* a) i. q. *verkehrt* V, 5, 2 *instituta* (Iudaeorum), sinistra foeda, pravitate valere.

b) i. q. *ungünstig*, *nachteilig* A5, 15 intravit animum (Agricolae) militaris gloriae cupido,

ingrata temporibus, quibus sinistra erga eminentes *interpretatio* (est). I, 51, 25 undique atroces nuntii, sinistra ex urbe *fama*. 6, 32, 16 eo de homine haud sum ignarus sinistram in urbe famam, pleraque foeda memorari. 11, 19, 11 Corbulo semina rebellionis praebebat, ut *laeta* (günstig) apud plerosque, ita apud quosdam sinistra fama. II, 93, 13 sinistrum lenti itineris *rumorem* prospero proelio verterat. 1, 74, 10 Marcellum insimulabat sinistros de Tiberio *sermone* habuisse.

II) *adv. sinistre* i. q. *ungünstig* I, 7, 12 utraque caedes s. accepta (est). III, 52, 14 de festinatione Primi. s. et Muciano *volentia* rescripsere.

sino. a) *absol.* 4, 40, 17 ego ut sinam, credisne *passuros* qui. . i. q. *gesetzt*, ich gäbe es zu. — 14, 8, 4 alii, quantum *corpus* sinebat, vadere in mare.

b) a) *seq. acc. c. inf.* A 41, 6 ea insecuta sunt rei p. *tempora*, quae sileri Agricolam non sinerent. — II, 83, 3 *Mucianus*. . gliscere famam ipso spatio sinebat. IV, 58, 37 si vobis non fuit cordi me duce haec castra incorrupta et intemerata servari, at certe pollui foedarique a Tutore. . ne sinatis. 1, 68, 2 Arminio sinerent egressi (sc. eos) egressosque. . circumvenirent suadente. 2, 40, 6 inanem credulitatem tempore ipso vanescere sineret. 4, 2, 14 Tiberio. . ita prono, ut. . coli per theatra et fora effigies eius. . sineret. 71, 11 petendum a principe, ut metus suos senatui fateretur amoverique sineret. 6, 23, 4 consultus Caesar an sepeliri (Gallum) sineret, non erubuit *permittere*. 11, 2, 9 monet Vitellium, ne elabi reum sineret. 12, 53, 9 gratas publicae agendas (Pallanti), quod regibus Arcadiae ortus. . se inter ministros principis haberi sineret. 13, 34, 11 nec Vologeses sinebat fratrem. . dati a se regni expertem esse aut alienae id potentiae donum habere. 16, 21, 12 quae obliterari non sinebat Capito. 28, 7 nimium mites. . patres (fuisse), qui. . Montanum detestanda carmina factitantem eludere impune sinerent.

β) *seq. inf.* IV, 65, 3 neque subire condiciones *metus* futuri neque palam aspernari *condicio* praesens sinebat.

γ) *seq. ut* 1, 43, 7 neque di sinant, ut Belgarum. . claritudo sit, subvenisse Romano nomini.

δ) c. *acc. acc.* 2, 55, 23 cum. . *desidiam* in castris, *licentiam* in urbibus, vagum ac lascivientem per agros militem sineret, eo usque corruptionis proventus est, ut. . 6, 35, 2 se quisque stimulant, ne *pugnam* per sagittas sinerent: impetu et comminus praeveniendum. 13, 25, 16 Nero. . milites sibi. . circumdedit, qui rixarum *initia modica* et *quasi privata* sinerent: si a laeis validius ageretur, arma inferebant. Potest etiam ad ββ. 1 referri.

ββ) 1) c. *adi. praedic.* IV, 1, 9 *nil* usquam secretum aut clausum sinebant (milites), Vitellianos occultari simulantes. V, 23, 15 Cerialis insulam Batavorum hostiliter populatus *agros villasque* Civilis intactas nota arte docum sinebat. 1, 43, 5 legissetis ducent, qui meam quidem *mortem* inquitam sineret, Vari tamen. . ulcisceretur. 3, 38, 15 Thraecia. . Rhoemetalen. . incusans popularium *iniurias* inultas sinere. 2, 55, 23 vagum ac lascivientem *militem* cf. *acc.*

2) 14, 29, 10 Suetonius. . *rumore* populi, qui *ne minem* sine aemulo sinit, Corbulonis concertator.

— *situs*. A) *propr. a) α)* i. q. *angelegt, errichtet, erbaut* III, 72, 17 *isdem* rursus *vestigis* situm est (*Capitolium*), postquam. . flagraverat. IV, 22, 16 *amplitudo valli*, quod duabus legionibus (für zwei l.) situm vix quinque milia armatorum Romanorum tuebantur. 2, 7, 9 tumulum. . nuper Varianis legionibus *structum* et veterem *aram* Druso (für Dr.) sitam disiecerant. 4, 55, 14 Pergamenos. . *aede* Augusto (für Aug.) *ibi* sita satis adeptos (esse). 3, 38, 21 *urbem* Philippopolim, a Macedone Philippo sitam, circumsidunt. 6, 41, 11 urbes, quae Macedonibus (i. q. a M.) sitae Graeca vocabula usurpant.

β) 1, 39, 9 *vevillum* in domo Germanici situm flagitare occipiunt i. q. *befindlich*. 2, 37, 8 cum in Palatio senatus haberetur, modo Hortensii *inter* oratores sitam *imaginem*, modo Augusti intuens, ad hunc modum coepit i. q. *hängend*. 1, 74, 14 addidit Hispo *statuam* Marcelli altius quam Caesarum sitam (esse) i. q. *stehen*. 4, 64, 11 sola Tiberii *effigies*, sita in domo Iunii senatoris, inviolata mansisset.

b) α) i. q. *gelegen* IV, 12, 8 *insulam* **iuxta* **sitam* occupavere. 2, 62, 8 inrumpit *regiam castellumque* iuxta situm. 24, 6 apud *insulas longius* sitas electae (sunt naves). 3, 1, 2 Corcyram insulam advehitur, litora Calabriae *contra* sitam. A 25, 2 *amplexus civitates* trans Bodotriam sitas. II, 21, 4 *amphitheatri opus*, situm *extra* muros, conflagravit. 23, 9 *inter* Veronam Cremonamque situs est *vicus*, duabus iam R. cladibus notus. IV, 33, 5 rapiunt. *hiberna* alae *Asciburgii* sita. 61, 17 *hiberna*. . cremata (sunt), iis tantum relictis, quae Mogontiaci ac Vindonissae sita sunt. G 3, 11 *Asciburgium*, quod in ripa Rheni situm hodieque incolitur, ab illo constitutum nominatumque. 4, 67, 5 (Tiberius) perosus. . municipia et colonias *omniaque* in continenti sita, Capreas se in insulam abdidit. V, 23, 19 *castra* in plano sita vi fluminis differantur cf. III, 19 *infra*. A 24, 6 *Hibernia medio* inter Britanniam atque Hispaniam sita. III, 19, 6 posse *coloniam plano* sitam impetu capi. 38, 3 Servilianis hortis *turrim vicino* sitam concludere. . animadvertit. 48, 15 *Africam, eodem latere* sitam. . invadere parabat.

β) A 30, 10 *nobilissimi* totius Britanniae eoque in ipsis penetralibus siti i. q. *befindlich, wohnend*. II, 74, 2 Vespasianus bellum armaque et *procul* vel *iuxta* sitas *vires* (streitkräfte) circumspectabat.

B) *transl. a)* in *univ.* D 18, 3 ut. . eam (*laudem*) docerem in medio sitam et propiorem nobis quam Galbae. IV, 74, 6 cetera in communi sita sunt i. q. *communia* vobis nobiscum sunt. A 33, 26 et honesta mors turpi vita potior (est), et *incolumitas* ac *decus eodem loco* sita sunt.

b) *spec. α)* 12, 10, 7 iam fratres, iam propinquos, iam *longius* sitos caedibus exhaustos (esse) i. q. 'die ferner stehenden' in bezug auf verwandtschaft.

β) *situm esse* i. q. *beruhen* *acc.* c. praep. in A 44, 9 *vera bona*, quae in virtutibus sita sunt, impleverat (Agricola). II, 27, 15 omnem belli *fortunam* in ipsorum manu sitam iactantes.

1,31,21 sua (i. e. militum seditiosorum) in manu sitam (esse) *rem Romanam*. 13,17,16 *sibi* amisso fratris auxilio reliquas *spes* in re p. sitas (esse).

ββ) seq. *interrog. indir.* 15,20,5 (dictitaverat) in sua potestate situm (esse), *an* pro consuli-bus. .grates agerentur.

sinuo. 6,37,7 Euphraten. .albetibus spumis in modum diadematis sinuare *orbes*. — *sinuari* vi *med.* V,11,15 *muri* per artem obliqui aut introrsus sinuati. 2,16,4 (*campus*) inaequaliter sinuatur cf. inaequalis. G35,5 Chaucorum *gens* . .omnium quas exposui gentium lateribus op-tenditur, donec in Chattos usque sinuetur.

sinus. I) in *univ.* 13,40,13 productiore *cornu sinistro per ima collium, ut, si hostis intra- visset, fronte simul et sinu (sc. cornus sinistri) exciperetur i. q. bogen, bogenförmige aus- dehnung.

II) *spec.* A) 1) II,59,17 (filium) sinu retinens. III,38,14 filium eius sinu complexus. 1,40,11 uxor, parvulum sinu filium gerens. 2,75,6 quod femina . .feralis reliquias sinu ferret. 5,7,5 gladio, quem sinu abdiderat, incubuit. 6,40,5 in ipsa curia depromptum sinu venenum hausit. 1,57,16 compressis intra sinum manibus gra- vidum uterum intuens. III,74,7 Iovi Custodi templum ingens seque (i. e. imaginem suam) in sinu *dei* sacrauit. — III,10,20 extrema vis parabatur. *opposuit* sinum Antonius stricto ferro i. q. brust.

2) a) α) I,52,20 *panderet* modo sinum et ve- nienti Fortunae occurreret. — III,69,4 tam- quam omnis res p. in *Vespasiani* sinum *ceci- disset [*al. cecisset*] i. q. in den schoss gefallen wäre.

β) III,19,10 pro labore ac vulneribus clemen- tiam et gloriam, inania, laturos, sed opes Cre- monensium in sinu *praefectorum legatorumque* fore i. q. tasche, säckel, besitz. — IV,14,16 quos (praefectos) ubi spoliis et sanguine ex- pleverint, mutari, *exquirique novos* sinus (sc. spoliis explendos) et varia praedandi vocabula i. q. säckel d. h. vorwände zu gelderpressungen: Her. — II,92,18 *abditiis* pecuniis per *ocultos* aut *ambitiosos* sinus i. q. in heimlichen verstecken oder bei hohen Gönnern: sic explic. etiam Bach, Gantrelle, Wolff. Alii 'per occ. s.' expl. apud obscuros homines cf. Her. Cf. A30 b. δ.

b) α) D28,15 filius . . non in cella emptae nutricis, sed gremio ac sinu *matris* educabatur. [Andres. sed in.] A4,7 in huius (matris) sinu indulgentiaque educatus (Agricola). . — 6,45,21 simulationem falsa in sinu *avi* perdiderat i. q. vertrauter verkehr.

β) 13,13,11 Agrippina . . per blandimenta iu- venem adgredi, suum potius cubiculum ac si- num *offerre* contendis quae prima aetas et summa fortuna expeterent i. q. vertraulichkeit, verschwiegenheit.

γ) III,38,19 in urbe ac sinu cavendum (esse) hostem i. q. im eignen schosse, in nächster nähe; recte explic. Wolff. Her., Prammer inter- pret. im schosse der hauptstadt.

δ) A30,12 nos terrarum ac libertatis extre- mos recessus ipse ac sinus *famae* in hunc diem defendit. . . sed nunc terminus Britanniae patet i. q. verborgenheit unseres rufes.

B) a) i. q. *meerbusen* III,42,6 Valens e sinu *Pisano*. .depellitur. 5,10,13 Toronaem Ther- maeumque sinum *praefestinas*. 2,53,6 sinus Actiaca victoria *inclutos*. .adiit.

b) *meton.* 1) i. q. *meerbusen und das an ihm liegende land* 4,67,12 (Capreae insula) *prospec- tabat pulcherrimum* sinum (sc. Neapolitanum). 14,9,7 (villa) *subiectos* sinus editissima pro- spectat. III,66,10 pecuniam et familiam et *bea- tos Campaniae* sinus *promitti* i. q. aufenthalt an. .

2) i. q. *das vorspringende land* A23,6 omnis propior sinus (sc. Caledoniae) *tenebatur*. G1,4 cetera Oceanus ambit, *latos* sinus et insularum immensa spatia *complectens*. 37,1 eundem *Ger- maniae* sinum [b situm] proximi Oceano Cim- bri *tenent*. — 4,5,10 dehinc initio ab Suriae usque ad flumen Euphraten, quantum *ingenti terrarum* sinu ambitur. G29,18 (qui decumates agros exercent) sinus *imperii* et pars provinciae habentur.

sisto. I) *trs.* A) a) i. q. *auf-, hinstellen, hin- bringen* II,9,6 fidem suorum quondam militum invocans, ut *eum* in Suria aut Aegypto siste- rent, orabat. 2,14,21 modo *se*, patris patri- que vestigia prementem, isdem in terris victo- rem sisterent (milites). III,77,4 *cohortes* ex- peditas *summis* montium *igis super* caput hos- tium sistit i. q. stellt er auf. II,23,8 aegre coercitam *legionem* et . . usque ad seditionem progressam *Bedriaci* sistit i. q. lässt halt machen. 12,13,11 (Hercules) tempore stato . . monet sacer- dotes, ut templum *iuxta equos* venatui adorna- tos sistant. — de *rebus* V,5,22 nulla *simu- lacra urbibus suis*, nedum *templis* sistant [Dö- derlein; M sunt; Gronov sinunt]. 15,72,8 Tigellinum et Nervam ita extollens, ut super triumphales in foro imagines *apud Palatium* quoque *effigies* eorum sisteret.

b) i. q. *errichten, bauen* IV,53,5 *templum is- dem vestigiis* sisteretur. 4,37,11 cum divus Augustus sibi atque urbi Romae templum *apud Pergamum* sisti non prohibuisset. 15,18,2 *Romae tropaea* de Parthis *arcusque medio Capito- lini montis* sistentur.

B) vi *praegn.* i. q. *zurück-, aufhalten a) propr.* II,11,17 transgresso iam Alpes *Caccina*, quem sisti *intra* Gallias posse speraverat (Otho). III, 71,14 nec sisti poterant (milites) scandentes per coniuncta aedificia. V,21,2 Vadam Civilis, Grinnes *Classicus* obpugnabant: nec sisti poterant interfecto fortissimo quoque (Romanorum). 14,14,7 nec iam sisti poterat (Nero, sc. quin curriculo quadrigarum insisteret et cithara caneret). — de *rebus* 15,54,12 vulneribus liga- menta quibusque sistitur *sanguis* parare. .Mili- chum monet. 39,3 neque. .sisti potuit (*ignis*), *quin* et Palatium et domus. .haurirentur.

b) *transl.* III,8,11 *Aquileiae* sisti *bellum* ex- pectarique *Mucianum* iubebat i. q. mit der kriegsoperation in A. halt zu machen. 50,15 exercitus ducesque *ad Fanum Fortunae iter* sistant, de summa rerum cunctantes. 4,48,4 iis permissum (est) *vastare* . . , dum *populatio* lucem *intra* sisteretur. 12,39,2 Ostorius *co- hortis*. .opposuit; nec ideo *fugam* sistebat, ni. .

II) *intrs.* a) *propr.* I,35,9 donec. . *Galba* in- ruenti turbae, neque aetate neque corpore sistent

[Faernus resistens], sella levaretur i. q. fest stehend. III, 21, 7 sistere. *legionem in ipso viae Postumiae aggere iubet i. q. sich aufstellen, halt machen* cf. sto I. A. b. 1.

b) *transl.* 4, 40, 19 vis tu quidem istum *intra locum sistere*: sed. — *imperson.* 3, 52, 10 sperni sumptuariam legem vetitaeque utensilium pretia augeri in dies, nec mediocribus remediis sisti posse. — *status.* G 39, 2 stato *tempore* in silvam . . coeunt. 12, 13, 10 cf. I. A. a. III, 30, 4 magna pars Italiae stato in eosdem dies *mercato* congregata. IV, 81, 1 Vespasianus Alexandriae statos aestivis flatibus *dies* et certa maris opperiebatur i. q. von der natur bestimmt. — [I, 58, 12 cf. sedo.]

sitis. non nisi *propr.* G 4, 7 minime sitim aestumque *tolerare*, frigora atque *inediam* caelo solove adsueverunt (Germani). 23, 5 sine blandimentis expellunt *fanem* (Germani). adversus sitim non eadem temperantia. II, 49, 7 sitim haustu gelidae aquae *sedavit*. V, 4, 5 effigiem animalis, quo monstrante errore sitimque *depulerant*. . . sacravere (Iudaei). 4, 49, 9 nihil aequam quam sitis fatigabat. 49, 13 armenta . . egestate pabuli exanimari; adiacere corpora hominum, quos vulnera, quos sitis peremerat. 15, 45, 17 persimplici victa et agrestibus pomis, ac si sitis admoneret, profluente aqua vitam tolerat. 6, 41, 9 erumpere ausos ferro, ceteros siti ad deditionem coegit.

situs. non nisi *propr.* III, 57, 16 Tarracinam occupavere, moenibus situque magis quam ipsorum ingenio tutam. V, 11, 12 urbem arduam situ opera molesque firmaverant. 2, 56, 2 ambigua (erat) gens ea (Armenii) . . hominum ingenii et situ *terrarum*. 13, 34, 15 Armenii . . situ terrarum, similitudine morum Parthis propioris conubiisque permixti. A 10, 1 *Britanniae* situm populosque . . referam. I, 48, 9 uxor mala cupidine visendi situm [Ritter ritum] *castrorum*. III, 20, 9 neque ambigua esse, quae occurrant, noctem et ignotae situm *urbis*, intus hostes. 4, 33, 12 situs *gentium*, varietates proeliorum . . retinent ac redintegrant legentium animum. — [M II, 2, 11 situm cf. ritus A.]

sive, seu. De forma cf. Wölfflin, Philol. 25, 123. — I) A) 1) a) c. *subst.* 1) a) *sive . . sive* D 34, 6 huius omnibus dictionibus interesse s. *in iudiciis s. in contentibus* advescebat. 34, 31 iuvenis ille . . s. *accusationem* susceperat s. *defensionem*, solus . . cuiusque causae par erat. A 43, 9 per omnem valetudinem eius . . et libertorum primi et medicorum intimi venere, s. *cura* illud s. *inquisitio* erat. G 16, 5 suam quisque domum spatio circumdat, s. adversus casus ignis *remedium* s. *incensitiam* aedificandi. II, 21, 4 amphitheatri opus . . conflagravit, s. *ab oppugnatoribus* incensum, dum . . s. *ab obsessis*, dum . . IV, 58, 17 quod (donativum) s. a *Vespasiano* s. a *Vitellio* datum interpretari mavultis, ab imperatore certe Romano accepistis.

β) *seu . . seu* A 22, 14 nec Agricola nunquam per alios gesta avidus intercepti: s. *centurio* s. *praefectus* incorruptum facti testem habebat (Agricolam). G 21, 1 suscipere tam inimicitias s. *patris* s. *propinqui* quam amicitias necesse est. A 33, 8 tot expeditionibus, tot proeliis, s.

fortitudine adversus hostis s. *patientia ac labore* paene adversus ipsam rerum naturam opus fuit, neque me militum neque vos ducis pae-nituit. G 38, 7 in aliis gentibus s. *cognitione* aliqua Sueborum s., quod saepe accidit, *imitatione*, rarum et intra inventae spatium, apud Suebos usque ad canitiem horrentem capillum *retorquent. II, 42, 4 is rumor ab exploratoribus Vitellii dispersus (sit) an in ipsa Othonis parte s. *dolo* s. *forte* surrexerit, parum com-pertum (est). IV, 66, 12 transgredior ad vos, s. me *ducem* s. *militem* mavultis. 12, 65, 6 cf. II. b. α.

γ) *sive . . seu* V, 7, 5 cuncta sponte edita aut manu sata, sive *herba tenuis aut flore* seu *solidam in speciem* adolevere, atra et inania velut in cinerem vanescunt. 1, 10, 7 cf. II. a. 6, 34, 12 nec quisquam ariete sacrificaverit, credito vixisse Phrixum, sive id *animal* seu *navis insigne* fuit.

δ) *seu . . sive* I, 14, 7 Pisonem arcessi iubet, seu *propria electione* sive, ut quidam crediderunt, *Lacone instante*. 1, 11, 9 Tiberio etiam in rebus, quas non oculeret, seu *natura* sive *adsuetudine*, suspensa semper . . verba (erant). 36, 8 periculosa severitas, flagitiosa largitio: seu *nihil* militi sive *omnia* concedentur [Rhenan., Halm concederentur], in ancipiti res p.

2) *plura membra* α) *sive . . sive . . sive* D 5, 30 telum, quo propugnare pariter et incessere s. [Muret; codd. vel] *in iudicio* s. *in senatu* s. *apud principem* possis. [Nipp. vel in i. vel in s. cf. Nipp., Opusc. p. 284.] 28, 28 cf. II. b. β. — *quinquies* D 31, 17 in his artibus . . versatus orator, s. *apud infestos* s. *apud cupidos* s. *apud invidentes* s. *apud tristes* s. *apud timentes* dicendum habuerit, tenebit venas animorum.

β) *seu . . seu . . seu* G 33, 3 Bructeris . . penitus excisis vicinarum consensu nationum, s. *superbiae odio* s. *praedae dulcedine* s. *favore* quodam erga nos deorum.

γ) *seu . . seu . . sive* 1, 79, 15 seu *preces* coloniarum seu *difficultas* operum sive *superstitio* valuit, ut in sententiam Pisonis concederetur. Cf. II, 78 e. 2.

δ) *seu . . sive . . sive* 4, 56, 1 seu *Tantalus*, sive *Theseus*, sive *una Amazonum* cf. II. b. α.

b) c. *adi.*, *sive . . seu* 15, 54, 13 ligamenta . . parare . . Milichum monet, sive *gnarum* coniurationis et illuc usque *fidum*, seu *nescium* et tunc primum *arreptis suspicionibus*.

c) c. *adverb.*, *seu . . seu* I, 7, 12 invisio semel principi s. *bene* s. *male* facta parem invidiam adferebant.

d) c. *verbis* α) *sive . . sive* I, 29, 11 sextus dies agitur . . ex quo ignarus futuri et, s. *optandum* hoc nomen s. *timendum* erat, Caesar adscitus sum. 2, 38, 8 nec . . concessum est egredi . . relationem . . ut privata negotia . . hic angeamus, cum invidia senatus et principum, s. *indulserint* largitionem s. *abnuerint*.

β) *seu . . seu* 4, 60, 9 s. *loqueretur*, s. *taceret* cf. II. b. δ.

c) c. *enuntiativis* 1) α) *sive . . sive* αα) D 6, 20 illa secretiora . . maiora sunt. s. accuratam meditatamque profert orationem, est quoddam . . gaudii pondus et constantia; s. novam et recentem curam non sine aliqua trepidatione

animi attulerit, ipsa sollicitudo commendat eventum. 'Attulerit' est fut. II, non con. perf., ut Draeger vult Hist. Synt. II p. 148.

ββ) D 20,17 saepe in colonias . . scribunt, s. *sensus aliquis arguta et brevi sententia effulsit, s. locus exquisito et poetico cultu enituit. A 40,10 . . libertum . . remeasse, s. verum istud, s. ex ingenio principis fictum ac compositum est. 12,38,6 censentur Ostorio triumpho insignia, prosperis ad id rebus eius, mox ambiguis, s. amoto Carataco . . minus intenta apud nos militia fuit, s. hostes . . acrius ad ultionem exarsere. 14,7,4 cf. II. b. α.

β) seu . . seu I,34,3 Piso . . infensus Vinio, s. quia erat s. quia irati ita volebant. 42,4 quod s. finxit formidine s. conscientiam coniurationis confessus est, huc potius eius vita . . inclinatur, ut . . 44,2 nullam caedem Otho maiore laetitia excepisse . . dicitur, s. tum primum . . mens vacare gaudio coeperat, s. recordatio maiestatis in Galba . . quamvis inमितem animum imagine tristi confuderat: Pisonis ut inimici . . caede laetari ius fasque credebat. Joh. Müller, quem secuti sunt Her., Gantrelle, Wolff, distinguit confuderat, Pisonis. IV,49,15 cf. II. b. α. 3,3,7 matrem Antoniam non . . reperio ullo insigni officio functam (esse), cum . . s. valetudine praepediebatur, s. victus luctu animus magnitudinem mali perferre visu non toleravit. 14,2,13 fama huc inclinatur, s. concepti animo tantum inmanitatis Agrippina, s. credibilior novae libidinis meditatio in ea visa est, quae . .

γ) sive . . seu G 34,8 superesse adhuc Herculis columnas fama vulgavit, sive adiit Hercules, seu quidquid ubique magnificum est, in claritatem eius referre consensimus. I,90,8 nulla Vitellii mentione, sive ipsius ea moderatio (fuit), seu scriptor orationis . . contamelii in Vitellium abstinuit. II,44,15 cf. II. b. α. 11,31,16 interrogantibus quid aspiceret, respondisse tempestatem ab Ostia atrocem, sive coeperat ea species, seu forte lapsa vox in praesagium vertit. 12,26,8 neque segnem ei fuisse indolem ferunt, sive verum (est), seu periculis commendatus retinuit famam sine experimento.

δ) seu . . sive 6,9,6 causa offensionis Vistilio fuit, seu composuerat quaedam in C. Caesarem ut impudicum, sive ficto habita (est) fides.

2) *plura membra, seu . . seu . . sive* II,78,17 quidquid est . . , quod paras, seu domum extruere seu prolatare agros sive ampliari servitia, datur tibi magna sedes, ingentes termini, multum hominum.

f) *varia membra* 1) α) *sive . . sive* D 21,15 eae (orationes Caelianae) placent, s. *universae* *s. partes earum, in quibus . . A 42,13 salarium . . Agricolae non dedit (Domitianus), s. *offensus* non petium (esse), s. *ex conscientia*, ne . . 13,39,1 rex s. *fraudem suspectans*, quia plura simul in loca ibatur, s. *ut commeatus nostros . .* interciperet, prope discedit. 46,1 Otho s. *amore incautus* laudare formam . . uxoris apud principem, s. *ut accenderet* (sc. eum). 15,56,7 Natalis . . de Pisone primum fatetur, deinde adicit Senecam, s. *internuntius* inter eum Pisonemque fuit, s. *ut Neronis gratiam pararet*.

β) *seu . . seu* A 11,8 proximi Gallis et similes

sunt, s. *durante* originis *vi, s. procurrentibus in diversa terris positio caeli corporibus *habitu dedit*. I,9,9 non sane aliae legiones . . innocentius egerunt, s. *quia* procul et Oceano divisae (erant), s. crebris expeditionibus *doctae* hostem potius odisse. V,4,13 alii (ferunt) honorem eum Saturno haberi, s. principia religionis *tradentibus Idaeis*, quos . . , s. *quod* de septem sideribus, quis . . , altissimo orbe . . stella Saturni feratur. 15,36,7 cunctos per artus tremens, s. *numine exterrente*, s. facinorum recordatione *numquam timore vacuus*, . .

γ) *sive . . seu* I,39,9 agitasse Laco . . de occidendo Vinio dicitur, sive ut poena eius animos militum mulceret, seu *consciium* Othonis *credebat*, ad postremum vel odio. 15,38,26 alii palam faces iaciebant atque esse sibi auctorem vociferabantur, sive *ut* raptus licentius exererent seu *iusu*. 12,8,1 die nuptiarum Silanus mortem sibi conscivit, sive eo usque *spem* vitae *producerat*, seu *delecto die* augendam ad invidiam. 14,59,1 Plautum ea non movere, sive *nullam opem providebat* inermis atque exul, seu *taedio* ambiguae spei, an amore coniugis et liberorum, quibus . . Duobus membris a 'sive . . seu' incipientibus opponitur 'an' cf. Nipp. 4,19 prosequitur (Nero matrem) abentem, artius oculis et pectori haerens, sive *explenda simulatione*, seu periturae matris supremus aspectus quamvis ferum *animum retinebat*.

δ) *seu . . sive* 1,62,7 quod Tiberio haud probatum (est), seu cuncta Germanici in deterius *trahenti*, sive exercitum imagine caesorum . . formidolosiorum hostium *credebat*. 14,42,2 Pedanium servus ipsius interfecit, seu *negata libertate*, cui pretium pepigerat, sive *amore exoleti incensus* et *dominum aemulum non tolerans*.

2) *plura membra, sive . . sive . . sive* D 25,6 s. illos antiquos s. maiores s. *quo alio mavult nomine* appellet.

2) *sive . . an* 11,26,3 abrupti dissimulationem etiam Silius, sive *fatali vacordia* an imminetium periculorum remedium ipsa pericula *ratus*, urgebat. Fortasse recte Nipp. sive *taedio incertae fortunae* sive f. v.

B) *semel positum* i. q. *sive (seu) . . sive (seu)* cf. F. C. W. Müller, Progr., Berlin 1871 p. 17 et 36. a) c. *subst.* α) *sive* II,1,17 se *Vitellio* s. *Othoni* obsidem fore. 8,5 tunc *servus e Ponto* s., ut alii tradidere, *libertinus ex Italia* . . mare ingreditur. 15,53,11 pugionem templo *Salutis* s., ut alii tradidere, *Fortunae* Ferentino in oppido detraxerat. 3,64,3 Augustae valetudo . . necessitudinem principi fecit festinati in urbem reditus, *sincera* adhuc inter matrem filiumque *concordia* s. *occultis odiis*. — 2,24,20 miracula narrabant, vim turbinum . . , monstra maris, ambiguas hominum et beluarum formas, *visa* s. ex metu *credita*.

β) *seu* II,37,1 invenio apud . . auctores, *pavore* belli s. *fastidio* utriusque principis . . dubitasse exercitus, num . . 72,7 quidam militum, *errore* veri s. *turbarum studio*, . . adgregabantur. III, 12,7 Bassus *podore* s. *metu*, quisnam exitus foret, intra domum opperiebatur. 33,18 cum omnia . . in ignem considerent, solum *Mefitis*

templum stetit ante moenia, loco s. numine defensum. IV, 33, 10 Nerviorum cohortes, metu s. perfidia, latera nostrorum nudaverunt. 5, 4, 4 is fatali quodam motu. s. prava sollertia. inserere se dubitantibus. 15, 45, 16 tradidere quidam venenum. vitatum (esse) a Seneca proditione liberti s. propria formidine. III, 17, 10 ea necessitas s. fortuna lapsas iam partes restituit. IV, 26, 9 quod in pace fors s. natura, tunc factum et ira deum vocabatur. 2, 17, 17 virtus s. fraus eadem Inguomero effugium dedit. 4, 9, 4 ut consules s. quis alius regimen susciperent. 1, 6, 17 iuxta periculoso ficta s. vera promeret. 5, 10, 12 quo vera s. falsa antiret. 11, 33, 2 praefecto haud satis fidebant, ad honesta s. prava iuxta levi. 3, 18, 16 quanto plura recentium s. veterum revolve.

b) c. adi., seu 6, 12, 15 quaesitis. carminibus Sibyllae, una s. plures fuere. . .

c) c. enuntiat. a) sive IV, 47, 4 nec multo post necessitas abiit s. omissa (est) simulatio. 15, 72, 14 matre libertina ortus, quae corpus. vulgaverat, ex Gaio Caesare se genitum ferebat, quoniam forte quadam habitu procerus. erat, s. Gaius Caesar, scortorum quoque cupiens, etiam matri eius inludit.

β) seu 4, 65, 5 sedem eam acceperat a Tarquinio Prisco, s. quis alius regem dedit.

d) varia membra a) sive III, 75, 15 ea confessione, s. aptum tempori mendacium fuit. . . crimen adgnosuisse. videbatur. 2, 21, 8 in prompto iam *Arminio ob continua pericula, s. illum recens acceptum vulnus tardaverat. 29, 5 die senatus metu et aegritudine fessus, s. ut tradidit quidam, simulato morbo, lectica delatus ad fores curiae. 3, 31, 6 Tiberius. in Campaniam concessit, longam. absentiam paulatim meditans, s. ut. Drusus munia consulatus solus implet. 13, 15, 21 venenum. tramisit exsoluta alvo parum validum, s. temperamentum inerat, ne statim saeviret.

β) seu I, 18, 5 observatum id. non terruit Galbam. . . contemptorem talium ut fortuitorum, s. quae fato manent, quamvis significata, non vitantur. II, 99, 10 accedebat huc Caecinae ambitio vetus, torpor recens, nimia fortunae indulgentia soluti in luxum, s. perfidiam meditantem infringere exercitus virtutem inter artes erat. III, 49, 4 Antonius nequaquam pari innocentia post Cremonam agebat, satis factum bello ratus et cetera ex facili, s. felicitas in tali ingenio avaritiam superbiam. patefecit. 62, 12 Capitonem corruptum, s. quia corrumpere nequiverat, interfecit. II, 9, 7 trierarchi, nutantes s. dolo. . . reversuros firmaverunt. [M trierarchis; Ernesti trierarchi seu.] 16, 18, 9 dein (Petronius) revolutus ad vitia, s. vitiorum imitatione inter paucos familiarium Neroni adsumptus est. 6, 1, 4 Caesar. Campaniam praelegebat, ambiguus an urbem intraret, s. quia contra destinaverat, speciem venturi simulans. 15, 51, 9 is mulieri olim cognitus, s. recens orta amicitia. . . spem dedit. . .

II) adnotat. a) indicativus in orat. obliq. 1, 10, 7 ubi. ius praetoris invaserit (Augustus), caesis Hirtio et Pansa, sive hostis illos, seu Pansa venenum. . . sui milites Hirtium et machinator

doli Caesar abstulerat, utriusque copias occupavisse.

b) coniunctivus a) in orat. obliq. II, 44, 15 sive finis bello venisset seu resumere arma mallet, unicum victis in consensu levamentum (esse). IV, 49, 15 duo itinera audendi (esse), seu mallet statim arma, seu petita navibus Gallia ducem se Vitellianis exercitibus ostenderet. 12, 65, 6 certam sibi perniciem (esse), seu Britannicus rerum seu Nero poteretur. 14, 7, 4 adfore obtestans (Nero matrem) vindictae properam, sive servitia armaret vel militem accenderet, sive ad senatum et populum pervaderet, naufragium. . . obiciendo: quod contra subsidium sibi (esse)? [Nipp.-Andr. distinguunt 'obiciendo, quod' et 'sive. obiciendo' ad 'quod contra s. sibi?' trahunt.] — oblique 1, 6, 17 metuens ne reus subderetur, iuxta periculoso ficta seu vera promeret, monuit Liviam ne. . . 4, 56, 1 Zmyrnaei repetita vetustate, seu Tantalus love ortus illos, sive Theseus divina et ipse stirpe, sive una Amazonum condidisset, transcendere ad ea, quis maxime fidebant.

β) per attractionem modi D 28, 28 quae disciplina ac severitas eo pertinebat, ut sincera. . . unius cuiusque natura. arriperet artes honestas, et sive ad rem militarem sive ad iuris scientiam sive ad eloquentiae studium inclinasset, id solum ageret cf. Peter. Roth, Andr. oblique accipiunt.

γ) vi concess. D 25, 6 mihi de vocabulo pugna non est; sive illos antiquos sive maiores sive quo alio mavult nomine appellet, dum modo in confesso sit. . .

δ) vi iterat. 4, 60, 9 seu loqueretur seu taceret juvenis, crimen ex silentio, ex voce (erat). — [Recte Andr. (Progr., Berlin 1892 p. 10) vestigia M secutus 12, 50, 7 atrox hiems et [vulgo seu] parum provisi commeatus et orta ex utroque tabes perpellunt Vologesen omittere praesentia.]

sobrīna. 4, 52, 2 Claudia Pulchra sobrina eius (Agrippinae) postulat. 12, 64, 12 Lepida. . . Agrippinae sobrina prior [Vertranus, Andres. propior]. 6, 13 sobrinarum diu ignorata (conjugia). . . percrebruisse cf. Nipp.

sobrīus. a) propr. G 24, 6 aleam. . . sobrii inter seria exercent (Germani). I, 26, 8 (rem p.) foedare principis sui sanguine sobrii parabant (milites) cf. 26, 6 temulentos.

b) meton. 13, 15, 9 inrisum. . . sperans pueri sobrios quoque convictus, nedum temulentos ignorantis.

socer. I, 13, 10 gener ac socer destinabantur (Otho ac Vinius). IV, 5, 12 gener delectus e moribus soceri nihil aequae ac libertatem hausit. 1, 55, 14 gener invisus (Arminius) inimici soceri (Segestis) cf. Dräg., Nipp.-Andr. Alii, ut Halm, g. inv., inim. soc. i. q. die beiden väter des ehpaares, Segestes et Segimerus, aliter Ritter, Mus. f. Philol. XVI p. 466. 12, 47, 2 Radamistus. . . socerum ac parentem appellare (Mithridaten). A 3, 19 hic. . . liber honori Agricolae soceri mei destinatus. 4, 22, 3 tractus ad Caesarem ab L. Apronio socero. 6, 30, 11. 14, 48, 6. 58, 11. I, 13 cf. supra. 3, 29, 14 adversis animis acceptum, quod filio Claudii socer Seianus destinaretur. 1, 41, 8 socer (Agrippinae) Drusus (sc.

animis militum obversabatur). 4,3,14 illa, cui avunculus Augustus, socer Tiberius, ex Druso liberi... 6,18,9 *cuius* (Macrinae) maritum Argolicum, socerum Laconem.. Caesar adfixerat. 12,46,5 quod ipse Radamisto socer esset. IV, 6,2 ruina soceri in exilium pulsus. 4,54,3 vitandas (esse) soceri epulas. 14,59,5 alios a socero nuntios venisse.

socialis. non nisi i. q. *sociorum* III,46,2 externa vi, *perfidia* sociali prope adfecta (est) Romana res. 6,12,13 post exustum sociali bello Capitolium. 4,73,10 pellunt *turmas* sociales equitesque legionum subsidio missos. 6,44,15 aucti *copiis* socialibus. 12,31,14 munimenta dux R., quamquam sine robore legionum sociales copias ducebat, perrumpere adgreditur. — 2,57,1 cuncta socialia prospere composita non ideo laetum Germanicum habebant.

societas. A) in *univ.* D5,12 non patiar Maternum societate **plurium* defendi. — II,52,11 anxii coeunt, nemo privatim expedito consilio, inter multos (sc. unus quisque) societate *culpae* tutior. IV,41,18 miscendo quae defendere nequibat, societate culpae invidiam declinavit. 14,57,4 si principem societate *scelerum* obstringeret. 4,74,12 cuius (Seiani) durior congressus (erat) atque eo per ambitum et societate *consiliorum* parabatur cf. Nipp. 13,2,3 (Burrus et Seneca) rectores imperatoriae iuventae et, **rarum* in societate **potentiae*, concordēs. — 6,19,6 carcere attinebantur accusati societatis cum Seiano. — III,48,6 (Sedochozorum regem) pecunia donisque ad societatem perpulerat (Anicetus libertus) i. q. sich mit ihm zu verbinden, gemeinschaftliche sache zu machen. 2,62,7 (Catualda) valida manu fines Marcomanorum ingreditur corruptisque primoribus ad societatem inrumpit regiam. IV,56,5 adliciendos (esse) milites Vitellianos). *in* societatem.

B) *spec. a*) i. q. *pachtgesellschaft, compagnie* 4,6,12 frumenta et pecuniae vectigales, cetera publicorum fructuum societatibus *equitum* R. agitabantur. 13,50,8 plerasque *vectigalium* societates a consulibus et tribunis plebei *constitutas* (esse) acri etiam tum populi R. libertate.

b) i. q. *staatsbündniss* G 29,5 manet (Batavis) honos et antiquae societatis (cum Romanis) *insigne*. IV,79,3 Agrippinenses offerebant uxorem ac sororem Civilis., relicta sibi *pignora* societatis cf. 61,15 pauci centurionum.. reservantur pignus societati. 1,57,19 Segestes.. *memoria* bonae societatis (cum Romanis) in-pavidus. — 2,58,6 Germanicus de societate *Romanorum Parthorumque* magnifice.. respondit. IV,12,10 nec opibus (rarum *in* societate *validiorum*) adtritris viros tantum armaque imperio (R.) ministrant (Batavi). 17,5 *Galliarum* societatem Civilis arte donisque adfectabat. 66,1 Civilis societate *Agrippinensium* auctus proximas civitates adfectare.. statuit. 26,16 in.. Cugernorum pagos, qui societatem *Civilis* acceperant, ductus.. exercitus. 12,13,3 rex Izates **societatem Meherdatis* palam induerat. — G 29,5 *antiqua* s. 1,57,19 *bona* s. cf. supra. IV,56,17. 70,25. 15,27,8 s. *Romana*. IV, 64, 10 ut amicitia societatesque *nostra* in aeternum *rata* sint,.. 12,31,10 s. *nostra*. — IV,14,12 neque

societatem, ut olim, (esse), sed tamquam mancipia haberi. 12,15,11 nec *fuit in arduo* societas potentiam R. adversus rebellem Mithridaten ostentantibus. igitur pepigere.. — 2,64,12 (regi) societatis inpatiens (ingenium) erat. — IV,17,5 *adfectare*. 26,16 *accipere* cf. supra. 66,11 accipite societatem. 28,2 *Civilem*.. universa Germania extollebat, societate nobilissimis obsidum *firmata*. 70,25 quidam principum.. in civitates, quae societatem R. non *exuerant*, perfugere. 12,13,3 *induere* cf. supra. 31,10 societatem nostram volentes *accesserant* (Iceni). 14,25,6 miserant Hyrcani ad principem R. societatem *oratum*. — IV,66,1 Civilis societate Agrippinensium auctus cf. supra. 15,27,8 Vologesen melius societate R. quam damnis mutuis genti Parthorum consulturum (esse). — IV,24,7 adsciri *in* societatem Germanos. 3,44,3 Galliarum civitates descivisse, adsumptos in societatem Germanos. 12,47,6 mos est regibus, quotiens in societatem [M societate] coeant, implicare dextras. IV,56,17 iturum (esse) in Batavos et potiore civitatis partem ad societatem R. retracturum.

socio. a) *qd* 15,6,17 *cetera* ex rerum usu sociarent *partiventuræ* (Corbulo et Paetus) i. q. gemeinschaftlich haben. II,74,6 praefectus Aegypti.. *consilia* sociaverat (sc. cum Vespasiano) i. q. gemeinschaftliche sache machen. IV,15,3 missi ad Canninefates qui consilia sociarent. 1,11,7 non ad unum omnia deferrent: plures facilius munia rei p. sociatis *laboribus* executuros (esse) i. q. vereint. 15,64,6 (Paulinam) famam **sociatae cum marito mortis* petivisse.

β) *qm* 14,40,7 subdidit testamentum *ascitis* Rufino et Terentio equitibus R.; illi Antonium et Marcellum sociaverant i. q. zum genossen nehmen, sich beigesellen. 15,49,10 Lateranum.. nulla iniuria, sed amor rei p. sociavit (sc. cum coniuratis) i. q. bewegt zum beitriff. 14, 63,1 Nero praefectum in spem sociandae *classis* corruptum.. i. q. gewinnen. IV,65,11 deductis olim et nobiscum *per* conubium sociatis.. haec patria est i. q. vereint. 2,3,11 nec Tigrani diuturnum imperium fuit neque liberis eius, quamquam sociatis more externo *in* matrimonium regnumque.

socius. A) in *univ.* a) *adi.* α) 12,61,11 neque dubium habetur multa eorumdem (Coorum) in populum R. merita sociasque *victorias* potuisse tradi i. q. gemeinschaftlich errungen.

β) *c. gen.* II,16,10 ignara et alieni metus socia imperitorum *turba* i. q. welche die furcht der anderen teilte. 1,42,18 (*legio*) tot proeliorum socia (sc. cum Tiberio), tot praemiis aucta.

b) *subst.* 1) *socius* I,6,6 ille ut *Nymphidi* socius (perierat). 14,65,5 incusaverat Senecam ut *Pisonis* socium [Nipp. amicum, sed cf. Andres.]. — G 36,8 tracti ruina Cheruscorum et Fosi, contermina gens, *adversarum rerum* ex aequo socii sunt, cum in secundis minores fuissent. 1,65,15 se coloniam R. et partem exercitus et prosperarum adversarumque rerum socios (esse). 4,15,4 is fuit Longus, *omnium* illi *tristium laetorumque* socius. 1,15,13 suc-

cessorem (quaesivi, Galba). in re p., non quia propinquos aut socios *belli* non habeam, sed.. 14,53,11 (Agrippa) bellorum socius (Augusti). III,59,19 custodes a Vitellio additi, quamquam se socios *fugae* promitterent, tamquam insidiantes timebantur. 1,3,4 M. Agrippam, ignobilem loco, bonum militia et *victoriae* socium, .. extulit (Augustus). II,83,1 Mucianus .., socium magis *imperii* quam ministrum agens, .. 3,56,6 Agrippam socium eius (sc. tribuniciae) *potestatis* .. delegit (Augustus). 4,2,11 socium *laborum* (Seianum Tiberius celebravit). 6,8,16 (Seianum) tui *consulatus* socium .. colebamus. IV,32,2 epistulae .., tamquam ad socium *partium* scriptae. III,3,10 aperte descendisse in causam videbatur (Antonius), eoque gravior militibus erat *culpa* vel *gloriae* socius. 1,62,6 primum extruendo tumulo caespitem Caesar posuit, .. praesentibus *doloris* socius. 2,27,10 Catus senator. .. iuvenem. .. hortatur ad luxum et aes alienum, socius *libidinum* et *necessitatum*. 39,11 per idoneos et *secreti* eius socios crebrescit vivere Agrippam. 4,66,7 Dolabellam socium *delationis* exstitisse i. q. mitankläger. 23,8 erat illi praedarum receptor ac socius *populandi* rex Garamantum. — IV,2,19 nec perinde *prosperis* (fratris) socius quam adversis abstractus (L. Vitellius) i. q. genosse seines glückes. — 1,15,13 socios *belli* habere. II,83,1 *agere* cf. supra. 2,40,15 ut *ederet* socios subigi non potuit. 14,24,11 barbarus .. ordinem insidiarum seque auctorem et socios per tormenta edidit. II,77,2 ne .. Mucianum socium spreveris, quia aemulum non experiris. — 4,45,10 adisterent socii (facinoris) ac spectarent. — 4,25,16 non se caedem principis et res novas uno socio cogitasse. — 15,58,12 Faenius .., quo fidem *inscitiae* pararet, atrox adversus socios (coniurationis).

2) *socia* G18,10 ipsis incipientis matrimonii auspiciis admonetur (mulier) venisse se *laborum periculatorumque* sociam. III,60,8 ne suas quidem legiones opperiebantur (milites), ut *praediae* quam *periculatorum* socias. 2,10,5 (Arminius orditur) fas patriae, libertatem avitam, penetrans Germaniae deos, matrem *precum* sociam. 3,15,3 (Plancia) sociam se cuiuscumque *fortunae* (sc. mariti), et, si ita ferret, comitem exitii promittebat. 4,57,14 quam (matrem) *dominationis* sociam aspernabatur neque depellere poterat. 12,37,17 (Agrippina) semet .. *imperii* sociam ferebat. — 13,56,9 Bructeros, Tencteros, posteriores etiam nationes socias *bello* vocabant. — 12,5,16 adsumere coniugem, prosperis dubiisque sociam.

B) *spec.* non nisi i. q. *verbündet*, *bundesgenössisch*, *bundesgenosse* a) *adi. α*) I,59,5 octo Batavorum *cohortes*, .. prout inclinassent, grande momentum *sociae* aut *adversae*. V,1,11 comitabantur viginti *sociae* cohortes, octo equitum alae. 18,5 pellebatur sociarum cohortium acies, cum *legiones* pugnare excipiunt. 1,49,16 transmittit duodecim milia e legionibus, sex et viginti socias cohortis, octo equitum alas. 13,38,16 Corbulo socias cohortes et auxilia regum pro cornibus, medio sextam legionem constituit. 15,9,9 colles .. per socias cohortes, post legio-

num castris occupantur. IV,12,4 id bellum .., quanto *externarum* sociarumque *gentium* motu flagraverit, .. expediam cf. 3,33,7 b. IV,70,30 legiones in Mediomaticos, sociam *civitatem*, abscessere. 12,27,1 Agrippina, quo vim suam sociis quoque *nationibus* ostentaret, .. 15,45,2 conferendis pecuniis pervastata (est) Italia, provinciae eversae sociique *populi* et quae civitatum liberae vocantur. 2,53,11 foederis *sociae* et vetustae *urbis* (sc. Athenarum) datum (est a Germanico), ut uno lictore uteretur. 4,4,14 mihi .. exsequendum reor, quae tunc R. copia in armis, qui socii *reges*, quanto sit angustius imperitatum. Potest etiam ad *b* pertinere. 12,45,14 obtestante Casperio, ne socius rex, ne Armenia donum *populi* R. scelere et pecunia *verterentur*. 13,8,12 socii reges, prout bello conduceret, parere iussi (sunt). 15,5,3 socium amicumque regem, cohortes k. circumsideri. — 4,5,20 apud idonea provinciarum *sociae* *triremes* alaeque et auxilia cohortium (erant).

β) c. *dat.* 3,45,3 vastat *Sequanorum* pagos, qui finium extremi et *Aeduis* contermini sociique in armis erant. 13,37,12 Moschi, *gens* ante alias *socia Romanis*. 57,13 *civitas* Ubiorum *socia nobis* malo improvise adflicta est.

b) *subst.* omnibus locis *num. plur.* praeter 4,26,11 regem et socium atque amicum appellaret (Ptolemaeum) cf. rex I. A. b. — α) D37,19 (dicere) de .. *expilatis* sociis et *civibus* trucidatis. 1,9,19 ius apud cives, modestiam apud socios (esse). 11,16 opes publicae continebantur (libello), quantum civium sociorumque in armis (esset), .. cf. quot. 4,72,15 haud spernenda illic civium sociorumque manus litora Oceani praesidebat. 13,8,10 par civium sociorumque numerus Corbuloni esset. 14,33,14 ad septuaginta milia civium et sociorum .. cecidisse. 4,13,2 Tiberius .. ius civium, preces sociorum tractabat. 38,9 socios cives et deos ipsos precor, .. ut .. III,33,14 exercitu vario linguibus, cui *cives* socii *externi* interessent. 55,9 foedera sociis, Latium (i. e. ius Latii) externis dilargiri (Vitellius). 3,33,7 placitum olim, ne feminae in socios aut *gentes externas* traherentur. 1,51,13 nec socios, ut olim, sed *hostes* et victos vocabant (legiones Gallos). III,72,12. IV,16,13. 55,6. 73,10. 2,72,8. 12,49,6 cf. *hostis* p. 537^a. II,28,6 maerere socii, fremere *legiones*. IV,71,7 sufficere imperio legiones: socii ad munia pacis redirent securi velut confecto bello. 1,7,21 Germanicus, in cuius manu tot legiones, immensa sociorum auxilia (essent), .. 51,12 .., vicensima legio terga firmavit, post ceteri sociorum. 56,4 totidem legiones, duplicem sociorum numerum ipse ducit. 2,8,2 distributis in legiones ac socios navibus. 16,12 exim .. legiones et levis armatura cum equite sagittario ceteraeque sociorum cohortes. 52,14 legionem et quod sub signis sociorum in unum conductos ad hostem duxit. 6,37,3 robur legionum sociorumque ripam ad Euphratis ducit. 1,45,7 Caesar *arma* (i. e. legiones) classem socios demittere Rheno parat. 14,26,12 additum *ei* praesidium mille *legionarii*, tres sociorum cohortes duaeque equitum alae. 1,36,6 si *auxilia*

(sc. in exercitu) et socii (sc. domi) adversum abscedentis legiones armarentur, civile bellum suscipi. 3,55,7 etiam tum plebem socios regna colere et coli licitum (erat). 60,13 magna eius diei species fuit, quo senatus maiorum beneficia, sociorum pacta, regum etiam . . decreta ipsorumque numinum religiones introscepit. 69,5 quanto fore mitius in ipsos (sc. qui provinciam sortirentur), melius in socios, provideri ne peccaretur? 11,20,4 quamquam multa simul (Corbuloni) offunderentur, metus ex imperatore, contemptio ex barbaris, ludibrium apud socios, . . signum receptui dedit.

β) III,10,5 visi procul sociorum equites vanam formidinem ut hostes fecere. IV,51,6 magnificum laetumque (erat) tantis sociorum auxiliis ambiri neque indigere. 1,7,21 cf. α. 2,16,12. 14,26,12 cohortes. 4,72,15 manus. 6,37,3 robur. 1,56,4. 13,8,10 numerus cf. α. 12,31,2 effusis in agrum sociorum hostibus. 15,22,4 sanxere, ne quis ad concilium sociorum referret. . . III,72,12 Servius Tullius sociorum studio, dein Tarquinius Superbus. . . hostium spoliis extruxere (Capitolium). 1,79,13 spectandas (esse) etiam religiones sociorum [Nipp. maiorum], qui sacra et lucos et aras patriis amnibus dicaverint. 4,13,2 preces cf. α. V,25,9 respicerent Raetos Noricosque et ceterorum onera sociorum. 3,60,13 pacta i. q. verträge mit cf. α. 74,17 regressus est, properantius tamen quam [ex utilitate] sociorum. 15,20,15 capiamus consilium, quo tutelae sociorum nihil derogetur. 3,13,9 Pisonem vulgus militum per licentiam et sociorum iniurias eo usque corrupisse, ut. . . — IV,55,6 ipse et maioribus suis hostis populi R. quam *socios iactabat cf. p. 331^b. 2,45,1 Cherusci sociique eorum. . . sumpsere bellum. 55,7 hos (Athenienses) esse Mithridatis adversus Sullam, Antonii adversus divum Augustum socios. — IV,58,10 s. nostri cf. infra. — 6,34,1 Oroden sociorum inopem auctus auxilio Pharasmanes vocare ad pugnam. — III,55,9 foedera sociis dilargiri cf. α. IV,73,10 servitutem imponere cf. α. 12,10,10 subveniendum (esse) sociis virum aemulis cedentibusque per reverentiam. 14,18,12 Nero. . . se. . . subvenire sociis et usurpata (das in besitz genomene) concedere scripsit. — II,28,6 maerere socii. 97,13 socii de imperio utriusque (Vitellii et Vespasiani) coniectabant. III,33,14 exercitui intersunt cf. α. IV,58,10 socii saepe nostri excindi urbes suas seque cum coniugibus ac liberis cremari pertulerunt, neque aliud pretium exitus quam fides famaue (fuit). 71,7 ad munia pacis redirent cf. α. 3,66,3 Silanum pro consule Asiae, repetundarum a sociis postulatam, . . corripunt. — D37,19 expilare socios cf. α. 12,49,6 socios magis quam hostes praedatur. 13,43,3 direptos (esse) socios, cum Suillius provinciam Asiam regeret. 3,34,8 pauca feminarum necessitatibus concedi, quae ne coniugum quidem penates, adeo socios non onerent. II,28,3 cura socios tuendi. 3,55,7 colere cf. α. 27,10 corrupti (sunt) spe aut inlusi per intercessionem socii. 12,32,14 colonia Camulodunum. . . deducitur. . . subsidium adversus rebelles et inbuendis sociis ad officia legum. I,63,1 Tre-

veros. . . ut socios securi adiere. 1,36,6 armare cf. α. 4,15,12 audirent socios. — [14,40,11 Nipp.]

socordia. a) i. q. geistige beschränktheit, stumpfsinn 4,35,14 quo magis socordiam eorum inridere libet, qui praesenti potentia credunt extingui posse etiam sequentis aevi memoriam.

b) i. q. sorglosigkeit, schlaffheit, gleichgültigkeit, gedankenlosigkeit 2,38,17 languescet. . . industria, intendetur socordia, si. . . securi omnes aliena subsidia expectabunt, sibi ignavi, nobis graves. — I,24,11 Proculo speculatori. . . agrum . . dono (dedit Otho), per socordiam praefecti, quem nota pariter et occulta falebant. II,91,6 adeo omnis humani divinique iuris expers (Vitellius), pari libertorum, amicorum socordia, velut inter temulentos agebat. 98,9 s. Vitellii. III,46,1 s. ducum cf. infra. — II,73,1 vix credibile memoratu est, quantum superbiae socordiaeque Vitellio adoleverit. III,2,3 plus socordiae quam fiduciae accessisse victoribus; neque enim in procinctu et castris habitos: per omnia Italiae municipia desides, . . — I,46,16 ubi sumptibus exhaustus socordia insuper elanguerat (miles), inops pro locuplete et iners pro strenuo in manipulum redibat i. q. faulenzerei. 56,3 legatus. . . segnis, pavidus et socordia innocens i. q. gleichgültigkeit. II,93,9 Vespasiani consiliorum pleraque ignota (erant) . . socordia Vitellii. III,46,1 socordia ducum, seditione legionum, externa vi. . . prope adfecta (est) R. res. 76,5 praeerat. . . Iulianus gladiatoribus, Apollinaris remigibus, lascivia socordiaque gladiatorum magis quam ducum similes. 1,9,14 postquam hic (Lepidus) socordia senuerit, ille (Antonius) per libidines pessum datus sit, . . 4,31,6 neque socordia peccabat (Tiberius). 12,67,3 nec vim medicaminis statim intellectam (esse), socordiane an Claudii *vinolentia. Roth, Bötticher, al. 'Claudii' etiam ad 'soc.' trahunt et exemplum ad a referunt. 11,15,7 quod nunc segnius fieri publica circa bonas artes s. — I,24,11 per s. praefecti cf. supra. — A31,18 Brigantes. . . expugnare castra, ac nisi felicitas in socordiam vertisset, exuere iugum potuere.

socors. non nisi i. q. sorglos, schlaff, gleichgültig, gedankenlos A) adi. α) III,50,10 is Silvanum socordem bello et dies rerum verbis terentem. . . regebat et ad omnia, quae agenda forent, quieta cum industria aderat. 3,32,6 (Lepidum) ut socordem, inopem. . . incusavit, adverso senatu, qui Lepidum mitem magis quam ignavum. . . ducebat. 12,10,8 dum socors domi, bellis infaustus ignaviam saevitiam tegat. Roth explic. stampfsinnig. IV,37,3 ipsi, ut est vulgus sine rectore praiceps pavidum socors, . . in fugam vertuntur. — c. abl. 4,39,1 Seianus nimia fortuna socors. . . — c. gen. III,31,7 gregarius miles futuri socors. . .

β) III,36,10 plus apud socordem animum laetitia quam cura valuit. 13,47,2 suspectabat (Nero) . . Sullam, socors ingenium eius in contrarium trahens callidumque et simulatorem interpretando. — III,69,21 miles socordi custodia clausos circumdedit.

B) adv. II,15,2 securum hostem ac successu rerum socordius agentem invadunt. — [II,94,12 Helmreich.]

socrus. 3,49,5 id. in domo Petronii socrus eius Vitellia coram . . legerat. 16,10,1 Vetus socrusque eius Sextia.

sodalis. *subst. spec.* 1,54,1 sodalium Augustalium sacerdotium. 3,64,10 cf. quindecimvir. 1,54,3 Titus Tadius retinendis Sabinorum sacris sodales Titios [Vertranus; M Tatio] instituerat.

sodalitas. in *univ.* 15,68,13 Neroni odium adversus Vestinum ex intima sodalitate coeperat.

sol. *a) propr.* G45,25 quae vicini solis radiis expressa cf. radius. 2,61,3 effigies, ubi radius solis icta est. . . A12,12. G45,3 solis fulgor cf. infra. V,6,26 undantes bitumine moles. trahi ad litus, mox, ubi vapore terrae, vi solis inaruerint. . . 15,43,21 solis vapor. — A12,12 aspici per noctem solis fulgorem, nec occidere et exurgere, sed transire adfirmant. G45,3 extremus cadentis iam solis fulgor in ortum edurat adeo clarus, ut sidera hebetet; sonum insuper *emergentis audiri formasque *equorum et radios capitis adspici persuasio adicit. III, 24,15 orientem solem (ita in Suria mos est) tertiani salutavere. 13,55,15 solem *suspiciens cf. sidus. 14,12,10 sol repente obscuratus (est). 13,41,15 cuncta *Artaxatis *tenus sole industria fuere. — 6,28,6 et 23. 15,74,2 Sol.

b) meton. i. q. sonnenhitze II,99,7 inpatiens solis pulveris tempestatum. . . miles.

solacium. *A) i. q. trostmittel, trost* *α) sing.* A44,17 festinatae mortis grande solacium tulit (sc. nobis) evasisse . . illud tempus, quo Domitianus. . . Alii ad *B. b* trahunt. IV,85,7 cf. infra. I,29,18 solacium proximi motus habebamus incurtam urbem et res sine discordia translatas. — D15,13 quod quibusdam solacio est, mihi auget quaestionem. — A44 grande s. ferre *i. q. afferre.* 13,35,18 ipse . . laudem strenuis (sc. tribuere), solacium invalidis (sc. praebere), exemplum omnibus ostendere. — I,29 habere qd solacium *i. q. als trost.* IV,58,3 mihi exitum parari libens audio mortemque in tot malis solacium [Kiessling; M hostium, quod del. Acidal.] exspecto. 85,7 inter ipsum supplicium exprobranti cuidam patriam eius captam accipere se solacium mortis respondit. — 11, 12,11 opperiri futura et praesentibus frui pro solacio habebat.

β) plur. III,51,13 s. mali cf. infra. — III,84, 12 suprema victis s. 4,8,12 fortiora s. cf. infra. 15,63,5 in contemplatione vitae per virtutem actae desiderium mariti solacii honestis toleraret (uxor). — 3,6,7 convenisse recenti dolori luctum et ex maerore solacia. — III,51,13 haec aliaque. . . quotiens res locusque exempla recti aut solacia mali poscet. . . memorabimus. 4,8,12 se fortiora solacia e complexu rei p. petivisse. 12,68,5 Agrippina, velut dolore evicta et solacia conquirens, tenere amplexu Britannicum. — III,84,12 Vitelliani. . . morari pacem, domos arasque cruore foederae suprema victis solacia amplectebantur. — 4,13,2 Tiberius . . negotia pro solaciis accipiens, ius civium . . tractabat.

B) a) i. q. linderung 3,24,3 inlustrium domum adversa . . solacio adfecit Silanus Iunia familiae redditus. 4,66,2 studia procerum et largitio principis adversum casus solacium tu-

lerant. 15,39,5 solacium populo exturbato . . campum Martis ac monumenta Agrippae. . patefecit et subitaria aedificia exstruxit.

b) i. q. ersatz, entschädigung A6,11 auctus est ibi filia, in subsidium simul et solacium; nam filium ante sublatum brevi amisit. Alii ad *A* trahunt. I,77,15 ab exilio reversos nobiles adolescentulos avitis . . sacerdotiis in solacium recoluit. II,59,20 nimius honos inter secunda rebus adversis in solacium cessit. IV, 68,8 eum Mucianus pulsum loco, ne sine solacio ageret, annonae praefecit. 13,44,10 postquam spernebatur, noctem unam ad solacium poscit. — *i. q. genugthuung, befriedigung* IV, 3,8 solacio fuit servus. . . patibulo adfixus in isdem anulis, quos. . . 4,53,5 neque aliud probis (sc. feminis) quam ex matrimonio solacium (esse). *plur.* II,47,11 fruetur Vitellius fratre, coniuge, liberis: mihi non ultione neque solacii opus est *i. q. sol.* quae capere possem ex interficiendis eius fratre, coniuge, liberis, qui in mea potestate sunt: Meiser. 3,12,12 et liberos Germanici et nos parentes iustis solaciis adfice (sc. poena Pisonis).

soleo. *1) a) D5,2 faciam quod probi. . iudices solent (sc. facere), ut in iis cognitionibus se excusent.* 11,1 quae cum dixisset Aper acrius, ut solebat, et intento ore. . . 14,49,5 Vitellius, . . respondenti reticens, ut pavida ingenia solent (sc. respondenti reticere). 2,39,12 crebrescit vivere Agrippam, occultis primum sermonibus, ut vetita solent, mox vago rumore. Ex 'occ. serm.' suppl. occulte dici, vulgari. 15,20,2 Timarchus Cretensis reus agitur, ceteris criminibus, ut solent praevalidi provincialium et opibus nimis ad iniurias minorum elati. Ex 'crimin.' suppl. accusari.

b) c. inf. α) D13,17 tantum posse liberti solent. 16,10 Aprum solere dissentire . . dixisti. 17,3 in quibus (oratoribus) non Menenium, ut puto, Agrippam. . . nostrorum temporum disertis antepone soletis [Kleiber, Wolff voletis], sed Ciceronem et. . . 19,2 antiquorum admiratores hunc velut terminum antiquitatis constituere solent. 25,28 nam et Calvum et Asinium . . credo solitos (esse). . . et vivere et ceteris humanae infirmitatis vitiis adfici. 27,4 causas exquirimus, quas te solitum (esse) tractare dixisti. 33,4 quibus *artibus instrui veteres oratores soliti sint, dixisti. 33,10 cognoscam, quibus exercitationibus iuvenes. . . confirmare et alere ingenia sua soliti sint. 33,16 docendo quibus artibus antiqui oratores institui erudiri que soliti sint. A4,13 memoria teneo solitum (esse) ipsum narrare. . . G16,10 solent et subterraneos specus aperire. 25,6 verberare servum . . rarum (est): occidere solent. II,91,18 nihil novi accidisse respondit, quod duo senatores in re p. dissentirent; solitum (esse) se etiam Thraseae contra dicere. 1,26,9 Tiberium . . nomine Angusti desideria legionum frustrari solitum (esse). 73,12 Cassium histriorem solitum (esse) inter alios eiusdem artis interesse ludis. 3,65,11 memoriae proditur Tiberium . . eloqui solitum (esse) 'o homines ad servitutem paratos!' 6,6,7 neque frustra . . firmare solitus est. . . 11,7,12 prompta sibi (esse) exempla,

quibus mercedibus Clodius aut Curio contionari soliti sint. 11,17 unam. .anguem in cubiculo visam narrare solitus est. 13,1,5 (Silanus) fastiditus, adeo ut Gaius Caesar pecudem auream eum appellare solitus sit. — D 38,10 apud quos quanto maiora *negotia* olim exerceri solita sint. . . 14,20,6 scaena in tempus structa *ludos* edi solitos (esse). 6,38,3 non enim Tiberium. . . , *quae* ceteros mollire solent, tempus preces satias mitigabant.

β) *part. perf.* A 22,11 (hostes) soliti plerumque damna aestatis hibernis eventibus pensare tum aestate atque hieme iuxta pellebantur. I,23,10 (milites) Achaiae urbes classibus adire soliti Pyrenaeum et Alpes. . . aegre sub armis (enitebantur). II,71,6 Neronem. . . Vitellius admiratione celebrabat, sectari cantantem solitus. III,4,2 is. . . in Vitellium invehi solitus nihil spei sibi. . . reliquerat. IV,38,6 vulgus alimenta in dies mercari solitum. . . retineri commeatus. . . credebat. 2,75,6 miserantibus cunctis, quod femina nobilitate princeps, pulcherrimo modo matrimonio inter venerantis gratantisque aspici solita, tunc feralis reliquias sinu ferret. 4,46,6 pati dilectus. . . aspernabantur (Thraeces), ne regibus quidem parere nisi ex libidine soliti. 5,2,9 (Fufius consul) gratia Augustae floruerat. . . dicax. . . et Tiberium. . . inridere solitus. 6,2,13 Tiberius, ludibria seriis permiscere solitus, egit gratis. 46,19 (Tiberius) firmitudinem simulans solitusque eludere medicorum artes. 50,8 erat medicus arte insignis. . . , non quidem regere valetudines principis solitus, consilii tamen copiam praebere. 12,66,12 minister. . . fuit Halotus, inferre epulas et explorare gustu solitus. 13,20,2 ingreditur Paris, solitus. . . luxu principis intendere. 24,1 statio cohortis adsidere ludis solita demovetur. 14,12,7 Thrasea. . . adulationes transmittere solitus exiit tum senatu. 16,4,14 plebs urbis, histrionum quoque gestus iurare solita, personabat certis modis. 28,12 (Thrasea) agere senatorem et principis obtractores protegere solitus veniret, censeret. — A 42,11 *salarium* *proconsulare solitum offerri et quibusdam a se ipso concessum Agricola non dedit (Domitianus). I,46,9 *vacationes* praestari centurionibus solitae remitterentur. 58,2 Vitellius *ministeria* principatus per libertos agi solita in equites R. disponit. IV,68,28 is. . . *cuncta* magnis imperiis obiectari solita contumeliasque et invidiam in populum R. effudit. 14,28,1 *comitia* praetorum arbitrio senatus haberi solita, quod acriore ambitu exarserant, princeps composuit.

II) *solitus*. a) *adi.* 1) α) IV,60,2 cunctantibus solita *insolitaque alimenta* deerant. G 32,3 Tencteri super solitum bellorum *decus* equestris disciplinae arte praecellunt. II,45,16 legati corpus *honore* solito crematur. 3,5,8 Germanico ne solitos quidem et cuicumque nobili debitos honores contigisse. II,80,4 milites, solito adsistentes *ordine*. . . 90,6 vulgus. . . solitas [Aidal. solas] *adulationes* edoctum clamore. . . adstrepebat. III,55,7 nihil e solito *luxu* remittens. IV,49,30 ne solita quidem *munia* usurpabat. 1,16,6 (Blaesus legatus) intermiserat solita *munia*. 41,6 nihil imperatoriae uxoris

aut *comitatus* soliti. 50,6 consultat, ex duobus *itineribus* breve et solitum sequatur an impeditius et intemptatum. 79,4 ne Clanis solito *alveo* demotus in amnem Arnun transferretur. 2,47,3 neque solitum in tali casu *effugium* subveniebat in aperta prorumpendi. 83,13 adseveravit Tiberius solitum paremque ceteris (*clipeum*) dicaturum. 3,57,3 aras deum, templa et arcus *aliaque* solita censerent. 12,61,12 Claudius, *facilitate* solita quod uni concesserat, . . velavit. 16,2,9 non enim solitas tantum *fruges*. . . gigni, sed nova ubertate provenire terram. — G 45,13 frumenta. . . patientius quam pro solita Germanorum *inertia* laborant. V,1,13 valida et solito *inter* accolae odio infensa Iudaeis Arabum manus.

β) *add. dat.* 1,64,17 cohortem. . . Lugduni, solitis sibi *hibernis*, relinqui placuit. 3,51,3 id Tiberius solitis sibi *ambagibus* apud senatum incusavit. IV,3,11 *senatus cuncta* principibus solita Vespasiano decernit. V,8,15 fugas civium, . . coniugum parentum neces *aliaque* solita regibus ausi. 4,60,15 atrox Drusi ingenium super. . . solita fratribus *odia* accendebatur invidia. 13,9,2 (Vologeses rex) datis obsidibus solitam prioribus *reverentiam* in populum R. continuaret. V,23,4 *armamenta* Liburnicis solita.

2) *solitum est* α) 3,44,12 neque loco neque vultu mutato, sed, ut solitum (sc. ei erat), per illos dies egit. 6,13,3 multa. . . in theatro licentius efflagitata (sunt), quam solitum (erat) adversum imperatorem. 13,16,12 solitum (esse) *ita* ait per comitalem morbum, quo prima ab infantia adfectaretur Britannicus.

β) *αα)* *add. dat.* IV,13,7 Civilis ultra quam barbaris solitum (est) ingenio sollers. . .

ββ) *addit. dat. et inf.* 4,19,6 solitum quippe (esse) magistratibus diem privatis dicere. 14,35,2 solitum quidem (esse) Britannis feminarum ductu bellare testabatur, sed tunc. . .

b) *subst.* 1) *plur.* α) II,4,7 (sacerdos) pauca in praesens et solita respondens, petito secreto futura aperit. 15,42,3 in qua (domo) haud perinde gemmae et aurum miraculo essent, solita pridem et luxu vulgata, quam arva et stagna et. . .

β) *add. dat.* 3,15,14 solita curando corpori exsequitur. 11,38,6 poposcit poculum et solita convivio celebravit. 12,56,9 spatium amplexus ad vim remigii, gubernantium artes, impetus navium et proelio solita.

2) *sing.* 15,54,8 adfluentius solito convivium ininitum (est). — I,18,2 quartum idus Ianuarias. . . tonitrua et fulgura. . . *ultra* solitum turbaverant. 4,64,2 ignis violentia urbem ultra solitum adfecit. 6,50,13 instaurari epulas iubet discumbitque ultra solitum. 1,24,5 cohortes delecto milite *supra* solitum firmatae (sunt). — [A 41,15 suppl. Halm.]

solido. *propr.* a) i. q. *festigen, verstärken* II,19,11 solidati (sunt) *muri*, propugnacula addita, auctae turres.

b) i. q. *fest bauen* 15,43,13 *aedificia*. . . certa sui parte sine trabibus saxo Gabino. . . solidarentur, quod is lapis ignibus impervius est.

solidus. A) *propr.* 1) *adi.* non nisi i. q. *ge-diegen, massiv* 2,33,3 decretum ne *vasa auro*

solida ministrandis cibis fierent. 13,10,3 sibi *statuas* argento vel auro solidas adversus offerentes prohibuit.

2) *subst.* i. q. *fester boden* V,18,9 terga hostium promittens, si extremo paludis eques inmitteretur: solidum illa (esse). 6,16 inertes undae superiacta ut solido ferunt. 4,62,5 neque fundamenta (amphitheatri) per solidum subdidit. *plur.* 1,65,24 enisae (sunt) legiones . . in aperta et solida. 70,8 opplebantur (Oceano) terrae: eadem freto litori campis facies, neque discerni poterant incerta ab solidis, brevia a profundis.

B) *transl.* a) i. q. *ganz, völlig, vollständig* 1) *adi.* V,7,5 cuncta sponte edita aut manu sata, sive herba tenuis aut flore seu solidam [M solitam] in *speciem* adolevere, atra et inania velut in cinerem vanescunt.

2) *subst.* i. q. *das ganze, die ganze summe* 6,17,5 creditores in solidum appellabant.

b) i. q. *gediegen, dauernd* D9,22 omnis illa laus (recitationis) . . ad nullam certam et solidam pervenit *frugem*. — 11,24,11 tunc solida domi *quies* (erat) et adversus externa florimus.

c) i. q. *fest, unerschütterlich* II,7,3 bello civili victores victosque numquam solida *fade* coalescere.

solitudo. A) a) i. q. *einsamkeit, menschenleere* 4,69,3 loco, in quem coibatur, servanda (erat) solitudinis *facies*. 15,50,23 hic *occasio* solitudinis, ibi ipsa frequentia . . animam exstimulaverant i. q. ihn allein zu treffen. — 4,67,6 s. *eius* (insulae). 6,1,6 s. *maris* cf. infra. — 14,8,15 *anxiā* Agrippinā, quod nemo a filio . . aliam fore laetae rei faciem; nunc solitudinem (esse) ac repentinos strepitus et extremi mali indicia. III,84,23 (Vitellius) in Palatium regreditur vastum desertumque, dilapsis etiam infimis servitorum . . . *terret* solitudo et tacentes loci; temptat clausa, inhorrescit vacuis. 4,67,6 Capreas se in insulam abdidit (Tiberius) . . . solitudinem eius *placuisse* . . . crediderim. — 6,1,6 saxa . . et solitudinem maris *reperit* (Tiberius). 4,41,13 negotia urbis, populi adcursum, multitudinem affluentium increpat (Seianus adversus Tiberium), *extollens* laudibus quietem et solitudinem, quis abesse taedia et offensiones. 13,55,11 ne vastitatem et solitudinem *mallent* quam amicos populos i. q. entvölkerung. Potest etiam ad *b* trahi. — D9,33 poetis, si modo dignum aliquid elaborare . . velint, . . in memora et lucos, id est in solitudinem, *secedendum est. 39,14 unus . . dicenti aut alter assistit, et res velut in solitudine agit. oratori autem clamore plausuque opus est et velut quodam theatro. — *plur.* 6,6,10 Tiberium non fortuna, non solitudines *protegebant*, quin tormenta pectoris . . fateretur.

b) i. q. *einöde, wüste* A30,22 auferre trucidare rapere falsis nominibus imperium, atque ubi solitudinem *faciunt*, pacem appellant (Romani). 16,28,16 qui fora theatra templa pro solitudine *haberent*. — *plur.* IV,73,19 *relictis* paludibus et s. *suis* fecundissimum hoc (Galorum) solum . . possiderent (Germani) cf. possideo. 2,52,6 gens (Musulamiorum) . . solitudinibus *Africae* propinqua. 3,74,15 per expeditos

et solitudinum gnaros . . Tacfarinatem proturbabat. 15,42,4 in qua (domo) . . miraculo essent . . arva et stagna et in modum solitudinum hinc silvae, inde aperta spatia et prospectus.

B) i. q. *verlassenheit* 4,53,4 *subveniret* (Tiberius) solitudini (suae, Agrippinae), daret maritum. 11,32,13 tribus omnino comitantibus — id repente solitudinis erat — spatium urbis pedibus emensa . .

solium. a) 15,23,9 Fortunarum effigies aureae in solio *Capitolini Iovis* locarentur.

b) *meton.* i. q. *regnum* I,40,8 milites Romani, quasi Vologesum . . *avito Arsacidarum solio depulsuri* (essent) . . 2,2,7 inter provincias R. solium Arsacidarum *haberi* *darique*.

sollemnis. non nisi *transl.* A) i. q. *feierlich, festlich* a) *adi.* 1,50,9 festam eam Germanis noctem ac sollemnibus *epulis* ludicram (esse). 15,37,17 nisi . . uni ex illo contaminatorum grege . . in modum sollemnium *coniugiorum* denupsisset (Nero).

b) *subst.* a) i. q. *feierlichkeit, feier* 12,69,11 *funeris* sollemne (Claudio) perinde ac divo Augusto *celebratur*. 15,64,19 sine ullo funeris sollemni crematur. — *plur.* 3,76,7 neque prohibuit quo minus laudatione pro rostris ceterisque sollemnibus funus cohonestaretur. A 7,6 ad sollemnia *pietatis* profectus Agricola (sc. matre interfecta). 11,26,17 cuncta *nuptiarum* sollemnia *celebrat* (Messalina). 12,5,3 necdum celebrare sollemnia nuptiarum audebat (Claudius et Agrippina). [Urlichs audebat.] 6,42,14 (Tiridates) consultans, quonam die sollemnia *regni capesseret* i. q. die regierung feierlich antreten.

β) 4,70,1 Caesar sollemnia *incipientis anni* kalendis Ianuariis epistula *precatus*, vertit in Sabinum i. q. die feierlichen glückwünsche zum jahresanfang aussprechen.

B) i. q. *üblich, gebräuchlich* a) *adi.* I,55,1 Germaniae legiones sollemni kalendarum Ianuariarum *sacramento* pro Galba adactae (sunt). 16,22,2 obiecit ab principio anni vitare Thraseam sollemne *ius iurandum*. — c. *dat.* 12,6,13 *nova* nobis in fratrum filias *coniugia* (esse): sed aliis gentibus sollemnia neque lege ulla prohibita cf. 6,14 *percrebruisse*.

b) *subst.* a) 3,6,13 *repeterent* sollemnia et . . voluptates resumerent i. q. ihre gewöhnlichen geschäfte.

β) *concret.* 3,2,7 vestem odores aliaque *funerum* sollemnia *cremabant* i. q. was sonst bei l. brauch ist.

sollers. IV,13,7 Civilis ultra quam barbaris solitum *ingenio* sollers . . 1,53,10 qui (Sempronius Gracchus) familia nobili, sollers ingenio et prave facundus, . . — *adv.* 6,21,8 Thrasullus . . percontantem (Tiberium) commoverat, imperium ipsi et futura sollerter patefaciens. 5,10,16 cognoscit, sollertius interrogatum, quisnam foret, dixisse M. Silano genitum.

sollertia. G30,7 multum, ut inter Germanos, rationis ac sollertiae (est Chattis): praepondere electos, . . IV,23,15 nec ulla ipsis sollertia (erat): perfugae . . docebant struere materias in modum pontis, . . — III,74,2 Domitianus . . sollertia *liberti* lineo amictu turbae sacrilegarum inmixtus

ignoratusque, . . . 4,1,13 sibi uni incautum. (efficit Seianus Tiberium), non tam sollertia. . . quam deum ira in rem R. 5,4,4 is fatali quodam motu. . . seu *prava* sollertia. . . inserere se dubitantibus. — 14,4,1 *placuit* sollertia (Aniceti), tempore etiam *iuta* i. q. der listige anschlag.

sollicitudo. α) *sing.* D6,24 sive novam. . . curam non sine aliqua *trepidatione* animi attulerit, ipsa sollicitudo *commendat* eventum et *lenocinatur* voluptati. — II,68,17 adgniti *depserere* sollicitudinem. — I,44,3 tum primum levata *omni* sollicitudine mens vacare gaudio coeperat. 14,59,4 placabiliorem fore principem rebatur *nulla* s. turbatum. 15,25,21 ignoscere se (Caesarem Paeto) statim, ne tam promptus in pavore *longiore* s. aegresceret. — I,89,7 ex quo divus Augustus res Caesarum composuit, procul et **in unius* sollicitudinem aut decus populus R. bellaverat. 15,19,10 quando quis *sine* s. parens, sine luctu orbis longa patrum vota repente adaequaret.

β) *plur.* D13,18 me vero dulces. . . Musae, remotum a s. et curis. . . in illa sacra. . . ferant. 4,60,5 diversae insuper sollicitudinum *formae* oriebantur.

sollicitus. I,8,9 exercitus. . . solliciti et irati (erant) superbia recentis victoriae et metu. . . IV,58,1 numquam apud vos verba feci aut *pro* vobis sollicitior aut pro me securior. — *plur.* gen. masc. *subst.* I,14,14 Piso. . . ex aestimatione recta severus, deterius interpretantibus tristior habebatur: ea pars morum eius, quo suspectior sollicitis, adoptanti placebat.

solior. A) i. q. *trösten* IV,72,14 nulla inter coeuntes exercitus consalutatio; neque solantibus hortantibusve responsa dabant, abditi per tentoria. 13,19,3 statim relictum (est) Agrippinae limen: nemo solari (sc. eam), nemo adire praeter paucas feminas. II,48,9 fratris *filium*. . . trepidum et maerentem ultro solatus est, laudando pietatem eius, castigando formidinem.

B) a) i. q. *trösten über, lindern* α) 1,14,10 missi (sunt) legati qui. . . *maestitiam eius* ob excessum Augusti solarentur. — 16,13,16 *cladem* Lugdunensem quadragens *sestertio* solatus est princeps, ut amissa urbi reponeret.

β) 2,36,10 quamvis *repulsam* propinqua *spes* soletur.

b) i. q. *entschädigen* 2,86,8 Caesar quamvis *posthabitam* deciens sestertii *dote* solatus est.

solum. A) in *univ.* III,71,16 (aedificia) solum *Capitolii* aequabant. 4,63,8 neve amphitheatrum imponeretur nisi solo firmitatis spectatae. I,41,3 Galbae imaginem solo adfixit. 1,51,5 profana simul et sacra et. . . templum quod Tamfanae vocabant solo aequantur. 13,41,9 (Ar-taxata) deleta et solo aequata sunt. 15,40,11 quattuor (regiones urbis) integrae manebant, tres solo tenus deiectae (sunt igni).

B) *spec.* a) 2,69,11 reperiebantur solo ac parietibus (sc. aedium Germanici) erutae humanorum corporum reliquiae.

b) 1,70,12 manipuli. . . ore tenus exstantes (sc. aqua), aliquando subtracto solo disiecti aut obruti.

c) 1) A24,9 solum *caelumque* et ingenia

cultusque hominum (Hiberniae) haud multum a Britannia **differunt*. G4,8 frigora atque in ediam (tolerare) caelo solove adaeverunt (Germani). 29,13 (Mattiaci) similes Batavis, nisi quod ipso adhuc terrae suae solo et caelo acrius animantur. II,32,14 Germanos. . . fluxis corporibus mutationem soli caelique haud toleraturos (esse). V,7,9 fetus segetum. . . putrescere reor, solo caeloque iuxta gravi. — G26,6 superest ager (Germanis). nec enim cum *ubertate* et *amplitudine* soli **labore* contendunt. II,32 *mutatio* soli cf. supra. — G29,13 *terrae* s. cf. supra. — A12,15 solum (Britanniae) praeter oleam vitemque. . . *patiens* frugum, *fecundum* (est). IV,73,20 fecundissimum hoc (Gallorum) solum vosque ipsos possiderent (Germani) cf. possideo. V,6,5 rari (sunt) imbres, *uber* solum. 12,63,7 Byzantium *fertili* solo, fecundo mari (est). 20,5 vagos (esse) populos, solum frugum **egeum*. 13,55,17 sidera vocans. interrogabat, vellentne contueri *inane* solum: potius mare superfunderent adversus terrarum ereptores. V,7,9 s. *grave* (ungesund) cf. supra. 3,14 Moyses coniectura *herbidi* soli largas aquarum venas aperit. II,87,15 ipsi cultores arvaque maturis iam frugibus ut *hostile* solum *vastabantur*. 13,54,7 iamque fixerant domos, semina arvis intulerant utque *patrium* solum *exercebant*. G29,17 levissimus quisque Gallorum. . . dubiae possessionis solum *occupavere*. IV,73 *possidere* cf. supra.

2) i. q. *boden, land* 3,59,10 auspicia. . . *gentile* apud solum inciperet. 11,16,20 si filius *hostili* in solo adultus in regnum venisset. 20,1 castra in hostili solo molienti Corbuloni. . .

solus. non nisi *in univ.* I) a) de *hom.* α) D34,32 *iuvenis* ille. . . solus statim et *unus* cuiuscumque causae par erat i. q. selbständig und allein. III,12,7 nox proditioni electa (est), ut *ceteris* ignaris soli in principia *defectores* coirent. 3,49,8 *ceteris*. . . *exterritis* sola *Vitellia*. . . adseveravit. 13,56,15 *ceteris* quoque aliena pericula deserentibus sola Ampsivariorum *gens* retro ad Usipos. . . concessit. — V,10,10 augebat iras, quod soli *Iulaei* non cessissent. 2,16,6 campum. . . *barbara* acies tenuit: soli Cherusci iuga insedere. 11,8,11 neque cunctatur quin proximas praefecturas corripit, solis Seleucensibus dominationem eius abnuentibus. 3,47,9 solus *Dolabella*, dum anteire ceteros parat, absurdam in adulationem progressus. . . 49,8 cf. supra. 51,1 solus Lepido Blandus. . . adsensit. 11,36,1 solus Mnester cunctationem attulit. 15, 60,9 solus quippe Natalis. . . *postpos.* 3,31,7 amoto patre *Drusus* munia consulatus solus impletet. 14,32,14 neque motis senibus et feminis *iuventus* sola restitit. — III,53,19 cecidisse in iritum labores, si praemia periculorum soli adsequantur qui periculis non adfuerint.

β) III,11,18 seditionem fraude *Antonii* coeptam (esse), ut solus bello frueretur. IV,46, 20 ne deserentur soli. 2,70,5 arguere (Piso), ut provinciam, ut legiones solus habeat. 73,10 si solus (Germanicus) arbiter rerum. . . *fuisse*. 3,37,8 huc potius intenderet. . . noctem convivii traheret, quam solus et nullis voluptatibus

avocatus. malas curas exereret. 67,6 cum.. facundissimis totius Asiae.. responderet solus et orandi nescius. 16,31,12 si crimen est, sola deliqui. 14,62,10 accitum eum (Anicetum) Caesar operae prioris admonet: solum incolunitati principis.. subvenisse. — D5,13 non patiar *Maternum* societate **plurium* defendi, sed *ipsum* solum apud *vos arguam, quod.. — D26,15 *Cassium*, quem solum Aper noster nominare ausus est. III,9,14 Messalla praeerat, .. egregius .. et qui solus ad id bellum artes bonas attulisset.

γ) α) A30,20 soli *omnium* opes atque inopiam pari adfectu concupiscunt (Romani). G45,14 soli omnium (Germanorum) sucinum.. legunt (Aestii). I,48,16 soli omnium *Vinio* fictilibus ministrari iussit. 50,22 ambigua de *Vespasiano* fama (erat), solusque omnium ante se principum in melius mutatus est. G17,14 prope soli *barbarorum* singulis uxoribus contenti sunt (Germani). 41,4 solis *Germanorum* non in ripa commercium (est Hermunduris), sed.. 11,25,3 soli *Gallorum* fraternitatis nomen cum populo R. usurpant (Aedui).

ββ) D25,29 solum *inter* hos arbitrator *Brutum* .. ingenue iudicium animi sui detexisse. 1,3,14 Druso .. extincto *Nero* solus e privignis erat.

b) de rebus α) III,33,17 cum *omnia* sacra profanaque in ignem considerent, solum *Mefitis* templum stetit. 4,64,11 quando *cunctis* circum flagrantibus sola *Tiberii* effigies.. inviolata mansisset. — D23,18 prope abest ab infirmitate, in quo sola *santitas* laudatur. G5,6 numero (armementorum) gaudent, eaeque solae et gratisimae *opes* sunt. 46,13 solae in sagittis opes (sunt Fennis). 9,10 deorum nominibus appellant secretum illud, quod sola *reverentia* vident. 26,8 sola terrae *seges* imperatur. I,20,8 cum rapacissimo cuique.. non agri aut faenus, sed sola *instrumenta* vitiorum manerent. 38,10 hoc solum erit *certamen*, *quis mihi plurimum inputet. II,5,9 si demptis utriusque (*Vespasiani* et *Muciani*) vitis solae *virtutes* miscerentur. 53,11 ipsum viventem quidem relictum (esse), sed sola posteritatis *cura* et abruptis vitae blandimentis. 14,15 ipse sola perpendi cura stabula aurigis extruere,.. 84,4 *Mucianus* non ius aut verum in cognitionibus, sed solam *magnitudinem* opum spectabat. 1,8,19 ea sola *species* adulandi supererat. 11,2 solam divi Augusti *mentem* tantae molis capacem (fuisse). 26,11 novum id plane (esse), quod imperator sola militis *commoda* ad senatum reiciat. 2,21,12 nil opus (esse) captivis, solam *internicionem* gentis finem bello fore. 24,8 sola *Germanici* *triremis* .. terram adpulit. 3,4,9 cum decus patriae, solum Augusti *sanguinem*, unicum antiquitatis specimen appellarent (*Agrippinam*). 14,4 solum veneni *crimen* visus est diluisse. 4,39,14 haberet in animo amicum sola necessitudinis *gloria* usurum. 52,12 *Pulchram* praescribi, cui sola exitii *causa* sit, quod.. 6,34,5 illis (*Parthis*) sola in equite *vis* (erat): *Pharasma* et *pedite* valebat. 14,6,5 solum insidiarum *remedium* esse, si non intellegerentur. 24,4 longinqua itinera sola ducis *patientia* mitigabantur. 57,9 non se.. *diversas spes*, sed

solam *incolumitatem* *Neronis* spectare. 15,16,17 sola *miserericordia* valebat. 59,23 (uxorem) sola corporis *forma* commendatam. I,37,11 horror animus subit, quotiens recordeo feralem introitum et *hanc* solam *Galbae* *victoriam*, cum.. *postpos.* III,82,20 pro *Flavianis* .. *parta* totiens *victoria*: *Vitelliani* *desperatione* sola ruebant i. q. in reiner verzweiflung. V,5,18 *Aegyptii* pleraque animalia effigiesque compositas venerantur, *Judaei* *mente* sola unumque numen intellegunt. — IV,5,9 doctores sapientiae secutus est, qui sola bona (sc. putant) quae honesta, mala *tantum* quae turpia.

β) α) III,68,20 interclusum (erat) aliud *iter*, idque solum, quo in *sacram* viam pergeret, patebat. — D10,1 ne *opinio* quidem et *fama*, cui soli serviunt et quod *unum* esse pretium omnis laboris sui fatentur,.. 23,4 *plura* omisi, quae tamen sola mirantur atque expriment ii, qui.. I,30,3 *vitia*, quibus solis gloriatur, evertere imperium. III,5,6 *vim* equitum, qua sola valent, offerebant. IV,76,11 *pecuniam* ac *dona*, quis solis corrumpantur, maiora apud Romanos (esse). 13,44,9 *salutem*, quae sola reliqua esset, arbitrio eius permittens. 14,57,3 malas *artes*, quibus solis pollebat.

ββ) II,19,14 (paratum est) obsequium et parendi amor, *quod* solum illis partibus defuit, cum virtutis haud paeniteret. 12,18,10 utere, ut voles, prole magni *Achaemenis*, quod mihi solum hostes non abstulerunt. — III,72,21 neque tamen dedicavit (opus Sulla): *hoc* solum felicitati eius negatum (est). — D28,29 ut .. sive ad rem militarem sive ad iuris scientiam sive ad eloquentiae studium inclinasset, *id* solum ageret, id universum hauriret. IV,53,21 altitudo aedibus adiecta (est): id solum religio adnuere et prioris templi magnificentiae defuisse credebatur. G27,1 funerum nulla ambitio (est): id solum observatur, ut corpora clarorum virorum certis lignis cremantur cf. 13,49,10 an (sc. id) solum emendatione dignum (esse), ne *Syracensis* spectacula largius ederentur: cetera per omnes imperii partes.. *egregia*.. ? III,66,23 moriendum victis, moriendum deditis: id solum referre, novissimum spiritum per .. contumelias effundant an per virtutem. IV,33,6 id solum ut in tumultu monuit,.. milite media firmare. 74,3 nos, quamquam totiens lacessiti, iure *victoriae* id solum vobis addidimus, quo pacem tuemur. 3,12,27 id solum *Germanico* super leges praestiterimus, quod in curia potius quam in foro.. de morte eius anquiritur: cetera pari modestia tractentur. 13,14,14 id solum dis et sibi provisum (esse), quod viveret privignus. *ante*pos. I,50,18 quorum bello solum id scires, deteriore fore qui vicisset. 11,29,8 perstitit *Narcissus*, *set solum id immutans, ne quo sermone praesciam criminis.. faceret. In eis quae antecedunt exemplis saepius diiudicari non potest, 'solum' adiectivum sit an adverbium.

II) D7,13. 16,34 [*etiam]. 20,14 [Bb nec]. 21,33. 24,4 non solum.., sed etiam. 22,20. G10,16 [Bbc om. sed] non solum.., sed. D10,15. G13,15 nec solum.., sed quoque. II,27,2 nec solum apud *Caecinam*..: *Fabii* quoque *Valentis*

copiae. . 16,26,3 non solum Cossutianum aut Eprum ad scelus promptos (esse): superesse qui. . cf. p. 963^a et 921^a.

solvo. I) i. q. lösen, loslösen A) a) 1,21,11 carcere effracto solvunt vincula.

b) 2,70,9 Piso. .navis solvit.

c) 12,67,4 soluta *alvus* subvenisse videbatur i. q. leibesöffnung.

B) a) i. q. bezahlen, abtragen α) 1,17,20 isdem in castris *praemium* (militiae peractae) pecuniā solveretur i. q. baar auszahlen.

β) 2,69,6 *vota* pro incolumitate (Germanici) solvebantur. — 1,61,1 cupido Caesarem invadit solvendi *suprema* militibus ducique i. q. die letzte schuld abtragen, den letzten liebesdienst erweisen.

b) i. q. befreien, entbinden c. *abl.* 1,44,22 si tribuni. . innocentiam (centurionis) adprobaverant, retinebat ordinem: ubi avaritiam. . obiecitavissent, solvebatur *militia*. 16,13,15 ex quibus (legionibus) aetate aut valetudine fessi *sacramento* solvebantur i. q. den abschied empfangen. 3,29,3 (Nero) *munere* capessendi vigintiviratus solveretur. 12,58,7 Ilienses omni publico munere solverentur.

II) i. q. auflösen A) III,27,13 fluitantem testudinem lanceis. . scrutantur, donec soluta *compage* scutorum. . laceros prosternerent. 1,69,3 ni Agrippina inpositum Rheno *pontem* solvi prohibuisset i. q. abbrechen. 14,3,15 navem posse componi docet, cuius *pars* ipso in mari per artem soluta effunderet ignaram i. q. auseinandergehend. 13,40,17 *adsultare*. . Tiridates, . . tum minitans, tum specie trepidantis, si *laxare* ordines. . posset. ubi *nihil* temeritate solutum (erat). . i. q. nirgends eine lücke entstand.

B) a) I,79,12 umido die et soluto *gelu* i. q. thanwetter.

b) i. q. aufheben, beenden IV,34,7 solvere *obsidium* legionum eodem impetu potuit. 4,24,8 Dolabella contracto quod erat militum, errore nominis R. . . primo sui incensu solvit *obsidium* (oppidi). 73,4 exercitum. . Frisiis intulit, soluto iam castelli *obsidio*. — **solutus** vi *adiect.* I) G44,10 solutum. . et mutabile. *remigium* (est) i. q. lose.

II) A) i. q. frei, ungehindert, ungebunden D39,8 est aliquis *oratorum* campus, per quem nisi liberi et soluti ferantur, debilitatur. . eloquentia. 2,4,7 (regina) pulsa incerti solutique et magis sine domino quam in libertate. . Vononen in regnum accipiunt (*Armenia*) i. q. aller bande ledig. — c. *abl.* 1,30,10 (*milites*) soluti piaculo (sünde) suis quisque hibernis redderentur i. q. frei, ledig. — 14,28,7 antea vacuum *id* solumque *poena* fuerat i. q. straflos. 4,35,3 (Graecorum) non modo libertas, etiam libido *impunita* (erat); . . . sed maxime solum et sine obtrectatore fuit prodere de iis quos. . i. q. stand es frei.

B) a) i. q. zügellos, ausgelassen 11,31,8 *Mesalina* non alias solutior luxu. . simulacrum vindemiae per domum celebrabat. — II,99,10 accedebat huc *Caecinae*. . torpor recens, nimia fortunae indulgentia soluti *in luxum* i. q. der sich der schwelgerei ganz ergeben hatte. III,

38,6 cetera in maius (nuntiantur), de apparatu et solutis in lasciviam *animis*.

b) i. q. ungeniert, nachlässig 16,18,6 *dicta factaque* eius quanto solutiora cf. negligentia.

c) i. q. schlaff, lässig α) D18,26 *Ciceronem* a Calvo quidem male audisse tamquam solutum et enervem, a Bruto autem. . tamquam fractum atque elumbem.

β) 1,50,16 ne *pax* quidem nisi languida et soluta inter temulentos (erat). — **solute.** a) 13,47,7 ventitabat illuc Nero, quo solutius urbem extra *lasciviret*.

b) 4,31,9 ipse, compositus alias et velut elucrantium verborum, solutius promptiusque *eloquebatur*, quotiens subveniret i. q. leichter, flüssender.

somnium. *propr.* 2,27,6 somniorum interpretes. 16,3,8 non falsa antea somnia sua seque tunc primum elusum admirans.

somnus. a) α) G15,2 (Germani) plus per otium transigunt, dediti somno *ciboque*, fortissimus quisque. . nihil agens. III,22,2 reciperatis cibo somnoque viribus. 4,48,7 raptis opulenti omittre stationes, lascivia epularum aut somno et *vino* procumbere. — G15 *dediti* somno cf. supra. 16,19,9 inii et epulas, somno *indulsit*, ut quamquam coacta mors fortuitae similis esset. — D21,2 somnum *tenere* i. q. sich erwehren cf. risas. G22,1 statim e somno, quem plerumque in diem *extrahunt*, lavantur. — III,22 reciperare somno vires. 4,48 procumbere cf. supra. 16,5,16 *Vespasianum*, tamquam somno coniveret, a Phoebo liberto increpitum. 4,22,4. 12,27,12 praeda per luxum usos et somno graves circumvenere. III,77,6 sternunt. . arma capientes et quosdam somno excitos. 55,1 *Vitellius* ut e somno excitus *Priscum*. . obsidere *Appenninum* iubet. A26,3 legionem. . nocte adgressi, *inter* somnum ac trepidationem caesis vigilibus irrupere. V,22,19 se. . in somnum lapsos (esse). 16,18,2 illi dies *per somnum* [M somnium], nox officii et oblectamenti vitae transigebatur.

β) 4,60,11 ne nox quidem secunda (erat), cum uxor *vigilias* somnos suspiria (sc. mariti) matri *Liviae*. . *patresaceret* i. q. quid per somnum faceret aut diceret; sein benehmen im schlaf.

b) α) i. q. schlafsucht 3,30,13 suberat vigor animi ingentibus negotiis par, eo acrior, quo somnum et inertiam magis *ostentabat*. 6,4,15 (*Haterius*) somno aut libidinosis vigiliis *marcidus* et ob segnitiam quamvis crudelem principem non metuens. 15,49,13 *Scaevino* dissoluta luxu mens et proinde vita somno languida (erat).

β) i. q. trägheit, unthätigkeit II,90,5 per quam (Italian) somno et luxu pudendus incesserat.

sonitus. III,77,7 cum tenebris, pavore, sonitu *tubarum*, clamore hostili turbarentur (*milites*). 14,10,13 sonitum tubae collibus circum editis. . *audiri*. — 4,69,4 si pone fores adisterent, *metus* visus, sonitus aut forte ortae suspitionis *erant. 50,18 *Sabinus*. . hortari (*milites*), ne ad *ambigua* sonitus aut simulationem quietis casum insidiantibus aperirent. — III,2,23 *sedecim* alarum coniuncta signa pulsu (anprall) sonituque et nube ipsa (staubwolke) operient

ac superfundent oblitos proeliorum equites equosque. 12,57,8 vis aquarum prorumpens proxima trahebat, convulsis ulterioribus aut fragore et sonitu exterritis.

sono. *intra.* a) G 3,5 terrent trepidantve (Germani), prout sonuit *acies* (sc. barditu). IV, 18,17 ut virorum cantu, feminarum ululatu sonuit *acies*, nequaquam par a legionibus . . redditur clamor.

b) I,90,14 erant qui *genus ipsum orandi* (sc. Trachali) noscerent, crebro fori usu celebre et ad implendas populi aures latum et sonans.

sonor. 4,48,11 ut . . sonorem alterius *proelii* non acciperet (miles). — 1,65,2 nox . . iniquies (erat), cum barbari festis epulis, laeto cantu aut *truci* sonore . . saltus complerent. *plur.* 14, 36,3 spernerent (milites R.) sonores *babarorum* et inanes minas.

sonus. a) *adi.* 14,48,20 quo longius sontem *vitam* *traxisset, eo . . i. q. schuldbeladen. — 15,35,11 quamvis sontem et defensionem merito diffisum victurum tamen fuisse, si . .

b) *subst.* 4,71,8 has atque alias sontium *poenas* in tempore trademus. 15,44,25 unde quamquam adversus sontes et novissima exempla meritis miseratio oriebatur. 12,56,17 pugnatum (est) quamquam inter sontes (verbrecher) fortium virorum animo. — [Non necessario coni. 15,65,4 cf. insons.]

sonus. a) II,29,10 vetitis obire vigiliis centurionibus, omissis *tubae* sono, quo miles ad belli munia cietur. 1,68,13 hosti facile excidium . . cogitanti sonus tubarum, fulgor armorum, quanto inopina, tanto maiora offunduntur. V,17,13 ubi sono *armorum* tripudiisque (ita illis (sc. Germanis) mos) adprobata sunt dicta (Civilis) . . proelium incipitur. 1,28,6 *aeris* sono, tubarum cornuumque concentu strepere (militis in defectione lunae). — G 45,4 sonum . . *emergentis (solis)* audiri. A 34,8 pavida (animalia) . . ipso *agminis* sono pellebantur. IV,29,13 ubi sonus *molientium* aut adpositae scalae hostem in manus dederant, propellere umbone. — G 3,7 adfectatur praecipue *asperitas* soni et fractum murmur obiectis ad os scutis. — 1,41,4 quis ille *stabilis* sonus (sc. feminarum)? 2,61,3 Memnonis saxea effigies, ubi radiis solis icta est, *vocalem* sonum reddens. 14,20,20 an . . decurias equitum egregium iudicandi munus *melius expleturas, si *fractos* (weibisch weichliche) sonos et dulcedinem vocum perite audissent? — G 45. 14,20 sonum *audire*. II,29 *omittere*. 1,68 sonus tubarum *offunditur*. 2,61 *reddere* cf. supra.

b) *vi praegn.* D 10,15 cothurnum vestrum aut *heroici carminis* sonum i. q. erhabener klang. **sopio.** IV,79,11 largis epulis vinoque sopitos Germanos . . cremavere.

sopor. i. q. *schläfrigkeit, stumpfsinn* II,76,17 cf. ignavia b.

sordeo. *transl.* i. q. *gemein-, verächtlich erscheinen* D 23,10 quibus *eloquentia* Bassi . . ex comparatione Sisennae . . sordet.

sordes. non nisi *num. plur.*, sed cf. I,52 et 60. — A) a) *propr.* i. q. *schmutz* G 46,4 sordes omnium ac torpor (sc. sunt) cf. com. crit. Ad propriam vim accedit notio egestatis.

b) *spec. de reis* 4,52,12 se (Agrippinam) . . intellegere discrimen, *suscipere* sordes i. q. lege trauerkleider an. — i. q. *trauer, elend* D 12,4 nec inter sordes ac lacrimas *reorum* componuntur (carmina). 6,8,11 ut quisque Seiano intimus, ita ad Caesaris amicitiam validus: contra quibus infensus esset, metu ac sordibus *conflictabantur*. 12,59,7 nec ille diutius falsum accusatorem, *indignas* sordes [Jacob; M indigna sortes] *perpessus* vim vitae suae attulit.

B) a) D 21,17 sordes autem *illae *verborum* (sc. in orationibus) et hians compositio et inconditi sensus *redolent* antiquitatem i. q. gemeine, niedrige ausdrucksweise.

b) i. q. *schmutziges betragen, schm. gesinnung, gemeinheit* I,60,1 praecerat Trebellius, per avaritiam ac sordes [M sorde] contemptus exercitui invisusque. Alii explic. ut I,52 per hendiad. *schmutzige* habet. 84,19 cuius (ordinis senatorii) splendore et gloria sordes et obscuritatem Vitellianarum *partium* **praestringimus*. — I,52,5 sordes [M sorde] et avaritiam *Capitonis* adimendis adsignandisque militiae ordinibus integre *mutaverat* (Vitellius). 'Sord. et avar.' i. q. *schmutzige* habet.

sordidus. I) *adi.* A) *propr.* G 20,1 in omni domo nudi ac sordidi . . in haec corpora, quae miramur, excrescunt.

B) *transl.* a) i. q. *niedrig, armselig, dürftig* I,66,11 (*Valens*) diu sordidus, repente *dives*. 4,14 *plebs* sordida et circo ac theatris sueta. III,74,11 sordida *pars plebis* supplicium Sabini exposcit. 4,21,12 (Cassius) sordidae *originis*, maleficae vitae, sed orandi validus. D 32,22 ut (eloquentia) quae olim omnium artium domina pulcherrimo comitatu pectora implebat, nunc . . quasi una ex sordidissimis *artificiis* discatur. V,5,28 Liber festos laetosque ritus posuit, Iudaeorum *mos* absurdus sordidusque. 4,13,13 per Africam . . mutando sordidas *merces* sustentabatur (Gracchus).

b) i. q. *schimpflich, niederträchtig, schmählich* A 9,18 et vincere (procuratores) inglorium et atteri sordidum arbitrabatur (Agricola) i. q. erniedrigend. 13,46,16 Neronem, paelice ancilla . . devinctum, nihil e contubernio servili nisi abiectum et sordidum traxisse. 1,15,5 senatus largitionibus ac *precibus* sordidis exsolutus . . i. q. erniedrigend. 3,65,5 *tempora* illa adeo infecta et adulatione sordida fuere, ut . . foeda et nimia censerent. 4,62,7 in sordidam *mercedem* [Pichena; M sordida mercede] id negotium quaevisisset. 11,6,5 pulcherrimam alioquin et bonarum artium principem (sc. eloquentiam) sordidis *ministeriis* foedari. — i. q. *schmutzig geizig* 3,48,12 s. *senecta* cf. sen. δ.

II) *adv.* D 8,12 quo sordidius et abiectius nati sunt i. q. niedrig, ärmlich cf. I. B. a.

soror. a) A 31,3 coniuges sororesque etiam si hostilem libidinem effugiant, nomine amicorum atque hospitum polluuntur. IV,18,15 Civilis . . matrem suam sororesque, simul omnium coniuges parvosque liberos consistere a tergo iubet, hortamenta victoriae vel pulsus pudorem. — IV,79,2 offerebant uxorem ac sororem Civilis. 70,11 praecerat Brigantius sorore Civilis genitus. 12,29,6 Vangio ac Sido

sorore Vannii geniti. 22,6 (Lolliam) sorore Volusii genitam (esse). — 2,84,1 soror Germanici Livia, nupta Druso, duos virilis sexus simul enixa est. 3,69,22 id sororem quoque Silani Torquatam . . expetere. 4,3,8 quae (Livia) soror Germanici . . 13,16,17 Octaviam s. Britannici. 3,76,3 Iunia . . , Catone avunculo genita, Cassii uxor, Bruti soror. 12,64,13 Lepida . . , Agrippinae sobrina prior ac Gnaei mariti eius soror. — V,20,5 Verax, sorore eius genitus. 6,18,4 sorori eius Sanciae aqua atque igni interdictum (est). 12,8,3 Calvina soror eius. 42,11 quam (Agrippinam) imperatore genitam, sororem eius, qui rerum potitus sit, . . 68,8 Antoniam et Octaviam sorores eius attinuit. 4,4 *cuius (Silani) . . decora ac procax soror Calvina . . Vitellii nurus fuerat. — G 20,9 sororum *filii* idem apud avunculum qui apud patrem honor (est). I,15,9 (Augustus) sororis filium Marcellum . . IV,33,3 Victore sororis suae filio. 1,3,2 Augustus . . Marcellum sororis filium . . 3,30,7 Crispum . . Sallustius . . sororis *nepotem* in nomen adscivit. 4,44,13. 57,16. — 1,10,16. 2,75,11. 4,31,18. 12,47,21. 13,17,10. 14,64,4.

b) i. q. *halbschwester* IV,83,27 sors oraculi (Apollinis) haud ambigua: . . simulacrum patris sui reveherent, sororis (Proserpinae) relinquerent. Fortasse huc pertinet 2,50,2 Appuleiam Varillam, sororis Augusti neptem.

sors. A) non nisi *transl.* i. q. *das losen, los* α) G 10,1 auspicia sortesque ut qui maxime *observant*: sortium *consuetudo* simplex (est).

β) A 6,6 sors *quaesturae*. 15,19,2 *propinquis* comitiis aut sorte *provinciarum*. — A 6,6 sors quaesturae provinciam Asiam, pro consule Titianum *dedit*. 13,15,6 *evenerat* ea sors Neroni cf. sortior. 29,4 sors *deerrabat* ad parum idoneos. — IV,8,3 secundum vetera exempla, quae sortem legationibus *posuissent*, ne ambitioni . . locus foret. — A 28,11. IV,40,7. 1,54,3. 3,21,4. 28,15. 6,2,9. 13,29,3 sorte ducere. IV,7,6 sorte et *urna* mores non discerni: suffragia et existimationem senatus reperta (esse), ut in cuiusque vitam famamque penetrarent. 2,43,6 decreto patrum (permissum est) Germanico . . maius imperium . . quam iis, qui sorte aut missu principis obtinerent. 4,56,17 Naso e praetoriis sorte missus est. — 3,32,7 (Lepidum) ut . . maioribus suis dedecorum eoque etiam *Asiae* sorte depellendum incusavit. Draeger ad B. b trahit. 58,2 flamen Dialis ut Asiam sorte haberet postulavit. Quamquam his duobus locis sors non conicitur, usitata voce Tacitus utitur cf. B. b 3,71 et Nipp. ad 3,32.

B) *meton.* a) i. q. *orakelspruch* IV,83,26 sors *oraculi* haud ambigua (erat).

b) i. q. *amt, verwaltung* 3,71,18 ita sors *Asiae* in eum, qui consularium Maluginensi proximus erat, *conlata* (est).

c) 1) i. q. *los, schicksal, geschick* III,80,6 *varia legatorum* sors fuit. 1,61,4 permoto ad miserationem omni . . exercitu ob propinquos, amicos, denique ob casus bellorum et sortem *hominum*. 4,40,5 ceteris mortalibus in eo stare consilia, quid sibi conducere putent; *principum* diversam esse sortem, quibus praecipua rerum

ad famam derigenda. 12,41,12 qui centurionum . . sortem *Britannici* miserabantur, remoti (sunt). 16,34,10 flentes . . facessere propere Thrasea neu pericula sua miscere cum sorte *damnati* hortatur. — II,45,11 victi victoresque in lacrimas effusi (sunt), sortem *civilium armorum* misera laetitia detestantes. 70,17 erant quos varia sors *rerum* lacrimaeque et misericordia subiret i. q. der gedanke an den bunten wechsel alles irdischen. 4,20,13 fato et sorte *nascendi* i. q. das bei der geburt zugefallene los cf. fatum. — 6,19,13 interciderat sortis humanae *commercium* vi metus i. q. der teilnehmende verkehr, den das menschliche geschick mit sich bringt. — II,1,2 quod (imperium) *varia* sorte laetum rei p. aut atrox . . fuit. 95,16 misera civitas, eodem anno Othonem, Vitellium passa, inter Vinios Fabios . . *varia* et *puenda* sorte agebat. 70,17. III,80,6 *varia* s. cf. supra. 4,40,5 principum *diversam* esse s. cf. supra. II,70,19 (Vitellius) laetus . . et tam *propinqua* sortis ignarus instaurabat sacrum. 6,19,13 s. *humana* cf. supra. 12,37,5 *praesens* sors mea ut mihi (Carataco) *informis*, sic tibi (Claudio) *magnifica* est. 4,62,15 illi, quos principum stragis in mortem adfixerat, at tali sorte, cruciatum effugere. 16,32,5 ipse *quamcumque* sortem subiret. — II,70,17 *varia* sors rerum subit qm cf. supra. 12,39,6 proelia . . per saltus per paludes, ut cuique sors aut virtus, temere proviso, . . — II,45,11 sortem detestari. 12,41,12 miserari. 16,32,5 subire cf. supra.

2) i. q. *rang* 16,10,9 ubi cognitam reo, seque (sc. patronum) et libertum pari sorte componi, . . digreditur.

sortior. I) *intra*. II,41,9 legiones de ordine agminis sortiuntur. 14,44,17 et ex fuso exercitu cum decumis quisque fasti feritur, etiam strenui sortiuntur.

II) *tra*. non nisi i. q. *losen um* A 42,2 aderat iam annus, quo *proconsulatum* Africae et Asiae sortiretur. 3,69,3 addidit, ne quis vita probrosus et opertus infamia *provinciam* sortiretur. 6,40,11 Galba tristibus Caesaris litteris provinciam sortiri prohibuit (est). 15,19,4 *propinquis* comitiis aut sorte provinciarum plerique orbi fictis adoptionibus (adsciscebant) filios, praeturasque et provincias inter patres (als väter) sortiti statim (emittebant) manu, quos adoptaverant. Ad 'praetur.' sortiri per zeugma dictum est. Bötticher, Roth explic. durchs los bekommen. 13,15,6 inter alia aequalium ludicra *regnum* lusu sortientium *evenerat* ea sors Neroni. — IV,8,23 vicit pars (senatus), quae sortiri *legatos* malebat i. q. durchs los bestimmen.

spado. II,71,3 corruptius iter (Valentis erat) inmixtis histrionibus et spadonum *gregibus*. III,40,2 Valens multo ac molli concubinarum spadonumque *agmine* segnius quam ad bellum incedens. 4,8,3 (venenum) Druso datum (est) per Lygdum spadonem. 10,4 Seianum Lygdi spadonis animum stupro vinxisse. 14,59,10 eum centurio trucidavit coram Pelagone sp. cf. manipulus b. 12,66,11 paratum (est) virus, cuius minister e spadonibus fuit Halotus.

spargo. I) A) in *univ.* G 10,4 (*surculos*) notis

quibusdam discretos *super* candidam vestem temere ac fortuito spargunt. 16,35,6 (*cruorem*) humum *super* spargens, . . libamus, inquit, Iovi liberatori. V,6,19 liquor . . sparso *aceto* concretus innatat i. q. aufguss von essig. — 4,12,9 neque spargi *venenum* in tres poterat, egregia custodum fide i. q. anwenden gegen.

B) *spec.* a) i. q. *schleudern* G 6,6 pedites et *missilia* spargunt . . atque in immensum vibrant.

b) i. q. *aus-, verbreiten, zerstreuen* 1) in *univ.* a) de *rebus* A 38,12 exacta iam aestate spargi *bellum* nequibat i. q. weiter ausbreiten. 3,21,13 Tacfarinas . . spargit *bellum*. I,26,6 ni. *tota urbe* sparsa militum *castra* . . timuissent. II,86,25 sparguntur *per Gallias litterae*. — II,58,13 spargebatur . . Albinum insigne regis . . usurpare i. q. man strente aus.

β) de *hom.* i. q. *verteilen* II,22,2 *densum* legionum agmen, sparsa auxiliiorum *manus* altiora murorum sagittis . . incessere i. q. in einzelnen haufen. 14,20 (*pagani*) sparsi *inter* milites . . in victoria idem andebant. III,46,17 (*exercitum*) spargi *per* provincias . . pars consilii . . erat. — i. q. *zerstreuen* A 16,3 sparsos *per* castella *militis* consecrati. I,85,6 militibus . . sparsis per domos occulto habitu. A 18,8 sparsi per provinciam *numeri* (erant). II,66,2 (*legiones*) sparsae per Italiam et victoribus permixtae hostilia loquebantur. III,25,8 per limitem viae sparguntur festinatione consecrandi *victores*. I,46,10 *pars manipuli* sparsa *per* commeatus aut in ipsis castris vaga (erat).

2) *vi praegn.* II,76,28 spargit *legiones*, exarmat cohortes (*praetorias*) i. q. sendet überall hin, verzettelt.

II) i. q. *bestreuen a) propr.* 14,61,3 Octaviae *imagines* gestant umeris, spargunt floribus.

b) *transl.* G 17,7 *velamina* maculis i. q. sprenkeln, bunt besetzen cf. ferus b.

spatha. 12,35,16 cf. *gladius*.

spatium. I) de *loco* A) in *univ.* 1) a) A 10,6 Britannia . . spatium ac caelo in orientem Germaniae, in occidentem Hispaniae obtenditur. — A 10,13 immensum et enorme spatium procurrentium . . *terrarum* velut in cuneum tenuatur. G 35,6 tam immensum *terrarum* spatium non tenent tantum Chauci, sed et implent. A 23,5 Clota et Bodotria . . angusto *terrarum* spatium dirimuntur: quod tum praesidiis firmabatur. III,8,19 ex distantibus *terrarum* spatiis consilia post res adferebantur. G 1,4 cetera Oceanus ambit, latos sinus et *insularum* immensa spatia complectens. 14,53,22 (animus meus) tantis *agrorum* spatiis, tam lato faenore exuberat. 3,53,17 quid enim primum prohibere et priscum ad morem recidere adgrediar? *villarum*ne infinita spatia? V,23,6 spatium velut *aequoris* electum (est pugnae), quo Mosae fluminis os amnem Rhenum Oceano adfundit. 1,51,2 quin-quaginta milium (sc. *passuum*) spatium ferro flammisque pervastat. 15,43,3 (domus erectae) latis *viarum* spatiis cohibitaque aedificiorum altitudine. II,70,15 vulgus quoque militum . . spatia *certaminum* recognoscere cf. 70,11 monstrabant pugnae locos. — A 10,13 *immensum* et enorme sp. G 35,6 immensum sp. 1,4 immensa

sp. 3,53,17 *infinita* sp. 14,53,22 *tanta* sp. A 23,5 *angustum* sp. 15,43,3 *lata* sp. III,8,19 *distantia* sp. cf. supra. IV,72,8 legio . . *patientiore* quam ceterae spatio conglobata sustinuit ruentes. 15,42,4 in qua (domo) . . miraculo essent . . arva et stagna et in modum solitudinum hinc silvae, inde *aperta* spatia et prospectus. IV,53,6 sp. *omne* cf. infra. — A 10,13 spatium velut in cuneum *tenuatur*. G 1,4 Oceanus *complectitur* cf. supra. 12,56,7 cincto rati-bus ambitu (lacus), ne vaga effugia forent, ac tamen spatium *amplexus* ad . . impetus navium et proelio solita. 14,14,9 *clausum* (est) valle Vaticana spatium, in quo equos regeret (Nero). A 23,5 praesidiis *firmatur*. 1,51,2 *pervastare*. 3,53,17 *prohibere, recidere*. G 35,6 *tenere, implere* cf. supra. IV,53,6 spatium omne, quod templo *dicabatur, evinctum* vittis coronisque *ingressi* (sunt) milites. . . dein virgines Vestales . . aqua e fontibus . . hausta *perluere*. II,70,15 *recognoscere*. V,23,6 *eligere* (pugnae) cf. supra. 6,35,5 cum Parthus . . distraheret turmas, spatium ictibus *quaereret*. — G 16,5 suam quisque domum spatio circumdat i. q. freier raum.

β) *transl.* A 8,6 *habuerunt* virtutes (Agricolae) spatium *exemplorum* i. q. campum, ubi exempla virtutis ederentur.

2) *vi praegn.* i. q. *grosser, weiter raum c)* G 26,5 (agros) inter se secundum dignationem partiuntur; facilitatem partiendi *camporum* spatia praestant. 37,3 veteris famae lata vestigia *manent*, utraque ripa castra ac spatia, quorum ambitu . . i. q. ein lager und zwar weite räume desselben, geräumige lagerplätze. IV,32,18 *vana illa castrorum spatia excidimus* vel *saepta* ferro fameque *preminimus*.

β) *transl.* D 19,10 facile *perferebat* prior ille populus . . impeditissimarum *orationum* spatia, atque id ipsum laudabat, si dicendo quis diem eximeret i. q. endlos lange.

B) *spec.* 1) i. q. die *weite a)* i. q. *zwischen-raum, entfernung* 6,21,11 (Thrasullus) positus *siderum* ac spatia *dimensus* haerere primo i. q. abstände. II,40,2 confluentes Padi et Aduae fluminum, sedecim inde milium (sc. *passuum*) spatio distantes, petebant. III,60,5 conloquia cum Vitellianis decem milium spatio distantibus. IV,57,16 Galli duum milium spatio distantibus campis consedere. — II,34,8 naves *pari* inter se spatium . . adversum in flumen dirigebantur. 83,3 Mucianus . . non lento itinere, ne cunctari videretur, neque tamen properans, gliscere famam *ipso* spatio sinebat i. q. durch die blasse (räumliche) entfernung. I,9,13 *longis* spatiis discreti exercitus . . IV,46,8 *victores* constituit, *modicis* inter se spatiis discretos. III,38,19 frustra Vespasianum timeri, quem . . tantum . . *terrarum* ac maris *immensis* spatiis arceat i. q. in ungemessener ferne: Roth. 12,24,6 *certis* spatiis interiecti (sunt) lapides per ima montis Palatini ad aram Consi.

b) i. q. *umfang, grösse, länge* 1) A 24,7 spatium *eius* (Hiberniae), si Britanniae *comparatur, angustius*, nostri maris insulas *superat*. 11,20,7 inter Mosam Rhenumque trium et viginti milium (sc. *passuum*) spatium fossam perduxit i. q. auf einer strecke, länge. 32,13 (Agrippina)

spatium *urbis* pedibus *emensa* . . i. q. die stadt der länge nach.

2) vi *praegn.* 14,58,2 spatium *itineris* ac *maris* tempusque interiectum moverat (Romae) famam i. q. die grosse länge des wegs übers meer.

2) i. q. die *strecke* a) i. q. *strecke, wegstrecke*
1) a) I,23,11 cum . . Alpes et immensa *viarum* spatia aegre sub armis *emiterentur*. 66,15 lento agmine per fines Allobrogum . . ductus (est) exercitus, ipsa *itinerum* spatia et stativorum mutationes *venditante* duce. II,60,7 spatium longi ante proclium *itineris* . . fraudi suae *adsignantes*. 15,16,9 una die quadraginta milium (sc. *passuum*) spatium *emensum* esse Paetum, desertis passim *sauciis*. — I,23,11 *immensa* sp. II,44,2 *figere* . . Othoniani, Bedriacum petentes. *immensum* id spatium (erat), obstructae strage corporum viae. I,62,16 *longum* per spatium is. . militum clamor . . fuit, ut . . III,18,5 adgredi hostem *tantum* per spatium cursu (eilmarsch) et pugnando fessum. II,2,8 oram . . Asiae ac laeva maris praevectus, Rhodum et Cyprum insulas, inde Suriam *audentioribus* spatiis petebat i. q. in gewagteren fahrstrecken.

β) *transl. de vita* i. q. *bahn* A44,7 (Agricola) *medio* in spatio *integrae aetatis* ereptus . .

2) vi *praegn.* 2,5,10 militem haud perinde vulneribus quam spatiis *itinerum*, damno armorum adfici i. q. weite märsche. 15,17,9 pedes confectus spatiis *itinerum*.

b) i. q. *rennbahn* D39,7 quo modo nobiles equos cursus et spatia probant, sic est aliquis oratorum campus, per quem . .

c) D32,29 quidquid in eloquentia effecerit, id se non rhetorum *officinis*, sed *Academiae* spatiis consecutum (esse) i. q. gänge, hallen.

d) 2,61,7 (Nili) angustiae et profunda altitudo, nullis *inquirentium* spatiis penetrabilis i. q. die strecken (des fadens am senkblei), welche die untersuchenden anwenden: 'auch für die längsten messinstrumente unerreichbar' cf. Nipp.-Andr.

II) *de tempore* A) in *univ.* 1) D16,25 quod spatium *temporis* si ad infirmitatem corporum nostrorum referas, fortasse longum videatur; si ad naturam saeculorum . . , perquam breve et in proximo est. 2,36,12 cf. infra. A3,11 per quindecim annos, grande *mortalis aevi* spatium, multi fortuitis casibus . . interciderunt. G37,10 cf. infra. 3,51,9 factum (est) senatus consultum, ne decreta patrum ante diem decimum ad aerarium deferrentur idque *vitae* spatium damnatis prorogaretur. 13,30,11 (Volusio) nonaginta anni spatium *vivendi* (fuerunt). G38,8 intra *iuventae* spatium. A12,9 *dierum* spatia ultra nostri orbis mensuram (sunt). 3,13,2 sex dierum spatio interiecto reus . . defenderetur. III,72,19 interiecto quadringentorum . . *annorum* spatio. 3,45,6 fremente . . milite (sc. pugnae avido), ne suetam requiem, ne spatia *noctium* opperiretur (Silius). 14,56,2 nos (Nero) prima *imperii* spatia ingredimur. — D16,25 sp. *longum, breve, in proximo* est. 2,36,12 tam longo sp. cf. supra. 11,24,27 nullum (bellum) brevioris spatio quam adversus Gallos confectum (est). A3,11 *grande* sp. cf. supra. G37,10

medio tam longi aevi spatio multa in vicem damna (fuerunt). 14,56,2 *prima* sp. cf. supra. 2,36,15 subverti leges, quae *sua* spatia exercendae candidatorum industriae quaerendisque . . honoribus statuerint. — D16,25 spatium *referre* ad. III,72,19. 3,13,2 spatio *interiecto*. 2,36,15 *statuere*. 3,45,6 *opperiri*. 51,9 *prorogare*. 14,56,2 *ingredi* cf. supra.

2) vi *praegn.* i. q. *länge* der zeit III,58,21 ut omnia inconsulti impetus coepta initiis valida spatio languescunt, dilabi *paulatim* senatores i. q. mit der zeit. 2,82,20 nec obstitit falsis Tiberius, donec tempore ac spatio vanarescerent. 'Temp. ac spat.' fortius dictum i. q. diuturnitate temporis, mit der zeit, allmählich.

B) *spec.* a) i. q. *zwischenzeit* 6,28,9 de numero *annorum* (avis phoenicis) varia traduntur. maxime vulgatum (est) *quingentorum* spatium. Roth intellegit de vitae spatio cf. Ruperti.

b) i. q. *zeit, frist* II,25,11 ea cunctatione spatium Vitellianis datum (est) . . *refugiendi*. IV,65,1 Agrippinenses sumpto *consultandi* spatio . . 6,43,4 adsidendo castellum . . dedit spatium *exuendi pacta*. — A22,5 ponendis . . castellis spatium *fuit* i. q. es blieb noch zeit. 1,35,23 spatium *fuit*, quo Caesar ab amicis in tabernaculum raperetur i. q. es trat eine pause ein. — I,32,11 *daret* malorum paenitentiae, daret bonorum consensui spatium. II,25 cf. supra. 1,48,2 Germanicus, quamquam . . parata in defectores ultione, dandum adhuc spatium ratus, si . . sibi ipsi consulerent. 5,1,8 ne spatio quidem ad enitendum dato penatibus suis gravidam (induxit). 6,43,4 cf. supra. III,2,8 *ad dito* spatio rediturum (esse) et his robur meditatione belli. IV,65,1 *sumere* cf. supra. II,37,6 duces . . spatium ac moras *suasisse* i. q. zeit zu gewinnen u. zuzuwarten. 15,30,6 spatium *oravit*, quo tantum *itineris* aditurus fratres ante . . viseret.

species. non nisi vi *pass.* A) i. q. *anblick, aussehen* II,99,5 longe *alia proficiscentis* ex urbe Germanici *exercitus* species (erat): non vigor corporibus, non ardor animis; lentum . . agmen, fluxa arma, . . III,82,7 fulgentia per colles vexilla . . speciem hostilis exercitus fecerant. IV,78,12 quae (cohortes) . . summis rursus iugis congregabantur ac speciem *novi auxilii* fecerant. 6,2,16 quam . . speciem fore *sumentium* in limine curiae *gladios*? i. q. wie das aussehen werde, wenn sie . . 35,3 *variae* hinc *bellantium* species (erant), cum Parthus . . distraheret turmas, spatium ictibus quaereret, Sarmatae . . contis gladiisque ruerent. A43,12 speciem tamen *doloris* *sermone vultuque prae se tulit. II,81,15 tantum simul peditum equitumque et aemulantium inter se regum paratus speciem *fortunae principalis* effecerant. III,32,14 tempus quoque mercatus ditem aliqui coloniam **maiore opum* specie complebat. V,19,11 sic velut abacto anne tenuis alveus insulam inter Germanosque *continentium terrarum* speciem fecerat. 6,13 lacus immenso ambitu, specie *maris*, sapore corruptior, . . G5,1 terra etsi aliquanto specie differt, in universum tamen aut silvis horrida aut paludibus foeda. V,7,3 terram ipsam, specie **torridam*, vim

frugiferam perdidisse. A 25,5 (exercitum pedestrem classis) sequebatur *egregia* specie, cum simul terra, simul mari bellum impelleretur. 15,9,4 subiectis campis *magna* specie volitabant (hostiles turmae) cf. B. 1. b. 2. a. III,4,12 ut consulare nomen surgentibus. .partibus *honestas* specie praetenderetur i. q. einen anständigen anstrich geben. V,11,18 turres. .attollebantur, *mira* specie ac procul intuentibus pares. IV,3,18 addidere alacritatem Vespasiani litterae tamquam manente bello scriptae. ea *prima* specie forma (erat); ceterum ut princeps loquebatur i. q. für den ersten anblick. 14,16,6 hi. .adlatos vel ibidem repertos versus (Neronis) conecere atque ipsius verba quoquo modo prolata supplere, quod species *ipsa carminum docet*, non impetu et instinctu nec ore uno fluens i. q. schon der blösse anblick; 'fluens' sensu pertinet ad 'carminum'. 2,19,2 miles (R.). .struxit aggerem et in modum tropaeorum arma subscriptis victarum gentium nominibus imposuit. haud perinde Germanos vulnera. .quam ea species dolore et ira *adfecit*. A 43 speciem *prae se ferre*. II,81 *efficere*. III,82. IV,78. V,19 *facere* cf. supra.

B) 1) a) α) i. q. (äussere) *gestalt, erscheinung* A 39,5 emptis per commercia, quorum habitus et crines in *captivorum* speciem formarentur. G 9,7 neque in ullam *humani oris* speciem adsimulare (deos) ex magnitudine caelestium arbitrantur. V,5,20 profanos (esse), qui deum imagines mortalibus materiis in species *hominum* effingant. 2,41,11 augebat intuentium visus eximia *ipsius* (Germanici) species curruque quinque liberis onustus. 16,29,5 simul *ipsius Thraxae* venerabilis species observabatur. 14,32,5 visam (esse) speciem in aestuario Tamesae *subversae coloniae* i. q. das bild. — I,86,3 erupisse cella Iunonis *maiorem humana* speciem [F specie]. IV,83,5 oblatum (esse) per quietem decore eximio et maiore quam humana specie invenem. 82,10 tunc *divinam* sp. et vim responsi ex nomine Basilidis interpretatus est. 11,21,5 dum. .vacuis per medium diei portibus secretus agitatur, oblata (est) ei species *muliebris* ultra modum humanum. IV,83,21 donec *eadem species *terribilior* iam et *instantior* exitium ipsi regnoque denuntiaret. II,50,9 avem *invisitata* specie. .celebri luco consedissee. 2,41,11 *eximia* ipsius sp. 16,29,5 Thraxae *venerabilis* sp. cf. supra. V,7,5 *solida* sp. cf. infra. — I,86,3 *erupisse* cella. IV,83,21 *denuntiat* exitium. 2,41,11 *auget* intuentium visus. 16,29,5 *obversatur* cf. supra. 11,31,16 Vettium. .interrogantibus quid aspiceret, respondisse tempestatem ab Ostia atrocem, sive *cooperat* ea species, seu. . — IV,82,10 speciem *interpretatus* est divinam. 11,21,5 *oblata* (est). 14,32,5 *visam* (esse) cf. supra. — A 39,5 in speciem formare. G 9,7 adsimulare. V,5,20 effingere cf. supra. 7,5 cuncta sponte edita aut manu sata, sive herba tenuis aut flore seu solidam in speciem adolere, atra et inania velut in cinerem vanescunt.

β) G 26,9 unde annum quoque ipsum non in totidem (sc. quot nos Romani) digerunt species i. q. *erscheinungen, formen, (jahres)zeiten*. II,

89,8 triginta cohortes, ut nomina gentium aut species *armorum* forent, discretas i. q. nach. . waffengattungen gesondert. 15,48,7 (Piso) claro apud vulgum rumore erat per virtutem aut species virtutibus similes i. q. wegen seiner wahren oder schein tugenden.

b) 1) *spec. i. q. gestalt, erscheinung* im traume 11,4,5 nocturnae *quietis* species alteri *obiecta* (est), tamquam vidisset Claudium spica corona evinctum, . .

2) vi *praegn. α*) i. q. *grossartige erscheinung* A 35,8 Britannorum acies in speciem simul ac terrorem editioribus locis constiterat i. q. um zu imponieren. 2,6,10 (naves) velis habiles, citae remis augebantur alacritate militum in speciem ac terrorem i. q. so dass sie statlicher. . aussahen.

β) i. q. *glanz, gepränge* D 6,15 qui togatorum comitatus et egressus (sc. oratoris)! quae in publico species! quae in iudiciis veneratio! 4,6,9 sua consulibus, sua praetoribus species (erat); minorum quoque magistratum exercita (est) potestas. 15,29,8 *magna* utrimque specie, inde eques compositus per turmas et insignibus patriis, hinc agmina legionum stetero fulgentibus aquilis signisque. 3,60,12 *magna* eius diei species fuit, quo senatus maiorum beneficia, sociorum pacta. . introspevit. 13,8,19 Corbulo. . corpore ingens, verbis magnificis et super experientiam sapientiamque etiam specie *inanium* validus. 15,16,13 Corbulo. . non eam speciem *insignium* et *armorum praetulit*, ut diversitatem exprobraret. — i. q. *schönheit* G 16,8 materia ad omnia utuntur informi et citra speciem aut delectationem.

2) i. q. *gestalt, form, art* D 18,15 non esse unum *eloquentiae vultum*, sed in illis quoque quos vocatis antiquos plures species *deprehendi*. 19,8 vidit. . cum condicione temporum et diversitate aurium *formam* quoque ac speciem *orationis* esse *mutandam*. 10,18 et quaecumque aliam speciem eloquentia *habet*. 1,8,19 ea sola species *adulandi supererat*. 13,27,9 *manu mittendi* duas species *institutas* (esse). 1,72,12 primus Augustus cognitionem de famosis libellis specie *legis eius* tractavit i. q. unter dem titel. 1,88,5 magnam consularium partem Otho non participes aut ministros bello, sed *comitum* specie secum expediri iubet. 12,44,18 pergat ad patrum multaque ab eo comitate in speciem *liberum cultus*. . i. q. nach art, wie sein eigner sohn. 15,69,2 quia speciem *iudicis induere* non poterat (Nero), ad vim dominationis conversus. . i. q. personam, rolle.

C) i. q. *ideal* A 4,18 sublime. . ingenium (Agricolae) pulchritudinem ac speciem magnae excelsaeque *gloriae* vehementius quam caute *adpetebat* i. q. das schöne ideal.

D) i. q. *schein, anschein; vorwand α*) 1,10,15 Pompeium *imagine* pacis, . . Lepidum specie amicitiae deceptos (esse ab Augusto). 3,30,16 aetate provecata speciem magis in amicitia principis quam *vim* tenuit. 13,31,10 vectigal. . remissum (est), specie magis quam vi, quia. .

β) I,1,12 adulationi foedum crimen servitutis, malignitati falsa species *libertatis* inest. 2,35,6 Gallus, quia speciem libertatis Piso prae-

ceperat, dicebat. 13,24,2 statio cohortis ad-
sidere ludis solita demovetur, quo maior species
libertatis esset. III,70,8 ita privato et omnem
principatus speciem vitanti convenisse. 4,68,
20 ii sermones. .speciem artae *amicitiae* fecere.
15,50,7 Senecio, e praecipua familiaritate Ne-
ronis, speciem *amicitiae* etiam tum retinens eo
pluribus periculis conflictabatur. 12,45,1 *re-*
conciliationis specie adsumpta. 54,4 praebu-
erant Iudaei speciem *motus* orta seditione. —
II,76,10 nec speciem *adulantis* expaveris. 6,1,4
Campaniam praelegebat, ambiguus an urbem
intraret, seu. .speciem *venturi* simulans. Cetera
genetivi exempla cf. s.

γ) I,1 falsa sp. cf. β. III,58 cf. s. αα. 70 omnis
sp. 13,24 maior sp. cf. β.

δ) I,1 species inest cui rei cf. β. — II,76 speciem
expavescere. III,70 vitare cf. β. 3,30 tenere cf. α.
15,50 retinere. 4,68 facere. 12,45 adsumere.
54 praebere. 6,1 simulare. 2,35 praecipere cf. β.

ε) αα) *abl.* A24,13 Agricola expulsum sedi-
tione domestica unum ex regulis gentis ex-
ceperat ac specie *amicitiae* in occasionem re-
tinebat. 1,10,15 cf. α. 2,3,5 Artavasden. .sp.
amicitiae inlectum, dein catenis oneratum, po-
stremo interfecerat. 6,32,6 Abdum sp. *amicitiae*
vocatam ad epulas lento veneno inligaret. 14,
24,12 puniti sunt qui sp. *amicitiae* dolum pa-
rabant. I,13,17 (Othonem) suspectum in eadem
Poppaea in provinciam Lusitaniam sp. *legationis*
seposuit i. q. unter dem vorwand. 30,6 fallunt
quibus luxuria sp. [M specie] *liberalitatis*
inponit i. q. als wäre sie grossmut. III,50,10
is Silvanum socordem bello. .sp. *obsequii* re-
gebat. IV,14,9 Civilis primores gentis. .sp.
epularum sacrum in nemus vocatos. . 1,4,15
annis, quibus Rhodi sp. *secessus* exul egerit.
2,42,4 amoliri iuvenem sp. *honoris* statuit.
67,3 circumdata (est). .regi sp. *honoris* valida
manus. 3,63,16 neu sp. *religionis* in ambitio-
nem delaberentur. . i. q. unter dem vorwand,
deckmantel der religion. 14,31,18 sacerdotes
sp. *religionis* omnis fortunas effundebant. 4,3,
17 Eudemus, amicus ac medicus Liviae, sp.
artis frequens secretis i. q. vorwand. 44,14
hunc. .seposuit Augustus in civitatem Massi-
liensem, ubi sp. *studiorum* nomen exilii tege-
retur. 12,48,6 ut saepe principes R. eandem
Armeniam sp. *largitionis* turbandis barbarorum
animis praebuerint. 13,5,11 ita sp. *pietatis*
obviam itum (est) dedecori. 14,20,16 qui (prin-
ceps et senatus). .vim adhibeant, *ut proceres
R. sp. *orationum* et *carminum* scaena polluan-
tur i. q. unter dem vorwand. 41,6 interim sp.
legum, mox praevaricando ultionem elusurus.
16,32,15 sp. *bonarum artium* falsos cf. p. 102^a D.
postpon. IV,13,12 *tumultus Germanici* sp. re-
tentare legiones iubebatur i. q. unter dem vor-
wand. 6,44,18 *fugae* sp. discessum (est). 14,
60,11 movetur (Octavia). .*civilis discidii* sp. —
III,15,13 cohortes in Cremonensem agrum mis-
sae (sunt), ut sp. *parandarum copiarum* civili
praeda miles *inbueretur. 1,44,15 veterani. .
in Raetiam mittuntur, sp. *defendendae provin-*
ciae. ., ceterum ut avellerentur castris trucibus.
11,24,12 sp. *deductarum* per orbem terrae *le-*
gionum additis provincialium validissimis fesso

imperio subventum est. 4,57,2 Caesar in Cam-
paniam *abscessit, sp. *dedicandi templi*. ., sed
certus procul urbe degere. 2,68,4 sp. *venandi*
omissis maritimis locis avia saltuum petiit.
6,24,16 obturbabant quidem patres sp. *dete-*
standi: sed penetrabat pavor. — A25,18 re-
grediendum citra Bodotriam. .ignavi sp. *pru-*
dentium admonebant. I,74,9 Otho. .ad. .copias
sp. *senatus* misit (legatos) i. q. angeblich im
namen des s. II,56,5 fuere qui inimicos suos
sp. *militum* interficerent i. q. quasi milites essent.
Wolff expl. unter dem schein, als wären die
soldaten die thäter. Her. interpret. sumpto
militari habitu. 1,3,9 Gaium ac Lucium. .des-
tinari consules sp. *recusantis* flagrantissime
cupiverat (Augustus). 3,35,8 respondit Blaesus
sp. *recusantis*. 13,40,15 adulare. .Tiridates,
non usque ad ictum teli, sed tum minitans, tum
sp. *trepidantis*, si laxare ordines. .posset. 15,
15,2 flumini. .pontem imposuit (Paetus), sp.
sibi illud iter *expedientis*, sed Parthi quasi do-
cumentum victoriae iusserant. — 2,5,2 Tiberio
haud ingratum accidit turbari res Orientis, ut
ea sp. Germanicum suetis legionibus abstra-
heret i. q. unter diesem vorwande. — III,58,6
vulgus ignavum. .*falsa* sp. exercitum et legiones
appellat (Vitellius) i. q. mit trügerischem schein.
13,31,10 cf. α.

ββ) *per speciem* I,24,5 eo. .progressus est
(Maevius), ut p. sp. *convivii*, quotiens Galba
apud Othonem epularetur, cohorti excubias
agenti viritim centenos nummos divideret i. q.
unter dem schein, vorwand der bewirtung.
71,5 Celsum. ., p. sp. *vinculorum* saevitiae mili-
tum subtractum, acciri. .iubet. 4,8,7 consules
sede vulgari p. sp. *maestitiae* sedentes honoris
locique admonuit (Tiberius). 54,2 immissis
qui p. sp. *amicitiae* moneret paratum ei ve-
nenum. 5,8,9 Vitellius petito p. sp. *studiorum*
scalpro. .ictum venis intulit i. q. vorwand. 6,
50,10 (medicus) p. sp. *officii* (ehrfurchtsbezeu-
gung) manum complexus pulsum venarum at-
tigit. 11,1,5 qui p. sp. *benevolentiae* moneret
Claudium cavere vim. 12,3,2 (Agrippina) ad
eum p. sp. *necessitudinis* crebro ventitando pel-
licit patrum, ut. . 41,13 remoti (sunt centu-
riones) fictis causis et alii p. sp. *honoris*. IV,
57,3 Classicus ac Tutor p. sp. *explorandi* prae-
gressi. . V,12,17 missis p. sp. *sacrificandi* qui
Eleazarum. .obtruncarent. 1,34,7 quidam (mili-
tes) prensa manu eius p. sp. *exosculandi* in-
seruerunt digitos.

γγ) *in speciem* I,90,4 iustissimum donum et
in sp. magnificum, sed. .usu sterile. III,65,7
unde, quamquam manente in sp. concordia,
offensarum aperta metuebantur. IV,80,14 unde
.vilior haberi, manente tamen in sp. *amicitia*.
1,52,6 multa de virtute eius memoravit, magis
in sp. verbis adornata quam ut penitus sentire
crederetur. 2,36,16 favorabili in sp. oratione
vim imperii tenuit. — 16,18,7 dicta factaque
eius quanto soltiora. ., tanto gratius in sp.
simplicitatis accipiebantur i. q. als vermeint-
liche einfalt.

E) i. q. *art.* *oppon.* genus, gattung D25,18
nec refert quod inter se specie differunt, cum
genere consentiant.

specimen. a) *propr.* i. q. *probe* II, 64, 6 pro-
iectum . . iugulavit, magna cum invidia novi
principatus, cuius hoc *primum* specimen nosce-
batur. 5, 4, 3 neque enim ante specimen *con-*
stantiae dederat.

b) *transl.* i. q. *muster, musterbild* III, 66, 14
specimen *partium* Mucianus. 3, 4, 9 studia homi-
num accensa in Agrippinam, cum decus patri-
ae . . , *unicum antiquitatis* specimen appella-
rent.

speciosus. non nisi *spec.* a) i. q. *schön klin-*
gend, bestechend I, 57, 6 exercitus, speciosis se-
natus populique R. *nominibus* relictis, . . Vitellio
accessit. II, 20, 12 pax et concordia speciosis
et inritis nominibus iactata sunt. IV, 73, 21
libertas et speciosa nomina praetexuntur. —
subst. 1, 81, 10 speciosa verbis, re inania aut
subdola. I, 34, 1 Galba. . . speciosiora *suadentibus*
accessit.

b) i. q. *ansehnlich* A 44, 11 *opibus* nimis non
gaudebat (Agricola), speciosae contigerant. —
de hom. i. q. *die blicke auf sich ziehend, glän-*
zend 3, 55, 8 ut quisque opibus domo parata
speciosus, per nomen et clientelas illustrior
habebatur.

spectabilis. i. q. *in die augen fallend, an-*
sehnlich, glänzend 16, 21, 6 Iuvenalium ludicro
parum spectabilem [Agricola; M et expectabi-
lem] *operam* praebuerat (Thrasea). A 34, 12 in
quibus (vestigis) pulchram et spectabilem *vic-*
toriam ederetis.

spectaculum. A) in *univ.* i. q. *anblick, schau-*
spiel G 33, 5 ne spectaculo quidem *proclii in-*
videre (dei). super sexaginta milia non armis
telisque R., sed . . oblectationi oculisque cecide-
runt. A 37, 9 tum vero patentibus locis *grande*
et *atrox* sp.: sequi, vulnerare, capere, atque
eosdem oblati aliis trucidare. II, 70, 3 Vitellius
spectato munere Caecinae. . . vestigia recentis
victoriae lustrare oculis concupivit, *foedum* at-
que *atrox* sp.; . . lacera corpora, trunci artus, . .
III, 84, 27 (Vitellius) laniata veste, foedum sp.,
ducebatur. II, 88, 15 nec minus *saeuum* sp. erant
ipsi (sc. Germani milites Vitellii), tergis fera-
rum et ingentibus telis horrentes. 6, 4, 2 accu-
sator ac reus iuxta *invisi gratissimum* sp. *prae-*
bebant [M, Nipp. praebebantur]. IV, 62, 19 pro-
currentes ex agris tectisque . . *insolito* sp. (sc.
captarum legionum) nimium *fruebantur*. 12, 36, 9
vocatus (est) ut ad *insigne* sp. populus. 15,
44, 22 hortos suos ei spectaculo Nero obtulerat.
13, 9, 11 ortum inter praefectum et centurionem
iurgium ne diutius externis spectaculo esset, . .

B) *spec. de theatro, circo, sim.* a) G 19, 1 saepta
pudicitia agunt (uxores), nullis spectaculorum
inlecebris, nullis conviviis irritationibus cor-
ruptae. 14, 21, 2 maiores non abhorruisse specta-
culorum *oblectamentis* pro fortuna, quae tum
erat. 20, 8 spectaculorum. *antiquitas* servare-
tur, quotiens praetores *ederent, nulla cuiquam
civium necessitate certandi. 15, 53, 4 statuere
(coniurati) circensium ludorum die . . exsequi
destinata, quia Caesar. . . ad ludicra circi venti-
tabat promptioresque aditus erant *lactitia* spec-
taculi. G 24, 1 *genus* spectaculorum unum at-
que in omni coetu idem (est apud Germanos).
14, 21, 8 qui (Mummius) primus id genus specta-

culi in urbe praebuerit. — II, 67, 8. 71, 1. III,
32, 10. 3, 31, 11. 4, 62, 4. 11, 22, 6. 12, 57, 4. 15, 32, 5
sp. *gladiatorum*. II, 94, 16 (Vitellius) circum
gladiatorum ferarumque spectaculis oplere.
13, 31, 13 edixit Caesar, ne quis magistratus
aut procurator in provincia. . . spectaculum gla-
diatorum aut ferarum aut quod aliud ludicrum
ederet. 3, 6, 14 *ludorum Megalesium* spectacu-
lum suberat. — 14, 17, 2 atrox caedes orta (est)
. . . *gladiatorio* sp., quod Livineius. . . edebat. 14, 10
clausum (est) valle Vaticana spatium, in quo
equos regeret (Nero), haud *promisco* sp. — III,
32, 10 *auxit invidiam* editum illic a Caecina
gladiatorum spectaculum. 3, 6, 14 *subest* cf.
supra. 14, 21, 19 nullo insigni dehonestamento
id sp. *transiit*. — 4, 62, 13 (moles) immensam
vim mortalium, spectaculo intentos . . operit.
16, 5, 12 gravior inerat metus, si spectaculo de-
fuissent. — II, 67, 8. 71, 1. III, 32, 10. 12, 57, 4.
13, 31, 13. 49, 11. 14, 17, 2 et 6. *20, 8 *edere*. 4, 62, 4
coepto apud Fidenam amphitheatro Atilius. . .
quo spectaculum gladiatorum *celebraret*, . . 11,
22, 6 censuit spectaculum gladiatorum per om-
nes annos celebrandum pecunia eorum, qui
quaesturam adipiscerentur. 12, 57, 1 *perfecto* sp.
apertum (est) aquarum iter. 15, 58, 9 fortuitus
sermo et subiti occursus, si convivium, si spec-
taculum simul *inissent*, pro crimine accipi.
32, 5 spectacula gladiatorum idem annus habuit
pari magnificentia ac priora. — II, 94, 16 circum
spectaculis *oplere* cf. supra. 1, 76, 11 cur *abs-*
tinuerit spectaculo (sc. gladiatorum) ipse, varie
trahebant.

b) *meton.* i. q. *schauplatz* 14, 13, 10 specta-
culorum *gradus* cf. *gradus B. a. b.*

spectator. A) in *univ.* I, 56, 1 spectator *fla-*
gitii Hordeonius. . . aderat. III, 83, 1 aderat pu-
gnantibus spectator populus, utque in ludicro
certamine, hos, rursus illos clamore et plausu
fovebat.

B) *spec. de theatro* II, 91, 8 omnem infimae
plebis rumorem in theatro ut spectator, in circo
ut fautor adfectavit (Vitellius).

specto. A) *propr. a* in *univ.* a) *absol.* II,
68, 11 iis qui ad spectandum convenerant in
studia diductis. 4, 45, 10 cum tormentis edere
conscios adigeretur, . . frustra se interrogari cla-
mitavit: adsisterent socii ac spectarent. 16,
35, 7 (cruorem) humum super spargens, propius
vocato quaestore 'libamus' inquit 'Iovi libera-
tori. specta, iuvenis; . .'

β) *c. acc.* 13, 38, 19 sextam legionem consti-
tuit, cui . . tria milia tertianorum permiscuerat,
una cum aquila, quasi *eadem legio* spectaretur.
16, 24, 1 omni civitate ad . . spectandum *regem*
effusa. D 6, 11 ullane tanta ingentium opum . .
voluptas (est) quam spectare *homines* veteres
et senes et totius orbis gratia subnixos in
summa rerum omnium abundantia *confidentes*,
id quod optimum sit se non habere? 2, 34, 14
spectabatur (*Tiberius*) occursante populo *com-*
positus ore et sermonibus variis tempus atque
iter *ducens*. 3, 41, 8 spectatus (est) . . *Sacrovir*
intecto capite pugnam. . . *ciens*. 14, 55, 16 pudet
referre libertinos, qui *ditiores* spectantur (sc.
quam tu, Seneca). 12, 41, 9 spectaret (ludicro
circensium) populus *hunc* decore imperatorio,

illum puerili habitu. 14,16,10 nec deerant qui ore vultuque tristi (ernst) *inter* oblectamenta regia (i. e. Neronis) spectari cuperent. 4,9,11 funus imaginum pompa . . inlustre fuit, cum *origo* Iuliae gentis *Aeneas* omnesque Albanorum *reges* et *conditor* urbis *Romulus*, post *Sabina nobilitas*, *Attus Clausus* ceteraque Claudiolorum *effigies* longo ordine spectarentur. D8,11 sed haec (*exempla* eloquentiae) . . proxima (sunt) et quae non auditu cognoscenda, sed *oculis* spectanda haberemus. A45,9 Nero . . subtraxit oculos suos iussitque *scelera*, non spectavit cf. 45,9 videre et aspici. II,4,1 Titus spectata *opulentia donisque* regum *quaeque alia* . . Graecorum genus incertae vetustati adfingit. . . III, 39,6 se . . pavisse oculos spectata inimici *morte* iactavit (Vitellius). IV,23,6 Batavi Transrhena- que, quo discreta *virtus* manifestius spectaretur, sibi quaeque gens consistunt. 4,74,14 constabat auctam ei (Seiano) adrogantiam foedum illud in propatulo *servitium* spectanti. 5,7,3 cunctis intrepidum *vultum* eius spectantibus . . gladio . . incubuit. 6,8,19 spectamus porro *quae* coram habentur, cui ex te opes honores, quis plurima iuvandi nocendive potentia. 15,37,20 *cuncta* . . spectata (sunt), quae etiam in femina nox operit cf. 37,19 *visi auspices.

b) 1) *spec. de theatro, circo*, sim. a) *absol.* D13,8 (populus) auditis in theatro Virgilii versibus surrexit universus et forte praesentem spectantemque Virgilium veneratus est sic quasi Augustum. II,61,9 Mariccus . . feris obiectus quia non laniabatur, . . vulgus inviolabilem credebat, donec spectante Vitellio interfectus est. 14,20,7 stantem populum spectavisse, ne, si consideret theatro, dies totos ignavia continueret. *partic. praes. subst.* G24,5 quamvis audacis lasciviae pretium est voluptas spectantium [BC expectantium]. 1,77,15 spectantium immodestiam (multare).

β) c. *acc.* II,55,2 *Ceriales ludi* ex more spectabantur (Romae). 11,11,3 ludi saeculares . . quarto et sexagesimo (anno), quam Augustus ediderat, spectati sunt. II,70,1 Vitellius Cremonam flexit et spectato *munere* (gladiatorio) Caecinae. . . cf. spectaculum A.

2) vi *praegn.* i. q. *prüfen, untersuchen* III, 54,13 (Vitellium) perpulit, ut ad *vires* hostium spectandas *quaeque* apud Cremonam acta forent ipse mitteretur. 2,47,14 mitti ex senatu placuit, qui *praesentia* spectaret refoveretque. 3,47,8 iturum, ut praesentia spectaret componeretque. 14,39,1 ad spectandum Britanniae *statum* missus est e libertis Polyclitus. IV,46,7 ingressus castra Mucianus, quo rectius *stipendia* singulorum spectaret, suis cum insignibus armisque victores constituit i. q. die dienstzeit als praetorianer prüfen, ermitteln. 16,2,2 Nero non auctoris, non ipsius negotii *fide* satis spectata nec missis, per quos nosceret an vera adferrentur, . .

B) *transl.* i. q. *sein augenmerk richten auf, in betracht ziehen, berücksichtigen* 6,46,13 Marconi . . occidentem (sc. solem i. e. Tiberium) ab eo deseri, *orientem* (i. e. Claudium) spectari exprobravit. — II,84,5 Mucianus non *ius* aut *verum* in cognitionibus, sed solam *magnitudinem*

opum spectabat. 11,6,6 ne fidem quidem integram manere, ubi magnitudo quaeustum spectetur. 2,52,16 modicam manum, si *multitudinem* Numidarum . . spectares. 1,48,8 in pace *causas* et *merita* spectari; ubi bellum ingruat, innocentes ac noxios iuxta cadere. 79,12 spectandas (esse) etiam *religiones* sociorum. 3,12, 30 nemo Drusi *lacrimas*, nemo *maestitiam* meam spectet, nec *si qua* in nos adversa finguntur. 4,6,8 mandabat (Tiberius) honores *nobilitatem* maiorum, *claritudinem* militiae, inlustres domi *artes* spectando. 14,57,9 non se . . diversas *spes*, sed solam *incolumitatem* Neronis spectare. 15, 13,16 pacem ex aequo utilem; ne *praesentia* tantum spectaret. 13,1,9 anteponendum esse . . Neroni . . virum . . nobilem et, *quod* tunc spectaretur, e Caesarum posteris. 3,50,2 si, p. c., *unum id* spectamus, *quam nefaria voce* Clutorius mentem suam . . *polluerit*, neque carcer neque laqueus . . in eum suffecerint. — **spectatus.** i. q. *erprobt, bewährt* D28,18 cuius (propinqua) *probatis* spectatisque *moribus* omnis . . sboles committeretur. 16,15,9 is *fortitudinem* saepe adversum hostes spectatam in se vertit. III,48,2 ducem Viridium spectatae *militiae* deligeret. 12,11,9 extollit laudibus alumnus urbis, spectatae ad *modestiae*. 13, 12,9 uxore ab Octavia, nobili quidem et *probitatis* spectatae, fato quodam . . abhorrebat. 4,63,8 neve amphitheatrum imponeretur nisi solo *firmitatis* spectatae. — 1,4,10 Tiberium maturum annis, spectatum bello (esse). 4,6,13 res suas Caesar spectatissimo cuique . . mandabat. — [A32,14 cf. circumspecto. 1,77,15 cf. sector A.]

speculator. a) i. q. *kundschafter* 2,12,5 sgressi propius speculatores audiri fremitum eorumum . . attulere.

b) i. q. *leibwächter, ordonnanz* I,24,9. 35,10. 43,11 Statius Murcus speculator. 27,12 viginti speculatores (Othonem) consalutatam imperatorem . . rapiunt. 31,1 dilapsis speculatoribus cetera cohors . . rapit signa. II,73,2 speculatores e Suria Iudaeaque adactum in verba eius Orientem nuntiavere (Vitellio). 11,18 Othonem comitantur speculatores lecta corpora cum ceteris praetoriis cohortibus. 33,15 cum ipso (Othone) praetorium cohortium et speculatores equitumque valida manus discessit. III,43,11 Valens cum quattuor speculatoribus et tribus amicis . . regreditur. I,25,2 Proculum *tesserarium* speculatores et Veturium *optionem* eorundem . .

speculor. i. q. *beobachten, lauern auf, abwarten* III,38,10 asperatum Vitellium et posse Blaesum perverti satis patuit iis, qui principum *offensas* acriter speculantur. 46,6 *prima* rerum quieti speculabantur (Daci): ubi flagrare Italiam bello . . acceperunt, . . 79,11 *fortunam* partium speculabantur. 1,31,9 mente ambigua fortunam seditionis alienae speculabantur (milites). 2,40,11 speculati *noctem* incustoditam . . vinctum . . in Palatium traxere. — **speculabundus.** IV,50,13 Festus Adrumeto, ubi speculabundus substiterat, ad legionem contendit.

specus. A) 4,59,5 vescebantur in villa, cui vocabulum Speluncae, . . *nativo* in specu. eius

os. 14,23,12 dux R. inmitis iis, qui latebras insederant, ora et exitus specum sarmentis. . . completos igni exurit cf. 23,9 fuere qui se speluncis et carissima secum abderent. 2,54,13 (sacerdos) in specum degressus, hausta fontis arcani aqua. . . edit responsa. 16,1,5 exprimit repertum in agro suo specum altitudine inmensa, quo magna vis auri contineretur. 3,6 illum locum promissi specus adseverat.

B) sp. arte factus a) in univ. G16,11 solent et subterraneos specus aperire eosque multo insuper fimo onerant, suffugium hiemis et receptaculum frugibus.

b) spec. α) 11,20,11 in agro Mattiaco recluserat specus quaerendis venis argenti i. q. minen, schachte.

β) 12,57,3 altius effossi (sunt) specus i. q. unterirdische kanäle durch das gebirge.

spelunca. 14,23,9. — 4,59,4 cf. specus A. **sperno.** transl. non nisi i. q. verschmähen, verachten, nichts geben auf, sim. a) c. acc. α) qm 11,18,6 indomitus miles. . . duci tela intentare, spretis centurionibus tribunisque i. q. ohne zu achten, hören auf. . . III,19,11 spernuntur (a militibus) centuriones tribunique, ac ne vox cuiusquam audiat, quatiunt arma. 1,47,11 quod aliud subsidium, si imperatorem sprevisent (milites seditiosi)? II,39,5 tribuni centurionesque ambigui (erant), quod spretis melioribus deterrimi valebant i. q. mit hintansetzung. IV,71,22 aciem in collem (erexit dux R.), spreto hoste, quem. . . 11,26,12 ne Silius summa adeptus sperneret adulteram. 12,15,4 Mithridates. . . postquam. . . cognoverat relictos. . . Cotyn inventa rudem et paucas cohortium. . . spretis utrisque concire nationes i. q. sich nichts machen aus. 15,57,4 illam non verbera, non . . ira eo acrius torquentium, ne a femina spernerentur, pervicere, quin obiecta denegaret i. q. verhöhnen; Nipp. explic. trotz bieten. I,9,1 exercitus legatum Hordeonium spernebat, senecta. . . invalidum, sine constantia, sine auctoritate. III,45,8 spreto Venutio (is fuit maritus) armigerum eius. . . in matrimonium regnumque accepit (Cartimandua). 49,13 quod exitiosius erat quam Vespasianum sprevisse. IV,19,8 spreto Flacco inferiorem Germaniam petivere (Batavorum cohortes), ut Civili iungerentur. 71,10 recepta iuventute facilius tributa toleravere (Galli), prouiores ad officia, quod spernebantur. 2,34,10 nec. . . Urgulania optemperavit, in domum Caesaris spreto Pisonē vecta i. q. nicht beachten. 64,16 quem (Augustum) auctorem utriusque regni, si sperneretur, vindicem metuebat. 6,42,5 quotiens concordēs agunt, *spernitur Parthus. 13,44,10 postquam spernebatur (Octavius a Pontia maritus), noctem unam ad solacium poscit. II,77,2 ne tamen Mucianum socium spreveris, quia aemulum non experiris i. q. verschmähen den M. als. 1,53,5 fuerat (Iulia) in matrimonio Tiberii. . . spreveratque ut inparem.

β) qd 12,41,17 sperni. . . adoptionem. IV,46,26 spernunt (milites) oblatos agros, militiam et stipendia orant. 15,18,3 aspectui consultitur spreta conscientia i. q. ohne rücksicht auf. 16,25,2 Thræsea. . . consultavit, temptaretne defen-

sionem an *sperneret i. q. unter seiner würde halten: Nipp. 5,4,15 spretum (esse) dolorem principis ab senatu, descivisse populum i. q. nicht achten. 15,2,13 addita modestiae fama, quae neque summis mortalium spernenda est et a dis aestimatur. 1,3 Vologeses. . . spretum Arsacidarum fastigium ire ultum volens. . . I, 17,9 quorum (militum) favorem ut largitione et ambitu male adquiri, ita per bonas artes haud spernendum (esse). 4,37,3 Caesar, validus. . . spernendis honoribus. . . i. q. verzichten auf. 12,5,5 quin et incestum (esse) ac, si sperneretur, ne in malum publicum erumperet, metuebatur i. q. wenn man sich darüber hinwegsetzte, nichts darauf gebe cf. Nipp. 67,6 Agrippina. . . spreta praesentium invidia. . . medicis conscientiam adhibet i. q. gleichgültig gegen: Roth. IV,44,6 ne sperni senatus iudicium. . . videretur. 14,3,11 ne quis illi tanto facinori delectus iussa sperneret metuebatur. IV,86,8 Domitianus sperni a senioribus iuventam suam cernens. . . 3,52,8 aediles disseruerant, sperni sumptuarium legem vetitaeque utensilium pretia augeri in dies. IV,15,9 pater eius multa hostilia ausus Gaianarum expeditionum ludibrium impune spreverat. 3,66,5 obiectant (Silano) violatum Augusti numen, spretam Tiberii maiestatem. 4,15,11 si vim praetoris usurpasset manibusque militum usus foret, spreta (esse) in eo mandata sua. IV,62,21 spretis Sancti promissis aut minis. . . abeunt. 14,36,3 cf. infra sonores. 2,40,6 modo nihil spernendum, modo non omnia metuenda. . . reputabat (Tiberius) i. q. gering achten, unterschätzen. 15,8,1 Paetus spretis ominibus. . . rapit exercitum i. q. sich hinwegsetzen über. 12,36,6 avebant visere, quis ille tot per annos opes nostras sprevisset. A37,2 Britanni. . . paucitatem nostrorum vacui spernebant. 4,21,3 spreta potentia Augustae trahere in ius Urgulanium. . . ausus erat i. q. ohne rücksicht auf, ohne zu achten auf. II,91,15 Vitellius. . . tribunos plebis in auxilium spretae potestatis advocavit. IV,62 promissa cf. supra minae. V,5,3 pessimus quisque spretis religionibus patriis tributa et stipes illuc congregabant. 16,22,19 spernit religiones, abrogat leges. *22,16 prosperas principis res spernit cf. p. 1224^a. 3,10,8 Tiberium spernendis rumoribus validum. . . esse. III,3,4 ut. . . vulgus et ceteri (Antonium) unum virum ducemque, spreta aliorum (sc. ducum) segnitia, laudibus ferrent. 14,36,3 spernerent (milites) sonores barbarorum et inanes minas. 13,26,14 tribuendum aliquod telum, quod sperni nequeat. 3,47,14 post. . . tot receptos in inventa aut spretos triumphos i. q. ausgeschlagen. II,58,13 spreto procuratoris vocabulo Albinum insigne regis. . . usurpare. 3, 66,17 qui spretis quae tarda (sunt) cum securitate, praematura vel cum exitio properant. 4,67,24 ea spreta ab illis, velut pararent, obiciebantur. 12,12,12 quod spretum (est) fraude Acbari. 4,38,9 quae saxo struntur, si iudicium posterorum in odium vertit, pro sepulchris spernuntur. 15,33,4 quos (hortos) ut parum celebres et tantae voci angustos spernebat (Nero).

b) 1) spernendus vi adi., omnibus locis cum

negat. *α*) II, 86, 12 (*Antonius*) pace pessimus, bello non sperendus. 11, 10 ex ipsa urbe haud sperenda manus, quinque praetoriae cohortes et. . . 4, 72, 15 haud sperenda illic civium sociorumque manus litora Oceani praesidebat. II, 58, 5 *Albinus*. . . haud sp. *viribus* agebat. 81, 2 accessere cum regno *Sohaemus* haud sp. *viribus*, *Antiochus* vetustis opibus ingens. III, 75, 1 hic (fuit) exitus *vir* haud sane sp. 2, 52, 13 compulerant *Cinithios*, haud sp. *nationem*, in eadem. 12, 39, 15 laetis hostibus, tamquam *ducem* haud sp. . . bellum absumpsisset. 15, 4, 5 amnis haud sp. *latitudine* partem murorum ambit.

β) *c. gen.* 14, 40, 9 *Marcellus*. . . proavo clarus neque morum sperendus habebatur.

2) part. perf. pass. *subst.* 4, 34, 28 spreta exolescent: si *irascere*, adgnita videntur i. q. was man verachtet, gleichgültig ansieht.

spero. *α*) *α*) *absol.* I, 52, 26 quatiebatur his segne ingenium, ut concupisceret magis (sc. imperium) quam ut speraret. 4, 38, 19 optimos mortalium altissima cupere: sic *Herculem*. . . apud *Graecos*, *Quirinum* apud nos deum numero additos: melius *Augustum* (sc. fecisse), qui speraverit (sc. fore, ut d. n. adderetur). — *sperantes*, *subst.* I, 22, 8 (mathematici), genus hominum potentibus infidum, sperantibus fallax. II, 78, 22 crebriores apud ipsum sermones (erant), quanto sperantibus plura dicuntur.

β) *c. acc. αα*) II, 37, 11 neque *Paulinum*, qua prudentia fuit, sperasse corruptissimo saeculo tantam vulgi moderationem reor, ut. . . IV, 74, 14 nisi forte *Tutore* et *Classico* regnantibus moderatius imperium speratis. 6, 41, 15 *Artabanum* *Scythas* inter eductum ob saevitiam exsecrati come *Tiridatis ingenium* Romanas per artes sperabant. 13, 15, 9 *Britannico* iussit. . . cantum aliquem inciperet, *inrisum* ex eo sperans pueri. 18, 5 (principe) sceleris sibi conscio et *veniam* sperante, si largitionibus validissimum quemque obstrinxisset. 53, 3 *maius* ex eo *decus* sperabant (duces), si pacem continuavissent. 14, 11, 3 adiciebat crimina. . . quod consortium imperii iuraturasque (esse) in feminae verba praetoriae cohortes idemque *dedecus* senatus et populi speravisset. 15, 10, 2 unde famam aucti exercitus speraverat, prodita (est) infrequentia. [M fama; Gronov fama. . . sperata erat.] 59, 11 frustra *silentium* et *fidem* in tot consociorum animis et corporibus sperare. 14, 1, 5 (*Poppaea*) sibi *matrimonium* et *discidium* *Octaviae* *incolumi* *Agrippina* haud sperans. . . — *pass.* II, 45, 3 exercitus. . . consedit, non ausis ducibus eadem die obpugnationem castrorum; simul *voluntaria deditio* sperabatur. 53, 8 rediere. . . *Bononiam*, rursus consiliaturi; simul medio temporis *plures nuntii* sperabantur. III, 52, 6 *certiora* (sicherere belohnungen) ex *Muciano* sperabantur. 60, 6 simul *conloquia* cum *Vitellianis*. . . et *proditio* sperabatur. IV, 23, 24 simul ex inopia *proditio* et *fluxa* servitiorum *fides* ac *fortuita* belli sperabantur. V, 16, 20 (a quibus) *praemia* et *quies* in posterum sperabatur [codd. dett., *Halm* sperabantur]. 2, 56, 16 quaedam ex regis tributis deminuta (sunt), quo *mitius* R. *imperium* speraretur.

ββ) de *hom.* IV, 76, 9 *Germanos* qui (i. q. quorum adventus) ab ipsis sperentur, non iuberi, non regi. — cum *dupl. acc.* 3, 8, 4 *Piso*. . . ad *Drusum* pergit, quem. . . remoto aemulo aequiorem sibi sperabat.

γ) *αα*) seq. *acc. c. inf.* II, 11, 17 transgresso iam *Alpes Caecina*, quem sisti intra *Gallias posse* speraverat (*Otho*). 1, 53, 24 qui (*Tiberius*) famam caedis posse in *Asprenatem* verti frustra speraverat. — IV, 58, 7 bellum cum populo R. vestris se manibus gesturum *Classicus* sperat. 14, 11, 3 cf. *β. αα*.

ββ) II, 74, 8 tertiam legionem. . . suam numerabat; ceterae. . . legiones secuturæ (esse) sperabantur.

b) i. q. *erwarten* 2, 46, 17 sperabatur rursum pugna, ni *Maroboduus* castra in colles subduxisset cf. *Nipp*.

spes. non nisi i. q. *hoffnung, erwartung* *α*) II, 46, 13 fortes et strenuos etiam contra fortunam insistere *spei*, timidos et ignavos ad *desperationem* formidine proferare. — oppon. *metus* G 46. I, 19, 62. II, 2. IV, 59, 70. 1, 28. 2, 12. 38. 3, 69. 4, 50. 5, 8. 12, 34. 13, 9. 14, 32 cf. p. 827^a; addas 15, 51, 1 cunctantibus prolatantibusque *spem* ac *metum*. . . — II, 80, 2 animo *spes timor*, ratio casus observantur. 16, 19, 3 nec tulit ultra timoris aut *spei* moras.

b) *c. gen. subi.* A 17, 3 minuta (est) *hostium spes*. G 19, 11 cum *spe uxoris*. II, 37, 6 praecipua **spe Paulini*. III, 52, 16. 2, 43, 19 sp. *Germanici*. 14, 39, 2 magna *Neronis spes*. IV, 22, 14 *spem obpugnantium* augebat amplitudo valli. I, 71, 1 contra *spem omnium*. 3, 56, 8 sic cohiberi *pravas aliorum spes* rebatur. 4, 68, 18. 12, 57, 11. 13, 9, 17 sp. *eius*.

c) *c. gen. obi.* D 7, 15 *adulescentes*, quibus modo *recta indoles* est et *bona spes sui*. — 13, 44, 6 *mulier*. . . reperta *spe ditioris coniugis* promissa exuere. — I, 13, 20 sp. *adoptionis*. 6, 36, 16 *spe auxilii*. 2, 25, 1. 14, 26, 3 sp. *belli*. 2, 15, 7 *nulla boni spes*. 1, 57, 9 sp. *clementiae* R. 4, 3, 12 (*Liviam*) ad *coniugii* *spem*, consortium regni. . . impulit. A 9, 3 et 20 sp. *consulatus*. 12, 8, 11. 14, 2, 15 sp. *dominationis*. A 18, 32 aestimantibus quanta *futurei spes* tam magna tacuisset. IV, 56, 6 *spe impunitatis*. 5, 10, 10 *inanium* [*Nipp. inani*] *spe* cf. *k.* 11, 33, 4 non *aliam spe incoluinitatis* *Caesaris* adfirmat, quam si. . . D 14, 22 sp. . . plurium. . . *librorum*. IV, 25, 17 *spe libertatis*. 14, 31, 16 *spe eiusdem licentiae*. 4, 60, 13 *Drusum* traxit in partes, *spe obiecta principis loci*, si. . . III, 72, 11 *spe. . . futurae magnitudinis*. I, 87, 7 *facta*. . . ceteris *spe honoratioris* in posterum *mititiae*. III, 43, 8 *futureae potentiae* *spe*. IV, 42, 6. *14, 15, 19 in *spem potentiae*. 1, 16, 3 sp. *praemiorum*. III, 47, 6 in *spem rapinarum*. 16, 1, 3 ad *spem* haud **dubiae rei*. IV, 49, 14 sp. *salutis*. I, 23, 2 *spe successionis*. 13, 19, 11 *spe ultionis* oblata parat accusatores. A 31, 15 *sublata* *spe veniae* tandem sumite animum. IV, 56, 4 *vicit ratio parcendi*, ne *sublata* *spe veniae* *pertinaciam* accenderent. 70, 32 quo *minore* *spe veniae* cresceret vinculum sceleris. 14, 23, 4 ne *spem veniae* auferret. 2, 52, 17 *spe victoriae*. 4, 51, 8 his *partae prope* [*addidi*] *victoriae spes* et, si cedant, insignitius flagitium. . . addunt

animos i. q. die h. auf den beinahe schon erungenen sieg. Andresen in ed. Nipp. nona, quem Becher in ed. Draeg. secutus est, 'p. vict.' accipit pro nom., 'spes' pro acc. IV, 49, 26. V, 26, 2. 12, 8, 2 sp. *vitae*. — 4, 7, 7 primas *dominandi* spes in arduo (esse). 11, 12, 10 nonnulla *fallendi* spe. IV, 30, 10 Civilis ommissa *expugnandi* (sc. castra) spe. per otium adsidebat. 1, 67, 4 cf. x. 4, 48, 9 castra R. adpugnarent, non spe *capiendi*, sed ut. I, 78, 9 spe *vulgum adliciendi*. III, 9, 24 facta tribunis. *retinendi* quae Vitellius indulsisset spe. V, 1, 15 spes. *occupandi* principem. 3, 73, 13 ceteros. ad spem proliceret arma sine noxa *ponendi*. 7, 2 *spe *petendae* e Pisone *ultionis* cf. x. 14, 63, 1 in spem *sociandae classis*.

d) α) 4, 39, 11 hinc *initium* spei (sibi esse). 11, 36, 4 aliis largitione aut spei *magnitudine*, sibi ex necessitate culpam (esse). 14, 59, 2 Plautum ea non movere, sive. . . seu *taedio* ambiguae spei, an. . . 15, 42, 14 Nero. . . effodere proxima Averno iuga conisus est, manentque *vestigia* inritae spei. 16, 19, 3 *moras* cf. a. — II, 47, 3 quanto *plus* spei ostenditis, si vivere (mibi) placeret, tanto pulchrior mors erit. III, 18, 12 moenia quanto plus spei ad effugium, (tanto sc.) minorem ad resistendum animum dabant. 4, 2 in Vitellium inveni solitus *nihil* spei sibi inter adversa reliquerat. IV, 59, 18 aliter nihil spei (esse). 3, 4, 5 concidisse rem p. (morte Germanici), nihil spei reliquum clamabant. 11, 17, 8 qui. . . in publicum exitiosi, nihil spei nisi per discordias habeant. — 2, 49, 8 Spei *aedes*.

β) A9, 23 (Agricola) consul *egregiae tum spei *filiam* iuveni mihi despondit.

e) 11, 33, 4. 12, 44, 13. 15, 35, 5 *alia* sp. III, 17, 3 unde *aliqua* spes (erat). 14, 59, 2 *taedio* ambiguae spei. D7, 15. 12, 68, 10 *bona* sp. 14, 57, 9 non se, ut Burrum, *diversas* spes, sed solam incolumitatem Neronis spectare. A9, 23 *egregia sp. cf. d. β. IV, 46, 3 lectus in *eandem* sp. . . miles. 1, 33, 8 unde in Germanicum favor et spes eadem (erat). 15, 53, 18 *inanem* ad sp. 16, 3, 1 spe inani. 15, 42, 14. 16, 26, 9 *inrita* sp. 13, 37, 24 posse illi regnum. . . contingere, si ommissa spe *longinqua* et *sera* praesentem *potiorem*que sequeretur. I, 57, 12 *magnae* spes. 79, 3. 1, 31, 2. 14, 39, 2 magna spe. 11, 28, 6 maiorem ad sp. 2, 71, 9 si quos spes *meae* (die auf mich gesetzten h.), si quos propinquus sanguis. . . movebat, . . . 3, 15, 3 *mediae* Pisoni spes i. q. in der schwebe waren. IV, 70, 32 *minore* spe veniae. 15, 64, 7 oblata *mitiore* spe. 3, 29, 16. 12, 57, 11 *nimia* sp. 11, 12, 10. 37, 2 *nonnulla* spe. III, 84, 2 (castra) acerrimus quisque ut *novissimam* spem retinebant. 1, 4, 5 *aderat* finis (Augusti) et spes novae. 14, 58, 8 milites. . . postquam iussa efficere nequiverint, ad spes novas transisse i. p. spes rerum novarum. 16, 23, 7 *crimini* dabatur. *ambitio* conciliandae provinciae ad spes novae. I, 21, 1. 2, 15, 7. 38, 17. 5, 3, 12 *nulla* spes. II, 78, 15 spes *occultas*. 1, 53, 7. 12, 14, 14 *omnis* sp. 15, 9, 11 sp. omnem. 2, 45, 7 *pari* utrimque spe. II, *37, 6 *praecipua* spe. 13, 37, 24 *praesens* *potior*que cf. supra. 3, 56, 8 *prava* aliorum sp. 4, 7, 7 *primas* *dominandi* sp.

in arduo (esse). I, 19, 4 multi. . . *privatas* spes agitantes sine publica cura. 2, 36, 10 *propinqua* sp. I, 38, 1. III, 62, 3 ne *qua*. . . spes. A 18, 32 *quanta* futuri spe. 13, 17, 16 *reliquas* sp. 1, 8, 4 in sp. *secundam*. 13, 37, 24 *sera* cf. supra. I, 12, 10 *stulta* spe. 1, 34, 1. 6, 50, 23 *summa* sp. (sc. imperii). IV, 76, 16 contra sp. *suam*. 80, 6 pro sp. sua. 4, 39, 6 spes votaue sua cf. i confero. V, 1, 15 sua quemque spes acciverat. 3, 66, 16 suamet ipse spes antire parat. 14, 53, 4 sp. *tua* (die du erregtest) cf. h. IV, 49, 14 *unam* in audacia sp. salutis (esse). I, 88, 16 spe *vana* tumens. — II, 45, 13 spes et praemia *in ambiguo*, certa funera et luctus (sc. eis erant). 4, 7, 7 *in arduo* cf. supra.

f) 3, 69, 8 multos in provinciis contra, quam spes aut metus *de illis fuerit*, egisse. 2, 80, 15 non animus, non spes, ne tela quidem nisi agrestia (eis erant). 11, 33, 4 Narcissus. . . non aliam spem incolumitatis Caesaris (esse) adfirmat, quam si. . . D7, 15 *adulescentes, quibus* modo recta indoles *est* et bona spes sui. I, 21, 1 Othonem, cui compositis rebus nulla spes, omne in turbido consilium (erat), multa. . . exstimulabant. 57, 12 principes. . . coloniarum aut castrorum, quibus praesentia ex affluentia et parta victoria magnae spes (erant), . . 2, 20, 16 cf. infra. 3, 15, 3 (Plancina), donec mediae Pisoni spes (erant), *sociam* se cuiuscumque fortunae. . . promittebat. 5, 3, 12 cf. infra. III, 17, 3 (Antonius) retinere cedentes, ubi plurimum labor, *unde* aliqua spes (erat), consilio manu voce insignis hosti, conspicuus suis. 1, 33, 8 (Drusus) credebatur. . . libertatem redditurus (fuisse); unde in Germanicum favor et spes eadem (erat). III, 26, 12 *ingrata* (erant militibus) quae tuta, *ex temeritate* spes. IV, 13, 6 inde causae irarum spesque ex malis nostris (Civili erant). 2, 38, 17 languescet. *industria*, intendetur *socordia*, si nullus ex se metus aut spes (erit). 5, 3, 12 pauci, quis nulla ex honesto spes (erat), . . ut referretur postulavere. 1, 5, 6 spem ex eo (esse) fore ut juvenis penatibus avi redderetur. 13, 15 spem esse ex eo non inritas fore senatus preces. I, 38, 1 ne *qua*. . . *in* successore Galbae spes (donativi) esset, . . i. q. nichts zu hoffen wäre von dem nachfolger Galbas. IV, 49, 14 *unam* in audacia spem salutis (esse). 2, 20, 16 utrisque (Germanis et Romanis) necessitas in loco, spes in virtute, salus ex victoria (erat). 15, 35, 5 neque aliam spem quam in rebus novis (esse). 13, 17, 16 *sibi* amisso fratris auxilio reliquas spes *in re* p. *sitas* (esse). III, 54, 4 consultantis (Vitellio) *supererant* spes viresque. 1, 4, 5 *aderat* finis (Augusti) et spes novae. 55, 4 spes *incesserat* dissidere hostem. II, 80, 2 animo *obversatur* cf. a. I, 19, 16 legati. . . nominati, excusati, substituti, ambitu remanendi statuit (Civilis) super taedium malorum etiam *spe vitae*, quae plerumque magnos animos *infringit*. 4, 51, 8 his victoriae spes *addit* animos cf. c. 2, 36, 10 vix per singulos annos offensiones vitari, quamvis repulsam propinqua spes *soletur*. 71, 9

movent qm cf. e. 3,46,4 Silius, etsi praesumpta spes (sc. victoriae) hortandi (sc. milites) causas exemerat. . .

g) II,40,11 Otho . . rem in discrimen mitti iubebat, aeger mora et spei *impatiens*. IV,3,12 senatus cuncta . . Vespasiano decernit, laetus et spei *certus*. 1,53,7 (Tiberius Iuliam) post interfectum Agrippam omnis spei *egenam* tabe longa peremit. 3,29,16 videbatur *suspectum* iam nimiae spei Seianum ultra extulisse.

h) 1,34,1 Germanicus quanto summae spei *propior* (erat), tanto impensius pro Tiberio niti. — II,46,13 *insistere* spei cf. a. 14,53,4 quartus decimus annus est, Caesar, ex quo spei tuae *admotus sum* (Seneca).

i) 16,11,1 nuntiat patri *abicere* spem et uti necessitate. III,63,1 *abrupta* undique spe . . miles transiurus in partes. . . 4,50,12 Tarsa . . abrumpendas pariter spes ac metus clamitans, dedit exemplum demisso in pectus ferro. 12,34,2 gentium ductores . . hortari, firmare animos minuendo metu, *accendenda* spe aliisque belli incitamentis. I,62,10 ardor . . militum ultro ducis munia implebat, ut si adesset imperator et strenuus vel ignavis spem metumve *adderet*. 19,4 multi . . privatas spes *agitantes* sine publica cura. 14,26,3 Tiridaten . . abire procul ac spem belli *amittere* [Agricola *omittere*] subegit. 3,66,6 (Bruttedius) aequalis, dein superiores, postremo suamet ipse spes *antire* parat. 12,57,11 inopotentiam muliebrem nimiasque spes eius *arguens*. 14,23,4 ne spem veniae *auferret*. IV,22,14 spem obpugnantium *augebat* amplitudo valli. 43,2 ut spem *caperet* Helvidius posse etiam Marcellum prosterni. 2,43,19 se delectum (esse), qui Surae imponeretur ad spes Germanici *coercendas*. 3,56,8 sic *coliberi* pravas aliorum spes rebatur. I,13,20 Otho . . spem adoptionis statim *conceptam* acrius in dies rapiobat. A3,4 quamquam . . nec spem modo ac votum securitas publica (sc. conceperit), sed ipsius voti fiduciam ac robur adsumpserit. 4,39,6 ita insuevisse (se, Seianum), ut spes votaque sua non prius ad deos quam ad principum aures *conferret*. 15,51,12 spem *dedit* (se) posse impelli et plures conciliare. IV,71,2 eius adventu *erectae* (sunt) spes. D14,22 Iuli Africani vitam componendo spem hominibus *fecisti* plurimum eius modi librorum. I,87,7. III,9,24 cf. c. 15,25,10 iriti remittuntur, cum donis tamen, unde spes *fieret* non frustra eadem oraturum (esse) Tiridaten, si. . III,62,3 caput eius . . cohortibus ostentatum (est), ne quam ultra spem *foverent*. 5,8,8 crebris prolationibus spem ac metum iuxta *gravatus* Vitellius . . ictum venis intulit. A30,8 priores pugnae . . spem ac subsidium in nostris manibus *habebant*. 4,7,7 primas dominandi spes in arduo (esse): ubi sis *ingressus*, adesse studia et ministros. A17,3 *minuta* (est) hostium spes. 13,9,17 non prius conversum (esse) regem ad offerendos obsides, quam ipse (Corbulo) dux bello delectus spes eius ad metum *mutaret*. 4,60,13 Drusus traxit in partes, spe *obiecta* principis loci, si. . 1,28,15 (militibus) spem *offerunt*, metum intendunt. 13,19,11 spe *ultionis* oblata parat accusatores. 15,64,7 oblata mitiore spe blandimentis vitae

evictam (esse). IV,30,10 Civilis *omissa* expugnandi spe . . per otium adsidebat. 13,37,24 cf. e. 4,68,18 *audentius* iam *onerat* (Latiaris) Seianum, saevitiam, superbiam, spes eius. 1,16,3 mutatus princeps licentiam turbarum et ex civili bello spem praemiorum *ostendebat*. 12,14,14 omni spe *perdita* Meherdates . . 15,50,9 ceteris spes ex novis rebus *petebatur*. 3,46,4 *praesumere* cf. f. 12,8,2 eo usque spem vitae *produxerat*. 2,12,13 cum secreti et incustoditi inter militaris cibos spem aut metum *proferrent*. 15,51,1 *prolatare* cf. a. I,13,20 *rapere* cf. supra concipere. 13,44,6 mulier . . *reperta* spe ditioris coniugis promissa exuere. 37,24 praesentem potioemque sp. *sequi* cf. e. 14,57,9 diversas sp. *spectare* cf. e. 4,12,5 Agrippina spem male *tegens*. . A31,15. IV,56,4 *sublata* spe veniae cf. c. II,78,15 sacrificanti Vespasiano, cum spes occultas *versaret* animo, . . sacerdos . . inquit. 15,9,11 Parthi omisso paratu invadendae Surae spem omnem in Armeniam *verterent*.

k) *abl.* IV,39,21 inanem animum spe et cupidine *impleverat*. III,24,2 Antonius . . omnes spe promissisque *accendens*. . 1,71,10 vulnera intuens alium spe, alium gloria, cunctos adloquio . . proelio *firmabat*. IV,70,15 *corruptis* spe aut metu subactis legionariis. 3,27,9 corrupti (sunt) spe (sc. civitatis apiscendae) aut inlusi per intercessionem socii. 2,52,17 spe victoriae *inducti* sunt ut *iungerentur*. 3,7,2 *erectis* omnium animis spe [Freinsh. add.] petendae e Pisone ultionis. 6,25,2 (Agrippinam) interfecto Seiano spe *sustentatam* provixisse reor. 11,7,2 quem illum tanta superbia esse, ut aeternitatem famae spe *praesumat*? — A9,3 (Agricolam) provinciae Aquitaniae praeposuit, *splendidae* inprimis *dignitatis* administratione ac spe consulatus, cui destinaret. 1,88,16 sapientibus . . rei p. cura (erat); levissimus quisque et futuri improvidus spe vana *tumens*. IV,68,16 Domitianus Mucianusque accingebantur (ad bellum), dispari animo, ille spe ac inventa *properus*, hic moras nectens. 1,68,1 *inquies* Germanus spe, cupidine et diversis ducum sententiis *agebat*. 16,3,1 *gliscebant* . . luxuria spe inani. — G46,20 suas alienasque fortunas spe metuque versare i. q. eigenen u. fremdes gut unter h. u. f. umtreiben. A18,32 dissimulatione famae famam auxit, aestimantibus quanta futuri spe tam magna tacuisset. 1,59,2 fama dediti . . Segestis vulgata . . spe vel dolore accipitur. I,12,10 **multi* stulta spe . . hunc vel illum . . destinabant (principem). 3,18,17 fama spe veneratione . . omnes destinabantur imperio. I,23,2 studia militum . . spe successionis aut paratu facinoris adfectaverat (Otho). 78,9 creditus est . . de celebranda Neronis memoria *agitavisse* spe vulgum adliciendi. 16,26,9 ut Neronem flagitiorum pudor caperet, inrita spe *agitari*. 1,79,3 Rhoxolani . . magna spe . . Moesiam inruperant. 1,31,2 legiones turbatae (sunt) . . magna spe fore ut. . 14,39,2 missus est . . Polyclitus, magna Neronis spe posse . . animos pace componi. II,37,6 duces Othonianos . . moras suasisse, praecipua spe [Bipontini; M praecipuas] Paulini (sc. se lectum iri impera-

tozem), quod.. III, 43, 8 pagani. futurae potentiae spe iuvare partes adnuebantur. 72, 11 Tarquinius Priscus. iecerat fundamenta (Capitolii) spe magis futurae magnitudinis, quam.. IV, 25, 17 civitates adversum nos arma *sumpsere spe libertatis. 49, 26 animadverti in eum iussit, haud perinde spe vitae quam ira in percussorem i. q. in h., sein eignes leben zu retten. V, 26, 2 praevire statuit (Civilis) super taedium malorum etiam spe vitae, quae plerumque magnos animos infringit. IV, 56, 6 vulgus conscientia scelerum et spe impunitatis facile accessurum (esse). 70, 32 quo minore spe veniae cresceret vinculum sceleris. 1, 67, 4 manendum (esse) intra vallum, donec expugnandi hostes spe propius succederent. 2, 15, 7 fractos artus infensis rursus hostibus. obiciant, nulla boni spe. 45, 7 deriguntur acies, pari utrimque spe. 4, 48, 9 castra R. adpugnarent, non spe capiendi, sed ut.. 5, 10, 10 iam publicis studiis frequentabatur, laetus praesentibus et inanium spe i. q. in h. auf cf. inanis B. b. 6, 36, 16 in. contermina Scythiae fugam maturavit, spe auxilii, quia.. 11, 12, 10 certo, si abnueret, exitio et nonnulla fallendi spe. praesentibus frui pro solacio habebat. 37, 2 Messalina. prolatare vitam, componere preces, nonnulla spe et aliquando ira. 14, 2, 15 stuprum cum Lepido spe dominationis admiserat. 31, 16 foventibus inpotentiam veteranorum militibus similitudine vitae et spe eiusdem licentiae. seq. acc. c. inf. 1, 31, 2. 14, 39, 2 cf. supra. 16, 24, 6 eos codicillos Nero propter accepit, spe exterritum Thraseam scripsisse. (Cf. 1, 5, 6. 13, 15 spes ex eo est. 55, 4 spes inceserat. 15, 25, 10 unde spes fieret. IV, 43, 2 ut spem caperet. 15, 51, 12 spem dedit.)

l) c. praep. α) ad A 9, 20 statim ad spem consulatus revocatus est (Agricola). IV, 79, 6 antequam hostes reparatis viribus ad spem vel ad ultionem accingerentur. 11, 28, 6 iuvenem nobilem. maiorem ad sp. adcingi. 2, 25, 1 fama classis (R.) amissa. Germanos ad spem belli. ..erexit. 71, 1 Caesar paulisper ad spem erectus. 3, 73, 13 ceteros. ad spem proliceret arma sine noxa ponendi. 4, 3, 12 (Liviam) ad coniugii spem, consortium regni. impulit (Seianus). 12, 8, 11 ut. consiliis eiusdem (Senecae) ad spem dominationis uterentur. 44, 13 Pharasmanes iuvenem. aliam ad sp. trahere et Armeniam ostentare. 14, 32, 8 Oceanus cruento aspectu, dilabente aestu humanorum corporum effigies relictas, ut Britannis ad spem, ita veteranis ad metum trahebantur. 16, 1, 3 (Bassus) nocturnae quietis imaginem ad spem haud dubiae rei traxit [Döderlein; M dubie retraxit]. 14, 10, 5 (Neronem) tribunorum adulatio ad spem firmavit. 58, 8 ad spes novas transire. 16, 23, 7 conciliare provinciam cf. e. 15, 53, 18 inanem *ad spem Antoniam nomen et periculum commodavisse.

β) in spem A 35, 15 Agricola. .. promptior in spem et firmus adversis. 1, 4, 14 clientes libertique damnatorum et exulum in sp. erecti. II, 74, 12 Vespasianum modo in sp. erectus, aliquando adversa reputabat. IV, 81, 13 Vespasianus. .. modo famam vanitatis metuere, modo. .. vocibus

adulantium in sp. induci. 1, 57, 9 adductus in sp. clementiae R. (Segimundus) pertulit patris mandata. 11, 21, 7 tali omine in sp. sublatus. IV, 46, 3 lectus in eandem sp. (sc. praetorianae militiae) e legionibus miles promissa stipendia flagitabat. 14, 15, 19 conscripti sunt equites R. cognomento Augustianorum, .. pars ingenio procaces, alii in sp. [M in spe; Muret spe] potentiae. Andresen interpret. procaces in spem pot. III, 47, 6 corrupto in sp. rapinarum egentissimo quoque. 14, 63, 1 praefectum in sp. sociandae classis corruptum (esse ab Octavia). A 24, 4 eam partem Britanniae. .. copiis instruxit, in sp. magis quam ob formidinem. IV, 42, 6 accusationem subisse. .. in sp. potentiae videbatur. 1, 8, 4 in sp. secundam nepotes. .. tertio gradu primores civitatis scripserat (in testamento).

γ) 12, 68, 10 quo miles bona in spe ageret.

δ) I, 71, 1 Otho. .. contra spem omnium non deliciis neque desidia torpescere. IV, 76, 16 quod. .. Valentini manum contra sp. suam fuderint.

ε) II, 29, 14 flens et praeter spem (sc. omnium) incolumis Valens processit.

ζ) III, 52, 16 effecerat, ut non pro spe Antonii consilia factaque eius aestimarentur. IV, 80, 6 profectus ad Vespasianum Antonius. .. non pro spe sua excipitur.

η) G 19, 11 tantum virgines nubunt: et cum spe votoque uxoris semel transigitur.

θ) 6, 50, 23 Caesar. .. a (gleich nach) summa spe (sc. imperii) novissima expectabat.

ι) II, 2, 1 his ac talibus inter spem metumque iactatum (Titum) spes vicit. IV, 59, 1 varie excepta (est) oratio inter spem metumque ac pudorem. — [G 46, 13 solae in sagittis *opes: Meiser, Halm; codd. spes. 15, 40, 4 cf. redeo B. 1. b. β.]

spica. propr. 11, 4, 6 (vidit) Claudium spicea corona evinctum, spicis retro conversis.

spiceus. 11, 4, 5 cf. spica.

spina. propr. G 17, 1 cf. sagum.

spintria. 6, 1, 12 cf. p. 780^b 5.

spiramentum. i. q. pause A 44, 18 intervalla ac spiramenta temporum cf. continuus p. 220.

spiritus. l) a) i. q. luft V, 7, 8 halitu lacus infici terram, corrumpi superfusum spiritum.

b) α) i. q. athem, athemzug 13, 16, 9 venenum. .. ita cunctos eius artus pervasit, ut vox pariter et spiritus [M spiritus eius] raperentur. 14, 51, 4 in se tumescentibus paulatim faucibus et impedito meatu (sc. spiritus) spiritum finiebat. 15, 57, 10 corporis pondere conisa (Epicharis) tenuem iam spiritum expressit. 64, 10 membris in eum pallorem albensibus, ut ostentui esset multum vitalis spiritus egestum (esse). III, 66, 24 moriendum victis, moriendum deditis: id solum referre, novissimum sp. per ludibrium et contumelias effundant an per virtutem. 2, 70, 2 si effundendus sp. sub oculis inimicorum foret. IV, 21, 8 esse sibi Vitellium principem, pro quo fidem et arma usque ad supremum sp. retenturos.

β) i. q. lebenshauch, leben 1, 22, 5 vos. .. his innocentibus et miseris lucem (tageslicht) et spiritum reddidistis: sed quis fratri meo

(sc. necato) vitam . . reddit? 2,71,21 iuravere amici . . spiritum ante quam ultionem *amissuros*. 6,50,14 (medicus) *labi* spiritum (Tiberii) nec ultra biduum *duraturum* . . firmavit. 15,70,3 proficiente sanguine ubi frigescere pedes manusque et paulatim ab extremis *cedere* spiritum . . intellegit, . .

II) A) i. q. *geist, seele* 16,34,6 de natura animae et *dissociatione* spiritus corporisque inquirebat. 4,52,10 non in effigies mutas *divinum* sp. (Augusti) *transfusum* (esse).

B) a) i. q. *sinn, gesinnung* III, 66, 17 nisi forte Vespasianus *altiores* spiritus *gerat*. Dicitur in bonam partem i. q. generosiorum animum, sed ironice. IV, 57, 13 Galbam et infracta tributa *hostiles* sp. *induisse* (Gallis). 4, 12, 20 pravis sermonibus *tumidos* sp. (Agrippinae) *perstimulare*.

b) vi *praegn. a) aa* i. q. *stolzer sinn, hochfliegende gedanken* IV, 85, 4 dux hostium . . nequaquam abiecto animo (kleinmütig), quos spiritus gessisset, vultu ferebat.

ββ) in malam partem i. q. *hochfahrender sinn, stolz* 2, 43, 15 praeter *paternos* sp. uxoris quoque . . nobilitate et opibus accendebatur.

β) i. q. *edelsinn, hochherzigkeit* 16, 24, 8 vultum et spiritus et libertatem *insontis* (Thraeseae) . . *extimuit* (Nero).

γ) i. q. *aufwallung, zorn* 13, 21, 15 commotis qui aderant utroque spiritus *eius* (Agrippinae) *mitigantibus*.

δ) i. q. *aufwallung, drang, eifer* 16, 26, 15 *cohibuit* spiritus *eius* (Thraeseae).

ε) i. q. *begeisterung, feuer* D24, 4 quanto non solum ingenio ac spiritu (sc. locutus est), sed etiam eruditione et arte ab ipsis mutuatus est per quae mox ipsos inaccesseret!

spiro. intrs. A12, 22 in rubro mari viva ac spirantia saxa *avelli* (*margarita*) i. q. noch athmend. — 1, 5, 12 neque . . *conpertum* (est), spirantem adhuc *Augustum* . . an *exanimem* repererit. 12, 51, 12 *Zenobiam* . . spirantem ac vitae manifestam advertere pastores.

splendeo. propr. II, 89, 11 tribuni et primi centurionum candida veste, ceteri . . armis donisque fulgentes; et militum *phalerae torquesque* splendebant. — D22, 16 firmus sane *paries* et duraturus, sed non satis expolitus et splendens. G16, 9 quaedam loca (domus) diligentius inlinunt *terra* ita pura ac splendente, ut . .

splendidus. A) *propr.* 1, 28, 6 prout splendidior *obscuriorve* (*luna* erat), laetari aut maerere (milites).

B) *transl. a) a)* i. q. *prächtigt, herrlich* G41, 5 (Hermunduris) commercium (est) . . in splendidissima *Raetiae provinciae colonia*.

β) i. q. *glänzend auftretend* II, 81, 13 Mucianus cum legatis tribunisque et splendidissimo quoque *centurionum* ac *militum* venit. Simul hoc loco intelleg. ornamenta militaria, quibus illi splendebant. — I, 13, 20 *Otho* . . , donec bellum fuit, inter praesentes splendidissimus. IV, 27, 15 gregarius miles *Vitellio* fidus, splendidissimus quisque in *Vespasianum* promi (erant). 3, 54, 3 splendidissimo cuique exitium parari.

b) i. q. *ausgezeichnet, angesehen, vornehm*
α) A 6, 2 *Decianam*, splendidis *natalibus* ortam,

sibi iunxit. 9, 3 (Agricolam) provinciae *Aquitaniae* praeposuit, *splendidae* inprimis *dignitatis* administratione ac spe consulatus.

β) D6, 6 videre . . frequentem domum suam concursu splendidissimorum *hominum*. IV, 8, 24 splendidissimus quisque (sc. *patrum*) eodem inclinabat. 48, 12 *proconsulum* splendidissimus quisque securitati magis quam potentiae consulebant. II, 76, 20 *splendidior origine (erat *Corbulo*) quam nos sumus, fateor, sed et Nero nobilitate natalium *Vitellium* anteibat.

c) de *elegantia et puritate elocutionis* D25, 19 splendidior *Caesar* cf. John, Urach 1886 p. 38.

splendor. transl. D37, 15 his accedebat splendor *reorum* et magnitudo *causarum*, quae et ipsa plurimum eloquentiae praestant i. q. glänzende stellung. — D38, 12 causae centumvirales . . adeo splendore aliorum *iudiciorum* obruebantur, ut . . i. q. glanz, ansehen. I, 84, 18 cuius (*ordinis senatorii*) splendore et gloria sordes et obscuritatem *Vitellianarum* partium praestringimus.

spolio. transl. a) absol. A15, 10 in proelio fortiore esse qui spoliatus: nunc ab ignavis . . eripi domos, abstrahi liberos. I, 63, 4 raptis (a militibus) . . armis ad caedem innoxiae civitatis, non ob *praedam* aut spoliandi cupidine, sed furore et rabie. II, 56, 2 dispersi per municipia . . *Vitelliani* spoliare, rapere, vi et stupris polluere. III, 17, 13 ceteri, ut cuique ingenium, spoliare, capere, arma equosque abripere. 14, 33, 12 barbari omissis castellis . . quod uberrimum *spoliant et defendentibus intutum (erat), laeti *praeda* et laborum segnes petebant.

b) c. acc. a) *qd* D41, 6 quam *provinciam* tuemur nisi spoliatam vexatamque? 15, 45, 3 in eam *praedam* etiam di cessere, spoliatis in urbe *templis* egestoque auro.

β) *qm* III, 25, 22 *propinquos adfinis fratres* *trucidant spoliati (milites per aciem). — II, 8, 11 spoliatis *negotiatoribus* i. q. plündern. 88, 8 incuriosos *milites* . . quidam (plebis *Ticinae*) spoliavere, abscisis furtim balteis. IV, 57, 14 cum spoliati exutique fuerint (*Galli*), amicos fore i. q. *geplündert, arm gemacht*. I, 60, 6 spoliatas et inopes *legiones* *Caelius Trebellio* obiectabat i. q. die ausbeutung u. hilflose lage der l.: Her.

spoliium. non nisi *num. plur. et transl. a)* i. q. *die dem feinde abgenommene rüstung* G31, 5 super sanguinem et spolia revelant frontem (*Chatti*).

b) i. q. *kriegsbeute, beute, raub* I, 2, 17 nec minus *praemia delatorum* *invisa* (erant) quam scelera, cum alii sacerdotia et consulatus ut spolia adepti . . 2, 41, 9 *vecta* (sunt in triumpho) spolia, captivi, simulacra montium, fluminum, proeliorum. 12, 39, 12 spolia et captivos *largiendo* . . nationes ad defectionem trahebant. III, 83, 6 (populus) parte maiore *praedae* potiebantur: nam milite ad . . caedes obverso spolia in vulgus cedebant. 12, 54, 12 (Galilaei et Samaritae) raptare inter se, inmittere latronum globos, componere insidias et aliquando proeliis congregari, spoliaque et *praedas* ad procuratores referre. 2, 45, 12 *Arminius* . . , ut quosque ad ductus erat, . . trucidatas legiones, spolia adhuc et tela *Romanis derepta* in manibus multorum

ostentabat. IV, 78, 14 obstitit vincentibus. . certamen omissis hoste spolia *consecrandi*. 14, 15 tradi se (Batavos) praefectis centurionibusque: quos ubi spoliis et sanguine ceperint, mutari, exquirique novos sinus (pecuniae) et varia *praedandi* vocabula i. q. mit raub. — c. gen. 1, 57, 17 *feriebantur* (in triumpho) et spolia *Varianae cladis*, plerisque eorum qui tum in deditionem veniebant *praedae data*. II, 29, 3 spolia *Gallarum* et *Viennensium aurum*, pretia laborum suorum, *occultari* clamitantes (milites). IV, 17, 8 manentibus (cohortibus Gallorum) honorata militia, digredientibus spolia *Romanorum offerbantur*. 72, 6 stare. . integram sedem spoliis *exercituum* et ducum caedibus ovantem. 2, 18, 3 caesi hostes decem milia passuum cadaveribus atque armis opplevere, repertis inter spolia *corum* catenis, quas in Romanos. . portaverant. III, 72, 14 Tarquinius Superbus capta Suessa Pometia *hostium* spoliis (extruxit Capitolium) i. q. kriegsbeute. 15, 52, 7 in illa invisa et spoliis *civium* extructa domo i. q. raub. — IV, 42, 21 *raptis consularibus* spoliis i. q. beute. **spons.** non nisi *abl.*; semel legitur *sua* sp. D6 cf. E. b.

A) c. gen. i. q. mit der Zustimmung, nach dem willen *iemandes* III, 16, 7 nec sp. *Antonii* properatum (erat). IV, 42, 4 sp. *Caesaris* [Ioh. Müller, Innsbruck II p. 47; cf. com. crit.] accusationem subisse. . videbatur. 6, 31, 19 nomine tantum et auctore opus (esse), [ut] sp. *Caesaris* ut genus *Arsacis* ripam apud Euphratis cerneretur. IV, 19, 20 unde *aspicere* sp. *legatorum* excitari bellum. 2, 59, 9 *Tiberius*. . increpuit (Germanicum), quod contra instituta Augusti non sp. *principis Alexandri* introisset. 4, 7, 9 extructa iam sp. *praefecti* castra (esse). 51, 18 tandem coacta (est) deditio (castelli). et proxima sp. *incolarum* recepta (sunt). 13, 39, 26 tribus. . castellis expugnatis cetera terrore et alia sp. *incolarum* in deditionem veniebant. 42, 14 sp. *litigatoris* praemium honestae operae adsequi. 12, 42, 8 transfertur regimen cohortium ad *Burrum*, egregiae militaris famae, *gnarum* tamen *cuius* sp. praeficeretur.

B) a) i. q. aus eignem antriebe, von selbst, freiwillig III, 62, 10 sub Nerone velut *ex necessitate*, mox sp. *mimos actitavit*. 6, 10, 12 *Piso* pontifex. . obiit, nullius servilis sententiae sp. *auctor*, et quotiens necessitas ingrueret, sapienter moderans. 23, 2 cf. infra. 11, 36, 8 sp. *an coactus* tam magna *peccavisset*, nihil referre. 1, 8, 17 interrogatus a *Tiberio*, num *se mandante* eam sententiam prompsisset, sp. *dixisse* respondit. 11, 15, 5 primores Etruriae sp. aut patrum *R. impulsu retinuisse* scientiam. — II, 24, 10 equites procedere longius iussi (sunt) et irritato proelio sp. *refugi* festinationem sequentium elicere. 16, 21, 11 cum deum honores *Poppaeae* decernuntur, sp. *absens* (sc. in senatu), funeri non interfuerat i. q. absichtlich. 12, 18, 9 *Mithridates*, inquit, . . Romanis per tot annos quae situs sp. *adsum*. 2, 48, 13 prodigos. . movit senatu aut sp. *cedere* passus est. 11, 25, 16. 12, 52, 11 cf. γ p. 159^b. 6, 30, 13 adfinitatem sibi cum *Seiano* haud sp., sed consilio *Tiberii coeptam* (esse). IV, 79, 19 *Nerviorum* multitudinem, sp.

commotam ut pro Romanis bellum capesseret, . . fudere. 84, 13 deum ipsum adpulsas litori navis sp. *conscendisse*. 66, 17 *Civilis*. . ingens rerum, percussis civitatum animis vel sp. *inclinantibus*. 3, 60, 10 quaedam (civitates) quod falso usurpaverant sp. *omisere*. 13, 41, 7 (levis armatura) oppugnationem eminens inciperet. sed oppidani portis sp. *patefactis* se suaque Romanis permisere. II, 38, 13 non discessere ab armis in *Pharsalia* ac *Philippis* civium legiones, nedum *Othonis* ac *Vitellii* exercitus sp. *posituri* bellum fuerint. 1, 30, 14 nonanus. . desolatus. . imminentem necessitatem sp. *praevenit* cf. IV, 59 infra. III, 4, 6 coeptante legionum motu profugus, dein sp. *remeaverat*. 66, 22 nihil atrocius eventurum (esse), quam in quod sp. *ruant*. 43, 4 concitis omnibus, qui exauctorati a *Vitellio* bellum sp. *sumebant*. 4, 4, 11 voluntarium militem. . non eadem. . modestia agere, quia plerumque inopes ac vagi sp. *militiam* sumant cf. 2, 66. 4, 22. 6, 25. 14, 7 infra. 13, 43, 12 ille nihil ex his sp. *susceptum*, sed principi paruisse defendebat. 2, 37, 10 hos. . non sp. *sustuli*, sed quia princeps monebat. — 2, 42, 17 finem vitae sp. *an fato implevit* i. q. durch freiwilligen oder natürlichen tod. 6, 25, 5 (*Agrippinam*) reor. . voluntate extinctam, nisi si negatis alimentis adsimulatus est finis, qui videretur sp. *sumptus* i. q. als selbstmord. 23, 2 (*Gallum*) egestate cibi *peremptum* haud dubium, sp. vel *necessitate*, incertum habebatur. IV, 59, 3 *Voculam*. . de supremis agitantem. . servi prohibere foedissimam mortem sp. *praevenire*. 2, 66, 5 occidi *Cotyn* iubet mortemque sp. *sumptam* ementitur. 4, 22, 4 tamquam. . uxor sp. mortem sumpsisset. 14, 7, 23 ut. . pudore deprehensi sceleris sp. mortem sumpsisse confingeret. 6, 25, 5 cf. supra. 3, 16, 6 nec illum sp. *extinctum* (esse), verum inmisso percussore.

b) i. q. von selbst, ohne zuthun D6, 28 quamquam alia diu serantur atque elaborentur, gratiora tamen quae *sua* sp. *nascuntur*. V, 7, 4 cuncta sp. *edita* aut *manu sata*. . velut in cinerem vanescunt. 6, 37, 6 nuntiavere *accolae* *Euphratem* nulla imbrum vi sp. et immensum attolli.

sponsus. subst. 12, 9, 7 sponsus et gener *Domitius*.

spuma. 6, 37, 7 albetibus sp. cf. sinuo.

squaleo. 15, 42, 9 squalenti litore i. q. wüst.
squalidus. spec. de reis II, 60, 5 *Paulinum* ac *Proculum* tristi mora *squalidos* tenuit i. q. im traueranzug.

squalor. a) *propr.* 4, 28, 4 ab exilio retractus *inturvie* ac *squalore* obsitus. . — G31, 7 super sanguinem et spolia revelant frontem. . : ignavis et imbellibus manet *squalor* i. q. capillus barbaque *squalens*, das wüste haar.

b) *transl.* I, 54, 2 legati eorum (*Lingonum*) in *squalorem* maestitiamque compositi i. q. trauerkleidung.

stabilis. a) *propr.* V, 15, 6 vagi inter undas aut, si quid stabile occurrebat, totis illic corporibus nitentes. . i. q. fester boden. II, 35, 6 nec perinde *nutantes* e navibus quam *stabili gradu* e ripa vulnera derigebant. 2, 21, 4 multitudo. . coacta stabile ad *proelium*.

b) *transl.* 13,37,23 posse illi *regnum* stabile . . contingere i. q. fest, dauernd. 1,43,15 discedite a contactu ac dividite turbidos: id stabile *ad* paenitentiam, id fidei vinculum erit i. q. eine feste, sichere stütze für.

stabulum. II,94,15 stabula aurigis extruere.
stadium. 11,8,9 biduo tria milia stadiorum invadit.

stagnu. a) *intra.* I,86,14 corrupta (sunt) stagnantibus *aquis* insularum fundamenta i. q. durch das stehenbleiben der wasser.

b) *trs.* 1,76,2 imbris auctus Tiberis *plana* urbis stagnaverat i. q. überschwemmen.

stagnu. a) V,23,18 superfusus amnis palustrem humilemque insulam in faciem stagni opplevit. 14,22,9 apud *Simbruina* stagna.

b) *st. arte* factum i. q. *teich* 15,42,3 exstruxit (Nero) domum, in qua . . miraculo essent . . arva et stagna et . . silvae . . 12,56,4 lacu in ipso navale proelium adornatur, ut quondam Augustus *structo* trans Tiberim *stagnu* . . ediderat. 14,15,7 nemus, quod *navali* *stagnu* circumposuit Augustus. 15,37,5 in *stagnu* *Agrippae* fabricatus est ratem, cui . . 37,10 *crepidinibus* stagni lupanaria adstabant. 64,16 *stagnu* *calidae aquae introiit* i. q. bassin.

statim. non nisi i. q. *sofort*, *sim.* a) D 28,11 de . . vernaculis vitiis loquar, quae natos st. excipiunt et *per singulos aetatis gradus* cumulantur. A 32,24 quas (poenas) *in aeternum* perferre aut st. ulcisci in hoc campo est. I, 13,20 Otho . . spem adoptionis st. conceptam acrius *in dies* rapiebat. 17,1 Pisonem ferunt st. intuentibus et *mox* coniectis in eum omnium oculis nullum turbati . . animi motum prodidisse. 71,10 Otho . . st. inter intimos amicos habuit (Celsum) et *mox* bello inter duces delegit. 16, 5,14 tenuioribus st. inrogata (sunt) supplicia, adversum illustres dissimulatum *ad praesens* et *mox* redditum odium. 3,27,13 *neque multo post* cf. *β. αα* in f. 6,3,9 hoc pretium Gallo meditatae adulationis tulit, st. curia, *deinde* Italia exactus. 3,26,8 quidam st., aut *postquam* regum pertaesum, leges maluerunt. II, 73,20 has ambages et st. exceperat fama et *tunc* aperiebat. I,58,6 saevitiam militum . . saepius adprobat, raro . . frustratur. Pompeius . . st. interfectus (est); Burdonem . . *astu* *subtraxit*. 1,13,17 in Haterium st. invecus est; Scaurum . . *silentio* *tramisit*. II,55,8 in senatu cuncta *longis* aliorum principatibus composita st. decernuntur. 15,25,20 ignoscere se st., ne . . longiore sollicitudine aegresceret. I,8,11 (Germanici exercitus) *tardē* a Nerone desciverant, nec st. pro Galba Verginius (fuerat). 1,23,22 *tarda* sunt quae in commune expostulantur: privatam gratiam st. mereare, st. recipias. 13,15,22 temperamentum inerat (in veneno), ne st. saeviret. sed Nero *lenti* sceleris inpatiens . . III, 77,18 percontatus st. regredi se an perdomandae Campaniae *insistere* iuberet. 6,43,1 ac si st. interiora . . petivisset, . . omnes in unum cedebant: *adsidendo* castellum . . dedit spatium exuendi pacta. IV,31,6 auxilia . . hortantibus praefectis st. a Vitellio desciscunt: vetus miles *cunctabatur*. 34,7 *tritis* frustra diebus castra in hostem movit, quem si st. impellere cur-

sumque rerum sequi maturasset, solvere obsidium . . potuit. 2,83,18 pleraque manent: quaedam st. omissa sunt aut *vetustas* obliteravit. 4,38,19 cetera principibus st. adesse: unum *insatiabiliter* parandum, prosperam sui memoriam. 42,9 audivit Tiberius probra . . adeoque percussus est, ut se vel st. vel *in cognitione* purgaturum clamitaret. 11,24,1 his . . haud permotus princeps et st. contra disseruit et *vocato senatu* ita exorsus est. 6,32,5 barbaris *cunctatio* servilis, st. exsequi regium videtur.

β) αα) IV,15,11 (Brinno) dux deligitur. statimque *accitis* Frisiis . . inrumpit. 14,7,7 quos st. acciverat. 44,12 suspecta . . fuerunt ingenia servorum, etiam cum in . . domibus isdem nascerentur caritatemque dominorum st. *acciperent*. I,62,12 signum profectionis exposcunt, nomine Germanici Vitellio st. *addito*. 2,28,12 *adit* cf. infra corripio. 3,33,16 his (uxoribus) st. *adhaerescere* deterrimum quemque provincialium. II,100,16 Bassus . . classibus a Vitellio praepositus, quod non st. praefecturam praetorii *adeptus* foret, . . iracundiam . . perfidia ulciscatur. I,59, 13 nec in Raeticis copiis mora, quo minus st. *adiungerentur*. 4,38,19 *adsum* cf. α. D 28,27 sincera . . unius cuiusque natura toto st. pectore *arriperet* artes honestas. 4,60,6 alius occursum eius vitare, quidam salutatione reddita st. *averti*, plerique inceptum sermonem abruptere. 1,56,10 adeo improvisus advenit, ut quod imbecillum aetate . . st. *captum* aut *trucidatum* sit. I,76,4 Othoni fiduciam addidit . . nuntius, irasse in eum . . Moesiae legiones. idem ex Hispania adlatum (est) . . : set st. *cognitum* est conversam ad Vitellium Hispaniam. V,11,11 Tito Roma et opes voluptatesque ante oculos, ac ni st. Hierosolyma *concederent*, morari videbantur. I, 13,20 spem st. *conceptam* cf. α. D 31,23 sunt apud quos . . collectum et singula st. argumenta *concludens* dicendi genus plus fidei meretur. III,45,9 armigerum . . in matrimonium regnumque accepit (Cartimandua). *concussa* (est) st. flagitio domus. 23,9 late cladem intulisset (ballista), ni duo milites . . vincla . . abscidissent. st. *confossi* sunt eoque interciderent nomina. 84,32 anrem tribuni amputavit ac st. confossus est. IV,76,13 quod si st. *congruuntur*, nullas esse Ceriali . . legiones. D 34,10 magnus ex hoc usus . . juvenibus st. *contingebat*. IV,81,22 Vespasianus . . iussa exsequitur. st. *conversa* (est) ad usum manus *ac caeco *relicuit* dies. 2,28,12 celebre inter accusatores Trionis ingenium erat avidumque famae malae. st. *corripit* reum, *adit* consules, cognitionem senatus *poscit*. 82,15 forte negotiatores . . laetiora de valetudine eius attulere. st. *credita*, st. *vulgata* sunt. II, 55,8 st. *decernuntur* cf. α. III, 6,16 fuere qui se st. *dederunt*: plures abrupto ponte . . hosti viam abstulerunt. 12,37,8 si st. deditus *traheret, neque mea fortuna neque tua gloria inclaruisset i. q. als einer, der sich gleich (ohne nennenswerten widerstand) ergeben: Nipp. I, 68,9 in montem . . perfergere. ac st. inmissa cohorte Thraecum *depulsi* et consecantibus Germanis . . trucidati (sunt). IV,31,6 *descisco* cf. α. D 30,7 (rhetorum) professio quando primum in hanc urbem introducta sit . . , st. **dicturus* [prius:

Acidal. add.] referam necesse est animum ad.. 2,65,3 nuntiaret regibus ne armis disceptarent; statimque a Cotey *dimissa* sunt. .auxilia. Rhescuporis ficta modestia postulat. . A35,2 finem orationis ingens alacritas consecuta est, statimque ad arma *discursum*. 11,24,1 st. contra *disseruit* cf. *α*. II,25,6 signum pugnae non st. a Paulino. *datum* (est). 15,19,4 cum . orbi. . provincias inter patres sortiti st. *emitterent* manu, quos adoptaverant. 14,63,12 *erepto* per venenum patre et st. fratre i. q. gleich darauf. 3,51,3 ductus in carcerem Priscus ac st. *exanimatus* (est). 4,45,13 saxo caput adfixit, ut st. exanimaretur. 14,5,8 pressus Crepereius et st. exanimatus est. D28,11. II,78,20 st. *excipere* cf. *α*. 6,3,9 st. curia. *exactus* cf. *α*. 4,29,5 hi quidem st. *exempti* (sunt crimini): in patrem ex servis quaesitum. IV,76,24 diremit consiliorum diversitatem adprobata Tutoris sententia Classicus statimque *exsequuntur*. 6,32,5 cf. *α*. III,12,16 Bassus. *vincitur*, sed *exsoluta* (sunt) st. vincula inventu Hormi. 51,6 distulerant tamquam maiora meritum, quam quae st. exsolventur. 1,37,1 sensit miles in tempus conficta statimque *flagitavit*. I,71,10 st. inter amicos *habuit* cf. *α*. G40,17 numen. . secreto lacu abluitur. servi ministrant, quos st. idem lacus *haurit*. 15,25,20 *ignoscere* se st., ne . . cf. *α*. D29,4 horum fabulis. . teneri st. et rudes animi *imbuuntur*. 34,13 igitur vera st. et incorrupta eloquentia imbuebantur. IV,34,7 st. *impellere* cf. *α*. II,51,7 cohortium preces Gallus tulit, et venia st. *impetrata* (est). A17,3 et terrorem st. *intulit* Cerialis. 16,5,14 st. *inrogata* (sunt) supplicia cf. *α*. 12,67,3 infusum (esse) delectabili cibo. . venenum, nec vim medicaminis st. *intellectam*. 1,58,6 st. *interfectus* (est) cf. *α*. 17,1 st. *intuentibus* cf. *α*. IV,19,3 Canninefatium cohortes. . missus a Civile nuntius adsequitur. *intumescere* st. superbia ferociaque et pretium itineris donativum. . postulabant. 1,13,17 st. *invectus* est cf. *α*. 13,35,22 qui signa reliquerat, st. capite poenas *luebat*. IV,49,15 duo itinera audendi (esse), seu *mallet* st. arma, seu *petita*. . Gallia ducem se. . exercitibus ostenderet. 3,26,8 cf. *α*. 4,71,2 avebat animus antire statimque *memorare* exitus, quos. . 1,28,22 gratiam st. *mereare* cf. *α*. I,81,8 et praefectos. . st. *miserat* et abire prope omnes e convivio iussit. IV,17,4 Germaniae st. misere legatos auxilia offerentes. A43,5 nec quisquam audita morte Agricolae aut laetatus est aut st. *oblitus*. IV,50,8 servus. . se Pisonem esse respondit ac st. *obtruncatur*. 14,55,2 quod meditatae orationi tuae st. *occurram*, id primum tui muneris habeo. I,2,6 Galliae nutantes, perdomita Britannia et st. *omissa*. IV,37,4 raptis temere armis ac st. *omissis*. 2,83,18 cf. *α*. 12,40,12 mox orto discidio et st. bello etiam adversus nos hostilia induerat. 2,25,11 Caesar. . excindit non ausum congredi hostem aut, sicubi restiterat, st. *pulsum* nec umquam magis. . paventem. 6,43,1 si st. interiora. *petivisset* cf. *α*. 2,28,12 *poscit* cf. supra corripio. A9,24 consul. . filiam iuveni mihi despondit ac post consulatum collocavit, et st. Britanniae *praepositus* est i. q. statim post filiae nuptias.

1,65,11 neque tamen Arminius quamquam libero incursu st. *prorupit*. D32,8 id. . populus intellegit ac st. ita laude *prosequitur*, ut. . 4,42,9 se st. *purgaturum* cf. *α*. I,38,13 aperiri deinde armamentarium iussit. *rapta* (sunt) st. arma, sine more. . militiae. III,84,9 ni st. *recipiantur* (castra), noctem in armis agendam. 1,28,22 cf. *α*. III,77,18 st. *regredi* cf. *α*. A38,4 Britanni. . eligere latebras et st. *relinquere*. 13,19,2 st. relictum (est) Agrippinae limen. IV,81,22 *reluxit* cf. supra converto. 13,15,22 ne st. *saeviret* cf. *α*. D18,16 nec st. *deterius esse* quod diversum est i. q. nicht gleich, nicht ohne weiteres. 34,32 sub eius modi praeceptoribus iuvenis. . solus st. et unus cuiusque causae par erat. 15,38,6 cf. infra. I,8,11 nec st. pro Galba (fuerat) cf. *α*. II,6,15 miles. . vires suas circumspicere. septem legiones st. et cum ingentibus auxiliis Suria Iudaeaque; inde continua Aegyptus. . i. q. da waren zur stelle, zur hand. III,32,17 excepta vox est, cum teporem (bilinearum) incusaret, st. futurum ut incallescere. A7,7 nuntio adfectati a Vespasiano imperii deprehensus ac st. in partes *transgressus* est. 1,25,13 sine cunctatione concederet quae st. *tribui* possent. 56,10 st. *trucidatum* sit cf. supra capio. A32,24 st. *ulcisci* cf. *α*. I,4,10 sed patres laeti, *usurpata* st. libertate licentius ut erga principem novum. IV,18,20 nudaverat. . cornu Batavorum ala transfugiens statimque in nos *versa* (est). 2,51,7 *victa* est sine dubio lex, sed neque st. et paucis suffragiis. 82,16 st. *vulgata* sunt cf. supra credo. — 15,38,6 simul coeptus ignis et st. *validus* ac vento citus longitudinem circi corripuit. — 3,27,13 Sulla. . otium eius rei haud in longum paravit, st. turbidis Lepidi rogationibus, *neque multo post* tribunis reddita licentia. . populum agitandi i. q. indem alsbald. . folgten.

ββ) A9,20 minus triennium in ea legatione detentus ac st. *ad spem consulatus* revocatus est i. q. mit seiner zurückberufung wurde ihm sogleich die aussicht aufs c. eröffnet. 4,11 arcebat eum ab inlecebris. . quod st. *parvulus* sedem ac magistram studiorum Massilium habuit i. q. gleich als kind. 13,3,17 Nero *puerilibus* st. annis. . animum in alia detorsit. III,3,5 hanc sui famam *ea* st. contione commoverat, qua. . A3,1 quamquam *primo* st. beatissimi saeculi ortu Nerva. . res olim dissociabiles miscuerit. 20,1 haec primo st. anno comprimendo. 31,20 primo st. congressu ostendamus. . I,31,9 quos primo st. introitu trucidaverat Galba. II,69,8 Gallorum auxilia, ingens numerus et prima st. defectione inter inania belli adsumptus. IV,46,13 illos primus st. ad aspectus obstupescerat. Ratione *loci* habita in enumeratione G35,2 in septentrionem ingenti flexu recedit (Germania). ac primo st. Chaucorum gens. . optenditur i. q. gleich zu anfang.

b) seq. e G22,1 st. e somno. . lavantur i. q. sogleich nach.

c) seq. *ubi* 14,36,5 inbelles inermes cessuros (esse) st., ubi ferrum virtutemque vincuntium. . agnovissent.

statio. transl. a) in re milit. *α*) *αα*) I,23,3 studia militum. . adfectaverat (Otho), in itinere,

in agmine, in stationibus vetustissimum quemque militum nomine vocans. 1,28,14 vigiliis, stationibus, custodiis portarum se inserunt, spem offerunt, metum intendunt. 32,13 vigiliis, stationes, et si qua alia praesens usus indixerat, ipsi partiebantur (milites seditiosi). 11,18,13 legiones . . veterem ad morem reduxit, . . ; stationes, vigiliae, diurna nocturnaque munia in armis agitabantur. 13,35,5 fuisse in eo exercitu veteranos, qui non stationem, non vigiliis inissent.

ββ) III,9,1 Antonius stationes *hostium* inrupit. — IV,26,4 Germanos arcent cf. infra. — 1,28,14 stationibus *se inserere* cf. αα. — I,28,1 stationem in castris *agebat* Martialis tribunus i. q. hatte die wache cf. β 29. 11,18,13 stationes *agitare* cf. αα. 13,35,5 *inire* cf. αα. 4,48,6 (Thraeces) versi in luxum . . *omittere* stationes. III,9,1 *inrumpere* cf. supra. 1,64,1 barbari *perfringere* stationes . . nisi. IV,26,4 discordes animos multa efferabant: . . *dispositae* per omnem ripam stationes, quae Germanos vado arcerent. 1,32,13 *partiri* cf. αα. 50,13 ventum (est) ad vicus Marsorum et *circumdatae* stationes. 4,50,15 *firmatae* (sunt) stationes densioribus globis. — 1,25,1 postquam vallum introiit (Drusus), portas stationibus firmant. 6,34,4 saepe in modum obsidii stationibus cingebat (Pharmanes Oroden).

β) I,29,7 (cohors), quae in Palatio stationem agebat. 13,24,1 statio *cohortis adsidere* ludis solita *demovetur*. 14,8,9 Anicetus villam statione circumdat.

b) D17,15 adice . . sextam iam felicis huius *principatus* stationem, quo [Andresen qua] Vespasianus rem p. fovet i. q. regierungsjahr. **stativus.** 3,21,16 inligatus praeda stativis *castris* adhaerebat. — I,66,15 lento agmine per fines Allobrogum . . ductus exercitus, ipsa itinere spatia et stativorum *mutationes* venditante duce.

statua. c. *sim.* I,78 imagines. 4,64. 13,10 effigies. — D8,27 minimum inter tot ac tanta locum optinent imagines (maiorum) ac tituli et statuae, quae neque ipsa tamen negleguntur. 10,9 si picturam aliquam vel statuam vidisset. 16,23,5 (civitas Pergamena prohibuit) Acratum Caesaris libertum statuas et picturas *evehere. 2,83,10 statuarum locorumve, in quis coleretur (Germanicus), haud facile quis numerum inierit. A40,1 triumphalia ornamenta et *inlustris* (i. q. triumphalis, laureatae) statuae *honorem* . . decerni in senatu iubet (Domitianus Agricola). I,79,24 Aponius Moesiam obtinens *triumphali* statua . . Iulianus ac Numisius, legati legionum, consularibus ornamentis donantur. 4,23,5 iam tres *laureatae* in urbe statuae (erant). I,36,3 in quo (suggestu). *aurea* Galbae statua fuerat. 13,10,3 argenteo vel auro *solidas* cf. infra. III, 85,2 Vitellium . . coactum . . *cadentes* statuas suas . . contueri. . . I,36 *Galbae* st. cf. supra. 78,7 statuas *Poppaeae* per senatus consultum *reposuit* (Otho) cf. 78,10 imagines Neronis proponerent. 86,4 statuum *divi Iulii* in insula Tiberini amnis sereno . . die ab occidente in orientem *conversam* (esse). 1,73,8 Falanio obiciebat accusator, quod . . venditis hortis statuam *Augusti*

simul *mancipasset*. 74,14 addidit Hispo statuam *Marcelli* altius quam *Caesarum sitam*, et alia in statua amputato capite Augusti effigiem Tiberii inditam. 4,64,12 *eius* statuam vim ignium bis *clapsam* maiores apud aedem matris deum *consecravisse* cf. 64,11 sola Tiberii effigies . . inviolata mansisset. 13,10,3 sibi statuas argenteo vel auro solidas adversus *offerentes* (patres) *prohibuit* (Caesar) cf. 10,1 effigiem Domitio . . petivit a senatu. 41,19 statuae et arcus . . principi . . *decernuntur* (a senatu). III,71,11 Capitoli foies penetrassent, ni Sabinus *revulsas* undique statuas, decora maiorum, in ipso aditu vice muri *obiecisset*. I,79 triumphali statua donari cf. supra.

statuo. A) *propr.* a) 3,45,9 in fronte statuerat *ferros*, in cornibus *cohortes*, a tergo *semermos*. 4,8,17 egressi (curia) consules firmatos adloquio *adulescentulos* deductosque ante Caesarem statuunt. — 2,83,4 *sedes* curules sacerdotum Augustalium *locis superque* eas querceae *coronae* statuenterent. 3,2,9 *victimias* atque *aras* dis Manibus statuentes lacrimis . . dolorem testabantur. 18,8 cum Messalinus *signum aureum in aede Martis Ultoris, Caecina aram* ultionis (für die r., zum gedächtnis der r., sed fortasse recte Halm ultionis) statuendam censuissent. 14,12,4 aureum Minervae *simulacrum in curia et iuxta principis imago* statuenterent. 61,3 Octaviae imagines . . *foro ac templis* statuunt. 3,71,8 *donum* (weihgeschenk) *apud Antium* statuitur. 4,15,15 decrevere Asiae urbes *templum Tiberio* matrique eius ac senatui. et *permissum* (est) statuere. 55,3 legatos Asiae, ambigentes quanam in civitate templum statuere. 56,6 se primos templum urbis Romae statuere. 2,6 severius acturos (esse praetorianos), si *vallum* statuatur procul urbis inlecebris.

b) D13,25 statuar *tumulo* non maestus et atrox, sed hilaris et coronatus cf. Andresen in ed. min.

B) *transl.* a) i. q. *setzen, rechnen* D17,10 statue sex et quinquaginta *annos*, quibus . . Augustus rem p. rexit; adice Tiberii tres et viginti . .

b) i. q. *glauben, dafürhalten* A39,14 optimum in praesentia statuit (Domitianus) reponere odium.

c) 1) i. q. *festsetzen, bestimmen, anordnen* α) *absol.* 14,44,2 si nunc primum statuendum haberemus, creditisne. . . — 15,14,5 illum locum tempusque consilio *destinatum* (esse), quid de Armenia *cernerent*; adiecisse deos dignum Ar-sacidarum, simul ut *de* legionibus R. statuenterent.

β) c. *acc.* 3,60,4 crebrescebat Graecas per urbes licentia. *asyla* statuendi i. q. einrichten, stiften. — 1,48,11 *de* (nach) sententia legati statuunt *tempus*, quo . . invadant. 13,44,11 noctem unam ad solacium poscit. . . statuitur *nox*. 3,28,14 terror omnibus intentabatur, ni Tiberius statuendo *remedio* quinque consularium . . sorte duxisset, apud quos . . 6,4,13 sufficere ipsum (Tiberium) statuendis remediis. 12,6,10 statuere *documentum*, quo uxorem imperator a patribus acciperet. — c. *dat.* 13,34,7 *Cottae* et *Haterio* annuam *pecuniam* statuit princeps

i. q. aussetzen. 2,87,1 saevitiam annonae incusante plebe statuit *frumento pretium*, quod emptor penderet. 36,16 subverti leges, quae sua *spatia*. *quaerendis* aut *potiundis honoribus* statuerint. 3,13,1 *biduum* criminibus obiciendis statuitur (a senatu) utque . . reus per triduum defenderetur. 11,7,16 princeps . . capiendis pecuniis statuit [Orelli suppl.; al., Nipp. posuit] *modum* usque ad dena sestertia. — 2,42,20 levare posse centesimae vectigal professus Caesar *ducentesimam* in posterum statuit. 3,33,4 se quae in publico statueret domi servavisse cf. 33,1 Caecina censuit (in senatu), ne . . i. q. als allgemein gültige massregel im staat festsetze, vorschlage. — c. *adi. praedic.* 12,7,6 Claudius . . decretum postulat (a senatu), quo *iustae* inter patruos fratrumque filias *nuptiae* etiam in posterum statuerentur.

γ) seq. *interrog. indir. αα* 4,40,7 posse ipsam Liviam statuere, nubendum post Drusum an in penatibus isdem tolerandum haberet i. q. festsetzen, entscheiden, ob sie. .

ββ) 13,28,12 statutum (est a senatu), quantum consules . . pignoris caperent vel poenae inrogarent. 38,5 quantum Corbuloni . . militum adisteret, non statuere (se, Tiridaten) cf. 38,3 placitum . . conloquio ipsorum tempus locumque *destinari*.

δ) seq. *ut* 3,13,1 cf. β. 12,53,2 statuitur (a senatu), ut ignaro domino ad id prolapsae (feminae) in servitute . . haberentur. 14,28,4 auxit patrum honorem (princeps) statuendo, ut, qui . . provocavissent, . . periculum facerent.

2) i. q. *urteilen, entscheiden α* *absol.* 3,69,7 non *ex* rumore statuendum (esse) cf. 69,4 *diudicaret.* 4,43,12 neque Philippum *potentia*, sed *ex* vero statuisse: idem regis Antigoni . . *iudicium*; sic Milesios . . *decrevisse.* 12,60,3 audita (est) vox principis, parem vim rerum habendam a procuratoribus suis *iudicatarum*, ac si ipse statuisset. 3,70,6 non debere eripi patribus vim statuendi. 14,49,12 statuerent (patres) ut vellent. — 2,85,10 satis visum (est senatu) *de* Vistilia statuere; eaque in insulam Seriphon abdita est. 6,7,1 facta patribus potestate statuendi de Caeciliano senatore . . placitum (est) eandem poenam inrogari quam . . 12,54,19 Claudius causis rebellionis auditis ius statuendi etiam de procuratoribus dederat (Quadrato). 16,9,2 consulto senatus Cassio et Silano exilia *decernuntur*: de Lepida Caesar statueret. 13,28,11 medio temporis contra dicere liceret, deque eo consules statuerent. — 6,29,6 damnati . . sepultura prohibebantur, eorum, qui de se statuebant, humabantur corpora i. q. die sich selbst richteten, töteten.

β) c. *acc.* 14,48,16 non *quidquid* nocens reus pati *mereretur, id* egregio sub principe et . . senatu statuendum disseruit. 49,10 pro magnitudine delicti *poenam* statui (a senatu) par fuisse. — 4,31,17 eadem *poena* in Catum senatorem statuitur (a senatu). 11,6,15 non *iudicium*, quippe in manifestos, sed *poenam* statui (a senatu) videbant. 6,18,8 in Macrinam *exilium* statuitur (a senatu). 4,54,10 (Tiberius) non mirum ait, si *quid severius* in eam statuisset, a qua *veneficii* insimularetur. — IV,9,8

cum perrogarent sententias consules, . . tribunus plebis intercessit, ne *quid super* tanta re principe absente statueretur.

d) i. q. *beschliessen, sich vornehmen α*) c. *acc.* 4,37,9 *quid in futurum* statuerim, . . aperiam.

β) c. *inf.* A 18,11 Agricola, quamquam . . plebisque custodiri suspecta potius videbatur, ire obviam discrimini statuit. 19,3 causas bellorum statuit (Agricola) excidere. I,53,8 id Caecina aegre passus miscere cuncta et privata vulnera rei p. malis operire statuit. 87,4 Otho . . , quando . . Alpes . . claudebantur, Narbonensem Galliam adgredi statuit classe valida. II,16,5 Othonis odio iuvare Vitellium . . statuit (procurator). III,15,2 ubi haec comperta Antonio, discordes . . hostium exercitus adgredi statuit. IV,19,13 Hordeonius adhibitibus tribunis . . consultavit, num obsequium abnuentes vi coereret; mox insita ignavia . . statuit continere intra castra militem. 66,2 Civilis societate Agrippinensium auctus proximas civitates adfectare aut adversantibus bellum inferre statuit. 73,5 quoniam apud vos verba plurimum valent . . , statui panca disserere. V,13,19 hanc adversus urbem . . Titus, quando inpetus . . locus abnueret, . . vincis certare statuit. 26,1 non fefellit Civilem ea inclinatio et praevinire statuit. 2,42,4 nec ideo sinceræ caritatis fidem adsecutus (Tiberius) amoliri iuvenem . . statuit. 69,5 dein Piso abire Suria statuit. 6,21,4 praeibat eum, cuius artem experiri Tiberius statuisset. 12,14,10 Meherdates validis auxiliis nudatus . . , quod unum reliquum (erat), rem in casum dare proelioque experiri statuit. 29,17 eoque castellis sese defensare bellumque ducere statuerat. 64,10 Agrippina, vocem Claudii . . metuens, agere et celerare statuit. 13,40,3 Tiridates pudore et metu . . statuit postremo ostendere aciem et . . proelium incipere. 14,33,6 (Suetonius) circumspecta infrequentia militis . . unius oppidi damno servare universa statuit. 15,53,1 tandem statuere (coniurati) circensium ludorum die . . exsequi destinata.

γ) seq. *ut* II,80,16 adseverabat Mucianus statuisse Vitellium, ut Germanicas legiones in Suriam . . transferret, contra Suriacis legionibus Germanica hiberna . . mutarentur.

status. non nisi *transl. a*) in *univ.* i. q. *zustand, lage, verhältnisse* D 37,20 is *optimus civitatis* status habendus est, in quo nihil tale patimur. 1,4,1 *verso civitatis* statu nihil usquam prisci et integri moris (staatsordnung cf. p. 866^b). 4,33,8 *converso* statu neque alia *re R., quam si unus imperitet. I,11,13 *hic* fuit *rerum R.* status, cum Servius Galba iterum Titus Vinus consules inchoavere annum. 1,16,1 *hic rerum urbanarum* status erat, cum Pannonicas legiones seditio incessit cf. IV,71 infra. IV,11,1 *tali rerum* statu, cum discordia inter patres, ira apud victos, . . non leges, non princeps in civitate essent, Mucianus urbem ingressus . . 1,2,12 neque provinciae *illum rerum* statum *abnuebant.* A 7,8 initia principatus ac statum *urbis* Mucianus *regebat* i. q. res urbanas. I,4,2 repetendum videtur, *qualis* status *urbis*, quae mens exercituum, quis habitus provinciarum . . fuerit. A 18,1 *hunc Britanniae*

statum, has bellorum vices. Agricola *invenit*. 14,39,1 ad *spectandum Britanniae* statum missus est e libertis Polyclitus. 12,45,19 praesidem Suriae doceret, quo in statu Armenia foret. 15,25,3 interrogatus centurio . . . quo in statu Armenia esset. IV,71,1 *hic belli* status erat, cum Cerialis Mogontiacum venit. — I,10,4 (Mucianus) attritis opibus (vermögen), *lubrico* statu, suspecta etiam Claudii iracundia. . . i. q. in misslicher Lage, Stellung; alii ad b. β trahunt. III,66,8 quod nomen, *quem* statum filio eius Germanico fore?

b) *spec. a*) D 11,16 statum *hucusque* ac securitatem melius innocentia *tueor* quam eloquentia i. q. meine feste, sichere Stellung im Leben. IV,85,11 si status *imperii* aut salus Galliarum in discrimine *verteretur*, debuisse Caesarem in acie stare i. q. bestand.

β) 6,26,2 Nerva, continuus principi. . . *integro* statu, corpore inlaeso, moriendi consilium cepit i. q. bei gesichertem Vermögensstande. 3,28,13 urbem et Italiam et quod usquam civium corripuerant (delatores), *multorumque excisi* (sunt) status i. q. Wohlstand.

stella. propr. V,4,17 altissimo orbe et praecipua potentia *stella Saturni fertur* cf. orbis B. b. 6,22,8 fatum. . . congruere rebus putant, sed non e *vagis* st., verum. . . cf. fatum A.

sterilis. a) propr. 14,60,3 exturbat *Octaviam*, sterilem dicitans.

b) *transl. i. q. ertraglos, nichts einbringend* I,90,5 *donum* . . . in speciem magnificum, sed festinata. . . exactione usu sterile [Lips.; F sterili]. 1,17,16 bellum atrox aut sterilem *pacem* sempiterna (esse sibi, militibus) i. q. 17,2 militia infructuosa. — c. *gen.* I,3,1 non. . . adeo virtutum sterile *saeculum* (fuit), ut non et bona exempla *prodiderit* i. q. arm an.

sterilitas. propr. 14,63,2 Nero. . . *incusatae*. . . sterilitatis (sc. Octaviae) oblitus. . . IV,74,10 sterilitatem aut nimios imbres et cetera naturae mala (*toleratis*) i. q. misswachs infolge von Dürre.

sterno. I) A) *propr.*; *sterni vi med.* 15,38,21 quid vitare quid peterent ambigui complere vias, *sterni per* agros. — particip. *stratus* I,63,10 agmini (Romanorum). . . civitates (Galliarum) cum magistratibus et precibus (occurrerunt), *stratis per* vias feminis puerisque. 1,50,13 ventum (est) ad vicos Marsorum et circumdatae (sunt) stationes *stratis. per cubilia propterque* mensas, nullo metu. III,10,11 nec defensionis locus (erat), quamquam supplices manus tenderet, *humi* plerumque *stratus*. 16,31,3 (filia) *strata humi* longoque fletu. . . inquit.

B) *per vim sternere a) propr. a*) in *univ.* IV,23,19 excussa ballistis saxa straverit informe *opus* (bau). 1,70,9 *sternunt fluctibus*, hauriuntur gurgitibus (*militibus*).

β) in *re milit.* III,13,17 quos (*primanos*) . . . isdem illis campis fuderint straverintque. A 36,10 Batavi . . . *stratis qui* in aequo adstiterant, erigere in colles aciem coepere. II,43,5 *primani stratis* unaetvicensimanorum *principiis* aquilam abstulere. 47,13 tantum *Romanae pubis*, tot egregios *exercitus* *sterni* rursus et rei p. eripi patiar? IV,33,12 (*legiones*) intra val-

lum *sternebantur*. III,17,12 Antonius instare percussis, *sternere obvios*. 14,30,8 inferunt signa *sternuntque obvios*. III,77,5 *sternunt inermos* aut arma capientes et quosdam somno excitos. 25,13 oblatum forte (in acie) *patrem* et *vulnere* *stratum*. . . *scrutatur* (filius). 12,35,16 (*Britanni*) si auxiliariis resisterent, *gladiis ac pilis* legionariorum, si huc verterent, *spathis* et *hastis* auxiliarium *sternebantur*.

b) *transl.* IV,6,6 si caderet Marcellus, agmen reorum *sternebatur*.

II) III,70,10 armatum agmen emissum, *stratam innocentium caedibus* celeberrimam *urbis partem* (esse) i. q. es sei mit Leichen bedeckt worden. 2,6,8 multae (*naves*) *pontibus* *stratae*, super quas tormenta veherentur i. q. überdeckt. — [I,58,12 *stratis* odiis cf. sedo.]

stilus. D 39,10 ipsam. . . *curam et diligentis stili anxietatem* contrariam experimur (oratores apud iudices) i. q. stilistische Ausarbeitung (der rede).

stimulatio. I,90,18 ut in familiis (gesinde), *privata* cuique (erat) *stimulatio* et vile iam decus publicum i. q. antrieb.

stimulo. transl., non nisi i. q. *anstacheln, antreiben a) absol.* I,33,13 Vinium Laco minaciter invasit, *stimulante* Icelo (sc. Laconem) privati odii pertinacia in publicum exitium. — 12,40,15 accensi hostes, *stimulante ignominia*, ne feminae imperio subderentur.

β) c. *acc.* II,21,23 Othonem ac Vitellium celebrantes culpantesve uberioribus inter se *probris* quam *laudibus* *stimulabantur* i. q. reizten sich auf. 6,35,2. 14,30,7 se cf. δ . 12,25,3 *Claudium* cf. ϵ . I,25,8 suspensos ceterorum *animos* diversis artibus *stimulant*, primores militum per beneficia Nymphidi ut suspectos. . . — II,7,9 . . . optimus quisque amore rei p., *multos dulcedo* praedarum *stimulabat, alios ambiguae domi res*. 2,46,13 his vocibus instinctos *exercitus* propriae quoque *causae* *stimulabant*.

γ) c. *ad et in* II,44,24 extrema desperatione *ad iram* saepius quam *in* formidinem *stimulabantur*.

δ) seq. *ne* D 37,1 non minus *rubore* quam *praemiis* **stimulabantur* (oratores), ne clientulorum loco potius quam patronorum numerarentur. 6,35,2 se quisque *stimulant*, ne pugnam per sagittas sinerent. 14,30,7 cohortationibus ducis et se ipsi *stimulantes*, ne muliebri. . . agmen pavescerent, inferunt signa. 12,40,15 cf. α .

ϵ) seq. *coni. adhortat.* 12,25,3 *stimulabat* Claudium, consuleret rei p.

stimulus. transl., non nisi i. q. *sporn, antrieb* A 5,14 quae cuncta. . . artem et usum et *stimulos addidere* iuveni, intravitque animum *militaris gloriae cupido*. V,16,13 *proprios*. . . *stimulos* legionibus *admovebat* (Cerialis). III,45,4 (Venutius) super *insitam ferociam*. . . *proprios in* Cartimanduanam reginam *stimulis* accendebatur. 15,12,18 talibus in commune alacres (et erant quos pericula fratrum aut propinquorum *proprios* *stimulis* incenderent). . . iter properabant. III,53,6 se. . . legiones in arma egisse; *suis* *stimulis* excitos (esse). . . duces, sua constantia *perruptas* Alpes. I,15,20 fortunam adhuc tantum *adversam tulisti: secundae res*

acrioribus stimulis animos explorant, quia miseriae tolerantur, felicitate corrumpimur i. q. acrius irritando cupiditatem ac libidines: Meiser. 1, 33, 11 accedebant muliebres offensiones *novercalibus Liviae in Agrippinam* stimulis.

stipator. 2, 9, 7 (Arminius) *amotis* stipatoribus. i. q. gefolge cf. 9, 2 in ripa cum ceteris primoribus Arminius adstitit. 4, 25, 16 (Tacfarinas) **deiectis* circum stipatoribus. i. q. leibwächter. 11, 16, 7 Caesar (Italicum) auctum pecunia, *additis* stipatoribus, hortatur gentile decus. capessere.

stipendiarius. A) i. q. *steuer-, tributpflichtig* 11, 22, 18 duplicatus (est) numerus (quaestorum), stipendiaria iam Italia et accedentibus provinciarum vectigalibus. — *subst.* 4, 20, 1 stipendiarius pecuniae redderetur, quorum nemo repetebat i. q. den provinzialen.

B) non nisi *subst.* i. q. *söldner* 4, 73, 24 occupata Cruptorigis quondam stipendiarii villa.

stipendium. a) *propr.* i. q. *sold, löhnung* III, 8, 15 posse Vitellii exercitum *egestate* stipendii frumentique ad deditionem subigi. IV, 26, 1 discordes (militum) animos multa efferebant: *inopia* stipendii frumentique et simul dilectum tributaque Galliae aspernantes, . . . 1, 35, 5 pretia vacationum, *angustias* stipendii, duritiam operum. . . incusant. 2, 13, 9 coniuges et agros et stipendii in dies. *sestertios* centenos. pollicetur. 1, 26, 6 cur venisset (Drusus), neque augendis *militum* stipendii neque adlevandis laboribus, . . . ? I, 67, 6 rapuerant (milites) pecuniam missam in stipendium *castelli*, quod olim Helvetii suis militibus ac stipendiis tuebantur i. q. mit eigener selbstbesoldeter mannschaft, *Et diè dvoiv.* IV, 19, 4 *duplex* st. 1, 31, 17 *largiora* st. cf. infra. 26, 3 denarius *diurnum* st. foret. — I, 51, 5 ferox praeda gloriae exercitus. expeditionem et aciem, praemia quam stipendia *malebat* i. q. blossen sold. IV, 19, 4 *duplex* st., augeri equitum numerum, *promissa* sane a Vitellio, *postulabant.* 46, 4 miles *promissa* st. (solderhöhung) *flagitabat.* 1, 31, 17 venisse tempus quo veterani maturam missionem, iuvenes largiora st., cuncti modum miseriarum *exposcerent.* IV, 46, 27 spernunt (milites) oblatos agros, militiam et stipendia *orant.* 37, 2 centuriones. . . ad civitates Galliarum misere, auxilia ac stipendia oraturos i. q. geld für den sold. 74, 5 iure victoriae id (i. q. tributa) solum vobis addidimus quo pacem tuemur; nam neque quies gentium sine armis neque arma sine stipendiis neque stipendia sine tributis *haberi* queunt. 1, 26, 6 *augere* cf. supra. 2, 9, 11 Flavius aucta stipendia, torquem et coronam. . . memorat. 1, 28, 18 Percennione et Vibuleno sacramentum dicturi sumus? Percennius et Vibulenus stipendia militibus, agros emeritis *largientur?* — G 14, 14 epulae. . . pro stipendio cedunt. I, 67, 6 pecunia missa in stipendium castelli cf. supra. IV, 74, 4 neque arma sine stipendiis. *haberi* queunt cf. supra.

b) *meton.* 1) a) i. q. *kriegsdienst* II, 80, 22 et provinciales sueto militum contubernio gaudebant. et militibus *vetustate* stipendorum nota et familiaria castra in modum penatum diligebantur. IV, 72, 21 *primum* illum stipendorum

et sacramenti *diem* haberent (milites). 1, 17, 19 certis sub legibus militia iniretur, ut singulos denarios mererent, sextus decimus stipendii *annus* finem adferret, ne ultra sub vexillis tenerentur, . . . — 2, 52, 3 (Tacfarinas) natione Numida, in castris B. *auxiliaria* st. meritus, mox desertor, . . . 11, 18, 4 (Gannascus) natione Canninefas, auxiliare *st. *meritus, post transfuga, . . . cf. com. crit. — 2, 66, 8 Pomponium, veterem stipendiis, . . . Moesiae praefecit. 15, 59, 19 manus militum (advenit), quos Nero tirones aut stipendiis recentes delegerat: nam vetus miles timebatur. — 2, 52, 3. 11, 18, 4 *mereri* cf. supra. 13, 55, 6 Boiocalus. . . referens. . . se. . . Tiberio, Germanico ducibus stipendia *meruisse.* 3, 1, 6 plerique militares, ut quique sub Germanico stipendia *fecerant,* . . .

β) i. q. *dienstjahr, feldzug* 1, 44, 19 (centurio) *numerum* stipendorum. . . *debat.* 78, 7 seditio nis male consulta, quibus sedecim stipendorum *finem* expresserant, abolita (sunt) cf. 78, 6 vicensimo militiae anno veterani dimitterentur. IV, 46, 7 ingressus castra Mucianus, quo rectius stipendia *singulorum* spectaret, suis cum insignibus armisque victores constituit. 1, 81, 5 subtractis candidatorum nominibus originem *cuiusque* et vitam et stipendia descripsit (Tiberius), ut qui forent intelligeretur. 64, 13 quadragesimum id stipendium Caecina *parenti* aut *imperitandi* habebat. — II, 76, 24 posse ab exercitu principem fieri sibi ipse Vitellius documento, *nullis* stipendiis, nulla militari fama, Galbae odio provectus. 1, 78, 7 sedecim st. 3, 33, 6 quadragesima st. 1, 64, 13 quadragesimum st. 17, 6 tricena aut quadragesima st. 35, 9. 36, 11 vicena, sena dena st. IV, 46, 29 quibus (militibus) aetas et *iusta* stipendia (erant), dimissi (sunt) cum honore. — 1, 17, 6 satis per tot annos ignavia peccatum (esse), quod tricena aut quadragesima stipendia senes et plerique truncato ex vulneribus corpore *tolerent.* ne dimissis quidem finem esse militiae. 36, 11 missionem dari vicena st. *meritis*, exauctorari qui sena dena *fecissent* ac retineri sub vexillo ceterorum immunes nisi propulsandi hostis. 3, 33, 6 pluris per provincias quadragesima stipendia *explevisset* (Caecina). 14, 27, 6 in quibus (provinciis) stipendia expleverant (veterani). 6, 3, 2 censuerat, ut praetoriani *actis* (i. q. confectis) stipendiis ius apicerentur in quattuordecim ordinibus sedendi. 1, 35, 9 (veterani) tricena aut supra stipendia *numerantes.* . . finem tam exercitae militiae. . . *orabant.* 64, 13 *habere.* IV, 46, 7 *spectare* i. q. ermitteln. 1, 81, 5 *describere* cf. supra.

2) in *univ.* i. q. *dienst* III, 75, 2 (Sabinus) triginta stipendia in re p. *fecerat*, domi militiaeque clarus i. q. im staatsdienste stehen, seinem vaterlande dienen.

stipo. IV, 11, 7 ipse, stipatus armatis. . .

stips. i. q. *beitrag* an geld, *spende* IV, 53, 18 passim *iniectae* (sunt) fundamentis (Capitolii) *argenti* aurique stipes et metallorum primitiae. V, 5, 3 tributa et stipes illuc **congebant.* 14, 15, 8 *dabantur* (a Nerone) stipes, quas boni necessitate, intemperantes gloria *consumerunt.*

stirps. A) i. q. *wurzel* IV, 60, 5 virgulta postremo et stirpes et internatas saxis herbas

vellentes miseriarum patientiaeque documentum fuere.

B) de hom. a) vi abstracta i. q. abstammung, herkunft IV, 55, 9 Sabinum super insitam vanitatem falsae stirpis gloria incendebat. III, 38, 20 cavendum (esse) hostem, lunios Antoniosque avos iactantem, qui se stirpe imperatoria comem ac magnificum militibus ostendet. IV, 13, 1 Paulus et Civilis regia stirpe multo ceteros anteabant. 4, 56, 2 Tantalus Iove ortus . . sive Theseus divina et ipse stirpe. .

b) vi concreta 1) i. q. geschlecht, familie II, 3, 7 ne honore nullo regium genus (Cinyradarum) peregrinam stirpem antecelleret. 11, 16, 2 uno reliquo stirpis regiae, qui apud urbem habebatur, nomine Italicus. 12, 52, 6 id ad clementiam trahebat Caesar, quod stirpem hostilem iterum conservaret. 58, 4 Romanum Troia demissum et Iuliae stirpis auctorem Aeneam . . facunde exsecutus.

2) i. q. nachkommenschaft und einzelner nachkomme, sprössling 2, 37, 16 en stirps (stamm cf. Nipp.) et progenies (nachkommenschaft) tot consulum, tot dictatorum cf. 37, 6 quattuor filiis ante limen curiae adstantibus. 4, 5 Ariobarzane morte fortuita absumpto stirpem eius haud toleraverit. 4, 59, 12 adsimulabat (Seianus) iudicis partes adversum Germanici stirpem i. q. liberos. 3, 29, 11 additur . . congiarium plebi admodum laetae, quod Germanici stirpem iam puberem aspicebat i. q. filium. 12, 2, 10 stirpem nobilem et familiae Iuliae Claudiaequae posteros coniungeret. 25, 7 a Tiberio super propriam stirpem (i. q. filium) Germanicum adsumptum (esse). 13, 14, 10 adultum iam esse Britannicum, veram dignamque stirpem suscipiendo patris imperio. 2, 84, 5 (iactavit Tiberius) nulli ante Romanorum eiusdem fastigii viro geminam stirpem editam (esse) cf. 84, 2 Livia . . duos virilis sexus simul enixa est. 1, 58, 24 Arminii uxor virilis sexus stirpem edidit.

sto. I) A) propr. a) in univ. 14, 20, 7 stantem populum spectavisse, ne, si consideret theatrum, dies totos ignavia continuaret. IV, 72, 13 convertit animos (militum) . . legionum miserabilis aspectus. stabant conscientia flagitii maestae, fixis in terram oculis. 1, 25, 3 (milites seditiosi) tribunal ingenti agmine circumveniunt. stabat Drusus silentium manu poscens. 44, 9 (legatus) iudicium et poenas de singulis in hunc modum exercuit. stabant pro (als) conitione legiones dstrictis gladiis; reus . . ostendebatur. . . 8, 24 die funeris (Augusti) milites velut praesidio steterunt. 12, 36, 9 vocatus . . ut ad insigne spectaculum populus: steterunt in armis praetoriae cohortes campo, qui. . . 15, 29, 10 magna utrimque specie, inde eques compositus per turmas et insignibus patriis, hinc agmina legionum steterunt fulgentibus aquilis signisque. III, 74, 12 stantem pro gradibus Palatii Vitellium et preces parantem. . . 1, 69, 7 stetit (Agrippinam) apud principium pontis, laudes et grates reversis legionibus habentem. 16, 30, 11 accita est (Servilia) in senatum, steteruntque diversi ante tribunal consulum . . parens, contra filia. 5, 7 a militibus (verberabantur), qui per cuneos (theatri) stabant. V, 17, 2 stare Germanos . .

super vestigia gloriae, . . ossa legionum calcantes. — IV, 72, 5 stare in confinio Germaniae integram sedem spoliis exercituum . . ovantem i. q. es stehe, befinde sich . . noch unversehrt.

b) spec. 1) in re milit. IV, 24, 10 Civilem stare contra, struere aciem. III, 21, 9 sistere tertiam . . legionem in . . aggere iubet, cui iuncta . . septima . . patenti campo stetit. A 35, 6 legiones pro vallo steterunt. 14, 30, 1 stabat pro litore diversa acies, densa armis virisque. 2, 11, 1 Germanorum acies trans Visurgim stetit. — IV, 85, 12 si status imperii . . in discrimine vertetur, debuisse Caesarem in acie stare. transl. D 37, 36 quo saepius steterit tamquam in acie quoque plures et intulerit ictus et exceperit (eloquentia) . .

2) de navi i. q. vor anker liegen 14, 4, 9 stabat inter alias navis ornator.

B) transl. a) i. q. bestehen in, beruhen auf I, 84, 24 vos pulcherrimam hanc urbem domibus et tectis et congestu lapidum stare creditis?

b) i. q. auf imds seite stehen IV, 69, 8 (Treveri) Vindicis motu cum Verginio steterant. 76, 5 Belgas secum palam aut voto stare.

c) D 21, 39 nolo Corvinum insequi, quia nec per ipsum stetit quo minus laetitiam . . nostrorum temporum exprimeret, . . i. q. es lag nicht an ihm, es war nicht seine schuld.

d) i. q. zu stehen kommen, kosten III, 53, 13 maiore damno, plurium urbium excidiis veteres civium discordias rei p. stetit.

II) vi praegn. A) propr. a) 1) III, 20, 19 si aggerem struere . . necesse fuerit, ut vulgus inprovidum iriti stabimus, altitudinem turrium . . mirantes? i. q. unbeweglich dastehen.

2) IV, 2, 10 agmen legionum intra Bovillas stetit i. q. blieb stehen, ging nicht über B. hinaus. Cf. B. a.

b) de aedificiis i. q. fest, unerschüttert stehen, stehen bleiben III, 33, 17 cum omnia sacra profanaque in ignem considerent, solum Mefitis templum stetit. 72, 9 stetit (Capitolium), *dum pro patria bellavimus. Locus varie tentatus.

B) transl. a) i. q. still stehen, stehen bleiben IV, 67, 11 Sequanorum prospera acie belli impetus stetit i. q. kam zum stehen, stillstand. A 16, 23 seditio sine sanguine stetit i. q. substitit, ut sanguis non profunderetur. 12, 22, 14 ira Agrippinae citra ultima stetit. 3, 72, 11 laudibus Seianum extulit, tamquam labore vigilantiaque eius tanta vis (ignis) unum intra damnum stetit. 75, 11 illi, quod praeturam intra stetit, commendatio ex iniuria, huic, quod consulatum adeptus est, odium ex invidia oriebatur i. q. nicht hinauskam über. 4, 40, 4 ceteris mortalibus in eo stare consilia, quid sibi conducere putent; principum diversam esse sortem, quibus praecipua rerum ad famam derigenda i. q. dabei stehen bleiben, darauf sich beschränken. IV, 45, 4 nec finem iniuriae hic stetit.

b) i. q. fest, unerschüttert stehen, bestehen I, 16, 1 si innumensum imperii corpus stare ac librari sine rectore posset, . . 75, 9 exitium . . minitans, ni incolumes . . servarentur. et stetit domus utraque (Vitellii et Othonis) i. q. beide familien blieben am leben: Roth. 4, 56, 8 stante

adhuc Punicæ urbe et validis per Asiam regibus. II, 69, 15 apud quos (maiores) virtute quam pecunia res R. melius stetit i. q. auf festeren füßen stand, besseren bestand hatte. 6, 30, 22 reputante Tiberio. . . extremam aetatem magisque fama quam vi stare res suas.

stolidus. i. q. *unverständlich, thöricht a) α* de hom. II, 61, 9 Mariccus. . . feris obiectus quia non laniabatur, stolidum *vulgus* inviolabilem credebatur.

β) de rebus I, 88, 12 nec deerant. . . qui *ambitione* stolidæ conspicua arma, insignes equos. . . ut instrumentum belli mercarentur. IV, 15, 7 erat in Canninefatibus stolidæ *audaciæ* Brinno. 2, 30, 8 inerant (in libello) et alia huiusce modi stolidæ vana.

b) *adv.* 1, 3, 20 Agrippam. . . rudem. . . bonarum artium et robore corporis stolidæ ferocem.

strages. A) a) I, 86, 10 Tiberis, qui immenso actu proruto ponte publicio ac strage *obstantis motis* (damm) refusus. . . urbis loca. . . implevit. 4, 62, 15 quos principium stragis (sc. amphitheatræ) in mortem adfixerat. 1, 76, 3 imbribus auctus Tiberis plana urbis stagnaverat; relabentem *secuta* est *aedificiorum* et *hominum* strages. 15, 40, 5 grassatus ignis patulis magis urbis locis, eoque strages *hominum minor* (erat): delubra deum et porticus. . . latius procidere.

b) α) in *univ.* A 45, 2 non vidit Agricola. . . clausum armis senatum et eadem strage tot consularium *caedes*.

β) in *re milit.* II, 88, 4 multæ et atroces inter se militum *caedes*, . . ; sed plurima strages ad septimum. . . lapidem (erat). 14, 36, 9 umbonibus et gladiis stragem caedemque *continuarent*. II, 22, 12 pars subeuntium obruti, pars confixi. . . cum *augeret* stragem *trepidatio*. . . 2, 21, 7 cum. . . miles. . . viam strage *hostium* aperiret. III, 22, 21 aquilam. . . centurio *multa* cum hostium strage et ad extremum moriens servaverat. IV, 27, 5 Germani multa cum strage *nostrorum* navem abripiunt. III, 27, 15 donec soluta compage scutorum exsanguis aut laceros prosternerent multa cum strage (sc. sua, verlust). in cesserat cunctatio, ni. . . II, 88, 4 plurima str. cf. supra.

B) *meton.* I, 47, 8 Otho cruento adhuc foro per stragem *iacentium* in Capitolium. . . vectus. II, 44, 2 obstructæ (sunt) strage *corporum* viae, quo plus caedis fuit. III, 23, 8 arreptis e strage scutis. 6, 19, 7 cunctos. . . necari iubet. *iacuit* (in Gemoniis) *inmensa* strages, omnis sexus, omnis aetas.

strangulo. 6, 25, 12 Caesar iactavit, quod non laqueo strangulata neque in Gemonias projecta foret. 39, 3 Trebellenus sua manu cecidit, Paconianus in carcere. . . strangulatus est.

strenuus. non nisi de hom. A) a) in *bonam* partem i. q. *wacker, tüchtig α* 3, 53, 6 si mecum. . . *vir* strenui, aediles, consilium habuissent, . . — I, 46, 17 ubi sumptibus exhaustus socordia insuper elanguerat (*miles*), inops pro locuplete et *iners* (unbrauchbar) pro strenuo in manipulum redibat. II, 14, 20 (pagani) sparsi inter milites, strenui *ignavique*, in victoria idem audebant i. q. *beherzte* wie feige. IV, 69, 3 sumi bellum etiam ab ignavis, strenuissimi

cuiusque periculo geri. — *subst.* 1, 70, 14 nihil strenuus ab ignavo. . . differre. *plur.* I, 62, 10 strenuis vel ignavis spem metumve (addebat imperator). II, 46, 12 fortes et strenuos etiam contra fortunam insistere spei, timidos et ignavos ad desperationem formidine properare. 6, 35, 12 Pharasmanes Orodeseque, dum strenuis adsunt aut *dubitantibus* (den wankenden) subveniunt, conspicui. . . 13, 35, 18 (Corbulo) in agmine, in laboribus frequens adesse, laudem strenuis, solacium invalidis, exemplum omnibus ostendere. 14, 44, 17 ex fuso exercitu cum decumus quisque fusti feritur, etiam strenui sortiuntur.

β) II, 86, 9 (Antonius), strenuus *manu*, sermone promptus i. q. ein wackerer haudegen: Her. III, 6, 2 Varus, strenuus *bello*.

γ) III, 43, 2 Paulinus, strenuus *militiæ*.

b) in *malam* partem i. q. *thätig, unternehmend α* I, 52, 12 multi in utroque exercitu sicut modesti *quietique*, ita mali et strenui (erant).

β) III, 57, 5 praeerat classi Apollinaris, neque fidei constans neque strenuus *in perfidia*.

B) *adv.* in *bonam* partem A 7, 11 missum ad dilectum agendos Agricola integreque ac strenue versatam. . . legioni. . . praeposuit. 1, 44, 19 (centurio) quæ strenue in proelio fecisset, . . edebat.

strepitus. D 12, 3 (carmina) non in strepitu [urbis: add. Schopen] nec. . . inter sordes ac lacrimas reorum componuntur, sed secedit animus in loca pura. . . I, 85, 5 non tamen *quies* urbi redierat: *strepitus telorum* et facies belli (erat), . . i. q. waffengetöse. 14, 35, 10 ne strepitum quidem et clamorem *tot *militum*, nedum impetus et manus *perlaturus* (esse milites R.). A 35, 11 media campi covinnarius eques strepitu ac discursu complebat. — *plur.* IV, 29, 7 (Civili) misceri cuncta tenebris et armis iubet. tum vero strepitus *dissoni*, *concursum incerti (erant). . . unde *clamor* acciderat, circumagere corpora. 14, 8, 15 aliam fore laetae rei faciem; nunc solitudinem ac *repentinos* strepitus (esse).

strepto. non nisi *intra.* a) α) de hom. 2, 31, 2 cingebatur milite domus, strepebant etiam in vestibulo, ut audiri, ut aspicere possent. 11, 31, 13 strepente circum procaci choro. — c. *abl.* 1, 28, 6 aeris sono, tubarum cornuumque concentu strepere. I, 72, 19 in circum ac theatra effusi seditiosis vocibus strepere [*al. obstrepere*]. 1, 25, 5 (milites seditiosi) quotiens oculos ad multitudinem rettulerant, vocibus truculentis strepere, rursum viso Caesare (Druso) trepidare; murmur incertum, atrox *clamor* et repente *quies*.

β) de loco II, 62, 5 ex urbe atque Italia irritamenta gulæ gestabantur, strepitibus ab utroque mari *itineribus* i. q. es rasselten die fuhrwerke auf den strassen. 6, 17, 7 primo concursatio et preces (sc. debitorum erant), dein strepere praetoris *tribunal*. — c. *abl.* II, 84, 1 navium militum armorum paratu strepere *provinciae*. 2, 23, 4 *placidum aequor* mille navium remis strepere. I, 36, 6 strepere *cuncta* clamoribus et tumultu et exhortatione mutua.

b) A 45, 5 intra Albanam arcem *sententia* Messalini strepebat i. q. erscholl, erdröhnte der urteilsspruch des M.

stringo. non nisi *strictus.* a) II, 36, 3 (Macrum

militēs) st. *gladiis* invaserant. 1,35,21 miles . . strictum obtulit gladium (Germanico). I,27,14 st. *mucronibus* (i. q. *gladiis*) rapiunt (militēs Othonem in castra). II,41,11 **ea* (legio) *st. [Rhenanus; M et *astictis*] *mucronibus* redire pulsos . . coegit. V,22,12 (militēs) ruunt per vias . . st. *mucronibus*. I,43,3 centurio . . st. *pugione* occurrens armatis. III,10,20 opposuit sinum Antonius st. *ferro*.

b) G17,4 locupletissimi (Germani) *veste* distinguuntur, non fluitante . . , sed stricta et singulos artus exprimente i. q. eng anschliessend. 30,5 duriora genti (Chattorum) corpora, stricti artus, minax vultus (est) i. q. straff.

structura. transl. D22,24 cf. sensus c. 2. β. **strues.** II,70,16 vulgus militum . . spatia certaminum recognoscere, aggerem armorum, strues *corporum* intueri mirari i. q. die schichten, haufen der leichname. III,83,8 deformis urbe tota facies: . . cruor et strues corporum, iuxta scorta et scortis similes. 13,57,8 super **ardentem arborum* struem fusa (unda) i. q. holzstoss. G27,2 corpora clarorum virorum certis lignis (cremantur). struem *rogi* nec vestibus nec odoribus *cumulant* i. q. scheiterhaufen.

struo. A) non nisi *propr.* IV,23,16 captivi docebant struere *materias in modum pontis*.

B) a) *propr.* II,34,14 Othoniani in ripa *turrim* struxerant. 67,7 tertiadecumani struere *amphitheatra* iussi. 1,78,1 *templum* . . in colonia Tarraconensi strueretur Augusto. 2,49,6 templum, quod apud forum holitorium Duilius struxerat. 6,45,6 duo *opera* struxit (Tiberius), *templum* Augusto et *scenam* Pompeiani theatri. 14,20,6 antea subitariis gradibus et scaena in tempus structa ludos edi solitos. V,12,9 empto iure muniendi struxere *muros* in pace tamquam ad bellum (Iudaei). 2,60,9 manebant structis *molibus* litterae Aegyptiae. 64,3 structi (sunt) . . *arcus* circum latera templi Martis Ultoris cum effigie Caesarum. 15,30,4 structam ante augurale *aram* subdita face accendi. III,20,17 si *aggerem* struere, si pluteis . . protegi necesse fuerit, . . 2,18,6 miles . . struxit aggerem et in modum tropaeorum arma . . imposuit. 4,49,7 struebatur agger, unde saxa . . iacerentur. IV,37,15 *loricam vallumque* per fines suos Treveri struxere. 1,65,25 struendum (erat) vallum, petendus agger. 2,7,8 *tumulum* . . Varianis legionibus structum et . . *aram* Druso *sitam* disiecerant. 22,2 Caesar *congeriem armorum* struxit, superbo cum titulo . . 6,28,19 (avem phoenicem) suis in terris struere *nidum*. 12,56,4 Augustus structo **trans Tiberim stagno* . . ediderat (navale proelium). IV,30,6 a legionariis peritiae et arte praestantibus *plura* struebantur. praecipuum pavorem intulit . . *machinamentum*. V,13,21 quies proeliorum fuit, donec *cuncta* expugnandis urbibus reperta apud veteres aut novis ingeniis struerentur. 4,38,8 *quae saxo* struuntur . . pro sepulchris spernuntur cf. saxum A. — 15,37,2 (Nero) publicis locis struere *convivia* i. q. veranstalten. 55,14 (se) liberales semper *epulas* struxisse.

β) transl. 1) de *rebus αα* in *univ.* II,1,1 struebat iam fortuna in diversa parte terrarum *initia causasque imperio* i. q. legte den ersten

grund. III,49,7 omnibus dictis factisque *viam* [Lips; M vim] sibi ad potentiam struere (Antonius) i. q. den weg bahnen. 12,3,4 ubi sui matrimonii certa fuit (Agrippina), struere *maiora nuptiasque Domitii* . . moliri i. q. machte sie grössere pläne.

ββ) *spec.* in *malam* partem 1,13,11 omnes . . variis . . criminibus struente Tiberio (sc. crimina) circumventi sunt i. q. auf veranstaltung, anstiften. I,58,9 tamquam *crimen* ac mox *insidias* Capitoni struxisset (praefectus classis). 11,12,4 *crimina* cf. 2. 2,65,13 scripsit ad Tiberium structas sibi *insidias*, praeventum insidiatorem. 4,28,6 structas principi *insidias* . . testis dicebat. 68,11 Latiaris . . strueret *dolum*, ceteri testes adessent. 10,14 tamquam . . pudore sibimet inrogaret *mortem*, quam patri struxerat. 14,11,6 quod . . *pericula* viris inlustribus struxisset [Ritter; M instruxisset]. 2,42,4 amoliri iuvenem . . statuit struxitque *causas* aut forte oblatas arripuit.

2) de *hom.* 4,67,21 ultro struebantur, qui moneret perfergere i. q. anstiften. 11,12,4 (Messalina) strueret crimina et accusatores.

b) IV,24,10 Civilem stare contra, struere *aciem* i. q. in reih und glied stellen. 26,13 (Geldubae) castra fecere. ibi struenda acie, muniendo vallandoque . . militem firmabant. V,11,3 *instructas* legiones ostentavit (Titus): Iudaei sub ipsos muros struxere *aciem*. — [M V,17,1 cf. sileo A. a. M 14,21,10 cf. destruo.]

studeo. non nisi *absol.* i. q. *seine studien machen* D21,32 Asinius, quamquam propioribus temporibus natus sit, videtur mihi inter Menenius et Appios studuisse. 32,8 id . . etiam populus intellegit ac statim ita laude prosequitur, ut *legitime* studuisse, ut per omnes eloquentiae numeros isse, ut denique oratorem esse fateatur. 34,10 plurimum iudicii iuvenibus . . contingebat in media luce studentibus atque inter ipsa discrimina.

studiosus. a) i. q. *eifrig α) adi.* D32,26 (Demosthenem) studiosissimum Platonis *auditorum* fuisse.

β) *adv.* D2,7 (Aprum et Secundum) studiose audiebam.

b) plur. *subst.* i. q. *liebhaber der wissenschaft* cf. studeo. D21,9 in **omnium studiosorum* manibus versantur accusationes quae . .

studium. I) in *univ.* i. q. *eifriges streben, eifer, lust, neigung α) sing. α) c. gen. subi.* III,84,3 eo intentius victores, praecipuo veterum *cohortium* studio, cuncta . . admovent. IV,7,1 *Marcelli* studium proprius rubor excitabat. II,91,13 st. *eius* cf. η.

β) *c. gen. obi.* D26,21 (Cassius orator) studio *ferendi* plerumque deiectus, non pugnat sed rixatur. IV,12,14 eques, praecipuo *nandi* studio, . . 4,42,6 testis . . studio *probandi* cuncta refert. II,72,7 vulgus credulum et quidam militum, errore veri seu *turbarum* studio, . . adgregabantur. III,12,10 vulgus *rerum novarum* studio in Vespasianum inclinabat. 3,13,8 post quem Servaeus et Veranius . . consimili studio . . obicere, odio Germanici et rerum novarum studio Pisonem vulgus militum . . con-

rupisse. 5,3,8 cf. s. 3,55,6 dites olim familiae . . studio *magnificentiae* prolabebantur.

γ) D 14,9 Maternum ut *omne ingenium ac st. suum* ad causas agendas converteret exhortatus est. II,7,11 st. *pari* cf. ζ. 3,13,7 *consimili* st. cf. β. III,84,3 *praecipuo* st. cf. α. IV,12,14 cf. β. 14,14,2 *foedum* st. cf. δ. 1,16,11 *histrionali* st. doctus cf. ζ.

δ) 14,14,2 *vetus illi *cupido erat* curriculo quadrigarum insistere nec minus foedum studium cithara ludicrum in modum canere.

ε) D 14,9 *omne studium convertere* ad cf. γ. IV,7,1 *rubor excitat* cf. α. 84,5 Ptolemaeus non studium, non preces *omittere*. 5,3,8 non arma, non rerum novarum studium . . nepoti *obiectabat*.

ζ) *abl.* studio i. q. im, aus eifer cf. exempla sub β allata. II,7,11 ita boni malique causis diversis, st. pari bellum omnes cupiebant. IV,53,17 studio laetitiaque conixi, saxum ingens traxere. — 1,16,11 erat in castris Percennius quidam, dux olim theatralium operarum, procax lingua et miscere coetus histrionali studio doctus i. q. durch seine bemüfung, thätigkeit.

η) II,91,13 Priscus praetor. *contra* studium eius censuerat (in senatu) i. q. bemüfung, intentionem.

b) *plur.* α) c. *gen. subi.* A 21,7 principum (Britannorum) filios liberalibus artibus erudire, et ingenia Britannorum studiis *Gallorum* anteferre (Agricola) i. q. eifer, fleiss. 1,15,3 ad eam diem, etsi potissima arbitrio principis, quaedam tamen studiis *tribuum* fiebant i. q. bestrebungen, wille. 3,12,15 *quorum* (accusatorum) ego nimis studiis iure suspenseo. 12,54,21 Felicem inter indices ostentavit, receptum in tribunal, quo studia *accusantium* deterrerentur. 60,14 tunc *ordinum* diversa studia (erant). 14,42,8 in quo ipso (senatu) erant studia nimiam severitatem *aspernantium*, pluribus nihil mutandum censentibus i. q. bestrebungen; Bötticher, al. explic. parteiungen.

β) 3,12,15 *nimia* st. 12,60,14 *diversa* st. cf. α. 14,20,13 st. *externa* cf. ε.

γ) A 21,7 ingenia studiis anteferre. 3,12,15 studiis *suscensere* cf. α.

δ) 12,54,21 studia *detertere* cf. α.

ε) *abl.* 1,15,3 cf. α. 14,20,13 patrios mores . . everti per accitam lasciviam, ut . . degeneret st. externis iuventus, gymnasia et otia et turpes amores exercendo.

II) *spec.* A) i. q. *eifrige teilnahme, interesse, gunst, zuneigung a) sing.* α) c. *gen. subi.* II,85,2 *adcelerata* (sunt) . . Vespasiani coepta Illyrici *exercitus* studio transgressi in partes. III,57,9 municipia coloniaeque impulsae, praecipuo *Puteolanorum* in Vespasianum studio, contra Capua Vitellio fida, . . 1,71,7 certavere Galliae, Hispaniae, Italia . . , arma equos aurofferentes. *quorum* laudato studio Germanicus . . 12,44,12 iuvenem . . studio *popularium* accinctum . . metuens. III,72,13 Servius Tullius *sociorum* studio, dein Tarquinius Superbus . . hostium spoliis extruxere (Capitolium) i. q. unter eifriger beteiligung, mit unterstützung.

β) c. *gen. obi.* I,76,11 provinciae . . penes Othonem manebant, non *partium* studio, sed . .

III,32,12 caesae (sunt) quaedam feminae studio partium ad proelium progressae. IV,13,10 Civilis . . Vespasiani amicitiam studiumque partium praetendit. 38,9 (Vitelliani) studium partium nondum posuerant.

γ) III,57,9 *praecipuum* st. cf. α. 59,3 haud *dubium* st. cf. s. 11,16,11 *par* st. cf. ζ. 4,29,12 *suum* st. cf. δ.

δ) 4,29,12 exprobraverat suum tantum studium (in accusatione Libonis) *sine fructu fuisse* i. q. bemüfung, dienstbefissenheit.

ε) III,59,3 haud dubium erga Flavianas partes studium tam pavidus Vitellii discessus *addidit*. IV,38,9 *ponere*. 13,10 *praetendere* cf. β. 1,71,7 *laudare* cf. α.

ζ) *abl.* II,85,2 *adcelerata* (sunt) coepta exercitus studio cf. α. 48,6 epistulae st. erga se insignes cf. θ. 12,44,12 iuvenem . . st. *popularium* accinctum. 11,16,11 eo, quod nullis discordiis imbutus pari in omnes st. ageret, celebrari, coli (Italicus) i. q. mit. I,76,11 manebant non partium st. i. q. aus cf. β. III,32,12 cf. β. 57,9 cf. α. 72,13 cf. α.

η) 1,1,15 *sine ira et studio*.

θ) II,48,6 epistulas studio erga se aut in Vitellium contumeliis insignes abolet. III,59,3 cf. s. — III,57,9. 4,55,5. 11,16,11 st. *in qm* cf. p. 590^a b. α. 2.

b) *plur.* α) c. *gen. subi.* D 39,23 ut frigidissimos quoque oratores ipsa certantis *populi* studia excitare atque incendere potuerint. III,66,21 perstare (in fide) militem, superesse studia *populi* i. q. gunst. 80,1 eo successu studia *populi* ancta (sunt) i. q. teilnahme, eifer. 2,37,12 ego, qui non pecuniam, non studia *populi* neque eloquentiam . . varietate temporum accipere vel parare potuissem (Hortalus) . . 3,10,7 cognitionem exciperet (Tiberius). quod ne reus quidem abnuebat, studia *populi* et patrum metuens i. q. parteinahme für Germanicus, parteilichkeit. 14,59,16 parat (Nero) Octaviam coniugem amoliri nomine patris et studiis *populi* gravem i. q. gunst. 15,59,3 (hortabantur) *Pisonem* pergere in castra aut rostra ascendere studiaque militum et *populi* temptare. III,69,6 illuc de studiis *vulgi* et *minis* Germanicarum cohortium adfertur i. q. gunstbezeugung. IV,49,24 Piso . . non in publicum egressus est neque se studiis *vulgi* permisit. 6,46,4 Germanici filio robor iuventae, *vulgi* studia (erant), eaque apud avum *odii* causa i. q. liebe, zuneigung. 12,3,9 (Claudius) iuvenem . . gladiatorii muneris *magnificentia* protulerat ad studia *vulgi*. 41,8 (ludicrum circensium) *adquirendis* *vulgi* studiis edebatur. 1,41,11 ad concilianda *vulgi* (i. q. militum gregariorum) studia eo tegmine pedum induebatur (Caligula). 2,41,15 haud prosperum in Druso patre eius *favorem* *vulgi* (fuisse), avunculum . . flagrantibus *plebis* studiis intra iuventam ereptum (esse). 14,13,2 an obsequium *senatus*, an studia *plebis* reperiret anxius (Nero). 21,19 sane nullo insigni dehonestamento id spectaculum transiit. ac ne modica quidem studia *plebis* exarsere. 52,5 Senecam adoriuntur . . , quod studia *civium* in se verteret. 15,33,8 ut (Nero) transgressus in Achaiani insignesque . . coronas adeptus maiore

fama studia civium (R.) eliceret. III,45,10 concussa (est) .. flagitio domus: pro marito studia *civitas*, pro adultero libido reginae (erat) i. q. die sympathie des volkes. II,98,1 Festus legatus studia *provincialium* (sc. erga Vitellium) cum fide iuvit. III,1,12 superesse Vespasiano mare, classes, studia *provinciarum*, per quas [Nipp. quae] velut alterius belli mollem ciceret. V,1,4 Titus .. maiore tum vi fama-que agebat, certantibus provinciarum et exercituum studiis. 13,53,14 ne .. studia *Galliarum* adfectaret. I,39,13 turbavere consilium .. proximorum diffugia, languentibus *omnium* studiis, qui primo alacres fidem atque animum ostentaverant. 3,4,8 nihil Tiberium magis penetravit quam studia *hominum* accensa in Agrippinam. 13,8,13 socii *reges* .. parere (Corbuloni et Quadrato) iussi: sed studia *eorum* in Corbulonem promptiora erant. IV,4,17 studiis *senatus* attollebatur (Priscus). 45,1 reconciliavit (Muciano) .. studia *patrum* habita in senatu cognitio. 3,10,7 cf. supra st. populi. 31,12 pro Corbulone .. patrius mos, studia *seniorum* erant (in senatu). 4,66,1 studia *procerum* et largitio principis adversum casus solacium tulerant. 26,9 cognitis *Ptolemaei* per id bellum studiis. 12,9,8 Domitius aequari Britannico studiis *matris*, arte eorum, quis. 11,23,5 st. *adseverantium* cf. η. 1,23,1 studia *militum* iam pridem spe successionis .. adfectaverat (Otho). 41,4 eo signo manifesta in Othonem omnium militum studia (erant). 53,3 Caecina decorus iuventa, corpore ingens .. studia militum inlexerat. 64,10 iurgia primum, mox rixa inter Batavos et legionarios, dum his aut illis studia militum adgregantur, prope in proelium exarsere. II,30,11 studia militum in Caecinam inclinabant. III,11,17 uni Antonio vis ac potestas in utrumque exercitum fuit, cedentibus collegis et obversis (sc. in eum) militum [M militibus; Pichena militaribus] studiis. 58,4 (Vitellius) aeger animi studiis militum et clamoribus populi arma poscentis refovebatur. IV,39,11 quos (Antonium Varumque) .. claros rerum fama ac militum studiis etiam populus fovebat. 1,69,10 non simplices eas curas (esse), nec adversus externos *studia militum quaeri. [studia *add.* Döderlein *post* militum, sed cf. Heraei Stud. crit. 1,68 et imprimis Andresen in ed. Nipp.] 2,5,4 (Germanicus), quanto acriora in eum studia militum et aversa patrii voluntas (erat) .. 3,12,13 illud reputate, turbide et seditiose tractaverit exercitus Piso, quaesita sint per ambitionem studia militum, .. an falsa haec in maius vulgaverint accusatores, quorum ego nimis studiis (12,15 cf. I. b.) iure susceoseo. 15,59,3 cf. supra st. populi. III,86,5 studia *exercitus* raro cuiquam bonis artibus quaesita perinde adfuere quam huic per ignaviam. V,1,4 cf. supra st. provinciarum. 2,44,2 suesceret militiae studiaque exercitus pararet (Drusus). 76,2 centuriones monebant (Pisonem) prompta illi *legionum* studia (esse).

β) c. *gen. obi.* D29,12 peculiaris huius urbis vitia paene in utero matris concipi mihi videntur, histrionalis favor et gladiatorum equorumque studia: quibus occupatus .. animus

quantum loci bonis artibus relinquit? i. q. die Leidenschaft für. I,85,9 Vitellianos milites venisse in urbem ad studia *partium* noscenda i. q. die sympathie für die partei.

γ) 2,5,4 *acriora* in eum st. militum (erant) cf. α. IV,8,22 *diversis* st. 11,23,5 st. *diversis* cf. η. II,11,8 unde longa illis (militibus) erga Neronem fides et *erecta* in Othonem st. (erant) i. q. lebhaftes sympathien für O. I,32,7 tradito more quemcumque principem adulandi licentia adclamationum (unter zügellosen beifallsrufen) et studiis *inanibus* i. q. mit wirkungsloser beiferung (sympathie), unter bezeugung einer erfolglosen teilnahme: Her. 35,2 non populus tantum et imperita plebs in plausus et *inmodica* st. (sc. erumpere), sed .. 41,4 *manifesta* in Othonem .. militum st. (erant). 14,21,19 ne *modica* quidem st. plebs exarsere. 1,8,22 *nimia* st. cf. η. 4,12,13 subnixam *popularibus* st. inhiare dominationi (Agrippinam) i. q. volksgunst. A19,6 non studiis *privatis* nec ex commendatione .. centurionem militesve ascire i. q. aus persönlicher gunst. 2,76,2 *prompta* illi legionum st. (esse). 3,43,13 cf. η. 13,8,13 studia eorum (regum) in Corbulonem promptiora erant. 5,10,9 iam inventutis concursus, iam *publicis* st. frequentabatur (fulsus Drusus) i. q. teilnahme des volkes. 2,43,23 *tacitis* in Drusum aut Germanicum st. cf. η.

δ) III,45,10 pro marito studia *civitas* (erant) cf. α. 3,31,12 pro Corbulone .. st. *seniorum* erant. 6,46,4 filio .. vulgi st. (erant). III,1,12 *superesse* Vespasiano .. studia provinciarum. 66,21 st. populi. 86,5 st. exercitus *adsunt* cui. 4,7,8 primas dominandi spes in arduo (esse): ubi sis ingressus, adesse studia et ministros. II,30,11 st. militum in Caecinam *inclinabant*. 2,41,15 *flagrantibus* plebis st. 14,21,19 st. plebs *exarsere*. I,39,13 *languentibus* omnium st. V,1,4 *certantibus* provinciarum et exercituum st. D39,23 populi st. *excitant* atque *incendunt oratores*. 4,66,1 st. *procerum* .. *solacium tulerant*. 3,4,8 *penetrant* Tiberium cf. α st. *hominum*.

ε) IV,49,24 *se* studiis vulgi *permisit* cf. α.

ζ) 2,4,8 studia *hominum accensa* in Agrippinam cf. α. 2,37,12 st. populi *accipere*. I,23,1 st. militum *adfectare*. 13,53,14 st. *Galliarum*. I,64,10 st. militum *adgregantur* cui. 12,41,8 *acquirere* vulgi st. III,80,1 eo successu st. populi *aucta* (sunt). 4,26,9 *cognitis* Ptolemaei st. 1,41,11 *conciliare* vulgi st. D29,12 paene in utero matris *conciipiuntur* cf. β. 15,33,8 st. *civium elicere*. I,53,3 st. militum *inlicere*. II,98,1 st. *provincialium iuvare*. 3,10,7 st. populi *metuere*. I,85,9 st. *partium noscere*. III,11,17 *obversis* (sc. in eum) *militum st. 2,37,12 st. populi *parare*. 44,2 st. exercitus. III,86,5 st. exercitus *quaerere*. *1,69,10. 3,12,13 st. militum. IV,45,1 *reconciliare* st. *patrum*. 14,13,2 st. plebs *reperire*. 15,59,3 st. militum et populi *temptare*. 14,52,5 st. *civium in se vertere*.

η) *abl.* D29,12 studiis occupatus animus cf. β. III,58,4 (Vitellius) st. militum refovebatur cf. α. IV,4,17 st. *senatus attollebatur* (Priscus). 1,8,22 *populum* .. monuit (Tiberius) ne, ut quondam nimis st. funus divi Iulii turbassent, ita ..

3,43,13 angebantur eae copiae vicinarum civitatum ut nondum aperta consensione, ita viri-
tim promptis st. i. q. durch bereitwillige teil-
nahme der einzelnen: Roth. 5,10,9 publicis
st. frequentabatur cf. γ. 12,9,8 Domitius aequari
Britannico st. matris. IV,39,11 quos claros rep-
rum fama ac militum st. cf. α. 4,12,13 (Agrip-
picam) subnixam popularibus st. cf. γ. 14,59,
16 Octaviam st. populi gravem cf. α. A 19,6
st. privatis ascire qm cf. γ. I,32,7 principem
adulari st. inanibus cf. γ. 90,16 quasi dicta-
torem Caesarem . . prosequerentur, ita studiis
votisq. certabant i. q. in bezeugungen der
teilnahme. — A 12,3 olim regibus parebant
(Britanni), nunc per principes factionibus et
studiis *distrahuntur i. q. parteinahme. 2,43,23
divisa. . . et discors aula erat tacitis in Drusum
aut Germanicum studiis. IV,8,22 haec magnis
utrimque contentionibus iactata (in senatu)
diversis studiis accipiebantur i. q. fanden ein
geteiltes interesse: Her. 11,23,5 studiis diversis
apud principem certabatur, adseverantium non
adeo aegram Italiam, ut . . i. q. man stritt
eifrig für und wider. — 3,63,2 auditae (sunt)
. . civitatum legationes. quorum copia fessi
patres et quia studiis (sc. patrum, quorum alii
alias civitates gratia iuvabant) certabatur, con-
sulis permisere, ut . . i. q. parteilichkeit:
Nipp.

ψ) I,35,2 in inmodica st. (sc. erumpere) cf. γ.
II,68,12 iis qui ad spectandum convenerant in
studia diducti i. q. sich in parteien spalten.
IV,6,5 ea ultio. . . senatum in studia diduxerat.
— 12,3,9 proferre qm ad st. vulgi i. q. zuneig-
ung, gunst.

ι) I,41,4. II,11,8. 2,43,23 studia in qm cf.
p. 590^a b. a. 2.

B) a) i. q. wissenschaftliches streben, -thätig-
keit, geistige beschäftigung α) αα) D 10,29 tam-
quam minus obnoxium sit offensae poetarum
quam oratorum studium i. q. thätigkeit. 33,6
differentiam nostrae. . *inscientiae adversus acer-
rima et fecundissima eorum (veterum oratorum)
studia demonstrasti. 28,21 non studia modo
curasque, sed remissiones etiam lusque pueror-
um sanctitate quadam . . temperabat (mater).
IV,5,2 vitam studiaque eius (Prisci) et quali
fortuna sit usus, paucis repetam. 12,8,9 cf. γ.
15,71,2 Verginius studia iuvenum eloquentia,
Musonius praeceptis sapientiae fovebat. 16,
26,11 inpollutus, quorum vestigiis et studiis
vitam duxerit, eorum (i. e. Stoicorum) gloria
peteret finem (Thrasea).

ββ) D 15,2 non desinis. . vetera tantum. . mi-
rari, nostrorum autem temporum studia inridere
atque contemnere. A 39,9 frustra studia fori
(beredsamkeit) et civilium artium decus (ebren-
volle polit. thätigkeit) in silentium acta (esse),
si militarem gloriam alius occuparet.

β) c. gn. obi. D 3,17 omissis orationum et
causarum studiis omne tempus. . circa Thyestem
(consumis) i. q. unter aufgabe deiner thätigkeit
als redner u. sachwalter. 5,10 quisquis. . stu-
dium poeticae et carminum gloriam fovet. 11,5
fore arbitrabar ut a laudatione eorum (orato-
rum) digressus detractaret poetas atque car-
minum studium prosterneret. 14,16,2 ne tamen

Indicrae tantum imperatoris artes notescerent,
carminum quoque studium adfectavit (Nero).
D 10,19 (eloquentiam) anteponendam ceteris
aliarum artium studiis credo. IV,86,10 studium
litterarum et amorem carminum simulans. D 28,
29 ut . . sive ad rem militarem sive ad iuris
scientiam sive ad eloquentiae studium inclinasset,
id solum ageret. A 4,4 Graecinus. . , studio
eloquentiae sapientiaeque notus. D 32,17 quod
adeo negligitur ab horum temporum disertis,
ut. . sapientiae studium et praecepta prudentium
penitus reformident. A 4,4 cf. supra. 14,56,17
(Seneca) rarus per urbem, quasi sapientiae
studiis domi adtineretur. A 4,14 se prima in
iuventa studium philosophiae acrius. . hausisse.
III,81,2 Musonius. . , studium philosophiae et
placita Stoicorum aemulatus.

γ) 12,8,9 ob claritudinem studiorum eius
(Senecae). D 2,8 (Aprum et Secundum) domi
et in publico adsectabar mira studiorum cupi-
ditate i. q. verlangen nach wissen, lernbegierde.
30,10 quorum (oratorum). . in omni genere stu-
diorum assiduae exercitationes ipsorum etiam
continentur libris. 35,8 deducuntur in scholas,
in quibus non facile dixerim utrumne locus
ipse an condiscipuli an genus studiorum plus
mali ingenii adferant. 20,13 iuvenes et (und
zwar) in ipsa studiorum incude positi, qui pro-
fectus sui causa oratores sectantur, . . 10,12
tamquam eos. . deterream a carminibus, si modo
in hac studiorum parte oblectare otium. . pos-
sunt. 11,7,14 sublatis studiorum pretiis etiam
studia peritura (esse). D 11,10 in *Nerone im-
probam et studiorum (sc. poeticorum) quoque
sacra profanantem Vatinius potentiam fregit. 4,
44,14 (Antonium) seposuit Augustus in civi-
tatem Massiliensem, ubi specie studiorum no-
men exilii tegetur. 5,8,9 Vitellius petito per
speciem studiorum scalpro. . ictum venis intulit.
— A 4,11 magistram studiorum Massiliam habuit.

δ) D 33,6 acerrima et fecundissima st. cf. α.
IV,5,5 aliora st. cf. ζ. D 5,16 *omittit studium
(sc. eloquentiae), quo non aliud in civitate
nostra. . fructuosius *vel. . *dulcius vel. . amplius
vel. . pulchrius vel. . industrius excogitari potest.
3,75,4 st. civilia cf. θ. D 14,17 declamatorium
st. cf. θ. 3,50,13 studia illi (Clutorio), ut plena
recordiae, ita inania et fluxa sunt. 14,21,15
st. honesta cf. ζ. 13,42,11 st. inertia cf. ζ. 3,
43,4 liberalia st. cf. ζ. D 10,29 obnoxium offen-
sae cf. α. 8,32 oratorium st. cf. ζ.

ε) 11,7,15 studia pereunt cf. γ.

ζ) D 8,32 qui se ab ineunte adulescentia causis
forensibus et oratorio studio dederunt. IV,5,5
Prisens. . ingenium illustre altioribus studiis
iuvenis admodum dedit. 3,43,4 Galliarum sub-
olem, liberalibus studiis ibi (Augustoduni) ope-
ratam. 14,21,15 oratorum ac vatium victorias
incitamentum ingenii adlaturas (esse); nec cui-
quam iudici grave aures studiis honestis et
voluptatibus concessis impertire. D 10,19 cf. β.
14,53,13 studiis claritudo venit cf. η. 13,42,11
studiis inertibus (philosophie, rhetorik, poesie)
et iuvenum inperitiae suctum (Senecam) livere
iis, qui vividam et incorruptam eloquentiam
tuendis civibus exercebant.

η) 14,16,2 carminum studium adfectavit cf. β.

53,13 quid aliud munificentiae tuae (Neronis) *adhibere* potui (Seneca) quam studia, ut sic dixerim, in umbra *educata* et quibus claritas venit, quod iuventae tuae rudimentis adfuisse videor. III, 81, 2 studium philosophiae *acmulari* cf. β. A 39, 9 studia fori *in silentium acta* (esse) cf. α. ββ. D 15, 2 *contemnere* cf. α. ββ. 14, 53, 13 *educare* cf. supra. D 5, 16 non aliud fructuosius *excogitari* potest cf. δ. 14, 43, 6 ne nimio amore antiqui moris studium meum *extollere* viderer i. q. meine beschäftigung, die jurisprudentz. D 5, 10 studium poeticae *fovere* cf. β. 15, 71, 21 studia iuvenum cf. α. αα. A 4, 14 studium philosophiae *haurire* cf. β. D 15, 2 *inridere* cf. α. ββ. 3, 17. 5, 16 *omittere*. A 3, 8 ut corpora nostra lente augescunt, cito extinguuntur, sic ingenia studiaque *oppresseris* facilius quam *revocaveris*. D 11, 5 carminum studium *prosternere* cf. β. 32, 17 sapientiae studium *reformidare* cf. β. IV, 5, 2 paucis *repetere* cf. α. A 3, 8 *revocare* cf. supra. IV, 86, 10 studium litterarum *simulare*. D 28, 21 studia puerorum *temperare* cf. α.

δ) *abl.* D 14, 17 non forensibus tantum negotiis et declamatorio studio ingenia vestra exercetis, sed eius modi etiam disputationes *adsumitis*, quae... 3, 75, 4 Capito... principem in civitate locum studiis civilibus adsecutus i. q. staatsmännische wissenschaft. 14, 56, 17 sapientiae studiis domi adtineri cf. β. 16, 26, 11 (Stoicorum) studiis vitam ducere cf. α. A 4, 4 Graecinus... studio eloquentiae sapientiaeque notus. 6, 47, 11 Marsus... vetustis honoribus et illustri studiis erat. — 1, 54, 9 neque ipse (Augustus) *abhorrebat* talibus (sc. pantomimorum) studiis.

α) D 28, 29 ad eloquentiae studium inclinare cf. β. 37, 13 Lentulos... multum in his studiis operae curaque posuisse.

β) 1) i. q. *wissen, kenntnisse* D 19, 21 cum vix in cortina quisquam adsistat, quin *elementis* studiorum, etsi non instructus, at certe imbutus sit i. q. anfangsgründe gelehrten wissens. 34, 3 iuvenis... *refertur honestis* studiis deducebatur a patre... ad eum oratorem, qui... 4, 58, 4 ceteri *liberalibus* studiis *praediti*. 12, 58, 3 ut studiis *honestis** et eloquentiae gloria nitesceret (Nero), causa *liensium* suscepta...

2) 16, 4, 7 primo carmen in scaena recitat (Nero); mox flagitante vulgo ut omnia studia sua *publicaret*... i. q. leistung, werke.

stultitia. II, 34, 5 Caecina ac Valens... quod loco *sapientiae* est, *alienam* st. *opperiebantur*.

stultus. α) *adi.* α) de hom. III, 55, 12 *stultissimus* quisque pecuniis mercabatur, apud *sapientem* cassa habebantur, quae... G 36, 6 qui olim boni aequique *Cherusci*, nunc inertes ac *stulti* vocantur.

β) de rebus I, 12, 10 multi *stulta spe*... hunc vel illum... destinabant (principem). 74, 4 primo mollius (sc. agebant), *stulta* utrimque et indecora *simulatione*. III, 54, 2 Vitellius... nuntios cladis occultans *stulta* dissimulatione... mala differebat.

γ) *subst.* D 40, 10 est magna... eloquentia alumna *licentiae*, quam *stulti* libertatem vocant.

δ) *adv.* D 34, 11 inter ipsa discrimina, ubi nemo impune *stulte* aliquid aut *contrarie* *dicit*.

4, 52, 13 (Pulchrae) exitii causa sit, quod Agrippinam *stulte* prorsus ad cultum *delegerit*.

stuprum. α) I, 66, 20 quotiens pecuniae materia deesset, *stupris* (sc. virginum) et *adulteriis* exorabatur (dux). III, 41, 5 rapere *illicitas* voluptates *adulteriisque* ac *stupris* polluere *hospitum* domus (credebatur Valens). IV, 2, 2 (Domitianus) *stupris* et *adulteriis* filium principis agebat.

β) α) *c. gen. obi.* I, 72, 20 Tigellinus... inter *stupra concubinarum* et *oscula* et *deformes* moras... *infamem* vitam foedavit etiam exitu... *inhonesto*. V, 22, 15 Cerialis alibi noctem egerat... *ob stuprum Claudiae* mulieris Ubiae. 6, 48, 19 st. *eius* cf. β. 12, 25, 3 cf. δ. 13, 12, 11 *metuebatur*, ne in *stupra feminarum* *inlustrium* prorumperet (Nero), si illa libidine prohiberetur.

β) 6, 48, 19 stuprorum eius (Albucillae) *ministri*. — 2, 85, 4 *Vistilia* praetoria familia *genita* *licentiam* *stupri* apud aediles vulgaverat i. q. als öffentliche dirne sich anmelden cf. 85, 2 *quaestum* corpore facere. 16, 19, 13 *flagitia* principis sub nominibus (mit namentlicher angabe) *exoletorum* *feminarumque* et *novitatem* cuiusque *stupri* perscripsit.

γ) 1, 48, 11 (legati) *uxor*... in ipsis principis *stuprum* *ausa* est. 14, 2, 15 (Agrippina) puellaribus annis *stuprum* cum Lepido *spe* *dominationis* *admiserat*. I, 30, 7 *stupra* nunc et *comisationes* et *feminarum* *coetus* *volvit* animo (Otho): haec principatus *praemia* putat. 74, 5 (Otho et Vitellius) quasi *rixantes* *stupra* *ac *flagitia* in *vicem* *obiectavere*. III, 33, 3 non *dignitas*, non *aetas* *protegebat*, quo minus *stupra* *caedibus*, *caedes* *stupris* *miscerentur*. 4, 1, 10 (Seianus) non sine *rumore* *Apicio* *diviti* et *prodigo* *stuprum* *veno dedisse* i. q. für geld sich preisgeben.

δ) *abl.* II, 56, 3 *dispersi* per... *colonias* *Vitelliani* *spoliare*, *rapere*, *vi* et *stupris* *polluere* i. q. notzüchtigen und schänden. Aliter Her. explic. *verüben* *gewaltsame* *entehrung*. III, 41 *hospitum* *domus* cf. α. 6, 1, 8 quibus (libidinibus) *adeo* *indomitis* *exarserat* (Tiberius), ut *more* *regio* *pubem* *ingenuam* *stupris* *pollueret*. 13, 17, 11 *properata* (est mors) in illum *supremum* *Claudiorum* *sanguinem*, *stupro* *prius* *quam* *veneno* *pollutum*. 14, 31, 6 *filiae* *stupro* *violatae* *sunt*. IV, 44, 10 *Octavius* *Pontiam*, *stupro* *cognitam* et *nuptias* *suas* *abnuentem*,... *interfecerat*. I, 66 *stupris* *exorari*. IV, 2 *filium* *principis* *agere* cf. α. 4, 10, 5 *Seianum* *Lygdi* *spadonis* *animum* *stupro* *vincisse*. 11, 2, 3 *Suillio* *corruptionem* *militum*, quos *pecunia* et *stupro* in *omne* *flagitium* *obstrictos* arguebat, *exim* *adulterium* *Poppaeae*, *postremum* *molliam* *corporis* *obiectante*. 12, 25, 3 (Pallas) *obstrictus* *Agrippinae* ut *conciliator* *nuptiarum* et *mox* *stupro* *eius* *inligatus*.

ε) V, 22 *ob* st. cf. α. — I, 72 *inter* st. cf. α. 6, 4, 17 *inlustribus* *viris* *perniciem* *inter* *ganeam* ac *stupra* *meditabatur* (Haterius). — IV, 14, 7 *impubes* *et *forma* *conspicui*. *ad* *stuprum* *trahebantur*. — 13, 12, 11 *in* *stupra* *prorumpere* cf. α. *suadeo*. non nisi *de hom. a) absol.* A 42, 7 *postremo* non iam *obscuri* *suadentes* *simul* *terrentesque* (Agricolam) *pertraxere* *ad* *Domitia*

num. G 11,14 rex vel princeps . . audiuntur, auctoritate suadendi magis quam iubendi potestate. 2,67,5 centuriones monendo, suadendo, et quanto longius abscedebatur, apertiore custodia . . in urbem traxere (regem). III,4,10 Flavianum . . rerum novarum cupido legati nomen resumere . . impulerat, suadente Fusco, non quia . . 12,1,10 ipse huc modo, modo illuc, ut quemque suadentium audierat, promptus . . II, 76,6 ipse qui suadet considerandus est, adiciatne *consilio* periculum suum. IV,19,14 statuit continere intra castra militem: dein paenitentia et arguentibus ipsis, qui suaserant, tamquam secuturus scripsit . . 6,2,19 haec (dixit), adversus Togonium verbis moderans, neque *ut ultra abolitionem sententiae suaderet.

b) c. praep. de 13,49,8 quin de bello aut pace, de vectigalibus et legibus . . suaderet *dis-suaderet*ve?

c) c. acc. rei I,7,8 a legatis bellum suadentibus, postquam impellere (Capitonem) nequirent, crimen . . compositum. 1,57,3 validiore apud eos Arminio, quoniam bellum suadebat. II,37,6 duces Othonianos *spatium ac moras* suasisse. 6,48,3 Arruntius *cunctationem* et *moras* suadentibus amicis non eadem omnibus decora respondit. III,80,6 vocato senatu deliguntur legati ad exercitus, ut praetexto rei p. *concordiam pacemque* suaderent. IV,57,21 Vocula, quamquam plerique *fugam* suadebant, audendum ratus . . 4,50,4 erant qui non inultum *exitium*, sed *eruptionem* suaderent. 13,26,10 ut . . verberibus manus ultro intenderent, *impudenter vel *poenam* suam *ipsi *suadentes cf. com. crit. 14,59,8 doctores sapientiae . . *constantiam* opperendae mortis *pro* incerta . . vita suasisse (Plauto). 1,15,27 suadere *principi quod* oporteat multi laboris (est), adsentatio erga quemcumque principem sine adfectu peragitur. 34,1 nec diutius Galba cunctatus *speciosiora* suadentibus accessit. 1,68,4 *atrociora* et *laeta* cf. f. γ. 4,59,10 quamquam *exitiosa* suaderet (Seianus), . . cum fide audiebatur (a Tiberio).

d) seq. inf. 3,53,7 si mecum ante viri strenui, aediles, consilium habuissent, nescio an suasurus fuerim omittere potius . . adulta vitia quam hoc adsequi, ut . . 13,37,22 ad ea Corbulo . . suadet *Tiridati* precibus Caesarem adgredi. 15,63,17 Seneca . . ne dolore suo animum uxoris infringeret . . suadet in aliud cubiculum abscedere. 16,9,7 suadenti venas abrumperе animum . . morti destinatum ait.

e) seq. acc. c. inf. 12,6,3 quando maritandum (esse) principem cuncti suaderent, deligi oportere feminam nobilitate . . insignem.

f) α) seq. ut 1,55,8 Segestes . . suasit Varo ut se et Arminium . . vinciret. 2,50,14 ut . . removeretur suasit. Cf. 1,68 γ.

β) seq. ne IV,8,17 suadere (se) etiam *Prisco*, ne supra principem scanderet, ne Vespasianum . . praeeptis coereret. 11,37,15 suadebat (mater), ne percussorem opperiretur (filia).

γ) seq. *coniunct*. 1,68,4 haud minus inquit Germanus . . diversis dncum sententiis agebat, Arminio sinerent egredi egressosque . . circumvenirent suadente, *atrociora* Inguiomero et *laeta* barbaris, ut vallum armis ambirent.

suasor. III,2,25 nisi quis retinet, idem suasor auctorque *consilii* ero.

suasorius. D 35,14 suasoriae et controversiae cf. tot. loc.

sub. I) c. acc. A) de *loco* a) 15,15,4 s. *iugum missas* (esse) legiones.

b) α) I,27,11 Otho . . ad miliarium aureum s. aedem Saturni *pergit*. III,21,2 *progressi* equites s. ipsa moenia vagos e Cremonensibus corripiunt i. q. dicht unter die m. Potest etiam ad 'corrip.' trahi cf. c.

β) 13,39,30 (legiones) si amnem Araxen, qui moenia adluit, ponte transgrederentur, s. *ictum dabantur*.

c) V,11,2 Iudaei s. ipsos muros struxere aciem i. q. dicht unter den m. hin. [Non necessario Wagner sub ipso muro. Praeterea talia, qualia s. moenibus, s. monte, apud Tac. non leguntur.]

B) de *tempore* a) i. q. *um, gegen* I,52,1 s. ipsas . . *kalendas Decembres* Vitellius . . Galliam ingressus . . II,8,1. IV,48,1. 2,27,1. 3,48,1. 64,1. 4,16,1. 6,20,1. 11,8,1. 12,56,1. 14,17,1. 15,7,1 s. *idem tempus* legati . . revertere.

b) i. q. *unmittelbar nach* 4,63,9 s. recentem *cladem* patuere procerum domus. 15,23,15 omni senatu Antium s. recentem *partum* effuso.

C) 1,1,7 (Augustus) cuncta discordiis civilibus fessa nomine principis s. *imperium accepit*.

II) c. *abl. Collocatio*. 1,17,17 certis s. legibus. 4,11,16 claro s. exemplo. 14,48,15 egregio s. principe.

Significatio. A) de *loco* a) V,12,4 cavati s. *terra* montes (erant). 13,32,3 qui . . s. eodem *tecto* mansissent, inter servos supplicia penderent. 14,42,5 cum . . *familiam* omnem, quae s. eodem *tecto* mansiverat, ad supplicium agi oporteret. 45,9 liberti quoque, qui s. eodem *tecto* fuissent, Italia deportarentur. 13,35,11 retentus (est) omnis exercitus s. *pellibus*. 14,38,1 omnis exercitus s. *pellibus* habitus est ad reliqua belli perpetranda.

b) I,23,11 cum . . Alpes et inmensa viarum spatia aegre s. *armis* enterentur. II,14,10 adiuncta (est) Ligurum cohors, vetus loci auxilium, et quingenti Pannonii, nondum s. *signis* (sc. *virtutes*, agentes). 2,52,14 legionem et quod s. *signis* sociorum (erat) in unum conductos. III,63,2 miles transiturus in partes . . s. *signis vexillisque* in . . campos descendere. 1,17,19 ne ultra s. *vexillis* tenerentur. 36,12 retineri s. *vexillo*. 26,4 ne veterani s. *vexillo* haberentur. 39,3 veterani nuper missi (i. q. dim.) s. *vexillo* hiemabant. I,68,12 multa hominum milia caesa, multa s. *corona* venundata (sunt). 13,39,23 inbelle vulgus s. *corona* venundatum (est). — 6,24,19 ut . . ostenderet nepotem s. *verbere* centurionis, *inter* servorum ictus extrema vitae alimenta frustra orantem.

B) de *tempore*, non nisi cum *nominibus Caesarum* i. q. *unter der regierung des* . . A 6,14 gnarus s. Nerone temporum, quibus inertia pro sapientia fuit. 45,9 praecipua s. Domitiano miseriarum pars erat videre et aspici, cum . . G 8,8 vidimus s. divo Vespasiano Velaedam. I,16,5 s. Tiberio et Gaio et Claudio unius familiae quasi hereditas fuimus. 75,10 stetit

domus utraque, s. Othone incertum an metu. 77,17 repetundarum criminibus s. Claudio ac Nerone ceciderant. 89,8 s. Tiberio et Gaio tantum pacis adversa ad rem p. pertinere. II,75,7 sic Scribonianum s. Claudio interfectum (esse). III,62,9 ludicro Iuvenalium s. Nerone velut ex necessitate, mox sponte mimos activavit. IV,11,17 Priscus praetoriarum s. Vitellio cohortium praefectus se ipse interfecit. 13,4 (Civilis) missus ad Neronem et a Galba absolutus s. Vitellio rursus discrimen adiit. 43,4 qui (Cluvius). nulli umquam s. Nerone periculum facessisset. 44,7 de . . cunctis s. Nerone admissis data impunitas videretur. V,9,12 s. Tiberio quies (erat). 1,7,12 ne edictum quidem . . nisi tribuniciae potestatis praescriptione posuit s. Augusto acceptae. 2,64,15 Rhescuporis . . resistenti (Cotyri) vim facere, cunctanter s. Augusto, quem . . vindicem metuebat. 3,48,5 consulatum s. divo Augusto . . adeptus. 6,51,13 (tempus) egregium vita famaue, quoad privatus vel in imperii s. Augusto fuit (Tiberius). — IV, 68,11 patrem eius s. Gaio Caesare egregie functum ea cura dictitans. — IV,48,4 legio in Africa auxiliisque tutandis imperii finibus s. divo Augusto Tiberioque principibus proconsuli parebant. [principibus *del.* Opitz, quem secuti sunt Her., Wolff.]

C) a) α) III,24,10 (tercios) admonens, ut s. Antonio Parthos, s. Corbulone Armenios, nuper Sarmatas pepulissent i. q. unter führung. 1,31,5 cui (exercitui) nomen superiori (erat), s. Silio legato (erat), inferiorem Caecina curabat. regimē summae rei penes Germanicum (erat), . . . sed quibus Silius moderabatur, . . . 3,1,5 plerique militares, ut quique s. Germanico stipendia fecerant, . . . 6,30,6 Gaetulico, s. quo legioni praefuerat, periculum facessit. — A42, 19 posse etiam s. malis principibus magnos viros esse. 1,16,24 cogitare quid aut volueris s. alio principe aut nolueris. 2,87,6 unde angusta et lubrica oratio (erat) s. principe, qui libertatem metuebat, adulationem oderat. 14, 48,15 non quidquid nocens reus pati mereretur, id egregio s. principe et. . . senatui statuendum disseruit. 1,46,6 urbi Sabinum praefecere, iudicium Neronis secuti, s. quo eandem curam obtinuerat. 13,42,10 Senecam increpans infensum amicis Claudii, s. quo iustissimum exilium pertulisset. 1,50,15 mansisse Gaio Iulio, mansisse Caesare Augusto victore imperium; mansurum fuisse s. Pompeio Brutoque rem p.: nunc pro Othone an pro Vitellio in templa ituros? V,10,2 duravit patientia Iudaeis usque ad Gessium Florum procuratorem: s. eo bellum ortum (est). — D34,26 s. eius modi *praeceptoribus* iuvenis ille . . , oratorum discipulus, fori auditor, sectator iudiciorum, . . . cuiusque causae par erat i. q. unter der Leitung. G44,14 nec arma . . in promiscuo, sed clausa s. *custode* (sunt) i. q. unter der Aufsicht. IV,64,10 inermes ac prope nudi s. custode et pretio coiremus. 1, 26,14 an praemia s. *dominis*, poenas sine arbitro esse? i. q. penes d. esse, ex arbitrio senatus pendere. 3,36,11 Rufilla, quam fraudis s. *iudice* damnasset.

β) 2,35,8 nihil satis inlustre . . nisi coram et

s. *oculis* Caesaris (esse). 70,2 si effundendus spiritus s. oculis inimicorum foret.

b) III,48,5 adsequitur Anicetum . . , tatum s. Sedochezorum regis *auxilio*. 1,5,3. 2,33,20. 5, 4,12. 6,12,10. 13,20,13. 25,9. 16,19,12 s. *nomine*, s. *nomibus* cf. §. 2. αα et ββ p. 952. II,26,9 cum fratrem eius . . Othoniani s. eodem crimine vixissent. 1,17,17 certis s. *legibus* militia iretur. 3,68,2 Tiberius quae in Silanum parabat, quo excusatus s. *exemplo* acciperentur, libellos divi Augusti de Messalla . . recitari iubet. 4,11,16 mihi tradendi arguendique rumoris causa fuit, ut claro s. exemplo falsas auditiones depellerem. — [11,23,17 add. Dräger.]

subdo. A) i. q. *unterlegen a) propr.* II,49,9 (*pugionem*) *capiti* (i. q. puivino) subdidit. 95,6 caesae (sunt) publice victimae cremataeque; *facem* Augustales subdidere [Rhenan.; M subdere]. 15,30,4 aram subdita face accendi. 4, 62,5 coepto . . amphitheatro . . neque *fundamenta* per solidum subdidit, neque . . 12,24,5 *id genus animalium* (i. q. tauri) aratro subdidit.

b) *transl.* 12,40,16 accensi *hostes*, stimulante ignominia, ne feminae imperio subderentur.

B) i. q. *an die stelle eines anderen setzen a) i. q. unterscheiden, vorschieben* III,25,1 vagus inde an consilio ducis subditus rumor (sc. extitit), advenisse Mucianum i. q. falsches gerücht verbreiten. 6,36,3 ni . . subdito rumore, tamquam . . invasurus, metum . . belli fecisset. 3,67, 13 ne quis . . iuvaret periclitantem, maiestatis *crimina* subdebantur. 14,40,5 *ei* [Rhenan.; M et] propinquus Fabianus . . subdidit *testamentum* ascitis Rufino et Terentio. 1,6,17 metuens, ne reus subderetur i. q. er als schuldiger. 39,6 mos vulgo (est) quamvis *falsis* reum subdere. 15,44,10 abolendo rumor Nero subdidit reos.

b) i. q. *anstiften, subornare* 4,59,12 adsimulabat (Seianus) iudicis partes adversum Germanici stirpem, subditis qui accusatorum nomina sustinerent. 11,2,10 ad perniciem Poppaeae festinat, subditis qui . . ad voluntariam mortem propellerent.

subdolos. a) *de hom.* 16,32,12 (Egnatius) animo perfidiosus, subdolos.

b) *de rebus* V,14,11 ea *loci forma* (erat), incertis *vadis* subdola et nobis adversa. 1,10,16 Antonium, . . nuptiis sororis inlectum, subdolae *adfinitatis* poenas morte exsolvisse. 2,64,13 primo subdola *concordia* egere: mox . . 6,20,3 immanem animum subdola *modestia* tegens. 3,7,4 crebro questu, quod . . adroganti et subdola *mora* scelera probationes subverteret. 6,51,13 *morum tempora* illi (Tiberio) diversa: egregium . . , quoad . . ; occultum ac subdolum fingendis virtutibus, donec . . 1,81,11 speciosa verbis, re inania aut subdola.

subduco. a) *propr.* 2,21,13 iam sero diei subducit *ex acie legionem* faciendis castris. 1, 70,16 Vitellius in editoria enisus *eodem agmen* subduxit. 2,46,18 sperabat rursus pugna, ni Maroboduus *castra in colles* subduxisset.

b) *transl.* IV,86,12 amorem carminum simulans, quo velaret animum et fratris **se amulationi* subduceret i. q. entziehen.

subeo. A) i. q. *unter etw. gehen, treten a) propr.* 6,28,23 ubi par oneri, par meatui sit (avis

phoenix), subire patrium corpus inque Solis aram perferre. — 11,27,6 illam audisse auspicum verba, subisse flammam [add. Urlichs, Andres.; Heins. templa subisse; Walther, Nipp. del. audisse; cf. Dräg.], sacrificasse apud deos. — sensu transl. 11,24,26 et Tuscis obsides dedimus et Samnitium iugum subiimus [Orelli; M subimus].

b) transl. i. q. *etw. auf sich nehmen, über sich ergehen lassen* III,69,19 subierunt obsidium etiam feminae. IV,65,2 neque subire condiciones metus futuri neque palam aspernari condicio praesens sinebat. 2,33,18 clarissimo cuique plures curas, maiora pericula subeunda, delinimentis curarum et periculorum cavendum esse. 4,33,20 multorum, qui Tiberio regente poenam vel infamias subiere, posteri manent. 13,21,11 nec. .ideo aut mihi infamia paricidii aut Caesari conscientia subeunda est. 15,68,4 iussam poenam subiit. 16,10,2 necem subiere, invisi principi. 32,5 ipse quamcumque sortem subiret. IV,42,5 sponte *Caesaris *accusationem subisse juvenis admodum. .in spem potentiae videbatur. 11,29,13 paelices. .perpulis delationem subire. 6,23,6 defuerat tempus subeundi iudicium consulari seni i. q. dass der greise konsular sein gericht bestehen konnte, den gr. k. vor gericht zu stellen.

B) i. q. *nahend herangehen a) propr. α) absol.* II,22,6 ingerunt desuper Othoniani pila. .adversus temere subeuntis (sc. moenia) cohortes Germanorum. 22,11 pars subeuntium (sc. moenia) obruti, pars confixi (sunt). III,29,5 ipsam postremo ballistam in subeuntis (sc. moenia) propulere. 82,17 superstantes maceris hortorum Vitelliani. .saxis pilisque subeuntis arcebant. — III,71,5 erant. .porticus in latere clivi dextrae subeuntibus (sc. clivum) i. q. wenn man hinaufgeht.

β) c. acc. II,21,2 aperti incautique muros subiere (milites). — sensu transl. 4,8,10 posse (se, Tiberium) argui, quod tam recenti dolore subierit oculos senatus.

b) transl. i. q. *überkommen, beschleichen α) absol.* A 3,9 subit (sc. animum). .etiam ipsius inertiae dulcedo, et invisa primo desidia postremo amatur. I,13,11 credo et rei p. curam subisse (sc. Galbam). III,31,19 subit recordatio (sc. milites) illos esse, qui. . 2,2,5 acceperere (Vononem regem) barbari laetantes. .; mox subiit pudor degeneravisse Parthos.

β) c. acc. I,37,10 horror animum subit, quotiens recorder. .Galbae victoriam. II,70,17 erant quos varia sors rerum (i. q. der gedanke an. .) lacrimaeque et misericordia subiret. 11,28,8 subibat. .metus reputantes hebetem (esse) Claudium.

subf. cf. suff.

subicio. A) *propr.* IV,23,16 subiectis rotis propellere cf. propello A. I. 15,29,14 Tiridates. .sublatum capiti diadema imagini (Neronis) subiecit cf. 29,6 ponere apud effigiem Caesaris.

B) *transl.* 1) in univ. 6,12,18 notioni quindecimvirum is liber (Sibullae) subicitur.

2) *spec.* a) i. q. *unterwerfen* 13,55,8 quod gentem suam dicioni nostrae subiceret (Boio-calus). 14,29,7 multa in Neronem adulatione

addidit (Veranius legatus Britanniae) subiecturum ei provinciam fuisse, si. .

b) i. q. *aussetzen, preisgeben* 1,59,4 Arminium. .rapta uxor, subiectus servitio uxoris uterus vaecordem agebant. —

subiectus. A) *propr. α) adi.* 6,21,6 regredientem. .in subiectum mare praecipitabat. 14,9,7 quae (villa) subiectos sinus editissima prospectat. 15,9,3 iam subiectis campis. .volitabant (hostiles turmae). add. dat. III,63,3 miles. .in subiectos Narniae campos descendere.

β) *subst., subiecta* 1,64,11 Germani. .quantum aquarum circum surgentibus iugis oritur vertere in subiecta. 65,2 barbari. .laeto cantu aut truci sonore subiecta vallium ac resultantis saltus (complebant).

B) *transl.* a) i. q. *zu grunde liegen* D 31,7 haec est oratori subiecta ad dicendum materia.

b) i. q. *untergeben, unterthan α) adi.* 1,37,25 minore avaritia ac licentia grassatus esset Vinius, si ipse imperasset: nunc et subiectos nos habuit tamquam suos et viles ut alienos i. q. behandelt uns als ihm untergeben wie sein eigentum. 6,36,10 affluentibus. .qui, metu magis quam benevolentia subiecti (sc. imperio Artabani), repertis auctoribus sustulerant animum i. q. unterthan. 2,63,12 extat oratio (Tiberii), qua magnitudinem viri (Marobodui), violentiam subiectarum ei gentium. .extulit. 6,41,2 Clitarum natio. .Archelao subiecta. .abscessit. 15,13,14 litteras ad Vologesen. .in modum querentis composuit, quod pro Armeniis semper R. dicionis aut subiectis regi, quem imperator delegisset, hostilia faceret. — G 39,11 tamquam. .ibi regnator omnium deus, cetera subiecta atque parentia (sint).

β) *subst., subiecti* I,10,9 apud subiectos, apud proximos, apud collegas variis inlecebris potens (erat Mucianus) i. q. untergebene. 13,31,16 corripendis pecuniis subiectos adfligebant (magistratus R. in provinciis). A 15,7 aequae discordiam praepositorum, aequae concordiam subiectis exitiosam (esse). 31,13 virtus ac ferocia subiectorum ingrata imperantibus (est). IV,64,21 quibus (voluptatibus) Romani plus adversus subiectos quam armis valent. 11,10,13 regreditur (Vardanes) ingens gloria atque eo ferocior et subiectis intolerantior. 12,30,9 regnum Vangio ac Sido inter se partivere, egregia adversus nos fide, subiectis. ., dum adipiscerentur dominationis, multa caritate, et maiore odio, postquam adepti sunt.

c) i. q. *ausgesetzt, preisgegeben, abhängig von* 1,11,5 se (Tiberium). .experiendo didicisse quam arduum, quam subiectum fortunae (esset) regendi cuncta onus.

subigo. non nisi *transl.* A) i. q. *zu etw. bringen, zwingen, cogere a)* III,8,15 posse. .exercitum egestate stipendii frumentique ad conditionem subigi.

b) *α) absol.* IV,70,15 Tutor Treverorum copias. .veterano pedite atque equite firmavit, corruptis spe aut metu subactis legionariis. 6,16,14 Gracchus praetor, cui ea quaestio evenerat, multitudine periclitantium subactus retulit ad senatum. 11,20,14 legionibus cum damno labor (erat), effodere rivos, . . quis

subactus miles. .componit. .litteras (ad imperatorem). 15,13,11 *qua desperatione* exercitus *dux* subactus. .litteras ad Vologesen. .composuit. 13,13,4 donec *vi* amoris (in Acten) subactus (*Nero*) exueret obsequium in matrem i. q. überwältigt.

β) c. *inf.* 1,39,11 *Caesarem* tradere vexillum *intento* mortis metu subigunt (milites seditiosi). 14,14,19 *equites R.* operas arenae promittere subegit (*Nero*) *donis* ingentibus, nisi quod merces ab eo, qui iubere potest, vim *necessitatis* adfert. 26,3 *Tiridaten* . . extrema Armeniae intrantem. *legionibus citis* abire procul ac spem belli amittere subegit.

γ) 2,40,15 *ut* ederet socios subigi non potuit. B) i. q. *unterwerfen* A 14,12 Suetonius. .bienio prosperas res habuit, subactis *nationibus* firmatisque praesidiis. 11,10,7 cf. *infra*. 12,23,10 duces R., quamquam magnis nationibus subactis, . . V,9,8 *Iudaeos* Sosius (legatus) subegit. A 33,14 finem Britanniae. .castris et armis tenemus: inventa *Britannia* et subacta (est). II,38,3 subacto *orbe* et aemulis urbibus regibusve excisis. add. *abl.* A 17,10 Frontinus. .validam et pugnacem Silurum *gentem armis* subegit. 11,10,7 Vardanes prosperis *proeliis* . . nationes subegit ad flumen Sinden. 4,51,19 proxima *sponsa* incolarum recepta (sunt): *reliquis*, quo minus *vi* aut *obsidio* subigerentur, praematura. .hiems subvenit.

subinde. A) i. q. *gleich darauf* A 14,2 consularium primus Plantius praepositus (est Britanniae) ac s. Ostorius.

B) D 37,31 sed, ut s. admoneo, quaestionis meminimus i. q. wiederholt. 6,2,15 quos omitti posse, quos deligi? semper eisdem an s. alios? i. q. von zeit zu zeit.

subitarius. 14,20,5 s. *gradus* (tribünen) i. q. *in eile erbaut* cf. p. 504^b. 15,39,7 s. *aedificia* extruxit, quae multitudinem inopem acciperent.

subitus. A) *adi.* a) de *rebus c)* I,63,3 omni comitate exceptos subitus pavor terruit, raptis *repente* armis ad caedem innoxiae civitatis. V,13,4 subito nubium igne conlucere templum. *apertae* (sunt) *repente* delubri fores. 13,42,22 omnia potius toleraturum, quam *veterem* ac domi partam dignationem subitae felicitati submitteret. Cf. *b* IV,76.

β) III,47,1 subita per Pontum *arma* barbarum mancipium. .moverat. A 18,19 sed ut in subitis [Gronov.; codd. dubiis] *consiliis* naves deerant. D 10,32 nec excusatur *offensa* . . fortuitae et s. *dictionis* impetu i. q. durch den zufall und durch den augenblick eingegeben. Cf. *infra* G 11 quid, 15,58 *occursus*. IV,19,12 quos . . s. *dilectu* suppletae legionesangebant. II,25,5 s. *discursu* (abschwenkung) terga cinxerat eques. III,26,10 ne. .opus moientes *s. *eruptione* turbarent. IV,30,4 pugnatum (est) in percussos s. et prospera *eruptione*. 4,47,15 propius incedentes *eruptione* s. turbati sunt. A 20,7 nihil . . apud hostis quietum pati, quo minus s. *excursibus* popularetur. 13,42,22 s. *felicitas* cf. *a*. II,15,9 ne hinc classis, inde eques s. *formidinem* inferrent. V,13,4 s. nubium igne cf. *a*. 2,7,4 neque Silio ob s. *imbres* aliud actum (est) quam ut. . G 44,15 subitos

hostium *incursus* prohibet Oceanus. 12,45,7 ille *inruptione* s. territum. . Mithridaten. . I, 86,9 s. *inundatione* Tiberis. 83,6 reputans non posse principatum scelere quaesitum s. *modestia* et prisca gravitate retineri. 3,7,7 famosam *beneficiis* Martinam s. *morte* Brundisii extinctam. 15,58,8 fortuitus sermo et subiti *occursus* . . pro crimine accipi. II,92,10 Vitellium, s. *offensis* (ärgernisse) aut intempestivis blanditiis mutabilem, contemnebant. I,63,3 s. *pavor* cf. *a*. G 11,4 coeunt, nisi *quid* fortuitum et s. incidit, certis diebus. 4,2,5 si quid s. ingruat, maiore auxilio pariter subveniri. II,96,4 trepidans *re* s. IV,49,19 s. rei miraculo attonitos. 11,20,2 *re* s. i. q. in der überrraschung cf. *c*. β p. 1389^b. 14,5,14 neque ipsis promptus in rem s. consensus i. q. zur augenblicklichen that cf. *b* p. 1389^a. I,28,2 magnitudine s. *sceleris* i. q. plötzlich hereinbrechend. II,42,1 attonitas s. *terrore* mentes. 2,80,16 tela . . *agrestia* aut s. *in usum properata.

b) de *hom.* IV,76,8 nec s. *militem*, sed *veterem expertumque belli* i. q. eilig zusammengegrafft, subitarius, tumultuarius. — V,21,12 Cerialis parum temporis ad exsequenda imperia dabat, subitus *consiliis*, *set eventu clarus i. q. rasch in. — III,47,9 Trapezuntem . . subitus inrupit.

B) *subitum*, *subst.* i. q. *unerwartetes ereignis*, *plötzlicher vorfall*, non nisi *num. plur.* 14,55,3 me (*Neronem*) non tantum *praevisa*, sed subita expedire docuisti (*Seneca*). 6,11,3 ne urbs sine imperio foret, in tempus deligebatur, qui ius redderet ac subitis mederetur. 15,59,7 etiam fortes viros subitis terri. I,7,14 servorum manus subitis avidae et tamquam apud senem festinantes i. q. bei plötzlichen katastrophen gierig (auf beute) lauernd: Wolff. 69,7 vulgus mutabile subitis i. q. durch plötzliche eindrücke. A 37,4 equitum alas, ad subita *belli* retentas i. q. unerwartete zwischenfälle des kampfes. V,13,18 quando inpetus et subita belli locus abnueret, aggeribus vineisque certare statuit i. q. handstreichs, überfälle.

sublego. 11,25,10 exhaustis (*familis*), quas dictator Caesar lege Cassia et princeps Augustus lege Saenia sublegere (sc. in numerum patriciorum) i. q. zum ersatze wählen, -aufnehmen.

sublevo. *transl. a)* i. q. *vermindern* 14,4,15 blandimentum (*Neronis*) sublevavit *metum* (*Agrippinae*).

b) *spec.* i. q. *unterstützen* 3,12,21 cuncta proferat (reus), quibus *innocentia* eius sublevari . . possit.

sublicius. I,86,10 proruto ponte s.

sublimis. A) *adi.*, non nisi *transl.* A 44,5 si *habitu* quoque eius (*Agricolae*) posterio noscere velint, decentior (anständig, edel) quam sublimior fuit i. q. erhaben, imponierend. 4,17 sublime et erectum *ingenium* (*Agricolae*) i. q. erhaben, hochstrebend.

B) *adv. a)* *propr.* i. q. *in die höhe* IV,30,8 quo (*machinamento*) . . sublime *rapti* . . intra castra effundebantur (*hostes*).

b) *transl. i)* q. *gehoben, erhaben* D 21,13 nec voluntatem ei (*Calvo*), quo minus sublimius et

cultius (schmuckvoller, kunstreicher) *diceret*, sed ingenium. . defuisse.

submergo. *propr.* 14,5,13 visum (est) remigibus unum in latus inclinare atque ita *navem* submergere. — *pass. de hom.* i. q. *ertrinken* 1,70,22 inpositae (sunt) *legiones*, vagante fama submersas (esse).

subministro. *c. dat.* D 37,22 quae mala .ingentem eloquentiae materiam subministrabant.

submitto. *a) propr.* i. q. *wachsen lassen* G 31,3 *crinem barbamque* submittere cf. Zernial.

b) transl. i. q. *beugen, unterordnen* 2,72,3 oravit (uxorem), exueret ferociam, saevienti fortunae submitteret *animum*. 13,42,23 *dignationem* felicitati cf. *subitus A. a. a.* — **submissus.** *adv.* III,9,26 **submisso scribere* i. q. in demütigem tone, *oppon.* contemptim cf. *scribo A. a. a.*

submoveo. *propr. a) in univ.* i. q. *wegschaffen, entfernen* 1,42,5 *coniugem et liberos meos* . . procul a furentibus *summoveo*.

b) spec. i. q. *verdrängen, vertreiben* A 23,6 *omnis* . . sinus tenebatur, *summotis* velut in aliam insulam *hostibus*.

subnixus. non nisi *transl.*, *c. abl.* 1,47,5 multa . . *angebant* (Tiberium): *validior* per Germaniam exercitus, . . *Galliarum opibus* subnixus. D 6,12 *homines* . . *totius orbis gratia* subnixos cf. p. 505/6. 13,6,18 si *ducem* . . *gratia* subnixum . . *deligeret*. 4,12,13 *superbam fecunditate*, subnixam *popularibus studiis* inhiare dominationi (Agrippinam). 12,54,3 *Felix* . . *Judaeae inpositus et cuncta malefacta sibi* impune ratus *tanta potentia* subnixus. 1,73,7 (Calvia) *totius civitatis gratiam* obtinuit, *consulari matrimonio* subnixus et apud Galbam Othonem . . *inlaesa* i. q. *gestützt auf, geborgen, gesichert*. 1,11,6 in civitate *tot inlustribus viris* subnixus non ad unum omnia deferrent. 11,1,11 (Asiaticus) *multis et validis propinquitatibus* subnixus turbare gentiles nationes promptum haberet. 12,25,6 sic apud . . Augustum, quamquam *nepotibus* subnixus, *viguisse* privignos.

suboles. *a) i. q. nachkommenschaft, kinder* D 28,18 cuius (propinqua) probatis . . moribus *omnis eiusdem familiae suboles* [codd. *soboles*] *committeretur*. 2,42,10 *versa Caesarum* subole imperium adeptus est (Tiberius). Intelleg. Gaius et Lucius Caesares. 3,4,10 cum . . *integram* illi (Agrippinae) subolem ac *superstitem* iniquorum precarentur. 4,8,20 quamquam esset illi (Druso) *propria* suboles. — 3,43,4 Augustodunum . . *Sacrovir* occupaverat, **ut nobilissimam Galliarum* subolem, liberalibus studiis ibi *operatam*, . . *adiungeret* i. q. *die ingend*.

b) i. q. nachkomme, spross I,15,4 mihi egregium erat *Pompei et Crassi* subolem in penates meos *adsciscere*. 11,12,2 cuius (Germanici) illa reliqua suboles *virilis* erat. 14,61,20 malle *populum R. tibricinis* Aegyptii subolem imperatorio fastigio *induci*? cf. 61,19 *progeniem*. 5,1,10 nullam posthac subolem *edidit* (Iulia Augusta).

subp. cf. *supp.*

subrideo. D 11,2 *subridens* cf. *remitto* in f.

subripio. *propr.* 15,55,9 *ferrum* . . *fraude* liberti *subreptum* (esse) cf. p. 460^a.

subrogo. 2,51,2 *de praetore* in locum Vipstani Galli, quem mors abstulerat, *subrogando* certamen *incessit*.

subruo. *a) propr.* II,22,8 *legionarius* pluteis . . *tectus* *subruit muros*, *instruit aggerem*, *molitur portas*. III,20,17 *gladiis* . . *et pilis* *perfringere* ac *subruere muros* *ullae manus* *posunt*? IV,23,18 *intus* *occuli muros* *subruerent*. III,28,5 non . . *vulnera morabantur*, quin *subruerent vallum* *quaterentque portas*. 13,39,15 in *testudinem* *conglobatos* *subruendo vallo* *inducit*.

b) transl. II,101,8 *Caecina* . . *centurionum militumque animos* *obstinatos* pro Vitellio *variis artibus* *subruerat*.

subscribo. A) *a) in univ.* 2,18,6 *miles* . . *struxit aggerem* et in modum *tropaeorum arma* *subscriptis* *victarum gentium nominibus* *imposuit*.

b) spec. 1,74,3 *praetorem Bithyniae* *quaestor ipsius* . . *maiestatis* *postulavit*, *subscribente Romano* *Hispane* i. q. *mitkläger sein*.

B) A 45,10 cum *suspicia* *nostra* *subscriberentur* (sc. a Domitiani *satellitibus*) i. q. *aufgezeichnet* *wurden*, um später als *beschuldigung* oder *belastungsgrund* zu dienen.

subsellium. D 9,19 *subsellia* *conducit* (poeta) cf. *conduco A. b.* 34,25 *eloquentiae famam* non minus in *diversis* s. *parari* quam **in suis*.

subsidiarius. 1,63,6 *turbatus* (est) *eques*, *missaeque* s. *cohortes* . . i. q. *k. von der reserve*.

subsidium. A) *vi concret.* i. q. *reserve, -truppen* II,23,16 *repressus* (est) *vincentium impetus*, ne *novis subsidiis firmati* *hostes fortunam proelii* *mutarent*. 43,11 *Caecina* ac *Valens* *subsidiis* *suos* *firmabant*. 2,45,9 *longa* *adversum nos* *militia* *insueverant* (Germani) *sequi signa*, *subsidiis* *firmari*. 80,14 *veterani ordinibus* ac *subsidiis* *instructi* (sunt) i. q. *per*; in *centurien* und *reserven*.

B) *vi abstract.* 1) in *re milit. t. t.* i. q. *rückhalt, hülfe* durch *truppen a)* II,32,10 *clausam* *Alpibus* et *nullo maris subsidio* *transpadanam* *Italiam* (esse) i. q. *ohne zuzug* von der see her. 4,47,15 (sagittarii) *turbati* *sunt* *receptive subsidio* *Sugambrae cohortis*, quam *Romanus* . . *haud procul* *instruxerat*. — 15,10,20 *nec a* *Corbulone* *properatum* (est), quo *gliscentibus* *periculis* *etiam* *subsidiis* *laus* *angeretur* i. q. *hülfeleistung*. 2,4,9 *ubi* *minitari* *Artabanus* et *parum* *subsidiis* *in Armeniis* . . *erat*, . .

β) II,26,15. 32,10. III,26,7 *nullum* s. 4,5,5 *commune* s.

γ) II,26,15 *timuisse se* . . *tantum* . . *laboris* . . ne . . *miles* *recens* e *castris* *fessos* *adgrederetur* et *percussis* *nullum* *retro subsidium* *foret*. III,26,7 *incipere* *obpugnationem* *fesso* . . *exercitu* *arduum* et *nullo* *iuxta* *subsidio* *anceps* (erat). II,24,19 *super* *hos* . . *mille equites*, *cumulus* *prosperis* *aut* *subsidium* *laborantibus*, *ducebantur*. 4,5,5 *praecipuum* *robur* *Rhenum* *iuxta*, *commune* *in* *Germanos* *Gallosque* *subsidium*, *octo* *legiones* *erant*. 15,3,2 *legiones* . . *subsidium* *Tigrani* *mittit*.

δ) IV,27,3 non *tulit* *Gallus* *misitque* *subsidio* *cohortem*. 4,73,10 *pellunt* . . *equites* *legionum* *subsidio* *missos*. 12,29,10 *scripsit* *Palpellio* . .

auxilia pro ripa componere, subsidio victis et terrorem adversus victores.

ε) 6,42,6 sibi quisque contra aemulos subsidium *vocant*. 13,36,10 exterriti qui subsidium *ferre* debuerant, . . in castra trepida fuga rediere. 39,18 ne qua pars subsidium laborantibus ferret.

ζ) II,32,10 nullo maris s. Italia (est) cf. α. — 4,47,15 recepti (sunt) subsidio cohortis cf. α.

η) II,28,5 partem Bataavorum *ire in* subsidium iubet. 14,32,19 victor Britannus Ceriali . . in subsidium *adventanti* obvius fudit legionem. 12,55,6 *missi* e Suria in subsidium equites . . turbantur. — 12,38,14 pabulantis nostros *missasque ad* subsidium turmas profligant.

2) in *univ.* a) i. q. *hülfe, hülfsmittel, schutz, stütze* 1) *sing.* α) 2,15,10 ubi miscuerint manus, inane victis *ventorum remorumve* subsidium (esse). 55,16 *triremium* s. cf. ζ. 6,7,19 s. *sui* cf. η. — 12,46,7 cf. γ.

β) 1,39,15. 2,63,1. 12,51,1 neque (non, nec) *aliud* s. 1,47,10 *quod aliud* s. 13,6,6. 14,7,7 *quod* s. 12,18,1. 14,58,14 *nullum* s. 2,15,10 *mane* s. 16,34,12 s. *unicum*.

γ) 1,39,15 caedem parant Planco . . ; neque *aliud periclitanti* subsidium (*erat*) quam castra. 47,10 *quod aliud* s. , si imperatorem sprevisent? 2,15,10 cf. α. 63,1 Maroboduus undique deserto non *aliud* s. quam misericordia Caesaris fuit. 12,51,1 nec *aliud* Radamisto subsidium fuit quam pernicitas equorum. 46,7 nec *aliud* subsidii (esse) quam castellum comeatu egenum. 14,7,7 *quod contra* subsidium sibi? nisi quid Burrus et Seneca (sc. expedirent, excogitarent). 13,6,6 *quod* subsidium *in* eo, qui a femina regetur, . . anquirebant. 12,18,1 Mithridates nullo *in* armis subsidio consultat, cuius misericordiam experiretur. 32,13 colonia . . deducitur . . , subsidium *adversus* rebelles.

δ) 4,59,9 Seianus . . habitu tali repertus est a militibus, qui subsidio venerant. 6,2,11 subsidio sibi alterum ex consulibus (poscebat).

ε) A30,8 priores pugnae (Britannorum) . . spem ac subsidium *in* nostris *manibus habebant i. q. in den früheren schlachten beruhte hoffnung und rettung (der Briten) auf uns: Tücking. 14,47,5 Nero aeger valetudine . . adulantibus . . , qui finem imperio adesse dicebant, si quid fato pateretur, (respondit) habere subsidium rem p.; rogantibus dehinc, *in* quo potissimum, addiderat *in* Regulo i. q. stütze. 11,32,8 Messalina . . aspici a marito, quod saepe subsidium habuerat, . . intendit. 7,3 usui et rebus subsidium *praeparari*, ne quis inopia advocatorum potentibus obnoxius sit. 12,7,14 cupido auri immensa obtentum habebat, quasi subsidium regno *pararetur*. 11,26,6 flagitiis manifestis subsidium ab audacia *petendum* (esse). 14,2,6 Senecam contra muliebres inlecebras subsidium a femina *petivisse*. 15,53,5 subsidium rei familiari *oraret*. 14,58,14 nullum interim s. *aspernandum* (esse). 16,34,12 Arriam . . monet (maritus) retinere vitam filiaeque communi subsidium *unicum non adimere*.

ζ) 2,55,16 (misit) *triremis*, quarum subsidio discrimini eximeretur (Piso). 14,56,7 quin, si qua in parte lubricum adulescentiae nostrae

(Neronis) declinat, revocas (Seneca) *ornatumque* robur (meum) subsidio (tuo) impensius regis? 1,78,5 centesimam rerum venalium . . deprecante populo edixit Tiberius militare aeriarium eo subsidio *niti*. 3,36,9 neque quemquam in . . templa perfergere, ut eo subsidio ad flagitia *utatur*.

η) A6,11 auctus est (Agricola) ibi filia, *in* subsidium simul et solacium; nam filium ante sublatum brevi amisit. 13,18,8 super ingentem avaritiam undique pecunias quasi in subsidium corripens i. q. zur nothülfe. — 6,7,19 incusabantur, ut quis . . reum destinare properat, pars *ad* subsidium sui, pars . .

2) *plur.* III,48,16 et Africam . . invadere parabat, *clausis annonae* subsidiis inopiam ac discordiam hosti facturus i. q. kornkammern. 2,38,18 securi omnes *aliena* s. *expectabunt*, sibi ignavi, nobis graves i. q. hülfeleistung. 14,51,1 gravescentibus in dies publicis malis subsidia *minuebantur*, concessitque vita Burrus i. q. hülfsmittel. 15,43,15 subsidia reprimendis ignibus in propatulo quisque *haberet*. 1,3,1 Augustus subsidia dominationi Marcellum . . curuli aedilitate, Agrippam . . geminatis consulatibus extulit i. q. als stützen für.

b) i. q. *zufluchtsort* 3,60,5 conplebantur templa pessimis servitorum; eodem subsidio obaerati adversum creditores . . receptabantur i. q. asyl. 5,8,6 in hortos Pomponi quasi *fidissimum* ad s. perfigisset. 4,67,8 inportuosum circa mare et vix modicis navigiis *pauca* s. (sunt).

subsignanus. I,70,22. IV,33,7 s. *miles*.

subsisto. non nisi *intra*, de *hom.* A) i. q. *stehen bleiben, halt machen* a) *propr.* 15,60,19 (Seneca) ad eum diem ex Campania remeaverat quartumque *apud* lapidem suburbano *rure* substiterat i. q. war abgestiegen. — *in re milit.* III,63,7 pars (Vitellianorum) *Narniae*, pars *Interamniae* subsistere [M substitere] iussi. IV,50,13 Festus Adrumeto, *ubi* speculabundus substiterat, ad legionem contendit.

b) *transl.* D10,21 summa adepturus *in* levioribus subsistis.

B) non nisi *transl.* 12,53,11 adseveravit Claudius contentum honore Pallantem *intra* priorem paupertatem subsistere i. q. verbleiben.

substantia. D8,16 (Marcellus et Crispus) sine commendatione natalium, sine s. *facultatum* . . potentissimi sunt civitatis i. q. ohne vermögen zu besitzen.

substituto. i. q. *an die stelle setzen* I,19,15 legati . . foeda inconstantia (Galbae) nominati, excusati, substituti (sunt). III,36,14 Sabinum praetorii praefectum . . vinciri iubet, substituto *in* locum eius Alfeno.

substringo. G38,5 obliquare *crinem* nodoque substringere.

subsum. a) *propr.* i. q. *nahe sein* 3,6,14 ludorum Megalesium *spectaculum* suberat.

b) *transl.* i. q. *dabei vorhanden sein, dahinterstecken* 2,41,12 augebat intuentium visus eximia ipsius species currusque quinque liberis onustus. sed suberat *occulta formido*, reputantibus . . 3,30,12 (Crispus) copia et adfluentia luxu propior. suberat tamen *vigor* animi in-

gentibus negotiis par. c. dat. IV, 16, 4 subesse fraudem consilio.

subter. 12, 63, 8 vis piscium inmensa . . obliquis subter undas saxis exterrita.

subterraneus. G 16, 10 s. specus.

subtilis. adv., transl. i. q. *fein, scharfsinnig* D 1, 15 quae a praestantissimis viris et *excogitata* subtiliter et dicta graviter accipi.

subtilitas. transl. i. q. *feinheit, schärfe* D 30, 23 (Cicero) *dialecticae subtilitatem . . cognoverat*. A 9, 5 credunt plerique militaribus ingenis subtilitatem *desse*, quia castrensium iurisdictione secura et obtusior ac plura manu agens calliditate fori non exerceat.

subtraho. non nisi i. q. *entziehen a) propr.* A 45, 8 nos innocenti sanguine Senecio perfudit. Nero tamen subtraxit oculos suos iussitque scelera non spectavit. 3, 53, 3 ceteris . . in rebus, p. c., magis expediat me coram interrogari . . in hac relatione subtrahi oculos meos melius fuit, ne . . add. dat. 16, 26, 2 subtraheret aures conviciis et probris. II, 94, 7 robora legionibus aliisque subtrahere (sunt). 13, 17, 14 Caesar . . ita maioribus institutum referens, subtrahere oculis acerba funera neque laudationibus aut pompa detinere. — subtrahi vi med. 1, 70, 12 permiscetur inter se manipuli . . exstantes (aqua), aliquando subtrahere solo disiecti aut obruti.

b) transl. 1, 81, 4 modo subtractis (i. q. *weglassen, nicht erwähnen*) candidatorum nominibus originem cuiusque et vitam . . descripsit (Tiberius), ut qui forent intellegeret; aliquando ea quoque *significatione* subtracta (i. q. *unterlassen*) candidatos hortatus, ne . . I, 58, 7 procurator . . statim interfectus (est) . . praefectum astu subtraxit (sc. exitio). add. dat. I, 45, 14 poenas daturum (Celsum) adfirmans (Otho) praesenti exitio subtraxit. 71, 6 Celsum . . per speciem vinculorum *sacvitiae* militum subtractum . . III, 7, 6 praefectus castrorum . . subtractus militum *irae* . . — 14, 22, 15 *se prava diffamantibus* subtraheret (Plautus).

suburbanus. 3, 47, 15 peregrinationis s. . . praemium. 15, 60, 19 s. *rure* cf. subsisto A. a. — subst. 14, 53, 21 (animus modicis contentus) talis hortos exstruit et per haec suburbana incedit et tantis agrorum spatiis . . exuberat?

subvectio. 13, 51, 10 *temperata* (est) apud transmarinas provincias *frumenti* subvectio (sc. quae Romam fiebat).

subvecto. 15, 43, 11 naves, quae *frumentum* Tiberi *subvectavissent, onustae rodere decurrerent.

subvectus. 15, 4, 8 quorum (commeatum) subvectu.

subveho. propr. i. q. *stromaufwärts bringen, -führen* 2, 8, 8 erratum in eo, quod non subvexit *aut transposuit *militem* cf. com. crit. 13, 53, 9 *copiae* (vorräte) . . Rhodano et Arare subvectae . . 15, 18, 8 naves . . Tiberi subvectas . . subvehi vi med. 2, 60, 2 *Germanicus* . . Nilo subvehebatur, orsus oppido a Canopo. — i. q. *zuführen, herbeischaffen* 15, 39, 8 subvecta (sunt Romam) *utensilia* ab Ostia et propinquis municipiis.

subvenio. A) i. q. *zu hülfe kommen, bei-*

stehen, helfen a) t. t. in re milit. a) absol. A 16, 7 nisi Paulinus cognito provinciae statu prope subvenisset, amissa Britannia foret. II, 26, 2 versi (sunt) in fugam etiam qui subveniebant. III, 69, 25 circumsideri ipsos et, ni subveniretur, artas res nuntiaret. IV, 79, 12 Cerialis prope agmine subvenit. 12, 54, 16 arsisset bello provincia, ni Quadratus Suriae rector subvenisset. II, 36, 6 Spurinna iussu Othonis . . cum cohortibus subvenit. V, 21, 6 Cerialis cum delecta equitum manu subvenit. 2, 11, 14 ceteros vis sua aut equites cum Stertino Aemilioque subvenientes periculo exemere.

β) c. dat. 1, 43, 8 neque di sinant ut Belgarum . . claritudo sit, subvenisse R. *nomini*, compressisse Germaniae populos. 6, 35, 12 Pharamanes Orodeseque, dum strenuis adsunt aut *dubitantibus* subveniunt, . . 12, 10, 10 subveniendum (esse) *sociis*.

b) in univ. a) absol. 1, 75, 7 resistentibus aerarii praetoribus subvenit Caesar pretiumque aedium Aurelio tribuit. 4, 31, 9 promptius eloquebatur (Tiberius), quotiens subveniret. 2, 6 si quid subitum ingruat, maiore auxilio pariter subveniri (sc. ex castris praetorianorum). — IV, 52, 16 tanto discrimine urbs nutabat, ut decem haud amplius dierum frumentum in horreis fuerit, cum a Vespasiano *commeatus* subvenere. 2, 47, 3 neque solitum in tali casu *effugium* subveniebat in aperta prorumpendi.

β) c. dat. 14, 5, 16 ut subveniretur *matri* principis clamitat. 54, 5 (invidia) infra tuam (Neronis) magnitudinem iacet, sed mihi (Senecae) incumbit, *mih* subveniendum est. 18, 11 Nero . . se . . subvenire *sociis* et usurpata concedere scripsit. 4, 13, 5 (*civitatibus*) motu terrae labefactis subveniretur remissione tributi. 12, 58, 8 eodem oratore . . *coloniae* igni haustae subventum (est) centiens sestertii largitione. 11, 24, 14 specie deductarum per orbem terrae legionum additis provincialium validissimis *fesso imperio* subventum est. 14, 62, 11 (eum) solum *incolunitati* principis *adversus* insidiantem matrem subvenisse. — G 15, 9 mos est civitatibus . . conferre principibus vel armentorum vel frugum, quod pro honore acceptum etiam *necessitatibus* subvenit i. q. zu staten kommt. 3, 54, 21 nisi provinciarum *copiae* (vorräte) et *dominis* et *servitiis* et agris subvenerint, nostra nos scilicet nemora nostraeque villae tuebuntur.

B) i. q. *einem übel begegnen, abhülfe bringen, abhelfen a) absol.* 2, 39, 1 mancipii unius audacia, ni mature subventum foret . . armis civilibus rem p. perculisset. 4, 72, 12 hinc ira et questus, et postquam non subveniebatur [Rhenan; M subveniebat, quod nonnulli retin. sc. Olenius], remedium ex bello. — 12, 67, 4 nec vim medicaminis statim intellectum (esse) . . ; simul *soluta alvus* subvenisse videbatur.

β) c. dat. 4, 53, 3 subveniret (Tiberius) *solitudini*, daret maritum. 14, 27, 6 veterani Tarentum et Antium adscripti non tamen *intrequeantiae* locorum subvenere, dilapsis pluribus in provincias, . . 12, 38, 10 ni cito nuntii ex castellis proximis subventum foret copiarum *obsidioni*, obcubuissent cf. com. crit. 43, 10 quindecim dierum alimenta urbi, non amplius super-

fuisse constitit, magnaque deum benignitate et modestia hiemis *rebus extremis* subventum (est). 15,68,4 centurio . . percontanti Neroni, cur in caedem suam conspiravisset, . . (respondit) non aliter tot *flagitiis* eius subveniri potuisse. — 4,51,19 *reliquis, quo minus* vi . . subigerentur, praematura . . *hiems* subvenit.

subversor. 3,28,3 Pompeius . . *suarum legum auctor* idem ac subversor.

subverto. a) *propr.* III,7,9 Galbae *imagines* discordia temporum subversas in omnibus municipiis *recoli* iussit Antonius. IV,22,3 legati . . vallum murosque firmabant. subversa (sunt) longae pacis *opera* (banten) haud procul castris in modum municipii exstructa. 61,15 alarum legionum *hiberna* subversa cremataque (sunt), iis tantum relictis, quae . . 14,32,6 visam (esse) speciem . . subversae *coloniae*. 13,39,21 nudati propugnatoribus muri, *obices* portarum subversi (sunt).

b) *transl.* IV,42,3 Regulum subversa Crassorum et Orfiti *domus* in summum odium extulerat. 3,25,6 multitudo periclitantium gliscebat, cum omnis domus delatorum interpretationibus subverteretur. IV,42,25 . . , cum . . inlustres senes, conspicuas feminas eadem ruina prosterneres . . : posse universum *senatum* una voce subverti. 4,17,18 neque aliud . . discordiae remedium (esse), quam si unus alterve maxime prompti subverterentur. 71,21 (Augusta) *florentes privignos* cum per occultum subvertisset, misericordiam erga adfectos palam ostentabat. — 2,36,14 subverti *leges*, quae sua spatia . . quaerendis aut potiundis honoribus statuerint. 4,30,11 subverterent potius *iura* quam custodes eorum amoverent. 13,5,5 tamquam *acta* Claudii subverterentur. 3,7,5 crebro questu, quod . . subdola mora scelerum *probationes* subverteret (Piso).

succedo. A) *propr.* a) in *univ.* 3,1,14 classis panlatim successit (sc. terrae) i. q. *heranfahren*.

b) *t. t.* in *re milit.* i. q. *heranrücken* α) III, 27,11 elatis super capita scutis densa testudine succedunt (sc. vallo). 1,67,4 manendum (esse) intra vallum, donec expugnandi hostes spe propius succederent. 2,81,7 Sentius . . iussit . . promptissimum quemque succedere (sc. castello).

β) *trs.* 2,20,7 si *murum* succederent.

B) *transl.* i. q. *folgen* 3,21,1 *Camillo* (proconsuli Africae) successerat (Apronius). 14,38, 15 nullum proeliorum finem expectarent, nisi succederetur *Suetonio*. — II,95,17 misera civitas . . inter Vinios Fabios . . pudenda sorte agebat, donec successere Mucianus et Marcellus. — I, 40,13 nec illos . . priores et futuri principes terrere, quo minus facerent scelus, cuius ultor est quisquis successit i. q. *ieder thronfolger*. 15,65,7 non referre dedecori, si citharoedus (Nero) demoveretur et tragoedus (Piso) succederet.

successio. a) de *hereditate* G32,7 inter familiam et penates et *iura* successionum equi traduntur.

b) de *imperio* i. q. *thronfolge* I,23,2 studia militum . . *spe* successionis . . adfectaverat (Otho). 4,12,9 Seianus . . volutare secum, quonam modo Germanici liberos perverteret, *quorum* non *dubia*

successio (erat). 59,14 insectarentur Neronem proximum *successioni*.

successor. a) G20,13 heredes *successoresque* sui cuique liberi (sunt), et nullum testamentum.

b) A7,16 Agricola . . *vicensimae* legioni . . praeposuit, ubi *decessor* seditiose agere narrabatur: . . . ita *successor* simul et ultor electus . .

— A17,7 Cerialis (Britanniae legatus) . . alterius (sc. quam Iulii Frontini) *successoris* curam famamque obruisset. 40,12 tradiderat . . Agricola *successori* suo provinciam quietam tutamque. 14,29,3 in qua (Britannia) neque Didius legatus . . nisi parta retinuerat, et *successor* Veranianus . . Siluras populatus, quin ultra bellum proferret, morte prohibitus est. 38,11 *Classicianus*, *successor* Cato (procuratori Britanniae) missus. 6,30,16 *successorem* non aliter quam *iudicium* mortis accepturum (esse se, Gaetulicum legatum Germaniae) i. q. *seine absetzung*. — 14,51,10 civitati grande desiderium eius (Burri) mansit per memoriam virtutis et *successorum* alterius (Rufi) segnem innocentiam, alterius (Tigellini) flagrantissima flagitia. — i. q. *thronfolger* I,38,1 ne qua . . in *successore Galbae* spes (donativi) esset, . . 16,4 nec mea (sc. Galbae) *senectus conferre* plus populo R. (potest) quam *bonum* s. nec tua (sc. Pisonis) plus inventa quam bonum principem. 13,5 circa *consilium eligendi* *successoris* in duas factiones scindebantur. 15,12 Augustus in domo *successorem quaesivit*, ego (Galba) in re p. 6, 46,7 sin extra domum *successor* quaereretur . . 1,10,26 ne Tiberium quidem caritate aut rei p. cura *successorem adscitum* (esse ab Augusto). 3,56,7 socium eius (tribuniciae) potestatis . . Tiberium delegit (Augustus), ne *successor* in incerto foret. 12,65,9 pares . . *accusandi* causas esse, si Nero imperitaret; Britannico *successore* nullum principi *metum*.

successus. non nisi *abl.* et in *re milit.* i. q. *erfolg* I,79,4 novem milia equitum, ex ferocia et s. praedae magis quam pugnae intenta. II, 17,9 *quo* s. . miles non iam flumine . . arcebat. III,80,1 *eo* s. studia populi aucta (sunt). II, 15,2 securum hostem ac s. *rerum* socordius agentem invadunt. IV,48,12 contusis Ubiis gravior et s. *rerum* ferocior Civilis obsidium legionum urgebat. 4,49,2 Sabinus exercitum aequo loco ostendit, si barbari s. *noctis* alacres proelium auderent.

succurro. *transl.* 15,50,2 finem adesse imperio deligendumque, qui *fessis rebus* succurreret.

sucinum. G45,14 [b succinum] et 27 cf. loc. ipsum.

sucus. *propr.* G45,19 *sucum arborum* esse (sucinum) intelligas, quia . .

sudis. *propr.* non nisi in *re milit.* II,21,15 *sudes expedire* cf. *perfringo* b. IV,29,12. 4,51,2 *ferratas* s., *praeustas* s. *iacere* cf. *saxum* A. IV,23,12 sudibus et pilis obruantur cf. *scalae*. — [codd. D34,21 cf. *dimico*.]

sudo. A) *intrs., transl.* D4,9 omissis forensium *causarum* angustis, in quibus mihi satis superque sudatum est.

B) *trs., propr.* G45,23 *Orientis secretis, ubi tura balsamaque* sudantur [C c; sudant B b].

sudor. a) *propr.* 16,4,9 ne sudorem nisi ea, quam indutui gerebat, veste *detergeret*.

b) *transl.* G14,17 sudore acquirere qd cf. piger a.

suesco. a) *intrans.* α) c. *dat.* 2,44,2 Drusus in Illyricum missus est, ut *suesceret militiae*.

β) *seq. inf.* 14,4,10 *sueverat* (Agrippina) *triremi* . . vehi.

b) *trans.* 2,52,11 Tacfarinas lectos *viros* et R. in modum armatos castris attineret, *disciplinae* [Pichena; M. Nipp. *disciplina*] et *imperii* *suesceret*.

— **suetus.** a) i. q. *an etia. gewöhnt, einer sache gewöhnt* α) c. *dat.* IV, 17, 21 *servirent* Suria Asiaque et *suetus regibus* Oriens. I,4,14 *plebs sordida* et *circo* ac *theatris* *sueti*. 68,7 *Raetorum iuventus*, *sueti armis* et *more militiae* *exercita*. II,32,22 *corpora militum* aut *Italiae* *sueti* aut *aestibus*. V,14,12 *Germanos fluminibus* *suetos*. 1,31,14 *vernacula multitudo* . . *lasciviae* *sueti*, *laborum intolerans*. 2,52,4 (Tacfarinas) *vagos* et *latrocinii* *suetos* ad *praedam* . . *congregare*. 12,50,11 *illi*, *quamvis servitio* *sueti*, *patientiam* *abruptunt*. 13,42,12 (Senecam) *studii* *inertibus* et *iuvenum imperitiae* *suetum* *livere* *iis*, *qui* . . 15,31,7 *externae superbiae* *sueti* (Tridati) *non inerat* *notitia* *nostri*. 14,27,7 (veterani) *neque coniugis suscipiendis* *neque alendis liberis* *sueti* *orbas* *sine* *posteris* *domos* *relinquebant*. V,6,15 *lacus* . . *neque pisces* *aut suetas aquis volucres* *patitur* i. q. *aves aquatiles*, *wasservögel*.

β) *seq. inf.* 4,67,18 *quam* (credendi *temeritatem*) *Seianus augere* *etiam* *in urbe* *suetus* *acrius turbabat*. 6,35,4 *Parthus sequi* *vel fugere* *pari arte* *suetus* (*distrahebat*) *turmas*. 15,36,12 *cuius* *ne modicos* *quidem egressus* *tolerarent*, *sueti* *adversum* *fortuita* *aspectu* *principis* *refoveri*. A 12,16 *solum* *praeter oleam* *vitemque* *et cetera calidioribus* *terris* *oriri* *sueti* *patiens* *frugum* (est).

b) i. q. *woran man gewöhnt ist, gewöhnt, gewöhnlich* α) *absol.* 2,5,2 *Germanicum* *suetis legionibus* *abstraheret*. 12,2,3 *si sueta coniunx* *rediret*. II,80,20 *provinciales* *sueti* *militum contubernio* *gaudebant*. 3,8,5 *Tiberius* . . *exceptum* *comiter* *iuvenem* *sueti* *erga* *filios* *familiarum* *nobiles liberalitate* *auget*. 45,5 *fremente* . . *milite*, *ne suetam* *requiem*, *ne spatia* *noctium* *opperiretur* (Silius). 13,8,5 *effigiem* . . *censuere*, *praeter suetam adulationem* *laeti*, *quod* . . 46,17 *deicitur familiaritate* *sueti*, *post congressu* *et comitatu* (Neronis) *Otho*. 14,49,17 *Thrasea* (*non decessit* *sententia*) *sueti firmitudine* *animi* *et* *ne gloria* *intercideret*. 16,29,3 *non illa* *nota* *et* *celebritate* *periculorum* *sueti* *iam* *senatus* *maestitia* (erat), *sed* *novus* . . *pavor* . . *tela* *militum* *cernentibus*. 1,64,6 *Cheruscis* *sueti* *apud* *paludes proelia* (erant). 4,74,14 *Romae* *sueti* (sunt) *discursus* i. q. *zu R.* *ist* *das* *hin-* *und* *herrennen* *etwas* *gewöhnliches*.

β) c. *dat.* 15,12,5 *comitabantur* *exercitum* *praeter alia* *sueti* *bello* *magna* *vis* *camelorum* *onusta* *frumenti*. *Potest* 'bello' *etiam* *pro* *ablat.* *accipi*.

sufficio. A) *trans.* i. q. *an die stelle setzen, nachwählen* D17,10 *quo* *anno* *divus* *Augustus* *in* *locum* *Pansae* *et* *Hirtii* *se* *et* *Q. Pedium*

consules *suffecit*. III,37,14 *adnotabant* *periti* *numquam* *antea* *non* *abrogato* *magistratu* *neque* *lege* *lata* *alium* *subfectum* (sc. *esse* *consulem* *in* *unum* *diem*). 3,58,10 *septuaginta* *annis* *post* *Merulae* *caedem* *neminem* *suffectum* (sc. *esse* *flaminem* *Dialem*). 4,16,16 *filius* . . *patri* *suffectus* (sc. *est* *flamen* *Dialis*). 12,40,2 *Caesar* *cognita* *morte* *legati* . . *Didium* *suffecit* (sc. *legatum*).

B) *intrans.* i. q. *hinlänglich zu gebote stehen, ausreichen, genügen, gewachsen sein* α) *absol.* α) *de* *hom.* III,50,4 *sufficere* *cohortes* *alaeque* *et* *e* *legionibus* *lecti* *profligato* *iam* *bello* *videbantur*. G13,3 *arma* *sumere* *non* *ante* *cuiquam* *moris* (est), *quam* *civitas* *suffecturum* (sc. *armis*) *probaverit*. 1,13,6 *Augustus* . . *cum* *tractaret*, *quinam* *adipisci* *principem* *locum* *suffecturi* (sc. *principi* *loco*) *abnnerent* *aut* *inparēs* *vellent* *vel* *idem* *possent* *euperentque*. *Lepidum* *dixerat* *capacem* *sed* *aspernantem*, *Gallum* *avidum* *et* *minorem*. Cf. D37,4. 3,32,4 *et* 14,56,2 b. α *et* β.

β) *de* *rebus* II,69,9 *ut* *largitionibus* *adfectae* *iam* *imperii* *opes* (finanzen) *sufficerent*, *amputari* *legionum* . . *numeros* *iubet*. III,72,12 *Tarquinius* *Priscus* . . *iecerat* *fundamenta* (Capitolii) *spe* *magis* *futurae* *magnitudinis*, *quam* *quo* *modicae* *adhuc* *populi* *R.* *res* *sufficerent*. 2,6,3 *mille* *naves* *sufficere* *visae* (sunt). III,33,16 *per* *quadridnum* *Cremona* *suffecit* (sc. *incendio* *et* *direptioni*).

b) c. *dat.* α) *de* *hom.* D3,20 *cum* *te* *tot* *amicorum* *causae*, *tot* *coloniaram* . . *clientelae* *in* *forum* *vocent*, *quibus* *vix* *sufficeris*, *etiam* *si* . . I,37,26 *una* *illa* *domus* (Iceli) *sufficit* *donativo*. IV,8,6 *sufficere* *omnes* (patres) *obsequio* i. q. *alle* *senatores* *seien* *gut* *genug*, *um* *die* *huldigung* *darzubringen*. 71,6 *dilectus* *per* *Galliam* *habitos* *in* *civitates* *remittit* *ac* *nuntiare* *iubet* *sufficere* *imperio* *legiones*. 16,5,5 *qui* *per* *longinquas* *provincias* *lascivia* (theatri) *inexpertis* . . *advenerant*, . . *labori* *inhonesto* (plaudendi non) *sufficere*, *cum* *manibus* *nesciis* *fatiscerent*. 3,72,9 *Pompei* *theatrum* *igne* . . *haustum* *Caesar* *extracturum* *pollicitus* *est*, *eo* *quod* *nemo* *e* *familia* *restaurando* *sufficeret*. 6,4,13 *Sanquinius* *e* *consularibus* *oravit* *senatum*, *ne* *curas* *imperatoris* . . *augerent*: *sufficere* *ipsum* (senatum) *statuendis* *remediis*. D37,4 *ne* *tamquam* *inertes* *et* *non* *suffecturi* *honoribus* *aut* *non* *impetrarent* *aut* *impetratos* *male* *tuerentur*. 3,32,4 *deligendum* (esse) *pro* *consule* *gnarum* *militiae*, *corpore* *validum* *et* *bello* *suffecturum*. — III,2,27 *vos* . . *legiones* *continete*: *mihi* *expeditae* *cohortes* *sufficient*. 11,23,7 *suffecisse* *olim* *indigenas* *consanguineis* *populis* (sc. *senatores*) i. q. *die* *italischen* *völker* *seien* *mit* *geborenen* *Römern* *als* *senatsmitgliedern* *zufrieden* *gewesen*, *ohne* *selbst* *diese* *ehre* *zu* *beanspruchen*.

β) *de* *rebus* D21,41 **videmus*, **in quantum iudicio* *eius* (Corvini) *vis* *aut* *animi* *aut* *ingenii* *suffecerit* i. q. *seinem* *kunstverständnis* . . *entsprochen* *hat*. 22,20 (*supplex*), *quae* *necessariis* *usibus* *sufficiat*. IV,58,17 *pecunia* . . *etiam* *donativo* *suffecit* [Lips.; M *sufficit*]. 13,45,9 *opes* *claritudini* *generis* *sufficiebant*. 41,25 *si* *pro* *benignitate* *fortuna* *dis* *grates* *agerentur*, *ne* *totum* *quidem* *annum* *supplicationibus* *sufficere*

(disseruit). A 45,11 cum *denotandis* tot hominum *palvoribus* sufficeret saevus ille *vultus* et *rubor* (Domitiani). 4,23,3 priores duces, ubi *impetrando* triumphalium *insigni* sufficere *res* suas crediderant, hostem omitebant. 14,56,2 tibi *valida aetas* *rebusque* et *fructui rerum* sufficiens (est). — IV,72,8 redigeretur praeda in fiscum: *ipsis* sufficere *ignes* et *rebellis* coloniae *ruinas*.

c) c. praep. ad IV,68,14 ipsum, quamquam senatorii ordinis, ad utraque munia sufficere. 13,30,9 *Rebilus*... hand creditus sufficere ad constantiam sumendae mortis.

d) c. praep. *adversus* II,82,16 sufficere videbantur *adversus* Vitellium pars copiarum et dux Mucianus et Vespasiani nomen ac nihil arduum fatis. IV,22,7 ita paucis diebus per licentiam absumpta sunt quae *adversus* necessitates in longum suffecissent.

e) c. praep. in 3,50,5 neque carcer neque laqueus, ne serviles quidem cruciatus in eum suffecerint.

f) seq. inf. a) G 32,2 certum iam alveo Rhenum quique terminus esse sufficiat, Usipi... colunt.

β) *impers.* G 43,12 *valentissimas* (civitates) nominasse sufficere.

g) seq. ut. *impers.* D 32,1 nec quisquam respondeat sufficere, ut ad tempus simplex quiddam... doceamur.

suffigo. I,49,4 *caput* (Galbae) per *lixas* calonesque suffixum (sc. conto) laceratumque... postera demum die repertum... est i. q. aufgespiest. [Halm, Wolff confixum. (?)]

suffodio. a) II,21,14 *subfodiendis* *muris* cf. *perfringo*.

b) 1,65,21 *Caecina*... suffosso *equo* delapsus circumveniebatur. 2,11,13 *Chariovalda*... congestis telis et suffosso *equo* labitur.

suffragium. a) *propr.* i. q. *abstimmung*, *stimme* IV,7,7 sorte et urna mores non discerni: *suffragia* et *existimationem* (urteil) *senatus* reperta (esse), ut in cuiusque vitam famamque penetrarent. 13,29,3 Augustus *senatu* permisit deligere *praefectos* (aerarii); deinde *ambitu* *suffragiorum* suspecto, sorte ducebantur ex numero *praetorum* qui praeesent. 2,51,8 *victa* est (in *senatu*)... lex, sed neque statim et *paucis* s. — III,49,8 ut *licentia* *militem* inbneret, *interfactorum* *centurionum* ordines (die besetzung der stellen) legionibus offerebat. eo *suffragio* *turbidissimus* quisque *delecti* (sunt) i. q. wahl.

b) *transl.* i. q. *stimme*, *unterstützung* 3,19,2 (Caesar) *Fulcinio* *suffragium* ad honores *pollicitus*... i. q. *commendationem* suam apud *senatum*. 11,21,10 *nobiles* inter *candidate* *praeturam* *principis* *suffragio* adsequitur. 15,21,13 in modum *candidate* *suffragia* *conquirimus* (sc. nos, magistratus in provinciis).

suffugium. a) *propr.* i. q. *zufluchtsort* 4,47,8 quos dux R... pepulit, *sanguine* *barbarorum* modico ob *propinqua* s. — 3,74,5 *legatus* praefuit qua *praedatio* in *Leptitanos* et *suffugia* *Garamantum* (erant *hostibus*) i. q. bei den G. — c. *gen. obi.* G 16,12 *suffugium* *hiemis* [codd. hiemi]. 46,16 *infantibus* *ferarum* *inbriumque* s. (est) cf. *receptaculum*.

b) *transl.* i. q. *zuflucht* c. *gen. obi.* 4,66,11 *senatus* *opperiendum* *imperatorem* censuit, quod unum *urgentium* *malorum* *suffugium* in tempus erat. — Loc. nondum sanatus 14,58,12 *effugeret* *segnem* *mortem*, **dum* *suffugium* **esset*: Andresen.

suffundo. 12,47,8 ubi *sanguis* in *artus* se [Gronov. add.] *extremos* *suffuderit*, *levi* *ictu* *cruorem* *eliciunt*. [Heins., Nipp. *sang. artus extr.*]

suffuscus. A 12,20 cf. *margaritum*.
suggero. *propr.* G 23,6 si *indulseris* *ebrietati* *suggerendo* quantum *concupiscunt* (Germani)... *vincuntur*. III,36,5 *ignava* *animalia*, *quibus* si *cibum* *suggeras* [M 1 m. *suggerant*], *iacent* *torpentque*.

suggestus. a) in *univ.* 12,37,13 *Agrippina*, *haud* *procul* *alio* *suggestu* *conspiciam*,... *venerati* *sunt* i. q. *tribüne*. 13,5,9 *legatis* *Armeniorum* *causam* *gentis* *apud* *Neronem* *orantibus* *escendere* *suggestum* *imperatoris* et *praesidere* *simul* *parabat* (*Agrippina*) i. q. *thronsit* *des* *kaisers*.

b) *spec. in castris* I,55,18 non tamen *quisquam* in *modum* *contionis* aut *suggestu* [Heins. e s.; Her. pro s.; Halm de s.] *locutus* est. 36,2 in *suggestu*, in quo paulo ante... *Galbae* *statua* *fuerat*, *medium* *inter* *signa* *Othonem* *vexillis* (*circumdediderunt* *milites*). 1,44,9 *stabant* *pro* *contione* *legiones* *destrictis* *gladiis*; *reus* in *suggestu* *per* *tribunum* *ostendebatur*: si *nocentem* *adclamaverant*, *praiceps* *datus* *trucidabatur*.

suggredior. 13,57,19 *agrestes* *quidam* *eminus* *saxa* *iacere*, *dein* *resistentibus* *flammis* *propius* *suggressi* *ictu* *fustium*... *absterrebant* (*ignes*). 2,12,5 *cernebantur* *ignes*, *suggressique* *propius* *speculatores* *audirifremitus* *equorum*... *attulere*. 14,37,2 *primum* *legio*... *angustias* *loci* *pro* *munimento* *retinens*, *postquam* **in* *propius* **suggressos* *hostis* *certo* *iactu* *tela* *exhauserat*,... *erupit*. [Döderlein in... *suggressos*; M *suggressus*; Lips. *suggressis* *hostibus*.] 15,11,6 *centurione*... *turrim*... *defendere* *auso*... *et* *caesis*, *qui* *barbarorum* *propius* *suggredebantur*. 4,47,7 *quidam* *audentius* *apertis* in *collibus* *visebantur*, *quos* *dux* *R. acie* *suggressus*... *pepulit*.

sui, sibi, se (sese). A) *sui*. I) *pertinet ad subiectum eiusdem enuntiati* a) c. *subst.* a) *gen. obi.* I,80,9 *visa* *inter* *temulentos* *arma* *cupidinem* *sui* *movere*. III,3,5 *hanc* *sui* *famam*... *commoverat* (*Antonius*). 2,13,3 *adstitit* (*Germanicus*) *tabernaculis* *fruiturque* *fama* *sui*. 15,4,2 *Monaeses*, *ut* *famam* *sui* *praerent*,... 49,12 *Scaevinus* *et* *Quintianus*... *contra* *famam* *sui* *principium* *tanti* *facinoris* *capessivere*. 2,72,1 *ad* *uxorem* *versus* *per* *memoriam* *sui*, *per* *communes* *liberos* *oravit*,... 12,40,24 *haec*... *coniunxi*, *ne* *divisa* *haud* *perinde* *ad* *memoriam* *sui* *valerent*. 15,68,15 (*facetae*) *ubi* *multum* *ex* *vero* *traxere*, *acrem* *sui* *memoriam* *relinquunt*. 1,14,6 *muliebre* *fastigium* in *deminutionem* *sui* *accipiens* (*Tiberius*). 2,46,1 *neque* *Maroboduus* *iactantia* *sui* *aut* *probris* in *hostem* *abstinebat*. 58,7 *Germanicus*... *de* *adventu* *regis* *et* *cultu* *sui*... *respondit*. 4,38,15 *perstitit*... *aspernari* *talem* *sui* *cultum*. 3,67,15 *defensionem* *sui* *deseruit*. 4,9,2 *si* *modum* *orationi* *posuisset* (*Tiberius*), *miseriordia* *sui* *gloriaque*

animos audientium impleverat. 6,7,19 ut quis . . . reum destinare properat, pars ad *subsidiu* sui, plures. . . Dräger trahit ad β. 13,2,13 Pallas . . . modum liberti egressus *taedium* sui [M suae] moverat. 25,3 Nero. . . veste servili in *dissimulationem* sui compositus. 14,13,6 iret intrepidus et *venerationem* sui coram experiretur. — 11,11,16 ipse, haudquaquam sui *detractor*, . .

β) *gen. subi.* III,34,2 hic (fuit) exitus Cremonae anno ducentesimo. . . a *primordio* sui. 4,24,7 Dolabella. . . primo sui *incessu* solvit obsidium. 14,9,10 hunc sui, *finem* . . crediderat Agrippina.

γ) 3,43,7 quadraginta milia fuere, quinta sui *parte* legionariis armis, ceteri cum venabulis. 14,6,3 navis summa sui *parte* . . concidisset. 15,43,12 aedificia. . . certa sui *parte* . . solidarentur.

b) *c. adi.* G4,3 Germaniae populos. . . propriam et sinceram et tantum sui *similem* gentem extitisse arbitrantur. III,38,15 causam confusionis quaerenti (sc. respondit), non se proprio metu nec sui *anxium*, sed pro fratre. . . preces. . . attulisse. 2,75,7 miserantibus cunctis, quod femina . . feralis reliquias sinu ferret, incerta ultionis, *anxia* sui. 4,59,11 quamquam exitiosa suaderet, ut non sui *anxius*, cum fide audiebatur. — 4,1,16 (Seianus) sui *obtegens*, in alios criminator.

c) *c. verb.* D2,3 tamquam . . sui *oblitus* tantum Catonem cogitasset.

d) III,70,22 Vitellius pauca *purgandi* sui causa respondit. 4,74,8 efflagitabant (patres a Tiberio et Seiano), *visendi* sui copiam facerent.

II) *pertinet ad casum obliquum eiusdem enuntiati*, non nisi *c. subst.*, *gen. obi.* a) *gen.* 16,18,6 sui *neglegentia* cf. p. 926.

b) *dat.* D7,15 adulescentes, quibus modo recta indoles est et bona *spes* sui. G33,9 duret gentibus, si non amor nostri, at certe *odium* sui. 4,38,20 unum. . . parandum (esse principibus), prosperam sui *memoriam*.

III) *pertinet ad subiectum enuntiati regentis* a) *c. subst.* α) *gen. obi.* III,68,11 pauca. . . locutus. . . retinerent. *memoriam* sui [M suā; i corr. 1 m].

β) *gen. subi.* 15,36,4 testificatus non longam sui *absentiam*. . . fore.

b) *c. adi.* I,38,2 accersivit. . . quem. . . avaritia sui *simillimum* iudicabat.

B) *sibi.* De sibimet cf. p. 825. — I) *pertinet ad subiectum eiusdem enuntiati* A) pendet a *verbis* a) 4,43,20 eum legibus pulsum civem sibi Zmyrnaei *addiderant*. 16,17,25 vim sibi *attulit*. II,57,6 ipse e Britannico exercitu delecta octo milia sibi *adiunxit*. 4,57,18 Tiberio Germanicum, sibi Tiberium *adscivit* (Augustus). 15,71,7 Milichus. . . conservatoris sibi nomen . . *adsumpsit*. IV,62,8 alii. . . pecuniam aut carissima sibimet ipsi *circumdare*. 13,25,15 Nero . . milites sibi et plerosque gladiatores circumdedit. 16,14,7 Sosianus. . . Pammenem. . . similitudine fortunae sibi *conciat*. IV,73,22 nec quisquam alienum servitium et dominationem sibi *concupivit*, ut non. . . i. q. dom. suam. 12,8,1 Silanus mortem sibi *conscivit*. IV,23,7 Batavi Transrhenanique . . sibi quaeque gens *consistunt* i. q. pro se, propriis cuneis. II,54,12

nec ultra in commune congressi sibi quisque *consulere*. 15,38,14 qui sibi quique aliis consulebant. III,12,12 classis Fuscum praefectum sibi *destinat*. 14,38,9 dum nostros commeatus sibi *destinant*. D*37,38 quo maiores adversarios acrioresque pugnas (eloquentia) sibi ipsa *desumpserit*, tanto. . . III,19,5 haec in medio, pulchra dictu: illa sibi quisque (sc. dicebat, loquebatur), posse. . . 14,12,7 Thræsea . . sibi causam periculi *fecit*. 1,71,11 cunctos adloquii et cura sibi et proelio *firmabat*. 3,60,1 Tiberius, vim principatus sibi firmans. . . 5,6,5 ille . . sibi *ignoscit*. V,8,12 ludaei . . sibi ipsi reges *inposuere*. II,61,4 nam id sibi *nomen *indiderat*. 1,74,9 perniciem aliis ac postremum sibi *invenere*. A6,2 Domitiam . . sibi *iunxit*; idque matrimonium . . 15,68,17 accesserat. . . causa, quod Vestinus Messalinam matrimonio sibi iunxerat. 1,46,2 praefectos sibi ipsi *legere* (milites). III,22,12 Italici omnibus se manipulis miscuerant; eques auxiliaque sibi ipsi locum *legere*. IV,84,12 vulgus. sibi *metuere*. 1,80,9 ex optimis periculum sibi, a pessimis dedecus publicum *metuebat*. 21,13 carcere effracto solvunt vincula desertoresque. . . sibi iam *miscet*. 3,54,13 cur ergo olim parsimonia pollebat? quia sibi quisque *moderabatur*. 4,35,17 dedecus sibi atque illis gloriam *peperere*. 3,11,10 populus plus sibi in principem occultae vocis . . *permisit*. D31,1 hoc sibi illi veteres *persuaserant* . . 36,26 sibi *ipsi persuaserant neminem sine eloquentia. . . adsequi posse. . . eminentem locum. 6,40,19 finem vitae sibi *posuit*. 16,23,1 Soranum . . sibi Ostorius . . *puposcerat* reum. 13,10,3 Caesar effigiem Domitio patri . . petivit a senatu; sibi que statuas. . . auro solidas adversus offerentes *prohibuit*. III,4,2 inclementer in Vitellium invehi solitus nihil spei sibi inter adversa *reliquerat*. V,16,2 dux sibi delectos *retinuerat* ad improvisa. 6,19,4 aurarias . . eius, quamquam publicarentur, sibimet Tiberius *seposuit*. III,49,6 viam sibi ad potentiam *struere* (Antonius). A22,10 crebrae eruptiones et sibi quisque praesidio (sc. erat). II,76,23 posse ab exercitu principem fieri sibi ipse Vitellius documento (sc. est). Cf. I,38,16 *miscetur* . . nullo tribunorum . . adhortante, sibi quisque dux et iustigator. III,71,2 furens miles aderat, nullo duce, sibi quisque auctor. 61,4 multis ad transitionem (adhortantibus), qui suas centurias turmasque tradere, donum victori et sibi in posterum gratiam, certabant. D24,11 more vetere . . *sumpsit* sibi contra dicendi partes. 38,5 modum *dicendi sibi quisque *sumebat*. II,94,2 sibi quisque militiam *sumpsere*. 13,39,7 Corbulo . . excindere parat castella, sibi que quod validissimum (erat) . . *sumit*; minora . . praefecto mandat. 2,20,6 quod arduum sibi (sc. *sumpsit*), cetera legatis *permisit*. III,33,9 dum pecuniam vel gravia auro templorum dona sibi quisque *trahunt*, . . A27,6 prospera omnes sibi *vindicant*, adversa uni imputantur. 6,42,5 dum sibi quisque contra aemulos *subsidiu* *vocant*, . .

b) verbum positum est in *modo coniunctivo* non nisi in *enuntiatis secundariis* α) in *enuntiat. interrog.* D3,10 leges . . , quid Maternus sibi

debuerit, et agnosces quae audisti. A31,21 ostendamus, quos sibi Caledonia viros seposuerit.

β) in *enunt. final.* 4,8,21 precatus sum (patrum) . . . (ut) sibi et posteris conformaret (adulescentulos). V,*3,8 Moysen . . . monuisse, . . . (ut) sibimet duce caelesti crederent. 13,19,10 Africanum . . . a nuptiis Silanae deterruerat Agrippina . . . non ut Africanum sibi seponeret, sed ne . . .

γ) in *enunt. consecut.* 3,73,3 Tacfarinas . . . huc adrogantiae venerat, ut . . . sedem . . . sibi atque exercitui suo postularet.

δ) in *enunt. condit.* I,54,10 (adfirmabant) ni sibi [Halm; M nisi] ipsi consulerent, fore ut . . . — 1,48,3 Germanicus . . . dandum . . . spatium ratus, si recenti exemplo sibi ipsi consulerent, . . .

ε) cum 12,60,19 Matios . . . referre nihil attinuerit, cum Claudius libertos . . . sibi et legibus adaequaverit. 3,53,14 cum recte factorum sibi quisque gratiam trahant, unius invidia ab omnibus peccatur.

ζ) tamquam IV,20,19 victores . . . proelium excusabant, tamquam . . . sibimet ipsi consulissent. 4,10,13 auctam (esse) suspicionem, tamquam . . . sibimet inrogaret mortem, quam patri struxerat.

η) in *enunt. relat. acc.* 14,61,13 quae (servitia) plebis sibi nomen indiderint.

ββ) vi finali V,4,1 Moyses quo sibi . . . gentem firmaret, novos ritus . . . indidit.

c) *infin.* D36,7 illa perturbatione . . . plura sibi adsequi videbantur.

d) *acc. c. inf.* 1,10,28 dicebatur contra: . . . comparatione deterrima sibi gloriam quaesivisse (Augustum).

e) *particip. coniunctum a* praes. I,90,9 scriptor orationis sibi metuens contumeliis in Vitellium abstinnit. 85,21 quidam vera probra iacere, . . . tumultu verborum sibi ipsi obstrepentes. II,63,14 Sabinus . . . in alieno discrimine sibi pavens, . . . III,8,18 Mucianus . . . gloriae avidus atque omne belli decus sibi retinens. 14,1,3 quae (Poppaea) sibi matrimonium . . . haud sperans . . . I,13,5 hi discordes et rebus minoribus sibi quisque tendentes, . . .

β) *perf.* V,13,11 vulgus . . . sibi tantam factorum magnitudinem interpretati . . . i. q. zu seinen gunsten. — 15,63,8 Seneca . . . amore, ne sibi unice dilectam (uxorem) ad iniurias relinqueret, . . . inquit. 23,2 natam sibi . . . filiam Nero ultra mortale gaudium accepit. 6,45,16 qui (Macro) gratiam Gai Caesaris numquam sibi (i. q. a se) neglectam acrius in dies fovebat. 4,42,12 Caesar obiectam sibi adversus reos inclementiam eo pervicacius amplexus, Aquiliam . . . exilio punivit. 14,26,16 Corbulo in Suriam abscessit, morte . . . legati vacuum ac sibi permissam. 15,64,12 Seneca . . . Statium, diu sibi amicitiae fide . . . probatum, orat. . . 12,67,6 Agrippina . . . provisam iam sibi (i. q. a se) . . . medici conscientiam adhibet. IV,79,3 Agrippinenses offerebant uxorem . . . Civilis et filiam Classici, relicta sibi pigra societatis.

B) pendet ab *adiect.* 16,30,3 Ostorius . . . orditur de amicitia Plauti, quodque proconsulatum Asiae Soranus pro *claritate sibi potius adcommodatum quam ex utilitate communi egisset. 3,8,3 Piso . . . ad Drusum pergit, quem . . . remoto

aemulo aequiorem sibi sperabat. 2,68,3 Vones . . . effugere ad . . . consanguineum sibi regem Scytharum conatus est. II,37,16 neque . . . legatos . . . scelerum sibi conscios nisi . . . obstructum meritis suis principem passuros (fuisse). 2,31,7 feralibus iam sibi tenebris duos ictus in viscera derexit. III,52,13 ceteros sibi fidos . . . monuit. 2,38,18 securi omnes aliena subsidia expectabant, sibi ignavi, nobis graves. 4,1,12 Tiberium . . . devinxit, adeo ut obscurum adversum alios sibi uni incautum inectumque efficeret. 2,66,6 defuncto Pandusa, quem sibi infensum Rhescuporis arguebat, Pomponium . . . Moesiae praefecit. II,31,6 Vitellius ventre . . . sibi inonestus, Otho luxu . . . rei p. exitiosior ducebatur. IV,23,15 machinas etiam, insolitum sibi, ausi (sunt) cf. infra I,64,17 solitus. 4,1,12 inectus cf. supra incautus. 5,5,4 Caesar . . . integra . . . sibi cuncta postulavit. 1,8,6 tertio gradu primores civitatis scripserat (heredes Augustus), plerosque invisos sibi. 2,2,4 magnificum id sibi credidit Caesar. 1,65,13 sibi quisque properus (erat). 1,15,12 qui (Augustus) . . . Marcellum, dein . . . Agrippam . . . in proximo sibi fastigio collocavit. 15,2,2 Vologeses . . . proximum sibi Tiridaten constituit. 1,64,17 cohortem . . . Lugduni, solitis sibi hibernis, relinquere placuit. 3,51,3 id Tiberius solitis sibi ambagibus apud senatum incensavit. 1,11,15 consules inchoavere annum sibi ultimum, rei p. prope supremum.

II) *pertinet ad casum obliquum eiusdem enuntiati a* gen. 1,5,8 miles . . . scelere . . . Nymphidii praefecti imperium sibi molientis agitur. 6,2,11 crediderat . . . epistulae (Tiberii) subsidio sibi alterum ex consulibus poscentis. 15,15,2 flumini . . . pontem imposuit (Paetus), specie sibi illud iter expedientis.

b) *dat.* 14,52,8 obiciebant (Senecae) . . . eloquentiae laudem uni sibi adsciscere. 56,12 non tamen sapienti viro decorum fuerit, unde amico infamiam pareret, inde gloriam sibi recipere. 15,28,7 locus . . . cum barbaris delectus *esset ob memoriam laetioris sibi rei.

c) *acc.* I,30,18 minus triginta transfugae . . . quos centurionem . . . sibi eligentes nemo ferret, imperium adsignabunt? 13,37,9 Antiochum monet proximas sibi praefecturas petere.

d) *abl.* 3,43,15 certamine ducum R., quos inter ambigebatur, utroque bellum sibi poscente. 15,53,10 impeditum . . . trucidarent, primas sibi partes expostulante Scaevino. 13,18,4 necessitatem adhibitam credebant a principe sceleris sibi conscio.

III) *pertinet ad subiectum enuntiati regentis a* *acc. c. inf.* 1) α) 13,38,4 mille equitum praesidium Tiridates adfore sibi dicebat. 12,45,4 Pharasmanes belli causas confingit: proelianti sibi . . . et Romanos auxilio vocanti fratrem adversatum (esse). A42,10 qui (Domitianus) . . . agi sibi gratias passus est. 16,26,16 sibi actam (esse) aetatem. 1,17,23 interrogabat (militis seditiosos), cur . . . obediunt, . . . non obrectari a se (von ihm) urbanas excubias: sibi (von ihnen) tamen apud horridas gentes e contuberniis hostem aspici. IV,45,5 Manlius senator pulsatum se . . . querebatur; . . . planctum et lamenta . . . sibi circumdata (esse). 6,30,12 fama

constans (erat) ausum (sc. eum esse) mittere ad Caesarem litteras, adfinitatem sibi (i. q. a se) cum Seiano haud sponte, sed consilio Tiberii *coeptam* (esse). 3,23,13 aperuit Tiberius *compertum* (esse) sibi etiam ex. .servis veneno eum a Lepida petitum. 13,43,13 eam orationem Caesar cohibuit, *compertum* (esse) sibi referens. . 14,63,3 Nero. .ea sibi *comperta* (esse). .memorat. 13,46,5 saepe auditus est. ., se *quidem ire ad illam, *sibi *concessam* (esse) dictitans nobilitatem, pulchritudinem. 4,40,4 Tiberius. . adiunxit: ceteris mortalibus in eo stare consilia, quid sibi *conducere* putent. 11,100,9 scripsit Valens exercitui. .: sic sibi cum Caecina *convenisse*. 3,29,5 praetendebat sibi atque fratri *decreta* (esse) eadem. 16,11,7 si qua asportari possent, sibi quemque *deducere*. .iubet. 3,24,14 Silanus. . exilium sibi *demonstrari* intellexit. 15,63,6 illa. .sibi (i. q. a se) quoque *destinatam* (esse) mortem adseverat. 11,94,12 *deesse* cf. infra insto. 12,20,11 scripsit Eunoni. ., nec sibi vim ad exsequendum *deesse*. 14,7,17 Nero illo *sibi die *dari* imperium. . profitetur. 15,10,8 non fossam neque vallum sibi, sed corpora et arma in hostem data clamitans, duxit legiones. 1,27,9 Otho. ., cum *emi* sibi praedia. . inxisset. . i. q. f. i. h. n. Her. explic. i. q. a se. 13,16,17 sibi supremum auxilium *ereptum* (esse) et parricidii exemplum (sc. e-se) intellegebat. 14,59,18 ad senatum litteras misit. .sibi (i. q. a se) incolumitatem rei p. magna cura *haberi*. A 15,4 *imponi* cf. infra sum. 11,94,12 conscius sibi *instare* donativum et *deesse* pecuniam. 6,21,13 exclamat ambiguum sibi ac prope ultimum discrimen *instare*. 13,3,20 carminibus pangendis *inesse* sibi elementa doctrinae ostendebat. 4,41,10 multa providebat (Seianus). .: et *minui* sibi invidiam. ., sublatisque inanibus veram potentiam augeri. 1,21,8 *nocuisse* id sibi apud senem principem, magis nociturum apud iuvenem. 4,33,22 reperies qui ob similitudinem morum aliena malefacta sibi *obiectari* putent. 1,82,2 (militis intruperunt), *ostendi* sibi Othonem expostulantes. 11,78,12 ut haec adeptus est, *portendi* sibi imperium credebatur. 1,28,9 sibi aeternum laborem *portendi*, sua facinora aversari deos lamentantur. 1,35,4 equitum plerique. .se Galbae ostentare, *praereptam* (esse) sibi ultionem querentes. 1,59,8 sibi tres legiones. *procubuisse*. 13,14,14 (Agrippina testabatur). .: id solum dis et sibi (i. q. a dis et se) *provisum* (esse), quod viveret privignus. 11,48,14 Salvium, fratris filium. .solatus est (Otho). .: satis sibi nominis, satis posteris suis nobilitatis *quacsitum* (esse a se). 1V,49,25 postquam *quacsitum* (esse) sibi crimen caedemque comperit. . 1,51,21 qui (Galli) *remissam* (esse) sibi a Galba. .tributorum partem. .iactabant. 4,37,10 cum divus Augustus sibi atque urbi Romae templum apud Pergamum *sisti* non prohibuisset. . 2,65,13 scripsit ad Tiberium *structas* (esse) sibi insidias. 12,10,9 legati Parthorum. .mandata in hunc modum incipiunt: . . veterem sibi ac publice *coeptam* nobiscum *amicitiam* (esse), et subveniendum sociis. 4,43,11 *annales* cf. infra vates. 15,38,26 esse sibi *auctorem* vociferabantur. 1V,20,3 Batavi. . praemisere

qui. . mandata cohortium exponeret. nullum sibi *bellum* adversus Romanos (esse). 12,64,13 Lepida. . parem sibi *claritudinem* (esse) credebatur. 19,6 (Eunones) legatos litterasque ad Caesarem in hunc modum mittit: . ., sibi et Claudio. . *communione* victoriae esse. 13,4,3 *consilia* cf. infra exemplum. 11,36,4 Mnester. . clamitans, . .: aliis largitione. ., sibi ex necessitate *culpam* (esse). 15,5,12 sibi inbecillum *equitem* pabuli inopia (esse) reputabat Volonges. 13,4,3 *consilia* sibi et *exempla* capessendi egregie imperii (esse) memoravit. 16,17 cf. supra eripio. 4,46,13 misere legatos. .: sin ut victis servitium indiceretur, esse sibi *ferrum* et *uventum* et. . *animum*. 6,30,15 sibi *fidem* integram et. .mansuram (esse). 15,61,5 Seneca. .respondit. .; nec sibi promptum in adulationes *ingenium* (esse). 4,53,4 Agrippina. . preces oritur: . .daret maritum; habilem adhuc *uventam* sibi (esse) marito ducendo). 39,17 Seianus. .componit ad Caesarem codicillos: . .; nam sibi *multum superque vitae* fore, quod. . 3,24,20 Tiberius. .respondit se quoque laetari quod. .: sibi tamen adversus eum integras parentis sui *offensiones* (esse). 13,42,20 nec Sullius questu. .abstinebat, . .: at sibi labore quae sitam et modicam *pecuniam* esse. A 15,4 Britannici agitavit inter se mala servitutis. . . singulos sibi olm *reges* fuisse, nunc binos imponi. 1V,14,21 at sibi *robur* peditum equitumque (esse). 6,48,4 sibi *satis aetatis* (esse) cf. infra 2. 14,7,7 quod contra *subsidium* sibi (esse)? 4,43,11 Messenii. .protulere. . . quod si *vatum, annalium* ad testimonia vocentur, plures sibi. .esse. 11,83,4 Mucianus. ., gnarus modicas *vires* sibi (esse). || A 15,14 sibi patriam coniuges parentes, illis avaritiam et luxuriam causas belli esse. 11,48,18 neu patrum sibi Othonem fuisse. . oblivisceretur (Salvius). 1V,21,7 esse sibi Vitellium principem cf. infra. — 14,6,9 misit (Agrippina). . Agerinum, qui nuntiaret filio. .; sibi ad praesens quiete *opus* esse. | 1V,8,14 Marcellus. . dicebat. ., nec minus sibi *anxiam* talem amicitiam quam aliis exilium (fuisse). 12,65,6 (Narcissus) prompsisse inter proximos ferebatur *certam* sibi perniciem (esse). 3,33,3 Caecina censuit, ne quem magistratum. . uxor comitaretur, multum ante repetito *concordem* sibi coniugem (esse). 6,4 monuit (Tiberius). .; idque et sibi et cunctis *egregium* (esse), si modus adiceretur. 15,6 quod reus postquam sibi *exitiabile* (esse) intellegit. . durat mentem. 12,64,9 *fatale* sibi (esse) cf. infra. A 39,7 id sibi maxime *formidolosum* (esse). . 3,69,6 disseruit Caesar: non quidem sibi *ignara* (esse) quae de Silano vulgabatur. 4,8,9 senatum. .oratione continua erexit (Tiberius): non quidem sibi *ignarum* (esse) posse argui, quod. . 14,18,9 senatus *ignota* sibi esse mandata Claudii et consulendum principem respondit. 15,37,2 (Nero) quo *fidem* adquireret nihil usquam perinde *lactum* sibi (esse), . . 36,9 deseruit inceptum, cunctas sibi curas amore patriae *leviores* (esse) dictitans. 11,7,11 agere incipiunt: . . *prompta* sibi exempla (esse), quantis mercedibus Clodius aut Curio contionari soliti sint. 6,30,21 reputante Tiberio *publicum* sibi odium,

extrenam aetatem (esse). 2,15,11 nec Arminius aut ceteri . . . proceres omittebant suos quisque testari . . . meminissent . . . superbiae: aliud sibi *reliquum* (esse) quam . . . ? 13,17,15 Caesar . . . referens, . . . ceterum et sibi . . . spes in re p. *sitas* (esse), et . . . 4,70,17 *secutae* (sunt) . . . litterae grates agentis, quod . . . , adiecto *trepidam* sibi vitam (esse), *suspectus* inimicorum insidias. | 12,54,3 at non frater . . . pari moderatione agebat, . . . cuncta malefacta sibi *inpune* (esse) ratus tanta potentia subnixo. | 6,2,17 Tiberius . . . egit gratis . . . neque sibi vitam *tanti* (esse), si armis tendenda foret. | III,53,16 litteras ad Vespasianum composuit (Antonius) . . . illis Moesiae pacem, sibi salutem. Italiae *cordi* fuisse. IV,52,13 iubet (Vespasianus Titum) bello . . . rem p. attollere: sibi pacem . . . *curae* fore. 15,19,9 labores educandi . . . enumerant . . . sibi promissa legum . . . in ludibrium *verti*. — Pertinet ad *subiectum logicum* V,25,9 inter Batavos . . . sermones orti (sunt): . . . respicerent . . . ceterorum onera sociorum: sibi non tributa, sed . . . viros *indici*. IV,21,7 redditur responsum (a legionibus): neque proditoris neque hostium se consilii uti; *esse* sibi Vitellium principem. 12,64,9 Agrippina, *vocem Claudii*, quam temulentus iecerat, fatale sibi (esse) ut coniugum flagitia ferret, dein puniret, metuens, . . .

β) D6,7 idque scire non pecuniae, non orbitati . . . , sed sibi ipsi *dari* i. q. einem.

2) *c. gerundivo* II,9,7 trierarchi . . . *adloquendos* (esse) sibi milites . . . firmaverunt. 15,14,2 Vologeses. *opperiendos* (esse) sibi fratres . . . rescripsit. 6,48,4 Arruntius . . . respondit: sibi satis aetatis neque aliud *paenitentium* (esse), quam quod . . .

b) α) in *enuntiatis interrogat*. IV,86,4 creditur Domitianus . . . fidem eius (Cerialis) temptavisse, an praesenti sibi exercitum . . . *traditurus* foret. 2,5,6 (Germanicus) tractare proeliorum vias et quae sibi tertium iam annum belligeranti saeva vel prospera *evenissent*.

β) in *enunt. final.* 4,28,11 reus . . . vocare ultores deos, ut sibi quidem *redderent* exilium. . . , filium autem . . . supplicia sequerentur.

γ) in *enunt. consecut.* II,48,11 Salvium, fratris filium, . . . solatus est (Otho) . . . : an Vitellium tam inmitis animi fore, ut . . . ne hanc quidem sibi gratiam *redderet*?

δ) *ni* 1,75,9 Vitellius litteras ad Titianum . . . composuit, exitium ipsi filioque eius minitans, *ni* incolumes sibi mater ac liberi *servarentur*.

ε) *ubi* 3,36,11 Cestius . . . disseruit . . . abolitas (esse) leges . . . , ubi in foro . . . probra sibi et minae *intendantur*.

ζ) *quamquam* 14,61,11 (Poppaea) non eo loci res suas agi, ut de matrimonio certet, quamquam id sibi vita potius (*sit*), sed . . .

η) *quod* 3,31,10 Corbulo . . . de Sulla . . . questus est . . . , quod sibi . . . loco non *decessisset*.

θ) in *enunt. relat.* 1,12,3 dixit Tiberius se . . . quaecumque pars sibi *mandaretur*, eius tutelam suscepturum. 14,5 (Tiberius) dicitans eadem se temperantia usurum in iis quae sibi *tribuerentur*, . . . 6,7,13 Tiberius . . . admonuit Cestium . . . dicere senatui quae sibi *scripsisset*. — [II, 83,11.]

C) *se* (*acc.*). De semet cf. p. 825. — *Sese* legitur 2,39,9 *sese abdit*. 4,69,6 *abstrudunt*. III,50,6 *adiunxerat*. 12,29,16 *defensare*. 14,8,8 *expedire*. 2,65,16 *firmabat*. II,61,2 Mariccus quidam . . . *inserere sese* fortunae . . . ausus est. IV, 55,6 *miscuere sese* Tutor et Sabinus, hic Trevir, hic Lingonus. A 15,13 *numerent*. 1,65,22 *opposuisset*. 4,59,8 *opposuit sese*. II,22,16 *tradidit* sese abeunti Cerialis . . . et Briganticus . . . , hic praefectus . . . , ille primipilaris. 1,39,16 *tabatur*. 6,41,4. — IV,16,2. 1,6,14 centurioni . . . neque imperasse *sese* et rationem facti reddendam apud senatum respondit. [Nipp. 13, 46,5 *sese* ire.]

1) *pertinet ad subiectum eiusdem enuntiat* A) a) 2,39,9 (servus) ignotis locis *sese abdit*. 4,67,5 Caesar . . . Capreas se in insulam abdidit. 69,6 tectum inter et laquearia tres senatores . . . *sese abstrudunt*. 12,11,2 Caesar . . . se divo Augusto *adaequabat*. IV,61,5 neque se neque quemquam Batavum in verba Galliarum *adegit*. 70,27 legiones . . . se ipsae [Ernesti; M ipsas] in verba Vespasiani *adigunt*. 1,34,2 **seque* et proximos et Belgarum civitates in verba eius (Liberii) *adigit* (Germanicus) cf. Andresen. III, 50,6 legio *sese adiunxerat*. 2,88,6 qua gloria *aquabat* se Tiberius priscis imperatoribus. 12, 51,2 pernicitas equorum, quis *seque* et coniugem *abstulit*. 2,80,18 vertunt terga Cilices *seque* castello *claudunt*. D 40,20 nostra civitas, donec . . . se partibus . . . *confecit*, . . . 14,32,17 templum, in quo se miles *conglobaverat*, . . . I,58,14 sanguine Capitonis se [Gronov add.] *cruentaverat*. III,67,7 quae (cohortes) se Narniae *dediderant*. V,20,13 ceteri se munimentis *defenderant*. 2,42,2 *seque* collegam consulatui eius *destinavit*. D 8,31 qui se . . . oratorio studio *dederunt*. 14,24,11 barbarus . . . ordinem insidiarum *seque* auctorem et socios per tormenta *edidit*. 15,7,10 hostia . . . opera fuga *perrupit* *seque* vallo *extulit*. 14,13,12 *seque* in omnes libidines *effudit*. 1,10,8 nimiae (sc. ei erant) voluptates, cum vacaret; quotiens se [Ritter add.; Nipp, Meiser, al. om.] *expedierat*, magnae virtutes. 14,8,8 ingens multitudo . . . ut ad gratandum *sese expedire*. 36,12 ita se ad intorquenda pila *expedierat*. miles . . . , ut . . . 4,25,13 miles . . . **se* quisque ultione et sanguine *explebant*. 1,76,19 hi (liberti) malis temporibus partem se rei p. *faciunt*. IV,10,6 Celer . . . corruptor amicitiae, cuius se magistrum *ferebat*. 12,37,16 ipsa semet parti a maioribus suis imperii sociam *ferebat*. 6,50,22 ceteri passim dispergi, se quisque maestum aut nescium *ingere*. 2,65,16 novis . . . copiis *sese firmabat*. 4,3,14 *seque* ac maiores et posteris municipali adultero *foedabat*. 15,4,11 (Parthus) raris sagittis neque clausos exterret et semet *frustratur*. I,83,20 ita se ducum auctoritas, sic rigor disciplinae *habet*, ut . . . 1,5,11 utcumque se ea res habuit, . . . IV,34,23 quidam . . . *seque* et proximos *hortari*. 66,9 Civilis . . . *intulit* se agmini Tungrorum. 1,28,14 hi vigiliis, stationibus . . . *inserunt*, spem offerunt. 5,4,5 is . . . *inserere* se dubitantibus. II,49,17 quidam militum . . . *interfecere* se. III,51,10 miles fratrem suum, dein cognito facinore se ipsum *interfecit*.

IV, 11, 18 praefectus se ipse interfecit. 6, 18, 11 pater . . ac frater . . se ipsi interficere [M interficere]. 2, 32, 7 quo (die) se Libo interfecerat. 16, 17, 6 accepto iussae mortis nuntio semet interfecit. G 24, 2 nudi iuvenes . . inter gladios se atque infestas frameas saltu *iaciunt*. A 36, 15 equitum turmae . . peditum se proelio *miscuere*. III, 17, 15 qui modo . . fuga palabantur, victoriae se *miscabant*. II, 88, 6. III, 3, 2. 22, 11. 81, 1. IV, 55, 6 (sese). 62, 16 cf. β . $\beta\beta$ p. 844^b. A 45, 12 rubor, *quo se contra pudorem *muniebat*. D 25, 25 invicem se [Nipp., Halm del. cf. p. 596^b] *obtractaverunt* (oratores). III, 86, 14 qui (senatores) . . per domos clientium semet *occultabant*. A 37, 13 quidam inermes (hostium) ultro ruere ac se morti *offerre*. II, 14, 17 turmae obtulere se hosti incaute. III, 84, 14 globus obtulit se victoribus. II, 54, 1 intererat consiliis. Vitellius seque iam adulantibus offerebat. III, 57, 7 duces se defectoribus obtulit. 75, 14 se reum Atticus obtulerat. 11, 33, 5 seque offert suscepturum. 16, 26, 14 cupidine laudis offerebat se intercessurum senatus consulto. 4, 59, 8 Seianus . . *opposuit* sese incidentibus (sc. saxis). V, 1, 5 ipse . . decorum se promptumque in armis *ostendebat*. 16, 10, 19 donec princeps immobilem se precibus . . ostendit. 18, 8 (Petronius) vigentem se ac parem negotiis ostendit. 1, 35, 4 equitum plerique . . ruere intus ac se Galbae *ostentare*, praereptam sibi ultionem querentes. 4, 70, 9 quidam regrediebantur ostentabantque se rursum. IV, 49, 24 neque se studiis vulgi *permisit*. 4, 50, 7 primus se cum coniuge et liberis victori permisit. 13, 41, 7 oppidani portis sponte patefactis se suaque Romanis permisere. 2, 11 quo (Pallante) auctore Claudius nuptiis incestis . . semet *pervertebat*. III, 12, 12 Lucilius auctorem se palam *praebet*. 12, 7, 4 Claudius . . praebet se gratantibus. 3, 47, 12 secentae (sunt) Caesaris litterae, quibus se non tam vacuum gloria *praedicebat*, ut . . 15, 3 sociam se cuiuscumque fortunae et . . comitem exitii *promittebat*. 4, 45, 12 eo nisu *proripuit* se custodibus saxoque caput affixit, ut . . A 18, 22 nandi usus, quo simul seque et arma et equos *regunt*. III, 74, 7 lovi Custodi templum ingens seque (i. q. imaginem suam) in sinu dei *sacrauit*. 6, 35, 1 se quisque *stimulant*, ne . . D 17, 9 Augustus in locum Pansae et Hirtii se et Pedium consules *suffecit*. 1, 4, 3 dum Augustus . . seque et domum et pacem *sustentavit*. 2, 55, 24 nec Plancina se intra decora feminis *tenebat*. II, 22, 16 *tradidere* sese abeunt. IV, 11, 6 civitas . . *vertebat* se *transulerat*que. 14, 9, 8 Mnester se [Nipp. hic add., Ernesti *post* ipse, sed cf. Nipp.] ipse ferro *transiegit*. 37, 16 praefectus . . se ipse [Rupertii; M ipsum] gladio *transiegit*. 1, 39, 16 aquilam amplexus religione sese *tutabatur*. 2, 3, 8 Artaxias . . Arsacidarum vi seque regnumque *tutatus* est. 6, 41, 4 natio . . locorum ingenio sese contra imbelles regis copias *tutabatur*. IV, 11, 6 *vertere* cf. supra *transfero*. 2, 14, 2 *vidit* (in quiete) se operatum (beim opfer) et . . pulchriorem (praetextam) . . accepisse. D 23, 5 ii, qui se antiquos oratores *vocant*.

b) verbum positum est in modo *coniunctivo* 1) in *enuntiatis primariis* vi *adhortat*. 12, 25, 7

(Pallas) *stimulabat* Claudium . . : se quoque *accingeret* iuvene partem curarum capessituro. 14, 22, 15 Nero componit ad Plautum litteras, consulere quieti urbis seque prava diffamantibus *subtraheret*.

2) in *enuntiatis secundariis* a) in *enunt. interrogat.* 11, 17, 4 (Italicus) memorabat . . : virtutem experirentur, an dignum se patruo. *praebet*.

β) in *enunt. final.* 1, 48, 7 Caecina . . ut cunctos infamiae, se ipsos morti *eximant* hortatur. G 24, 12 servos condicionis huius . . tradunt, ut se quoque pudore victoriae *exsolvant*. 13, 40, 3 Tiridates . . metu, ne . . impeditis locis seque et equestres copias *inligaret*, statuit . . 11, 7, 5 agere incipiunt: . . : omitti curas familiares, ut quis se alienis negotiis *intendat* i. q. damit man: Nipp.-Andres.; alii explic. i. q. in dem masse, wie man. 13, 56, 4 commotus his Avitus (sc. dixit): . . ; id dis . . placitum (esse), ut . . neque alios iudices quam se ipsos *paterentur* (Romani). IV, 52, 3 Titum . . multo apud patrem sermone orasse ferunt, . . (ut) integrum se ac placabilem filio *praestaret*. G 18, 7 ne se mulier . . extra bellorum casus *putet*, . . admonetur . . II, 33, 13 perpulere (principem), ut . . summae rerum . . se ipsum *reservaret*.

γ) in *enunt. consecut.* G 39, 13 magno corpore efficitur, ut se Sueborum caput *credant*. 1, 31, 4 magna spe fore ut Germanicus Caesar . . *daret* se legionibus. D 5, 3 faciam quod probi . . iudices solent, ut in iis cognitionibus se [Pitboeus add.; Wolff, John non add.] *excusent*, in quibus . . 26, 33 quotus quisque scholasticorum non hac sua persuasione fruatur, ut se ante Ciceronem *numeret*, . . ? 14, 2, 3 Agrippinam . . eo usque *provectam* (esse), ut medio diei . . *offerret* se [M om.] saepius temulento *comptam* et incesto *paratam*.

δ) in *enunt. condit.* A 15, 13 quantum transisse militum, si sese Britanni *numerent*. 1, 65, 22 Caecina . . circumveniebatur, ni . . legio sese *opposuisset*. III, 63, 11 non omisere . . salutem . . offerre Vitellio, si . . seque ac liberos suos Vespasiano *permisisset*. 64, 8 si duces se *praebuisset*, easdem illas adulationes pro Vespasiano fore. 4, 30, 8 actum (est) de praemiis accusatorum abolendis, si quis . . ante perfectum iudicium se ipse vita *privavisset*.

ϵ) seu IV, 49, 16 adseveravit . . , duo itinera audendi, seu *mallet* statim arma, seu . . duces se . . *ostenderet*.

ζ) *donec* G 31, 9 ferreum . . anulum . . velut vinculum *gestat*, donec se caede hostis *absolvat*. II, 50, 11 avem . . incolae memorant . . (non) territam *pulsamve* (esse), donec Otho se ipse *interficeret*. 13, 13, 5 Agrippina . . acris accendere (Neronem), donec . . se Senecae *permitteret*.

η) cum D 40, 3 ipsa inimicitiarum gloria, cum se plurimi disertorum ne a P. quidem Scipione . . *abstinerent*, . . IV, 46, 15 illos primus . . ad spectum obstupescerat, cum ex diverso velut aciem . . armis *trucem*, semet clausos nudosque . . *aspicerent*. 58, 30 quis . . sceleris exitus (erit), cum R. legiones se [Madvig add.; Meiser, Her. om.; Nipp. aciem] contra *dereixerint*? 6, 23, 8 Drusus . . *extinguitur*, cum se miserandis alimentis . . nonum ad diem *detinisset*. II, 59, 5

uxor eius cum se percussoribus *obtulisset*, . . interfecta est.

θ) *ubi* 12,47,8 *ubi* sanguis in artus se [Gronov add.] *extremos suffuderit*, levi ictu cruorem eliciunt.

ι) *quamquam* III, 59,19 *custodes* . . , *quamquam* se socios fugae *promitterent*, . . timebantur. 15, 57,17 *pavido Nerone*, *quamquam* multiplicatis excubiis *semet saepsisset*.

κ) *quod* IV,42,24 *cum segnitiam Neronis incusares*, *quod* per singulas domos *seque et delatores fatigaret*.

λ) *tamquam* 1,44,12 *gaudebat caedibus miles*, *tamquam* *semet absolveret*. II,63,7 *id* ei Varus . . *obiecit*, *tamquam* . . *ducem se victis partibus ostentasset*.

μ) *ut* (wie) 3,9,5 *ea res agitata (est) rumoribus*, *ut* in agmine . . *crebro se militibus ostentavisset*.

ν) in *enunt. relat. αα*) III,75,11 *ferebant plerique* . . *paci consultum dirempta aemulatione inter duos*, *quorum alter se fratrem imperatoris*, *alter consortem imperii cogitaret*. 11,36,3 *Mnester* . . *clamitans*, . . *reminisceretur vocis*, *qua se obnoxium iussis Messalinae dedisset*. 15,55,17 (*Milichum*) *adiungere crimen*, **cuius se pariter indicem et testem faceret*. III,38,20 *caendum hostem* . . , *qui se stirpe imperatoria* . . *magnificum militibus ostentet*.

ββ) *vi finali* IV,86,12 *amorem carminum simulans*, *quo* . . *fratris se* [Halm *hic* add., *Kießling ante* subd.] *aemulationi subduceret*. [edit. princeps, Nipp., Meiser *subduceretur*.]

γγ) *vi consecut.* 14,23,8 *ac fuere qui se speculantis et carissima secum abderent*. III,6,16 *et fuere qui se statim dederent*. 15,69,13 *calida aqua mersatur*, *nulla edita voce*, *qua semet miseraretur*. 4,17,15 *Seianus incusabat* . . : *esse qui se partium Agrippinae vocent*.

δδ) *vi causali* 16,22,6 *obiectabat* . . ; (*Thraseam*) *adsiduum olim et indefessum*, *qui vulgaribus quoque patrum consultis semet fautorem aut adversarium ostenderet*, *triennio non introisse curiam*.

ε) *inf. α*) 12,29,16 *castellis sese defensare* . . *statuerat*. 1,64,1 *barbari perfringere stationes seque inferre munitoribus nisi lacessunt*. II, 61,2 *Mariccus quidam* . . *inserere sese fortunae* . . *ausus est*. IV,2,11 *nec cunctatus est Vitellius seque et cohortes arbitrio victoris permittere*. 13,36,6 *is* . . *tenere se munimentis* . . *iubetur*.

β) D9,29 *quanto pulchrius (est)* . . *se ipsum colere*, *suum genium propitiare* *i. q. wenn man*.

d) *acc. c. inf.* 15,53,20 *quamvis absurdum videretur* . . *Pisonem notum amore uxoris alii matrimonio se obstrinxisse*. 3,41,10 *captivi*, *ne incenseretur telis (Sacrovir)*, (*eum*) *adgnosendum se praebuisse arguebant*. D19,5 *quem (Cassium)* . . *non infirmitate ingenii* . . *transtulisse se ad aliud dicendi genus contendo*, *sed indicio*.

e) *particip. coniunctum α*) *praes.* II,72,3 *exiterat quidam Scribonianum se Camerinum ferens*. IV,13,7 *Civilis* . . *Sertorium se aut Annibalem ferens* . . 1,2,4 *Caesar* . . *posito triumviri nomine consulens se ferens* . . III,20,1 *Antonius inserens se manipulis* . . *adfirmabat*. 84,25 *pudenda latebra semet occultans* . . *protrahitur*.

2,17,21 *quidam* . . *ramis se occultantes admotis sagittariis* . . *figebantur*. II,86,7 *scriptitasse Othoni credebatur*, *ducem se partibus offerens*. IV,42,9 *Messalla* . . *periculis fratris semet opponens flexerat quosdam*. 14,30,7 *cohortationibus ducis et se ipsi stimulantibus* . . *inferunt signa*.

β) *perf.* I,51,12 *legiones*, *seque et Gallias expertae*, *quaerere rursus arma*.

f) *gerundium* 2,81,3 (*Piso*) *modo semet adflitando*, *modo singulos nomine ciens* . . *seditionem coeptabat*. A 6,5 *vixerunt mira concordia*, *per mutuam caritatem et in vicem se anteponendo*.

B) *c. praep. α*) *ante* II,89,2 *Vitellius* . . , *senatum et populum ante se agens*, . . *incessit*. — I,50,22 *solus omnium ante se principum in melius mutatus est (Vespasianus)*.

β) *apud* 11,2,12 *adeo ignaro Caesare*, *ut* . . *epulantem apud se maritum eius* . . *percontaretur*, *cur* . . 3,52,12 *Tiberius saepe apud se pensitato*, *an* . .

γ) *erga* II,48,6 *epistulas studio erga se aut in Vitellium contumeliis insignes abolet*.

δ) *in* 4,28,9 *qui taedio curarum* . . *mortem in se festinavit*. IV,11,4 *Mucianus* . . *cuncta simul in se traxit*. 1,2,7 (*Caesar*) *munia senatus magistratum legum in se trahere*. 2,46,5 *Maroboduus* . . *testabatur* . . *Arminium* . . *alienam gloriam in se trahere*. 11,5,3 *cuncta* . . *munia in se trahens princeps materiam praedandi patefecerat*. I,43,4 *Drusus vertendo in se percussoribus* . . *Pisoni effugium dedit*. 2,44,7 *arma in se verterant (Suevi et Cherusci)*. 64,14 *Rhescuripos* . . *vertere in se Cotyi data*. 13,8,17 *qui (Corbulo)* . . *obvium Quadratum habuit*, *illuc progressum*, *ne*, *si* . . *Suriam intravisset Corbulo*, *omnium ora in se verteret*. 14,52,5 *Senecam adoriuntur*, *tamquam* . . *opes adhuc augetur*, *quodque studia civium in se verteret*. 16,15,9 *is fortitudinem saepe adversum hostes spectatam in se vertit*. — 2,50,7 *Caesar postulavit damnari*, *si* *qua de Augusto in religiose dixisset*: *in se iacta nolle (sc. se) ad cognitionem vocari*. — 4,31,3 *Cominium* . . , *probrisi in se carminis convictum*, *Caesar precibus fratris* . . *concessit*. 1,33,5 *ipse* . . *anxius occultis in se patri aviaequae odiis*. 3,48,9 *quod tunc patefecit (Tiberius) in senatu*, *laudatis in se officiis (Quirini)*.

e) *inter* A15,2 *Britanni agitare* *i. se mala servitutis*. II,29,11 *torpere cuncti, circumspectare* *i. se attoniti*. 2,30,3 *donec Vibius*, *quia nec ipsi* *i. se concederent* . . 65,7 *cum alter facilitate*, *alter fraude cuncta* *i. se concederent*. 11,9,13 (*imperatores*) *pepigere fraudem inimicorum ulcisci atque ipsi* *i. se concedere*. 1,9,19 *legiones*, *provincias*, *classes*, *cuncta* *i. se coneca (esse)*. 35,19 *extrema et conglobata* *i. se pars contionis ac* . . *quidam singuli* . . *feriret hortabantur*. 30,6 *imbribus* . . *adeo saevis*, *ut non egredi tentoria, congregari* *i. se*, *vix tutari signa possent (milites)*. 13,50,11 *reliqua* . . *ita provisa (esse)*, *ut ratio quaestuum et necessitas erogationum* *i. se congrueret*. D25,18 *nec refert quod* *i. se specie differunt*, *cum genere consentiant*. II,85,7 *rapta* . . *pecunia et* *i. se divisa*, *hostiliter egerant (legiones)*. 1,48,13 *signo* *i. se dato* *inrumpunt contubernia*.

III, 17, 10 *firmati* i. se . . excipiunt Vitellianos. 15, 50, 2 dum scelera principis . . i. se aut inter amicos *iaciunt*, . . II, 42, 15 *noscentes* i. se, ceteris conspicui . . certabant. III, 73, 19 quo (signo) i. se noscebantur. I, 54, 12 *obstringuntur* i. se tacito foedere legiones. 1, 23, 16 ipsae i. se legiones . . ferrum *parabant*. G 26, 4 quos (agros) mox i. se secundum dignationem *partiuntur*. 12, 30, 8 regnum Vangio ac Sido i. se *partivere*. 1, 70, 11 *permiscentur* i. se manipuli. 12, 54, 11 (Galilaei et Samaritae) *raptare* i. se, inmittere latronum globos. — 14, 27, 11 deducebantur . . *ignoti* i. se, diversis manipulis, . . 13, 53, 11 Vetus Mosellam atque Ararim . . fossa conecere parabat, ut . . *navigabilia* i. se Occidentis Septentrionisque litora fierent. 12, 41, 14 *obvii* i. se Nero Britannicum nomine, ille Domitium salutavere. — 6, 5, 11 quibus (litteris) in modum defensionis, repetito i. se atque Cottam *amicitiae* principio . . , ne . . fabularum simplicitas in crimen duceretur postulavit. II, 21, 23 uberioribus i. se *probris* quam laudibus stimulantur i. q. gegenseitige. 34, 7 naves pari i. se *spatio* . . in flumen dirigebantur.

ξ) per III, 8, 5 possessa (est) . . Vicetia; quod per se *parvum* [Halm; M parum] . . magni momenti locum obtinuit.

II) *pertinet ad casum obliquum eiusdem enuntiati a) gen. α* 1, 5, 10 auditos (esse) . . Marciae gemitus semet *incusantis*, quod . .

β) c. *praep. inter* II, 81, 15 *aemulantium* i. se regum paratus. 3, 1, 12 complentur . . moenia . . maerentium turba et *rogitantium* i. se, . . II, 6, 5 olim validissima i. se civium arma in Italia Galliave viribus Orientis coepta (erant). 88, 1 multae et atroces i. se militum caedes (erant). IV, 74, 17 pulsus . . Romanis quid aliud quam bella omnium i. se gentium existent? 15, 17, 1 ducum i. se brevis sermo secutus est.

b) *dat. α* 1, 47, 2 fixum Tiberio fuit omittere caput rerum neque se remque p. in casum *dare*.

β) c. *praep. inter* V, 5, 8 inter se nihil *inlicitum* (est Iudaeis). 4, 2, 3 cohortes una in castra (conduxit), ut . . numero et robore et *visu* i. se fiducia ipsis, in ceteros metus oreretur. 12, 44, 2 bellum . . Parthis quoque ac Romanis gravissimorum i. se *motuum* causa fuit.

c) *acc.* G 16, 2 satis notum est, (Germanos) ne pati quidem *inter se iunctas* sedes. 12, 47, 7 mos est regibus . . implicare dextras pollicesque i. se *vincere* i. q. aneinander. III, 29, 3 *obstinatos* i. se cum sustinere Vitelliani nequirent . . IV, 24, 14 his i. se vocibus *instinctos* flammavere . . litterae. 46, 8 victores constituit, modicis i. se spatiis *discretos*. 4, 55, 5 neque multum *distantia* i. se memorabant de vetustate generis.

d) *abl.* 1) 13, 57, 9 (saalem) ex *contrariis* inter se elementis, igne atque aquis, concretum.

2) *ablat. absol. α* I, 60, 9 eo discordiae ventum (est), ut . . *adgregantibus* se Caelio cohortibus alisque desertus Trebellius ad Vitellium perfugerit. IV, 27, 4 paulatim *adgregantibus* se auxiliis acie certatum (est). 65, 6 muros civitatis, *congregantibus* se . . Romanorum exercitibus, augere nobis . . tutius est. 3, 35, 5 audita (sunt) amorum verba, intentius *excusante* se Lepido, cum . . II, 19, 6 *inserentibus* se cen-

turionibus tribunisque laudari providentia ducis. III, 29, 12 ceteri trepidis iam Vitellianis seque e vallo *praecipitantibus* perrupere.

β) c. *praep. αα* ad 2, 63, 5 (Marobodus) scripsit Tiberio . . multis nationibus clarissimum quondam regem ad se *vocantibus* R. amicitiam praetulisse (sc. se).

ββ) *in* I, 79, 27 legati . . donantur, laeto Othone et gloriam in se *trahente*. 14, 51, 3 valetudo ex eo coniectabatur, quod in se *tumescitibus* . . faucibus . . spiritum finiebat (Burrus).

γγ) *inter* 3, 45, 4 Augustodunum petit propro agmine, *certantibus* i. se signiferis. 1, 36, 9 *volutatis* i. se rationibus placitum (est) ut . . 14, 46, 5 census per Gallias a Volusio et Africano Trebellioque acti sunt, *aemulis* i. se per nobilitatem Volusio atque Africano. IV, 3, 3 Bassus . . ad componendam Campaniam mittitur, *discordibus* municipiorum animis magis i. semet quam contumacia adversus principem. 3, 38, 16 arma cepere, ducibus diversis et *paribus* i. se per ignobilitatem. 1, 28, 23 commotis per haec mentibus et i. se *suspectis* . . legionem a legione dissociant. — 4, 50, 2 discordia accessit, his de ditionem, aliis mortem et *mutuos* i. se *ictus* parantibus.

III) *pertinet ad subiectum enuntiati regentis*

a) *acc. c. inf.* 1) *subiectum accusativi c. inf. est idem* D 6, 13 homines . . confitentes id quod optimum sit se non habere. 17, 18 et 24. 19, 28. 30, 15. 32, 29. A 4, 14 memoria teneo solitum *ipsum* narrare se . . studium philosophiae acris . . hausisse. *27, 7. G 18, 9 et 13. 24, 10. 31, 5. I. 21, 5. 34, 7. 62, 12. II, 1, 17. 26, 13. 28, 6. 30, 6. 44, 17. 48, 12 et 16. 53, 10. 65, 3. 66, 4. 91, 18. III, 10, 21. 20, 2. 38, 15. 39, 5. 52, 8. 53, 5 et 13. 58, 17. 68, 10. 70, 12. 85, 6. IV, 8, 9 et 16. 14, 15 Civilis primores gentis . . ubi . . incaluisse videt, . . servitii mala enumerat: . . ? tradi se (i. q. sie) . . centurionibus: quos ubi spoliis . . expleverint, . . 16, 2 (sese). 19, 17. 35, 18 et *19. 41, 4. 45, 3. 50, 8. 58, 6 et 11. 67, 2. 72, 23. 78, 10. 85, 7. V, 22, 18. 25, 12 (semet). 1, 6, 14 (sese). 10, 24. 11, 3. 12, 2. 14, 4 et 14. 29, 3. 40, 7. 48, 4. 59, 9. 72, 6. 74, 16. 2, 14, 2 cf. I. A. a. 24, 10. 26, 10 et 22. 30, 4. 31, 10. 34, 3 et 11 et 12. 35, 3. 38, 22. 43, 18. 44, 4. 46, 8. 78, 3. 80, 6. 87, 2. 3, 10, 3. 24, 18. 33, 4. 34, 29. 47, 3. 49, 8. 72, 14. 4, 8, 12. 21, 2. 28, 15. 40, 6. 41, 7. 42, 9. 45, 9. *52, 10. 56, 5. 70, 3. 5, 9, 6 puella adeo nescia, ut . . interrogaret . . ; neque facturam (sc. se esse) ultra, et posse se puerili verbere moneri. 6, 4, 8. 27, 10. 29, 9. 30, 13. 31, 10. 34, 8 et 16 (semet). 48, 15. 11, 3, 10. 7, 12. 14, 3 (semet). 26, 7. 12, 5, 9. 10, 3. 46, 16. 53, 9. 13, 4, 7 et 13. 14, 12. 23, 8. 42, 5 et 13. 44, 19. 46, *5 et *9 et 11 et 14. 55, 5. 14, 5, 16. 6, 1, 8, 19 ac (sc. dixit Agrippina), si ad visendum venisset (Anicetus), refotam (sc. se) nuntiaret, sin facinus patratum, nihil se de filio credere. 18, 11. 49, 11. 57, 8. 64, 4. 15, 5, 4. 6, 21. 11, 13 dux . . militiae munia deseruerat, missis . . ad Corbulonem precibus, veniret prope . . se fidem interim . . retenturos. 12, 10. 16, 4. 18, 12. 23, 18. 24, 2. 25, 20. 60, 10. 61, 2. 64, 17 (respersit aqua) proximos servorum addita voce, libare se liquorem illum Iovi liberatori. 67, 3. 71, 26. 72, 13. 16, 3, 8. 4, 5. 14, 16. 17, 21. 28, 8. — *pertinet ad subiectum*

logicum I,65,14 nec iam secreta exhortatio, sed publicae preces (*Lugdunensium* erant): ... cuncta illic externa... se coloniam R. et socios (esse). 4,15,9 procurator Asiae... causam (dixit), magna cum *adseveratione principis*, non se ius nisi in servitia... dedisse. IV,21,7 redditur responsum (a legionibus): neque proditoris neque hostium se consiliis uti. 2,65,17 molliter rescriptum (est a Tiberio Rhescuporidi), si fraus abesset, posse eum innocentiae fidere; ceterum neque se neque senatum nisi cognita causa ius et iniuriam discreturos (esse). 16,10,8 quod ubi cognitum (est) reo, seque et libertum pari sorte componi... digreditur.

2) *subiectum accusativi c. inf. est diversum* A) III,77,18 ipse (L. Vitellius) lauream... ad fratrem (sc. imperatorem) misit, percontatus statim regredi se an perdomandae Campaniae insistere iuberet.

B) *c. praep. α* ad 15,61,1 Seneca *missum* (esse) ad se Natalem... respondit. 1,39,21 Germanicus *perduci* ad se Plancum imperat. — pertinet ad *subi. logic.* 1,26,10 Drusus... clamore (*militum*) turbatur. cur venisset... numquamne ad se nisi filios familiarum *venturos* (esse)?

β) *apud* 2,60,6 quem (Herculem) indigenae *ortum* (esse) *apud* se... perhibent. 1,81,8 eos tantum *apud* se *professos* (esse) disseruit (Tiberius), quorum... 3,61,3 Ephesii adiere (senatum), memorantes... esse *apud* se Cenchreum anmem... 62,11 Hierocaesarienses exposuere, Persicam *apud* se Dianam (esse).

γ) *in* G 34,10 obstitit Oceanus *in* se... *inquiri*. b) verbum positum est *in modo coniunctivo* 1) *in enunt. primar.* III,70,18 Sabinus... Martialem... ad Vitellium misit... si conventionis paeniteat, non se, quem perfidia deceperit, ferro *peteret*, non filium Vespasiani vix puberem.

2) *in enunt. secundar.* III,25,16 (filius) precabatur *piatos* patris manes, *neve* se ut parricidam *aversarentur*. 2,8,3 precatu Drusum patrem, *ut* se eadem ausum... *iuveret*. 78,9 regulis Cilicum *ut* se auxiliis *iuverent* scribit. 1,55,8 Segestes... *suasit* Varo *ut* se et Arminium... *vinceret*. — 2,14,19 (Germanicus) *vocat* *conitionem* et... *dissert*...; neque bellum *ultra* (esse), *modo* se, patris... *vestigia* *prementem*, *isdem* *in* *terris* *victorem* *sisterent*. — [G 39,1. Non necessario add. 4,18,10 Pichena, 4,59,17 et 5,5,6 Ritter. 15,36,14 Halm, Nipp. *apud* se.]

D) *se (abl.)*. De semet cf. p. 825. — I) *pertinet ad subiectum eiusdem enuntiatii* non nisi *cum praep. α* a 15,45,11 Seneca, quo invidiam sacrilegii a semet *averteret*,... A 19,3 a se suisque *orsus*... *domum* suam *coercuit*. — A 42,12 *salarium* *proconsulare* *solitum* *offerri* et *quibusdam* a se ipso *concessum* *Agricolae* non dedit. 15,70,4 (Lucanus) *recordatus* *carmen* a se *compositum*,... 14,55,7 *neutrum datis* a se *premiis* *exiit* (Augustus). 15,26,12 *orditur* *magnifica* *de auspiciis* *imperatoris* *rebusque* a se *gestis*. G 2,21 *ita* *nationis* *nomen*... *evaluisse* *paulatim*, *ut* *omnes*... *mox*... a se *ipsis* *invento* (sc. a Gallis) *nomine* *Germani* *vocarentur*. 6,48,18 *Albucilla* *inrito* *ictu* *a semet *vulnerata*... *in* *carcerem* *fertur*.

β) *cum* 14,23,9 *fuere* *qui* *se* *speluncis* *et*

carissima *secum* *abderent*. III,20,15 *conversus* *ad* *singulos*, *num* *securas* *dolabrasque*... *secum* *attulissent*, *rogitabat*. 2,12,8 *quonam* *id* *modo* *incorruptum* *foret*, *secum* *agitabat*. 11,25,13 *mitem*... *rationem* *adhibuit*, *monendo*, *secum* *quisque* *de* *se* *consultaret* *peteretque* *ius* *exuendi* *ordinis*. 14,35,12 *si* *causas* *belli* *secum* *expendent*,... 16,26,19 *cohibuit* *spiritus* *eius* *Thraesea*... *multum* *ante* *secum* *expenderet*,... 15,54,15 *cum* *secum* *servilis* *animus* *praemia* *perfidiae* *reputavit*... A 46,10 *id* *filiae* *uxorique* *praeceperim*, *sic* *patris*, *sic* *mariti* *memoria* *venerari*, *ut* *omnia* *facta* *dictaque* *eius* *secum* *revolvant*. 12,2,9 *Pallas* *id*... *in* *Agrippina* *laudare*, *quod* *Germanici* *nepotem* *secum* *traheret*. 14,34,11 *Britannorum* *copiae*... *exsultabant*... *animo* *adeo* *feroci*, *ut* *coniuges* *quoque* *testes* *victoriae* *secum* *traherent*. IV,71,17 *Cerialis*... *contracto*... *quantum* (*militum*) *secum* *transvexerat*,... 4,12,8 *Seianus*... *volutare* *secum*, *quonam* *modo*... 13,15,2 *Nero*... *volutare* *secum*... *matris* *violentiam*.

γ) *de* 2,22,4 *de* *se* *nihil* *addidit*. 11,25,14 *consultare* *cf.* β. 22,4 *de* *se* *non* **infinitus* *conscios* *non* *edidit*. II,4,4 *de* *se* *per* *ambages* *interrogat*. IV,3,19 *ut* *princeps* *loquebatur*, *civilia* *de* *se*, *de* *re* *p. egregia*. 6,29,5 *eorum*, *qui* *de* *se* *statuebant*, *humabantur* *corpora*. — II,90,2 *magnificam* *orationem* *de* *semet* *ipso* *prompsit*.

δ) *ex* 11,21,12 *Rufus* *videtur* *mih* *ex* *se* *natus*. ε) *prae* *D 25,22. A 43,13. G 39,7 *ferre*. 14,35,1 *vehere* *cf.* *prae* A.

ζ) *pro* I,90,6 *consensus* *populi* *ac* *senatus* *pro* *se* *attollens*, *adversum* *Vitellianas* *partes* *modeste* *disseruit*. — II,65,8 *interpretabatur* *quaedam* *ex* *orationibus* *eius* *contumeliosa* *in* *Vitellium* *et* *pro* *se* *ipso* *popularia*.

II) *pertinet ad casum obliquum eiusdem enuntiatii* non nisi *cum praep. α* gen. α) *cum* I,12,6 *maturavit* *ea* *res* *consilium* *Galbae*, *iam* *pridem* *de* *adoptione* *secum* *et* *cum* *proximis* *agitantis*.

β) *de* I,17,4 *sermo* (Pisonis) *erga* *patrem*... *reverens*, *de* *se* *moderatus* (fuit).

b) *dat.*, *ex* 2,38,17 *intendetur* *socordia*, *si* *nullus* *ex* *se* *metus* *aut* *spes* (erit) *i. q.* *wenn* *einem*...

III) *pertinet ad subiectum enuntiatii regentis* 1) A) 1,8,16 *interrogatus* *a* *Tiberio*, *num* *se* *mandante* *eam* *sententiam* *prompsisset*,... *Pertinet* *hoc* *loco* *ad* *subi. logicum*.

B) *c. praep. a* I,52,15 *Valens* *infensus* *Galbae*, *tamquam* *detectam* *a* *se* *Verginii* *cunctationem*... *ingrate* *tulisset*,... 13,34,12 *nec* *Vologeses* *sinebat* *fratrem*... *dati* *a* *se* *regni* *expertem* *esse*.

2) a) *acc. c. inf.* non nisi *c. praep. α* a III, 11,8 *Moesicae* *legiones* *adiutum* *a* *se* *Pannonicorum* *ultionem* *referentes*... I,18,7 (*Galba*) *adoptari* *a* *se* *Pisonem*... *pronuntiat*. 14,25,7 *miserant* *Hyrncani* *ad* *principem* *R. societatem* *oratum*, *attineri* *a* *se* *Vologesen*... *ostentantes*. II,27,13 *cohortes*... *superbe* *agebant*... *concitios* (esse) *a* *se* *quartadecumanos*, *ablatam* *Neroni* *Italiam* *atque* *omnem* *belli* *fortunam* *in* *ipsorum* *manu* *sitam* *iactantes*. 3,12,3 *Caesar* *orationem* *habuit*... *Pisonem*... *adiutorem* *Germanico* *da-*

tum (esse) a se auctore senatu. 12, 44, 14 Pharasmanes . . Armeniam ostentare (iuveni), . . datam (esse) Mithridati a semet memorando. 6, 18, 5 is . . haec . . a se *facitari* praetendebat, ut . . V, 24, 2 Germanos . . dolo a se *flexos* (esse) in putavit Civilis. II, 64, 11 dixisse . . ferebatur (mater), non Germanicum a se, sed Vitellium *genitum* (esse). 15, 67, 21 saevitiam apud Neronem iactavit, sesquiplaga *interfectum* a se (esse Flavum) dicendo. 1, 47, 9 multa . . angebant (Tiberium): . . . resistentis Germanico aut Druso (milites) posse a se *mitigari* vel *infringi*. 17, 23 interrogabat, cur . . non *obtrectari* a se urbanas excubias. I, 35, 10 speculator . . *occisum* a se Othonem exclamavit. III, 51, 3 gregarius eques occisum a se proxima acie fratrem professus . . 15, 55, 10 respondit tabulas testamenti saepius a se . . *signatas* (esse). 1, 13, 20 flexit (Tiberius) paulatim, non ut fateretur *suscipi* a se imperium, sed ut . . — Pertinet ad *subi. logicum* I, 5, 16 accessit *Galbae vox* . . ipsi anceps, *legi* a se militem, non *emi*.

β) cum I, 88, 6 multos e magistratibus . . Otho . . comitum specie secum *expediti* [Faernus; F expedire] iubet. 16, 32, 2 Soranus proclamat non illam . . secum *profectum* (esse). IV, 17, 19 secretis sermonibus admonebat malorum, . . esse secum veteranas cohortes, quibus . . 76, 5 Civilis (sc. censebat) . . ; Belgas secum (mit ihnen) palam aut voto *stare*.

γ) de 12, 65, 7 prompsisse inter proximos ferebatur . . ; verum ita de se *meritum* (esse) Caesarem, ut . .

b) verbum positum est in modo *coniunctivo* 1) in *enunt. primar.*, c. *praep. coram* 1, 19, 10 Blaesus . . ait . . decernerent legatos seque coram mandata *darent*.

2) in *enunt. secundar.*, c. *praep. cum* 12, 22, 2 Agrippina . . Lolliae infensa, quod secum de matrimonio principis *certavisset*, molitur crimina. 6, 15, 13 ut . . pauci secum *introirent*, quotiens curiam ingrederetur, petivit (Tiberius).

sulcus. *propr.* 12, 24, 5 a foro boario . . sulcus designandi oppidi *coeptus* (est), ut magnam Herenlis aram *amplecteretur*.

sum. *fore* i. q. futurum esse (masc.) A 18, 17. I, 50, 19. II, 1, 18. 48, 11. 83, 11. III, 66, 9. V, 17, 13. 1, 38, 10. 2, 21, 13. 3, 44, 8. 4, 41, 8. 6, 21, 15. 13, 4, 8. 14, 59, 3; i. q. futuram esse II, 20, 14. IV, 52, 13. 83, 8. 1, 53, 8. 68, 6. 2, 63, 7. 4, 25, 15. 45, 11. 6, 2, 16. 11, 34, 15. 12, 42, 5. 13, 27, 7. 14, 8, 14. 21, 13. 61, 24; i. q. futurum esse (neutr.) D 11, 4. A 30, 3. I, 17, 7. 22, 14. 54, 10. IV, 20, 5. 81, 20. V, 13, 8. 1, 5, 6. 31, 3. 55, 10. 2, 36, 10. 3, 34, 23. 69, 4. 4, 39, 17. 46, 8. 6, 23, 12. 12, 6, 15. 20, 9. 34, 5. 14, 9, 12. 52, 12. 15, 33, 6. 47, 8. 60, 12; i. q. futuros esse IV, 57, 14. V, 24, 12. 2, 5, 16. 4, 7, 11. 17, 16; i. q. futuras esse I, 18, 11. III, 13, 19. 19, 10. 64, 9. 1, 13, 16; i. q. futura esse II, 99, 14. III, 16, 7. 11, 6, 7. 14, 31, 3. 15, 36, 5. 54, 22. — futurum (masc.) i. q. fore 14, 48, 21. futurum (neutr.) i. q. fore III, 32, 17. — *foret* (forent) A 16, 7. 26, 14. 37, 21. 40, 8. I, 20, 12 (forent). 49, 14 (forent). 70, 21. 81, 4. 89, 14. II, 14, 23 (forent). 21, 10. 25, 10. 26, 15. 28, 4 (forent). 29, 18. 33, 9. 54, 11 (forent). 56, 7. 74, 12. 86, 23. 88, 3 et 8 (forent). 89, 8 (forent). 100, 17. III, 1, 5. 5, 2. 8, 10. 12, 8. 19, 3. 20,

13. 41, 9. 50, 11 (forent). 52, 4. 54, 14 (forent). 55, 5. 56, 13. 59, 8. 66, 18. 77, 23. 80, 12 (forent). IV, 8, 4. 11, 15. 22, 4 (forent) et 9. 25, 13. 32, 7. 35, 14. 41, 11. 61, 7. 63, 10. 71, 24. 81, 15 (forent). 85, 9 (forent). 86, 4. V, 18, 13. 1, 8, 31. 18, 8. 26, 4. 33, 7. 51, 1. 72, 5. 81, 5 (forent). 2, 12, 8. 19, 10. 26, 18. 30, 6. 35, 1 et 6. 37, 15 (forent). 39, 2. 50, 11 (forent). 55, 13. 70, 3. 3, 1, 14. 8, 6 (forent). 14, 17 (forent). 16, 5. 24, 13 et 20. 32, 11. 47, 4 (forent). 49, 4. 56, 8. 62, 4. 71, 2. 4, 4, 4. 13, 16. 15, 11. 16, 17. 45, 8. 53, 8. 56, 11. 71, 1. 5, 4, 18 (forent). 5, 4. 10, 17. 6, 2, 18. 3, 18. 11, 2. 25, 12. 40, 2 (forent). 11, 10, 3. 23, 13. 28, 13 (forent). 12, 16. 12, 20, 3. 31, 13. 32, 11. 38, 6 et 11. 39, 9 (forent). 40, 2. 45, 19. 48, 9. 56, 7 (forent). 62, 10 (forent). 68, 3 (forent). 13, 54, 17 (forent). — *esset* (essent) D 1, 12. 16, 23 (essent). 18, 6. 21, 13. 22, 10. 36, 29. 41, 8 et 22 (essent). 42, 3. A 2, 2 (essent) et 11 et 14. 6, 10. 16, 22. 18, 14. 21, 12. 40, 14. 42, 4. G 26, 2. 46, 22. I, 26, 10. 29, 20. 37, 25. 38, 1. 54, 8. 62, 6. 86, 18. II, 6, 14. 12, 18. 72, 9. 76, 18. IV, 4, 2. 11, 3 (essent). 50, 7. V, 9, 20. 26, 9. 1, 3, 23. 9, 21. 25, 14. 77, 6. 2, 26, 14. 38, 24 (essent). 40, 14. 71, 4. 3, 12, 5 et 18. 40, 6. 64, 14. 70, 8. 4, 7, 12. 8, 20. 19, 11. 30, 11. 70, 11. 6, 3, 5. 8, 11. 11, 16, 22. 20, 17. 31, 7. 12, 33, 8 (essent). 42, 18. 46, 5. 52, 8. 54, 5. 69, 6. 13, 3, 11 (essent). 5, 4. 8, 10. 9, 11. 23, 9 (essent). 24, 2. 32, 2. 41, 13 (essent) et 21. 44, 9. 47, 16. 51, 4 (essent). 14, 7, 11 et 13. 12, 3 (essent) et 5. *58, 12. 15, 25, 3. 27, 5. 28, 6. 31, 6. 36, 11. 42, 2 (essent). 47, 7. 52, 12 (essent). 61, 7. 62, 5 (essent). 64, 10. 16, 19, 10 et 15. 30, 6. — *Legitur essem* II, 77, 7. 6, 8, 6; *esses* D 10, 22. I, 15, 17. 12, 37, 3; *essemus* 3, 53, 9 cf. Sirker, *Formenl.* § 64. Contra ea, quae O. Uhlig, *Fore, foret und forent* bei Tac. *Schneeberg*. 1889 disputavit, cf. Andresen, *Jahresber.* XVI p. 313. John, *Gymn.* 1889 sp. 785. Kunze, *Sallustiana*, 2. Heft. Leipzig. 1893.

Significatio. I) **verbum substantivum.** A) i. q. *vorhanden sein, sich befinden, stattfinden, entstammen a* absol. α) *subiecta sunt substantiva vel voces quae eo loco sunt* 1) *subi. sunt substant.* aa) *homines* III, 55, 5 tot milia armatorum . . , si *dux* alius foret, inferendo quoque bello satis pollebant. 3, 74, 22 erantque plures simul *imperatores*. IV, 58, 23 sane ego displiceam: sunt alii *legati, tribuni, centurio* denique aut *miles*. G 20, 14 si *liberi* non sunt, proximus gradus . . fratres, patrum, avunculi. 6, 50, 7 erat *medicus* arte insignis, nomine Charicles. 12, 15 una (*Sibulla*) seu plures fuere. 11, 23, 13 quem ultra honorem residuis nobilium, aut si quis pauper e Latio *senator* foret? 6, 20, 7 Passieni oratoris dictum percrebruit neque meliorem umquam *servum* neque deteriozem *dominum* fuisse. A 42, 20 sciant . . posse etiam sub malis principibus *magnos viros* esse. IV, 74, 11 cf. *bb* sub fin.

bb) *res* III, 64, 9 si *ducem* se praebisset, easdem illas *adulationes* pro Vespasiano fore i. q. werden stattfinden. 5, 7, 2 singulos, ut cuique adsistere, adloqui *animus* erat, retinens aut dimittens partem diei absumpsit cf. II. A. α. γ. ec. A 33, 6 septimus *annus* est . . , ex quo . . 4, 1, 2 nonus Tiberio *annus* erat compositae rei p., *florientis domus* . . , cum . . 14, 53, 4 quartus *decimus annus* est, Caesar, ex quo . . 6, 28, 15

inter Ptolemaeum ac Tiberium minus ducenti quinquaginta anni fuerunt. III, 16, 1 quinta ferme hora diei erat, cum. . . I, 37, 22 septem a Neronis fine menses sunt, et iam. . . — 13, 39, 20 tantus inde ardor certantis exercitus fuit, ut. . . D 38, 11 quod maius argumentum est quam quod. . . G 10, 19 eius gentis, cum qua bellum est. I, 13, 19 donec bellum fuit. 6, 47, 1 futuris etiam post Tiberium caedibus semina iaciebantur. D 39, 7 est aliquis oratorum campus, per quem. . . cf. campus B. 32, 30 sunt aliae causae, magnae et graves. 12, 65, 9 pares iterum accusandi causas esse [Nipp. inclus.]. III, 11, 6 ut olim virtutis modestiaeque, tunc procacitatis et petulantiae certamen erat, ne. . . I, 38, 10 hoc solum erit certamen, quis mihi plurimum imputet. 1, 81, 2 comitiis consularibus, quae tum primum illo principe ac deinceps fuere. 63, 2 ubi primum copia fuit, evehi equites. . . iubet. 16, 31, 12 si crimen est, sola deliqui. 3, 71, 4 etsi delubra eius deae multa in urbe, nullum tamen tali cognomento erat. I, 16, 14 neque erat adhuc damnati principis exemplum. 11, 34, 15 fore diluendi criminis facultatem respondit. 14, 21, 3 maiores non abhorruisse spectaculorum oblectamentis pro fortuna, quae tum erat. 3, 12, 21 si qua fuit iniquitas Germanici cf. iniquitas. IV, 7, 16 nullum maius boni imperii instrumentum quam bonos amicos esse. 3, 54, 12 si prohibita impune transcenderis, neque metus ultra neque pudor est. 4, 69, 4 si pone fores adsisterent, *metus visus, sonitus aut forte ortae suspitionis erant [Rhenan. erat]. G 10, 17 est et alia observatio auspiciornm. 14, 22, 2 sidus cometes effulsit, de quo vulgi opinio est, tamquam mutationem regis portendat. D 14, 19, 22. 41, 14. I, 30, 2. III, 54, 20 opus est; 3, 26, 3 o. erat; A 33, 10 o. fuit; I, 62, 6. 15, 27, 5 o. esset; V, 16, 10. 15, 3, 5. 16, 4, 4 o. esse c. abl. cf. opus a. α et β. IV, 51, 8 gratiae Vologeso actae mandatumque, ut legatos ad senatum mitteret et pacem esse sciret. 1, 50, 16 adeo cuncta incuria disiecta erant neque belli timor ac ne pax quidem nisi languida et soluta. 4, 32, 10 immota quippe aut modice lacessita pax. . . erat. 5, 3, 2 incolumi Augusta erat adhuc perfugium. 14, 34, 6 apertam planitiem esse, sine metu insidiarum. 48, 17 esse poenas legibus constitutas, quibus. . . supplicia decernerentur. D 6, 21 est quoddam sicut ipsius dictionis, ita gaudii pondus et constantia cf. pondus II. b. 16, 30 positio caeli siderumque, quae cum maxime est. II, 66, 9 nec diu. . . quies fuit. V, 13, 20 quies proeliorum fuit. 4, 25, 15 non nisi duce interfecto requiem belli fore. 1, 9, 15 non aliud discordantis patriae remedium fuisse quam *ut ab uno regeretur. 15, 56, 2 diversi interrogantur, quisnam is sermo, qua de re fuisset. D 25, 23 quamvis in diversis ingenis, esse quandam iudicii ac voluntatis similitudinem et cognationem. A 22, 5 ponendis insuper castellis spatium fuit. 1, 35, 23 ac spatium fuit, quo Caesar. . . in tabernaculum raperetur. 3, 69, 8 multos in provinciis contra quam spes aut metus de illis fuerit egisse. IV, 58, 21 si pavetis aciem, indignum id quidem, sed est vallum murique et trahendi artes. 69, 11 nondum victoria, iam discordia erat. 74, 11

vitia erunt, donec homines. D 18, 14 hoc interim probasse contentus sum, non esse unum eloquentiae cultum.

2) *subi. sunt voces, quae substantivorum loco sunt* D 26, 17 non negaverim Cassium. . ., si *uis* comparetur, qui postea fuerunt, posse oratorem vocari. 25, 5 parum proprie antiqui (vocantur), quos satis constat ante centum annos fuisse. IV, 84, 18 nec sum ignarus esse quosdam, qui. . . 4, 6, 9 (Tiberius) mandabat honores. . ., ut satis constaret non *alios* potiores fuisse. 40, 34 nihil esse tam excelsum, quod non virtutes istae. . . mereantur. 3, 34, 23 quid fore, si (coniungia) per plures annos in modum discidii oblitterentur? 11, 32, 13 tribus omnino comitantibus — *id* repente solitudinis erat —. . . Ostiensem viam intrat. II, 44, 3 obstructae strage corporum viae, quo plus caedis fuit. IV, 15, 15 nec. . . satis virium ad arcendum erat. 33, 20 quantum pedatum erat. 2, 38, 3 quantum pauperum est. 4, 24, 6 contracto quod erat militum. IV, 76, 4 quod roboris sit, Belgas secum. . . stare. V, 16, 11 fusos Germanos, quod roboris fuerit. 13, 56, 18 quod inventutis *erat caeduntur.

β) *subiecta sunt enuntiata ad enuntiat. relat.* III, 16, 7 fore quae *acciderent rebatur. D 31, 22 sunt apud quos. . . adstrictum. . . dicendi genus plus fidei meretur. A 28, 14 ac fuere quos. . . indicium tanti casus inlustravit. — V, 2, 11. 1, 80, 6. 6, 28, 9. 14, 9, 2 et 3. 37, 9. 59, 4 sunt qui; D 9, 17 sint qui; 4, 17, 15 (cf. 53, 5) esse qui; I, 25, 10. 50, 19. 90, 12. II, 70, 16. III, 65, 2. IV, 6, 1. 1, 69, 3. 2, 73, 2. 4, 50, 3. 57, 9. 12, 47, 14. 14, 10, 13. 20, 3. 15, 12, 17. 43, 18. 16, 29, 5 (cf. III, 52, 5. IV, 11, 12) erant qui c. coniunct. cf. qui p. 1301^a. I, 55, 18 neque enim erat adhuc cui imputaretur (sc. id). II, 51, 2 nec erat qui coereret. D 42, 1 et 2 erant quae (neutr.); I, 7, 6. 78, 10. 89, 14. II, 56, 4. III, 6, 16. 73, 19. 77, 14. IV, 9, 11. 1, 35, 12. 3, 5, 1. 14, 23, 8. 15, 41, 10. 59, 1 fuere qui; II, 2, 2 fuerunt [al. fuere] qui; 3, 29, 6 neque tum fuisse dubitaverim qui c. coni. cf. qui p. 1301^a.

bb) *ut* D 11, 4 fore arbitrabar ut. . . detrectaret poetas atque carminum studium prosterneret. 14, 9, 12 responderunt Chaldaei f. ut imperaret matremque occideret. 1, 31, 3 magna spe f. ut Germanicus imperium alterius pati nequiret daretque se legionibus. . . V, 13, 8 eo ipso tempore f. ut valesceret Oriens profectique Iudaea rerum potirentur. I, 22, 14 persuaserat f. ut in imperium adscisceretur. 54, 10 ni *sibi ipsi consulerent, f. ut acerrimi militum. . . occiderentur. 1, 5, 6 multas illic utrimque lacrimas. . . spemque ex eo f. ut iuvenis penatibus avi redderetur. 4, 46, 8 rumor incesserat f. ut. . . diversas in terras traherentur. 6, 23, 12 rumor incedebat f. ut nuru ac nepoti conciliaretur Caesar. — III, 32, 17 excepta vox est, cum teporem incusaret, statim futurum ut incalescerent.

b) *additur, ubi vel unde aliquis (aliquid) sit* α) *praep.* 1) *ab* I, 89, 13 quidquid utrimque virium est a tergo. 2, 19, 10 equitem propinquis lucis texere, ut ingressis silvam legionibus a tergo foret. 3, 74, 10 pars aliqua militis Romani in ore, in latere et saepe a tergo erat. — 2, 36, 10 quantum odii fore ab iis, qui ultra quinquennium proiciantur? cf. 15, 49, 1 infra c. β. 1.

2) *ante* I,16,11 sit a. oculos Nero. — 13,54, 20 nullos mortalium armis aut fide a. Germanos esse exclamant.

3) *apud* 1,31,5 duo a. ripam Rheni exercitus erant. 3,71,5 repertum est aedem esse a. Antium. 14,26,8 (Tigranes) diu obses a. urbem fuerat. 16,15,2 Ostorius longinquis in agris a. finem Ligurum. erat. — G3,1 fuisse a. eos et Herculem memorant. 3,61,2 esse a. se Cenchreum amnem, lucum Ortygiam. — III,1,10 minorem esse a. victos animum. 6,22,7 ideo creberrime tristia in bonos, laeta a. deteriores esse. IV,11,3 cf. 9.

4) *citra* A1,11 nec id Rutilio et Scauro citra fidem. fuit.

5) *cum* I,38,8 omnium militum arma nobiscum sunt. 84,21 senatus nobiscum est. IV,17,19 esse secum veteranas cohortes. — 2,71,19 misericordia c. accusantibus erit. — I,16,16 nos bello et ab aestimantibus adsciti c. invidia quamvis egregii erimus.

6) *ex a*) 12, 2, 2 Antonia ex Paetina erat. — 1,13,15 spem esse ex eo non iritas fore senatus preces, quod. . non intercessisset. *β*) IV, 37,6 qui e superiore exercitu erant. 1,23,5 gladiatores, qui e servitio Blaesi erant. 4,17,11 pars magna e propinquis ipsius. . erant. 13,19,4 ex quibus erat Iunia Silana cf. p. 331^b. *γ*) 4,31, 13 e re p. id esse.

7) *extra* A 8,12 ita virtute in obsequendo, verecundia in praedicando e. invidiam nec e. gloriam erat. I,79,10 mirum dictu, ut sit omnis Sarmatarum virtus velut e. ipsos cf. extra B. b. a.

8) *in aa*) c. acc. 6,22,7 cf. 3. 4,52,1 series futuri in Agrippinam exitii.

bb) c. *abl. ca*) *propr.* A40,8 si in *Britannia foret. 13,53,1 quietae. . res in Germania fuerant. 2,5,16 integrum equitem equosque. . media in Germania fore. — IV,15,7 erat in *Canninifabibus*. . Brinno. — II,55,3 quod erat in *urbe* militum. 3, 2, 11 qui in urbe fuerant. 24,22 fuit posthac in urbe. D40,21 nulla fuit in *foro* pax, nulla in *senatu* concordia, nulla in *iudiciis* moderatio. 4,21,9 in *domo* eius venenum esse. IV,52,16 ut. . frumentum in *horreis* fuerit. III,84,8 proprium esse militis decus in *castris*. 1,16,9 erat in castris Percennius quidam. A26,10 fuit atrox in ipsis portarum *angustiis* proelium. 16,15,2 Ostorius longinquis in agris. . erat cf. 3. IV,65,9 si qui. . alienigenae in *finibus* nostris fuerant. G40,8 est in *insula* Oceani castum nemus. 15,51,7 *erat *navarchus in ea *classe* Volusius. — 14,34,6 nihil hostium nisi in *fronte*. . esse. 3,74,10 cf. 1. III,71,4 erant antiquitus porticus in *latere* clivi. I,36,3 in *suggestu*, in quo. . aurea Galbae statua fuerat. 15,47,7 vitulus, cui caput in *crure* esset. III,19,10 opes Cremonensium in *sinu* praefectorum legatorumque fore. 5,4,1 fuit in *senatu* Rusticus. 14,42,8 senatus, in quo ipso erant studia nimiam severitatem aspernantium. D40,21 cf. supra. 3,44,8 an Sacrovirum maiestatis crimine reum in *senatu* fore? I,59,3 erant in *civitate* Lingonum octo Batavorum cohortes. IV,11,3 cum. . non leges, non princeps in *civitate* essent. 11,12 erant in *civitate*. . qui

principatus inanem ei (Calpurnio) famam circumdarent. 4,53,5 esse in *civitate*, *qui. . dignarentur. 13,45,2 erat in *civitate* Sabina Poppaea. 14,52,12 quem ad finem nihil in *re p.* clarum fore, quod non ab illo reperiri credatur? — 1,3,23 quamquam esset in *domo* Tiberii filius iuvenis. 2,9,4 erat is in *exercitu*. 13,35,4 fuisse in eo exercitu veteranos, qui non stationem. . inissent. IV,77,7 universa clades in *oculis* fuit. 3,29,8 initia fastigii Caesaribus erant magisque in *oculis* vetus mos. II, 28,8 postquam in *conspectu* sit hostis. 11,34,8 iam erat in *aspectu* Messalina. — G3,17 quae neque confirmare argumentis neque refellere in *animo* est. 15,53,17 nobis quoquo modo traditum non occultare in *animo* fuit. — 3,45,3 qui (Sequani). . in *armis* erant.

ββ) *transl.* 1) D16,28 spatium temporis. . perquam breve et in *proximo* est. 25,7 dummodo in confesso sit. 27,3 in c. est. A1,7 in aperto erat. III,56,13 in a. foret. IV,4,8 in

n vidia in occulto, adulatio in a. erant [M erat]. 2,77,12 est tibi. . favor, sed in occulto. A5,9 in ambiguo Britannia fuit. I,37,4 nomen in incerto erit. 47,7. III,84,31. IV,86,6. 6,45,13 in i. fuit. II,83,11 Vitellium in i. fore. 3,9,6 in i. sunt. 56,8 in i. foret. 69,12 in i. sint. 6,22,2 in i. iudicium est. 15,36,2 causae in i. fuere. 36,18 senatus et princeps in i. erant cf. p. 607^b. III, 2, 26. 3, 50, 12. 15, 2, 12 in integro est. A19,19 in promptu erat. 12,15,11 nec fuit in arduo societas cf. p. 608^a. 2) D18,18 in *laude*. . in fastidio esse. 19,15 in honore erat. 32,32 quod mihi in consuetudine est. 3, 72,3 erat. . in more publica munificentia. II, 86,8 in nullo Othoniani belli usu fuit. V,6,9 umor in usu medentium est. II,73,4 erat. . in ore famaue Vespasianus cf. p. 608^a. 3) G29,8 est in eodem *obsequio* et Mattiacorum gens. I,18,11 legiones. . brevi in officio fore. II,81,2 Suria. in eodem sacramento fuit. 1,53,3 fuerat in matrimonio Tiberii. 6,51,13 quoad privatus vel in imperiis sub Augusto fuit. 12,45,19 doceret, quo in statu Armeria foret. 15,25,3 interrogatus. . quo in statu Armenia esset. 15, 3,7 Suriam. . acriore in discrimine esse cf. p. 608^a. 4) *est in i. q. positum est in aliquo (aliqua re) alqd* I,38,1 ne qua. . in successore Galbae spes esset. — [D35,9 in loco nihil reverentiae *est [Acidal., Halm; codd. sed; John ut]. . in condiscipulis nihil profectus.] IV,71,24 ut non plus suis in virtute foret cf. c. β. 9. b. 15,35,6 neque aliam spem quam in rebus novis esse. 1,58,10 parum praesidii in legibus erat. 2,4, 11 ubi. . parum subsidii in Armeniis. . erat. I, 38,11 nullus cunctationis locus est in eo consilio, quod. . 76,11 erat grande momentum in nomine urbis ac praetexto senatus. II,12,18 ut quibus. . neque in victoria decus esset neque in fuga flagitium. A2,14 si tam in nostra potestate esset oblivisci quam tacere. IV,4,6 in manu sua fuisse imperium. . iactabat. 4,41,8 sua in m. aditus. . fore. 2,46,11 ipsorum in m. sit. . bellum an pacem. . malint. III,84,1 plurimum molis in obpugnatione castrorum fuit. — A32,25 poenae, quas. . statim ulcisci in hoc

campo est. — III, 8, 8 in Veronensibus pretium fuit cf. p. 608^b. 5) *est in aliquo (aliqua re) alqd* A 6, 6 in bona uxore tanto maior laus, quanto in mala plus culpae est. II, 80, 8 in ipso nihil tumidum, adrogans aut in rebus novis novum fuit. IV, 11, 3 cf. 9. 14, 43, 7 quidquid hoc in nobis auctoritatis est. D 11, 12 si quid in [falso del. Acid., Halm, Andr.] nobis notitiae ac nominis est. 1, 11, 8 plus in oratione tali dignitatis quam fidei erat. 4, 20, 14 an sit aliquid in nostris consiliis. 15, 63, 10 sit. . . exitus constantia *penes* utrosque par, claritudinis plus in tuo fine cf. p. 609^a. 6) i. q. *inter* D 22, 21 sit in apparatu eius et aurum et gemmae. V, 19, 13 Treverorum senatores, in quis fuit Montanus. 12, 6, 15 et fore hoc quoque in *iis quae mox usurpentur.

9) *inter* III, 29, 14 completur caede quantum i. castra murosque vacui fuit. II, 78, 12 est Iudaeam i. Suriamque Carmelus. 2, 62, 4 erat i. Gotones nobilis iuvenis. — IV, 17, 16 fuisse i. Verginii auxilia Belgas. III, 52, 5 erant i. duces qui necerent moras. 4, 10, 6 is. . . carus domino interque primores ministros erat. 15, 34, 8 Vatinius i. foedissima eius aulae ostenta fuit. 61, 17 et Silvanus i. coniuratos erat. 68, 18 haud nescius i. adulteros eius et Caesarem esse. 14, 12, 5 dies natalis Agrippinae i. nefastos esset. — A 29, 4 bellum i. remedia erat. II, 99, 12 perfidiam *meditanti infringere exercitus virtutem i. artes erat. 3, 9, 10 fuit i. irritamenta invidiae domus. . . festa ornata. 16, 3, 4 divitiarum expectatio i. causas paupertatis publicae erat. 11, 24, 34 quod hodie exemplis tuemur, i. exempla erit. — D 14, 4 suspicatus. . . altiore i. eos esse sermonem. IV, 11, 3 cum discordia i. patres, ira *apud* victos, nulla *in* victoribus auctoritas, non leges, non princeps in civitate essent.

10) *inacta* G 30, 17 velocitas i. formidinem, cunctatio propior constantiae est. 6, 42, 10 populi imperium i. libertatem, paucorum dominatione regiae libidini propior est.

11) *penes* α) G 11, 3 p. plebem arbitrium est. IV, 39, 8 vis p. Mucianum erat. V, 8, 6 Assyrios p. . . Oriens fuit. 2, 45, 20 p. utros summa belli fuerit. — II, 6, 14 ne p. ceteros imperii praemia, p. ipsos. . . servitii necessitas esset. 15, 54, 22 praemia p. unum fore. IV, 81, 20 gloriam p. Caesarem, . . ludibrium p. miseros fore. 2, 52, 23 p. alias familias imperatoria laus fuerat. II, 47, 9 p. me exemplum erit. I, 30, 9 (praemia) quorum libido ac voluptas p. ipsum sit, rubor ac dedecus p. omnes. A 15, 19 constantiam p. miseros esse. 15, 63, 10 sit. . . exitus constantia p. utrosque par. 1, 44, 13 p. eosdem saevitia facti et invidia erat. 6, 44, 18 auctoritas p. Abdagaesen. . . erat. III, 75, 8 decus domus p. Sabinum erat. β) I, 57, 8 scires illum (exercitum). . . non p. rem p. fuisse cf. *penes*.

12) *per* IV, 74, 1 regna bellaque per Gallias semper fuere.

13) *procul* 14, 31, 3 tali obsequio ratas regnumque et domum suam procul iniuria fore.

14) *sub* 14, 45, 9 liberti, qui sub eodem tecto fuissent. — 6, 51, 13 quoad. . . in imperiis sub

Augusto fuit cf. 8. *bb.* β. 3. 1, 26, 14 an praemia sub dominis, poenas sine arbitro esse?

15) *supra* G 25, 8 liberti non multum supra servos sunt.

16) *trans* II, 44, 20 superesse. . . militum quod trans Padum fuerit.

β) *adv.* III, 69, 14 modicum *ibi* proelium. . . sed prosperum Vitellianis fuit. IV, 84, 16 fuerat *illic* sacellum Serapidi atque Isidi. . . sacratum. III, 24, 13 *illic* signa armaque vestra sunt, et mors victis. — A 37, 18 *sicubi* artiora (i. q. dichtere stellen) erant. II, 26, 10 ea *ubique* formido fuit apud fugientes occurrentes, in acie pro vallo, ut. . . I, 37, 18 quae *usquam* provincia, quae *castra sunt nisi cruenta et maculata? 20, 2 iustissimum visum est inde repeti (pecuniam), *ubi* iniopiae causa erat. III, 31, 6 ne. . . ira victoris. . . in tribunos centurionesque, ubi pretium caedis erat, *verteretur. 14, 53, 20 ubi est animus ille modicis contentus? IV, 50, 7 servum, quisnam et ubi esset Piso, interrogare. 12, 69, 6 rogantes, ubi Britannicus esset. 15, 20, 17 nobis opinio decedat, qualis quisque habeatur, *alibi* quam in civium iudicio esse. — II, 47, 8 initium *illinc* [M *illic*] fuit. 15, 33, 6 initium *inde* fore, ut. . . V, 24, 12 *inde* iniuriam et culpam, *hinc* ultionem et deos fore. 4, 58, 7 *unde* exitii causa multis fuit. I, 56, 9 *unde plures erant, omnes fuere.

γ) II, 35, 1 et erat insula *amne medio*. 4, 27, 7 et erat *isdem regionibus* Lupus quaestor. 4, 6 quamquam arduum sit *eodem loci* potentiam et concordiam esse. 1, 16, 7 *loco* libertatis erit, quod eligi coepimus. II, 34, 4 quieti. . . quod i. sapientiae est. . . opperiebantur. 12, 2, 8 rectius Lolliam induci. . . privignis parentis i. futuram. 14, 63, 10 huic primus nuptiarum dies i. funeris fuit. — IV, 12, 13 erat et *domi* delectus eques. III, 52, 4 quidquid *Veronae* militum foret. IV, 71, 16 contracto quod erat militum Mogontiaci. 2, 51, 3 nam etiam tum (Germanicus atque Drusus) Romae erant.

c) *additur datus* α) 1) *subiecta sunt homines* 15, 38, 26 esse sibi *auctorem* (faces iaciendi) vociferabantur. 3, 56, 14 esse illi *coniugem* et tres *liberos* eamque aetatem, qua. . . 12, 44, 6 erat Pharasmani *filius* nomine Radamistus. I, 15, 16 est tibi *frater* pari nobilitate. 1, 23, 8 neque illi fuisse umquam fratrem. 15, 44, 7 feminae, quibus *mariti* erant. 4, 40, 8 esse illi *matrem* et *aviam*. 7, 11 communes illi cum familia Drusorum fore *nepotes*. III, 67, 3 erat illi et fessa aetate *parens*. 11, 25, 7 quibus clari parentes fuerant. 4, 8, 20 quamquam esset illi propria *suboles*. 14, 34, 3 iam Suetonio. . . decem ferme milia *armatorum* erant. II, 4, 15 tres. . . ipsi Vespasiano *legiones* erant. III, 64, 3 esse illi proprium *militem* cohortium urbanarum. 12, 29, 15 ipsi manus propria *pedites*, eques e Sarmatis *lasygibus* erat. III, 60, 9 esse adhuc Vitellio *vires*. II, 30, 11 plus virium, prope duplicatus *legionum auxiliorumque* numerus erat Valenti. 13, 8, 10 ut. . . par *civium sociorumque* numerus Corbuloni esset. A 15, 5 singulos sibi olim *reges* fuisse. 4, 43, 11 si *vatum*, annalium ad testimonia vocentur, plures sibi ac locupletiores esse.

2) *subiecta sunt res a) subst.* A 31,12 neque enim *arva* nobis aut *metalla* aut *portus* sunt. 4,72,9 quis (Germanis) *ingentium* beluarum *feraces saltus*, *modica domi armenta* sunt. I,84,10 vobis *arma et animus* sit. 4,46,13 esse sibi *ferrum et iuventutem* et promptam libertati aut ad mortem *animum*. 3,43,9 cum *venabulis et cultris* quaeque alia *venantibus tela* sunt. 1,44,20 cui erant *dona militaria*, edebat. — I,81,1 erat Othoni celebre *convivium*. — G 3,2 sunt illis haec quoque *carmina*. 11,14,14 nobis quoque *paucae (litterae)* primum fuere, deinde *additae* sunt. — *mos* est *alcui c. inf. cf. II. A. a. y. ce.* 3,21,14 dum ea *ratio* barbaro fuit, *inritum fessumque Romanum* impune *ludificabatur*. 14,44,14 nationes in familiis habemus, quibus *diversi ritus*, *externa sacra* aut *nulla* sunt. A 32,12 aut *nulla plerisque patria* aut alia est. 22,2 usque ad *Tanaum (aestuario nomen est)*. II,4,6 *Sostratus (*sacerdoti id nomen erat)*. IV,18,24 *castra*, quibus *Veterum nomen* est. 26,12 loco [cui *al.*, Wolff] *Gelduba nomen* est. 1,45,3 loco *Vetera nomen* est. 6,41,8 *duos collis*. (minori *Cadra*, alteri *Davara nomen* est). 14,22,9 **in villa*, cui *Sublaqueum nomen* est. 15,10,15 *castello*, cui *Arsamosata nomen* est. 37,17 uni ex illo *contaminatorum grege* (nomen *Pythagorae* fuit). 16,9,5 *municipio Apuliae*, cui *nomen Barium* est. 30,7 *Serviliae* (id enim *nomen puellae* fuit). III,66,9 cf. *infra*. 5,1,2 *Rubellio et Fufio consulibus*, quorum utriusque *Geminus cognomentum* erat. G 34,4 *maioribus minoribusque Frisiis vocabulum* est ex modo *virium*. 13,12,2 *libertae*, cui *vocabulum Acte [al. Actae]* fuit. — 1,75,12 *satis comperto paternas ei angustias* esse. IV,7,5 esse illi *pecuniam et eloquentiam*. 13,42,21 at sibi *labore quaesitam et modicam pecuniam* esse. I,51,18 prout *opulentia civitatibus* erat. 6,8,21 *quae (opes, honores, iuvandi nocendive potentiam)* *Seiano fuisse nemo negaverit*. 12,37,1 si *quanta nobilitas et fortuna* mihi fuit, *tanta rerum prosperarum moderatio* fuisset. 15,31,6 *petierat*, ne . . *adsisteret tantusque ei Romae quantus consulibus honor* esset. D 12,15 *nec ullis aut gloria *maior *erat [Ritter; codd. more]* aut *angustior honor*. 12,19,7 *populi R. imperatoribus*, *magnarum nationum regibus primam ex similitudine fortunae amicitiam*, sibi et *Claudio etiam communionem victoriae* esse. II,26,15 ne *Vitellianus miles recens*. *fessos adgrederetur et *percussis nullum retro subsidium foret*. 2,63,2 *Maroboduo*. *non aliud subsidium quam misericordia Caesaris* fuit. 12,51,1 *nec aliud Radamisto subsidium* fuit quam *pernicitas equorum*. 2,77,11 est tibi *Augustae conscientia*, est *Caesaris favor*, *sed in occulto*. — G 11,11 *sacerdotes*, quibus *tum et coercendi ius* est. 1,77,6 cf. *β. 9. a. 4,14,4 quis (Amphictyonibus) praecipuum fuit rerum omnium iudicium*. 2,3,11 *nec Tigrani diuturnum imperium* fuit neque *liberis eius*. 3,29,8 cf. *b. a. 8. bb. ca.* 10,3 *nullas esse partis Trioni*. I,20,6 illis *vix decumae super portiones* erant (per *tmesin i. q.* *supererant*). III,66,9 *sed quod nomen, quem statum filio eius Germanico fore?* 14,33,11

eadem clades municipio Verulamio fuit. 15,27,12 *imperatori suo immotam ubique pacem* et *unum id bellum* esse. 1,9,21 *pauca admodum vi tractata (esse)*, quo *ceteris quies* esset. 17,8 *ne dimissis quidem finem* esse *militiae*. 55,10 atque *ipsi tempus fore* quo . . *discerneret*. [Halm II,14,11 *nec mora proelio *est; M recte sed.*] I,29,20 ut ne post *Galbam quidem bello locus* esset. IV,8,4 *ne ambitioni aut inimicitis locus foret*. 2,71,12 *erit vobis locus querendi*. 3,16,16 *veritati et innocentiae meae nusquam locus* est. 50,8 *est locus sententiae*, per quam . . 14,21,13 *nec . . populo efflagitandi . . causam* fore. 13,5,4 *ne designatis quaestoribus edendi gladiatores necessitas* esset. D 39,15. II,47,11 *opus* est; I,77,2 o. erat; A 1,14 o. fuit; G 46,22 o. esset c. dat. cf. *opus a. a. p. 1033^b*. II,74,14 *esse privatis cogitationibus progressum, *esse *regressum*. 101,9 *Basso eadem molienti minor difficultas* erat. — G 11,13 *rex vel princeps*, prout *actas* cuique, prout *nobilitas*, prout *decus* bellorum, prout *facundia* est, *audiuntur*. 3,56,14 cf. 1. I,87,18 *auctoritatem Paulini, vigorem Celsi, maturitatem Galli*, ut cuique erat, *criminando*. IV,14,6 *et est plerisque proceram pueritia*. 13,35,8 *dimissis, quibus senectus aut valetudo adversa* erat. 12,20,9 cui *inopi quanto longiorem vitam, tanto plus supplicii* fore. 52,7 *neque tamen exuli longa posthac vita* fuit. 13,32,10 *longa huic Pomponiae aetas* et *continua tristitia* fuit. II,6,7 *Pompeio, Cassio, Bruto, Antonio*. *band prosperi exitus* fuerant. III,24,13 cf. *b. β.* — A 18,14 *quo ceteris par animus*. *esset*. 30,2 *magnus mihi animus* est . . fore. 1,56,18 *fuera animus Cherusis iuvare Chattos*. 11,16,22 si *paterna Italico mens* esset. A 37,11 *hostium, prout cuique ingenium* erat, *catervae*. *terga praestare*. 2,64,13 *regum ingenia, illi mite et amoenum, huic atrox, avidum et societatis impatiens* erat. 13,3,8 *fuit illi viro ingenium amoenum et temporis eius auribus adcommodatum*. 14,16,3 *contractis quibus aliqua pangendi facultas* necum *insignis *erat*. D 7,15 *adulescentes, quibus modo et recta indoles* est et *bona spes* sui. 12,26,8 *neque enim segnem ei fuisse indolem* ferunt. 13,3,13 *Augusto prompta ac profluens . . eloquentia* fuit. IV,7,5 cf. *supra*. D 2,11 *nec Secundo promptum esse sermonem*. 14,60,15 *per vulgum, cui minor sapientia *et ex mediocritate fortunae pauciora pericula* sunt. 12,3,11 cui (*Claudio*) *non iudicium, non odium* erat nisi *indita et iussa*. I,41,8 ut cuique *odium aut admiratio* fuit. G 39,6 *est et alia luco reverentia*. A 18,17 *prout prima cessissent, terrorem ceteris* fore. III,48,9 *fluxa, ut est barbaris, fide*. 4,18,9 si *iis quoque legionibus cupido* novandi fuisset. IV,20,5 *fessis patriae atque otii cupidinem* esse. III,84,16 *ea cura etiam morientibus decori exitus* fuit. 15,51,3 *neque illi ante ulla rerum honestarum cura* fuerat. 73,7 *quibus verum noscendi cura* erat.

b) *adiect. substantivorum loco posita* III,8,10 *ne periculum illa Germanicis exercitibus* foret. Cf. 15,5,9 *Vologesi vetus* et *penitus inficum* erat *arma R. vitandi* cf. *ad hunc locum etiam III,70,4 infra II. A. b. β.*

c) *pron.* 3,64,13 neque enim unquam fetialibus *hoc* maiestatis fuisse. 13,41,11 nec *id* nobis virium erat, quod. . . 14,52,2 nec bonis artibus *idem* virium erat altero velut duce amoto. 4,39,17 sibi *multum* superque vitae fore, quod tali cum principe explevisset. A 15,19 *plus* *illis (Romanis) impetus, maiorem constantiam penes miseros esse. 11,3,15 *tantum* illi securitatis novissimae fuit. 27,2 tantum ullis mortalium securitatis fuisse. 13,45,6 huic mulieri *cuncta alia* fuere praeter honestum animum. G 46,10 *quae omnia* diversa Sarmatis sunt.

β) *adduntur nomina vel pronomina cum praepositionibus coniuncta* 1) *ab* 15,49,1 initium coniurationi non a cupidine ipsius fuit. 2) *ad* 3,49,9 argentibus ad perniciem plus fidei fuit. 51,10 non senatui libertas ad paenitendum erat. 1,29,13 promptum ad asperiora ingenium Druso erat. 4,16,17 ut. . . ipsis promptior animus foret ad capessendas caerimonias. 3) *adversus* III,51,2 tantam victoribus a. fas nefasque inreverentiam fuisse. 2,71,4 iustus mihi dolor etiam a. deos esset. 13,35,2 Corbuloni plus molis a. ignaviam militum quam *contra* perfidiam hostium erat. 4) *apud* G 44,11 est a. illos et opibus honos. I,38,7 vestra virtus expectatur, a. quos omne honestis consiliis robur et sine quibus quamvis egregia invalida sunt. 15,74,2 Soli, cui est vetus aedes a. circum. 5) *contra* 13,2,8 certamen utriusque unum erat c. ferociam Agrippinae. 35,2 cf. 3. 6) *cum* D 10,20 tecum mihi res est. 18,30 mihi c. universis negotium est. 22,2 cui (Ciceroni) eadem pugna c. aequalibus suis fuit, quae mihi vobiscum est. IV,7,11 fuisse Vespasiano amicitiam c. Thræsea, Sorano, Sentio. 2,28,4 cui (Vesulario) propior c. Tiberio usus erat. 3,29,8 privignis c. vitrico levior necessitudo (erat) quam avo *adversum* nepotem. 5,1,5 primum ei matrimonium et liberi fuere c. Tiberio Nerone. 6,47,7 Albu-cilla, cui matrimonium c. Satrio. . . fuerat. 7) *de* D 25,6 mihi de vocabulo pugna non est. 8) *ex* 11,16,5 paternum huic genus e Flavio. . . mater ex Actumero. . . erat. IV,76,1 nullas esse Ceriali nisi e reliquiis Germanici exercitus legiones. 12,29,15 ipsi. . . eque e Sarmatis Iazygibus erat cf. c. a. 1. II,67,1 proximus Vitellio e praetoriis cohortibus metus erat. 3,65,4 ut pravis dictis factisque ex posteritate et infamia metus sit. 9) *in a)* c. acc. III,11,16 uni Antonio vis ac potestas in utrumque exercitum fuit. 1,77,6 dicebantur sententiae, ut praetoribus ius virgarum in histriones esset. 3,24,5 ut valida Augusto in rem p. fortuna, ita *domi* inprospera fuit. b) *c. abl.* 2,63,7 tutam ei honoratamque sedem in Italia fore, si maneret. 15,10,4 si Paeto aut in suis aut in alienis consiliis constantia fuisset. IV,71,24 haud ita loco iuvare, ut non plus suis in virtute foret. II,77,17 nec mihi maior in tua vigilantia parsimonia sapientia fiducia est quam in Vitellii torpore insectia saevitia. 5,8,7 neque aliud periclitantibus auxilii quam in fratre constantia fuit. 2,77,12 cf. c. 2. a. 3,9,6 pavidis consilia in incerto sunt. A 19,19 donec quod omnibus in promptu erat, paucis lucrosus fieret.

10) *inter* 16,31,11 nulla mihi principis mentio nisi inter numina fuit. II,99,12 cf. b. a. 9. 11) *per* 14,22,15 esse illi per Asiam avitos agros.

B) i. q. *möglich sein, freistehen* V,25,10 si dominorum electio sit, honestius principes Romanorum quam Germanorum feminas tolerari. 12,10,12 ideo regum liberos obsides dari, ut. . . sit regressus ad principem patresque. 14,58,12 effugeret segnem mortem, *dum suffugium *esset [Andr.; M otium suffugium et]. 12,56,7 cincto ratibus ambitu, ne vaga effugia forent. IV,18,23 et fuit interim effugium legionibus in castra. — G 5,10 est videre apud illos argentea vasa. 16,34,5 ut coniectare erat intentione vultus et auditus, si qua clarius proloquebantur.

II) *verbum copulativum.* A) *praedic. est substant.* a) *additur subiectum aut continetur iis, quae antecedunt c) subi. est substant. aa) pure adiungitur praedicatum ca) appellativum* 13,1,10 Silanus divi Augusti *abnepos* erat. 3,35,7 *avunculum* esse Seiani Blaesum. 72,15 cuius (Seiani) ille avunculus erat. 2,27,8 quae (Scribonia) quondam Augusti *coniunx* fuerat. A 4,7 *mater* Iulia Procilla fuit. 4,71,9 cuius (Asinii) liberorum Agrippina *matertera* erat. 2,37,3 *nepos* erat (Hortalus) oratoris Hortensii. 12,4,5 cuius (Silani) . . soror . . Vitellii *urus* fuerat. 16,6,9 laudavit . . quod (Poppaea) divinae infantis *parens* fuisset. 3,31,19 qui (Mamercus) *patruus* simul ac *vitricus* Sullae. . . erat. V,9,20 ut eiusdem Antonii Felix *progener*, Claudius *nepos* esset. 12,42,12 quam (Agrippinam) . . *sororem* (Gai) . . et *coniugem* et *matrem* fuisse unicum . . exemplum est. 1,12,16 Vipsania . . quae quondam Tiberii *uxor* fuerat. 14,61,24 si desperent uxorem Neronis fore Octaviam, illi maritum daturus. — 11,1,1 Valerium . . fuisse quondam *adulterum* eius credidit. D 40,8 est magna . . eloquentia *alumna* licentiae. . . comes seditionum, effrenati populi *incitamentum*, sine obsequio, sine *severitate, contumax, temeraria, adrogans, quae in bene constitutis civitatibus non oritur. IV,57,14 cum spoliati ex utique fuerint, *amicos* fore. 4,41,8 litterarum magna ex parte se *arbitrum* fore. III,28,2 Hormine id ingenium (fuerit) . . an potior *auctor* sit C. Plinius . . , haud facile discreverim. 13,20,7 Rusticus auctor est scriptos esse . . codicillos. 3,55,15 praecipuus adstricti moris auctor Vespasianus fuit. 12,29,5 auctores fuere Vibilius . . et Vangio ac Sido. III,2,25 cf. infra. D 32,27 quem (Demosthenem) studiosissimum Platonis *auditorem* fuisse memoriae proditum est. 3,54,14 unius urbis *cives* eramus. II,68,16 sed (qui adventabant) erant agminis *coactores*. III,37,15 *consul* uno die et ante fuerat Caninius. 1,14,12 designatus consul Drusus erat. 15,42,13 ut erat (Nero) incredibilem *cupitor*. 2,10,7 ne propinquorum . . *desertor* et *proditor* quam *imperator* esse mallet. IV,16,6 nec Brinnonem *ducem* eius belli sed Civilem esse patuit. G 21,9 qui modo *hospes* fuerat, monstrator hospiti et comes. III,85,6 tribuno insultanti se tamen *imperatorum* eius fuisse respondit. 15,56,7 sive *internuntius* inter eum Pisonemque fuit. 55,21 esse utrosque C. Pisonis *intimos*. 5,10,4 et erat (Pseudodrusus) *iuvenis* haud

dispari aetate. 13,4,8 non enim se negotiorum omnium *iudicem* fore. 3,12,2 patris sui *legatum* atque *amicum* Pisonem fuisse. 1,21,7 ciere . . centuriam quisque, cuius *manipularis* erat. 2,40,9 e clientibus duos (quidam *militis* fuisse tradunt) deligit. 12,66,12 virus, cuius *minister* e spadonibus fuit Halotus. 13,1,11 ministri (necis) fuere Celer . . et Helius libertus. D 15,5 sermonem saepe excepi, cum . . neminem . . *oratore* esse contenderes. 32,9 id . . *populus* . . ita laude prosequitur, ut . . *oratore* esse fateatur. 9,13 recurret ad te, Materne, non quia *poeta* es. 14,40,3 Domitius erat *praetorius*. 4,17,11 pars magna e propinquis ipsius aut *primores* civitatis erant. III,63,15 tanta torpedo invaserat animum, ut, si *principem* eum fuisse ceteri non meminissent, ipse oblivisceretur. I,49,19 dum *privatus* fuit. IV,4,2 si priv. esset. V,26,9 cum priv. esset. 11,31,7 an Silius priv. esset. 12,49,1 erat Cappadociae *procurator* Paellignus. 13,42,14 se *quaestorem* Germanici, illum domus eius *adulterum* fuisse. A 45,5 Massam [om. Vat.] tum *reus* erat. I,8,16 quem . . reum esse tamquam suum crimen accipiebant. 15,71,26 Caedicia . . et Caesennius Italia prohibentur, reos fuisse se tantum poena experti. 2,66,4 maluit patrati quam incepti facinoris reus esse. 3,26,15 praecipuus Servius Tullius *sanctorum* legum fuit. 4,31,4 precibus fratris, qui *senator* erat, concessit. G 36,8 Fosi . . adversarum rerum ex aequo *socii* sunt. III,2,25 idem *suasor* auctorque consilii ero. 43,7 quorum (praetorianorum) quondam *tribunus* fuerat. 16,26,15 nam (Rusticus) plebei tribunus erat. 14,21,22 *victorem* esse Caesarem pronuntiatum. 4,20,9 Lepidum . . gravem et sapientem *virum* fuisse comperior. 11,2,6 *virum* esse me fatebuntur. — III,13,19 octo legiones unius classis *accessionem* fore. II,46,6 neque erat *adulatio*. G 25,12 impares libertini libertatis *argumentum* sunt. I,42,6 conscius sceleris, cuius *causa* erat. III,70,27 non iam *imperator*, sed tantum belli causa erat. 13,38,13 locum delegit, cuius *pars* altera colles erant. . . pars in planitiem porrigebatur. G 28,18 Ubii quamquam R. *colonia* esse meruerint. 3,38,4 quod (maiestatis crimen) tum omnium accusationum *complementum* erat. IV,25,13 magis usurpandi iuris quam quia unius *culpa* foret. 1,26,4 ut *denarius* diurnum stipendium foret. I,15,15 iudicii mei *documentum* sit non meae tantum necessitudines . . sed et tuae. IV,60,6 (obsessi) virgulta postremo et stirpes . . vellentes miseriarum patientiaeque documentum fuere. D 8,15 (Marcellus et Crispus) eo clariora . . *exempla* sunt, quod . . 14,48,21 (Antistium praetorem) publicae clementiae maximum exemplum futurum. 12,37,11 si incolumem servaveris, aeternum *exemplar* clementiae ero. 1,6,1 primum *facinus* novi principatus fuit Agrippae caedes. A 37,25 *finis* sequendi nox et satietas fuit. IV,15,12 accitis Frisiis (transrhenana *gens* est). I,16,6 sub Tiberio . . unius familiae quasi *hereditas* fuimus. 6,29,22 quae (uxor) *incitamentum* mortis et particeps fuit. 12,34,5 illum diem, illum aciem testabatur aut recipiendam libertatis aut servitutis aeternae *initium* fore. 3,36,7 Cestius

senator disseruit principes quidem *instar* deorum esse. 1,20,4 cf. *β. aa.* A 10,16 Romana classis circumvecta *insulam* esse Britanniam adfirmavit. II,11,2 fuere quattuor *legiones*. 85,3 octava (legio) erat ac septima Claudiana. III,9,16 tres adhuc legiones erant. 3,28,17 exsoluti plerique legis nexus modicum. *levamentum* fuere. III,75,15 sive aptum tempori *mendacium* fuit. I,30,13 si res publica et senatus et *populus* vacua *nomina* sunt. III,50,19 militum voces terrebant, *clavarium* [donativi nomen est: Castalio, Halm incl.] flagitantium. 56,5 praecipuum ipse Vitellius *ostentum* erat. A 7,3 *Intimilium (Liguriae *pars* est). V,25,8 quotam partem generis humani Batavos esse? 15,72,11 et ipse (Nymphidius) pars Romanarum cladum erit. G 2,8 quis . . Germaniam peteret, . . nisi si *patria* sit. 3,62,4 Magnetes Scipionis et Sullae constitutis nitebantur . . uti Dianae . . *perforium* inviolabile foret. IV,46,27 *preces* erant, sed quibus contradici non posset. G 24,5 quamvis audacis lasciviae *preteritum* est voluptas spectantium. I,20,15 nec *remedium* in ceteros fuit, sed metus initium. II,68,13 *remedium* tumultus fuit alius tumultus. I,61,9 triginta milia Caecina . . ducebat, quorum *robur* legio unaevicensima fuit. II,67,5 tum (praetoriae cohortes) . . *robur* Flavianarum partium fuere. 4,5,6 praecipuum *robur* . . octo legiones erant. 3,64,14 ideo Augustales adiectos, quia proprium eius domus *sacerdotium* esset, pro qua vota persolverentur. IV,42,36 nec iam ille *senatus* sumus, qui . . flagitabat. II,88,15 nec minus saevum *spectaculum* erant ipsi (milites Vitelliani). G 45,20 *sucum* tamen arborum esse (sucinum) intellegas. 32,2 certum iam alveo Rhenum, quique *terminus* esse sufficiat, Usipi ac Tencteri colunt. A 32,8 metus ac terror sunt infirma *vincla* caritatis. 11,26,15 ob magnitudinem infamiae, cuius (sc. voluptas) apud prodigos novissima *voluptas* est.

ββ) *nomen proprium* G 43,4 Cotinos Gallica, Osos Pannonica lingua coarguit non esse *Germanos*. III,12,5 (militum) magna pars *Delmatae Pannonique* erant. 35,9 hic *Trevir*, Calenus *Aeduis*, uterque *Vitelliani* fuerant. — I,41,2 Vergilionem fuisse tradunt. III,68,15 Caecilius Simplex erat. IV,50,7 servum, quisnam et ubi esset Piso interrogare. 50,8 servus . . se Pisonem esse respondit. 14,5,16 Acerronia . . se Agrippinam esse . . clamitat. 4,65,2 montem eum antiquitus Querquetulanum cognomento fuisse.

bb) *additur dat.* 2,53,9 ei (Germanici) . . *avunculus* Augustus, *avus* Antonius erant. 85,3 ne quaestum corpore faceret cui avus aut *pater* aut *maritus* eques R. fuisset. 13,23,3 *cui (Claudio) per nuptias Antoniae (Sulla) *gener* erat. 6,10,14 *patrem* ei censorium fuisse memoravi. II,48,18 neu *patrum* sibi Othonem fuisse aut oblivisceretur umquam aut nimium meminisset. 12,22,7 maiorem ei *patrum* Messalinum esse. 3,22,2 Lepida, cui . . Sulla et Pompeius *proavi* erant. 12,46,5 quod ipse Radamisto *socer* esset. 4,19,1 erat *uxor* Sillio Sosia. — 6,8,5 fatebor et fuisse me Seiano *amicum* et ut essem expetisse. 3,19,1 Caesar

auctor senatui fuit. . sacerdotia tribuendi. 6,31, 13 Parthis mittendi nuntios validissimus auctor fuit Sinnaces. 11,14,8 fama est Cadmum . . Graecorum populis artis eius auctorem fuisse. III, 66, 18 cum Vitellius *collega* Claudio foret. 13,34,3 Corvinum divo Augusto . . collegam in eo magistratu fuisse. III,6,2 Antonio . . *comes* fuit Arrius. II,1,18 se Vitellio sive Othoni *obsidem* fore. 5,8,3 aerarii, cui *praefectus* erat. IV,21,7 esse sibi Vitellium *principem*. III,5, 11 Raetia, cui Porcius . . *procurator* erat. 3,9 eoque graviter militibus erat culpa vel gloriae *socius*. 4,23,7 erat illi praedarum *receptor* ac socius populandi rex Garamantum. 3,38,12 quis (liberis Cotyis) ob infantiam *tutor* erat Trebellenus. — A 15,16 sibi patriam coniuges parentes, illis avaritiam et luxuriam *causas* belli esse. 1,5,10 auditos . . gemitus semet incusantis, quod causa exitii marito fuisset. 12, 44,3 bellum . . Parthis quoque ac Romanis gravissimum . . motuum causa fuit. 4,36,5 cf. *β. bb.* A 6,3 id matrimonium ad maiora nitenti *decus* ac *robur* fuit. 2,21,13 solam internicionem gentis *finem* bello fore. 11,25,24 cf. *β. aa.* 2, 38,1 inclinatio senatus *incitamentum* Tiberio fuit. III,30,6 cf. *β. aa.* A 30,3 hodiernum diem . . *initium* libertatis toti Britanniae fore. I,1,2 initium mihi operis Servius Galba iterum Titus Vinus consules erunt. 67,4 initium bello fuit avaritia ac festinatio . . legionis. IV,4,19 isque praecipuus illi dies magnae offensae initium et magnae gloriae fuit. 15,23,4 *locus* puerperio colonia Antium fuit. II,45,4 expeditis et . . egressis *munimentum* fuere arma et victoria. G 36,5 modestia ac probitas **nomina* *superiori sunt. 2,3,3 victo Vononi *perfugium* Armenia fuit. 3,40,6 cum id (R. civitatem dari) rarum nec nisi virtuti *pretium* esset. 11,18,8 gloria, cui *principium* illa militia fuit. 13,30,12 Volusius . . cui tres et nonaginta anni *spatium* vivendi praecipuaeque *opes* . . fuerunt.

β) subi. est pronomen aa) quod cum praedicato congruit genere, numero, casu 2,15,3 *hos* esse Romanos Variam exercitus fugacissimos. 55,6 *hos* esse Mithridatis adversus Sullam, Antonii adversus divum Augustum socios. — I,8,2 et hic quidem Romae . . habitus animum fuit. 11,13 hic fuit rerum R. status. IV,71,1 hic belli status erat. 1,16,1 hic rerum urbanarum status erat. D 27,9 hanc esse eiusmodi sermonem legem . . proferre. 31,6 haec est oratori subiecta ad dicendum materia. IV, 65,11 deductis olim et nobiscum . . sociatis . . haec patria est. 72,2 hanc esse Classici, hanc Tutoris patriam. 2,71,14 non hoc praecipuum amicorum munus est. II,78,24 cf. *bb.* — D 26,7 neque enim oratorius *iste*, immo hercule ne virilis quidem cultus est, quo . . utuntur. — 16, 16,9 ira *illa* numinum in res R. fuit. III,24,4 illos esse campos, in quibus . . recipere gloriam possent. — D 30,28 *is* est orator qui . . III,45,8 spreto Venutio (*is* fuit maritus). 47,3 *is* fuit Anicetus. IV,11,10 *is* fuit filius Pisonis. 2,1,4 *is* fuit Vonones. 4,15,3 *is* fuit Lucilius. 13,42,3 *is* fuit Suillius. — D 16,29 *is* est magnus et verus annus, quo . . 3,19,4 *is* finis fuit *in ulciscenda Germanici morte. 11,25,24

isque illi finis inscitiae erga domum suam fuit. G 42,5 eaque Germaniae velut frons est. 2,18,1 magna ea victoria neque cruenta nobis fuit. 4,20,4 ea prima Tiberio erga pecuniam alienam diligentia fuit. 12,35,17 clara ea victoria fuit. 15,70,6 eaque illi suprema vox fuit. 16,14,12 eamque causam multis exitio [Andresen falso exitii cf. 2,64,18] esse. G 13,16 id nomen, ea gloria est, si numero . . comitatus emineat. 24,2 iuvenes, quibus illi ludicrum est. 35,11 id praecipuum virtutis . . argumentum est, quod . . II, 96,11 id praecipuum alimentum famae erat. III,10,13 id ipsum apud infensos incitamentum erat. IV,36,8 idque praecipuum fuit seditionis alimentum. III,78,8 omnium id ducum consilium fuisse, ostentare potius urbi bellum quam inferre. IV,58,6 id enim fas armorum et ius hostium est. 1,43,16 id stabile ad paenitentiam, id fidei vinculum erit. 2,46,19 id signum percussis fuit. 6,34,13 credito vexisse Phrixum, sive id animal seu navis insigne fuit. 11,22,9 apud maiores virtutis id praemium fuerat. I, 63,2 Divoduri (Mediomatricorum id oppidum est). 66,18 Luco (municipium id Vocontiorum est) faces (admove). 14,4,8 ducitque (matrem) Baulos. id villae nomen est. II,84,3 eos (pecunias) esse belli civilis nervos. G 5,7 numero (armentorum) gaudent, eaeque solae et gratissimae opes sunt. — A 4,3 *quae* equestris nobilitas est. 7,5 *quae* causa caedis fuerat. IV, 6,15 *quae* consulis designati sententia fuerat cf. p. 1294 *β. aa.* III,58,17 *quae* natura trepidantium est, inmodicus cf. p. 1294 *α. ββ.* 84,20 *quae* natura pavoris est. 15,36,17 *quae* praecipua cura est cf. p. 1294 *β. ββ.* 3,38,17 *quae* causa fuit, ne . . coalescerent cf. p. 1306^b. 14, 50,6 *quae* causa Neroni fuit suscipiendi iudicii. — D 10,2 quod unum esse pretium omnis laboris sui fatentur. G 2,10 quod unum apud illos . . annuum genus est. 1,20,4 Nauporto, quod municipii instar erat. 15,61,8 quod erat saevienti principi intimum consiliorum cf. p. 1294 *b. a. aa.* A 13,15 quod initium venturae mox fortunae fuit. III,30,6 quod defensoribus auxilium . . obpugnantibus incitamentum . . erat. 4,66,12 quod unum . . suffugium in tempus erat cf. p. 1292 *f. 1. α.* D 26,10 quodque vix auditu fas esse debeat. A 39,13 quodque saevae cogitationis indicium erat. G 7,9 quodque praecipuum fortitudinis incitamentum est cf. p. 1292 *f. 1. β.* 1,55,16 *quaeque* apud concordēs vincula caritatis, incitamenta irarum apud infensos erant. 14,64,16 *quaeque* rerum secundarum olim, tum publicae cladis insignia fuisse. — D 22,10 didicerat quod optimum dicendi genus esset.

bb) neglecta attractione D 3,22. 9,33. 22,9. G 40,6 *id* est cf. p. 703^b. A 21,12 idque apud imperitos humanitas vocabatur, cum pars servitutis esset. 16,22,10 secessionem iam id et partes et, si idem multi audeant, bellum esse. 2,38,9 non enim preces sunt *istud*, sed efflagitatio. A 43,10 sive cura *illud* sive inquisitio erat. 4,19,11 quasi . . ant Varro consul aut illud res publica esset. II,78,24 discessere Mucianus Antiochiam, Vespasianus Caesarem: *illa* Sarrariae, hoc Iudaeae caput est. — G 6,18 *quod*

primo numerus fuit, iam nomen et honor est. I,49,16 ut, quod segnitia erat, sapientia vocaretur. 77,19 placuit ignoscentibus verso nomine, quod avaritia fuerat, videri maiestatem. 4,36,5 quod a Caesare palam increpitum causa exilii Salviano fuit.

γ) *subi. est enuntiatum aa) enuntiat. relat.* I,29,3 adfertur rumor . . Othonem esse qui raperetur. 13,25,6 ubi Caesarem esse qui grassaretur, pernotuit. I,40,13 scelus, cuius ultor est quisquis successit. II,16,14 (Corsicani) reputabant: insulam esse quam incolerent. IV,83,8 magnam et inclutam sedem fore quae exceperat (effigiem). D 41,3 quod superest *antiqui oratoribus *fori, non emendatae . . civitatis argumentum est. 1,55,16. 14,64,16 cf. supra β. aa.

bb) *quod* D25,26 quod invicem se [Halm incl. se] obrectaverunt . . non est oratorum vitium, sed hominum. 4,52,13 frustra Pulchram praescribi, cui sola exitii causa sit, quod Agrippinam . . delegerit. 6,27,1 pars maeroris fuit, quod Iulia . . denupsit in domum Blandi cf. pars II. E.

cc) *si* 14,6,5 solum insidiarum remedium esse, si non intellegerentur. 6,9,6 causa offensionis Vistilio fuit, seu composuerat quaedam in Gaium Caesarem ut impudicum, sive ficto habita fides.

dd) *ut α)* II,20,14 ut initia belli provenissent, famam in cetera fore. β) D31,2 ad hoc efficiendum intellegebant opus esse, non ut . . declamarent, nec ut fictis . . controversiis linguam modo . . exercerent, sed ut iis artibus pectus impleant, in quibus . . II,54,5 causa fingendi fuit, ut diplomata Othonis . . revalerent. 4,11,16 mihi tradendi arguendique rumoris causa fuit, ut . . falsas audiciones depellerem.

ee) *(acc. c.) infin.* 14,22,13 fovebant (Plautum) multi, quibus nova et accipitia praecolere avida et plerumque fallax *ambitio* est. 5,7,2 ut cuique adsistere, adloqui animus erat. Rectius fortasse trahitur ad I. A. a. α. 1. bb. 3,66,11 Othoni litterarium ludum exercere vetus *ars* fuit. 14,14,1 vetus illi **cupido* erat curriculo quadrigarum insistere nec minus foedum *studium* cithara . . canere. 2,55,30 praeverti ad Armenios instantior *cura* fuit. I,16,24 utilissimus . . bonarum malarumque rerum *dilectus* est cogitare quid aut volueris sub alio principe aut nolueris. 12,42,13 quam (Agrippinam) . . sororem eius, qui rerum potitus sit, et coniugem et matrem fuisse, unicum ad hunc diem *exemplum* est. 11,14,6 *fama* est Cadmum . . auctorem fuisse. 34,1 crebra . . fama fuit. non aliud prolocutum Vitellium quam 'o facinus'. 15,65,1 fama fuit Flavum . . destinavisse, ut . . Piso quoque interficeretur. I,66,10 fama constans fuit Valentem . . magna pecunia emptum. D28,19 coram qua (matre aut propinqua) neque dicere *fas* erat quod turpe dictu neque facere quod inhonestum factu videretur. 36,6 oratores ea consecuti sunt, quae . . tribui *fas* erat. A46,5 quas (virtutes) neque lugeri neque plangi *fas* est. 1,10,13 quamquam *fas* sit privata odia publicis utilitatibus remittere. G11,16 honoratissimum adsensus *genus* est armis lau-

dare. 15,42,6 quibus *ingenium* et *audacia* erat etiam quae natura denegavisset per artem temptare et viribus principis includere. A9,15 integritatem . . in tanto viro referre *iniuria* virtutum fuerit. D28,16 cuius (matris) praecipua *laus* erat tueri domum et inservire liberis. 15,1,22 sua retinere privatae domus, de alienis certare regiam laudem esse. I,79,21 neque enim scuto defendi *mos* est cf. p. 867^b. III,56,4 *ut feriri hostias *mos* est cf. p. 867^a. 2,34,23 cum virgines Vestales in foro et iudicio audiri . . vetus *mos* fuerit. 4,70,11 inter sacra et vota, quo tempore verbis etiam profanis abstinere *mos* esset. 15,47,5 in sacrificiis, quibus gravidas hostias immolare [immolari coni. Halm] *mos* est. A40,21. G15,7. II,80,12. IV,22,13. 2,38,20. 12,47,5 *mos* est; 6,29,8 morem fuisse c. dat. et infin. cf. p. 867^b. — A45,9 praecipua sub Domitiano miseriarum *pars* erat videre et aspici . . II,47,17 plura de extremis loqui *pars* ignaviae est. III,46,18 quem (exercitum) spargi per provincias . . *pars* consilii pacisque erat cf. pars II. E. 1,57,11 Germanico *pretium* fuit convertere agmen. 2,35,1 res . . haud referrem, ni *pretium* foret . . diversas sententias noscere cf. *pretium* B. b. β. III,22,3 exercitus, cui adquiescere Cremonae . . *ratio* fuit, . . Flavianis impingitur. I,32,13 eundi ultro, *si (sc. ire ultro) *ratio* sit, eandem mox facultatem. G14,6 illum (principem) defendere, tueri . . praecipuum *sacramentum* est. 14,10,15 literas ad senatum misit, quarum *summa* erat repertum cum ferro percussorem. G44,18 neque nobilem neque ingenuum . . armis praepone regiae *utilitas* est.

δ) *subiecti locum obtinet adverbium* III,24,15 *ita* in Suria *mos* est. A25,15 *uti* *mos* est de ignotis. I,7,18. 69,7 ut est *mos*. 80,12. III,15,16 ut *mos* est. 3,74,13 ut *mos* fuerat cf. p. 867^a. III,65,12 postremo in aede Apollinis, ut fama fuit, pepigere. Cf. etiam A39,2. I,15,3 ut *moris* est. II,77,11 ut *melius* est.

b) *subi. subaudiendum est ex iis, quae sequuntur* D41,21 credite, optimi et in quantum opus est (sc. disertum esse) disertissimi viri. — III,70,4 (quod imperium deposuisset), simulationem prorsus et imaginem deponendi imperii fuisse.

B) *praedic. est adiectivum vel participium vel numerale a) subi. est nomen vel pronomen, quod additur aut continetur iis, quae antecedunt α) praedic. gradu positivo* 1) *adiect. vel particip.* 12,9,5 quod aetati utriusque non *absurdum* . . erat. D21,11 est enim (oratio) . . auribus indicum *accommodata*. III,59,6 ad caneta belli munia *acres* erant. 13,14,10 *adultrum* iam esse Britannicum. II,86,25 utraque legio pro Othone, *adversa* Vitellio fuerat. III,79,5 Ceriali equestre proelium *adversum* fuerat. 4,29,6 quaestio *adversa* accusatori fuit. 14,38,7 cf. infra *ambignum*. II,98,11 cf. *secundus*. D23,17 parum est *aegrum* non esse. I,4,4 repetendum videtur . . quid in toto terrarum orbe *validum*, quid *aegrum* fuerit. II,86,23 movere . . quidquid usquam *aegrum* foret, adgrediuntur. A36,18 minimeque **aequa* *nostris* iam pugnae facies erat, 46,13 *aeternus* cf. infra imbecillus. 3,6,13 cf. mortalitatis. 14,55,12 tua erga me munera . .

aeterna erunt. 16,12,2 *alienus* cf. *γ* intimus. 3,19,7 maxima quaeque *ambigua* sunt. 4,65,7 cetera non *ambigua* sunt. 14,38,7 quod nationum *ambiguum* aut *adversum* fuerat, igni atque ferro vastatum. G 28,15 Treveri et Nervii *ambitiosi* sunt. D 21,20 nec quemquam adeo antiquarium puto, ut Caelium ex ea parte laudet, qua *antiquus* est. A 19,5 quod plerisque haud minus *arduum* est quam provinciam regere. II,76,6 cf. infra utilis. 2,28,12 *avidus* cf. infra *celeber*. 3,54,31 *credite*. me quoque non esse offensionum *avidum*. II,1,3 *atrox* cf. *laetus*. I,64,7 *brevis* laetitia fuit. A 43,18 tam *caeca* et *corrupta* mens assiduis adulationibus erat, ut. II,21,10 municipale vulgus. fraude inlata ignis alimenta credit. aemulatione, quod nulla in Italia moles tam *capax* foret. 4,10,6 is aetate atque forma *carus* domino. erat. 2,28,12 *celebre* inter accusatores Trionis ingenium erat *avidum*que famae malae. 73,2 funus. celebre fuit. 12,61,5 adventu Aesculapii artem medendi inlata maximeque inter posteros eius celebrem fuisse. 13,47,7 pons Mulvius. celebris nocturnis inlecebris erat. 12,3,4 ubi sui matrimonii *certa* fuit, struere maiora. 14,39,9 apud quos. nondum *cognita* libertinorum potentia erat. A 22,16 *et erat ut *comis* bonis, ita adversus malos *iniucundus*. 40,11 *compositus* cf. infra verus. 3,12,23 dolori meo causa *coneca* est. 31,4 cf. infra *laetus*. I,42,6 huc potius eius vita famaue inclinatur, ut *consciis* sceleris fuerit. D 10,9 transit et *contentus* est. 18,14 hoc interim probasse *contentus* sum. 40,16 nullius gentis quae certo imperio contenta fuerit eloquentiam novimus. A 19,11 nec poena semper, sed saepius paenitentia *contentus* esse. G 6,6 eques scuto frameaque *contentus* est. 17,15 prope soli barbarorum singulis uxoribus *contenti* sunt. 4,7,12 precandam. modestiam, ut *contentus* esset. 15,38,5 quae (pars circi) Palatino Caelioque montibus *contigua* est. 4,36,1 postulandis reis *continuus* annus fuit. A 43,18 *corruptus* cf. supra caecus. 11,35,13 equites R. *cupidi* maturaee *fuerunt. 6,46,6 is (Claudius). bonarum artium *cupiens* erat. 14,14,11 ut est vulgus *cupiens* voluptatum et. *lactum*. 15,46,4 ut (populus) est novarum rerum *cupiens* et *amori uxoris obnoxius* erat. 11,19,9 *degener* cf. infra *inritus*. 12,36,13 ceterorum preces degeneres fuere ex metu. 1,16,2 *dignus* eram a quo res publica inciperet. 3,72,16 res Blaesi dignae decore tali fuere. 11,18,6 non *ignarus* (Gallos) *dites* et *inbelles* esse. 2,43,22 *discors* cf. infra *divisus*. 56,4 (Armenii) maximis imperiis interiecti et saepius *discordes* sunt. 1,50,15 cuncta incuria *diseiecta* erant. 12,17,13 in regressu *dispar* fortuna fuit. IV,65,14 *diurnus* cf. infra *incustoditus*. 4,33,4 consociata rei publicae forma. haud *diuturna* esse potest. D 18,16 nec statim deterius esse quod *diversum* est. 4,40,5 principum *diversam* esse sortem. 2,43,22 *divisa* namque et *discors* aula erat. D 21,34 adeo *durus* et *siccus* est (Asinius). 20,23 neque ideo minus *efficaces* sunt orationes nostrae, quia. 15,3,9 *egena* aquarum regio est. 11,24,6 (transferre) huc

quod usquam *egregium* fuerit. D 10,41. A 3,20 *excusatus* cf. infra probatus et laudatus. 3,8,9 malle *falsa* et *inania* (sc. esse quae iacerentur) nec cuiquam mortem Germanici *exitiosam* esse. 13,27,2 paucorum culpam ipsis *exitiosam* esse debere. 6,8,13 qui novissimi consilii *expertes* fuimus. 9,15 quotus quisque. *amicitiae* tot *inlustrium* virorum *expers* erat? 29,13 quam (uxorem) etsi nocentem periculi tamen *expertem* fuisse. 12,26,5 nemo adeo *expers* misericordiae fuit, quem non. 13,34,12 nec Volonges sinebat fratrem Tiridaten dati a se regni *expertem* esse. et Corbulo. rebatur. 15,26,6 (legio) *expers* cladis fuerat. 52,17 (Vestinus) *expers* coniurationis erat. 6,24,12 ubi *expes* vitae fuit. I,89,6 quod (bellum). velut *exterum* fuit. 1,66,10 centuriones *falsum* pavorem esse docuerunt. 3,8,9 cf. supra *exitiosus*. III,38,1 *famosus* cf. infra notus. 4,65,3 *secundus* cf. frequens. III,69,28 miles Vitellii adversus pericula *ferox*, laboribus. *parum intentus* erat. A 40,11 *fictus* cf. infra verus. I,31,15 (Longinus) *fidus* principi suo. erat. 16,13,11 equitum senatorumque *interitus*. minus *febiles* erant. 3,50,14 *fluxus* cf. infra *plenus*. 13,19,1 cf. *instabilis*. 15,23,11 quae fluxa fuere. A 7,14 *formidolosus* cf. infra *nimius*. I,4,5 casus eventusque rerum qui plerumque *fortuiti* sunt. 14,11,11 (naufragium) *fortuitum* *fuisse quis. *crederet*? 4,65,3 (mons) talis silvae *frequens* *secundus*que erat. II,76,6 *gloriosus* cf. infra utilis. 3,6,1 *gnarus* id Tiberio fuit. I,58,9 *grata* erat memoria Capitonis. 13,23,7 nec tam *grata* Pallantis innocentia quam *gravis* superbia fuit. A 30,7 *honestus* cf. *γ* *tutissimus*. I,17,7 *honorificum* id militibus fore. D 18,5 sunt enim *horridi* et *impoliti* et *rudes* et *informes*. 3,34,6 neque. provincias *hostiles* esse. IV,84,18 nec sum *ignarus* esse quosdam qui. 6,7,23 neque sum *ignarus*. 32,16. 11,27,1 haud sum *ignarus* c. acc. c. inf. 13,16,16 ea consternatio. *emittit*, ut perinde *ignaram* fuisse (Agrippinam) *atque Octaviam. *constiterit*. 15,62,9 cui enim *ignaram* fuisse saevitiam Neronis? 6,44,18 Tiridates *ignarus* ad pericula erat. 12,36,7 ne Romae quidem *ignobile* Carataci nomen erat. V,17,13 illum diem aut *gloriosissimum* inter maiores aut *ignominiosum* apud posteros fore. I,13,8 neque erat Galbae *ignota* Othonis ac Vini *amicitia*. 14,18,10 senatus *ignota* sibi esse mandata Claudii. *respondit*. A 46,13 ut vultus hominum, ita simulacra vultus *imbecilla* ac *mortalia* sunt, forma mentis *aeterna*. 3,69,20 addidit insulam Gyarum *inमितem*. esse. 15,12,10 se nisi victoribus *inमितem* esse. I,69,7 *immodicus* cf. infra *mutabilis*. II,29,15 ut est vulgus utroque *immodicum*. 15,36,5 cuncta in re p. perinde *immota* ac *prospera* fore. III,70,24 cuius (militis) *nimio *ardori *imparem* esse modestiam suam. 3,53,9 hoc adsequi, ut *palam* fieret quibus flagitiis *impares* essemus. 6,46,11 consilium, cui *impar* erat, fato permisit. A 39,11 ducis boni *imperatoriam* virtutem esse. 15,43,13 is lapis ignibus *impervius* est. 3,14,10 iudices per diversa *implacabiles* erant. D 18,5 *impolitus* cf. supra *horridus*. 12,33,8 sumpto ad proelium loco, ut. cuncta nobis *importuna*.

essent. II, 30, 6 *inprospera* Valentis fama. .erat. 3, 8, 9. 50, 14 *inanis* cf. supra exitiosus, infra plenus. 11, 18, 6 *inbellis* cf. supra dis. 1, 63, 17 *incertus* cf. infra limosus. 3, 12, 19 si incerta adhuc ista et scrutanda sunt. 12, 42, 15 adeo incertae sunt potentium res. D 19, 17 *incognitus* cf. infra novus. 6, 21, 15 praescium periculorum (sc. esse) et *incolumem* fore (Thrasillum) gratatur. 14, 8, 7 ubi incolumem esse (Agrippinam) pernotuit. 1, 68, 6 *incorruptus* cf. promptus. 2, 12, 8 quonam id modo incorruptum foret, secum agitabat. II, 15, 7 ne Othonianis quidem *incruenta* victoria fuit. 44, 18 ne Vitellianis quidem incruentam fuisse victoriam. 4, 32, 10 *maestae* urbis res et princeps proferendi imperi *incuriosus* erat. IV, 65, 14 sint transitus **incustoditi*, sed *diurni* et *inermes*. 1, 59, 16 aliis gentibus. . *inexpertus* esse supplicia, *nescia* tributa. D 22, 23 nullum sit verbum velut rubigine *infectum*. 3, 65, 5 tempora illa adeo infecta et adulatione *sordida* fuere, ut. . 6, 8, 11 quibus (Seianus) *infensus* esset, metu ac sordibus conflictabantur. D 18, 5 *informis* cf. supra horridus. 12, 37, 6 praesens sors mea ut mihi *informis*, sic tibi *magnifica* est. 2, 34, 19 isque finis rei, ex qua neque Piso *inglorius* et Caesar maiore fama fuit. I, 71, 14 Celsi salus ne militibus quidem *ingrata* fuit. II, 76, 18 torpere ultra. . ignavia videretur, etiam si tibi quam *inhonesta*, tam *tuta* servitus esset. A 22, 16 *iniucundus* cf. supra comis. D 12, 25 nec ullus Asinii. . liber tam *inlustris* est quam Medea Ovidii. . 6, 47, 11 Marsus quoque. . *inlustris* studiis erat. 13, 41, 15 cuncta **Artaxatis* tenus sole industria fuere. 3, 10, 9 *innexus* cf. infra validus. 4, 34, 9 adeo factorum *innocens* sum. IV, 20, 5 si nemo obsisteret, *innoxium* iter fore. 1, 13, 16 spem esse. . non *inritas* fore senatus preces. 5, 1, 15 cf. infra modicus. 11, 19, 9 nec *inritae* aut *degeneres* insidiae fuere. . 15, 51, 20 unde Proculi indicium *inritum* fuit. 67, 14 *insolens* cf. infra promptus. 2, 42, 17 regibus aequa, nedum infima *insolita* sunt. 13, 19, 1 nihil rerum mortalium tam *instabile* ac *fluxum* est quam. . D 19, 22 quin elementis studiorum etsi non *instructus*, at certe *imbutus* sit. IV, 42, 27 reservate hominem tam expediti consilii, ut omnis aetas *instructa* sit. II, 78, 3 nec erat *intactus* tali superstitione. 3, 41, 2 haud ferme ulla civitas intacta seminibus eius motus fuit. 15, 52, 12 qui a coniuratione *integri* essent. 1, 49, 18 alas, quarum ea seditione *intemerata* modestia fuit. III, 69, 28 *intentus* cf. supra ferax. 12, 38, 7 minus intenta apud nos militia fuit. 36, 1 ut ferme *intuta* sunt adversa. 4, 12, 7 Seianus ubi videt mortem Drusi *inultam* interfectoibus. . esse, . . *volutare* secum. . I, 38, 7 vestra virtus *expectatur*. ., sine quibus quamvis egregia *invalida* sunt. 12, 16, 9 nisi quod moenia. . *invalida* erant. III, 31, 22 adeo *invisa* scelera sunt. 1, 58, 5 proditores etiam iis quos anteponunt *invisi* sunt. I, 4, 6 finis Neronis. . *laetus* primo gaudentium impetu fuerat. II, 1, 3 (imperium) varia sorte laetum rei publicae aut *atrox*, ipsis principibus *prosperum* vel exitio fuit. III, 75, 9 caedem eius laetam fuisse Muciano accepimus. IV, 83, 8 laetum id regno. .

fore. 3, 31, 4 Germanici cum Tiberio idem honor neque patruo laetus neque natura tam *conexus* fuerat. 48, 11 ceteris haud laeta memoria Quirini erat. 4, 18, 11 beneficia eo usque laeta sunt, dum videntur exsolvi posse. 14, 14, 11 cf. supra cupiens. A 3, 20 hic interim liber. . aut *laudatus* erit aut *excusatus*. D 22, 12 *lentus* est in principiis, *longus* in narrationibus, *otiosus* circa excessus. 3, 70, 8 sane lentus in suo dolore esset. D 38, 5 *liberae* comperendinationes erant. IV, 64, 6 vobis gratulamur, quod tandem liberi inter liberos eritis. 1, 63, 17 cetera *limosa*, *tenacia* gravi caeno aut rivis *incerta* erant. A 30, 18 si *locuples* hostis est, avari, si *pauper*, ambitiosi. D 22, 12 *longus* cf. supra lentus. 15, 36, 5 non longam sui absentiam. . fore. A 43, 2 finis vitae eius nobis *luctuosus*, amicis *tristis*. . fuit. 4, 32, 10 *maestus* cf. supra iniucundus. 6, 7, 25 cf. infra nimius. 15, 54, 10 ipse *maestus* et magnae cogitationis *manifestus* erat. G 34, 9 quidquid ubique *magnificum* est. 12, 37, 6 cf. supra *informis*. A 27, 5 *magniloquus* cf. infra promptus. 3, 60, 12 *magnaque* eius diei species fuit. I, 49, 14 amicorum libertorumque, ubi in bonos incidisset, . . *patiens*, si *mali* forent, usque ad culpam ignarus. D 16, 11 ipse (Aper) satis *manifestus* est. . accingi. 4, 53, 8 ne offensionis aut metus *manifestus* foret, sine responso quamquam instantem reliquit. 12, 57, 2 incuria operis manifesta fuit. 13, 27, 7 si separarentur libertini, *manifestam* fore penuriam ingenuorum. 15, 54, 10 cf. supra *maestus*. I, 19, 6 quadriduo quod *medium* inter adoptionem et caedem fuit. 15, 62, 5 cuius (imaginem vitae suae relinquendi) si *memores* essent, bonarum artium famam. . laturos. 16, 29, 1 *minax* cf. infra torvus. I, 29, 17 quod aequae apud bonos *miserum* est cf. p. 845 miser b. 6, 15, 5 (Vinicius) equestri familia erat, *mitis* ingenio et *comptae* facundiae. 1, 28, 8 ut sunt *mobiles* ad superstitionem percussae semel mentes. 3, 44, 13 compererat *modica* esse et vulgatis leviora. 5, 1, 15 funus eius modicum, testamentum diu *inritum* fuit. 13, 17, 2 (funeris paratus) modicus fuit. I, 22, 1 non erat Othonis *mollis* et corpori *similis* animus. 4, 68, 16 ut sunt molles in calamitate mortalium animi. A 46, 13 *mortalis* cf. supra imbecillus. 3, 6, 13 principes mortales, rem p. *aeternam* esse. 4, 38, 1 ego me. . mortalem esse. . vos testor. I, *69, 8 vulgus *mutabile* subitis et tam *prorum* in misericordiam quam *immodicum* saevitia fuerat. 1, 59, 16 *nescius* cf. supra *inexpertus*. 4, 32, 2 pleraque. . parva. . videri non *nescius* sum. 11, 12, 9 neque Silius flagitii aut periculi *nescius* erat. A 7, 14 (vicensima legio) legatis quoque consularibus *nimia* ac *formidolosa* erat nec legatus praetorius ad cohibendum *potens*. II, 92, 10 nec umquam satis fida potentia, ubi *nimia* est. III, 75, 4 sermonis nimius erat. 2, 34, 20 Urgulaniae potentia adeo *nimia* civitati erat, ut. . 4, 17, 6 cf. infra nullus. 6, 7, 25 quae ipsis *nimia* et *maesta* fuerant, ne pari taedio lecturos adficerent verentur (scriptores). A 40, 14 ne *notabilis*. . introitus esset, . . noctu in urbem. . venit. II, 53, 1 notabile iurgium fuit, quo. . D 8, 4 ausim contendere Eprium. . et Vibium. . non minus **notos* esse in

extremis partibus terrarum quam Capuae et Verceilis. 30,11 notus est vobis utique Ciceronis liber. III,38,1 nota per eos dies Blaesi mors et famosa fuit. D19,17 erant enim haec nova et incognita. 11,24,31 omnia. . . quae nunc vetustissima creduntur, nova fuere. 14,64,18 si quod senatus consultum adulatione novum aut patientia postremum fuit. 4,17,6 (adulatio) moribus corruptis perinde anceps, si nulla et ubi nimia est. 40,16 Liviam, quae Gaio Caesari, mox Druso nupta fuerit. 13,46,11 nuptam esse se dictitans. D10,28 tamquam minus obnoxium sit offendere [Acid., Halm offensae] poetarum quam oratorum studium. 11,7,4 ne quis. . . potentibus obnoxius sit. 14,55,13 quae a me habes, horti et faenus et villae, casibus obnoxia sunt. 16,6,5 cf. supra cupiens. 1,53,8 obscuram fore necem. . . ratus. I,29,4 ut quisque obvius fuerat. III,81,7 obviae fuere et virgines Vestales. 1,24,11 Druso. . . obviae fuere legiones. 13,43,6 (urbana crimina) quorum obvii testes erant. 14,37,5 eques. . . perfringit quod obvium et validum erat. 15,47,8 occultus cf. infra validus. 12,62,10 ea loca. . . quae transmontibus. . . ducibus exercitibusque, simul vehendo commeatu opportuna forent. D22,12 otiosus cf. supra lentus. 34,33 iuvenis ille. . . cuicumque causae par erat. I,18,18 severitas, cui iam pares non sumus. 6,28,22 ubi par oneri, par meatui sit, subire patrium corpus (phoenicem). 39,12 nullam ob eximiam artem, sed quod (Sabinus) par negotiis neque supra erat. 13,26,13 cf. infra promiscus. I,26,4 adeoque parata apud malos seditio, etiam apud integros dissimulatio fuit, ut. . . 15,50,9 Natalis particeps ad omne secretum Pisoni erat. 1,7,12 verba edicti fuere pauca. A30,18 pauper cf. supra locuples. 15,46,4. IV,37,3 pavidus cf. supra cupiens et infra praeceps. 12,31,13 aditu angusto, ne pervius equiti foret. 15,59,12 cruciatui aut praemio cuncta pervia esse. 2,47,6 visa in arduo, quae plana fuerint. 3,50,14 studia illi, ut plena vaecordiae, ita inania et fluxa sunt. A7,14 potens cf. supra nimius. 11,31,7 (interrogabat Claudius), an ipse imperii potens, an Silanus privatus esset. IV,37,3 ut est vulgus sine rectore praecipis pavidum socors. I,21,5 praegravem se Neroni fuisse. III,66,14 illis Valentem. . . praegravem fuisse. 1,14,12 designatus consul Drusus praesensque erat. 3,35,7 avunculum esse Seiani Blaesum atque eo praevallidum. D10,41 in quibus (controversiis). . . et probata sit fides et libertas excusata. II,26,17 apud paucos ea ducis ratio probata. . . fuit. III,32,8 ut sunt prociacia urbanae plebis ingenia. 15,72,14 (Nymphidius) habitu procerus. . . erat. I,84,25 muta ista et inanima intercideri ac reparari promiscua sunt. IV,63,10 si promiscua ea sedes omnibus Germanis foret. 13,26,13 ceteras actiones promiscuas et pares esse. A27,5 illi modo cauti ac sapientes prompti post eventum ac magniloqui erant. II,76,6 cf. infra utilis. 1,68,6 promptam expugnationem, . . incorruptam praedam fore. 11,8,8 ut erat magnis ausis promptus. 15,64,4 ut est vulgus ad deteriora promptum. 67,14 (Nero) ut faciendis sceleribus

promptus, ita audiendi quae faceret insolens erat. I,69,7 pronus cf. supra mutabilis. D33,26 (exercitationes) quae propriae esse oratorum videntur. 4,19,8 proprium id Tiberio fuit, scelera. . . obtegere. II,1,3 prosper cf. supra laetus. 13,57,10 bellum Hermunduris prosperum. . . fuit. 15,36,5 cf. supra immotus. 13,55,15 quae (aerae) vacuae, eas publicas esse. D21,35 oratio. . . ea demum pulchra est, in qua. . . III,70,17 cf. infra utilis. 1,8,31 auxilio militari tuendum, ut sepultura eius quieta foret. 3,40,6 Romana civitas olim data, cum id rarum. . . esset. II,62,2 rata fuere eorum, qui. . . ceciderant, testamenta. 99,14 rata. fore pacta transitionis. IV,64,11 ut amicitia societatesque nostra in aeternum rata sint, postulamus. . . 1,41,14 isque ut erat recens dolore et ira, . . ita coepit. 13,16,12 ille ut erat reclinis et nescio similis, . . ait. A34,9 reliquus est numerus ignavorum et metuentium. 3,30,19 cum iam nihil reliquum est quod cupiant. 13,44,9 salutem, quae sola reliqua esset, arbitrio eius permittens. D18,5 rudis cf. supra horridus. 4,36,13 ut quis destructior accusator, velut sacrosanctus erat. III,77,20 quod salutare non modo partibus Vespasiani, sed rei p. fuit. G22,14 salva utriusque temporis ratio est. I,37,7 manifestum est neque perire nos neque salvos esse nisi una posse. II,98,11 mare quoque. . . in Orientem navigantibus secundum, inde adversum erat. D5,9 securus sit. . . et Saleius et quisquis. . . 16,25,3 quibus intrari curiam placebat, securos esse de constantia eius disserunt. D21,34 siccus cf. supra durus. A11,8 proximi Gallis et similes sunt. I,22,1 cf. supra mollis. II,100,19 quod evenit inter malos [ut et similes sint; incl. Wurm]. 4,63,10 fuitque urbs. . . veterum institutis similis. 13,16,12 cf. supra reclinis. 16,19,10 somno indulsit, ut quamquam coacta mors fortuitae similis esset. 3,26,9 hae (leges) primo rudibus hominum animis simplices erant. IV,60,16 simulata ea *fuerint an retinere saevientes nequiverit, parum affirmatur. A33,26 incolumitas ac decus eodem loco sita sunt. 44,9 vera bona, quae in virtutibus sita sunt. II,23,9 inter Veronam Cremonamque situs est vicus. Cf. III,72,18 (Capitolium) isdem rursus vestigiis situm est. IV,61,17 quae (hiberna) Mogontiaci ac Vindonissae sita sunt. 74,6 cetera in communi sita sunt. 37,3 socors cf. supra praecipis. 14,28,7 solutus cf. infra vacuus. 3,65,5 sordidus cf. supra infectus. 1,43,16 id stabile ad paenitentiam. . . erit. IV,81,15 aestimari a medicis iubet, an talis caecitas ac debilitas ope humana superabiles forent. D16,23 Demosthenem et Hyperidem. . . satis constat Philippi et Alexandri temporibus floruisse, ita tamen ut utriusque superstites essent. A3,14 non modo aliorum sed etiam nostri superstites sumus. 46,20 Agricola. . . superstes erit. II,47,15 este superstites. IV,42,33 idem crediderant qui Tiberio, qui Gaio superstites fuerunt. 5,8,12 Pomponius. . . Tiberio superstes fuit. D41,8 si inveniretur aliqua civitas, in qua nemo peccaret, supervacuum esset. . . orator. II,23,17 suspectum id Othonianis fuit. 14,44,11 suspecta maioribus nostris fuerunt ingenia ser-

vorum. 4, 45, 11 nullam vim tantam doloris fore, ut veritatem eliceret. 1, 63, 17 *tenax* cf. supra limosus. 11, 20, 12 unde *tenuis* fructus.. fuit. 16, 29, 1 Marcellus, ut *erat *torvus* ac *minax*. A 43, 2 *tristis* cf. supra luctuosus. I, 19, 9 facili civitate ad. credenda omnia nova, cum tristia sunt. 14, 59, 18 utriusque *turbidum* ingenium esse. A 33, 25 mihi decretum est neque exercitus neque ducis terga *tuta* esse. G 40, 3 (Longobardi) proeliis ac periclitando tuti sunt. II, 76, 18 cf. supra *inonestus*. 76, 6 aestimare debent, an quod inchoaturi (sunt) rei p. *utile*, ipsis *gloriosum*, *an *promptum* effectu aut certe non *arduum* sit. III, 70, 17 pacem et concordiam victis utilia, victoribus tantum *pulchra* esse. I, 86, 16 ut primum *vacuus* a periculo animus fuit. 13, 44, 5 ubi mulier vacua fuit, nectere moras. 14, 28, 7 nam ante vacuum id *solutum*que poena fuerat. I, 4, 4 *validus* cf. supra aeger. 3, 10, 9 Tiberium spernendis rumoribus validum et conscientiae matris *innexum* esse. 60, 7 nec ullum satis validum imperium erat coercendis seditionibus. 14, 37, 5 cf. supra *obvius*. 15, 47, 8 (caput) non fore validum neque *occultum*. 1, 66, 5 Caecina comperto *vanam* esse formidinem. clausit viam. III, 80, 7 *varia* legatorum sors fuit. A 13, 12 (agitabat Gaius de intranda Britannia), ni *velox* ingenio mobili paenitentiae, et ingentes adversus Germaniam conatus frustra fuissent. 11, 5, 4 nec quicquam. tam *venale* fuit quam advocatorum perfidia. A 40, 11 sive *verum* istud, sive. *factum* ac *compositum* est. IV, 78, 1 vera erant. 1, 74, 13 quia vera erant, etiam dicta credebantur. 15, 36, 16 haec atque talia plebi *volentia* fuere.

2) *numerate* IV, 8, 16 se *unum* esse ex illo senatu, qui simul servierit. 1, 12, 11 unum esse rei publicae corpus atque unius animo regendum. 3, 14 Druso pridem extincto Nero *solus* e privignis erat. 3, 33, 18 duorum egressus coli, *duo* esse praetoria. G 6, 17 *centeni* ex singulis pagis sunt. V, 13, 14 multitudinem obsessorum. *sescenta milia* fuisse accepimus. 3, 43, 7 quadraginta milia fuere.

β) *praedic. gradu comparativo* G 37, 13 regno Arsacis *acrior* est Germanorum libertas. III, 51, 12 tanto *acrior* apud maiores, sicut virtutibus gloria, ita flagitiis paenitentia fuit. 1, 35, 22 miles. strictum obtulit gladium, addito *acutiorem* esse. 42, 2 non mihi uxor aut filius patre et re p. *cariores* sunt. 14, 60, 10 (ancilla) Tigellino *castiora* esse muliebria Octaviae respondit quam os eius. 2, 57, 6 et erat (Germanicus). *elementior*. D 5, 5 quis nescit neminem mihi *coniunctiorem* esse. quam Saleium? IV, 11, 15 ne in ipsa urbe *conspicior* mors foret. 1, 18, 8 exstruunt tribunal, quo *magis conspicua* sedes foret. IV, 64, 9 quod *contumeliosius* est viris ad arma natis. 1, 12, 8 non sane *crebrior*. sermo. fuerat. A 44, 5 (Agricola) *decentior* quam *sublimior* fuit. 4, 36, 13 ut quis *destrictior* accusator, velut sacrosanctus erat. D 27, 3 neque enim hoc colligi desideramus, *disertiores* esse antiquos. 11, 10, 5 (nobilitati) in pace *durius* servitium est. D 25, 8 *eminentiorem* illorum temporum eloquentiam fuisse. A 5, 9 non sane alias *exercitator*. Britannia fuit. III, 49,

12 quod *exitiosius* erat quam Vespasianum sprevisse. 13, 57, 10 bellum. Chattis *exitiosius* fuit. G 5, 19 numerus argenteorum *facilior* usui est promiscua ac vilia mercantibus. II, 45, 6 qui *ferociores* fuerant ad paenitentiam inclinantibus. 15, 67, 7 nec quisquam tibi *fidelior* militum fuit, dum amari meruisti. 3, 54, 9 quod *flagitiosius* est. 15, 53, 21 cupidus dominandi cunctis adfectibus *flagrantior* est. II, 55, 12 *gravior* Caecinae modestia fuit. 2, 47, 3 *gravior* cf. infra *inprovisor*. 4, 62, 11 unde *gravior* pestis fuit. 15, 1, 19 Tiridates. per silentium aut modice querendo *gravior* erat. D 9, 9 si hoc *honorificentius* est. 2, 47, 3 quo *inprovisor* *graviorque* pestis fuit. D 7, 13 qui [codd. qui non] **industriores* *sunt in urbe? 3, 70, 10 Capito *insignitior* infamia fuit. 12, 42, 5 si ab uno regerentur, *intentiorem* fore disciplinam adseverante uxore. I, 12, 13 *invisior* cf. infra *potentior*. 6, 4, 14 Haterius *invisior* fuit. G 36, 3 idque *incundius* quam *tutius* fuit. 12, 40, 19 proelium fecere, cuius initio ambiguo finis *laetior* fuit. 1, 51, 1 quo *latior* populatio foret. 3, 44, 13 conpererat modica esse et vulgatis *leviora*. 15, 1, 17 *levius* servitium. deditis quam captis esse. G 33, 7 quod *magnificentius* est. D 6, 20 illa secretiora. *maiora* sunt. 13, 24, 2 quo maior species libertatis esset. I, 58, 15 sanguine Capitonis *se cruentaverat eoque et postulantibus *manifestior* et punienti *vilior* fuit. D 21, 13 intellexisse quid *melius* esset. II, 77, 11 immo, ut (i. q. id quod) melius est, tuos exercitus rege, mihi bellum. trade. D 21, 24 in orationibus *minorem* esse (Caesarem) fama sua etiam admiratores eius fatentur. 41, 13 minor oratorum honor *obscuriorque* gloria est inter bonos mores. G 36, 9 (Fosi) adversarum rerum ex aequo socii sunt, cum in secundis minores fuissent. III, 25, 9 eo *notabilior* caedes fuit, quia. D 28, 9 vestra vobis *notiora* sunt. 41, 13 *obscurior* cf. supra minor. 1, 54, 8 ut *occultior* digressus esset, nocte castris excedere iubet. 11, 6, 7 quodsi in nullius mercedem negotia *agantur, *pauciora* fore. D 10, 31 quod *periculosius* est. G 21, 5 quia periculosiores sunt inimicitiae iuxta libertatem. I, 21, 13 nec cunctatione opus, ubi *perniciosior* sit quies quam temeritas. 14, 59, 3 (coniugi et liberis) *placabiliorem* fore principem rebatur. 1, 68, 6 promptam expugnationem, *plures* captivos. fore. 4, 17, 16 ni resistatur, fore pluris. A 35, 14 quamquam *porrectior* acies futura erat. G 6, 13 agunt (equos) ita coniuncto orbe, ut nemo *posterior* sit. 1, 12, 13 qui (Vinius) in dies quanto *potentior*, eodem actu *invisior* erat. 15, 17 *est tibi frater. dignus hac fortuna, nisi tu *potior* esses. II, 28, 9 si provincia urbe et salute imperii *potior* sit, omnes illuc sequerentur. 16, 22, 22 transeamus ad illa instituta, si *potiora* sunt. 15, 20, 13 nam culpa quam poena tempore *prior*. est. 4, 60, 16 mater Agrippina *promptior* Neroni erat. 13, 8, 13 studia eorum in Corbulonem *promptiora* erant. 15, 53, 4 *promptioresque* aditus erant laetitia spectaculi. G 30, 17 cunctatio *propior* constantiae est. IV, 77, 21 quod *propius* est. 6, 42, 10 paucorum dominatio regiae libidini *propior* est. II, 47, 4 quanto plus spei ostenditis, . . tanto

pulchrior mors erit. 3,57,2 quo *quaesitor* adulationis fuit. A44,5 *sublimior* cf. supra decentior. I,31,15 Longinum. .exarmant, quia. .descendentibus *suspectior* erat. II,29,18 ne dissimulans *suspectior* foret. A3,6 natura infirmitatis humanae *tardiora* sunt remedia quam mala. IV,22,9 Civilis. .ripam, quo *truculentior* visu foret, Germanorum catervis complet. D5,21 quid est *tutius* quam eam exercere artem, qua. . G36,3 cf. supra incundior. 28,1 *validiores* olim Gallorum res fuisse. .divus Iulius tradit. 14,51,15 illi pro cognitis moribus fuere, validior Tigellinus in animo principis et intimis libidinibus adsumptus, prospera. .fama Rufus. I,58,15 *vilior* cf. supra manifestior.

γ) *praedic. gradu superlativo* IV,70,12 ut ferme *accerrima* proximorum odia sunt. II,32,13 quod genus militum apud hostis *atrocissimum* sit. A31,2 liberos cuique et propinquos suos natura *carissimos* esse voluit. 31,17 sumite animum, tam quibus salus quam quibus gloria *carissima* est. 15,37,3 *celeberrimae* luxu fama-que epulae fuere. 3,1,9 (Brundisium) *naviganti celerrimum fidissimumque* adpulsu erat. III,40,11 quod inter ancipitia *deterri-um* est. A4,20 quod est *difficillimum*. 15,22 quod *difficillimum* fuerit. II,80,2 quod in re tali *difficillimum* est. I,87,18 quod *facillimum* factu est. III,41,9 nec vadere per hostes tam parva manu poterat, etiam si *fidissima* foret, nec. . 3,1,9 cf. supra *celerrimum*. I,84,9 *fortissimus* in ipso discrimine exercitus est, qui ante discrimen *quietissimus*. V,17,13 *gloriosissimus* cf. supra α. 1 ignominiosus. 12,45,11 nobis ea pars militiae *maxime gnara* est. 2,58,11 cui (Pisoni) *gratissimus* (Vonones) erat. A27,6 *iniquissima* haec bellorum condicio est. 4,9,8 funus imaginum pompa *maxime illustre* fuit. 16,12,2 Gallus. .quod Rufo *intimus*. .fuerat, aqua atque igni prohibitus est. 1,47,1 *novissimum* malorum fuit laetitia. 1,28,21 quin, ut novissimi in culpam, ita *primi* ad paenitentiam sumus? D6,13 confitentes id quod *optimum* sit se non habere. II,39,13 nec perinde diiudicari potest, quid optimum factu fuerit, quam *pessimum* fuisse quod factum est. IV,42,38 *optimus* est post malum principem dies primus. 14,64,18 *postremus* cf. α. 1 novus. D8,18 per multos iam annos *potentissimi* sunt civitatis. 6,26 extemporalis audaciae. .vel *praecipua* incunditas est. 2,61,2 (miraculorum) *praecipua* fuere Memnonis saxea effigies, .pyramides. .lacusque. 6,4,4 Latiaris. .praecipuus olim circumveniendi Sabini et tunc luendae poenae *primus* fuit. 1,28,21 *primus* cf. supra *novissimus*. 6,4,4 cf. *praecipuus*. 14,49,4 paucis exceptis, in quibus adulatione *promptissimus* fuit Vitellius. I,57,1 cf. infra *proximus*. A33,21 quae hodie *prosperrima* sunt cf. b. 1. α. I,57,1 *proxima* legionis primae hiberna erant et *promptissimus* e legatis Valens. 64,5 *proxima* Lingonum civitas erat. 3,71,19 sors Asiae in eum, qui consularium Maluginensi *proximus* erat, conlata. I,84,9 *quietissimus* cf. supra *fortissimus*. A9,12 quod est *rarissimum*. I,9,13 quod *saluberrimum* est ad continendam militarem fidem. 1,48,6 quod *maxime* castrorum *sincerum* erat. 3,58,

15 summum pontificum etiam *summum* hominum esse. A30,7 proelium atque arma, quae fortibus honesta, eadem etiam ignavis *tutissima* sunt. 3,31,19 (Mamercus) oratorum **ea* aetate *uberri-um* erat. A2,11 sicut vetus aetas vidit, quid *ultimum* in libertate esset, ita nos quid in servitute. III,16,7 *accerrimus* quisque sequentium fugae ultimus [Halm *citissimus*, al. aliter] erat. 13,8,14 (fama) in novis coeptis *validissima* est.

b) *subiectum est enuntiatum* 1) *quod additur α) enunt. relat.* II,76,22 satis *clarus* est apud timentem quisquis timetur. I,50,19 *deteriorem* fore qui vicisset. A15,10 in proelio *fortiorem* esse qui spoliet. I,20,12 grande gaudium, quod tam *pauperes* forent quibus donasset Nero quam quibus abstulisset. — III,20,8 neque enim *ambigua* esse quae occurrant. D18,16 nec statim *deterius* esse quod diversum est. I,45,4 quanto magis *falsa* erant quae fiebant, tanto plura facere. 15,51,24 haud falsa esse quae vera non probabantur. A33,21 fugientibus *periculosissima* quae hodie *prosperrima* sunt. II,39,14 *pessimum* fuisse quod factum est cf. a. γ *optimus*. I,30,22 nec est *plus* quod pro caede principis quam quod innocentibus datur. 1,28,21 *tarda* sunt quae in commune expostulantur. II,54,9 *vera* esse quae adferebantur. III,54,19 *vera* esse quae adferret. 3,8,6 si vera forent quae iacerentur.

β) *enunt. interrog. obl.* II,73,1 vix *credibile* memoratu est, quantum superbiae socordiaque Vitellio adoleverit. IV,35,13 non erat *dubium*, quantum in regressu discriminis adeundum foret frumentatoribus. I,69,1 haud *facile* dictu est, legati Helvetiorum minus placabilem imperatorem an militem invenerint. G28,12 utrum Aravisci in Pannoniam. .an Osi. .in Germaniam commigraverint. .*incertum* est. II,41,5 *incertum* fuit, insidias an proditionem vel aliud honestum consilium coeptaverint. 4,31,6 nec *occultum* est, quando ex veritate, quando adumbrata laetitia facta imperatorum celebrentur. I,29,13 quo domus nostrae aut rei publicae fato (sc. adscitus sim), in vestra manu *positum* est. II,76,10 quam salutarem rei publicae, quam tibi *magnificum* (sc. ad imperium te vocem), .in tua manu *positum* est.

γ) *enunt. condicionale* 15,60,12 *melius* fore, si amicitiam familiari congressu exercuissent.

δ) *enunt. causale* 2,37,2 quo magis *mirum* fuit quod preces Hortali. .superbius accepisset. 4,40,29 quanto *validius* est quod Agrippae, mox mihi conlocavit (sc. Augustus filiam)?

ε) *enunt. finale* D30,8 referam *neesse* est animum ad eam disciplinam, qua. .

ζ) (acc. c.) *infin.* II,77,6 *absurdum* fuerit non cedere imperio. 4,65,1 haud fuerit *absurdum* tradere. D32,31 quas (causas) **a* vobis aperiri *aequum* est. 31,31 ne Epicuri quidem. .exclamations adsumere iisque. .uti *alienum* erit oratori. 4,4,5 quamquam *arduum* sit eodem loci potentiam et concordiam esse. II,18,1 *certum* erat Spurinnae. .necdum venisse Caecianam et. .coercere. .militem nec tris praetorias cohortes. .veterano exercitui obicere. III,1,5 agitavere, placeretne obstrui Pannoniae Alpes

.. an ire comminus et certare pro Italia *constantius* foret. A 11, 11 Gallos vicinam insulam occupasse *credibile* est. G 28, 2 eoque *credibile* est Gallos in Germaniam transgressos. 1, 6, 10 neque mortem nepoti. *inlatam* *credibile* erat. 2, 35, 6 ut absente principe *senatum* et equites posse sua munia *sustinere decorum* rei publicae foret. 14, 56, 11 non tamen *sapienti viro* decorum fuerit, unde amico *infamiam* paret, inde gloriam sibi recipere. II. 47, 6 *difficilius* est temperare felicitati, qua te non putes diu usum. 2, 36, 5 haud *dubium* erat eam sententiam altius penetrare et arcana imperii temptari. 1, 15, 3 si te. *adoptarem*, et mihi *egregium* erat Pompei et Crassi subolem in penates meos adsciscere et tibi *insigne* Sulpiciae. *decora* nobilitati tuae adiecisse. 10, 11 (Mucianus) apud subiectos. *potens* et cui *expeditius* fuerit tradere imperium quam obtinere. D 18, 23 ex quibus (epistulis) *facile* est deprehendere. 1, 47, 2 *fixum* cf. infra *immotum*. 2, 33, 5 erat quippe adhuc *frequens* senatoribus, si quid e re publica crederent, loco sententiae promere. D 10, 23 (in Graecia) ludicras quoque artis exercere *honestum* est. G 27, 7 feminis lugere honestum est, viris meminisse. 1, 47, 2 *immotum* .. *fixumque* Tiberio fuit non omittere caput rerum neque se remque p. in casum dare. 4, 5, 22 persequi *incertum* fuit. III. 47, 20 hinc vel illinc appellere *indiscretum* et *innoxium* est. A 33, 26 nec *inglorium* fuerit in ipso terrarum ac naturae fine cecidisse. I, 15, 3 *insigne* cf. supra *egregium*. II, 2, 10 haud fuerit *longum* initia religionis. *disserere*. D 5, 3. 32, 4. 35, 4. I, 37, 7. 3, 19, 12 *manifestum* est c. acc. c. inf. cf. *manifestus* p. 807^b. D 26, 4. 37, 20 *melius* est; 37, 33 m. esse cf. infra; 41, 7 m. fuisset; 3, 53, 3 m. fuit; II, 33, 9 m. foret c. (acc. c.) inf. cf. *bonus* p. 141^b. 3, 69, 4 fore m. cf. infra *mitius*. 5, 6, 6 *miserius* sit ob amicitiam accusari an amicum accusare, haud discreverim. 3, 69, 4 quanto fore *mitius* in ipsos, *melius* in socios, provideri ne peccaretur? G 21, 2 *necesse* est; D 10, 40. I, 33, 11 n. sit; III, 20, 18 n. fuerit c. inf. I, 29, 17 n. est c. dat. et inf. cf. *necesse* p. 924. 6, 8, 17 non est *nostrum* aestimare. G 16, 2 nullas Germanorum populis urbes habitari satis *notum* est, ne pati quidem inter se iunctas sedes. 14, 58, 1 Plauto parari necem non perinde *occultum* fuit. 13, 3, 9 seniores, quibus *otiosum* est vetera et praesentia contendere. 1, 25, 14. 6, 3, 5 *par* esset; 3, 5, 11. 14, 49, 11 p. fuisse c. acc. c. inf. cf. *par* p. 1053^a. A 15, 23 *periculosius* esse; I, 81, 4 *periculosus* foret c. inf. cf. *periculosus* p. 1103. 15, 20, 13 culpa quam poena tempore prior, emendari quam peccare *posterius* est. 20, 8 usu *probatum* est, patres conscripti, leges egregias. *ex delictis* aliorum gigni. IV, 3, 7 *proclivius* est. *exsolvere* cf. *proclivis*. D 8, 24 *promptum* *sit; III, 9, 10 p. erat; 69, 17 haud p. est; 14, 57, 1 p. fuit; 15, 41, 2 haud p. fuerit c. inf. cf. *promptus* II. A. b. β p. 1212^a. A 1, 7 agere digna memoratu *pronum*. *erat* cf. *pronus* p. 1214^b. II, 76, 11 a contumelia quam a laude *propius* fuerit post Vitellium eligi. A 42, 14 *proprium* humani ingenii est odisse quem laeseris. 12, 20, 3 Claudius .. dubitavit, accipere

captivum pacto salutis an repetere armis *rectius* foret. 11, 24, 23 libertinorum filiis magistratus mandare non .. *repens* [*al. recens*], *sed* priori populo *facitatum* est. 4, 35, 3 maxime *solutum* et sine obtrectatore fuit prodere de iis, quos mors odio aut gratiae exemisset. IV, 65, 8 muros civitatis. *augere* nobis quam diruere *tutius* est. 1, 58, 19 *tutum* erit consultare. D 37, 33 quis ignorat *utilius* ac *melius* esse frui pace quam bello vexari? IV, 73, 6 statui pauca disserere, quae profligato bello *utilius* sit vobis audisse quam nobis dixisse. II, 38, 5 ubi .. securas opes concupiscere *vacuum* fuit, prima inter patres plebemque certamina exarsere. 4, 57, 7 plerumque permoveor, num (causam accessus) ad ipsum (Tiberium) referri *verius* sit.

2) *subiectum est enuntiatum, quod intellegendum est ex eis, quae aut antecedunt aut sequuntur* c) A 2, 3 legimus, cum Rustico Thrasea, Senecioni Helvidius laudati essent, *capitale* fuisse. IV, 40, 7 (quod Montanus censuerat et patres iusserant) de Pisone *irritum* fuit. β) A 8, 2 praeerat Britanniae Bolanus, placidius quam feroci provincia *dignum* est. 1, 72, 5 Tigellinus. *praemia* virtutum, quia *velocius* erat, vitiis adeptus crudelitatem. *exercuit*. II, 58, 12 neque *arduum* fuit (conciliare animos Vitellio). 1, 42, 17 nos. *si Hispaniae* Suriaeve miles aspernaretur, tamen *mirum* et *indignum* erat.

C) *praedic. est pronomen* a) D 9, 15 (versus) quorum *hic* exitus est, ut. IV, 75, 3 epistulas, quarum haec sententia fuit. b) D 23, 25 *ea* electio inventionis, *is* ordo rerum, *ea*. ubertas, *ea*. brevitatis, *is* compositionis decor, *ea* sententiarum planitas est. ut. 37, 40 quorum (hominum) *ea* natura est, ut. A 10, 11 et est *ea* facies citra Caledoniam. G 24, 10 *ea* est in re prava *pervicacia*. I, 28, 6 *isque* habitus animorum fuit, ut. 62, 17 *is* gaudentium militum clamor, *ea* quies interritae alitis fuit, ut. 1, 6, 21 *eam* condicionem esse imperandi, ut. c) 4, 39, 4 eius (scripti) *talis* forma fuit. d) D 33, 21 per quae colligitur *eandem* esse rationem et percipiendi. *et* proferendi. G 28, 13 *eadem* utriusque ripae bona malaque erant. 1, 38, 5 idem senatus, idem populi R. animus est. II, 77, 9 inter nos non idem prosperarum adversarumque rerum ordo erit. IV, 32, 20 ausos aut libertas sequetur aut victi idem erimus. e) 14, 8, 14 *aliam* fore *laetae* *rei* faciem. f) D 13, 17 *quae* haec summa eorum potentia est? 6, 2, 16 quam deinde speciem fore *summentium* in limine curiae gladios? — 1, 46, 1 nondum cognito, qui fuisset exitus in Illyrico. g) II, 72, 9 interrogatus, *quisnam* mortalium esset. 5, 10, 17 interrogatum, *quisnam* foret. 1, 81, 5 originem cuiusque et vitam et stipendia descripsit, ut qui forent intellegeretur. 13, 54, 17 *quisnam* forent rogantes. *exclamant*. — II, 74, 12 *quis* ille dies foret, quo. III, 12, 8 metu, *quisnam* exitus foret. 15, 56, 2 interrogantur, *quisnam* is sermo, qua de re fuisset. — D 31, 15 *qui* scit, *quid* ira, et. *qui* scit *quid* sit misericordia. G 40, 19 ignorantia, *quid* sit illud, quod tantum perituri vident. h) II, 9, 10 interfectus, *quisquis* ille erat. 78, 17 *quidquid* est, inquit, *Vespasiane*, quod paras. i) D 20, 2 *qualia* sunt fere

principia Corvini. A 11, 18 ceteri manent, quales Galli fuerunt. 15, 38, 13 qualis vetus Roma fuit. k) 3, 54, 17 *quantulum* istud est, de quo aediles admonent! quam. in levi habendum!

D) *praedic. est adverbium a) subiect. est nomen vel pronom.* II, 97, 14 experimentum contra fuit. III, 18, 3 ubi fortuna contra fuit. A 13, 12 ni. . ingentes adversus Germaniam conatus frustra fuissent cf. II. B. a. a. 1 velox. 1, 72, 11 facta arguebantur, dicta *inpune* erant. 2, 52, 26 quod Camillo. *inpune* fuit. 3, 28, 6 determina quaeque *inpune* ac multa honesta exitio fuere. 50, 9 est locus sententiae, per quam neque huic delictum *inpune* sit et nos clementiae. . non paeniteat. II, 16, 14 insulam esse quam incoherant, et *longe* Germaniam viresque legionum. 59, 14 *praesto* fuere Luguduni. . duces. 15, 69, 11 *praesto* est medicus. V, 8, 12 et Romani *procul* erant. I, 10, 5 (Mucianus) sepositus tam *prope* ab exule fuit quam postea a principe. 2, 22, 5 ratus conscientiam facti *satis* esse. 6, 39, 12 quod (Sabinus) par negotiis neque *supra* erat. II, 28, 4 cohortes turbidas ac, si *una* forent, praevalidas (dispergere). — D 30, 24 *ita* est enim, optimi viri, *ita*. III, 21, 10 septima Claudiana, *agresti fossa* (*ita* locus erat) praemunita. D 40, 5 *ut* est natura invidiae. IV, 6, 9 variis, ut sunt hominum ingenia, sermonibus. 83, 18 Ptolemaeus, ut sunt ingenia regum, pronus ad formidinem. II, 89, 8 cohortes, ut nomina gentium aut species armorum forent, discretas. III, 86, 17 Domitianum. . miles frequens utque erat in armis. . deduxit. IV, 35, 12 manentibus, ut fuerant, castris. 3, 70, 9 intellexit haec Tiberius, ut erant magis quam ut dicebantur.

b) *subiect. est enuntiatum, quod additur aut subauditur* α) quod 15, 19, 7 *satis* pretii esse orbis, quod. . cuncta prompta et obvia haberent. I, 75, 4 (quod insidiatores. . missi sunt) utrisque frustra fuit, Vitellianis *inpune*. β) si 15, 6, 19 Paetus, cui *satis* ad gloriam erat, si proximus haberetur, despiciebat gesta. γ) *inf.* G 25, 8 occidere solent (servum). . ut inimicum, nisi quod *inpune* est. III, 5, 2 ut transmittere in Italiam *bellum *inpune* et usui foret, scriptum (est) Saturnino, . celeraret. D 23, 16 *parum* est aegrum non esse. 36, 29 cum *parum* esset in senatu breviter censere. 10, 38 nobis *satis* sit privatas. . controversias tueri. 2, 14 Secundo. . pressus et, in quantum *satis* erat, profluens sermo non defuit.

E) *praedic. locum obtinet a) genitivus* α) *possessivus* 4, 45, 8 *cuius* (equus) foret, cognitum. 13, 18, 16 matrem transfert in eam (domum), quae Antoniae fuerat. 55, 13 Chamavorum quondam ea arva, mox Tubantum et post Usiporum fuisse. 2, 32, 2 praeturae datae iis, qui senatorii *ordinis* erant. 38, 24 daturum liberis eius. . singulis, qui *sexus* virilis essent. 3, 71, 7 repertum est. . cunctas caerimonias. . templaque et numinum effigies *iuris* atque *imperii* R. esse. I, 84, 12 *paucorum* culpa fuit, *duorum* poena erit. III, 78, 15 haud facile quis uni adsignaverit culpam, quae *omnium* fuit. 14, 14, 17 et *eius* flagitium est, qui. . 1, 43, 8 neque di sinant, ut Belgarum. . decus istud et

claritudo sit, subvenisse R. nomini. A 42, 19 sciant, quibus *moris* est illicita mirari. 39, 2 ut Domitiano *moris* erat. I, 15, 3 si te. . apud pontifices, ut *moris* est, adoptarem. 4, 39, 3 *moris* quippe tum erat quamquam praesentem (Caesarem) scripto adire. 1, 80, 2 id quoque *morum* Tiberii fuit, continuare imperia. 16, 22, 18 eiusdem *animi* est Poppaeam divam non credere, cuius in acta divi Augusti. . non iurare. I, 21, 16 acrioris *viri* esse merito perire. II, 47, 19 incusare deos vel homines *eius* est, qui vivere velit. A 10, 23 naturam Oceani. . neque quaerere huius *operis* est, ac multi rettulere. I, 40, 5 non tumultus, non quies, quale magni *metus* et *magnae irae* silentium est i. q. ein schweigen, wie es eigen ist.

β) *qualitatis* A 35, 4 peditum auxilia, quae octo *milium* erant. — I, 37, 8 et cuius *lenitatis* est Galba, iam fortasse promisit. II, 48, 11 an Vitellium tam inmitis *animi* fore, ut. . 6, 15, 5 (Vinicius) mitis ingenio et *comptae facundiae* cf. b. α .

γ) *pretii* D 37, 29 non quia *tanti* fuit [falso Nissen, Halm fuerit] rei p. malos ferre cives, ut. . 40, 26 nec *tanti* rei p. Gracchorum eloquentia fuit, ut pateretur et leges, nec. .

b) *ablativus qualitatis* α) de hom. IV, 49, 7 nec ambigitur provinciam et militem alienato erga Vespasianum *animo* fuisse. 52, 12 bono esse *animo* inbet. 4, 4, 4 addidit orationem Caesar, multa cum laude filii sui, quod patria *benevolentia* in fratris liberos foret. 2, 60, 7 eos, qui postea pari *virtute* fuerint, in cognomentum eius adscitos. II, 37, 11 neque Paulinum, qua *prudencia* fuit, sperasse. 11, 7, 2 quem illum tanta *superbia* esse, ut. . — 2, 39, 11 (servus) *actate* et *forma* haud dissimili in dominum erat. 15, 72, 14 (Nymphidius) habitu procerus et torvo *vultu* erat. 6, 15, 5 (Vinicius) Calibus ortus, patre atque avo consularibus, cetera equestri *familia* erat, mitis ingenio et *comptae facundiae*. 14, 47, 8 (Regulus) nova generis *claritudine* neque invidiosis *opibus* erat. 2, 73, 11 si (Germanicus) *iure* et *nomine* regio fuisset. 16, 31, 10 viderint isti. . quo nomine sint. I, 64, 19 Valens. . nullo apud Vitellium *honore* fuit. 6, 47, 11 Marsus quoque vetustis honoribus. . erat. 51, 7 Drusus prosperiore civium *amore* erat. 2, 34, 19 isque finis rei, ex qua. . Caesar maiore *fama* fuit. 4, 52, 20 (Afer) prosperiore eloquentiae quam *morum fama* fuit. 14, 51, 15 prospera populi et militum fama Rufus cf. B. a. β validior. 11, 15 Seneca adverso *rumore* erat. 15, 48, 6 (Piso) claro apud vulgum *rumore* erat.

β) de *rebus* II, 26, 17 apud paucos ea *dncis* ratio probata, in vulgus adverso *rumore* fuit. 3, 76, 4 testamentum eius multo apud vulgum *rumore* fuit. 4, 58, 1 profectio arto *comitatu* fuit. 1, 7, 12 verbi edicti fuere pauca et *sensu* permodesto.

γ) *dativus* α) *finalis* D 9, 6 cui bono est, si. . I, 80, 2 seditio prope urbi *excidio* fuit. II, 1, 3 quod (imperium). . ipsis principibus prosperum vel *excitio* fuit. 3, 28, 6 multa honesta exitio fuere. 55, 10 magnitudo famae *excitio* erat. 11, 24, 18 quid aliud exitio Lacedaemoniis et Atheniensibus fuit. . nisi quod victos. . arcebant?

3,13,5 quod neque convictum *noxae* reo. neque defensum *absolutioni* erat. 4,36,12 neque tamen id Sereno *noxae* fuit. III,5,2 ut transmitti in Italiam **bellum* impune et *usui* foret. IV,22,4 subversa. opera. . ne hostibus usui forent. 3,54,33 quas (offensiones). inanes et inritas neque mihi aut vobis usui futuras iure deprecor. 15,15,3 namque (pons) iis usui fuit. 16,19,15 fregit anulum, ne mox usui esset ad faciendam pericula. — III,53,16 illis. . pacem, sibi salutem. . *cordi* fuisse. IV,58,35 vobis non fuit cordi c. acc. c. inf. cf. cor. I,3,11 non esse *curae* deis securitatem nostram, esse ultionem. IV,52,13 sibi pacem domumque *curae* fore. 6,48,17 *documento* sequentia erunt bene Arruntium morte usum. III,39,7 Blaeso. . *fidei* obstinatio fuit. 4,44,3 Lentulo. . *gloriae* fuerat bene tolerata paupertas, dein magnae opes innocenter partae et modeste habitae. 66,8 Dolabellam socium delationis exitisse *miraculo* erat. 15,42,2 Nero. . extruxit domum, in qua haud **perinde* gemmae et aurum miraculo essent. . quam arva et stagna et. . hinc silvae, inde aperta spatia et prospectus. 64,10 (Paulina vitae) addidit paucos postea annos. . membris in eum pallorem albertibus, ut *ostentui* esset multum vitalis spiritus egestum. D15,13 quod quibusdam *solacio* est, mihi auget quaestionem. IV,3,8 *solacio* fuit servus Capitonis. . patibulo adfixus. 13,9,11 iurgium ne diutius externis *spectaculo* esset, arbitrium rei obsidibus. . permissum. — 2,50,11 oravit, ne cui verba. . *crimini* forent. IV,57,7 non adeo turbatam. . rem R., ut Treveris etiam Lingonibusque *despectui* sit. 3,57,9 *deridiculo* fuit senex. A39,4 inerat conscientia *derisui* fuisse nuper falsum. . triumphum. I,7,17 ipsa aetas Galbae *inrisui* ac *fastidio* erat adsectus iuventae Neronis et. . comparantibus. 14,39,7 hostibus inrisui fuit (Polycritus). II,95,4 laetum foedissimo cuique apud bonos *invidiae* fuit, quod. . A31,10 recentissimus quisque servorum etiam conservis *ludibrio* est. II,49,15 petierat, ne amputaretur caput ludibrio futurum. A1,11 nec id Rutilio et Scauro. . *obtrectationi* fuit. 15,21,10 quaedam immo virtutes *odio* sunt. 5,4,8 posse quandoque **domus* Germanici exitium *paenitentiae* **esse* **seni*. 2,37,15 satis habebam, si tenues res meae nec mihi *pudori* nec cuiquam *oneri* forent. 4,57,10 corporis quoque habitum *pudori* fuisse. 14,55,16 unde etiam mihi *rubori* est, quod. . nondum omnes fortuna antecellis. — 12,68,3 dum **quae* res forent firmando Neronis imperio componuntur.

β) *dat. relationis* A18,7 quibus bellum *volentibus* erat. III,43,13 Mataro ceterisque remanere et in verba Vespasiani adigi *volentibus* fuit. 1,59,2 ut quibusque bellum *invitis* aut *cupientibus* erat.

δ) *subst. c. praep. coniunctum* I,5,17 nec enim ad hanc formam cetera erant. — 1,58,1 verba eius *in* hunc modum fuere. 3,52,17 (litterarum) sententia *in* hunc modum fuit. 4,33,9 haec conquiri tradique in rem fuerit. 12,33,8 ut. . cuncta nobis inopportuna et suis in melius essent. 5,2,10 acerbis facietis irridere, quarum apud praepotentes in longum memoria est.

11,20,12 unde tenuis fructus nec in longum fuit. — A32,11 omnia victoriae incitamenta *pro* (i. q. zu gunsten) nobis sunt. IV,78,7 cuncta p. hostibus erant. 3,31,12 p. Corbulone aetas, patrius mos, studia sociorum erant cf. p. 1194^a. II,86,25 cf. B. a. α. 1 adversus. (III, 64,9 cf. I. A. a. α. 1. bb.) — A21,6 ita honoris aemulatio *pro* (i. q. anstatt) necessitate erat. II,82,10 quibusdam fortuna p. virtutibus fuit. 13,51,4 qui p. praetore aut consule essent. 15, 26,13 quae (auctoritas) viro militari p. facundia erat. — A6,15 quibus (Neronis temporibus) inertia *pro* (i. q. giltig für) sapientia fuit. 30, 14 omne ignotum p. magnifico est. 1,38,10 si quis agmine decessisset, p. desertore fore clamitans. 12,39,3 (pugna) nobis p. meliore fuit cf. p. 1195^a. — 3,1,14 neque satis constabat, quid *pro* (i. q. gemäss) tempore foret. 14,51, 15 illi p. cognitis moribus fuere. — 1,9,5 legiones diutius *sine* consulari fuere. 6,11,2 ne urbs s. imperio foret. 12,40,2 ne provincia s. rectore foret. 1,26,14 an. . poenas s. arbitro esse? 4,35,3 cf. supra II. B. b. § solum. D36, 24 hi (oratores) ne privati quidem s. potestate erant. 40,8 est magna illa. . eloquentia. . s. obsequio, s. **severitate*. A43,2 finis vitae eius. . extraneis etiam ignotis non s. cura fuit. 3,50,5 sin flagitia et facinora s. modo sunt. 69,20 insulam Gyarum. . s. cultu hominum esse. 4,12,7 mortem Drusi. . s. maerore publico esse. 29,12 suum tantum studium s. fructu fuisse. 32,11 non tamen s. usu fuerit introspicere.

e) *enunt. relat.* A34,3 hi sunt, quos. . clamore debellastis. III,31,19 subit recordatio illos esse, qui nuper Bedriaci victoriae temperassent. 11, 21,6 tu es, Rufe, qui in hanc provinciam pro consule venis. — D18,5 sunt enim. . informes et quos utinam nulla parte imitatus esset Calvus.

F) *praedic. subaudiendum est* I,34,3 praemissus. . Piso, ut. . infensus Vinio, seu quia erat (sc. infensus) seu quia irati ita volebant. 6,8,6 fatebor. . ut essem (sc. Seiano amicus) expetisse cf. A. a. α. bb. II,76,21 splendidior origine quam nos sumus. IV,73,17 an vos cariores Civili Batavisque. . creditis quam maioribus eorum patres avique vestri fuerunt? 3,28,2 Cn. Pompeius. . gravior remediis, quam delicta erant.

G) D23,3 nolo irridere. . illud tertio quoque sensu. . positum 'esse videatur'.

III) *verbum auxiliare.* A) *c. part. perf. pass. (dep.)* 1) *sum, es.* a) *praepos.* D27,7 non sum, inquit, offensus. 14,43,3 neque sum adversatus. 3,16,19 non est adiunctus. A10,12 unde. . fama est transgressa [Rhenan.; codd. transgressis]. — D25,25 et sunt aliqua epistulis eorum inserta.

b) *postpos.* 1) *separat.* III,32,16 excepta vox est. 15,21,15 infracta avaritia est. 12,63,4 redditum oraculum est. II,47,5 experti in vicem sumus. 11,24,25 capti a Gallis sumus.

2) *coniunct.* α) *sum* D8,2. 11,9. I,29,12. V, 26,10. 1,58,3 et 14. 4,8,19. 37,13. 14,53,5.

β) *es* A45,24 comploratus es. 16,35,8 natus es. γ) *est* α) *masc.* D7,2. 13,9. 14,2 et 10. 17,8. 20,8. 24,5 et 9. 26,16 et 30. A4,6 iussus et. . interfectus est. 6,8 et 11. 7,8 deprehensus ac statim. . transgressus e. [B depr. est ac. . tr.]. 9,20 detentus ac statim. . revocatus e. 9,25.

14, 11. 17, 6. 18, 31. 36, 5. 40, 17. 41, 2. 42, 10. 43, 5
aut laetatus e. aut statim oblitus [est]. 45, 22.
G 5, 9. 39, 8. I, 24, 4. 29, 10. 41, 7 projectus e sella
ac provolutus e. 42, 5. *43, 12. 48, 5 et 15. 50,
23. 58, 12 habitus et. dimissus e. 70, 16. 78, 8.
89, 16. II, 8, 14. 10, 17. 11, 21. 48, 9. 51, 5. 61, 3
et 10. 65, 14. 78, 11. 84, 10. III, 7, 7. 10, 28. 17, 5.
32, 3. 40, 12. 46, 16. 59, 13. 75, 5. 84, 32. IV, 2, 10.
5, 9. 10, 1. 40, 1 et 11. 42, 2 et 33. 43, 1. 49, 24.
72, 2. 80, 4. 82, 10. V, 8, 10. 9, 2. 14, 4. 1, *8, 1. 13,
18 et 25. 14, 7. 15, 4. 27, 11. 31, 10. 32, 9. 57, 11.
65, 7. 75, 11. 77, 7. 80, 10. 81, 8. 2, 3, 8. 8, 15. 26,
21. 32, 12. 34, 4 et 21. 38, 26. 42, 11. 44, 1. 47, 15.
48, 14. 55, 23. 58, 9. *60, 5. 68, 4. 86, 8. 3, 2, 10. 7, 2.
12, 8. 14, 4 et 18 inditus lecticae et. deductus e.
15, 10 et 17. 16, 21. 18, 14. 21, 9. 22, 14. 24, 15 et
23. 29, 10. 31, 10. 35, 10. 41, 11. 50, 1. 55, 3. 72, 8.
74, 17. 75, 12. 4, 1, 14. 3, 11. 8, 6. 11, 13. 17, 8.
19, 6. 21, 11 receptus e. reus neque peractus.
30, 4. 31, 21. 34, 7. 35, 3. 40, 24. 42, 9 et 12. 44, 10.
45, 6. 49, 6. 56, 18. 59, 9. 63, 8. 71, 4. 5, 1, 16. 7, 6.
6, 4, 1. 6, 2 et 7. 8, 2. 11, 17. 18, 3 raptus in curiam
pariterque damnatus interfectusque *e. *20, 10.
25, 4. 32, 11. 39, 4. 40, 7. 43, 8. 50, 17. 51, 5. 11,
1, 15 repertus est. vinclisque inditus. raptus.
9, 2. 11, 13 et 17. 24, 2 et 4. 36, 14. 12, 4, 13. 7, 7.
14, 21. 36, 3 victus ac victoribus traditus e. 36,
16. 59, 9. 13, 3. 1. 15, 10. 16, 6. 17, 3. 22, 4 et 8.
25, 14. 33, 9. 34, 5. 46, 4. 14, 5, 8 pressusque Cre-
pereius et statim exanimatus e. 23, 16. 29, 5.
32, 21. 33, 8. 38, 2. 39, 1. 43, 18. 45, 1. 48, 6. 50, 2.
59, 8. 61, 8. 65, 2 et 6. 15, 17, 1. [M, Nipp. 28, 6.]
37, 6. 39, 2. 42, 1 et 14. 43, 7. 72, 10. 73, 12. 16,
12, 3. 13, 16. 18, 11. 19, 12. 21, 4. 33, 7.

$\beta\beta$ fem. A 1, 4. 10, 3 et 18. 28, 3. 35, 2. I, 30,
15. *48, 11. 56, 10. 64, 4. 73, 3 expostulata. et.
exempta est. II, 59, 5. III, 39, 4. IV, 65, 4. V, 24, 3.
1, 37, 12. 58, 20. 69, 6. 76, 2. 2, 51, 7. 57, 14. 61, 3.
84, 2. 85, 11. 86, 5. *3, 34, 32. 5, 1, 15. 6, 4. 6, 8, 19.
10, 3. 29, 3. 49, 9. 11, 21, 6. 36, 10. 12, 8, 3. [40, 4
auctaque est: Nipp.] 43, 14. 51, 17. 13, 56, 19. 57,
14. 14, 2, 14. 8, 23. 9, 3. 10, 2. 55, 9. 60, 13. 15, 22, 10.
25, 14. 51, 6 et 23. 71, 15. 16, 2, 8. 6, 2. 27, 6. 30, 11.

$\gamma\gamma$ neutr. 1) *personaliter dictum* D 32, 27. I,
3, 11. 16, 22. 20, 2. 31, 3. 49, 7 repertum et. ad-
mixtum est. 76, 4. II, 6, 7 et 12. 9, 12. 38, 16. 39,
14. 49, 20. 76, 19. 91, 2. III, 46, 4. 61, 5. 69, 11.
72, 18 situm e. i. q. ist erbaut worden. 1, 5,
12. 7, 24. 68, 16. 76, 16. 2, 25, 12. 36, 1. 38, 5. 42,
18. 81, 11. 3, 10, 6 petitumque est. 18, 15. 19, 12.
54, 11. 71, 5. 4, 8, 4. 61, 7. 6, 6, 1. 11, 24, 23. 12,
14, 7. 53, 11. 64, 2. 13, 1, 13. 6, 2. 9, 8. 25, 21. 31, 9.
35, 21. 41, 17 coopertum fulguribusque discretum
e. 58, 4. 14, 20. 2. 25, 2. 44, 2. 45, 10. 15,
15, 6. 18, 7. 23, 15. 34, 4. 44, 6. 16, 7, 5.

2) *impersonaliter dictum* 13, 21, 5 actum (i. q.
dictum) *est. A 33, 24 mihi decretum (i. q. per-
suasum) e. 12, 69, 10 dubitatum e. 2, 50, 15. 14,
41, 3 interdictum e. 1, 26, 1. 2, 9, 3. 31, 1. 46, 21
responsum e. 13, 15 aduultatum e. A 30, 8 cer-
tatum e. III, 51, 9 pugnatum e. 1, 74, 24 itum e.
3, 59, 2 decursum e. 2, 79, 4 processum e. I, 16, 3.
14, 42, 7 ventum e. 11, 24, 14 subventum e. D 4, 9
mibi. sudatum e.

δ) *sumus* D 24, 8 laudati sumus. A 46, 16 mi-
rati s.

ϵ) *estis* 4, 8, 25 nati estis.

ξ) *sunt ca*) masc. D 8, 12. 17, 20. 34, 37. 35, 5.
36, 5. A 1, 10. 28, 14. 34, 11. 43, 4. G 8, 10. 14, 7.
37, 25 triumphati magis quam victi sunt. 46, 21.
I, 82, 13. II, 41, 11. *60, 1. 66, 21. III, 23, 10. 80, 14.
82, 14. IV, 7, 3. 28, 10. 44, 13. 73, 7. 79, 17. V, 5, 26.
1, 13, 12. 38, 3. 60, 10. 2, 8, 13 turbati et quidam
hausti s. 52, 18. 3, 39, 8. 53, 10. 54, 29. 4, 28, 3.
35, 17. 47, 15 turbati s. receptique. 74, 9. 6, 7, 21
tractique s. 30, 4. 40, 14. 3, 11, 3. 22, 12. 25, 2.
12, 17, 2. 30, 8 secuti mox clientes et. locati s.
30, 11. 37, 14. 41, 9. 47, 24. 56, 18. 69, 7. 13, 10, 7.
35, 14 ambusti multorum artas. et quidam .
exanimati s. 36, 14 detenti nec. exsoluti s. 39,
25. 14, 8, 9. 15, 17. 17, 6 et 13. 24, 12 convictique
et puniti s. 33, 10. 38, 5. 46, 5. 15, 15, 6 et 16.
17, 16. 32, 7. 41, 13. 44, 19. 46, 3. 69, 14 circum-
dati. nec. omisi s. 73, 8. 16, 13, 14.

$\beta\beta$) fem. II, 43, 2. 1, 1, 13. 2, 21, 14. 24, 5. 3, 27, 7.
76, 9. 4, 6, 2. 5, 3, 7. 10, 2. 11, 14, 14. 13, 23, 12.
31, 7. 14, 5, 10. 26, 15. 31, 6. 15, 50, 10.

$\gamma\gamma$) neutr. D 37, 9 composita et edita sunt.
42, 4. A 41, 5. G 37, 7. II, 20, 12. 38, 16. IV, 15, 18.
22, 7. 33, 8. V, 17, 14. 1, 1, 9. 15, 2. 34, 17. 58, 12.
2, 27, 3. 65, 3. 82, 16 statim credita, statim vul-
gata s. 83, 18. 3, 18, 1. 23, 9. 4, 2, 7. 10, 2. 63, 5
debilitata vel obtrita s. 6, 1, 12. 11, 3, 6. 18, 11.
25, 22. 32, 5 inditaeque s. 12, 60, 8. 65, 1. 13, 5, 2.
8, 1. 41, 9 deletaque et solo aequata s. 51, 7
brevis servata, dein frustra habita s. 14, 32, 16
direpta aut incensa s. 40, 2. 15, 3, 1. 41, 2. 61, 8.
16, 32, 13.

2) *sim, sis, . . . a) praepos.* 4, 37, 8 non sim ad-
versatus. 7, 8 ubi sis ingressus. IV, 5, 3 quali
fortuna sit usus. 4, 4, 15 quanto sit angustius
imperitatum.

b) *postpos. ca) sit ca) masc.* D 21, 31. A 13, 6.
IV, 8, 9. 82, 8. 1, 9, 14. 58, 25. 2, 73, 9 praepeditus-
que sit. 3, 56, 16. 5, 48, 11 convulsus et mutatus s.
12, 42, 12. 13, 1, 5.

$\beta\beta$) fem. D 26, 36 fracta sit et deminuta. 30, 6.
13, 17, 11. 14, 3, 17. 11, 4. 21, 9. 35, 9.

$\gamma\gamma$) neutr. V, 3, 6. 1, 56, 11 captum aut truci-
datum sit. 73, 4. 13, 31, 5. 15, 47, 9 repressum
aut. editum s. 49, 3. — 3, 25, 9 perventum s.

β) *sint ca) masc.* D 33, 4 et 10 et 16. G 2, 19.
3, 3, 7. 63, 10. 11, 7, 12. *23, 18. 13, 26, 15. 39, 22
ut. nudati. muri, obices portarum subversi,
capta escensu munimenta omnesque puberes
trucidati sint.

$\beta\beta$) fem. 4, 33, 21 extinctae sint.

$\gamma\gamma$) neutr. D 38, 10. A 12, 22. 3, 12, 13. 4, 10, 7.
6, 22, 16. 15, 54, 2.

3) *esse a) praepos.* I, 42, 3 non esse ab Othone
mandatum.

b) *postpos. ca) masc.* 13, 44, 20 ultum esse
[M, Nipp.; Wölflin, Halm isse]. 15, 16, 10 emen-
sum e. 16, 10, 3 interfectum e. — D 30, 8 usos e.
13, 20, 8 scriptos e.

$\beta\beta$) neutr. III, 25, 22. 1, 6, 13 factum e. 2, 88, 4
responsumque e. 14, 2, 8 pervulgatum e.

4) *eram, eras, . . . a) praepos.* [Halm A 23, 3
erat inventus.] 14, 5, 2 nec multum erat pro-
gressa navis. 4, 54, 7 poma ut erant adposita.

b) *postpos. 1) separat.* 13, 20, 1 proventa nox
erat. 14, 4, 11 invitata ad epulas e. IV, 80, 8
cuius ductu confectum haud dubie bellum e.
13, 27, 18 cuius iussu perpetratum ingenuitatis

iudicium e. IV, 53, 15 vittas, quis ligatus lapis innexique funes erant. 15, 28, 6 locus, in quo nuper obsessae cum Paeto legiones erant.

2) *coniunct.* α) *eram* 6, 8, 7 adeptus eram.

β) *erat* α) *masc.* A 44, 1. I, 39, 3. 53, 11 translatus . . atque . . praeventus erat. III, 31, 10. 62, 7. 69, 7. 2, 26, 3. 41, 10. 45, 11. 4, 21, 5. 23, 14. 74, 19. 6, 9, 1. 30, 9. 36, 17. 11, 9, 5. 36, 11 accitus ultro noctemque intra unam . . proturbatus e. 13, 10, 2 et 5. 14, 41, 3. 15, 8, 8. 10, 5. 23, 5. 44, 13. 52, 10. 16, 8, 5. 17, 24. 21, 7.

ββ) *fem.* III, 34, 2. 2, 43, 9. 6, 26, 14. 11, 37, 15. 12, 27, 2. 52, 4. 14, 12, 20. 22, 10. *62, 3. 15, 6, 14.

γγ) *neutr.* A 40, 15. I, 26, 2. IV, 35, 17. V, 21, 10. 1, 25, 9. 2, 40, 11. 3, 7, 5. 6, 12, 13. 18, 11. 14, 62, 16. — 4, 15, 14 vindicatum erat. 13, 15, 20. 14, 31, 21 provisum e.

γ) *erant* α) *masc.* II, 66, 6. IV, 59, 19. 14, 25, 3.

ββ) *fem.* 13, 24, 6 tactae erant.

γγ) *neutr.* V, 26, 7 hostilia ab illo coepta, a me aucta erant. 15, 67, 10. 16, 14, 15.

5) AA) *essem, esses, . . a) praepos.* D 42, 3 nisi iam dies esset exactus. I, 86, 18 quod . . iter belli e. obstructum.

b) *postpos.* 1) *separat.* A 16, 22 velut pacti, exercitus licentiam, dux salutem *esset. 13, 41, 21 dies, quo patrata victoria, quo nuntiata, quo relatum de ea esset. 14, 12, 3 quibus apertae insidiae essent.

2) *coniunct.* α) *esses* D 10, 22. 12, 37, 3.

β) *esset* α) *masc.* D 18, 6. I, 26, 10. 37, 25. 2, 40, 14. 3, 12, 5 et 18. 4, 30, 11. 12, 42, 18. 52, 8. 13, 32, 2. 47, 16. 15, *28, 6. 61, 7.

ββ) *fem.* 16, 30, 6 quod pecuniam magis dilargita esset.

γγ) *neutr.* G 26, 2 si vetitum esset. — 2, 26, 14 consultum *e. 12, 54, 5 obtemperatum e.

γ) *essent* α) *masc.* D 41, 22. A 2, 2. 13, 3, 11.

ββ) *neutr.* 13, 41, 13 capta essent.

BB) *foret, forent a) praepos.* 4, 13, 16 foret abstractus. 3, 24, 13 non ultra f. saevitum.

b) *postpos.* 1) *separat.* α) *foret* α) *masc.* IV, 41, 11 molitus eadem foret. 3, 16, 5 ni elusus a Seiano per vana promissa f. 6, 3, 18 ni professus iudicium f.

ββ) *fem.* A 16, 7 amissa Britannia foret. 5, 5, 4 maiestas elusa publice f. 12, 16, 12 coepta patrataque expugnatione eundem intra diem f.

γγ) *neutr.* A 37, 21 acceptum aliquod vulnus per nimiam fiduciam foret. — 26, 14 debellatum illa victoria f. V, 18, 13 debellatum eo die f. III, 77, 23 haud parva mole certatum nec sine exitio urbis f.

β) *forent* 3, 47, 4 cur non ipse, non Drusus profecti ad id bellum forent. II, 14, 23 clausi (pugnantes) deletaeque omnes copiae f. 54, 11 quod . . discessum Mutina desertaeque partes f. IV, 85, 9 quoniam . . fractae hostium vires f. 11, 28, 13 ut clausae aures etiam confitentis f.

2) *coniunct.* α) *foret* α) *masc.* II, 100, 17. IV, 32, 7. 1, 33, 7. 72, 5. 2, 55, 13. 3, 24, 20. 49, 4. 4, 15, 11. 11, 10, 3. 12, 48, 9.

ββ) *fem.* 6, 25, 12 quod non laqueo strangulata neque in Gemonias proiecta foret.

γγ) *neutr.* 4, 56, 11. 71, 1. — 1, 70, 21. 89, 14. II, 25, 10. 56, 7. III, 19, 3. 2, 39, 2. 12, 38, 6 et 11.

β) *forent* α) *masc.* II, 88, 8. III, 80, 12. 5, 4, 18. 6, 40, 2. 12, 39, 9 excisi aut. . traieci f.

ββ) *fem.* 3, 14, 17 ni . . protectae repositaeque forent.

γγ) *neutr.* III, 54, 14 quae . . acta forent.

6) *fucriam, fueram, fuisse* I, 16, 16 ne tamen territus fueris. IV, 57, 14 cum spoliati exutique fuerint, amicos fore. Cf. etiam IV, 60, 16 II. B. a. α. 1 simulatus et 4, 40, 16 ibid. nuptus. — I, 49, 5 libertus is Neronis punitus a Galba fuerat. — 6, 23, 10 tradidere quidam praescriptum fuisse Macroni . . iuvenem . . duce[m] populo imponere.

B) *c. part. fut. act.* 1) *sum, es, . .* D 9, 5. 39, 2 dicturus *sum*. — I, 16, 27 imperaturus *es*. 16, 22, 27 passurus *es*. — 6, 8, 5 utcumque casura *res est*. A 46, 17 manet mansurumque *est*. — IV, 42, 31 quem adhuc quaestorium offendere non audemus, praetorium . . ausuri *sumus?* V, 2, 2 tradituri *sumus*. 1, 28, 17 Percennione . . sacramentum dicturi *sumus?* — A 32, 12 nulli parentes fugam exprobraturi *sunt*.

2) *sit, sint* 14, 61, 19 an quia veram progeniem . . datura *sit?* — D 23, 28 sic. . ut etiamsi . . tardaverit, verum de vobis dicturi *sint* posteris nostri. 16, 26, 5 superesse qui forsitan manus ictusque . . ingesturi *sint*.

3) *erat, erant* 1, 80, 11 eo proventus est, ut mandaverit quibusdam provincias, quos egredi urbe non *erat* passurus. A 35, 14 quamquam porrectior acies futura *erat*, . . constitit. [38, 20 unde (classis) proximo anno . . *reditura *erat: Madvig; codd. redierat]. 12, 9, 5 (orabatur) Claudius despondere Octaviam Domitio, quod . . maiora patefacturum *erat*. — I, 11, 13 inermes provinciae . . in pretium belli *cessurae *erant*.

4) AA) *essem, esset* II, 77, 7 absurdum fuerit non cedere imperio ei, cuius filium adoptaturus *essem*, si ipse imperarem. — A 6, 10 quamquam . . pro consule . . redempturus *esset* mutuum dissimulationem mali. 42, 4 qui iturusne *esset* in provinciam . . interrogarent. 11, 20, 17 (preca-bantur) imperatorem, ut, quibus permissurus *esset* exercitus, triumphalia ante tribueret. 15, 36, 11 audire secretas querimonias, quod tantum *itineris *aditurus *esset*.

BB) *foret* IV, 86, 4 creditur Domitianus . . temptavisse, an praesenti sibi exercitum . . traditurus *foret*. 2, 30, 6 (consultavit) Libo, an habiturus *f.* opes, quis viam Appiam . . pecunia operiret.

5) *fucriam, fueris, . . fuisse* 3, 53, 7 si . . habuis-sent, nescio an suasurus *fucriam*. 14, 49, 12 se, qui severitatem decernentium impediturus *fuerit*, moderationem non prohibere. II, 47, 14 eat hic mecum animus, tamquam perituri pro me *fueritis*. 1, 26, 5 adeo parata . . dissimulatio fuit, ut . . Othonem rapturi *fuerint*, ni . . timuissent. II, 38, 13 non discessere ab armis . . civium legiones, nedum Othonis ac Vitellii exercitus sponte posituri bellum *fuerint*. 16, 26, 8 relinqueret incertum, quid viso Thrasea reo decre-turi patres *fuerint*. — I, 50, 15 mansisse Caesare Augusto victore imperium, mansuram *fuisse* sub Pompeio Brutoque rem p. 14, 29, 8 addidit subiectorum ei provinciam *fuisse*, si biennio proximo vixisset. 15, 35, 12 quamvis sontem . . victurum tamen *fuisse*, si clementiam indicis exspectasset.

C) c. *gerundio* et *gerundivo* AA) c. *gerundio*
1) *est* D 9,34 poetis . . secedendum *est*. 25,2
neque enim diu contradicendum e. 39,12 in-
cipiendum e. G 38,1 dicendum e. 1,16,21 mihi
ac tibi providendum e. II,76,19 confugiendum e.
3,54,25 medendum e. 14,54,5 subveniendum e.

2) *sit* D 1,9 ut . . existimandum **sit*. 14,44,10
si pereundum s.

3) *esse* 2,33,19 nisi forte clarissimo cuique
plures curas, maiora pericula subeunda, deleni-
mentis . . carendum *esse*. 14,35,13 vincendum . .
vel cadendum e. 58,19 nihil gravius audenti
quam ignavo patiendum e.

4) *erat* 1,66,9 eundum *erat*. 3,67,10 con-
fitendum e.

5) *esset*, *foret* 14,7,11 **ut*, nisi praeveniretur
Agrippina, pereundum Neroni *esset*. — II,88,3
ubi adversus paganos certandum **foret*. IV,61,7
si certandum adversus Gallos de possessione
rerum f. 2,26,18 adnectebat, si f. adhuc bel-
landum, relinqueret materiem Drusi fratris
gloriae.

6) *fuisse* 11,36,5 nec cuiquam ante pereun-
dum *fuisse*, si Silius rerum poteretur.

BB) c. *gerundivo* 1) *est*, *sunt* D 37,21 isque
optimus civitatis status habendus *est* [CF om.]
in quo . . I,1,17 incorruptam fidem professis
neque amore quisquam et sine odio dicendus e.
II,76,6 ipse qui suadet considerandus e. 3,54,7
flagrans animus haud levioribus remediis res-
tinguendus e. — D 7,12 fama et laus cuius
artis . . comparanda e.? 9,34 poetis . . relinquenda
conversatio amicorum et iucunditas urbis, de-
serenda cetera officia utque ipsi dicunt, in ne-
mora . . secedendum e. 6,27,16 neque nobilitas
diutius demonstranda e. 13,21,11 aut mihi
infamia parricidii aut Caesari conscientia sub-
eunda e. 15,2,13 modestiae fama, quae neque
summum mortalium spernenda e. et a dis aesti-
matur. — D 5,21 si ad utilitatem vitae omnia
consilia factaque nostra derigenda *sunt*. G 16,
15 abdita et defossa . . eo ipso fallunt, quod
quaerenda s. 3,12,19 si incerta adhuc ista et
scrutanda s. 16,18,1 pauca supra repetenda s.

2) *erit* 2,38,14 aerarium . . per scelera sup-
plendum *erit*.

3) *erat*, *erant* IV,46,6 immensa pecunia tanta
vis hominum retinenda *erat*. 3,65,7 primores
civitatis, quibus claritudo sua obsequiis prote-
genda e. — I,29,11 sive optandum hoc nomen
sive timendum e. 2,4,11 bellum adversus Par-
thos sumendum e. — II,85,9 posse imputari
Vespasiano quae apud Vitellium excusanda
erant.

4) *sit*, *sint* D 26,2 si . . eligenda *sit* forma di-
cendi, malim . . 15,37,5 ne saepius eadem
prodigientia narranda s. — 4,14,14 (Oscum ludicrum)
eo flagitiorum et virium venisse, **ut*
auctoritate patrum coercendum s. — D 11,19
nec vereor ne mihi umquam verba . . facienda
sint.

5) AA) *esset*, *essent* D 1,12 si mihi mea sen-
tentia proferenda ac non disertissimorum . . ho-
minum sermo repetendus *esset*. 14,7,13 (Seneca
sciscitabatur), an militi imperanda caedes e.
— 13,23,9 si plura demonstranda *essent*, scripto
usum (*esse*).

BB) *foret*, *forent* 2,70,3 si effundendus spiri-
tus sub oculis inimicorum *foret*, quid deinde . .
eventurum? III,20,13 tormentisne et telis an
operibus et vineis adgredienda urbs f. 3,32,11
de Africa decretum, ut Caesar viveret cui man-
danda f. 6,2,18 neque sibi vitam tanti, si ar-
mis tegenda f. 12,32,11 Silurum gens non . .
mutabatur, quin . . castris legionum premda f.
— III,59,8 patuit, quantum discriminis adeu-
ndum f., ni Vitellium retro fortuna vertisset.
IV,35,14 non erat dubium, quantum . . discrimi-
nis adeundum f. frumentatoribus onustis per-
cussisque. 3,71,2 incessit deum religio, quoniam
in templo locandum f. donum. — III,50,11
**ad omnia*, quae agenda *forent*, . . aderat.

6) *esse*, *fuisse* 11,25,18 patrem senatus appel-
landum *esse* Claudium. 13,1,7 anteponendum e.
vidum pueritiam egresso Neroni . . virum aetate
composita. 14,18,10 senatus ignota sibi esse
mandata Claudii et consulendum principem re-
spondit. 38,13 disperserat novum legatum oppo-
nendum e. — D 19,8 vidit . . cum condicione
temporum . . formam quoque . . orationis e. mu-
tandam. — 1,12,11 unum e. rei p. corpus atque
unius animo regendum. — 72,16 exercendas
leges e. respondit. — 2,33,19 maiora pericula
subeunda . . e. cf. C. AA. 3. — 63,11 non Philip-
pum Atheniensibus, non Pyrrum . . populo R.
perinde metuendos *fuisse*. — [Loca emendati aut
dubii D 1,9. 7,13. 8,24. 12,15. 35,9. 37,21. A 10,12.
16,22. 23,3. 38,20. G 10,2. I,43,12. II,14,11. 60,1.
74,14. 88,3. 100,19. IV,4,8. 1,8,1. 2,26,14. 60,
5. 5,4,8. 6,20,10. 11,23,18. 35,13. 12,40,4. 13,
30,12. 44,20. 56,18. 14,16,3. 58,12. 15,28,6.]
— *futurus*. 1) *partic.* α) II,49,15 et 3,54,33
cf. supra II. E. c. α. 4,52,1 cf. I. A. b. α. 8. aa.
6,47,1 cf. I. A. a. α. 1. bb. 12,2,8 cf. I. A. b. γ.
β) *c. verb. auxil.* A 35,14 cf. III. B. 3.

2) *adiect.* i. q. *künftig* α) I,40,12 priores et
futuri *principes*. 3,18,18 quem f. principem
fortuna in occulto habebat. — G 3,4 f. *pugnae*
fortunam ipso cantu augurantur. I,25,1 Ono-
mastum f. *sceleri* praefecit. 86,9 cum *praesenti*
exilio etiam futuri (sc. exitii) pavor. 4,60,18
in eum quoque semina f. exitii (Seianus me-
ditabatur). III,43,8 f. *potentiae* spe iuvare
partes adnitebantur. 72,11 spe magis f. *magni-
tudinis*, quam quo modicae adhuc populi R.
res sufficerent. 13,4,6 formam f. *principatus*
praescripsit. 15,74,10 ad auspiciam et praes-
agiam f. *ultionis* trahebatur.

β) *neutr. vi subst.* α) *sing. acc.* D 4,6. I,72,12.
4,37,9 in futurum.

ββ) A 18,32 quanta futuri *spe*. IV,65,2 ne-
que subire condiciones *metus* futuri neque pal-
lam aspernari condicio *praesens* sinebat. —
D 13,23 incertus futuri. I,29,11 ignarus futuri.
88,16 futuri improvidus. III,31,6 futuri socors.
43,14 futuri ambiguus.

β) *plur.* I,3,8 futurorum *praesagia*. IV,69,13
taedio futurorum *praesentia* placuere. — 6,46,
12 providus futurorum. — 3,69,12 ideo leges
in facta constitui, quia futura in incerto sint.
— A 44,14 potest videri . . futura *effugisse*. II,
4,8 futura *aperit*. III,36,6 *praeterita* instantia
futura pari oblivione *dimiserat*. 1,64,15 futura
volvens non aliud reperit. 6,21,8 futura

sollerter *patefaciens*. 11,12,10 *opperiri* futura et *praesentibus* frui pro solacio habebat. — Confecit hoc verbum *C. John*.

summa. A) 14,10,15 *litteras* ad senatum misit, *quarum* summa erat reperitum cum ferro percussorem Agerinum i. q. hauptinhalt, wesentlicher inhalt.

B) a) α) i. q. *die gesamte lage, das ganze unternehmen* II,81,11 *consilium* de summa *rerum* Beryti habitum (est). III,50,15 *duces* . . iter sistunt, de summa *rerum* cunctantes.

β) i. q. *gesamterfolg* A5,12 quae cuncta etsi . . ductu alterius agebantur ac summa *rerum* et recuperatae provinciae gloria in *ducem cessit*, . . usum et stimulos addidere iuveni. 2,45,20 *eiectis* Romanis satis probatum, penes utros summa *belli* fuerit.

γ) II,16,4 *procuratoris* temeritas, tanta mole *belli* nihil in summam [Rhenan.; M summa] profutura, ipsi exitiosa i. q. für das ganze, überhaupt. 15,28,3 *Vologeses* neque atrox (erat) in summam, et quibusdam praefecturis *indutias* petit. — 13,38,2 *commeantibus* in vicem *nuntiis* nihil in summam [Faernus; M summa] *pacis* proficiebatur i. q. entscheidung, abschluss.

b) IV,2,4 *praefectura* praetorii penes Varum, summa *potentiae* in Antonio (erat) i. q. der mächtigste einfluss. — i. q. *oberleitung* I,87,9 summa *expeditionis* Novello, Clementi *primipilaribus* . . *permissa* (est). II,33 s. *rerum* et *imperii* cf. infra. IV,25,25 (*militibus*) *consensu* *ducem* Voculam poscentibus, Flaccus summam *rerum* ei permisit. 68,3 cuncta in deterius audita Mucianum agebant, ne quamquam egregii *duces* . . summam *belli* parum *tolerarent* (nicht recht gewachsen sein). 14,7,16 *perpetraret* Anicetus *promissa*, qui nihil cunctatus *poscit* summam [1m summa] *sceleris*. II,33,13 *dubiis* *proeliorum* *exemptus* (*princeps*) *summae* [M summam] *rerum* et *imperii* [1m imperiis] se ipsum reservaret cf. p. 574^a. — III,70,20 *iret* *obviam* legionibus et de summa *rerum* illic certaret i. q. die höchste gewalt, die reichsregierung: Her.

summitto, summoveo cf. subm.

summus cf. superus.

sumo. I) *propr.* A) in *univ.* D22,21 sit in apparatu eius (*oratoris*) et *aurum* et *gemmae*, ut *sumere* in *manus* et *aspicere* saepius *libeat*. 25,22 ut si omnino *pariter* *libros* in *manum* sumpseris, *scias* . . G40,13 *laeti* tunc *dies*, *fasta* *loca* . . ; non *bella* *ineunt*, non *arma* *sumunt*; *clausum* *omne* *ferrum* i. q. ergreifen. 6,2,17 quam *speciem* *fore* *sumentium* in *limine* *curiae* *gladios*? 14,17,5 (*coloni*) in *vicem* *incessentes* *probra* (cf. b p. 1197^b), *dein* *saxa*, *postremo* *ferrum* sumpserunt. 2,13,12 *daretur* *pugna*; *sumpturum* (esse) *militem* *Germanorum* *agros*, *tracturum* *coniuges* i. q. nehmen, sich zueignen. IV,59,6 *sumptis* *R. imperii* *insignibus* (i. e. *paludamento* et *hictoribus*) in *castra* *venit* (*Classicus*) i. q. umgab sich mit. 12,49,8 *regium* *insigne* *sumere* *cohortatur* (*Radamistum*) *sumentique* *adest* *anctor* et *satelles* i. q. das diadem sich aufsetzen.

B) *spec.* i. q. *anziehen, anlegen* I,35,8 *sumpto*

thorace *Galba* . . II,89,4 *Vitellius* . . *sumpta* *praetexta* et *composito* *agmine* *incessit* cf. 89,1 *paludatus*. 4,4,2 *anni* *principio* *Drusus* ex *Germanici* *liberis* *togam* *virilem* sumpsit. G13,2 *arma* *sumere* non ante cuiquam *moris* (est), quam *civitas* *suffecturum* (sc. *armis*) probaverit.

II) *transl.* A) in *univ.* II,74,15 *prout* *velint*, *plus* *minusve* *sumi* *ex* *fortuna* i. q. man könne es . . aufs glück ankommen lassen: Bötticher. 84,12 *propriis* quoque *opibus* *Mucianus* *bellum* *iuvit*, *largus* *privatim*, quo [Muret; M quod] *avidius* *de* *re* *p.* *sumeret* i. q. *resum.*, *reciperet*. — D38,5 in quo (*vetere* *foro*) . . *liberae* *comperendinationes* *erant* et *modum* *dicendi* *sibi* *quisque* *sumebat* i. q. *bestimmte*. A31,16 *ita* *sublata* *spe* *veniae* *tandem* *sumite* *animum*, tam quibus *salus* quam quibus *gloria* *carissima* *est* i. q. *fasset* *mut.* I,27,17 *milites* in *itinere* *adgregantur*, . . *pars* *clamore* et *gaudiis*, *pars* *silentio*, *animum* *ex* *eventu* *sumpturi* i. q. *einen* *entschluss* *fassen*, *consilium* *capere*. 14,44,4 *creditisne* *servum* *interficiendi* *domini* *animum* *sumpsisse* [M *insumpsisse*; Ritter *ita* *sumpsisse*], ut . . *nihil* *per* *temeritatem* *proloqueretur*? 2,26,5 *labare* *hostes* *petendaeque* *pacis* *consilia* *sumere* i. q. *capere*. IV,65,5 quae *prima* *libertatis* *facultas* *data* *est*, *avidius* *quam* *cautius* *sumpsimus* i. q. *ergreifen*. III,7,4 *ibi* *pauci* *dies* *ad* *requiem* *sumpti* (*sunt*). 60,2 *duces* . . *paucos* *ad* *requiem* *dies* *sumunt*. IV,65,1 *Agrippinenses* *sumpto* *consultandi* *spatio* . . i. q. *sich* *bedenkzeit* *nehmen*. 1,64,10 *Germani* *ob* *prospera* *indefessi*, *ne* *tum* *quidem* *sumpta* *quiete*, . . 1,2 *dictaturae* *ad* *tempus* *sumebantur*. 10,2 *pietatem* *erga* *parentem* et *tempora* *rei* *p.* *obtentui* *sumpta* (esse ab Augusto). 11,17,6 *fidem* *adversus* *Romanos* *volentibus* *Germanis* *sumptam* *numquam* *omisisset*. II,72,10 *sumptum* (est) *de* *eo* *supplicium* in *servilem* *modum*. 13,22,6 *de* *Atimeto* *supplicium* *sumptum* (est).

B) *spec.* a) i. q. *angebotenes* *sich* *nehmen, annehmen* I,56,19 *faciendum* (esse) *imperatorum*: et *minore* *discrimine* *sumi* *principem* (sc. qui offerretur: 56,15) quam *quaeri*. Cf. G7,1 b.β. — 1,71,8 *Galliae* . . *arma* *equos* *aurum* (*offerebant*); . . *Germanicus*, *armis* *modo* et *equis* *ad* *bellum* *sumptis*, *propria* *pecunia* *militem* *iuvit*.

b) i. q. *nehmen, sich wählen, sich aussuchen* α) II,94,2 non *ita* *ducibus* *indulsit* *Vitellius*, ut non plus *militi* *liceret*. *sibi* *quisque* *militiam* (*truppengattung*) *sumpsere*. III,27,6 *vallum* *portasque* *legionibus* *attribuit*. ; *proxima* *Bedriacensi* *viae* . . *septimani* *sumpsere*. 12,33,6 *novissimum* *casum* *experitur*, *sumpto* *ad* *proelium* *loco*, ut . . *cuncta* *nobis* *inportuna* . . *essent*. 13,39,8 *Corbulo* . . *excindere* *parat* *castella*, *sibi* *que* *quod* *validissimum* in *ea* *praefectura*, *cognomento* *Volandum*, *sumit* (sc. *excindendum*); *minora* . . *praefecto* *mandat*.

β) *de* *hom.* D10,37 *tolle* . . *securitatis* *excusationem*, *cum* *tibi* *sumas* *adversarium* *superiorem*. G7,1 *reges* *ex* (mit rücksicht auf) *nobilitate*, *duces* *ex* *virtute* *sumunt*. 4,3,16 *sumitur* in *conscientiam* *Eudemus*, *amicus* *ac* *medicus* *Liviae*. [Non *necessario* *Andr.* *assumitur*.] — 6,11,11 *ob* *magnitudinem* *populi* et *tarda* *le-*

gum auxilia sumpsit e consularibus qui coereret servitia. — c. acc. praedic. 1,3,5 Augustus. . Agrippam. . defuncto Marcello generum sumpsit. 3,56,19 triumphalem et bis consulem (Drusum) noti laboris participem sumi.

c) i. q. auf sich nehmen, übernehmen, unternehmen, beginnen 4,4,12 voluntarium militem. . non eadem virtute. . agere, quia plerumque inopes ac vagi sponte militiam sumant i. q. inire. Cf. II,94 b. a. A 16,3 Boudicca. . duce. . sumpserunt universi bellum. III,43,4 concitis omnibus, qui exactorati a Vitellio bellum sponte sumebant. IV,66,10 non ideo, inquit, bellum sumpsimus, ut Batavi. . gentibus impent. 69,2 sumi bellum etiam ab ignavis, strenuissimi cuiusque periculo geri. V,25,16 tunc infensos (fuisse) Batavis deos, cum. . bellum uni (Civili) necessarium, ferale ipsis sumeretur. 2,4,11 si nostra vi defenderetur (Vonnones), bellum adversus Parthos sumendum erat. 45,2 Cherusci. . sumpserunt bellum. 13,34,11 prolaturum inter Parthos Romanosque. . bellum acriter sumitur [Heinsius, Halm resumitur]. 15,7,3 bellum propalam sumptum (est) a Parthis. III,78,12 (Sabinus) sumptis temere armis. . arcem. . tueri (nequivit). IV,3,12 sumpta (a Vindice) per Gallias. . civilia arma. . cepisse finem videbantur. 25,16 valescentibus Germanis pleraeque civitates adversum nos arma sumpserunt [add. Agricola] spe libertatis. V,9,14 (Indaei) iussi a Gaio Caesare effigiem eius in templo locare arma potius sumpserunt, quem motum Caesaris mors diremit. 14,61,15 arma illa adversus principem sumpta (esse). II,42,10 incubuit hostium acies integris ordinibus. . Othoniani quamquam dispersi. . fessi, proclium tamen acriter sumpserunt. IV,34,20 ne tempore quidem ad ordinandam aciem capto incompositi fessique proclium sumpserunt. 15,5,11 fugati qui expugnationem sumpserant. 2,82,10 ante edictum magistratum sumpto iustitio i. q. inito cf. iustitium. D 24,11 more vetere. . sumpsit sibi contra dicendi partes. II,24,13 curam (kommando) peditum Paulinus, equitum Celsus sumpserunt. III,69,11 consilium ab omnibus datum est, periculum pauci sumpserunt. 15,49,3 nec. . facile memoraverim, quis primus auctor (coniurationis), cuius instinctu concitum sit quod tam multi sumpserunt. 2,66,5 occidi Cotyn iubet mortemque sponte sumptam ementitur. 4,22,5 tamquam. . uxor sponte mortem sumpsisset. 14,7,23 matrem. . pudore deprehensi sceleris sponte mortem sumpsisse. 3,50,11 si quis sumpta morte misericordiam eius (principis) praevenisset. 13,30,9 Rebilus. . haud creditus sufficere ad constantiam sumendae mortis. 3,7,8 nec ulla in corpore signa sumpti exitii reperta (esse) i. q. quaesitae mortis. 6,25,5 negatis alimentis adsimulatus est finis, qui videretur sponte sumptus cf. 25,3 voluntate extinctam. — c. acc. praedic. 12,5,7 nec ante omissa (est) cunctatio, quam Vitellius suis artibus id perpetrandum sumpsit i. q. übernahm.

d) i. q. annehmen 6,32,10 Phraates. . omisso cultu R., cui per tot annos insueverat, instituta Parthorum sumit [Lips.; M insumit]. 13,45,3 Sabina Poppaea, T. Ollio patre gemta, sed

nomen avi materni sumpserat. 6,31,4 (rex Artabanus) superbiam in nos, saevitiam in populares sumpsit. — [M III,24,3.]

sumptuarius. 3,52,8 sperni s. legem.

sumptuosus. IV,49,2 legionem. . regebat Festus, s. adolescentiae neque modica cupiens i. q. ein grossen aufwand liebender iunger mann.

sumptus. II,95,11 prodigis epulis et sumptu ganeaque satiare inexplibiles Vitellii libidines i. q. kostspielige feinschmeckerei: Her. 1,15,8 (tribuni plebei) proprio sumptu ederent ludos. 14,21,10 immenso s., oppon. parsimonia cf. loco A. a. 21,13 cum eo sumptu res p. fungatur. — plur. I,20,6 illis vix decumae super portiones erant, isdem erga aliena sumptibus quibus sua prodegerant. 46,16 (miles) sumptibus exhaustus socordia (faulenz) insuper elanguerat i. q. durch ausgaben ausgesogen. 3,55,4 luxus mensae. . per annos centum profusis sumptibus exerciti paulatim exolvere. 52,4 (luxus) immensum proruperat ad cuncta, quis pecunia prodigitur. sed alia sumptuum, quamvis graviora, dissimulatis plerumque pretiis occultabantur. 15,18,12 cum insectatione priorum principum, qui gravitate sumptuum iustos reditus (einnahmen) anteissent i. q. durch ihre drückenden ausgaben, verschwendung.

suovetaurilia. IV,53,11 lustrata *suovetaurilibus area et super caespitem redditus extis. 6,37,4 sacrificantibus, cum hic more R. suovetaurilia daret, ille. .

supellex. 2,33,5 postulavit modum argenti, supellectili, familiae. — D 22,20 (oratorem sicut locupletem patrem familiae volo) non ea solum instrui supellectile [CF supellectili] quae necessariis usibus sufficiat, sed sit in apparatu eius et aurum et gemmae.

super. I) adv. A) propr. de loco 1,68,7 summa valli prensant, raro s. milite et quasi ob metum defixo i. q. super vallum, oben darauf. 3,46,19 *incensa s. villa omnes cremavit i. q. darüber, über ihnen. 6,35,10 quos (hostes) s. eques et propioribus vulneribus pedites adfectabant i. q. über ihnen i. e. von oben.

B) transl. a) i. q. überdies, ausserdem, insuper II,34,9 naves. . adversum in flumen dirigebantur, iactis s. [codd. dett. insuper cf. Gerber, Philolog. bd. 33 p. 617.] ancoris, quae firmitatem pontis continerent. Alii pro praepositione accipiunt cf. Her., Meiser, Wolff.

b) D 4,9 in quibus (causis) mihi satis superque sudatum est. 1,40,3 satis superque. . molli-bus consultis peccatum (esse). 4,38,4 qui (posteri) satis superque memoriae meae tribuent, ut maioribus meis dignum. . credant. 39,17 sibi multum superque vitae fore, quod tali cum principe explevisset.

[In tmesi I,20,5 illis vix decumae s. portiones erant.]

II) praep. 1) c. acc. Collocatio. III,19,2 utque cumulos s. et recentia caede vestigia incessere. . 16,35,6 (cruorem) humum s. spargens. III,26,11 quae s. cuncta terrebat ipsorum miles.

Significatio. A) propr. a) 1) c. notionibus movendi i. q. über. . hin G 10,3 (surculos) notis quibusdam discretos s. candidam vestem. .

spargunt. 16,35,6 cf. *Collocatio*. 13,57,8 (unda) s. ardentem arborum struem *fusa*. IV,53,12 praetor . . lustrata suovetaurilibus area et s. caespitem *redditis* extis . . deos precatus. III, 19,2 *incedere* cf. *Collocatio*. 28,6 innixi umeris et s. iteratam testudinem *scandentes*. 2,6,8 multae (naves) pontibus stratae, s. quas tormenta *vehementur*. III,27,10 *elatis* s. capita scutis densa testudine succedunt. 4,59,8 s. Caesarem *suspensus* cf. *suspendo*. 14,5,5 Aceronia s. pedes cubantis *reclinis*.

2) c. notionibus *quietem* indicantibus α) i. q. *über, oben auf* G28,21 Ubii . . , transgressi olim et experimento fidei s. ipsam Rheni ripam *collocati*. 1,56,4 *posito* castello s. vestigia paterni praesidii in monte Tauno . . 14,34,11 quae (plaustra) s. extremum ambitum campi posuerant. V,17,2 *stare* Germanos Batavosque s. vestigia gloriae, cineres ossaque legionum calcantes. II,45,17 paucos necessarii . . sepelivere, ceterum vulgus s. humum *relictum* (est). III,84,13 multi semianimes s. turres et propugnacula moenium *exspiravere*.

β) i. q. *über, oberhalb* G31,5 s. sanguinem et spolia *revelant* frontem. II,22,7 cohortes Germanorum, . . s. umeros scuta *quatientium*. III,77,4 cohortes . . summis montium iugis s. caput hostium *sistit* cf. IV,69,3 iamque s. caput legiones (esse) i. q. ihnen auf dem nacken, imminere. 2,83,3 ut . . sedes curules sacerdotum Augustalium locis superque eas querceae coronae *statuerentur*.

b) de *ordine in convivio* 3,14,6 in convivio Germanici, cum s. eum Piso *discumberet*, . . 14,4,15 (Agrippina) comiter excepta superque ipsum (Neronem) *collocata* (est).

B) *transl.* a) i. q. *über . . hinaus* α) A29,12 iamque s. *triginta milia* armatorum aspiciantur i. q. mehr als. G33,6 s. sexaginta milia . . ceciderunt.

β) αα) III,26,11 quae s. cuncta terrebat ipsum miles i. q. mehr als dies alles. — III,48,11 cunctis s. [Wölflin supra] *vota* fluentibus. 3,12,27 id solum Germanico s. *leges* praestiterimus, quod in curia potius quam in foro. de morte eius inquiritur. 4,56,15 censuit Marsus, ut Lepido, cui ea provincia obvenerat, s. *nummerum* legaretur, qui templi curam susciperet.

ββ) G25,10 ibi et s. ingenuos et s. nobiles *ascendunt* (liberti). 4,40,26 immensum attolli (providebat) quem coniunctione tali s. alios *extulisset*. 11,16,19 nisi exploratoris Flavi progenies s. cunctos *attollatur*. — V,1,4 ipse, ut *s. *fortunam (esse) crederetur, decorum se promptumque in armis ostendebat i. q. erhaben *über*. 3,74,22 erant plures simul imperatores nec s. ceterorum aequalitatem. 11,38,12 decreta (sunt) Narcisso quaestoria insignia, levissimum fastidio eius, cum super Pallantem et Callistum ageret. [Falso Ritter, Halm, al. supra cf. Andresen, progr. 1892, p. 8.]

b) i. q. *praeter* A17,10 Silurum gentem armis subegit, s. *virtutem* hostium locorum quoque difficultates elucatus. Praeterea add. *quoque* G30. 3, 3. 15, 58; *etiam* II,30. 101. V,26. 13,8. G30,12 omne robur in pedite (est), quem s. *arma* ferramentis *quoque* et copiis onerant

cf. infra IV,58. G32,3 Teneteri s. solitum belorum *decus* equestris disciplinae arte prae-cellunt cf. infra 3,22. G43,18 Harii s. *vires*, quibus enumeratos paulo ante populos antedecunt, truces . . I,8,4 Galliae s. *memoriam* Vindicis obligatae (sunt) recenti dono R. civitatis. 14,5 (Galba) comitia imperii transigit; adhibitoque s. *Vinium* ac *Laconem* Celso . . 51,19 expugnationes urbium . . hauserant animo, s. *avaritiam* et *adrogantiam* . . contumacia Gallorum inritati. II,8,6 servus . . citharae et cantus peritus, unde illi s. *similitudinem* oris prior ad fallendum fides (erat). 24,17 s. *hos* . . mille equites . . ducebantur. 30,12 studia militum in Caecinam inclinabant, s. *benignitatem* animi . . *etiam* vigore aetatis, proceritate corporis. 44,13 (militis) flexerat, ne s. *cladem* adversae pugnae suismet ipsi caedibus saevirent. 94,11 nec coercebat . . voces Vitellius: s. insitam *inerti animo *ignaviam* conscius sibi instare donativum. 101,4 nobis s. insitam *levitatem* et prodito Galba vilem mox *fidem* aemulatione *etiam* . . pervertisse ipsi Vitellium videntur. III,39,6 Blaeso s. *claritatem* natalium et *elegantiam* morum fidei obstinatio fuit. 45,2 (Venutius), qui s. insitam *ferociam* et R. nominis *odium* propriis in . . reginam stimulis accendebatur cf. infra 12,33 et 4,60. III,77,21 si recens victoria miles et s. insitam *pervicaciam* secundis ferox Romam contendisset, . . 80,9 auxit invidiam s. violatum legati praetorisque *nomen* propria dignatio viri. IV,38,3 maesta . . civitate, quae s. instantia *mala* falsos pavores induerat. 55,8 Sabinum s. insitam *vanitatem* falsae stirpis gloria incendebat cf. infra V,23. IV,58,15 nobis s. *arma* et *viros* et egregia castrorum *munimenta* frumentum et *commeatus* (sunt). V,23,8 causa instruendae classis s. insitam genti *vanitatem* (erat), *ut* eo terrore *commeatus* . . interciperentur. 26,2 (Civilis) praevenire statuit, s. *taedium* malorum *etiam* spe vitae. 1,59,3 Arminium s. insitam *violentiam* rapta uxor . . vaecordem agebat. 3,3,5 cum s. *Agrippinam* et *Drusum* et *Claudium* ceteri quoque consanguinei nominatim perscripti sint, . . 22,1 Lepida, cui s. *Aemiliorum decus* L. Sulla et Cn. Pompeius proavi erant. 63,5 consules s. eas *civitates*, quas memoravi, apud Pergamum Aesculapii conpertum asylum rettulerunt. 67,5 cum s. tot *senatores* adversos facundissimis totius Asiae . . responderet solus et orandi nescius i. q. praeterquam quod tot *senatores* ei adversi erant. 4,44,2 Lentulo s. *consulatum* et *triumphalia* de Getis gloriae fuerat bene tolerata paupertas, dein magnae opes. 46,4 causa motus (erat) s. hominum *ingenium*, quod pati dilectus . . aspernabantur. 60,14 atrox Drusi ingenium s. *cupidinem* potentiae et solita fratribus *odia* accendebatur invidia. 75,3 in Domitio s. *vetustatem* generis propinquum Caesaribus sanguinem delegerat. 12,9,6 despondetur Octavia, ac s. priorem *necessitudinem* sponsus iam et gener Domitius aequari Britannico. 25,6 a Tiberio s. propriam *stirpem* Germanicum adsumptum (esse). 33,1 itum (est) inde in Siluras, s. propriam *ferociam* Carataci viribus confisos. 13,8,18 Corbulo . . corpore ingens, verbis magni

ficis et s. *experientiam sapientiamque etiam specie inanium validus*. 18,7 s. *ingenitam avaritiam* undique pecunias quasi in subsidium corripuens. 37,1 Tiridates s. *proprias clientelas* ope Volgesi fratris adiutus. 57,3 s. *libidinem* cuncta armis agendi religione insita. . . 15,35,3 s. Iunia familiae *claritudinem* divum Augustum abavum ferebat. 50,10 adscitae sunt s. *Subrium et Sulpicium*. . . militares manus, Silvanus et Proximus. 58,9 cum s. Neronis ac Tigellini saevas *percontationes* Faenius quoque Rufus violenter urgueret. 72,7 ut s. triumphales in foro *imagines* apud Palatium quoque effigies eorum sisteret. 16,10,11 aderat filia, s. ingruens *periculum* longo dolore atrox. 4,11,1 haec vulgo iactata s. *id, quod* nullo auctore certo firmanur, prompte refutaveris. — [3,48,5 expugnatis super [Haupt; M per] Ciliciam Homonadensium castellis i. q. ienseit cf. Nipp.]

2) c. *abl. Collocatio*. IV, 40, 23 tali s. re. 6,49,7 tali s. casu. 11,23,4 ea s. re. 4,74,5 diversis s. rebus. — [II,34,9 iactis s. ancoris, sed cf. I. B. a.]

Significatio. Non nisi *transl.* i. q. de II,8,2 vario s. exitu eius *rumore*. 11,23,4 multus ea s. re variusque rumor (erat). 2,35,2 ni pretium foret Pisonis et Galli s. eo negotio diversas *sententias* noscere. — IV,9,7 tribunus plebis intercessit, ne quid s. tanta re principe absente *statueretur*. 40,23 *consulendum* tali s. re principem respondit. 82,2 Vespasiano (erat) cupido adeundi sacram sedem, ut s. rebus imperii consuleret. 3,41,11 consultus s. eo (i. q. de ea re; Roth seinetwegen) Tiberius aspernatus est indicium. 4,74,5 quamquam diversis s. rebus consulerentur (patres). . . 14,9,11 consulenti s. Nerone responderunt Chaldaei fore ut. . . 2,28,14 *consultandum* (esse) s. re magna et atroci. 6,21,1 quotiens s. tali negotio consultaret, edita domus parte. . . utebatur. 11,3,1 consultanti s. absolutione Asiatici. . . 12,22,4 obiceret. . . *interrogatum* Apollinis Clarii simulacrum s. nuptiis imperatoris. 2,54,15 *edit responsa* versibus compositis s. rebus, quas quis mente concepit. 5,6,1 quadraginta *orationes* s. ea re *habita*. 6,28,4 (avis phoenix) prae-buit materiem doctissimis. . . multa s. eo miraculo *disserendi*. 12,38,1 patres multa et magna s. captivitate Carataci *disseruere*. 11,15,1 *rettulit* deinde ad senatum s. collegio haruspicum. 12,61,2 *rettulit* dein *de* immunitate Cois tribuenda multaue s. antiquitate eorum *memoravit*. 15,24,3 se priora et totiens *iactata* s. optinenda Armenia nunc omittere. 6,15,9 superque ea re senatui *scribit*. — II,63,10 *cunctantem* s. tanta re Sabinum Triaria. . . *terruit*. 14,43,4 non quia dubitarem, s. omnibus negotiis melius atque rectius olim *provisum* (esse). 3,17,13 *biduum* s. hac imagine cognitionis *absumptum* (est). 15,5,15 *missurum* ad imperatorem R. *legatos* s. petenda Armenia et firmanda pace respondet. 36,5 s. ea protectione *adiit Capitolium* (Nero) i. q. in *betreff*, wegen. 52,17 *expers* coniurationis erat, quamvis s. eo crimine Nero vetus adversum insontem *odium* *expleverit* i. q. wegen. 6,49,7 magis *inbecillum* tali s. casu feminarum animum (ferebat) i. q. in *betreff*, in bezug auf, bei.

superabilis. transl. 2,25,12 *invictos et nullis casibus superabiles Romanos* praedicabant. — IV,81,14 aestimari a medicis iubet, an talis *caecitas ac debilitas* ope humana superabiles forent.

superbia. a) in *malam* partem a) c. *oppos.* et *sim.* A 30,16 infestiores (sunt) Romani, quorum *superbiam* frustra per *obsequium* ac *modestiam* effugeris. 15,15,13 fama *moderationis* quaerebatur, postquam *superbiam* expleverat (Vologeses). 6,13,10 *silentium* ipsius non *civile*. . . sed in *superbiam* accipiebatur. — III,31,22 *superbiam* saevitiamque . . . etiam *perfidiam* obiectabant (Caecinae milites). 1,72,17. 3,40,11. 4,68,18. 6,31,3. 1,4,11 cf. saevitia A. a. a. IV,19,3 intumescere statim (cohortes) *superbia* ferociaque. III,49,4 *felicitas* in tali ingenio avaritiam *superbiam* ceteraque occulta mala patefecit. 2,15,11 meminissent (Germani) modo avaritiae, crudelitatis, *superbiae* (Romanorum). 14,1,10 timeri ne uxor. . . iram populi adversus *superbiam* avaritiamque matris aperiat.

β) c. *gen. subi.* A 30,16 *quorum* (Romanorum) s. cf. a. 14,26,10 plerique *superbiam* *Parthorum* perosi datum a Romanis regem malebant. IV,80,4 favore militum anxius et *superbia viri* aequalium quoque, adeo superiorum intolerantis. 1,72,17. 4,68,18 s. *eius*. 2,57,2 ob s. *Pisonis*, qui. . . 13,23,6 nec tam grata *Pallantis* innocentia quam gravis *superbia* fuit. 14,1,10 s. *matris* cf. a. 38,13 novum legatum opperendum esse, sine hostili ira et *superbia victoris* clementer deditis consulturum. 3,40,11 *seditiona* disserebant (Galli) de. . . saevitia ac s. *praesidentium*. 15,20,14 adversus novam *provincialium* [Faernus; M provinciarum] *superbiam* dignum. . . constantia R. capiamus consilium.

γ) c. *gen. obi.* I,8,10 exercitus. . . solliciti et irati (erant) *superbia* recentis *victoriae* et metu. . .

δ) G 33,4 Bructeris. . . excisis vicinarum consensu nationum, seu *superbiae odio* seu praedae dulcedine.

ε) 1,4,11 Tiberium. . . *vetere* atque *insita* Claudiae familiae *superbia* (esse). 15,20,14 *nova* s. cf. β. 11,7,2 quem illum *tanta* s. esse, ut aeternitatem famae spe praesumat. 13,23,6 *gravis* cf. β. 14,2 s. *muliebris* cf. ζ. 15,31,7 *externae* s. sueto (Tiridati) non inerat *notitia* nostri.

ζ) 4,1,16 (Seianus) sui obtegens, in alios criminatorem; iuxta *adulatio* et *superbia* (sc. in eo erant). 12,7,12 palam *severitas* ac saepius *superbia* (erat). II,73,1 vix *credibile* memoratu est, quantum *superbiae* socordiaque *Vitellio adoleverit*, postquam. . . 13,14,2 Nero infensus iis, quibus *superbia* muliebris (Agrippinae) *innitebatur*. — 2,15,11 *meminissent* cf. a. 78,3 *Piso*. . . *incusat* Germanicum *luxus* et *superbiae*. — 15,31,7 *externae* s. *suetus* cf. ε. — A 30,16 *superbiam* *effugere*. III,31,22 *obiectare* cf. a. 4,68,18 *audentius* iam *onerat* (sc. probris) Seianum, saevitiam, *superbiam*, spes eius. III,49,4 *felicitas* *patefecit* cf. a. 6,31,3 (Artabanus). . . *superbiam* in nos, saevitiam in populares *sumpsit*. 11,37,3 tantum inter extrema *superbiae* *gerebat* (Messalina). 15,15,13 *explere* cf. a. 14,26,10 s. *Parthorum perosi* cf. β. — I,8,10

irati superbia cf. *γ*. IV, 80, 4 anxius cf. *β*. 19, 3 intumescere cf. *α*. 1, 4, 11, 11, 7, 2 quem tanta s. esse cf. *ε*. — 1, 61, 19 referebant. . . ut signis et aquilis per superbiam inluserit (Arminius). 2, 42, 7 nec id Archelaus per s. omiserat. 57, 2 ob s. Pisonis, qui. . . 15, 27, 6 multa Romanis secunda, quaedam Parthis evenisse, documento adversus superbiam. II, 20, 3 ornatum ipsius (Caecinae) municipia et coloniae in superbiam trahebant, quod. . . 6, 13, 10 accipere cf. *α*. 12, 29, 3 Vannius (rex) . . . prima imperii aetate . . . acceptus popularibus, mox diuturnitate in s. mutans. 1, 72, 17 (Tiberium) asperavere carmina. . . vulgata in saevitiam superbiamque eius. 4, 17, 13 monuit (Tiberius) . . . ne quis mobiles adolescentium animos praematuris honoribus ad superbiam extolleret. 11, 17, 10 rex. . . secunda fortuna ad s. prolapsus. 13, 46, 10 (Poppaea) acri iam principis amore ad s. vertens. . .

b) in bonam partem i. q. *hohes selbstgefühl* III, 66, 5 nec tantam Vespasiano s. (esse), ut privatum Vitellium pateretur.

superbio. non nisi in *malam* partem 1, 19, 14 superbire miles, quod. . . cf. 19, 16 per *modestiam*. 2, 36, 12 superbire homines etiam *annua designatione*.

superbus. non nisi in *malam* partem A) *adi. a) propr.* de hom. IV, 14, 14 quando legatum, gravi quidem comitatu et superbo, cum imperio venire? — c. *abl.* II, 63, 2 Vitellius adventu fratris . . . superbior et atrocior occidi Dolabellam iussit. 4, 12, 13 superbam fecunditate (Agrippinam). 12, 2, 6 si rursus adsumeretur (Paeina), eo ipso superbam (fore). — 14, 13, 11 hinc superbus ac publici servitii victor Capitolium adiit (Nero).

b) *transl.* de rebus 3, 59, 7 recitatae Drusi epistulae quamquam ad modestiam flexae pro superbissimis accipiuntur. 2, 22, 2 Caesar congeriem armorum struxit, superbo cum titulo. 4, 29, 13 addiderat quaedam contumacius quam tutum apud aures superbas et offensivis proniores. 37, 15 omnes per provincias effigie numinum sacrari ambitiosum, superbum (esse). IV, 4, 5 id vero erga rem p. superbum, erga principem contumeliosum, quod in manu sua fuisse imperium. . . iactabat.

B) *adv.* II, 27, 12 cohortes Batavorum. . . superbe agebant. . . belli fortunam in ipsorum manu sitam iactantes. III, 77, 17 tamquam. . . superbe saeveque egisset (uxor). 2, 37, 3 mirum fuit, quod preces Hortali. . . superbis accepisset (Tiberius).

superfluo. A) *propr.* 2, 61, 6 lacus. . . superfluentis Nili receptacula.

B) *transl.* a) D 18, 21 superfluens (videbatur Cicero) cf. exsulto.

b) III, 58, 9 dantes nomina sacramento adegit. superfluenta *multitudine* curam dilectus in consulibus partitur.

superfundo. A) non nisi *propr.* *α*) 13, 55, 17 mare superfunderent (sc. sidera solo) adversus terrarum ereptores cf. solum B. c. 1. — *superfundi vi med.* V, 23, 17 crebris. . . imbris superfusus *amnis*. . . insulam in faciem stagni opplevit. *add. dat.* V, 14, 10 addiderat Civilis obliquam in Rhenum molem, cuius obiectu revolutus *amnis adiacentibus* superfunderetur.

β) A 36, 4 Britanni . . . missilia nostrorum vitare. . . atque ipsi magnam vim telorum superfundere. — *superfundi vi med.* de aere V, 7, 8 halitu lacus infici terram, corrumpi superfusum spiritum.

B) i. q. *überschütten, bedecken* III, 2, 23 alarum. . . signa pulsu sonituque et nube ipsa (staubwolke) operient ac superfundent. . . equites equosque cf. operio.

supergridior. non nisi *transl.* *α*) A 1, 4 virtus vicit ac supergressa est vitium cf. ignorantia. II, 5, 6 Mucianum . . . magnificentia et opes et cuncta *privatum modum* supergressa extollebant.

β) de hom. *add. abl.* 14, 52, 7 hortorum amoenitate et villarum magnificentia quasi (Seneca) principem supergrederetur cf. 52, 5 *privatum modum evectas* opes. 13, 45, 8 mater eius, aetatis suae *feminas* pulchritudine supergressa, . .

superior cf. superus.
superiatio. i. q. *oben daraufwerfen* III, 29, 3 *superiata tela* testudine (labebantur). — *part. perf. subst.* V, 6, 16 **inertes undae superiata* ut solido (*dat. sc.* *superiata*) ferunt.

superne. i. q. *von oben her* 2, 20, 8 quis in pugnandus (erat) agger, ut si murum succederent, gravibus s. ictibus conflictabantur.

supero. I) *intra*. non nisi *transl.* i. q. *im überfluss, reichlich vorhanden sein* A 25, 20 ne superante numero (hostium) et peritia locorum circumiretur (Agricola) i. q. *überzahl.* 35, 11 Agricola superante hostium *multitudine* veritus, ne in frontem simul et latera suorum pugnaretur, . . IV, 28, 16 Transrhenanos . . . redintegrare certamen iubet, superante *multitudine* (sc. Transrhenanorum) et facili damno.

II) *trans.* A) non nisi *propr.* 1, 63, 14 Caecina . . . monitus (est). . . *pontes longos* quam maturime superare i. q. *überschreiten*. A 33, 18 superasse *tantum itineris*, silvas evasisse . . . decorum in frontem (est) i. q. *zurücklegen*.

B) *a) propr.* 15, 46, 9 gravi Africo, dum *promunturium* Miseni superare contendunt, Cumanis litoribus in tacti. . .

b) *transl.* *α*) i. q. *übertreffen* A 24, 8 spatium eius (Hiberniae), si Britanniae comparetur, angustius, nostri maris *insulas* superat. — *qm qua re* D 26, 24 sequentibus comparatus et varietate eruditionis et lepore urbanitatis et ipsarum virium robore *multum ceteros* superat. IV, 15, 4 ea gens (Canninefatium) . . . origine lingua virtute par Batavis; numero superantur. 2, 21, 2 nec minor Germanis animus (erat), sed genere pugnae et armorum superabantur i. q. *waren sie im nachteil*.

β) i. q. *überwinden, überstehen* 1, 17, 10 ac si quis tot *casus vita* superaverit, trahi adhuc diversas in terras i. q. *überleben*.

superpono. i. q. *daraufsetzen propr.* 15, 37, 6 fabricatus est ratem, cui superpositum *convivium* navium aliarum tractu moveretur.

supersedeo. *transl.* c. *inf.* 15, 63, 20 pleraque tradidit, quae in vulgus edita eius verbis invertere supersedeo [M supersideo].

superstagnatio. 1, 79, 8 pessum ituros (esse) fecundissimos Italiae campos, si amnis Nar . . . in rivos diductus *superstagnavisset*.

superstes. non nisi i. q. *überlebend a) absol.*

A 34,6 hi ceterorum Britannorum fugacissimi ideoque tam diu superstites (sunt). 44,12 filia atque uxor superstitibus cf. salvus a. II,47, 15 eat hic mecum animus, tamquam perituri pro me fueritis, sed este superstites. 7,4 nec referre, Vitellium an Othonem superstitem fortuna faceret. 16,11,13 (precabantur) labenti animae celerem exitum, ut relinquerent suos superstites et morituros. — A 46,20 multos veterum velut inglorios et ignobilis oblitio *obruit: Agricola posteritati narratus et traditus superstes erit i. q. wird fortleben.

b) c. dat. D 16,23 Demosthenem et Hyperidem profertis, quos . . constat Philippi et Alexandri temporibus floruisse, ita tamen ut utriusque superstites essent. [Vahlen ut huic (sc. Alexandro) utriusque.] G 14,3 infame (est comitatu) . . superstitem principi suo ex acie recessisse. IV,42,32 idem crediderant qui Tiberio, qui Gaio superstites fuerunt. 5,8,12 Pomponius . . Tiberio superstes fuit.

c) c. gen. A 3,13 pauci . . non modo aliorum sed etiam nostri superstites sumus. — 3,4,11 cum . . versi ad . . deos integram illi subolem ac superstitem iniquorum (widersacher) precarentur. G 6,23 multi superstites bellorum infamiam laqueo finierunt. 2,71,11 inlacrimabant quondam florentem et tot bellorum superstitem muliebri fraude cecidisse. 1,61,14 cladis eius superstites, pugnam . . elapsi, referebant . .

superstitio. A) III,58,18 Caesarem se dici voluit (Vitellius), aspernatus antea, sed tunc superstitione nominis i. q. superstiosa reverentia.

B) de s. in deos, sim. a) sing. a) G 43,17 nulla simulacra (apud Nahanarvalos Alcis sunt), nullum peregrinae superstitionis vestigium; ut fratres tamen . . venerantur. 45,9 matrem deum venerantur (Aestii). insigne superstitionis formas aprorum gestant. II,4,13 obpugnatione Hierosolymorum reliqua, duro . . opere ob ingenium montis et pervicaciam superstitionis i. q. hartnäckiger aberglaube, religiöser fanatismus. — 13,32,7 rea cf. β.

β) IV,83,14 quacnam illa superstitio, quod numen (sc. in Ponto esset), interrogat i. q. götterverehrung, kultus. G 39,9 omnis s. cf. γ. 43,17 peregrina s. cf. α. 13,32,7 Pomponia . . superstitionis externae rea, mariti iudicio permissa (est). IV,54,12 possessionem rerum humanarum Transalpinis gentibus portendi superstitione vana Druidae canebant. 15,44,14 repressa in praesens excitabilis superstitio (Christianorum) rursum erumpebat, non modo per Iudaeam . . , sed per urbem etiam.

γ) G 39,9 eo omnis superstitio (Semnonum) respicit, tamquam inde initia gentis (sint). IV,61,11 (Velaeda) late imperitabat, vetere apud Germanos more, quo plerasque feminas fatidicas et augegente superstitione arbitrantur deas i. q. wenn der glaube an sie zunimmt. 1,29,11 dum superstitio (sc. defectione lunae orta) urgeat (sc. milites), adiciendos (esse) ex duce metus i. q. aberglaube, abergläubische furcht. 79,16 superstitio valuit (sc. apud senatum). 15,44,14 erumpit cf. β. — V,13,2 gens (Iudaeorum) superstitioni obnoxia, reli-

gionibus (religiöse bräuche) adversa. — V,8,7 rex Antiochus demere superstitionem et mores Graecorum dare (Iudaeis) admisit. 8,15 (reges Maccabaei) superstitionem (Iudaeorum) forebant, quia honor sacerdotii firmamentum potentiae adsumebatur. 15,44,14 reprimere cf. β. — I,11,4 provinciam (Aegyptum) . . , superstitione ac lascivia discordem et mobilem i. q. religiöser fanatismus. II,78,3 post Muciani orationem ceteri . . responsa vatium et siderum motus referre. nec erat intactus tali superstitione (Vespasianus). 2,85,13 quattuor milia libertini generis ea superstitione (sc. Aegyptiorum et Iudaeorum) infecta . . in insulam Sardiniam verherentur. — 1,28,9 ut sunt mobiles ad superstitionem percussae semel mentes, sibi aeternum laborem portendi (sc. defectione lunae) . . lamentantur (milites R.).

b) plur. A 11,11 eorum (Gallorum) sacra deprehendas (apud Britannos) superstitionum persuasione. — 11,15,8 quia externae superstitiones (sc. imprimis Chaldaeorum, Aegyptiorum, Iudaeorum) valescant (in Italia). IV,81,7 (Serapim deum) delicta superstitionibus gens (Aegyptiorum) ante alios colit i. q. bigott. 3,60,11 multae (civitates Graecorum) vetustis s. aut meritis in populum R. fidebant. — 12,59,6 legatus is Tauri Africam . . regentis . . magicas s. obiectabat (sc. Tauro). — 14,30,10 excisi (sunt in insula Mona) luci saecris s. sacri: nam cruore captivo adolere aras et hominum fibris consulere deos fas habebant.

supersto. IV,23,17 ut alii superstantes (sc. ponti) tamquam ex aggere proeliarentur. 30,3 turrin . . incussae trabes perfergere multa superstantium pernicie. — c. dat. III,82,15 superstantes maceris hortorum Vitelliani . . pilis subeuntes arcebant.

superstruo. 4,62,6 cf. nexus a. β.

supersum. In tmesi I,20,5 cf. A. a. 2. — A) i. q. übrig sein, noch vorhanden sein a) de rebus 1) A 22,17 ex iracundia nihil supererat *secretum (sc. in Agricola), ut silentium eius non timeres. G 34,7 superesse adhuc Hercules columnas fama vulgavit. II,36,1 proelium . . , abruptis quae supererant navibus, fuga diremptum (est). III,37,11 nec defuit qui unum consulatus diem (is enim in locum Caecinae supererat) . . eblandiretur. 66,21 perstare (sc. in fide) militem, superesse studia populi. IV,57,7 superesse (sc. rei R.) fidas provincias, victores exercitus, fortunam imperii et ultores deos. V,20,1 tantum belli superfuit, ut . . i. q. so wenig war der krieg zu ende, dass . . 1,3,25 bellum ea tempestate nullum nisi adversus Germanos supererat. 8,19 ea sola species adulandi supererat. 45,1 sic compositis praesentibus laud minor moles supererat ob ferociam legionum. 67,7 quod si fugerent, pluris silvas, profundas magis paludes, sacvitiarum hostium superesse; at victoribus decus gloriam (fore). Her. ad I,51 trahit ad B. 11,12,1 inclinatio populi supererat ex (von . . her) memoria Germanici. 28,7 nec enim occultum (esse), quid post tale matrimonium supereset. 15,40,12 septem reliquis (regionibus) pauca tectorum vestigia supererant, lacera et semusta. 16,26,18 sibi actam (esse)

aetatem. ; illi (esse) initium magistratum et integra quae supersint. 4,7,6 querens incolumi filio adiutorem imperii alium vocari. et quantum superesse, ut collega dicatur? i. q. wie viel ihm jetzt noch dazu fehle, genosse zu heissen. 14,20,17 quid superesse, nisi ut corpora quoque nudent. ? 15,62,10 neque aliud superesse post matrem fratremque interfectos, quam ut educatoris. . necem adiceret.

2) add. dat. D41,1 quod superest *antiqui oratoribus *fori non emendatae. . civitatis argumentum est cf. com. crit. I,20,5 at illis vix decumae super portiones erant. III,1,12 superesse Vespasiano mare, classes, studia provinciarum. 54,4 confitenti consultantique (Vitelio) supererant spes viresque. 12,43,9 quindecim dierum alimenta urbi, non amplius superfuisse constitit. 5,7,4 cum superesse tempus novissimis crederent, gladio. incubuit.

b) de hom. α) in univ. i. q. noch übrig, noch vorhanden sein 1) II,44,19 superesse cum ipso Othone militum quod trans Padum fuerit. 46,5 superesse adhuc novas vires (streitkräfte). III, 54 vires. IV,57 victores exercitus, ultores deos cf. a. 1. V,16,11 fusos (esse) Germanos, quod roboris fuerit: superesse qui fugam animis, qui vulnera tergo ferant. 16,26,4 non solum Cossutianum aut Eprum ad scelus promptos (esse): superesse qui forsitan manus. . *ingesturi sint i. q. es gebe ausser ienen noch solche, die. . 13,17,17 fovendum. . populo principem, qui unus superesset e familia summum ad fastigium genita. 18,10 (Agrippina) virtutes nobilitum, qui etiam tum supererant, in honore habere. Postremi duo loci simul ad β. 1 pertinent.

2) add. dat. II,4,14 duro magis. . opere ob ingenium montis. . , quam quo satis virium obsessis ad tolerandas necessitates superesset.

β) i. q. noch am leben sein 1) 4,7,3 quae cuncta. . retinebat. . , donec morte Drusi vertentur: nam dum superfuit, mansere cf. 7,5 incolumi filio. 6,40,16 impunita agebat, dum superfuit pater. 51,14 donec Germanicus ac Drusus superfuere cf. 51,15 incolumi matre.

2) add. dat. i. q. überleben I,22,12 cum superfuturum eum Neroni promisisset. 79,22 donec pauci, qui proelio superfuerant, paludibus abderentur. IV,60,18 cunctos, qui proelio superfuerant, incendium hausit. 11,19 Alfenus ignaviae infamiaque suae superfuit. [Nipp., Leo Meyer (zeitschr. f. deutsche philol. V, 270), Draeg. retin. M 15,43,1 urbis quae domui supererant.]

B) a) i. q. im überfluss-, reichlich vorhanden sein 1) G6,1 ne ferrum quidem superest. 26,5 arva per annos mutant, et superest ager. I, 51,9 viri, arma, equi ad usum et ad decus supererant. 83,10 neque ut adfectus vestros in amorem mei accenderem, commilitones, neque ut animum ad virtutem cohortarer (utraque enim egregie supersunt), sed. . Potest etiam ad A referri.

2) add. dat. 14,54,12 superest tibi robur. A 45,23 omnia sine dubio. . adsident amantissima uxore superfuere honori tuo.

b) i. q. superiorem esse A 44,5 nihil metus in vultu (Agricolae): gratiū oris supererat i. q.

vorherrschend sein; 'überwog': Nipp. Plerique ad a trahunt. 3,47,3 fide ac virtute legatos, se (Tiberium) consiliis superfuisse i. q. überlegen sein; 'habe die gefahr bewältigt': Nipp.

superurgeo. 2,23,18 alvei, manantes per latera et fluctu superurgente i. q. über bord schlagen.

superus. I) posit. superus deest.

II) comparat. superior. A) adi. a) propr. G17,11 partem vestitus superioris in manicas non extendunt. — IV,15,19 signa. . in superiorem insulae partem congregantur. 59,14 quantum militum apud superiorem Rheni ripam (erat) in eadem verba adigit. 70,6 superiorem Germaniae ripam et ardua Alpium praesidiis claudere i. q. das rheinufer in obergermanien. — I,12,2. 6,30,8 superioris Germaniae legiones. I,50,4 s. G. *exercitus. 53,1. 61,8. 12,27,6 in superiore Germania. — I,9,1. 55,10. 56,16. 57,5. IV,37,6. 1,31,5 (oppon. inferior). 36,2. 37,8. 40,2 superior exercitus i. q. superioris Germaniae e. Eodem modo 13,56,10 superioris exercitus legatus. V,19,1 legio in superiorem provinciam. . missa i. q. in prov. superioris Germaniae. Eodem modo 4,73,2 quod ubi Apronio inferioris Germaniae pro praetore cognitum, vexilla legionum e superiore provincia. . accivit.

b) transl. α) de tempore I,52,1 sub ipas superioris anni kalendas Decembres.

β) de potentia G35,11 ut superiores agant, non per iniurias adsequuntur (Chauci) i. q. ihre überlegene (polit.) machtstellung. — D10,38 tolle. . securitatis excusationem, cum tibi sumas adversarium superiorem i. q. überlegen, dem du nicht gewachsen bist.

B) subst. non nisi transl. α) de ordine plur. i. q. höherstehende IV,80,5 anxius. . superbia viri aequalium quoque, adeo superiorum intolerantis. 3,66,15 aequalis, dein superiores, postremo suamet ipse spes antire parat. 11,21,13 (Rufus) adversus superiores tristi adulatione, adrogans minoribus, inter pares difficilis. D40,23 nulla (fuit) superiorum reverentia i. q. vor den h.

β) de potentia G 36,4 ubi manu agitur, modestia ac probitas *nomina (sc. inania) *superiori sunt i. q. überlegen, victor.

III) superlat. A) supremus. Non nisi transl. et quidem de tempore et ordine AA) adi. α) in univ. 1,55,7 Segestes parari rebellionem. . supremo convivio, post quod in arma itum (est), aperuit. 13,16,17 sibi s. auxilium (i. e. Britannicum) ereptum. . intellegebat (Agrippina). 17,11 properata (est mors) in illum supremum Claudiorum sanguinem. 14,4,20 periturae matris supremus aspectus quamvis ferum animum retinebat. III,81,9 eximi s. certamini unum diem postulabat i. q. entscheidungskampf.

β) spec. de vitae supremo tempore 1,9,3 idem dies accepti quondam imperii princeps et vitae supremus (fuit Augusto). A 43,10 supremo die momenta ipsa deficientis. . nuntiata constabat. 1,6,6 ne cunctaretur Agrippam morte adicere, quandoque ipse (Augustus) supremum diem explevisset. 3,76,2 lunia. . s. diem explevit. 1, 53,1 eodem anno Iulia s. diem obiit. 3,16,11 exquiri, qualem Piso diem supremum noctemque

exegisset. V, 2, 1 famosae urbis supremum diem tradituri sumus. I, 3, 5 supremae clarorum virorum *necessitates* i. q. äusserste drangsale, todesnöte. 11, 37, 14 (mater) florenti filiae haud concors supremis eius necessitatibus ad miserationem evicta erat suadebatque, ne percussorem opperiretur. I, 72, 20 Tigellinus accepto . . . supremae necessitatis nuntio . . . 48, 22 *testamentum* Vini magnitudine opum inritum (fuit), Pisonis supremam *voluntatem* paupertas firmavit. II, 53, 10 Othonis libertus . . . habere se supremam eius *mandata* respondit. 1, 53, 19 tempus petivit, ut s. *mandata* uxori . . . per litteras daret. 6, 38, 6 Trio . . . s. *tabulis* multa et atrocia in Macronem . . . composuit i. q. in seinem testament. 16, 14, 23 monito . . . Anteio ne supremas tabulas moraretur. II, 49, 2 illum supremas iam *curas* animo volutantem repens tumultus avertit. III, 25, 18 attollere corpus, aperire humum, supremo erga parentem *officio* fungi. 5, 2, 1 Tiberius, quod supremis in matrem officiis (sc. in funere) defuisset, . . . 3, 2, 2 magistratus Calabriae . . . suprema erga memoriam filii sui *munia* funderentur. IV, 21, 8 pro quo (Vitellio) fidem et arma usque ad s. *spiritum* retenturos (esse). 46, 19 s. *oscula* petere. 1, 13, 4 Augustus s. *sermonibus* cum tractaret, quinam . . . 14, 29, 6 (Veranius) magna, dum vixit, severitatis fama, supremis testamenti *verbis* ambitionis manifestus i. q. in den äusserungen vor seinem ende im testament. 15, 70, 6 ea illi s. *vox* fuit. — I, 11, 15 consules inchoavere *annum* sibi ultimum, *rei p.* prope supremum i. q. das ende seiner existenz. III, 84, 12 Vitelliani . . . suprema *victis solacia* ampletebantur i. e. das leben teuer zu verkaufen. de *hom.* 6, 45, 14 neque multo post supremi *Tiberio consules* . . . magistratum ocepere.

BB) *subst.* non nisi *num. plur.* a) i. q. *die letzten augenblicke, der tod* 3, 49, 2 carmen, quo *Germanici* suprema *desfleverat*. 6, 48, 8 s. *principis* cf. infra. 16, 34, 11 Arciam temptantem *mariti* suprema . . . *sequi* monet retinere vitam i. q. cum marito mori cupientem. — 16, 16, 12 in *traditione* supremorum . . . habeant propriam memoriam. — 6, 50, 6 eum (Tiberium) *adpropinquare* supremis tali modo compertum (est). 12, 66, 6 si lentum (venenum) . . . delegisset, ne *admotus* supremis Claudius . . . ad amorem filii rediret. 16, 25, 5 pavidos supremis *suis* secretum *circumdare*. — 6, 48, 8 paucos *ad* [Madvig; M et] suprema *principis* dies posse vitari i. q. bis zum tode des kaisers. 16, 11, 8 tris . . . lectulos *ad* (für) suprema retineri iubet. 15, 59, 18 domi secretus, animam *adversum* suprema firmabat. IV, 59, 2 Voculam . . . *de* supremis agitantem . . . servi prohibuere foedissimam *mortem* sponte praevinire i. q. de morte consciscenda.

b) i. q. *leiche* 4, 44, 15 habitus (est) . . . supremis (Antonii) honor, ossaque tumulo Octavio rum *inlata* (sunt) per decretum senatus.

c) i. q. *letzte ehre*, begräbniss und andere ceremonien 1, 8, 1 nihil primo senatus die agi passus (est Tiberius) nisi de supremis *Augusti*, cuius testamentum *inlatum* . . . Tiberium et Liviam heredes habuit; . . . tum consultatum de honoribus i. q. testamentseröffnung und bestattung. — IV, 45, 5 planctum et lamenta et supre-

morum *imaginem* praesenti sibi circumdata (esse) i. q. komödie eines leichenbegängnisses. — 1, 61, 1 cupido Caesarem invadit *solvendi* suprema militibus ducique i. q. den letzten liebesdienst erweisen. — 15, 64, 20 sine ullo funeris sollempni crematur. ita codicillis praescripserat, cum etiam tum praedives et praepotens supremis *suis* consuleret.

CC) *adv.* i. q. *zum letzten mal im leben* IV, 14, 18 instare dilectum, quo liberi a parentibus, fratres a fratribus velut supremum dividantur i. q. auf nimmerwiedersehen.

B) *summus*. AA) *adi.* a) *propr.* III, 77, 3 cohortes . . . summis montium *iugis* . . . sistit. IV, 78, 11 (cohortes) disiectae summis rursus iugis congregantur. 14, 6, 3 quod . . . navis summa sui *parte* . . . concidisset i. q. ganz von oben her.

b) *transl.* a) *de rebus* D 6, 12 homines . . . in summa rerum omnium *abundantia* confitentes, id quod optimum sit se non habere? II, 94, 17 (Vitellius) tamquam in summa abundantia (M abundantiae] pecuniae inludere. 78, 9 s. *claritudo* . . . Vespasiano promissa (erat). 15, 35, 8 eum inter libertos habere, quos ab epistulis et . . . rationibus appellet, nomina s. *curae* et meditata i. q. der höchsten (d. i. kaiserlichen) beschäftigung. II, 76, 8 cui s. *decus* adquiratur. III, 56, 11 Romam revertit (Vitellius) . . . s. *discriminis* incuriosus i. q. letzte entscheidung. D 16, 3 tu, ad cuius s. *eruditionem* et praestantissimum ingenium cura quoque et meditatio accessit. 16, 2, 11 quaeque alia s. *facundia* nec minore adulatione servilia fingebant. 3, 56, 3 potestatem tribuniciam Druso petebat (Tiberius). id s. *fastigii* vocabulum Augustus repperit. 13, 17, 18 qui (princeps) unus supereset e familia summum ad fastigium genita. 14, 54, 13 tot per annos visum (est a te) *s. fastigii regimen. 15, 65, 5 traderetur imperium Senecae, quasi insonantibus claritudine virtutum ad s. fastigium delecto. 2, 72, 9 cum magnitudinem et gravitatem s. *fortuna* retineret (Germanicus), invidiam et adrogantiam effugerat i. q. seiner sehr hohen stellung. 12, 12, 12 iuvenem ignarum et s. fortunam in luxu ratum i. q. die höchste stellung, die herrschaft. 13, 6, 15 pleraque in s. fortuna auspiciis et consiliis quam telis et manibus geri i. q. auf dem thron. 13, 11 Agrippina . . . suum . . . sinum offerre (iuveni Neroni) contendentis quae prima aetas et s. fortuna expeterent. 46, 14 ibi (apud Othonem) se (Poppaeam) s. fortuna digna visere. 15, 1, 20 id in s. fortuna aequius quod validius (esse). D 41, 23 s. *gloria* cf. infra laus. 6, 9, 13 clari genus *et quidam s. *honoribus*. 14, 19, 2 (Afer et Servilius) s. honoribus et multa eloquentia vigerant. 4, 40, 18 qui . . . maiores nostros in s. imperiis videre. 15, 48, 13 in tanta vitorum dulcedine s. imperium (kaiserherrschaft) non . . . perseverum volunt. 6, 8, 18 tibi summum rerum *iudicium* di dedere. D 41, 23 nec vobis s. illa *laus* et *gloria* in eloquentia . . . defuisset. 4, 1, 17 intus summa apiscendi *libido* (erat in Seiano). II, 87, 7 comitatus inhabilis ad parendum, etiam si s. *modestia* regeretur. 15, 2, 4 mihi per actatem summo (i. e. regio) *nomine* (concessit). IV, 42, 4 Regulum subversa Crassorum . . . domus in

s. *odium* extulerat. 1,55,3 (bellum) in aetatem s. *ope* parabat. D13,17 quae haec summa eorum (Crispi et Marcelli oratorum) *potentia* est? tantum posse liberti solent. 36,34 ita ad summa eloquentiae *praemia* magna etiam necessitas accedebat. IV,71,14 Valentinum monere, ne s. *rei* periculum faceret i. q. die entscheidungsschlacht wagen. V,15,12 eius proelii eventus . . . ducem . . . ad maturandum s. *rei* discrimen erexit. 2,12,7 propinquo s. *rei* discrimine explorandos militum animos ratus . . . 1,31,6 (exercitus superior erat) sub Silio legato, inferiorem Caecina curabat. regimen s. *rei* penes Germanicum (erat) i. q. oberleitung. 3,56,10 Tiberius Drusum s. *rei* admovit i. q. regierung. 6,31,16 neminem gentis Arsacidarum s. *rei* inponere poterant i. q. auf den thron. 12,5,10 curiam ingrederent, summamque rem publicam agi obtestans . . . i. q. es handle sich um die wichtigste staatsangelegenheit. 16,28,2 s. rem publicam agi clamitabat. 13,15,11 quo (carmine) evolutum eum (Britannicum) sede patria rebusque summis significabatur i. q. höchste machtstellung. 15,50,13 s. *robur* in Faenio praefecto videbatur. 2,86,2 (Occia) quinquaginta per annos s. *sanctimonia* Vestalibus sacris praesederat. 12,67,9 s. *scelera* incipi cum periculo, peragi cum praemio. 16,8,11 Neronem circa s. *scelera* distentum quasi minores evasere. 1,34,1 Germanicus quanto summae (auf den thron) *spei* propior, tanto impensius pro Tiberio niti. 6,50,23 Caesar . . . a s. *spe* novissima (i. q. mortem) expectabat. 3,17 s. *supplicium* decernebatur i. q. mors.

β) de *hom.* 13,3,12 dictator Caesar s. *oratoribus* aemulus (fuit). — G 28,1 . . . summus *auctorum* [Bb auctor] divus Iulius tradit i. q. höchste, beste, weil so zuverlässig. 3,58,14 nunc deum munere summum *pontificum* (i. e. principem) etiam summum *hominum* esse. 15,2,13 modestiae fama, quae neque summis *mortalium* spernenda est et a dis aestimatur. — c. *gen.* 1,46,8 ubi *principem* . . . severitatis et munificentiae summum vidissent (milites) i. q. als den obersten richter.

BB) *subst. a) propr.* non nisi *num. plur.* A 37,1 (Britanni) summa *collium* insederant. III,29,6 (ballista) pinnae ac summa *valli* ruina sua traxit. 1,68,7 prouunt fossas, incipiunt crates, summa *valli* prensant. III,47,17 tumido mari, prout fluctus attollitur, summa *navium* tabulis augent, donec in modum tecti claudantur i. q. schiffsdeck, bezw. bord. V,6,20 (liquorem) in summa *navis* trahunt. 2,17,21 quidam turpi fuga in summa *arborum* nisi . . . i. q. spitzen. 4,51,17 ceteros . . . trusere in summa *castelli*.

b) *transl. α) sing.* V,5,20 summum illud et aeternum (esse) neque imitabile neque interitum i. q. ienes höchste, ewige wesen. — 4,56,8 magnis quidem iam populi R. rebus, nondum tamen ad summum elatis i. q. gipfel.

β) *plur.* D10,21 summa adepturus in *levioribus* subsistis i. q. das höchste in der beredsamkeit. II,74,16 imperium cupientibus nihil medium (esse) inter summa aut *praecipitia* (abgrund) i. q. thron. IV,47,7 magna documenta instabilis fortunae summaque et *ima* miscentis.

11,8,5 oppon. *minora* cf. infra. 14,54,15 hoc . . . in tuam (Neronis) gloriam cedet, eos ad summa vexisse, qui et *modica* tolerarent. 13,49,13 si summa dissimulatione transmitterentur, quanto magis *inanibus* abstinendum? i. q. das wichtigste. — D10,21 summa *adipisci* cf. supra. II,82,9 egregios viros et mox summa adeptos i. q. die höchsten ehrenstellen. 11,26,12 ne Silius summa adeptus sperneret aduleteram i. q. thron. 12,42,1 nondum . . . summa *moliri* Agrippina audebat. 5,4,7 disserebat *brevis* momentis summa *verbi*. 13,49,13 *transmittere* cf. supra. — II,75,8 cf. infra. 11,6,11 ad summa *profectos* (esse) Arruntium et Aeserninum) incorrupta vita et facundia. 14,54,15 *vehere* cf. supra. — c. *gen.* II,75,8 percussorem . . . e gregario ad summa *militiae* profectum i. q. höchste rang. 11,8,5 discordare Parthos summaque *imperii* (Parthici) *ambigua* (esse), *minora* (i. e. Armeniam cf. p. 1065^b 2. b.) sine cura haberi i. q. thron cf. p. 573^b β.

supervacuus. D41,8 si inveniretur aliqua civitas, in qua nemo peccaret, supervacuus esset inter innocentes *orator* sicut inter sanos *medicus*.

supervenio. IV,25,5 (Hordeonii) proditione caesos (se esse), nullis supervenientibus auxiliis i. q. darüber zukommen, zu hülfe kommen.

superventus. II,54,3 superventu. *legionis*. . . caesos (esse) victores i. q. das dazukommen, erscheinen.

supervolito. III,56,2 *contionanti* . . . tantum foedarum volucrum supervolavit, ut . . .

suppedito. A) *intra. a)* i. q. vorhanden sein, zu gebote stehen a) *absol.* 4,4,10 *voluntarium militem* deesse ac, si suppeditet, non eadem virtute . . . agere. 15,63,18 novissimo quoque momento suppeditante *eloquentia*, advocatis scriptoribus pleraque tradidit.

β) *c. dat.* IV,40,19 *Publio* neque *animus* in periculis neque *oratio* subpeditavit. 59,8 nec *illi* (Classico) . . . *verba* ultra suppeditavere, quam ut sacramentum recitaret. 15,16,1 *obsessis* adeo suppeditavisse *rem frumentariam* constitit, ut horreis ignem inicerent.

b) i. q. *ausreichen absol.* A 46,6 admiratione te . . . et, si *natura* suppeditet, *similitudine *colamus. I,1,17 si *vita* suppeditet, principatum divi *Nervae* . . . senectuti seposui. 15,11,14 se fidem . . . donec *vita* subpeditet, retenturos (esse).

B) *trs. c. dat.* 11,23,7 non adeo aegram (esse) *Italiam*, ut *senatum* suppeditare *urbi suae* nequiret.

suppeto. 14,55,12 tua . . . erga me munera, dum *vita* (mein leben) suppetet, aeterna erunt.

supplementum. t. t. in *re milit.* 13,35,8 dimissis, quibus . . . valetudo adversa erat, supplementum *petivit*. II,69,10 amputari legionum . . . numeros iubet *vetitis* supplementis.

suppleo. non nisi *transl. α)* 1,71,5 ad supplenda exercitus *damna* certavere Galliae Hispaniae. 2,38,14 (*aerarium*) si ambitione exhausserim, per *scelera* suppleendum erit. 14,16,5 hi . . . ipsius (Neronis) *verba* quoquo modo prolata supplere. 11,22,20 lege *Sullae* viginti (quaestores) creati (sunt) supplendo *senatui*. 23,1 cum de supplendo *senatu* agitaretur.

β) *t. t. in re milit.* I, 61, 10 addita (sunt) . . Germanorum auxilia, e quibus Vitellius suas quoque copias supplevit. II, 57, 4 festinatis per Gallias dilectibus, ut. *legionum nomina* (cadres) supplerent. IV, 19, 13 subito dilectu supplettae legiones angebant. 13, 7, 2 iuventutem . . supplendis Orientis legionibus admovere. 16, 13, 14 dilectus . . habiti sunt supplendis Illyricis legionibus. 4, 4, 9 dilectibus supplendos (esse) exercitus. V, 19, 3 Cerialis exercitum decuma ex Hispania legio supplevit. 14, 38, 5 nonani legionario milite suppleti sunt. III, 50, 14 ad has copias e classicis Ravennatibus . . optimus quisque adsciti (sunt): *classem* (i. q. classicos) Delmatae supplevere. IV, 58, 29 Germanorum *catervas* supplebitis?

supplex. A) a) 12, 19, 2 Eunones . . prece haud degeneri (Mithridatis) permotus adlevat supplicem i. q. den knieenden cf. 18, 8 genibus eius provolutus.

b) α) de *hom. αα adi.* 1, 29, 4 flexos ad modestiam si videat (*milites*), si supplices audiat, . . 44, 1 supplices ad haec. (milites) orabant puniret noxios. 2, 22, 7 (*Ampsvarii*) supplices nihil abnuendo veniam omnium acceperunt. 13, 42, 5 se nocentem videri quam supplicem (malebat *Suilius*). 15, 29, 5 iturum. Roman latumque novum Caesari decus, non adversis Parthorum rebus supplicem *Arsaciden*. 73, 11 *Gallionem*, Senecae. morte pavidum et pro sua incolumitate supplicem. 1, 57, 16 *uxor* Arminii . . neque evicta in lacrimas neque voce supplex.

ββ) *subst.* III, 48, 7 rex minis armisque supplicem tueri. 2, 63, 4 scripsit (Maroboduus) Tiberio non ut profugus aut supplex, sed ex memoria prioris fortunae. *plur.* 12, 20, 13 ita maioribus placitum (esse), quanta pervicacia in **hostem*, **tanta* beneficentia adversus supplices utendum. 14, 23, 10 dux R. diversis artibus, misericordia adversum supplices, celeritate adversum profugos. . . 3, 36, 7 neque a dis nisi iustas supplicum *preces* audiri. 61, 7 Liberum patrem, bello victorem, supplicibus *Amazonum*, quae aram insiderant, ignovisse.

β) de *rebus* III, 10, 10 nec defensionis locus (erat), quamquam supplices *manus* tenderet. 2, 29, 6 (Libo) manus ac supplices *voces* ad Tiberium tendens. . . IV, 2, 14 longus deditorum ordo . . per urbem incessit, nemo supplicii *vultu*, sed tristes et truces. 15, 13, 12 *litteras* ad Volgesen non supplices, sed in modum querentis composuit. 30, 8 tradit litteras supplices ad Neronem.

B) *adv.* I, 41, 8 suppliciter interrogasse (Galbam), quid mali meruisset.

supplicatio. non nisi *num. plur.* 2, 32, 5 supplicationum *dies* Pomponii sententia constituti (sunt in senatu). 13, 8, 2 cf. infra. — 3, 47, 9 *decrevere* patres vota pro reditu eius supplicationesque et alia decora. 14, 12, 1 decernuntur (in senatu) s. apud omnia pulvinaria. 59, 19 decretae (sunt) eo nomine s. 13, 8, 2 supplicationes et diebus supplicationum vestem principi triumphalem. *censuere* (in senatu). 41, 18 ob haec. . senatus consulto s. *habita* (sunt). 15, 23, 7 senatus . . vota publice susceperat. . . et *additae* (sunt) s. — 13, 41, 24 si pro benignitate

fortunae dis grates agerentur, ne totum quidem annum supplicationibus sufficere.

supplicium. A) i. q. *supplicatio* 3, 64, 8 supplicia dis ludique magni ab senatu *decernuntur*.

B) a) i. q. *harte strafe* 15, 71, 27 mater Lucani sine *absolutione*, sine supplicio dissimulata (est). — 3, 49, 10 arguentibus ad perniciem plus fidei fuit, sententiaque Haterii. *indictum* (est) reo *ultimum* s. i. q. *todesstrafe*, *tod.* 6, 3, 17 *summum* s. decernebatur, ni professus indicium foret. 38, 16 Granus . . vim vitae suae attulit, Tariusque. *extremum* ad s. *damnatus* (est). 26, 16 *sera*, *inmerita* s. cf. infra. — 12, 20, 9 servaret exulem, cui inopi quanto longiorem vitam, tanto plus supplicii fore. 15, 69, 16 pavorem eorum, ex mensa exitium opperientium, . . iridens Nero satis supplicii *luisse* ait pro epulis consularibus. — 4, 28, 13 reus (pater) . . vocare ultores deos, ut. *filium*. . quandoque supplicia sequerentur. — 3, 50, 6 sin flagitia et facinora sine modo sunt, supplicii ac remediis principis moderatio maiorumque. *exempla temperant*, . . — 3, 49, 10 supplicium *indicere*. 6, 3, 17 *decernere* cf. supra. 14, 48, 19 *carnificem* et laqueum pridem abolita (esse), et esse poenas legibus constitutas, quibus sine iudicium saevitia et temporum infamia supplicia decernerentur. 6, 26, 16 (Planina) petita criminibus. *sua manu sera* magis quam *inmerita* supplicia *persolvit* i. q. sibi mortem conscivit. — 6, 6, 6 adeo facinora atque flagitia sua (Tiberii) ipsi quoque in supplicium verterant i. q. *waren zur qual, folter* geworden.

b) vi *praegn.* i. q. *todesstrafe*, *hinrichtung* G 12, 5 proditores. arboribus suspendunt, ignavos. *palude*. *mergunt*. *diversitas* supplicii illuc respicit, tamquam. . . IV, 27, 16 scelerum ac suppliciorum *vices* (erant in exercitu). 16, 17, 21 se. *mori* nullis supplicii *causis*. — 1, 59, 2 Civilis periculo exemptus (est), praepotens inter Batavos, ne supplicio *eius* ferox gens alienaretur. IV, 13, 5 cf. infra. II, 29, 17 (Valens) utili moderatione non supplicium *cuiusquam* poposcit. 12, 37, 9 supplicium *mei* oblivio sequeretur; at si incolumem servaveris, aeternum exemplar clementiae ero. III, 74, 11 sordida pars plebis supplicium *Sabini* exposcit. 75, 12 Vitellius *consulis* supplicium poscenti populo restitit. IV, 50, 1 ubi Festo consternatio vulgi, *centurionis* supplicium . . innotuere, . . 1, 38, 3 praesenti duorum *militum* s. cf. infra. 13, 15, 23 Nero. . iubere supplicium *veneficae*. 48, 8 *paucorum* s. cf. infra. 6, 40, 9 ne Tigranes quidem. *nomine* regio supplicia *civium* (i. q. quibus cives adfici solent, non reges) effugit. — I, 37, 6 s. *vestrum*. 37, 21 falsis nominibus severitatem pro saevitia, . . supplicia et contumelias vestras disciplinam appellat. IV, 85, 6 (Valentinus) inter *ipsum* s. exprobranti cuidam patriam eius captam accipere se solacium mortis respondit. 1, 38, 3 *praesens* s. 5, 9, 3 *priora* s. IV, 11, 20 Asiaticus (etenim is libertus) malam potentiam *servili* supplicio expiavit. 5, 9, 7 *triumvirali* (i. q. auf befehl der tr. vollzogen) supplicio adfici virginem inauditum habebatur. — I, 37, 6 auditisne, ut poena mea et supplicium vestrum simul *postulentur*? II, 29, 17. III, 75, 12 *poscere*.

74,11 *exposcere* cf. supra. IV,13,5 (Civilis) sub Vitellio. .discrimen adiit, *flagitante supplicium* eius exercitu. 13,15,23 *iubere*. 14,45,4 praevaluit pars, quae supplicium *decernebat*. 43,12 nondum concusso senatus consulto, quod supplicium toti familiae *minitabatur*. 16,5,14 tenuioribus statim *inrogata* (sunt) s. II,72,11 *sumptum* (est) *de eo* (fugitivo) s: in servilem modum. 13,22,6 de Atimeto s. *sumptum* (est). 1,48,4 ni supplicium in malos *praesumant* (milites), usurum (se esse) promisca caede. 6,40,9 *effugere*. 13,32,4 inter servos supplicia *penderent*. 14,33,17 caedes patibula ignes cruces, tamquam *reddiduri* supplicium ac praerepta interim ultione, festinabant. 15,68,5 nec ceteri centuriones in *perpetiendis* suppliciis degenerare. 12,37,9 s. oblivio sequitur cf. supra. — I,59,2 ne supplicio eius gens alienaretur cf. supra. IV,11,20 malam potentiam servili s. expiavit cf. supra. 1,38,3 praesenti duorum militum supplicio paulum repressi sunt (vexillarii seditiosi). 13,48,8 paucorum supplicio rediit oppidanis concordia. 6,19,5 iritatus supplicii (Tiberius) cunctos . . necari iubet. V,5,14 animos proelio aut suppliciis *peremptorum* aeternos putant (Iudaei). 5,9,7 supplicio *adfici* cf. supra. 15,44,13 Christus . . per procuratorem Pontium Pilatum supplicio, adfectus erat. — 5,9,3 plerisque *per* priora s. lenitis. I,45,8 Celsum. *ad* [M om.] *supplicium* *expostulabant* (milites). 73,1 *expostulata* ad s. Calvia. .periculo exempta est. 82,20 miles. .auctores seditionis ad s. ultro *postulabat*. II,94,9 postulatur ad s. .Flavus et Rufinus duces Galliarum, quod pro Vindice bellissent. III,11,7 ne minus violenter Aponium quam Flavianum ad s. *deposcerent*. IV,32,13 quibus (exercitus vocibus) ad s. *petitus* . . poenas reposito. 25,23 Vocula . . militem . . *duci* ad s. iussit. 11,35,16 Pompeium ac Saufeium ex consciis *tradi* ad s. iubet. 14,42,5 cum vetere ex more familiam omnem . . ad s. *agi* oporteret. — Cum ad a, tum maxime huc pertinent loci 1,26,13 eundem ergo senatum consulendum (esse), quotiens supplicia aut proelia *indicantur*. 59,16 aliis gentibus ignorantia imperi R. *inceperta* esse supplicia, nescia tributa.

supplico. 15,44,3 aditi (sunt) Sibyllae libri, ex quibus supplicatum (est) Volcano.

supprimo. non nisi *transl.* a) V,18,6 pellebatur. .cohortium acies, cum legiones pugnam excipiunt suppressaque hostium *ferocia* proelium aequatur i. q. dämpfen.

b) I,17,11 male coercitam *famam* supprimentes augebant i. q. unterdrücken. 50,3 urbem . . novus . . de Vitellio *nuntius* exterruit, ante caedem Galbae suppressus. II,96,9 nec ullum civilis belli metum adseverabat, suppresso Vespasiani *nomine* i. q. verschweigen.

supra. A) *adv.* a) D8,10 sed haec (exempla), ut s. *dixi*, proxima (sunt). I,64,8 quas (cohortes) a legione. . , ut s. *memoravimus*, digressas exercitui suo Valens adiunxerat. II,4,15,17,2. III,76,4. IV,70,27 legiones . . in Treveros, ut s. *memoravimus*, traductae se ipsae in verba Vespasiani adigunt. 12,40,10 Venuit, e Brigantum civitate, ut s. *memoravi*,

fidusque diu. IV,15,6 *pellexit*. .cohortes missas in Germaniam, ut s. *rettulimus*, ac tum Mogontiaci agentes. — A 18,18 revocatum Paulinum . . s. *memoravi*. 2,43,1 haec et de Armenia quae s. *memoravi* apud patres disseruit. 4,1,6 cuius de potentia s. *memoravi*. 6,47,10 de claritudine Domitii s. *memoravi*. I,59,7 centuriones, de quibus s. *rettulimus*, occidi iussit. 13,19,5 quam (Silanam) matrimonio Sili. .depulsam s. *rettuli*. 15,54,6 pugionem, de quo s. *rettuli*, . . obtusum increpans. — *Comparat.* V,19,14 quem (Montanum) . . missum in Gallias superius *memoravimus*.

b) IV,48,2 ea de caede. .expediam, si pauca s. *repetiero* [Rhenan.; M petiero]. 16,18,1 de Petronio pauca s. *repetenda* sunt.

c) i. q. *darüber hinaus* α) 1,35,9 (veterani) tricena aut s. stipendia numerantes, . . i. q. mehr als.

β) 6,39,11 (Sabinus) par negotiis neque s. erat. — 14,46,7 Trebellium dum uterque *dedignatur*, s. tulere i. q. erhoben sie ihn über sich.

B) *praep.* non nisi *transl.* i. q. *über. hinaus* α) D 18,21 (Cicero) s. *modum* exsultans et *superfluens* (videbatur). [Falso Halm, Wolff, Gudeman super.] 1,24,5 cohortes delecto milite s. *solitum* firmatae (sunt). 14,28,3 comitia praetorum . . princeps composuit, tris, qui s. *numerum* petebant, legioni praeficiendo. G 44,2 trans Lugios Gotones regnantur, paulo iam adductius quam ceterae Germanorum gentes, nondum tamen s. *libertatem*. 16,25,7 audiret senatus *voces* (Thraseae) quasi ex aliquo numine s. *humanas*.

β) D 7,9 tum mihi s. tribunatus et praeturas et consulatus *ascendere* videor. IV,8,17 suadere etiam Prisco, ne s. principem *scanderet*. A 39,8 id sibi maxime formidolosum, privati hominis nomen s. principis *atolli*. 2,34,8 Urgulania, quam s. leges amicitiae Augustae *extulerat*. 6,8,17 non est nostrum aestimare, quem s. ceteros et quibus de causis *extollas*. — G 25,8 liberti non multum s. servos sunt i. q. gelten nicht viel mehr als.

supremus. cf. superus.

surculus. G 10,3 virgam frugiferae arbori decisam in surculos amputant cf. totum locum.

surdus. III,67,1 surdae *ad* fortia consilia Vitellio *aures* (erant).

surgo. a) *propr.* D 13,7 (*populus*) auditis in theatro Virgilio versibus surrexit universus.

b) *transl.* α) αα) III,23,11 donec. *luna* surgens ostenderet acies falleretque.

ββ) D 34,26 magnam . . eloquentiae *famam* non minus in diversis subselliis parari quam *in suis; *inde* quin immo constantius surgere, ibi fidelius corroborari. II,42,4 is *rumor* ab exploratoribus Vitellii dispersus (sit), an in ipsa Othonis parte seu dolo seu forte surrexerit, parum compertum. — III,4,11 consulare nomen surgentibus cum maxime *partibus* honesta specie praetenderetur.

β) 1,64,11 quantum aquarum circum surgentibus *jugis* oritur vertere in subiecta.

surripio. cf. subri.

sus. V,4,7 sue *abstinent* (Iudaei) cf. scabies. 12,64,4 suis *fitus* cf. fetus.

suscenseo. 3, 12, 15 (accusatorum) nimis studiis iure suscenseo.

suscipio. A) i. q. *auf sich nehmen, übernehmen, sich einer sache unterziehen* D 34, 32 sive *accusationem* suscepit sive *defensionem*. 6, 7, 13 suscepit Cestius *accusationem*. 13, 21, 10 suscipiendae *accusationis* operam. G 21, 1 suscipere tam *inimicitias* seu patris seu propinqui quam *amicitias* necesse est. 1, 36, 7 si *auxilia* et *socii* adversum. *legiones* armarentur, civile *bellum* suscipi i. q. *unternehmen, beginnen*. 2, 78, 11 haud ignavo ad *ministeria* belli. *Pisone*, quamquam suscipiendum *bellum* abnuisset. 12, 20, 4 suscipi *bellum* avio itinere, inportoso mari. 58, 4 (Nero) *causa* Iliensium suscepta. 14, 27, 7 neque *coniugis* suscipiendis neque *alendis* liberis *sueti* (veterani) i. q. *sich heiraten unterziehen*, den *plichten* und *lasten* derselben: Nipp. II, 76, 4 omnes, qui *magnarum* rerum *consilia* suscipiunt, *aestimare* debent, an. i. q. *fassen*. 4, 64, 3 *omnibus* adversis susceptum (esse) *principi* *consilium* *absentiae*. III, 72, 20 *curam* (restituendi *Capitolii*) *victor* Sulla suscepit. 4, 43, 17 *aedem* *Veneris*. *restaurari* *postulavere*. . . suscepit *curam* *libens* (Tiberius) ut *consanguineus*. 56, 16 *legaretur*, qui *templi* *curam* susciperet. D 34 *defensionem* cf. supra *accusatio*. IV, 70, 2 non *Treveri* neque. *ceterae* *rebellium* *civitates* pro *magnitudine* suscepti *discriminis* *agere*. 15, 63, 4 *temperaret* *dolori* *ne* aeternum susciperet. 3, 31, 21 *exsecutionem* eius *negotii* *libens* suscepit. 1, 13, 20 (fatebatur Tiberius) suscipi a se *imperium*. 13, 14, 10 *adultum* iam esse *Britannicum*, *veram* *dignamque* *stirpem* suscipiendi *patris* *imperio*. G 21 *inimicitias* cf. supra *amicitia*. II, 85, 17 susceptum ad *Vespasianum* *iter* *trahens*. 14, 50, 6 *quae* *causa* *Neroni* fuit suscipiendi *iudicii* i. q. *den* *vorsitz* im *gericht* zu *föhren*: Roth. 11, 33, 6 *ius* *militum* uno *illo* *die* in *aliquem* *libertorum* *transferret* (Caesar), *seque* *offert* (Narcissus) suscepturum. 13, 6, 5 *quem* ad *modum* *princeps* *vix* *septemdecim* *annos* *egressus* suscipere *eam* *molem* (belli) aut *propulsare* *posset*, . . *anquirebant*. D 33, 1 susceptum a te *munus*. *peregisse* *nondum* *videris*. 3, 33, 17 ab *his* (*uxoribus* *magistratum* in *provinciis*) *negotia* suscipi, *transigi*. 54, 32 *quas* (*offensiones*) cum *graves*. . . pro re p. suscipiam, *inanes*. . . iure *deprecor*. II, 1, 17 *nullam* *officii* *gratiam* in *alterius* *honorem* suscepti (fore). D 1, 20 neque *defuit* qui *diversam*. . . *partem* susciperet. II, 86, 19 susceptis *Vespasiani* *partibus*. . . *bello* *facem* *praetulit* i. q. *die* *partei* *ergreifen*. 1, 17, 23 an *praetorias* *cohortes*. . . *plus* *periculorum* suscipere? 13, 54, 11 *Avitus*. . . *minitendo* *vim* R., nisi. . . *novam* *sedem* a *Caesare* *inpetrarent* (*Frisii*), *perpulit* *Verritum*. . . *preces* suscipere. 4, 9, 5 (Tiberius) ad. . . *totiens* *inrisa* *revolutus*, de *reddenda* re p. ut *que* *consules* seu *quis* *alius* *regimen* susciperent. . . II, 1, 20 sin *Vespasianum* *rem* p. susciperet. . . 4, 52, 12 se (*Agrippinam*). . . *intellegere* *discrimen*, suscipere *sordes*. 1, 12, 3 dixit. Tiberius se. . . *quaecumque* *pars* (rei p.) *sibi* *mandaretur*, eius *tutelam* suscepturum. 4, 17, 3 *sacerdotes*, cum pro *incolumitate* *principis* *vota* susciperent. . . 12, 13, 9 *Gotarzes*. . . *vota* *dis* *loci*

suscipiebat. 15, 23, 6 *senatus*. . . *vota* *publice* *susceperat*. 13, 43, 12 ille *nihil* ex *his* *sponte* *susceptum*, sed *principi* *paruisse* *defendebat*. 15, 52, 8 *melius*. . . in *publico* *patratorum* *quod* pro re p. suscepissent. — c. *gerund.* 1, 25, 5 suscipere *duo* *manipulares* *imperium* *populi* R. *transferendum*, et *transtulerunt*.

B) a) 2, 37, 5 (*Hortalus*) *inlectus* a *divo* *Augusto*. . . *ducere* *uxorem*, suscipere *liberos* i. q. *zengen*. 11, 27, 4 *consulem* *designatum* cum *uxore* *principis*. . . *velut* *suscipiendorum* *liberorum* *causa* *convenisse*.

b) 4, 8, 23 *Augusti* *pronepotes*. . . *suscipite*, *regite* (sc. *patres* *conscripti*) i. q. *aufnehmen*, in *schutz* *nehmen*.

suspecto. non nisi *spec. a*) *qm* 1, 13, 4 *Tiberio* *nulla* *vetus* in *Arruntium* *ira* (erat): sed *divitem*, *promptum*. . . *suspectabat* i. q. *beargwöhnte* *ihn*, *begte* *verdacht* gegen *ihn* als. . . 12, 65, 5 *Agrippinam* *magis* *magisque* *suspectans*. . . 13, 47, 2 *suspectabat* (Nero) *maxime* *Sullam*. — 4, 3, 19 *pellit* *domo* *Seianus* *uxorem*. . . *ne* *paelici* *suspectaretur* i. q. *uxor* *suspicioni* *esset* *tamquam* *conscia*.

b) *qd* *α*) i. q. *beargwöhnen* III, 82, 6 *omnem* *prolationem* ut *inimicam* (*hinderlich*) *victoriae* *suspectabant*. 11, 16, 14 *potentiam* eius *suspectantes*. . .

β) i. q. *argwöhnen* II, 27, 17 *Valens* e *petulantia* *etiam* *perfidiam* *suspectabat* i. q. *vermuten*, *wittern*. 1, 5, 2 *gravescere* *valetudo* *Augusti*, et *quidam* *scelus* *uxoris* *suspectabant*. 13, 39, 1 *rex*. . . *fraudem* *suspectans*, *quia* *plura* *simul* in *loca* *ibatur*. . . — *seq. acc. c. inf.* 15, 51, 23 (*Epicharis*) in *custodia* *retenta* *est*, *suspectante* *Nerone* *haud* *falsa* *esse*. . . *quae*. . .

suspendo. *propr. a*) G 12, 3 *proditores* et *transfugas* *arboribus* *suspendunt*. — 1, 59, 12 *cerni* *adhuc* *Germanorum* in *lucis* *signa* R., *quae* *dis* *patriis* *suspenderit* (*Arminius*).

b) 4, 59, 8 *Seianus* *genu* *vultuque* et *manibus* *super* *Caesarem* *sensusus* *opposit* *sese* *incidentibus* (sc. *saxis*) i. q. *mit* *seinem* *knie*, *gesicht* und *h. über* *den* *kaiser* *sich* *hinbeugend*. — *sensusus*. A) *propr.* i. q. *schwebend* IV, 30, 6 *pavorem* *intulit* *sensusum* et *nutans* *machinamentum*.

B) *transl. a*) *α*) *adi.* IV, 38, 2 *maesta* et *multiplici* *metu* *suspensa* *civitate*, *quae*. . . *falsos* *pavores* *induerat* i. q. in *banger* *erwartung* *schwebend*. — i. q. *ungewiss*, *unentschlossen*, *schwankend* I, 25, 8 in *conscientiam* *facinoris* *pauci* *adsciti* (sunt): *sensusos* *ceterorum* *animos* *diversis* *artibus* *stimulant*. IV, 8, 8 ne. . . *inritaretur* *animus* *novo* *principatu* *sensusus* et *vultus* *quoque* *ac* *sermone* *omnium* *circumspectans*. II, 4, 9 *Titus*. . . *sensusus* *provinciarum* et *exercituum* *mentibus* *ingens* *rerum* *fiducia* *accessit*. 1, 11, 10 *Tiberio* *etiam* in *rebus*, *quas* *non* *oculeret*. . . *suspensa* *semper* et *obscura* *verba* (erant) i. q. *auf* *schrauben* *gestellt*.

β) *subst.* I, 78, 13 *Othoni*. . . *populus* et *miles*. . . *Neroni* *Othoni* *adclamavit*. *ipse* in *sensuso* *tenuit*, *vetandi* *metu* *vel* *adgnosendi* *pudore* i. q. *hielt* *es* in *der* *schwebe*. — 11, 34, 6 *non* *ideo* *pervicit*, *quin* *suspensa* et *quo* *ducerentur* *inclinatura* *responderet* cf. 1, 11, 10 *α*.

b) i. q. *verlegen* III, 37, 9 Vespasiani nomen suspensi et vitabundi circumbant (*senatores*). — [14, 57, 12 Lips. cf. *suspectus*.]

suspica. i. q. *argwöhnisch* I, 13, 13 s. *animus*. 3, 11, 10 haud alias intentior populus plus sibi in principem occultae vocis aut suspicacis *silentii* permisit. Aliter explic. Georges i. q. *argwohn erregend*.

suspicio. *propr.* G 10, 6 sacerdos . . precatus deos *caelumque* suspiciens ter singulos (surdulos) tollit. 13, 55, 15 *solem* . . suspiciens [Heinsius; M despiciens; Rhenan. aspiciens] et cetera sidera vocans . . interrogabat . . —

suspectus. non nisi i. q. *beargwöhnt, verdächtigt, verdacht erregend* A) *adi. a*) de hom. α) A 28, 6 suspectis *duobus* (*gubernatoribus*) eoque interfectis. I, 20, 17 tamquam . . formidine singuli pellerentur, *omnibus* suspectis. 25, 9 stimulant *primores* militum per beneficia Nymphidi ut suspectos (sc. per ea benef. Galbae et Pisoni). II, 29, 18 (Valens) ne dissimulans (wenn er ignorierte) suspectior foret, paucos incusavit. 33, 16 remanentium fractus (est) animus, quando suspecti (erant) *duces*. [M *suspectu*.] IV, 68, 5 Domitiani . . libidines timebantur, suspectis . . Antonio Varoque. 1, 6, 12 Tiberium . . suspecti et inveni *iuvenis* caedem festinavisse. II, 97, 3 Hordeonius (cunctabatur) suspectis iam *Batavis* auxium proprio *bello*. — *add. dat.* I, 21, 6 suspectum semper invisumque *dominantibus* (esse) qui proximus destinaretur. 31, 15 (*Longinus*) fidus principi suo et *desciscensibus* (militibus) suspectior erat.

β) αα) c. *abl.* I, 46, 5 *Proculus*. intima familiaritate Othonis *suspectus consilia eius fovisse. IV, 34, 31 *Vocula* . . , *corrupta* totiens *victoria* non falso suspectus bellum malle. 14, 57, 12 erectas (esse) Gallias ad nomen dictatorium (sc. Sullae), nec minus suspectos [Lips., Nipp., Halm suspensos] Asiae *populos claritudine* avi Drusi.

ββ) c. *praep. in* I, 13, 16 suspectum in eadem Poppaea (*Othonem*) in provinciam Lusitaniam . . seposuit.

γγ) c. *gen.* 3, 29, 15 videbatur suspectum iam *nimiae spei Seianum* ultra extulisse. Cf. B. a. β. δδ) c. *inf.* I, 46. IV, 34 cf. αα.

εε) seq. *tamquam* I, 54, 13 auxiliorum *miles*, primo suspectus, tamquam . . impetus in legiones pararetur. III, 35, 10 transitus Alpium praesidiis occupati (sunt), suspecta *Germania*, tamquam in auxilium Vitellii adingeretur.

b) de *rebus* α) A 31, 15 *longinquitas* ac *secretum* ipsum quo tutius, eo suspectius (est). 2, 48, 6 (Tiberius) hereditatem . . tradidit Servilio, quem prioribus neque suspectis *tabulis* scriptam compererat. I, 85, 15 coacto in curiam senatu arduis rerum omnium modus (erat), ne contumax silentium, ne suspecta *libertas* (esset). 10, 4 (Mucianus) attritis opibus, lubrico statu, suspecta etiam Claudii *iracundia*, in secretum Asiae sepositus . . 3, 52, 2 inturbidus externis rebus annus, domi suspecta *severitate* adversum luxum. 12, 14, 9 Meherdates validis auxiliis nudatus, ceterorum *prodicione* suspecta, . . rem in casum dare . . statuit. 13, 29, 3 *ambitu* suffragiorum suspecto, sorte ducebantur. — *add. dat.*

I, 14, 14 ea *pars morum* eius, quo suspectior *sollicitis* (erat), adoptanti *placebat*. II, 23, 17 suspectum *id Othonianis* fuit, omnia ducum facta prave aestimantibus. 4, 70, 17 trepidam *sibi* (esse) vitam, suspectas inimicorum *insidias*. 14, 44, 10 suspecta *maioribus* nostris fuerunt *ingenia* servorum.

β) αα) c. *abl.* I, 27, 9 emi sibi *praedia vetustate* suspecta eoque prius exploranda.

ββ) c. *praep. ob, per* 1, 2, 12 neque provinciae illum rerum statum abnuebant, suspecto senatus populique *imperio ob* certamina potentium et avaritiam magistratum. — 1, 28, 23 commotis *per* haec *mentibus* et inter se suspectis, tironem a veterano . . dissociant i. q. mit gegenseitigem verdacht erfüllt waren.

γγ) seq. *quod* 12, 46, 9 cunctante ad ea Mithridate et suspectis praefecti *consilii*, *quod* paelicem regiam polluerat inque omnem libidinem venalis habebatur, . .

B) *subst. a*) *masc. α*) IV, 49, 9 ostentabant Pisoni . . pericula ipsius et in pace suspecto [Victorius; M *suscepto*] tutius (esse) bellum i. q. für einen mann, der im fr. beargwöhnt werde. — *plur.* 12, 31, 8 detrahere arma suspectis . . parat.

β) c. *gen.* 3, 60, 6 suspecti *capitalium criminum* receptabantur (templis). 13, 9, 5 Vologeses . . ut *acumulationis* suspectos per nomen obsidum amoveret, tradit nobilissimos.

b) *neutr.* A 18, 11 plerisque *custodiri* suspecta potius videbatur i. q. s. regiones.

suspicio. non nisi i. q. *argwohn, verdacht* α) c. *gen. subi.* III, 4, 4 Flavianus . . suspiciones *militum* iritabat, tamquam adfinitatis cum Vitellio meminisset. IV, 32, 2 lectae pro citione epistulae Antonii ad Civilem suspiciones militum irritavere, tamquam ad socium partium scriptae. III, 12, 2 ne in Vitellii quidem partibus quietae mentes: exitiosiore discordia non suspicionibus *vulgi*, sed perfidia ducum turbabantur i. q. infolge des argwohns des gemeinen mannes. 4, 54, 8 aucta (est) ex eo suspicio *Agrippinae*.

β) I, 28, 3 (tribunus) praebuit plerisque suspicionem *conscientiae*. 6, 21, 5 regredientem, si *vanitatis* aut *fraudum* suspicio incesserat, in . . mare praecipitabat.

γ) 4, 41, 2 Seianus . . *tacita* suspicionum, vulgi rumorem, ingruentem invidiam deprecatur i. q. den stillen verdacht gegen seine absichten: Nipp. 67, 17 manebat . . suspicionum et credendi *temeritas* (Tiberio). 69, 4 si pone fores adisterent, *metus* visus, sonitus aut forte ortae suspicionis *erant.

δ) II, 68, 20 Vitellius . . quamquam ad omnes suspiciones pavidus, . . III, 65, 2 *ocultae* s. cf. ε. 2, 76, 5 neque suspiciones *inbecillas* aut inania famae pertimescenda (esse).

ε) IV, 19, 20 unde suspicio (*erat*) sponte legatorum excitari bellum cunctaque . . fraude ducum evenire. 4, 69, 4 forte *orta* s. cf. γ. 15, 56, 2 tum *exorta* (est) suspicio, quia non congruentia responderant. 6, 21, 5 *incedit* cf. β. 14, 62, 3 parum *valebant* suspicio in servo et quaestionibus ancillarum elusa erat. — I, 85, 10 unde plena omnia suspicionum et vix secreta domuum

sine formidine (erant). — I, 28 *praebere* cui cf. β. 6, 47, 13 nullae in eos imperatoris litterae suspicionem *dabant*. ficta (esse) pleraque. III, 4. IV, 32 *irritare* cf. α. 4, 10, 13 (Druso) iuveniliter hauriente (poculum) *auctam* (esse) s., tamquam .. pudore sibimet inrogaret mortem, quam patri struxerat. 54, 8 cf. α. 3, 9, 6 ab Narnia, *vitandae* suspicionis. . . Nare. . . *devectus*. . . 14, 62, 3 *cludere* cf. supra. 2, 73, 17 ut quis misericordia in Germanicum et *praesumpta* suspicione aut favore in Pisonem pronior, diversi interpretabantur. 15, 54, 14 Milichum monet, sive gnarum coniurationis et illuc usque fidum, seu nescium et tunc primum *arreptis* suspicionibus. 2, 76, 5 *pertimescere* cf. δ. 12, 4, 8 praebat Caesar aures, *accipiendis* adversus generum suspicionibus caritate filiae promptior. — III, 65, 2 erant qui occultis suspicionibus incesserent (Sabinum), tamquam invidia. . . fortunam fratris moraretur. 78, 4 nec defuere qui Antonium suspicionibus arguerent tamquam dolo cunctantem. — I, 80, 7 tempus in suspensionem, causa in crimen. . . *evalu*t. 81, 6 *inclinatis* ad suspensionem mentibus. II, 21, 7 municipale vulgus, *prorum* ad suspensiones. . . 68, 20 cf. δ.

suspicio. i. q. *vermuten* seq. *acc. c. inf.* D 14, 3 Messalla. . . *suspiciatus* ex ipsa intentione singulorum altiore inter eos esse sermonem. . . inquit.

susprium. i. q. *seufzer* A 45, 10 cum s. nostra subscriberentur cf. *subscr. B.* 4, 60, 11 patefacere cui cf. *somnus a. β.*

[**sustentaculum**. II, 28, 10 del. Nipp. cf. Meiser.]
sustento. non nisi *transl. a)* i. q. *aufrecht halten* II, 15, 6 praefecti sustentata diu *acie* telis obruuntur. Georges ad *c* trahit. 1, 65, 2 Caecina dum sustentat *aciem*, . . circumveniebatur. 2, 17, 12 inter quos (Cheruscos) insignis Arminius *manu voce vulnere* sustentabat *pugnam*. 1, 4, 4 nulla in praesens formidine, dum Augustus aetate validus seque et *domum* et *pacem* sustentavit. 15, 18, 6 Nero frumentum plebis. . . in Tiberim iecit, *quo securitatem* annonae sustentaret [Agricola ostentaret]. 2, 40, 18 multi. . . sustentasse (sc. *Agrippam*) *opibus*, *iuvisse* consiliis (dicebantur) i. q. *unterstützen*. 4, 71, 20 viginti annis exilium toleravit (*Tulia*) Augustae *ope* sustentata. 63, 12 (veteres) magna post proelia *saucios largitione* et *cura* sustentabant. 6, 25, 2 (*Agrippinam*) interfecto Seiano *spe* sustentatam provixisse reor.

b) i. q. *erhalten, ernähren* 4, 13, 13 (Gracchus) per. . . Siciliam *mutando* sordidas merces sustentabatur i. q. *fand seinen unterhalt*.

c) i. q. *aushalten, ertragen* 13, 34, 6 *oblatis*. . . quingenis *sestertiis*, *quibus* Messalla *paupertatem* innoxiam sustentaret.

d) *aushalten, zurückhalten, hemmen* 2, 11, 10 Charivalda diu sustentata hostium *saevitia* (graue kampfeslust, heftiger angriff), hortatus suos ut ingruentes catervas globo perfringerent, . . 15, 10, 17 disperso milite, qui in uno habitus vagum *hostem* promptius sustentavisset i. q. eius vim et impetum sustinisset.

sustineo. A) *propr.* III, 71, 19 sustentantes *fastigium* aquilae veteri ligno traxerunt *flammam* alueruntque i. q. *tragen*. 15, 29, 12 medio

tribunal *sedem curulem* et *sedes effigiem* Neronis sustinebat. — 1, 23, 2 disiectis quorum *per umeros* sustinebatur, praiceps. IV, 15, 11 (Brinno) inpositus *scuto*. . . et sustentium *umeris* vibratus dux deligitur.

B) transl. a) i. q. *aufrecht halten* III, 23, 1 sustinuit *labentem aciem* Antonius accitis praetorianis. — 13, 50, 6 dissolutionem imperii (dcebant), si *fructus, quibus res p.* sustineretur, deminerentur i. q. *erhalten*.

b) i. q. *auf sich nehmen* 4, 59, 13 adsimulabat iudicis partes. . . subditis qui accusatorum *nomina* sustinerent. — seq. *inf.* D 26, 25 neminem Aper nominare. . . sustinuit i. q. *sich getrauen*. I, 37, 2 nec privatum me vocare sustineo princeps a vobis nominatus, nec principem alio imperante i. q. *über sich gewinnen*.

c) i. q. *aushalten, ertragen* G 43, 22 nullo hostium sustentante novum ac velut infernum *aspectum*. II, 99, 8 hebes ad sustinendum *laborem* miles (erat). 13, 6, 14 imperatori quantum ad robur deesse, cum octavo decimo aetatis anno Pompeius, nono decimo Octavianus *civilia bella* sustinuerint? 14, 54, 7 levissimis. . . *curis* impar (Seneca), cum *opes* meas ultra sustinere non possim, praesidium peto i. q. *tragen*. 2, 35, 5 absente principe senatum et equites posse sua *munia* sustinere i. q. *ihres amtes warten*. 3, 53, 13 non aedilis aut praetoris aut consulis *partis* sustineo (Tiberius). 54, 23 hanc. . . *curam* sustinet princeps; haec omissa funditus rem *p.* trahet. — A 17, 8 sustinuit *molem* Frontinus i. q. *war der schwierigen aufgabe gewachsen*.

d) i. q. *aushalten, zurückhalten, hemmen* III, 29, 3 *obstinatos* inter se (sc. milites) cum sustinere Vitelliani nequirent, . . IV, 78, 8 cuncta pro hostibus erant, donec legio. . . *conglobata* sustinuit *ruentes*, mox inpulit.

sutrinus. 15, 34, 8 s. taberna.

suus. De -met et -pte cf. p. 825 et 1232. —

A) *vi adiect.* AA) *in univ.* A) *vi attribut.* I) *pertinet ad subiectum eiusdem enuntiat* a) A 8, 3 *ardor* cf. *infra vis*. D 9, 3 *carmina* et *versus*. . . neque dignitatem. . . *auctoribus* suis conciliant neque. . . 29, 16 ne praefectores quidem ulla crebriores cum *auditoribus* suis fabulas habent. 13, 21, 15 *Baiarum* suarum piscinas extollebat. 1, 57, 13 *balteos* cf. *infra viaticum*. 4, 43, 21 *Vulcatius*. . . *bona* sua rei *p.* eorum. . . reliquerat. III, 26, 3 miles *moenibus*. . . *castra* sua, castris *valum* circumiecerat. IV, 57, 5 proprio vallo castra sua circumdant. 13, 36, 10 *exterriti*. . . *sua* quisque in castra. . . *rediere*. A 32, 18 adgnoscent Britanni *suam causam*. I, 51, 10 ante bellum *centurias* tantum *suas turmasque* noverant. II, 89, 10 ceteri iuxta *suam* quisque *centuriam* (sc. erant). 6, 14, 5 *Celsus*. . . *suam* ipse *cervicem* perfregit. IV, 69, 16 *Valentinus* obstruxit *civitatis* suae aures. 12, 14, 18 (Meherdaten) aurbus *decisis* vivere iubet, ostentui *clementiae* suae et in nos *dehonestamento*. 13, 19, 12 illa. . . *parat* accusatores *ex clientibus* suis. 6, 9, 5 quem (Vistilium). . . in *cohortem* suam transtulerat. D 36, 18 *collegas* suos anteibat. 20, 16 in *colonias* ac *provincias* suas scribunt. II, 86, 18 idem. . . *dux* *coloniae* suae. III, 73, 5 *dux*. . . neque *alienis consiliis* regi neque *sua expedire*. 2, 63, 13

suaque in destruendo eo consilia extulit. I,61, 10 Vitellius suas quoque *copias* supplevit. IV, 66,16 Civilis Baetasios . . copiis suis adiunxit. II,19,4 vetustissimus quisque castigare *credulitatem* suam, metum ac discrimen ostendere. I,8,16 quem non remitti. . . tamquam suum *crimen* accipiebant i. q. als einen vorwurf für sich selbst. 13,13,10 Agrippina. . . suum potius *cubiculum* ac *sinum* offerre. I,81,7 suam ad id *curam* pollicitus est. II,59,15 Valentem et Caecinam. . . *curuli* suae circumposuit. 12,36,8 Caesar dum suum *decus* extollit, addidit gloriam victo. 4,19,4 Varro consul, qui . . odiis Seiani per *dedecus* suum gratificabatur. 69,13 suum ipsi *dedecus* narravere. III,37,6 velut pro Vitellio conquerentes, suum *dolorem* proferiebant. 4,68,21 Sabinus. . . dolores suos quasi ad fidissimum deferre. A 19,4 a se suisque orsus. . . *domum* suam coercuit (Agricola). G 16,5 suam quisque *domum* spatio circumdat. II,64, 13 (Sextilia) domus suae tantum adversa sensit. 68,22 exitium consularis et quondam *ducis* sui flagitabant i. q. ihres ehemaligen f. D 5,32 quid aliud. . . Marcellus quam *eloquentiam* suam opposuit? 30,14 cf. infra gradus. II,30,8 querebantur. . . in suam *excusationem*. IV,59,19 adiecere qui missi erant *exemplum* suum. A 32,3 illi (Romani) vitia hostium in gloriam *exercitus* sui vertunt. I,64,8 quas (cohortes) . . exercitui suo Valens adiunxerat. IV,35,15 addit exercitui suo Vocula mille delectos. 15,2,9 Romani. . . pacem . . in *exitium* suum abrumpunt. A 8,9 nec Agricola unquam in suam *fanam* gestis exsultavit: ad . . duces. . . fortunam referebat. III,28,4 neque Antonius neque Hormus a *fama* vitaeque suae . . degeneravere. 12,42,8 suam quoque *fastigium* Agrippina extollere altius. G 8,4 (captivitatem) longe impatientius *feminarum* suarum nomine timent. 4,4,4 addidit orationem Caesar multa cum laude *fili* sui. IV,37,15 vallum per *finis* suos Treveri struxere. V,22,16 vigiles *flagitium* suum ducis dedecore excusabant. 3,50,15 nec quicquam grave. . . ex eo metuas, qui suorum ipse flagitiorum proditor. . . animis. . . muliercularum adrepat. 4,55,24 ubertatem *fluminum* suorum, temperiem caeli . . memorabant. 12,1,4 suam quaeque *nobilitatem* formam *opes* contendere (feminae). D 13, 12 Crispus. . . et Marcellus. . . quid habent in hac sua *fortuna* concupiscendum? 11,38,1 fortunam suam introspevit. III,51,9 miles *fratrem* suum, dein cognito facinore se ipsum interfecit. 1,22,8 (fratrem) ingulavit per *gladiatores* suos. D 30,14 in cuius (Bruti) extrema parte . . sua *initia*, suos *gradus*, suae *eloquentiae* . . educationem refert (Cicero). II,67,7 undecima ac septima (legiones) suis *hibernis* redditae (sunt). 15,39,6 populo . . monumenta Agrippae, *hortos* quin etiam suos patefecit (Nero). 44,22 hortos suos ei spectaculo Neroj obtulerat. IV,11,19 Alfenus *ignaviae infamiae*que suae superfuit. 27,6 victi. . . non suam ignaviam, sed perfidiam legati culpabant. 6,2,7 Togonius, dum *ignobilitatem* suam magnis nominibus inserit. . . 2, 46,7 Arminium . . alienam gloriam in se trahere, quoniam . . duces . . perfidia deceperit, magna cum clade Germaniae et *ignominia* sua. 4,35,8

illi . . *imaginibus* suis noscuntur. I,83,27 unus alterve perditus . . centurionis ac tribuni sanguine manus imbuet, *imperatoris* sui tentorium inrumpet? 4,34,19 Messalla imperatorem suum Cassium praedicabat. IV,11,19 *infamia* s. cf. supra ignavia. 6,38,11 quae . . occultata recitari Tiberius iussit, patientiam libertatis alienae ostentans et contemptor suae infamiae. II,16, 13 *infirmi* suam reputabant. I,82,14 manipulatum adlocuti sunt. . . praefecti, ex suo quisque *ingenio* mitius aut horridius. 6,51,18 remoto . . metu suo tantum ingenio utebatur. D 30,13 s. *initia*. . . refert cf. supra gradus. A 16, 11 quos . . propius ex legato timor agitabat, ne . . adroganter in deditos et ut suae *cu*iusque *iniuriae* ultor durius consuleret i. q. ieder ihm zugefügten unbill. I,8,8 civitates . . commoda aliena ac suas *iniurias* metiebantur i. q. von ihnen erlittene. 14,43,18 iniurias suas ultus est interfecto i. q. von ihm erlittene. IV,40,2 Domitianus de absentia patris . . ac *iuventa* sua pauca . . disseruit. 15,68,6 *lamentationes* suas etiam in testamentum contulit. III,60,7 ne suas quidem *legiones* opperiebantur (milites). I,18,5 suae quisque legioni eum honorem querebant (milites). 14,37,15 pari gloria legionem suam fraudaverat. 15,12,10 simul suas legiones adie, hortari (Corbulo). 3,24,9 clementiam maiorum suasque ipse *leges* egrediebatur. 28,2 Pompeius. . . suarum legum auctor idem ac subversor. D 7,16 quorum nomina prius parentes *liberis* suis ingerunt? III,69,22 suos liberos Sabinus et Domitianum . . accivit. 6,31,7 cui (Armeniae) . . Arsacen liberorum suorum veterimum inposuit. 1,15 vim raptus suaque ipsi *libita* velut in captos exercebant. II,82,4 ea cuncta . . suis *quid*que *locis* festinabantur. IV, 78,5 Tutor et Classicus et Civilis suis quisque locis pugnam ciebant. 3,56,9 modestiae Neronis et suae *magnitudini* fidebat. IV,55,5 ipse e *maioribus* suis hostis populi R. quam socios iactabat. 2,53,8 castra Antonii cum recodatione maiorum suorum adiit (Germanicus). 1,11,18 cuncta sua *manu* perscripserat Augustus. 3,42,12. 4,30,6. 6,39,2. 15,71,8 Silvanus . . sua manu cecidit. 3,46,18 illic (Sacrovir) sua manu, reliqui mutuis ictibus occidere. 4,54,7 poma. . . nurri sua manu tradidit (Tiberius). 6, 26,15 sua manu. . . supplicia persolvit. 4,50,14 Turesis sua cum manu noctem opperitur. 16, 10,12 percussores Plauti *mariti* sui viderat. 15,56,14 Lucanus Acilium *matrem* suam, Quintianus Gallum . . nominavere. 3,34,26 addidit pauca Drusus de *matrimonio* suo. 12,3,4 ubi sui matrimonii certa fuit (Agrippina), . . 16,26, 21 ipse, an venire in senatum deceret, *meditationi* suae reliquit. 15,51,10 *merita* erga Neronem sua . . aperit. III,16,14 pulsi cum sauciis integri *suomet ipsi metu* et angustiis viarum conflictabantur. 69,8 et suo quisque metu . . cunctantem in arma impellebant. I,67,7 quod (castellum) olim Helvetii suis *militibus* ac *stipendiis* tuebantur. 1,63,12 Caecina, qui suum militem ducebat. . . 11,2 disserebat de magnitudine imperii, sua *modestia*. IV,73,4 bona ac mala non sua *natura*, sed vocibus seditiosorum aestimantur. III,59,20 Vitellius respecta *suarum*

necessitudinum nihil in Domitianum atrox parabat. I,15,11 qui (Augustus) sororis filium Marcellum, dein generum Agrippam, mox nepotes suos, postremo Tiberium privignum in proximo sibi fastigio conlocavit. 4,66,9 (Dolabella) suam ipse nobilitatem, suum sanguinem perditum ibat. 12,1,4 cf. supra forma. 1,76,9 edendis gladiatoribus, quos .fratris ac suo nomine obtulerat, Drusus praesedit. 3,64,5 cum . . effigiem divo Augusto Iulia dicaret, Tiberi nomen suo postscripterat. A 45,8 Nero tamen subtraxit oculos suos. 42,6 operam suam . . offerre. 11,10,11 exstructis monumentis, quibus opes suas testabatur. 12,1,4 cf. supra forma. 13, 13,13 suarum opum . . copias tradebat (Agrippina). D 21,33 orationes cf. infra tragoedia. 14,27,10 non . . universae legiones deducebantur cum tribunis et centurionibus et sui cuiusque ordinis militibus, . . G 25,2 s. penates cf. infra sedes. 3,44,5 multi . . cupidine mutationis suis quoque periculis laetabantur. D 26,33 quotus quisque scholasticorum non hac sua persuasione fruitur, ut. . I,57,13 phaleras cf. infra viaticum. A 38,6 Britanni . . frangi aspectu pignorum suorum. G 10,20 captivum . . cum electo popularium suorum . . committant. 14,11 exigunt. . *a principis sui liberalitate illum bellatorem equum. 3,66,9 Scaurus, quem proavum suum . . Mamercus infami opera dehonestabat. D 20,13 iuvenes. . , qui profectus sui causa oratores sectantur. 2,30,17 reus . . extremas preces Quirinio propinquo suo ad principem mandavit. D 20,16 provincias s. cf. supra colonia. 4,6,13 res suas Caesar spectatissimo cuique . . mandabat. IV,84,2 mandata regis sui Scythoemidi adlegant (legati). G 29,11 sede . . in sua ripa, mente . . nobiscum agunt (Mattiaci). IV, 27,2 navem . . Germani in suam ripam trahebant. III,29,6 (ballista) summa valli ruina sua traxit. 2,43,23 Tiberius ut proprium et sui sanguinis Drusum fovebat. 4,66,9 cf. supra nobilitas. G 25,2 suam quisque sedem, suos penates regit. IV,65,9 in suas quisque sedes refugerunt. A 31,8 Britannia servitutem suam quotidie emit. II, 41,18 circumstistere alii signa sua, quaerere alii. 13,13,10 s. sinum cf. supra cubiculum. 14,48,6 senatorium ordinem precibus Tigellini soceri sui receperat. IV,33,4 Civilis . . cohortes . . mittit, Iulio Maximo et Claudio Victore, sororis suae filio, ducibus. 80,6 non pro spe sua excipitur. D 6,28 gratiora (sunt) . . , quae sua sponte nascuntur. I,67,7 s. stipendiis cf. supra miles. A 40,12 tradiderat. . Agricola successori suo provinciam quietam. IV,20,16 nec caede tantum et vulneribus, sed ruina et suis plerique telis interiere. V,5,22 nulla simulacra urbibus suis, nedum templis *sistunt. D 22,3 illi antiquos mirabantur, ipse suorum temporum eloquentiam anteponebat. G 29,13 ipso . . terrae suae solo et caelo acrius amantur (Mattiaci). D 21,33 Accium non solum tragoediis sed etiam orationibus suis expressit. II,67,3 arma ad tribunos suos deferebant. I,51,10 turmas cf. supra centuria. D 37,26 quas (orationes) adversus tuolos suos composuit. V,5,22 urbibus s. cf. supra templum. 6,42,8 qui (Artabanus) plebem primoribus tradidit ex suo usu. 45,18 impulerat. .

uxorem suam Enniam . . iuvenem illicere. 24,9 sua verba centurio saevitiae plena . . vocesque deficientis adiecerat. I,57,13 manipuli . . et gregarius miles viatica sua et balteos phalerasque . . loco pecuniae tradebant. 14,5,21 Agrippina . . villae suae infertur. A 41,18 sic Agricola simul suis virtutibus, simul vitii aliorum in ipsam gloriam . . agebatur. 4,71,12 nullam aequè Tiberius . . ex virtutibus suis quam dissimulationem diligebat. A 8,3 temperavit Agricola vim suam ardoremque comescuit. I,51, 28 ubi vires suas respexerant. II,6,14 fremere miles et vires suas circumspicere. IV,33,18 dum alienis viribus confidunt, suas recepere. 84,10 iussa numinis, suos Ptolemaei visus . . exponit. III,28,4 vita cf. supra fama. 4,53,11 quae (Agrippina) . . vitam suam et casus suorum posteris memoravit. 6,38,15. 12,59,8 vim vitae suae attulit.

b) verbum positum est in modo coniunctivo

1) in enuntiativis primariis α) 1) IV,16,3 sese . . tumultum compressurum, illi sua quisque hiberna repeterent. 2,10,6 ne . . gentis suae desertor . . quam imperator esse mallet (Flavus).

2) 11,24,30 aurum et opes suas inferant potius quam separati habeant. 3,70,7 sane lentus in suo dolore esset: rei p. iniurias ne largiretur. G 3,17 ex ingenio suo quisque demat vel addat fidem. D 41,26 bono saeculi sui quisque . . utatur.

β) 1) IV,24,14 quin potius interfecto proditore fortunam virtutemque suam malo omine exsolvent.

2) 4,11,4 quis . . , nedum Tiberius . . inaudito filio exitium offerret, idque sua manu. . ?

γ) 1,39,19 legatus . . sanguine suo altaria deum commaculavisset.

2) in enuntiativis secundariis α) in enunt. interrogat. IV,63,2 an coloniam . . diripiendam exercitibus suis permetterent, dubitavere. 6, 21,9 Thrasullus . . interrogatur an suam quoque genitalem horam comperisset. 15,61,4 Seneca . . respondit. cur salutem privati hominis incolumitati suae anteferebat, causam non habuisse. II,76,7 ipse qui suadet considerandus est, adiciatne consilio periculum suum. IV,55,20 disceptaturas (esse) Gallias, quem virium suarum terminum velint. — 1,61,17 cladis eius superstites . . referebant. . , ubi . . suo ictu mortem invenerit (Varus). D 33,10 cognoscam, quibus exercitationibus iuvenes . . confirmare et alere ingenia sua soliti sint. 3,50,3 si . . spectamus, quam nefaria voce Clutorius mentem suam et aures hominum polluerit. 15,60,16 Silvanus . . an dicta Natalis suaeque responsa nosceret percontari Senecam iubetur. 3,11,9 adrecta omni civitate . . , satin . . premeret sensus suos Tiberius. 2,40,5 Tiberium anceps cura distrahere, vine militum servum suum [Muret del.] coereret an. . 6,15,2 diu quaesito, quos neptibus suis maritos destinaret Caesar, . . — His adiungam A 7,15 nec legatus . . ad cohibendum potens (erat), incertum suo an militum ingenio. 12,30,9 regnum Vaugio ac Sido inter se partivere, . . subiectis, suone an servitii ingenio, dum adipiscerentur dominationis, multa caritate. 11,38,5 nuntiatam (est) Claudio . .

perisse Messalinam, non distincto sua an aliena manu.

β) in *enunt. final.* 1,12,10 Gallus . . idcirco interrogatum (a se Tiberium esse) ait, ut . . sua confessione argueretur (Tiberius) . . D 6,9 potentes venire . . ad iuvenem . . , ut aut sua aut amicorum *discrimina* commendent. 15,63,15 ne dolore suo animum uxoris infringeret . . , suadet . . IV,67,7 utque famam *exitii* sui faceret, villam . . cremavit. 1,11,11 nitenti, ut *sensus* suos . . abderet. — II,44,14 (milites) flexerat, ne super cladem adversae pugnae suismet ipsi *caedibus* saevirent. V,16,18 s. *castra* cf. infra ripa. IV,64,16 bona interfectorum in medium cedant, ne quis . . segregare *causam* suam possit. 16,10,17 audiret (Nero) insontem neve *consulatus* sui quondam collegam dederit liberto, . . clamitabat (Pollitta). 4,20,20 ut . . magistratus . . provincialibus uxorum *criminibus* perinde quam suis plecterentur. 6,37,23 monet . . illos, . . *decus* quisque suum et *fidem* retinerent. D 14,10 Maternum ut omne *ingenium* ac *studium* suum ad causas agendas converteret exhortatus est. II,57,9 postulante exercitu, ut *libertum* suum Asiaticum equestri dignitate donaret, . . 4,71,10 censuit . . petendum a *principe*, ut *metus* suos senatui fateretur. 50,20 Sabinus . . hortari, ne . . , sed sua quisque *munia* servarent immoti. 15,52,15 ne . . delecto imperatore alio sui muneris rem p. faceret. 2,50,13 ut . . *propinquis* suis (i. q. a pr. s.) . . removeretur (Appuleia), suasit (Tiberius). V,16,17 ad Germanicum exercitum manus tendebat, ut suam *ripam*, sua *castra* . . reciperarent. 4,8,20 precatus sum (patrum) . . , ne secus quam suum *sanguinem* foveret (adulescentulos). IV,53,14 deos precatus, uti . . *sedes* suas . . divina ope attollerent. D 14,10 *studium* s. cf. supra ingenium. 16,4,7 flagitante vulgo ut omnia studia sua publicaret (Nero) . . , ingreditur theatrum.

γ) in *enunt. consecut.* 3,73,4 Tacfarinas . . huc adrogantiae venerat, ut . . sedem . . sibi atque *exercitui* suo postularet. 5,1,9 Caesar . . aufert marito (Iuliam) . . adeo properus, ut . . *penatibus* suis gravidam induxerit. 4,39,6 (se) ita insuevisse, ut *spes* votaue sua non prius ad deos quam ad principum aures conferret. 11,23,7 non adeo aegram (esse) Italiam, ut senatum suppeditare *urbi* suae nequiret. — I,38,15 rapta (sunt) . . arma, sine more . . militiae, ut praetorianus aut legionarius *insignibus* suis distingueretur. V,20,6 ita divisit copias, ut ipse et Verax . . suam quisque *manum* *traherent.

δ) *quin* 6,6,11 Tiberium . . non solitudines protegebant, quin tormenta pectoris suasque ipse *poenas* fateretur.

ε) *αα* si, nisi D 19,16 si quis . . locum aliquem *orationi* suae insereret, in caelum laudibus ferebatur. — 13,56,13 legiones in agrum Tenterum induxit, excidium minitans, ni *causam* suam dissociarent. 1,30,10 durabat . . formido caelestis irae . . : non aliud malorum levamentum (esse), quam si lincerent castra infausta . . et . . suis quisque *hibernis* redderentur. III, 63,11 non omiserat . . Primus ac Varus . . salutem offerre Vitellio, si positis armis seque ac *liberos* suos Vespasiano permisisset. 4,30,10 ibatur

in eam sententiam, ni durius contraque *morem* suum palam pro accusatoribus Caesar inritas *leges* . . conquestus esset. D 36,30 cum parum esset in senatu breviter censere, nisi quis ingenio et eloquentia *sententiam* suam tueretur. 13,32,2 factum (est) . . senatus consultum . . , ut si quis a suis *servis* interfectus esset, ii quoque, qui . .

ββ) *si* (ob) III,30,8 ignes Antonius inferri . . aedificiis iubet, si damno *rerum* Cremonenses ad mutandam fidem traherentur.

ξ) *dum* D 1,17 dum formam sui quisque et *animi* et *ingenii* redderet cf. cum p. 242^b β. η) *donec* III,10,26 hostium . . exercitibus . . illam discordiam inicerent (dei) orabat, donec . . sua quisque in *tentoria* dilaberentur.

θ) *cum* 2,55,21 cum . . loca eorum *clientibus* suis vel deterrimo cuique . . attribueret (Piso). 15,64,20 ita codicillis praescripserat, cum . . *supremis* suis consuleret. — A 25,8 cum . . sua quisque *facta*, suos *casus* attollerent. 3,26,3 neque praemiis opus erat, cum honesta suo *pte ingenio* peterentur: at cf. Andresen. 15,57,13 cum ingenui . . carissima suorum quisque *pignorum* proderent. D 36,31 nec mirum (erat), cum . . in . . crimen vocati sua *voce* respondendum haberent.

ι) *quamquam* G 28,19 ne Ubii quidem, quamquam . . libentius Agrippinenses *conditoris* sui nomine vocentur, origine erubescunt. D 26,18 non negaverim Cassium . . posse oratorem vocari, quamquam in magna parte *oratorum* suorum plus bilis habeat quam sanguinis.

κ) *quod αα* i. q. *weil* V,4,17 alii (ferunt) honorem eum Saturno haberi . . quod . . pleraque caelestium *vim* suam et *cursum* *septenos per numeros *compleant.

λλ) i. q. *dass* 13,55,8 aderat . . Boiocalus . . referens . . id quoque adiungere, quod *gentem* suam ditioni nostrae subiceret. — 11,4,3 pergit Sullius addere reos equites R. . . at causa necis ex eo (erat), quod *domum* suam . . congressibus praebuissent. IV,76,16 Tutor . . adfirmabat . . idque ipsum, quod . . Valentini manum contra *spem* suam fuderint, alimentum illis ducique temeritatis.

λ) *tamquam* I,79,28 Othone . . gloriam in se trahente, tamquam . . suis *ducibus* suisque *exercitibus* rem p. auxisset.

μ) *quasi* I,40,9 milites R., quasi Vologesum . . solio depulsuri (essent) ac non *imperatorem* suum inermem et senem trucidare pergerent, . . forum inrumpunt.

ν) in *enunt. relat. αα* 13,9,15 querente Umidio praerepta quae suis *consiliis* patravisset. D 4,7 laetor . . oblatum nobis indicem, qui me . . sua quoque *auctoritate* compellat, ut . . 1,17, 22 (Percennius) interrogabat, cur . . an praetorias cohortes, quae . . post sedecim annos *penatibus* suis redderentur, plus periculorum suscipere? — 6,46,21 solitus eludere . . eos, qui . . ad internoscenda *corpori* suo utilia vel noxia alieni consilii indigerent.

ββ) *vi finali* 14,12,14 quo . . auctam *lenitatem* suam testificaretur, feminas inlustres . . sedibus patriis reddidit (Nero). 12,27,1 Agrippina, quo *vim* suam sociis . . ostentaret, . .

yy) vi consecut. 16,24,7 spe. Thraseam scripsisse, per quae claritudinem principis extolleret suamque famam dehonestaret. II,56,5 fuere qui inimicos suos interficerent. G35,7 populus . . . qui magnitudinem suam [C om.] malit iustitia tueri. — 16,28,17 clamitabat. . . ne hominem. . . qui minaretur exilium suum, ambitionis pravae compotem facerent.

ξ) modo A 15,17 recessuros (esse Romanos) . . . modo virtutem maiorum suorum aemularentur (Britanni).

c) infinit. α) 13,11,2 cum in acta principum iurarent magistratus, in sua acta collegam . . . iurare prohibuit (Nero). III,61,3 multis ad transitionem (adhortantibus), qui suas centurias turmasque tradere . . . certabant. 6,33,2 Mithridates Pharasmanem perpulit. vi conatus suos iuvare. 4,46,7 (Thraeces soliti) suos ductores praeficere. 40,23 Augustus filiam suam equiti R. tradere meditatus est. II,64,10 dixisse . . . ad primas filii sui epistulas ferebatur. . . G46,19 beatius arbitrantur quam . . . suas alienasque fortunas spe metuque versare. II,10,11 propria vi Crispus incuberat delatorem fratris sui pervertere. 2,38,3 si quantum pauperum est venire huc et liberis suis petere pecunias coeperint, . . . res p. deficiet. D14,25 otium suum mavult . . . rhetorum more . . . consumere. I,26,8 quam (rem p.) foedare principis sui sanguine sobrii parabant. 4,48,16 perfugae . . . ferre arma ad suum patriaeque servitium incusabantur. 3,66,15 aequalis, dein superiores, postremo suasmet ipse spes antire parat. III,61,3 turmas cf. supra centuria. A1,9 plerique suam ipsi vitam narrare fiduciam . . . morum . . . arbitrati sunt.

β) D9,29 quanto pulchrius (est) . . . se ipsum colere, suum genium propitiare, suam experiri liberalitatem i. q. wenn man. 2,38,11 efflagitatio (est) . . . numero . . . liberum suorum arguere modestiam senatus.

d) acc. c. inf. IV,75,6 Civilis et Classicus misere ad Cerialem epistulas. . . si Cerialis imperium Galliarum velit, ipsos finibus civitatum suarum contentos (fore). 1,8,18 sponte dixisse (sc. se) respondit (Messalla) neque in iis . . . consilio nisi suo usurum (esse). III,53,14 litteras ad Vespasianam composuit (Antonius) . . . non se nuntiis . . . sed . . . armis imperatori suo militare. 10,21 Antonius . . . aut militum se manibus aut suis moriturum (esse) obtestans, . . . — D25,31 arbitror, Brutum . . . ingenue iudicium animi sui detexisse. IV,55,19 proclamant . . . omnis exercitus suis quemque bellis distineri. 13,38,21 dux . . . abscedere militem sua quemque in castra iubet. 3,73,5 non alias magis sua populi que R. contumelia indoluisse Caesarem ferunt. D21,24 (Brutum) minorem esse fama sua etiam admiratores eius fatentur. 16,14,18 scribit ad principem . . . quippe Anteium et Ostorium imminere rebus et sua Caesarisque fata scrutari. 2,88,6 responsum esse . . . armatum populum R. hostes suos ulcisci. 3,34,22 sexum natura invalidum . . . exponi suo luxu, cupidinibus alienis. 2,35,5 absente principe senatum et equites posse sua munia sustinere. 3,53,10 illi quidem officio functi sunt, ut ceteros quoque magistratus sua munia implere velim. V,

2,15 Solymos . . . conditae urbi Hierosolyma nomen e suo fecisse. 3,69,10 neque posse principem sua scientia cuncta complecti. D34,25 scitis . . . eloquentiae famam non minus in diversis subselliis parari quam *in suis. 16,25,5 deserunt. . . pavidos supremis suis secretum circumdare. 6,28,19 (avem) suis in terris struere nidum. IV,17,17 vere reputantibus Gallias suismet viribus concidisse. II,7,6 et (Vitellium et Othonem) suismet vitis alterum bello, alterum victoria periturum (esse).

e) adi. 13,45,14 neque adfectui suo aut alieno obnoxia (Poppaea) . . . 15,16,12 Corbulo cum suis copiis . . . obvisus . . . 13,55,2 validior gens non modo sua copia, sed adiacentium populorum miseratione. I,66,3 haud ignari discriminis sui Viennenses. . . 49,9 Galba . . . alieno imperio felicior quam suo. II,2,5 laetam . . . adulescentiam egit (Titus), suo quam patris imperio moderatior. 14,10,10 (Nero) incolumitati suae infensus. II,63,13 Sabinus suoque ingenio mitis. . . 11,13,1 Claudius matrimonii sui ignarus. . . V,6,19 ater suapte natura liquor. . . I,49,12 (Galba) pecuniae alienae non adpetens, suae parcus, publicae avarus. 4,48,10 suo quisque periculo intentus. 14,2,7 quae (Acte), simul suo periculo et infamia Neronis anxia, deferret. I,31,15 (Longinus) fidus principi suo [Ernesti del.] . . . erat. 6,36,13 suis quisque sedibus extorres. II,57,1 Vitellius victoriae suae nescius. . . — 4,12,17 delegerat (Livia) Postumum, . . . consilium suis peridoneum. II,32,1 Paulinus dignum fama sua ratus. . . de toto genere belli censere. . . 12,2,4 coniunx . . . haudquaquam novercalibus odiis visura Britannicum, Octaviam, proxima suis (sc. pignoribus) pignora.

f) particip. I) coniunctum α) praes. 13,11,7 Plautium . . . reddidit (Nero) senatui, clementiam suam obstringens. A29,14 clari bello et sua quisque decora gestantes. II,70,13 tribuni praefectique, sua quisque facta extollentes. . . 44,10 (legatum) proditorem increpant, nullo proprio crimine eius, sed more vulgi suum quisque flagitium aliis obiectantes. 60,9 proditorem . . . inputabant, . . . pleraque fortuita fraudi suae assignantes. 90,3 orationem de semet ipso prompsit, industriam temperantiamque suam laudibus adtollens. IV,68,24 venientis exercitus fama et suoque ingenio ad mitiora inclinantem . . . civitates in Remos convenere. I,54,4 legati eorum . . . modo suas iniurias, modo vicinarum civitatum praemia . . . conquerentes . . . i. q. von ihnen erlittene. 1,28,3 miles . . . suis laboribus defectionem sideris adsimulans. 3,23,3 Lepida . . . maiores suos ciens. . . 13,44,3 Octavius . . . ut omitteret (Pontia) maritum, emercatur, suum matrimonium promittens ac nuptias eius pactus. II,9,5 fidem suorum quondam militum invocans. 13,26,10 poenam suam *ipsi *suadentes. 1,65,17 illi (equi) sanguine suo et lubrico paludum lapsantes. . . II,90,3 temperantiam s. cf. supra industria. 15,66,7 (Faenius) verba sua praepediens et pavoris manifestus. 14,6,5 suum vulnus aspiciens (Agrippina) . . . — A18,5 Ordovicum civitas . . . alam in finibus suis agentem . . . obtriverat. 14,23,13 illum fines suos praegredientem incursavere Mardi. IV,44,10 Octavius

Pontiam, stupro cognitam et nuptias suas abnuentem, . . . interfecerat i. q. mit ihm.

β) *perf.* 4, 8, 15 (Tiberius) miseratus . . . rudem adhuc nepotum et vergentem *actatem* suam . . . 13, 45, 7 mater eius, aetatis suae feminas pulchritudine supergressa, . . . III, 54, 16 mandata imperatoris suumque *animum* professus, ut cuncta viseret postulat. II, 98, 7 plures fefellerere, fide amicorum aut *suomet *astu occultati. III, 68, 8 in sua *contione* Vitellius, inter suos *militēs* . . . pauca . . . locutus. 2, 17, 15 pervasit, oblitus faciem suo *cruore*, ne nosceretur. I, 81, 7 haud secus *discrimine* senatus quam suo teritus. . . 1, 67, 9 *equos* . . . orsus a suis, . . . fortissimo cuique bellatori tradit. III, 86, 3 nomen locumque inter primores nulla sua *industria*, sed cuncta patris claritudine adeptus. I, 5, 2 miles . . . ad destituendum Neronem arte magis et impulsu quam suo *ingenio* traductus. . . A 33, 17 veniunt (hostes), e *latebris* suis extrusi. 3, 3, 2 Tiberius atque Augusta publico abstinuere, inferius *maiestate* sua rati, si. . . 14, 52, 15 exeret (Nero) magistrum, satis amplis doctoribus instructus *maioribus* suis. III, 68, 8 s. *militēs* cf. supra *contio*. 1, 24, 8 simul (additur) . . . Seianus, collega Straboni *patri* suo datus. II, 8, 12 in quos, ut patris sui quoque defectores, ira . . . accensus. . . A 39, 13 *secreto* suo satiatus. I, 14, 7 pauca praefatus de sua *senectute*, Pisonem accessi iubet. — III, 74, 6 (Domitianus) aram posuit *casus* suos in marmore expressam. I, 50, 10 captam totiens suis *exercitibus* urbem, vastitatem Italiae . . . loquebantur. II, 37, 17 neque . . . duces . . . nisi . . . obstrictum *meritis* suis principem passuros (fuisse). D 7, 19 advenae . . . iam in *municipiis* et *coloniis* suis auditos (sc. oratores), cum primum urbem attigerunt, requirunt. I, 53, 4 hunc iuvenem Galba, . . . in *partes* suas transgressum, legioni praeposuit. 24, 10 Proculo . . . vicini agrum sua *pecunia* emptum dono (dedit). 12, 37, 16 ipsa semet parti a *maioribus* suis imperii sociam ferebat.

γ) *gerundivum* 15, 40, 9 videbatur Nero condendae urbis novae et *cognomento* suo appellandae gloriam quaerere.

2) *abl. absol.* 16, 3, 5 Bassus, effosso *agro* suo latisque circum arvis, . . . 12, 44, 12 Pharasmanes . . . vergentibus iam *annis* suis metuens. . . 4, 40, 1 Tiberius laudata pietate Seiani suisque in eum *beneficiis* . . . percursis. . . 36, 8 amiserit libertatem . . . circumsessi nec minus sua *constantia* quam praesidio Luculli pulso rege. III, 68, 3 (commovebat) illa facies, R. principem . . . relicta *fortuna*e suae sede . . . exire de imperio. 15, 52, 4 epulas inibat (Nero) omissis exubiis et fortunae suae mole. IV, 73, 20 ut relictis *paludibus* et *solitudinibus* suis fecundissimum hoc eolum . . . possiderent. 2, 80, 4 admixtis . . . suis et Plancinae *servitiis* auxilia Cilicum . . . in numerum legionis composuerat. — IV, 79, 8 Civilis illuc intenderat, non invalidus flagrantissima *cohortium* suarum integra. 1, 3, 7 Tiberium et Drusum . . . imperatoriis nominibus auxit (Augustus), integra etiam tum *domo* sua. III, 18, 2 fulsere legionum signa Rapacis atque Italiae, laeto inter initia *equitum* suorum proelio . . . provecta. 15, 5, 1 Corbulo tamen, quamvis se-

cundis *rebus* suis, moderandum fortunae ratus misit . . .

g) *gerundivum* 4, 2, 10 neque senatorio ambitu abstinebat (Seianus) *clientes* suos honoribus . . . ornandi.

II) *pertinet ad casum obliquum eiusdem enuntiatum a) gen.* D 14, 11 delectasset te . . . Materni pro *carminibus* suis laeta . . . oratio. 1, 41, 1 non florentis Caesaris neque suis in *castris*, sed velut in urbe victa facies (erat). G 14, 4 illum (principem) defendere . . . sua quoque fortia *facta* gloriae eius adsignare praecipuum sacramentum (sc. comitis) est. I, 30, 15 legionum seditio adversus *duces* suos audita est. — V, 14, 8 arcebat latitudo camporum suo *ingenio* umentium. 13, 19, 2 nihil . . . tam instabile . . . est quam fama potentiae non sua *vi* nixae [Lips.; M nixa].

b) *dat.* D 22, 2 cui (Ciceroni) eadem pugna cum *aequalibus* suis fuit. G 27, 3 sua cuique *arma*, quorundam igni et equo adicitur. 3, 65, 6 primores civitatis, quibus *claritudo* sua obsequiis protegenda erat. II, 66, 11 sui cuique *commilitones* adgregati . . . ad caedem transiere. 15, 10, 4 si Paeto aut in suis aut in alienis *consiliis* constantia fuisset. 4, 35, 9 suum cuique *decus* posteritas rependit. D 6, 5 quid dulcius . . . ingenuo animo . . . quam videre . . . frequentem *domum* suam concursu splendidissimorum hominum? 11, 25, 24 isque illi (Claudio) finis inscitiae erga domum suam fuit. III, 56, 12 cum transgredi Appenninum integro *exercitus* sui robore . . . in aperto foret (sc. ei), dum dispergit vires, acerrimum militem . . . capiendum tradidit. 6, 6, 5 adeo *facinora* atque *flagitia* sua ipsi . . . in supplicium verterant. D 28, 14 suus cuique *filii* . . . in . . . sinu matris educabatur. G 13, 15 nec solum in sua *gente* cuique, sed apud finitimas quoque civitates . . . ea gloria est, si . . . A 31, 1 *liberos* cuique ac *propinquos* suos natura carissimos esse voluit. G 20, 13 heredes . . . sui cuique liberi (sunt). 12, 6, 8 id vero egregium (esse), quod . . . vidua iungeretur principi sua tantum *matrimonio* experto. G 22, 3 separatae singulis sedes et sua cuique *mensa* (est). D 10, 11 tamquam eos, quibus *natura* sua oratorum ingenium denegavit, deterream. 13, 43, 14 orationem Caesar cohibuit, compertum sibi (esse) referens ex commentariis *patris* sui. . . 15, 21, 7 maneat provincialibus *ius *potentiam* suam . . . ostentandi. G 13, 12 magna . . . comitum aemulatio (est), quibus primus apud *principem* suum locus (sit). 14, 4 infame (est comiti) . . . superstitem principi suo ex acie recessisse. 12, 23, 3 senatoribus . . . *res* suas invisere liceret. IV, 52, 7 suum cuique *sanguinem* indiscretum (esse). A 9, 21 ad spem consulatus revocatus est (Agricola), comitante opinione Britanniam ei provinciam dari, nullis in hoc suis *sermonibus*. I, 15, 25 inrumpet . . . pessimum veri adfectas venenum, sua cuique *utilitas*. V, 17, 6 suam illic *victoriam* Germanis obtitisse. 1, 31, 4 magna spe fore ut Germanicus . . . daret se legionibus *vi* sua cuncta tracturis. 6, 42, 4 sua populo vis (est). I, 22, 5 cf. B p. 1613^b.

c) *acc.* 4, 71, 1 ni mihi destinatum foret suum quaeque in *annum* referre, . . . IV, 46, 7 s. *arma*

cf. infra insigne. D 13,3 licet illos *certamina* et *pericula* sua ad consulatus evexerint. . IV, 17,6 Galliarum societatem Civilis. . adfectabat, captos. . praefectos suos in *civitates* remittendo. 12,31,17 perfringunt aggerem suisque *claustris* impeditos turbant. 14,43,14 quem *dignitas* sua defendet. .? 6,10,9 quo laetius acceptum (est) sua *exempla* in consultores recidisse. II,24,3 angebat Caecinam. . senescens *exercitus* sui fama. D 24,13 illos *fama* sua laudat. 3,12,24 *fides* s. cf. infra sanguis. 14,30,9 sternunt obvios et *igni* suo involvunt. I,16,13 Nero, quem. . non Vindex. ., sed sua *immanitas*, sua *luxuria*. . depulerunt. III,25,4 ut quos. . suus quemque *impetus* vel *pavor* contraheret diduceretve. 15, 73,10 Gallionem. . fratris morte pavidum et pro sua *incolumitate* supplicem, increpuit. IV, 46,7 Mucianus. . suis cum *insignibus armisque* victores constituit. 4,52,18 secuta adseveratione Caesaris, qua suo *iure* disertum eum appellavit. I,16,13 s. *luxuria* cf. supra immanitas. 1,42,2 illum quidem sua *maiestas*, imperium R. . exercitus defendent. 3,32,6 (Pompeius Lepidum) ut. . *maioribus* suis dedecorum. . incusavit. G 20,2 sua quemque *mater* uberibus alit. 1,10,7 sui *militis* Hirtium et. . Caesar abstulerat. IV,14,4 quem (dilectum) suapte *natura* gravem onerabant ministri. 4,12,18 anum suapte natura potentiae anxiam insociabilem nurui efficiebat. D 13,3 *pericula* s. cf. supra certamen. 16,34,10 *flentes*. . facessere prope Thræsea neu pericula sua miscere cum sorte damnati hortatur. D 21,23 Brutum *philosophiae* suae relinquamus. III,25,4 *pavor* cf. supra impetus. A 7,4 classis. . matrem Agricolaë in *praediis* suis interfecit. D 32,19 in. . angustas sententias detrudunt eloquentiam velut expulsam *regno* suo. 3,12,24 si quos propinquus *sanguis* aut *fides* sua patronos dedit. . 2,67,2 Flaccus. . *scelera* sua reputantem perpulit ut. . G 37,20 Nero et Germanicus in suis eos (Germanos) *sedibus* perculerunt. 1,28,26 signa. . suas in sedes referunt. 2,62,11 negotiatores reperti (sunt), quos. . oblivio patriae suis quemque ab *sedibus* hostilem in agrum transtulerat. III,35,3 Vitellianos, sua quemque apud *signa*, componunt. V,1,14 quos urbe. . sua quemque *spes* acciverat. III,85,2 Vitellium. . coactum. . cadentes *statuas* suas. . contueri. . propulere. V,22,6 suismet *tentoriis* coopertos trucidabant. D 20,2 quis nunc feret oratorem de infirmitate *valetudinis* suae praefantem? III,73,15 circumstant. . consulem, umbra honoris et suamet *vanitate* monstratum. 1,12,13 Tiberium. . *victoriarum* suarum. . admonuit. 2,11,14 ceteros *vis* sua aut equites. . periculo exemere.

d) *abl.* IV,37,6 res adversae discordiam peperere, iis qui e superiore exercitu erant *causam* suam dissociantibus. I,27,5 Galbae harruspex. . domesticum hostem praedicit, audiente Othone. . idque ut lactum e contrario et suis *cogitationibus* prosperum interpretante. 14,43,10 quod hodie evenit, consulari viro *domi* suae intersecto. 15,59,8 nedum ille scaenicus, Tigellino scilicet cum *paucibus* suis comitante, arma contra cieret.

III) *pertinet ad subiectum enuntiati regentis*

a) *acc. c. inf.* 1,72,4 neque in *acta* sua iurari. . permisit (Tiberius). 75,6 Aurelius. . questus. . ductu aquarum labefactas *aedis* suas. 2,43,3 disseruit. . suam *actatem* vergere, Drusi nondum satis adolevisse. 16,1,5 exprimit reperit in *agro* suo specum. II,66,15 quos Vitellius *agmini* suo iungi. . iubet. D 8,23 Vespasianus. . intellegit ceteros quidem *amicos* suos iis niti, quae ab ipso acceperint. ., Marcellum autem. . attulisse ad *amicitiam* suam (8,25), quod non a principe. . accipi possit. I,65,9 Lugdunenses. . singulos militum. . in eversionem Viennensium impellere, obsessam ab illis *coloniā* suam. . referendo. D 26,12 perique iactant. . saltari *commentarios* suos. 6,26,5 (Tiberius) fateri. . grave *conscientiae*, grave *famae* suae (esse), si. . III,53,7 s. *constantia* cf. infra stimulus. 13,13,21 Agrippina non his instrui *cultus* suos. . proclamat. 14,61,18 quod alioquin suum *delictum* (esse)? 31,3 *domum* s. cf. infra regnum. III,53,16 litteras ad Vespasianum composuit (Antonius). . suis *exhortationibus* Gallias. . ad Vespasianum conversas (esse). 1,28,10 sibi aeternum laborem portendi, sua *facinora* aversari deos lamentantur. 6,26,5 *fama* s. cf. supra conscientia. I,46,21 Otho. . *fiscum* suum vacationes. . exsoluturum promisit. IV,81,20 Vespasianus cuncta *fortunaē* suae patere ratus. . 4,18,10 destrui per haec fortunam suam Caesar. . rebatur. 16,35,2 Helvidium *generum* suum Italia. . arceri cognoverat. IV,25,6 miles culpam. . in Hordeonico vertebat: . . ignota haec ceteris exercitibus neque *imperatoris* suo nuntiari. 15,27,11 scire (se, Corbulonem). . imperatori suo. . unum id bellum esse. 3,16,9 Caesar. . suam *invidiam* tali morte quaesitam. . *conquestus. . 58,4 Servius flamen *Dialis*. . dictitans. ., neque aliud *ius* suum (esse) quam Martialium. . flaminum. 15,55,15 (reus) respondit. . fomenta vulneribus nulla *iussu* suo (sc. parata esse). IV,86,8 Domitianus sperni a senioribus *iventam* suam cernens. . D 10,2 quod unum esse pretium **omnis laboris* sui fatentur. II,29,4 pretia laborum suorum occultari clamitantes. . 14,11,6 adiciebat (Nero) crimina. . . quanto suo labore perpetratum (esse), ne. . II,65,10 ut puniri. . *libertum* suum Vitellius iuberet. 3,8,7 Drusus Pisoni. . praecipuum in dolore suum *locum* (esse) respondit. 4,43,2 quod (templum) suis a *maioribus* suae in *terra* dicatum (esse) Laedaemonii firmabant. 12,12,6 (Cassius) perinde agere, ac si hostis ingrueret: ita dignum (esse) maioribus suis et familia Cassia. IV,4,6 in *manu* sua fuisse imperium. . iactabat. 4,41,7 multa. . providebat (Seianus): sua in manu aditus. . fore. . IV,18,15 Civilis. . *matrem* suam *sororesque*, simul omnium coniuges parvosque liberos consistere a tergo iubet. 2,5,9 (Germanicus) tractare proeliorum vias. . . fundi Germanos acie. .; suum *militem*. . spatii itinerum. . adfici. 4,18,7 (iactabat) suum militem in obsequio duravisse, cum alii ad seditiones prolaberentur. 2,36,8 Tiberius. . disseruit: grave *moderationi* suae (esse) tot eligere, tot differre. III,70,24 Vitellius pauca. . respondit, culpam in militem conferens, cuius nimio ardori in-

parem esse *modestiam* suam. 4,40,13 Tiberius .. adiunxit: .., ea discordia *nepotes* suos convelli. 14,1,8 cur enim differri *nuptias* suas? IV,41,3 deos testes advocabant, nihil *ope* sua factum (esse) quo. . . III,53,11 quod .. legiones .. fudisset, id pulcherrimum et sui *operis* (esse). IV,8,12 (Marcellus .. dicebat) non magis sua *oratione* Thraseam quam iudicio senatus adfectum (esse). 3,24,21 sibi .. adversus eum integras *parentis* sui offensiones (esse). 1,73,11 scripsit (Tiberius) .. non ideo decretum *patri* suo caelum, ut. . . 3,12,2 Caesar orationem habuit. . . patris sui legatum. . . Pisonem fuisse. 15,43,6 eas porticus Nero sua *pecunia* exstructurum .. pollicitus est. 13,4,10 nihil in *penatibus* suis venale (fore). 15,20,4 (dicitaverat) in sua *potestate* situm (esse), an .. II,48,15 satis sibi nominis, satis *posteris* suis nobilitatis quaesitum (esse). 1,12,7 respondit nequaquam decorum *pudori* suo (esse) .. 4,23,3 priores duces, ubi impetrando triumphalium insigni sufficere *res* suas crediderant, hostem omitebant. 6,30,22 reputante Tiberio .. magis fama quam vi stare res suas. 14,61,11 non eo loci res suas agi, ut. . . 31,3 rex .. ratus *regnumque* et *domum* suam procul iniuria fore. 4,43,8 Messenii .. protulere, suo *regi* .. agrum .. cessisse. 15,60,14 Natalis .. prompsit .. respondisse *Senecam* .. salutem suam incolumitate Pisonis inniti. 14,60,2 cuncta *scelerum* suorum pro egregiis accipi videt (Nero). 4,55,12 nullo motu terrae navavisse *sedes* suas .. adseveraverant. 17,7 Tiberius .. aequari adulescentes *senectae* suae .. indoluit. IV,8,1 Marcellus non suam *sententiam* impugnari, sed consulem .. censuisse dicebat. 16,3,8 non falsa antea *somnia* sua seque tunc primum elusum admirans .. IV,18,15 *sorores* cf. supra mater. III,53,6 litteras .. composuit .. se .. legiones in arma egisse; suis *stimulis* excitos (esse) Moesiae duces, sua *constantia* perruptas Alpes. 4,29,12 exprobraverat suum tantum *studium* sine fructu fuisse. 43,3 sua in *terra* cf. supra maiores. IV,58,11 socii saepe nostri excindi *urbes* suas seque cum coniugibus ac liberis cremari pertulerunt. A 27,2 ferox exercitus nihil *virtuti* suae invium .. fremebant. 15,62,4 imaginem *vitae* suae relinquere testatur. — D 39,20 cum .. crederet populus R. sua interesse quid iudicaretur. — pertinet ad *subiectum logicum* II,75,2 versabatur (*Vespasiano*) ante oculos Germanici exercitus robor, notum viro militari: suas *legiones* civili bello inexpertas (esse), Vitellii victrices. 1,31,21 multa *seditionis* ora vocesque: sua in *manu* sitam (esse) rem R., suis *victoriis* augeri rem p., in suum *cognomentum* adscisci imperatores. 4,15,12 magna cum adseveratione *principis* .. spreta (esse) in eo *mandata* sua. 12,60,2 audita (est) vox *principis*, parem vim rerum habendam a *procuratoribus* suis indicatarum, ac si ipse stautisset. IV,55,9 *Sabinum* .. falsae stirpis gloria incendebat: *proaviam* suam divo Iulio .. adulterio placuisse.

b) α) in *enuntiatis* interrogat. 15,68,2 (Sulpicius) percentant *Neroni*, cur in *caedem* suam conspiravisset, .. respondens .. 16,20,1 ambigenti *Neroni*, quonam modo *noctium* suarum ingenia notescerent, offertur Silia.

β) in *enunt. final.* III,31,11 (primores castrorum Caecinam) orant, ut *causae* suae deprecator adsistat. 3,56,12 (Tiberius) veneratus deos, ut *consilia* sua rei p. prosperarent, .. IV,83,7 regi .. oblatum (esse) per quietem .. invenem, qui moneret, ut .. *effigiem* suam acciret. [Secundum Halmium 15,74,16 ad omen malum sui *exitus*.] 3,2,3 miserat .. cohortes Caesar, addito ut magistratus Calabriae .. suprema erga memoriam *fili* sui munia fungerent. IV,18,13 Civilis captarum cohortium signis circumdatus, ut suo *militi* recens gloria ante oculos (esset) et hostes memoria cladis terrerentur, .. — pertinet ad *subiect. logic.* IV,83,27 sors oraculi (*Apollinis*) haud ambigua (erat): irent simulacrumque *patri* sui reveherent.

γ) *quin* 13,14,13 (Agrippina testabatur) .. non abnuere se, quin cuncta .. mala patefierent, suae in primis *nuptiae*, suum *veneficium*.

δ) *quia* 2,55,10 (Piso) offensus urbi propria quoque ira, quia Theophilum .. falsi damnatum *precibus* suis non concederent.

ε) *quod* 12,19,3 supplicem laudat, quod .. suam *dextram* petendae veniae delegerit.

ζ) *tamquam* A 25,13 *Britannos* .. visa classis obstupesciebat, tamquam aperto *maris* sui secreto ultimum victis perfrugium clauderetur.

η) in *enunt. relat. ca*) 3,22,14 neque .. interrogari (servos) passus est de iis, quae ad *domum* suam pertinerent. 12,50,2 Vologeses casum invadendae Armeniae obvenisse ratus, quam a *maioribus* suis possessam externum rex flagitio optineret, contrahit copias. 1,73,13 scripsit (Tiberius) .. Cassium histrionem solitum .. interesse ludis, quos *mater* sua .. sacrasset. III,53,2 Antonius culpam in Mucianum conferre, cuius criminationibus eviluissent *pericula* sua.

ββ) *vi final.* 13,37,14 mittebat oratores, qui suo Parthorumque *nomine* expostulerent. . .

γγ) *vi caus.* 2,76,10 nec duraturos in partibus centuriones militesque, apud quos recens *imperatoris* sui memoria .. praevaleret.

B) *vi praedicat.* II,74,7 tertiam *legionem* .. suam numerabat. 13,44,19 libertus suum illud *facinus* profiteri. — I,22,5 intimi libertorum .. *aulam* Neronis et *lucrus*, *adulteria* .. (*Othoni*) avido talium, si auderet, ut sua ostentantes, quiescenti ut aliena exprobrabant. III,49,5 ut suas *legiones* colere (Antonius). I,37,26 nunc et subiectos nos habuit *tamquam* suos et viles ut alienos.

BB) *vi praegn. a)* i. q. *zukommend, gewohnt, eigentümlich, bestimmt* G 5,5 ne armentis quidem suus *honor* aut *gloria* frontis (est) i. q. *ihnen zukommend.* 4,6,9 sua consulibus, sua praetoribus *species* (erat). IV,39,26 rediit urbi sua *forma legesque* et *munia magistratum* i. q. *gewohnt.* 12,5,7 Vitellius suis *artibus* id perpetrandum sumpsit i. q. *ihm eigentümlich.* 1,79,11 optime .. consuluisse naturam, quae sua *ora* fluminibus, suos *cursus* utque originem, ita fines dederit i. q. *ihre bestimmten, feststehenden.* 2,36,15 subverti leges, quae sua *spatia* .. potiundis honoribus statuerint. — I,10,15 Titum .. miserat, ut suo *loco* memorabimus i. q. *gehörig.* IV,67,10 exemplum suo loco rededimus.

b) G 30,4 *Chattos* suos saltus Hercynius prosequitur simul atque deponit i. q. seine lieben.

B) vi subst. A) masc. I) *pertinet ad subiectum eiusdem enuntianti a) gen. α* 12,49,6 Paelignus . . *abscessu* suorum et incursantibus barbaris praesidii egens . . 6,34,18 horridam suorum *aciem* . . ostendere (Pharasmanes). 15,38,22 alii *caritate* suorum, quos eripere nequiverant, . . interiere. 4,53,12 quae (Agrippina) . . vitam suam et *casus* suorum posteris memoravit. III, 21,5 omnem exercitum . . comperta suorum *clade* in proelium accingi. IV,71,13 dispersas suorum *copias* conducunt. III,22,7 quartam (legionem) . . dextrum suorum *cornu* . . complese. G 6,20 *corpora* suorum etiam in dubiis proeliis referunt. II,21,12 multo suorum *eruoere* pulsus (est) Caecina. 3,21,2 (Apronius) magis *dedecore* suorum quam gloria hostis anxius. . 2, 53,13 exceper Graeci (Germanicum) quaesitisimis honoribus, vetera suorum *facta dictaque* praeferebant. 4,51,11 suorum atque hostium *ignoratio* et . . voces . . cuncta miscuerant i. q. dass man freund und feind nicht kannte. 2, 73,6 utrumque (Germanicum et Alexandrum) . . suorum *insidiis* . . occidisse. II,48,4 intempestas suorum *lacrimas* coercens. III,66,1 si tam facile suorum *mentes* flexisset Vitellius, quam ipse cesserat, . . II,81,4 per occultos suorum *nuntios* excitus ab urbe Agrippa . . IV,30,8 quo (machinamento) repente demisso praeter suorum *ora* singuli pluresve hostium sublimi rapti . . 1,62,3 nullo noscente alienas *reliquias* an suorum humo tegetet. 4,73,16 ille dubia suorum *re* in anceps tractus . . vim legionum inplorabat. IV,23,11 invasere vallum, adpositis plerique scalis, alii per *testudinem* suorum. III, 16,13 Varus *turbae* suorum miscetur. IV,34,21 Civilis aderat, non minus vitii hostium quam *virtute* suorum fretus. — A 28,11 eo . . inopiae venere, ut *infirmos* suorum . . vincerentur. 1,6,9 in *nullis* umquam suorum necem duravit (Augustus). II,42,6 hostili murmure excepti, *plerisque* suorum ignaris quae causa salutandi, metum prodicionis fecere. V,16,7 exhortatio ducum non more contionis apud universos, sed ut *quosque* suorum advehebantur.

β) A 1,3 clarorum virorum facta . . tradere . . ne nostris quidem temporibus . . *incuriosa* suorum aetas omisit. Andres. ad B trahit.

b) *dat.* G 31,11 canent (Chatti) insignes et hostibus simul suisque *monstrati*. III,17,4 (Antonius) insignis hosti, *conspicuis* suis. — IV, 34,28 Civilis lapsu equi prostratus . . immane quantum suis pavoris et hostibus alacritatis *indidit*. — 3,20,14 neque proelium omisit, donec *desertus* suis (i. q. a suis) caderet.

c) *acc.* II,43,11 Caecina ac Valens subsidiis suos *firmabant*. III,16,8 *hortatus* suos ut . . capesserent pugnam, . . 2,11,11 Chariovalda . . hortatus suos ut . . catervas . . *perfringerent, . . 1,63,3 *monere* cf. infra. III,24,1 Antonius, ubi *noscere* suos noscique poterat, . . 16,11,13 precantes labenti animae celerem exitum, ut **relinquerent* suos superstites. II,25,2 Celsus . .

repressit suos. 2,15,3 nec Arminius aut ceteri Germanorum proceres omittabant suos quisque *testari* . . 1,63,3 Arminius colligi suos et propinquare silvis monitos *vertit* repente.

d) α) a A 19,4 a se suisque *orsus* (Agricola) . . domum suam coeruit.

β) *inter* G 6,17 centeni ex singulis pagis sunt, idque ipsum inter suos vocantur.

γ) in 6,24,2 (Tiberius) invectus in defunctum (Drusum) . . *excitabilem* in suos, infensum rei p. animum obiecit. 31,3 (Artabanus) metu Germanici fidus Romanis, *aequabilis* in suos, mox superbiam in nos, saevitiam in populares sumpsit. — IV,33,9 eques . . exceptus compositis hostium ordinibus terga in suos *vertit*. 2,55,8 vetera obiectabat (Piso Atheniensibus), quae . . violenter in suos *fecissent*.

II) *pertinet ad subiectum enuntianti regentis a) gen.* A 35,13 Agricola . . veritus, ne in *frontem* simul et *latera* suorum pugnaretur, . .

b) *dat.* IV,71,23 nec deterrere ea munimenta *R. ducem*, quo minus . . *aciem* in collem erigeret, spreto hoste, quem haud ita loco invari, ut non plus suis in virtute foret. 12,33,7 novissimum casum experitur, sumpto ad proelium loco, ut . . cuncta nobis inportuna et suis in melius *essent*. — IV,34,10 temptaverat . . Civilis obsessorum animos, *tamquam* perditae apud Romanos res (essent) et suis victoria *provenisset*.

c) *acc.* IV,77,5 tam improvisi adsilnere, ut in . . lectulo Civilis . . pugnari simul *vincique* suos audierit.

B) *neutr. a) sing.* I) *pertinet ad subiectum eiusdem enuntianti* G 31,15 aluntur, prodigi alieni, *contemptores* sui. — A 10,27 addiderim . . mare . . montibus inseri velut in suo.

II) *pertinet ad casum obliquum eiusdem enuntianti* D 29,9 impudentia inreperit (eos) et sui alienique *contemptus* i. q. verschwendung und schuldenmachen.

b) *plur.* non nisi *acc.* I) *pertinet ad subiectum eiusdem enuntianti* 1,52,9 bonitatem . . vocabant, quod (Vitellius) sine modo . . *donaret* sua, largiretur aliena. 2,88,16 (Arminius) Graecorum annalibus ignotus, qui sua tantum *mirantur*. II,34,3 exploratores cura diversa sciscitandi sua non *occultabant*. 13,41,7 oppidani portis . . patefactis se suaque Romanis *permisere*. I, 20,6 isdem erga aliena sumptibus, quibus sua *prodegerant*.

II) *pertinet ad casum obliquum eiusdem enuntianti a) gen.* 15,1,21 sua *retinere* privatae domus, de alienis certare regiam laudem esse. — A 28,9 cum plerisque Britannorum sua *defensantium* proelio congressi. 16,18,5 habebatur (Petronius) non ganeo et profligator, ut plerique sua *haurientium*, sed . .

b) *acc.* 1,60,10 Bructeros sua *urentis* . . fudit. 13,39,6 Corbulo . . ut Armenios ad sua *defendenda* cogeret, excindere parat castella.

c) *abl.* 4,73,5 exercitum . . Frisiis intulit, . . ad sua *tutanda* degressis rebellibus.